

F12.5

Sosiaaliministeriä

TYÖTILASTOA.

N° 5015
XV.

XII.

TUTKIMUS

SUOMEN KONEPAJOISTA.

TEOLLISUUSHALLITUKSEN TOIMENANNOISTA JA SEN
YLIVALVONNALLA

TEHNYT

G. R. SNELLMAN.

HELSINGISSÄ 1911,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA.

**Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket**

Sisällysluettelo.

	Sivu.
Keisarilliselle Suomen Senaatille	XV
Luku. Valmistavat toimenpiteet. Kyselykaavakkeet. Aineiston kerääminen.	
Metalliteollisuuden tutkimista koskeva ehdotus	1
Kyselykaavakkeet	6
Tutkimus lykätään toistaiseksi	19
II Luku. Suomen metalliteollisuus.	
Työntekijät ja tuotanto	21
Tuonti ja vienti	25
Tullitaksa	35
Venäjän kruunun tilaukset	40
Suomen Metalliteollisuuskonttori	43
III Luku. Työpaikat. Ammatin erikoisalut.	
Työpaikat	48
Kustannukset	50
Asuinhuoneistot	53
Konepajain valmistuslait	55
Koneet.....	56
Ammatin erikoisalut	59
IV Luku. Työntekijäin ikä, sukupuoli ja siviilisääty, syntymäseutu ja perheolot.	
Ikäjako.....	60
Sukupuolijako	62
Siviilisäätyjako	62
Syntymäseutu	63
Perheolot.....	65
V Luku. Ikä ammattiin tullessa. Palvelusaika. Työskentely ulkomaalla.	
Ikä ammattiin tullessa	67
Palvelusaika viime työnantajan luona	69
Työskentely ulkomaalla.....	70
VI Luku. Apukassat. Yhdistykset.	
Apukassat	71
Yhdistykset	85

	Sivu.
VII Luku. Työnseisaukset. Työttömyys.	
Työnseisaukset	87
Työttömyys	125
VIII Luku. Metallityöntekijäin terveydentila.	
Vammoja eri ammateissa	131
Metallityöntekijöitä uhkaavat vaarat	134
Myrkyt	134
Ilman pilaantuminen	134
Metallintomu	134
Liikarastitus	137
Kuumuus	137
Tapaturmat	137
Metallityöntekijäin kuolleisuus	138
Erinäisille ammatinerikoisaloille ominaiset vammat:	
Valajat ja kaavaajat	140
Sepät	140
Valssipajain työntekijät	141
Kairaajat	141
Sorvarit	141
Viilanterottajat	141
Viilaajat	142
Tabko- ja mirkelityöntekijät	142
Kiilloittajat	143
Suomen metallityöntekijäin terveydentila	144
Työssä kohdanneet tapaturmat	145
IX Luku. Työntekijäin kieli- ja sivistysolot.	
X Luku. Työntekijäin asunto-olot.	
Asukit	153
Asuntojen koko	154
Asuntojen ahtaus	156
Vuokra	157
XI Luku. Työaika. Järjestyssäännöt.	
Varsinainen työaika	159
Työn alkaminen ja päättyminen	163
Yli-, yö- ja sunnuntaityö	165
Järjestyssäännöt	167
XII Luku. Työntekijäin palkkaolot. Muut etuisuudet.	
Palkka-aineiston laatu ja järjestely	177
Tuntipalkka	179
Vuositulot	181
Viikkotulot	188
Urakkatyö	191

	Sivu.
Palkanmaksu.....	191
Palkanpidätykset.....	192
Palkinnot ja lahjapalkkiot.....	192
Irtisanomisaika.....	192
Lääkärintutkimus.....	193
Tapaturmavakuutus.....	193
Apurahat ja rahastot.....	193
XIII Luku. Työpajahuoneet.....	195
Résumé français.....	197

Taulukkoja:

Taul. 1. Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet ja selostettujen työntekijäin luku	3
» 2. Miespuolisten työntekijäin jakautuminen eri ammattierikoisalain mukaan ..	6
» 3. Työntekijät, läänittäin, jaettuina sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan ..	8
» 4. Työntekijät, läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotisikäluokkain mukaan jaettuina ..	14
» 5. Työntekijäin sukupuolen, iän ja siviilisäädyn mukaisen jaon yhdistelmä...	19
» 6. Työntekijäin keski-ikä ..	20
» 7. Työntekijäin syntymäseutu ..	21
» 8. Työntekijäin syntymäseutu verrattuna työseutuun ..	22
» 9. Isän ammatti ..	24
» 10. Miespuolisten työntekijäin ammatit ennen metalliteollisuuden tuloa ..	25
» 11. Naispuolisten työntekijäin ammatit ennen metalliteollisuuden tuloa ..	25
» 12. Työntekijäin elossa olevat lapset.....	26
» 13. Miespuoliset työntekijät jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan ..	28
» 14. Naispuoliset työntekijät jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan ..	30
» 15. Milloin ja minkä ikäisinä miespuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet ..	32
» 16. Milloin ja minkä ikäisinä naispuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet ..	34
» 17. Miespuolisten työntekijäin palvelusaika viimeisen työnantajan luona ..	36
» 18. Naispuolisten työntekijäin palvelusaika viimeisen työnantajan luona.....	38
» 19. Ulkomaalla työskennelleet työntekijät ..	39
» 20. Apukassain jäseninä olevat työntekijät ..	40
» 21. Työväen- tai ammattiyhdistyksen jäseninä olevat työntekijät.....	41
» 22. Raittiusseuran jäseninä olevat työntekijät ..	42
» 23. Työntekijäin taudit (heidän omain tiedonantajensa mukaan).....	43
» 24. Työntekijäin työssä saamia tapaturmaisia vammoja (heidän omain tiedonantajien mukaan).....	44
» 25. Työntekijäin kieli- ja sivistysolot.....	46
» 26. Työntekijäin asunto-olot ..	48
» 27. Työntekijäin asunto-olot: huoneistojen ja niissä asuvain henkilöiden luku ..	52

	Sivu.
Taul.28. Työntekijäin asunto-olot: asuntojen ahtaus	56
» 29. Työntekijäin vuokramäärät	60
» 30. Viikottainen varsinainen työaika (työnantajain ilmoitusten mukaan)	64
» 31. Viikottainen varsinainen työaika (työntekijäin ilmoitusten mukaan)	66
» 32. Työn alkamis- ja päättymisaika sekä lepoaikat	68
» 33. Miespuolisten työntekijäin tuntipalkka	71
» 34. Naispuolisten työntekijäin tuntipalkka	76
» 35. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan	78
» 36. Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan	92
» 37. Naispuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan	104
» 38. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan	105
» 39. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan	108
» 40. Miespuolisten työntekijäin vuotuiset keskitulot eri ammatin erikoisaloilla ja ja ikäluokissa	111
» 41. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan	113
» 42. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja viikkotulojen mukaan	128
» 43. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja viikkotulojen mukaan	131
» 44. Työpajahuoneitten tilavuus	134

Liite.

Palkkatilaston raaka-aineisto	1
-------------------------------------	---

STATISTIQUE OUVRIÈRE.

XII.

RECHERCHES

SUR

LES ATELIERS MÉCANIQUES

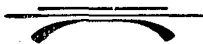
EN

FINLANDE,

ENTREPRISES SUR L'ORDRE DE L'ADMINISTRATION GÉNÉRALE DE
L'INDUSTRIE, ET SOUS SA DIRECTION,

PAR

G. R. SNELLMAN.

HELSINGFORS, 1911,
IMPRIMERIE DU SÉNAT IMPÉRIAL DE FINLANDE.

Table des Matières.

	Page
Au Sénat Impérial de Finlande	XV
 Chapitre I. Mesures préparatoires. Formulaires de questions. Rassemblement des données premières.	
Projet de recherches sur l'industrie métallurgique	1
Formulaire de questions	5
Ajournement des recherches	19
 Chapitre II. Industrie métallurgique finlandaise.	
Les ouvriers et la production	21
Importation et exportation	25
Tarif douanier	35
Commandes de l'Etat russe	40
Bureau de l'Industrie métallurgique finlandaise	43
 Chapitre III. Lieux de travail. Spécialités professionnelles.	
Lieux de travail	48
Frais de production	50
Logis	53
Genres de produits des ateliers	55
Machines	56
Spécialités professionnelles	59
 Chapitre IV. Age, sexe et état civil des ouvriers; leur lieu de naissance, leur famille.	
Classification par âge	60
Classification par sexe	62
Classification par état civil	62
Lieu de naissance	63
Familles	65
 Chapitre V. Age lors du début dans le métier. Durée des engagements. Travail à l'étranger.	
Age lors du début dans le métier	67
Durée de l'engagement chez le dernier patron	69
Travail en pays étrangers	70
 Chapitre VI. Caisses de secours et sociétés.	
Caisses de secours	71
Sociétés	85

	Page
Chapitre VII. Cessations de travail. Chômage.	
Cessations de travail	87
Chômage	125
Chapitre VIII. Santé des ouvriers métallurgiques.	
Dangers de divers métiers.....	131
Dangers pouvant atteindre les ouvriers métallurgiques:	
Poisons	134
Détérioration de l'air	134
Poussières métalliques.....	134
Surmenage	137
Chaleur	137
Accidents	137
Mortalité des ouvriers métallurgiques	138
Dangers caractéristiques de certaines spécialités professionnelles:	
Fondeurs, mouleurs	140
Forgerons	140
Lamineurs	141
Foreurs	141
Tourneurs.....	141
Entailleurs de limes	141
Limeurs.....	142
Repasseurs à la meule et à l'émeri.....	142
Polisseurs	143
Santé des ouvriers métallurgiques finlandais	144
Accidents pendant le travail.....	145
Chapitre IX. Langue et degré d'instruction des ouvriers.	151
Chapitre X. Logis des ouvriers.	
Etrangers logeant dans des familles	153
Grandeur des logements	154
Ouvriers logeant à l'étroit	156
Loyers	157
Chapitre XI. Temps de travail. Réglements.	
Temps de travail ordinaire	159
Commencement et fin du travail.....	163
Surcroît de travail; travail de nuit et de dimanche.....	165
Réglements	167
Chapitre XII. Salaires des ouvriers.	
Genre et élaboration des données	177
Salaire par heure	179
Revenu annuel	181
Revenu par semaine	188
Travail à la tâche	191

	Page
Payement du salaire	191
Taxes et amendes imposées sur les salaires	192
Primes et gratifications	192
Terme du congé mutuel	192
Examen de l'état sanitaire	193
Assurance contre les accidents	193
Secours et fonds	193
Chapitre XIII. Ateliers	195
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Résumé français	197

Tableaux:

Tab. 1. Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapporté	3
» 2. Répartition des ouvriers (hommes) d'après les spécialités professionnelles ..	6
» 3. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge	8
» 4. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans	14
» 5. Résumé de la répartition des ouvriers par sexes, âge et état civil	19
» 6. Moyenne d'âge des ouvriers	20
» 7. Lieu de naissance des travailleurs	21
» 8. Rapport du lieu de naissance et du lieu de travail des ouvriers	22
» 9. Métier du père	24
» 10. Métiers des ouvriers (hommes) avant leur entrée en service dans la métallurgie	25
» 11. Métiers des travailleuses avant leur entrée en service dans la métallurgie ..	25
» 12. Enfants vivants des ouvriers	26
13. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport à l'âge où ils ont débuté dans le métier	28
» 14. Distribution des ouvrières par rapport à l'âge où elles ont débuté dans le métier	30
» 15. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport à l'époque où ils ont débuté et à leur âge lors du début	32
» 16. Distribution des ouvrières par rapport à l'époque où elles ont débuté et à leur âge lors du début	34
» 17. Nombre d'années de service des ouvriers (hommes) chez leur dernier patron	36
» 18. Nombre d'années de service des ouvrières chez leur dernier patron	38
» 19. Ouvriers ayant travaillé à l'étranger	39
» 20. Ouvriers participant aux caisses de secours	40

	Page
Tab. 21. Ouvriers inscrits comme membres dans les associations ouvrières et syndicats professionnels	41
» 22. Ouvriers inscrits dans les sociétés d'abstinence contre l'alcool	42
» 23. Maladies des ouvriers (d'après les indications de ceux-ci)	43
» 24. Infirmités ayant atteint les ouvriers par suite d'accidents pendant le travail (indications des ouvriers)	44
» 25. Langue et degré d'éducation des ouvriers	46
» 26. Domiciles des ouvriers	48
» 27. Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de logement, nombre de logements, nombre d'habitants	52
» 28. Nombre d'ouvriers logeant à l'étroit, et dans quelle mesure	56
» 29. Montant du loyer des ouvriers	60
» 30. Nombre d'heures de travail ordinaires par semaine (d'après les indications des patrons)	64
» 31. Nombre d'heures de travail ordinaires par semaine (d'après les indications des ouvriers)	66
» 32. Commencement et fin du travail, repos	68
» 33. Salaire par heure des ouvriers (hommes)	71
» 34. Salaire par heure des ouvrières	76
» 35. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel	78
» 36. Répartition des ouvriers (hommes) recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel	92
» 37. Répartition des ouvrières d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel	104
» 38. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel	105
» 39. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel	108
» 40. Moyenne du revenu annuel des ouvriers (hommes) dans les différents genres du travail et les différentes classes d'âge	111
» 41. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine	113
» 42. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu par semaine	128
» 43. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu par semaine	131
» 44. Grandeur des ateliers	134

Appendice.

Matériaux ayant servi pour la statistique des salaires	1
--	---

Huomattuja painovirheitä:

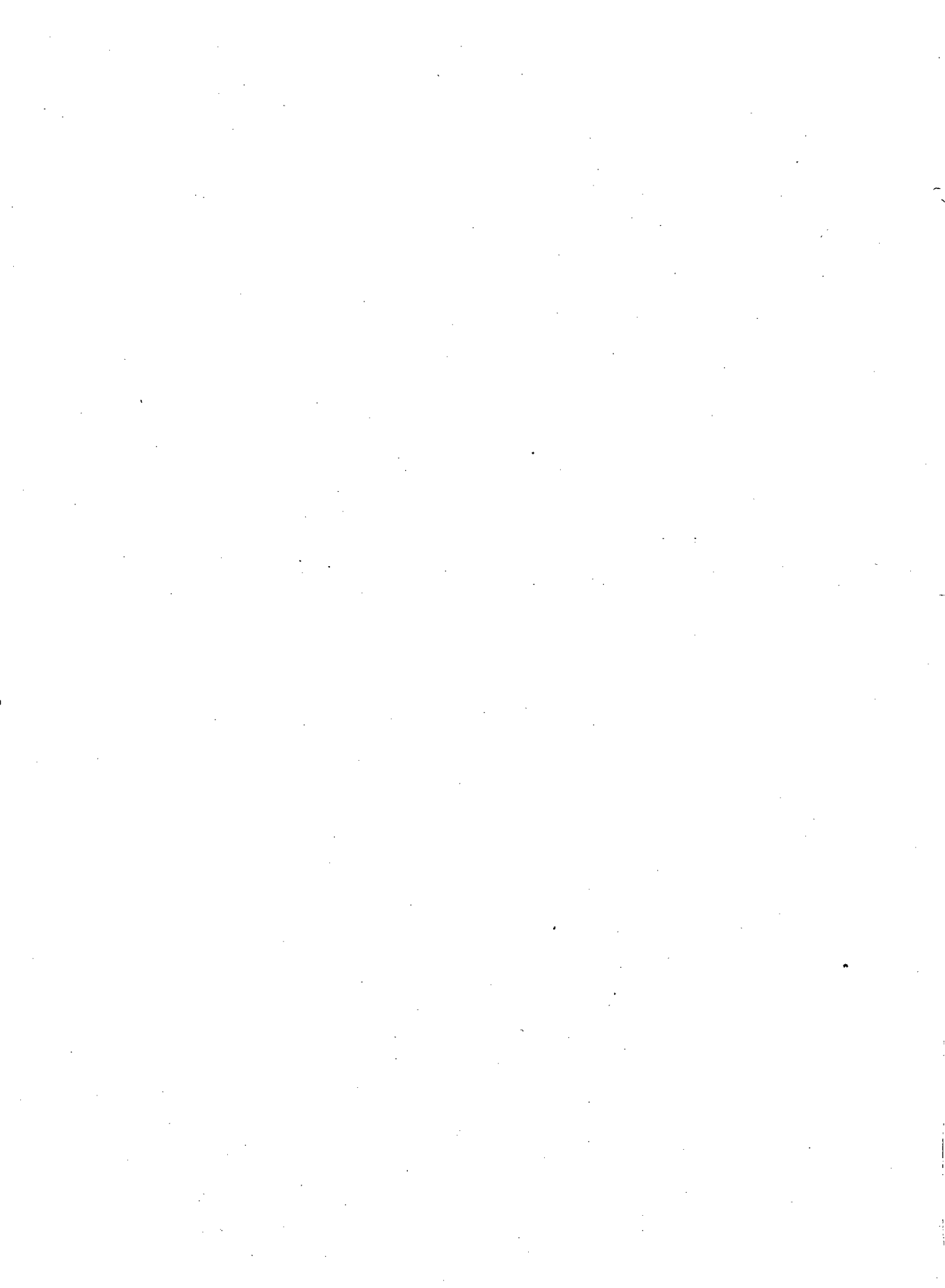
Taul. 1, rivi 9 alhaalta on: metallikunta, pitää olla: metallityökunta.

» 5, palsta 5, riv. 3 alhaalta on: 4,632, pitää olla: 2,632.

» 44, siv. 146 ja 147 on neljällä viimeisellä konepajalla järjestysnumerot: 86, 87, 88 ja 89, pitää olla: 87, 88, 89 ja 90.

Keisarilliselle Suomen Senaatille,

Teollisuushallitukselta.

Sittenkun Teollisuushallitus kirjelmässä lokakuun 17 päivältä 1905 Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle oli ehdottanut, että työtilastollisesti tutkittavaksi lähinnä otettaisiin konepajateollisuus, on Keisarillinen Senaatti tammikuun 18 päivänä 1906, Teollisuushallituksen esitykseen

suostuen, nähnyt hyväksi käskeä Teollisuushallituksen yksissä neuvoin toimikunnan kanssa, johon Senaatti vastedes määräisi jäseniksi työnantajia ja työntekijöitä, toimittaa maamme konepajain työolojen tilastollisen tutkimuksen niin laajasti kuin oli ehdotettu; ollen Teollisuushallituksen, sittenkun työ oli suoritettu, yksissä neuvoin mainittujen asiantuntijain kanssa Senaattiin annettava kertomus tutkimuksesta sekä ne esitykset ja ehdotukset, joita tutkimus saattaa aiheuttaa.

Toimikunnan jäseniksi määräsi Senaatti toukokuun 10 päivänä 1906 insinöörit *Karl Södermanin* Helsingistä ja *F. A. Blomqvistin* Porista sekä kattilaseppä *K. J. Kimmusen* Helsingistä ja viilaaja *O. Labbaksen (Rautasalon)* Tampereelta.

Osottautui kuitenkin mahdottomaksi suorittaa suunniteltu tutkimus sitä varten määrätynä aikana, syksyllä 1906, sen johdosta että siihen aikaan valitsi laajoja työnseisauksia Helsingin konepajoissa. Teollisuushallituksen kirjelmässä syyskuun 12 päivältä 1906 tästä tekemän ehdotuksen mukaisesti Senaatti syyskuun 23 päivänä käski lykätä edellä mainitun tutkimuksen toimitamisen vuoden päähän.

Tutkimusta varten tarpeellinen aineisto koottiin tämän mukaisesti syksyllä 1907.

Annettua tehtävää täyttääkseen on Teollisuushallitus kokoontunut Keisarillisen Senaatin määräämään asiantuntijain kanssa, ja toimitetun tutkimuksen tulos on nähtävänä siinä kertomuksessa, jonka Teollisuushallitus täten esittää. Samalla on Teollisuushallituksen ilmoitettava, että kertomuksen ilmestyminen on erinäisten asianhaarain johdosta viivästynyt. Osin on työtilastollinen osasto vuosina 1909 ja 1910 saanut erinäisiä tehtäviä, jotka olivat kiireellistä laatua ja sentähden etusijassa vaativat osaston henkilökunnan työn, osin on kuluvan vuoden alussa vallinnut kirjaltajalakko viivyttänyt kertomuksen painattamista.

Kun on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että Senaatin määräämät asiantuntijat Teollisuushallituksen kanssa kokoontuvat keskustelemaan, voiko annettu kertomus aiheuttaa mitään erityisiä esityksiä ja ehdotuksia, vasta sittenkun kertomus on voitu asiantuntijoille toimittaa painettuna, tulee sellainen kokous vastedes pidettäväksi, minkä jälkeen Teollisuushallitus on erityisessä kirjelmässä Keisarilliselle Senaatille tekevä selkoa niistä päätöksistä, jotka mainitussa kokouksessa mahdollisesti tehdään.

Helsingissä, kesäkuun 13 päivänä 1911.

A. F. Tigerstedt.

F. A. Paloheimo.

Edv. Öhrnberg,
t. v.

1 Luku.

Valmistavat toimenpiteet. Kyselykaavakkeet. Aineiston kerääminen.

Teollisuushallitukselle osotetussa kirjelmässä lokakuun 14 päivältä 1904 ehdotti Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto metalliteollisuuden ottamista työtilastollisesti tutkittavaksi. Kirjelmän pääasiallinen sisällitys esitetään alempana. Metalliteollisuuden tutkimista koskeva ehdotus.

Sittenkun Teollisuushallitus oli ottanut harkittavaksi kysymyksen, mikä teollisuus olisi otettava työtilastollisesti tutkittavaksi, lähetti Teollisuushallitus lokakuun 17 päivänä 1905 Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle näin kuuluvan kirjelmän:

Keisarillisen Suomen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle.

Kirjelmässä joulukuun 10 päivältä 1904 on Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta Teollisuushallitukselle ilmoittanut, että Keisarillinen Senaatti samana päivänä esiteltäessä Teollisuushallituksen kirjelmää marraskuun 1 päivältä samaa vuotta, jossa kirjelmässä tehtiin ehdotus siihen teollisuuteen nähden, joka vuonna 1905 olisi otettava työtilastollisesti tutkittavaksi, oli hyväksynyt Teollisuushallituksen ehdotuksen ja sentähden käskenyt Teollisuushallituksen yksissä neuvoin Keisarillisen Senaatin vastedes määrättävistä työnantajista ja työntekijöistä kokoonpannun toimikunnan kanssa toimittaa kirjapainoteollisuuden työolojen tilastollisen tutkimuksen, ollen tutkimus käsittävä sekä kirja- ja sanomalehtipainot että kivipainot. Tämä tutkimus, joka aloitettiin viime syyskuussa, on arvioitu olevan suoritettu kahdentoista kuukauden kuluessa eli syyskuun alussa vuonna 1906. Täyttääkseen Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan kirjelmässä marraskuun 12 päivältä 1901 Teollisuushallitukselle annetun käskyn tehdä hyvissä ajoin ennen vuoden loppua ehdotus toisen teollisuudenhaaran samallaisesta tutkimisesta, sittenkun paraikaa kestävä kirjapainoteollisuuden tutkimus on päättynyt, sekä antaa arvio tästä aiheutuvista kustannuksista, saa Teollisuushallitus täten antaa seuraavan ehdotuksen.

Teollisuustil.

Ennenkuin Teollisuushallitus otti harkittavaksi kysymyksen, mikä teollisuudenhaara likinnä olisi otettava työtilastollisesti tutkittavaksi, antoi Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton puolesta Liiton puheenjohtaja, insinööri Karl Söderman Teollisuushallitukselle kirjelmän, jossa Liitto esitti, että metalliteollisuus tällä kertaa ehdotettaisiin tutkittavaksi. Tämä teollisuus on, huomauttaa Liitto mainitussa kirjelmässään, kieltämättä maamme tärkeimpiä teollisuuksia ja olisi nyttemmin, kun kokonaista neljä teollisuudenhaaraa on työtilastollisesti tutkittu, jo tältäkin kannalta katsottava olevan tähän itsestään oikeutettu. Lisäksi mainitsee Liitto, että erinäiset työsuhdetta koskevat kysymykset, jotka kaipaivat todellisten olojen tarkkaa tuntemista, ovat viime aikoina olleet metallityöntekijäin ja heidän järjestöjensä käsiteltävinä sekä aiheuttaneet esittämään vaatimuksia työnantajille. Niinpä olisi esimerkiksi sen yleisen palkankorotuksen oikeudenmukaisuuden arvostelemiseksi, jota helsinkiläiset metallityöntekijät hiljattain ovat vaatineet, ollut sangen tärkeätä että olisi ollut käytettävänä sellainen palkkatilasto, mikä tavallisesti laaditaan tämän laatuisissa työtilastollisissa tutkimuksissa. Samalla kun Liitto Teollisuushallitukselle teki ehdotuksen edellä mainitussa tarkoituksessa, ilmoitti Liitto olevansa halukas, jos sitä kenties pidetään suotavana, antamaan kaikki saatavissa olevat tiedot.

Ryhtyessään harkitsemaan mikä teollisuudenhaara likinnä olisi työtilastollisesti tutkittava on Teollisuushallitus katsonut pitävänsä panna ratkaisevan painon siihen asianlaitaan, että nyt ensi kerran oli jonkun teollisuudenhaaran edustajain taholta pyydetty sen työolojen ottamista tilastollisesti tutkittaviksi. Mutta tähänkään seikkaan katsomatta on Teollisuushallituksen mielestä ollut kaikin puolin soveliaista että metalliteollisuus nyt otetaan tutkimuksen esineeksi. Edelliset tutkimukset ovat käsittäneet yhden käsiammattimaisesti harjoitetun työalan, leipurinammatin, kaksi keskikokoista teollisuudenhaaraa, tupakkateollisuuden ja kirjapainoteollisuuden, sekä yhden suurteollisuuden, kutomateollisuuden. Vieläkin tärkeämpi kuin viimeksi mainittu on metalliteollisuus maallamme. Metalliteollisuudessa kaikkiaan toimivan työntekijäluvun voinee nykyään arvioida 20,000 hengen vaiheille. Metalliteollisuudessa, eritoten siinä osassa, jota sanotaan konepajateollisuudeksi, on konetekniikka korkealle edistynyt ja työnjako pitkälle kehittynyt. Työntekijöillä itsellään on järjestöjä etujensa valvomiseksi. Tässä teollisuudenhaarassa onkin, niinkuin Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton edellä kerrotussa kirjelmässäkkin huomautetaan, esiintynyt pyrkimyksiä, joiden päämääränä on yleinen palkkain kohottaminen, minkä tähden täydellinen selvitys tämän työalan työntekijäin palkkaloista olisi tarpeellinen. Sellaiseen tutkimukseen voitaisiin niinkään saada tuntuvaa apua edellä mainitulta työnantajaliitolta.

Samalla kun Teollisuushallituksen mielestä niinmuodoin on ollut paikallaan, että metalliteollisuus nyt otetaan työtilastollisesti tutkittavaksi, on Teolli-

suushallitus kuitenkin pitänyt alan rajoitusta tarpeellisena. Koko metalliteollisuuden ottaminen tutkittavaksi vaikeuttaisi tehtävää ylenmäärin ja vähentäisi tulosten selväpiirteisyttä. Niinpä ovat rautatehtaitten ja konepajain työolot oleellisesti erilaiset. Ensinmainittujen työntekijöillä on tavallisesti pitkäaikaiset työsopimukset ja he asuvat maaseudulla sijaitsevien tehtaiden läheisyydessä, jota vastoin konepajatyöntekijät ovat otetut lyhyellä irtisanomisajalla ja ovat verraten liikkuvia. On sentähden katsottu soveliaaksi rajoittaa tutkimus konepajoihin, kuitenkin antaen tälle käsitteelle varsin laaja ala, niin että tutkimus käsittäisi konepajat niihin yhdistettyine erikoistyöpajoihin sekä konepajoihin verrattavat laitokset. Tutkimusalaan luettaisiin niinmuodoin myöskin valtionrautateiden konepajat. Tutkimusalasta erotettuina olisivat sitä vastoin varsinaiset rautatehtaat, jotka kaikki sijaitsevat maaseudulla, mikäli ne käsittävät kaivostyötä, sulattoja, valssilaitoksia, martinlaitoksia, y. m. semmoisia, jota vastoin ne rautatehtaiden osat, joissa valmistetaan työkaluja ja hienotakeita, otettaisiin lukuun. Sitä vastoin erotettaisiin luvusta ne muun teollisuuslaitoksen yhteydessä olevat konepajat, joiden tarkoituksena on ainoastaan korjaustöiden suoritus, vaan ei myytävain tuotteiden valmistus, samoin kuin myös erinäisten kaupunkien vesijohtolaitoksiin ja sähkövalaistuslaitoksiin yhdistetyt työpajat. Kun ei ole ollut tarkoitus tutkimukseen yhdistää käsiammattimaisesti harjoitettua metalliteollisuutta, on Teollisuushallituksesta näyttänyt sovelialta rajoittaa tutkimus työpaikkoihin, joissa on vähintään 20 työntekijää.

Sittenkun tutkimuksen ala näin oli rajoitettu, oli arvioitava tutkimusalaan kuuluvain laitosten ja niissä olevain työntekijäin likimääräinen luku. Tässä on esiintynyt se vaikeus, ettei metalliteollisuutta koskevaa tilastoa toistaiseksi ole painosta ilmestynyt vuotta 1903 myöhäisemmältä ajalta, josta ajankohdasta lähtien tässä puheena olevan alan useat isommat laitokset ovat tuntuvasti kehittyneet ja lisänneet työväkeään, minkä ohella maaseudulla oleviin rautatehtaisiin nähden ei ole erikseen mainittu tutkimuksen ulkopuolelle jäävään ja tutkimuksessa lukuun otettavain tehtaanosain työväkeä. Maamme metallitehtaitten nimiluettelon tarkastus on antanut tulokseksi että tutkimus käsittäisi noin 70 eri työpaikkaa, joissa on umpiluvuin 15,500 työntekijää. Edellä mainituista syistä on ollut mahdoton tarkalleen määrätä työntekijälukua, mutta se ei liene tässä mainittua suurempi.

Edellä esitetyn nojalla Teollisuushallitus nöyrimmästi ehdottaa, että kirjapainoteollisuuden jälkeen otettaisiin työtilastollisesti tutkittaviksi maamme konepajat, käsittäen tutkimus myös niiden yhteydessä olevat muut metalliteollisuudenhaarat, paitsi kaivostyötä, sulattoja, valssilaitoksia y. m. semmoisia, sekä erikoistyöpajat, lukuunottamatta kuitenkin työpajoja, jotka eivät ole aijotut tuotantoa, vaan muissa teollisuuslaitoksissa käytettyjen koneitten korjausta varten.

Tutkimuksen kustannusarvion laatimisessa on edellä mainittu työntekijä-

luku 15,500, vaikka onkin likimääräinen, kuitenkin katsottu voitavan panna perustukseksi. Kutomateollisuuden tutkimus, joka käsitti likimain 10,000 työntekijää, arvioitiin voitavan suorittaa ja suoritettiin kuudentoista kuukauden kuluessa. Nyt puheena oleva tutkimus käsittäisi noin kolmattaosaa enemmän työntekijöitä ja olisi metalliteollisuudessa tarkoin toimeenpannun työnjaon johdosta laadultaan monin verroin vaikeampi kuin yksikään tähän asti toimitetuista tutkimuksista. Tähän nähden se ei liene suoritettavissa kahtakymmentä kuukautta lyhemässä ajassa, luettuna syyskuun alusta 1906, toisin sanoin, tutkimuksen tulos voisi olla valmiina kevättälvella 1908.

Muutoin on Teollisuushallitus katsonut voivansa perustaa kustannusarvion siihen kokemukseen, mikä saavutettiin noin 10,000 työntekijää käsittävästä kutomateollisuuden tutkimuksesta, josta oli kustannuksia 28,400 markkaa.

Kustannusarvio konepajain työtilastollista tutkimusta varten.

Työnjohtaja 20 kuukaudelta à 450 mk.	Smk. 9,000
Amanuenssi samalta ajalta à 225 mk.	» 4,500
Laskuapulaiset	» 3,500
Tutkijain matkakustannukset ja päivärahat aineistoa kerättyä	» 5,000
Korvaus konttoriapulaisille palkkaluetteloiden otteista	» 6,000
Kyselykaavakkeitten, lomakkeitten y. m. painatus	» 1,000
Kertomuksen suomentaminen ja painatus	» 6,700
Arvaamattomia kustannuksia	» 300
	<hr/>
	Yhteensä Smk. 36,000

Kutomateollisuuden tutkimuksen kustannukset nousivat, niinkuin sanottu, 28,400 markkaan eli 2 markkaan 93 penniin jokaista tutkittua työntekijää kohti. Jos tässä ehdotetut konepajateollisuuden tutkimuskustannukset, 36,000 markkaa, jaetaan arvioidun työntekijäluvun, 15,500 kesken, saadaan keskikustannukseksi jokaista työntekijää kohti 2 mk. 32 p., eli likimain sama määrä kuin kutomateollisuudessa.

Ruotsissa on konepajateollisuus ollut kahden eri työtilastollisen tutkimuksen esineenä, joista ensimmäinen toimitettiin vuosina 1899 ja 1900 ja käsitti isommat varsinaiset konepajat, ja taas toinen toimitettiin vuosina 1901 ja 1902 sekä käsitti pienemmät varsinaiset konepajat ynnä eräät erikoistyöpajat. Näitä kahta tutkimusta varten, jotka käsittivät yhteensä 23,207 työntekijää ja oli suunniteltu toimitettaviksi neljän vuoden kuluessa, vaikka erinäisten väliintulleitten esteit-

ten johdosta kertomus jälkimmäisestä tutkimuksesta ilmestyi vasta vuonna 1904, oli osotettu kaikkiaan 40,000 kruunua eli 56,000 markkaa.

Helsingissä, lokakuun 17 päivänä 1905.

A. F. Tigerstedt.

C. P. Solitander.

F. A. Brander.

Edv. Öhrnberg.

Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan kirjelmässä tammikuun 18 päivältä 1906 ilmoitettiin, että Keisarillinen Senaatti samana päivänä tapahtuneessa esitelyssä oli Teollisuushallituksen edellä mainittuun esitykseen suostuen nähnyt hyväksi käskää Teollisuushallituksen yksissä neuvoin Senaatin vastedes määrättävistä työnantajista ja työntekijöistä kokoonpannun toimikunnan kanssa toimittamaan konepajain työolojen tilastollinen tutkimus ehdotetussa laajuudessaan, ja oli tilastotietojen keräämisessä käytettävät kaavakkeet lähetettävä Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan hyväksyttäväksi, ollen Teollisuushallituksen, sittenkun työ oli suoritettu, yksissä neuvoin sanottujen asiantuntijain kanssa Senaatille annettava kertomus tutkimuksesta ynnä ne esitykset ja ehdotukset, joita tutkimus saattaa aiheuttaa. Tämän työn kustannusten suorittamiseen osotti Keisarillinen Senaatti Teollisuushallituksen käytettäväksi, Teollisuushallituksen tekemän kustannusarvion mukaisesti, enintään 36,000 markan määrärahan, mitkä varat Teollisuushallitus saisi tarpeen mukaan osottaa maksettaviksi ja merkitä menot tililaskujen asianmukaiseen momenttiin.

Kirjelmässä toukokuun 10 päivältä 1906 ilmoitti Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta Keisarillisen Senaatin määränneen asiantuntijoiksi insinöörit *Karl Södermanin* Helsingistä ja *F. A. Blomqvistin* Porista sekä pannuseppä *K. J. Kinnusen* Helsingistä ja viilaaja *O. Labbaksen (Rautasalon)* Tampereelta.

Senaatin määräämät asiantuntijat kokoontuivat Teollisuushallituksen kutsumuksesta toukokuun 17 päivänä 1906, jolloin tarkastettiin ehdotus kaavakkeiksi niitä kysymyksiä varten, mitkä olisi tarpeellisen tilastollisen aineiston saamiseksi tehtävä työnantajille ja työntekijöille. Kyselykaavakkeitten ehdotukset, joissa oli samalla lomakkeella kysymykset suomeksi ja ruotsiksi, vahvisti Keisarillinen Senaatti kesäkuun 28 päivänä 1906.

Kaikissa kaavakkeissa oli yhteisenä otsikkona sanat:

TEOLLISUUSHALLITUS

1906.

Työfilastollisia tutkimuksia Suomen konepajoista.

Huomioon ottaen ainoastaan suomenkielisen tekstin olivat kyselykaavakkeet muutoin seuraavaa muotoa, tässä julkaistuna pienennetyssä koossa:

Kyselykaavake A.

Kysymyksiä:	Vastauksia:
1. Työpajan nimi ja paikka (kaupunki tai pitäjä ja postiosote)?	
2. Työpajan rekisteröity toiminimi?	
3. Työpajan isännöitsijä?	
<p>4. Tuotannon laatu:</p> <p>(Mitä ei ole, pyyhitään pois, ja tässä mainitsemattomat valmistuslait merkitään).</p> <p>Laivanrakennus.</p> <p>Hienotakeet.</p> <p>Valinteokset.</p> <p>Höyrykoneitten valmistus</p> <p>Höyrykattilain »</p> <p>Sähkökoneitten »</p> <p>Sahalaitosten »</p> <p>Myllyjen »</p> <p>Maanviljelyskoneitten »</p> <p>Meijerikalujen »</p> <p>Ajoneuvojen »</p> <p>Ampumatarpeitten »</p>	

Sahojen ja sahanterien valmistus. Putkien » Naulain » Hevosenkänkäin »	
Harjoittaako toiminimi paikkakunnalla muutakin tehdastelua kuin konepa- jateollisuuteen kuuluvaa, ja niin ol- len mitä? _____	
Kuinka suuri työväestö siinä tapauk- sessa nykyään on toiminimen lai- toksissa paikkakunnalla? _____	
5. Työpajan yleiset kustannukset vuonna 1905: Veroa valtiolle? _____ » kunnalle? _____ Palovakuutusmaksut? _____ Työntekijäin puolesta suoritetut tapa- turmavakuutusmaksut? _____	<i>Smc</i> _____ » _____ » _____ » _____
6. Työpajan taksoitetut tulot vuonna 1905? _____	<i>Smc</i> _____
7. Työhuoneistot: Lämmitysjärjestelmä? _____ Ilmanvaihtojärjestelmä? _____ Valaistusjärjestelmä? _____	Sähkövalo (oma voimalaitos tai ei). Kaasu. Petroli. (Mitä ei ole, pyyhitään pois).
Onko työhuoneistoissa vesijohtoa? _____	
Onko työntekijöillä eri huoneet? _____	
aterioimista varten? _____	
vaatteiden säilytystä varten? _____	
peseytymistä varten? _____	
Kuinka suuri on toiminimen työpaja- rakennusten palovakuutusarvo? _____	<i>Smc</i> _____

<p>8. Toiminimelle kuuluvat huoneistot, jotka on luovutettu työvälle: Sekä hallintohenkilökunnalle että työntekijöille luovutetut asuinhuoneistot:— Siitä luovutettu työntekijöille asuinhuoneistoja: _____ ainoastaan keittiön? _____ huoneen ilman keittiötä? _____ huoneen osallisuudella keittiöön? _____ huoneen ja keittiön? _____ kaksi huonetta ilman keittiötä? _____ kaksi huonetta osallisuudella keittiöön? _____ kaksi huonetta ja keittiön? _____ kolme tai useamp. huoneita ja keittiön? Kuinka suuri on kaikkien toiminimelle kuuluvien asuintalojen palovakuutusarvo? _____</p>	<p>Luku: _____ » _____ » _____ » _____ » _____ » _____ » _____ » _____ <i>Smc.</i> _____</p>
<p>9. Hallintohenkilökunta: Toiminimen paikallisessa konttorissa palvelevien henkilöiden? _____ Työpajassa palvelevien työnjohtajien? _____ Konttorivälle ja työnjohtajille vuonna 1905 maksettu palkka yhteensä? _____</p>	<p>Luku: _____ » _____ <i>Smc.</i> _____</p>
<p>10. Nykyinen työaika: Työajan pituus (lepoajat lukuun otett.): maanantaisin (alkam. ja päättym.)? _____ lauantaisin sam. sam. _____ pyhäpäivän edell. päivänä sam. sam. _____ muina päivinä sam. sam. _____ Lepoajat: aamupäivällä (alkaminen ja päättyminen)? _____ päivällisloma (alkamin. ja päättym.)? _____ iltapäivällä sam. sam. _____ ovatko lepoajat toiset lauantaisin ja pyhäpäivän edellisenä päivänä?</p>	<p>k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____ k:lo _____</p>
<p>11. Ylityö vuonna 1905: Ylityö (k:lo 9:än i. p.)? _____ Kuinka laajaperäisesti on iltatyötä käytetty vuonna 1905? _____ Minkä laskuperusteen mukaan maksetaan iltatyöstä? _____</p>	<p>k:lo _____ k:lo _____</p>

Yötyö (k:lo 9 i. p. ja 5 a. p. välillä)?	k:lo _____ k:lo _____
Kuinka laajaperäisesti on yötyötä käytetty vuonna 1905?	_____
Minkä laskuperusteen mukaan maksetaan yötyöstä?	_____
Sunnuntaityö?	_____
Kuinka laajaperäisesti on sunnuntaityötä käytetty vuonna 1905?	_____
Minkä laskuperusteen mukaan maksetaan sunnuntaityöstä?	_____
12. Nykyiset työehdot:	
Käytetäänkö urakkatyötä?	_____
Jos niin on laita, annetaanko sitä myös työntekijäryhmille?	_____
Niin ollen millä perusteilla?	_____
Onko vakinainen tuntipalkka taattu urakkatyössä?	_____
Ovatko työntekijät tahi työntekijäryhmät velvolliset vastaanottamaan niille annetun urakkatyön?	_____
Kuinka usein ja minä päivinä maksetaan palkka?	_____
Käytetäänkö palkanvähentämistä (kuten vuokraan, sairauspukassaan, sakkoihin y. m.)?	_____
Käytetäänkö kehotuspalk. tai lahjapalkkioita ja niin ollen millä perusteilla?	_____
Onko järjestyssääntöjä (niitä myötäliitetään kappale)?	_____
Onko kirjallista työsopimusta (niitä myötäliitetään kappale)?	_____
Onko irtisanomisaika määrätty ja niin ollen kuinka pitkä?	_____
Tutkiiko lääkäri työntekijät ennen palvelukseen ottamista ja niin ollen kenen kustannuksella?	_____
13. Erityisiä työntekijäin etuisuuksia:	
Ovatko työntekijät tapaturmavakuutetut ja niin ollen missä yhtiössä?	_____
Saavatko työntekijät vanhuusapua toiminnelta ja niin ollen kuinka moni sekä paljoko yhteensä?	_____

<p>Saavatko kuolleitten työmiesten lesket ja lapset apua toiminimeltä ja niin ollen kuinka moni sekä paljoko yhteensä?</p> <p>Onko työntekijäin hyväksi olemassa rahastoja, joihin työntekijät eivät itse suorita maksuja, ja niin ollen mitä tarkoituksia varten ja kuinka suuria? (Sellaisten rahastojen ohjesäännöt myötäliitetään).</p>	
<p>14. Työnseisaukset vuonna 1905?</p> <p>Onko vuonna 1905 työnsulkua ollut konepajassa?</p> <p>Minä päivänä alkoi ja päättyi?</p> <p>Kuinka monta työntekijää se käsitti?</p> <p>Mikä oli siihen syynä?</p> <p>Onko vuonna 1905 lakkoa ollut konepajassa?</p> <p>Minä päivänä alkoi ja päättyi?</p> <p>Kuinka monta työntekijää se käsitti?</p> <p>Mikä oli siihen syynä?</p>	
<p>15. Erinäisiä muistutuksia ja lisäyksiä:</p>	

Kyselykaavake B.

Tietoja työntekijäin palkoista vuonna 1905

:ssa.

Työntekijän ristimä- ja sukunimisekä ammatin erikoisala.													
Viikon numero							Viikon numero						
	Todellinen työaika, tuntia	Vakinainen tuntipalkka	Maksettu palkka					Todellinen työaika, tuntia	Vakinainen tuntipalkka	Maksettu palkka			
			aikapalkka		urakka-palkka					aikapalkka		urakka-palkka	
			p.	Mk.	p.	Mk.				p.	Mk.	p.	Mk.
1							1						
2							2						
3							3						
4							4						
5							5						

6						6							
7						7							
8						8							
9						9							
10						10							
11						11							
12						12							
13						13							
14						14							
15						15							
16						16							
17						17							
18						18							
19						19							
20						20							
21						21							
22						22							
23						23							
24						24							
25						25							
26						26							
27						27							
28						28							
29						29							
30						30							
31						31							
32						32							
33						33							
34						34							
35						35							
36						36							
37						37							
38						38							
39						39							
40						40							
41						41							
42						42							
43						43							
44						44							
45						45							
46						46							
47						47							
48						48							
49						49							

50						50							
51						51							
52						52							
Yht.						Yht.							
Siitä ylityön palkkaa						Siitä ylityön palkkaa							
Vapaa asunto (arvo)						Vapaa asunto (arvo)							
Vuokratrahaa						Vuokratrahaa							
Muita etuisuuksia (arvo)						Muita etuisuuksia (arvo)							

Kyselykaavake C.

Nykyisin käytännössä olevat voima- ja työkonemat

:ssa.

1. Maasuuneja.
2. Pasutusuuneja.
3. Hengen-varistusuuneja.
4. Harkkouneja.
5. Hiiliuuneja.
6. Puunkuivausuuneja.
7. Kaasugeneraattoreja.
8. Martiiniuuneja.
9. Putlausuuneja.
10. Hitsiuuneja.
11. Levyliekkiuuneja rautatehtaalla.
12. Liekkiuuneja konepajassa.
13. Franche-comté (Saks., Lanc.) ahjoja.
14. Kupu-uuneja.
15. Kuivausuuneja valimoa varten.
16. Degelisolatusuuneja.
17. Paja-ahjoja.
18. Hehku-uuneja nauloja y. m. varten.
19. Höyryvasaroita.
20. Vesivasaroita, tako-,
21.   »   sulatus.
22.   »   nippuvasaroita.
23.   »   naulavasaroita.
24. Vieteri- ja ilmavasaroita.
25. Puhalluskoneita.
26. Tuhottimia.
27. Höyrykoneita yht. _____ t. hv.
28. Petrolikoneita yht. _____ t. hv.
29. Kaasukoneita yht. _____ t. hv.
30. Sähkömoottoreita yht. _____ t. hv.
31. Kiinteitä höyrypannuja _____ t. hv.

32. Lokomobiilejä.
  33. Vesirattaita yht. _____ t. hv.
  34. Turbiineja yht. _____ t. hv.
  35. Järeävalsseja _____
  36. Kankirautavalsseja _____
  37. Hienovalsseja _____
  38. Levyvalsseja _____
- } tuoliparilla.
39. Levynleikkauskoneita.
  40. Levysepänkoneita y. m.
  41. Hevoskenkäkoneita.
  42. Svikkikoneita.
  43. Naulakoneita.
  44. Hevosnäulakoneita.
  45. Niittausnaulakoneita.
  46. Langanvetokoneita.
  47. Vesimyllyjä.
  48. Höyrymyllyjä.
  49. Dynamokoneita _____ lamppua varten.
  50. Jyrämyllyjä.
  51. Valinkaavakoneita.
  52. Metallisorveja.
  53. Merkelikoneita.
  54. Tahkoneita (isoja tahkoja).
  55. Rautahöyläkoneita.
  56. Porauskoneita.
  57. Sylinteriporauskoneita.
  58. Pystyhöyliä.
  59. Sentrauskoneita.
  60. Puhdistuskoneita.
  61. Jyrsikoneita.
  62. Kierrekoneita.
  63. Reikä- ja saksikoneita.
  64. Puristinkoneita.
  65. Levyntaivutuskoneita.
  66. Levynoikaisukoneita.
  67. Naulanniittauskoneita.
  68. Vesipainokoneita.
  69. Sirkkelisahoja, rautaa varten.
  70. » puuta varten.
  71. Puusaksia.
  72. Raamisahoja.
  73. Vannesahoja.
  74. Puunhöyläyskoneita.
  75. Sorvikoneita.
  76. Punttaus- ja muita puutyökoneita.

77. Nosto- ja kuljetuskraanoja.
 78. Mastokraanoja.
 79. Laivaslippejä ja alustoja (tavallisia.)
 80. " " (teloilla).
 81. Turvekoneita.
 82. Raitioiteitä (pituus).
 83. _____
 84. _____
 85. _____
 86. _____
 87. _____
 88. _____
 89. _____
 90. _____

Kuinka suuri on kaikkien voima- ja työkonettien palovakuutusarvo?
 Smk _____.

Kyselykaavake D.

Tietoja työntekijöistä _____ :ssa.

Kysymyksiä:	Vastauksia:
1. Työntekijän nimi? _____ syntymävuosi? _____ syntymäpaikka? _____ siviilisääty (naimaton, nainut, leski- mies, leski)? _____	Vuonna: _____ _____ _____
2. Isän ammatti? _____	_____
3. Montako lasta elossa? _____ Onko teillä elätettävänä omaisia (paitsi vaimoa ja lapsia tai muita henkilöitä)?	_____
4. Mikä on Teidän ammatinerikoisalanne?	_____
5. Milloin aloitte työskennellä konepa- jassa? _____ Sam. sam. sam. nyk. ammatinerikoisalalla? Sam. sam. sam. nykyisen työnantajan luona tällä kertaa? _____	Vuonna: _____ Vuonna: _____ Vuonna: _____

<p>Oletteko aikaisemmin työskennellyt muissa ammateissa ja missä?</p> <p>Oletteko työskennellyt ulkomaalla ja niin ollen missä maassa, kuinka kauan ja missä ammatissa?</p>	
<p>6. Nykyinen viikottainen työaika? _____</p> <p>Nykyinen tuntipalkka? _____</p> <p>Onko Teillä itsellänne muita tuloja kuin työpajasta ja niin ollen paljoko vuodessa? _____</p> <p>Onko vaimollanne ja kotona olevilla lapsillanne tuloja ja niin ollen paljoko vuodessa? _____</p> <p>Onko Teillä nykyään ylityötä ja niin olen montako tuntia viikossa? _____</p> <p>Onko Teillä nykyään yötyötä ja niin olen montako tuntia viikossa? _____</p> <p>Oletteko velvollinen vastaanottamaan urakkatyön? _____</p>	<p>Tuntia: _____</p> <p>Pennii: _____</p> <p>Smk: _____</p> <p>Smk: _____</p> <p>Tuntia: _____</p> <p>Tuntia: _____</p>
<p>7. Onko Teillä vapaa asunto, asutteko omassa talossa, vuokramaalla (suuriko vuosi- vuokra), vai maksatteko huoneenvuokraa (paljoko viikossa tai kuukaudessa)?</p> <p>Saatteko vuokra-apua työnantajalta ja niin ollen paljoko? _____</p> <p>Montako huonetta Teillä on (paitsi keittiötä)? _____</p> <p>Onko Teillä oma keittiö tai osa keittiöön?</p> <p>Onko Teillä asukkeja ja niin ollen montako ja kuinka suurta korvausta vastaan? _____</p> <p>Asutteko itse toisten luona? _____</p> <p>Montako henkeä asuu yhdessä Teidän hallussanne olevissa huoneissa? _____</p>	
<p>8. Sairastatteko jotakin pitkällistä tautia ja niin ollen minkäläistä? _____</p> <p>Onko Teitä kohdannut työssä tapaturma, josta Teillä vielä on haittaa, ja niin ollen minkäläistä? _____</p>	

Erinäisten paikkakunnilla käypien elintarpeitten hinnat.

Paikkakunta: _____ Minä päivänä hinnat merkittiin: _____

T a v a r a l a j i.	Laatu.	H i n t a :				
		N:o 1.	N:o 2.	N:o 3.	N:o 4.	N:o 5.
Maito: kuorimaton _____	l.					
» kuorittu _____	»					
Voi: pöytä- _____	kg					
» ruoka- _____	»					
Munat _____	tiu					
Perunat _____	hl.					
Herneet _____	l.					
Jauhot: vehnä- _____	kg					
» ruis- _____	»					
Suurimot: kaura- _____	l.					
» tattari- _____	»					
» ohra- _____	»					
» riisi- _____	»					
Ruisleipä: kova _____	kg					
» pelimeä _____	»					
Naudanliha, tuore: paisti _____	»					
» » liemiliha _____	»					
Vasikanliha _____	»					
Lampaanliha, tuore _____	»					
» suolattu _____	»					
Silava: tuore _____	»					
» suolattu suomalainen _____	»					
» » amerikkalainen _____	»					
Kala: tuore: silli _____	»					
» » silakka _____	»					
» suolattu: silli _____	»					
» » silakka _____	»					
Kahvi (paahtamaton), brasilian _____	»					
Sokeri, pala- _____	»					
Petroli (paraslaatuinen) _____	l.					
Halot: koivuset _____	syli					
» havupuun _____	»					

Osottautui kuitenkin mahdolliseksi toteuttaa konepajain edellä kerrottua tutkimussuunnitelmaa. Kun tutkimuksen oli määrä syksyllä 1906 alkaa, katsoi Teollisuushallitus olevan syytä ottaa asia uudelleen harkittavaksi ja teki kirjelmässä syyskuun 12 päivältä 1906 Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle ehdotuksen että tutkimus lykättäisiin vuoden päähän. (Tämä kirjelmä on kokonaisuudessaan julkaistuna Työtilastossa V). Tässä kirjelmässä Teollisuushallitus huomautti, että olot maamme työväestön keskuudessa yleensä ja eritoten metalliteollisuuden alalla olivat kehittyneet siihen suuntaan, että konepajateollisuuden työtilastollista tutkimusta tähän aikaan oli mahdoton toimittaa. Paitsi että maamme teollisuustyöväestön keskuudessa yleensä vallitsi suuri kiihtymys, joka olisi tuntuvasti ehkäisevä jokaista maamme teollisuuksien työtilastollisen tutkimuksen toimittamista, oli eritoten metalliteollisuuden alalla puhjennut työnantajain ja työntekijäin kesken selkkauksia, jotka olivat Helsingissä aiheuttaneet niin laajoja työnsaisauksia, että paraikaa kaikkiaan noin 3,000 työntekijää oli työttöminä. Kun niinmuodoin neljäsosa maamme kaikesta metalliteollisuuden alalla toimivasta työväestä oli työttömänä, antaisi tämän teollisuuden oloja tarkoittava tilastollinen tutkimus aivan väärää ja harhaanviepiä tuloksia. Mutta siinäkin tapauksessa että metalliteollisuuden alalla syntynyt työriita saataisiin kohdakkoin sovitetuksi, ei työtilastollista tutkimusta kuitenkaan kävisi menestyksellä toimittaminen ennenkuin varsin melkoisen ajan kuluttua. Osaksi vaatii aikaa ennenkuin mielet tuon kovan taistelun jälkeen taas ovat päässeet tasapainoon, osaksi menisi niinkään varsin pitkä aika, ennenkuin koko nykyinen työntekijäluku jälleen oli palannut työpajoihin ja niissä saanut tavallisen työnsä. Mutta tähän tulee vielä lisäksi, että erästä jokaisen työtilastollisen tutkimuksen tärkeimpiä kysymyksiä, nimittäin työntekijäin palkkaoloja, ei käy nykyoloissa käsitteleminen saamatta erehdyttäviä tuloksia. Tämän kysymyksen käsittelemiseksi kootaan nimittäin tietoja työntekijäin todellisista tuloista lähinnä edellisenä vuonna. Jo vuosi 1905 ei olisi sopiva siitä syystä, että mainitun vuoden marraskuussa sattunut valtiollinen suurlakko ja sen likimmät seuraukset vaikuttaisivat haitallisesti tutkimuksen tuloksiin, mutta vieläkin enemmän olisi näin laita vuoden 1906, jolloin tuo pitkäaikainen lakko puhkesi. Teollisuushallituksesta näytti sentähden tarpeelliselta lykätä konepajain tilastollinen tutkimus vuoden päähän, jotta levollisemmat olot ehtisivät metalliteollisuuden alalla päästä valtaan, minkä ohella Teollisuushallitus ehdotti sinä aikana toimitettavaksi toista alaa käsittelevän tutkimuksen.

Kirjelmässä syyskuun 23 päivältä 1906 Kauppa- ja teollisuustoimituskunta ilmoitti, että Keisarillinen Senaatti oli samana päivänä tapahtuneessa esittelyssä, Teollisuushallituksen esitykseen myöntyen, nähnyt hyväksi käskeä Teollisuushallituksen lykätä konepajateollisuuden työtilastollisen tutkimuksen syyskuuhun 1907 sekä mahdollisimman pian yksissä neuvoin Helsingin, Turun, Tampereen

Tutkimus ly-
kätään tois-
taiseksi.

ja Viipurin kaupunkien kansakouluntarkastajain kanssa ryhtyä toimittamaan tilastollista tutkimusta mainittujen kaupunkien kansakoululasten työstä koulun ulkopuolella Teollisuushallituksen sitä varten ehdottaman ohjelman mukaan.

Siten muutetun tutkimussuunnitelman mukaisesti kerättiin aineistoa sitä varten asetettujen asiamiesten välityksellä syksyllä 1907. Kyselykaavakkeissa muutettiin erinäisissä kohdissa oleva vuosiluku 1905 käsin vuosiluvuksi 1907, minkä ohella kyselykaavakkeessa A oleva työnseisauksia koskeva kysymys kokonaan poistettiin, kun säännöllisiä tietoja työnseisauksista vuoden 1907 alusta saapuu Teollisuushallituksen työtilastolliseen osastoon.

Siten kootun aineiston järjestelyn tulos esitetään tässä julkaistuissa taulukoissa, joita selitellään tuonnempänä seuraavan tekstin eri luvuissa.

II Luku.

Suomen metalliteollisuus.

Suomen metalliteollisuuden kehityksen valaisemiseksi, tähän teollisuuteen **Työntekijät ja tuotanto.** luettuna sekä konepajat että myös rautatehtaat ja käsiammattiliikkeet, esitetään seuraavat teollisuustilastosta otetut numerotiedot:

	Työntekijöitä metalli- teollisuuden alalla:			Lisääntymys tai vähennys % edell. vuoteen vertaten.	% kaikista teol- lisuustyönteki- jöistä.	Tuotantoarvo.
	18 vuotta nuoremp.	naisia	kaikeaan			
V. 1885	86	1	5,734	—	15.1 %	15,344,283 mk
» 1886	436	51	6,744	+ 17.6 %	16.2 »	14,868,700 »
» 1887	810	38	7,228	+ 7.2 »	16.6 »	14,719,342 »
» 1888	931	56	7,996	+ 10.6 »	17.3 »	16,103,324 »
» 1889	1,037	48	9,360	+ 17.0 »	17.3 »	20,162,883 »
» 1890	1,077	52	9,986	+ 6.7 »	16.9 »	25,741,041 »
» 1891	1,033	55	10,910	+ 9.2 »	17.8 »	26,759,717 »
» 1892	922	58	10,750	— 1.5 »	18.3 »	25,424,854 »
» 1893	827	64	9,891	— 8.0 »	17.7 »	22,530,834 »
» 1894	854	60	10,448	+ 5.6 »	18.0 »	22,647,272 »
» 1895	913	80	12,069	+ 15.6 »	18.5 »	26,648,016 »
» 1896	1,160	107	13,828	+ 14.5 »	18.9 »	31,523,325 »
» 1897	1,324	124	14,990	+ 8.4 »	18.8 »	37,211,400 »
» 1898	1,529	142	17,198	+ 14.7 »	18.9 »	44,642,832 »
» 1899	1,680	137	18,134	+ 5.4 »	18.7 »	51,358,461 »
» 1900	1,515	157	18,205	+ 0.4 »	18.4 »	52,492,981 »
» 1901	1,499	160	17,219	— 5.4 »	18.0 »	46,209,004 »
» 1902	1,394	197	16,631	— 3.4 »	17.5 »	45,746,726 »
» 1903	1,585	219	17,512	+ 5.3 »	17.4 »	42,656,549 »
» 1904	1,595	236	16,878	— 3.6 »	16.5 »	49,374,086 »
» 1905	1,800	598	19,719	+ 16.8 »	18.3 »	62,207,823 »
» 1906	1,678	470	19,866	+ 0.7 »	17.4 »	65,166,382 »
» 1907	1,707	206	19,268	— 3.0 »	14.3 »	61,448,426 »
» 1908	1,719	516	18,542	— 3.2 »	14.6 »	57,042,767 »

Edellä olevat tiedot koskevat Suomen metalliteollisuutta kokonaisuudessaan. Konepajoja koskevia tietoja ei aina käy erottaminen muuta näiden yhteydessä olevaa teollisuustoimintaa koskevista tiedoista. Niinpä on työntekijäluku mainittavissa ainoastaan niiden rautatehtaitten työntekijäluvun yhteydessä, joihin konepaja useinkin on yhdistettynä. Konepajain tuotantoarvo sitä vastoin on erittäin mainittavissa. Nämä teollisuustilaston mukaiset tiedot osottavat seuraavia tuloksia:

V.	Työntekijöitä rautatehtaissa ja konepajoissa:		Lisäennus tai vähennys % edell. vuoteen verraten.	% kaikista teoll. työntekijöistä	Konepajain tuotantoarvo	Lisäennus tai vähennys % edell. vuoteen verraten.
	18 vuotta nuoremp.	kaikkiaan				
V. 1885	—	—	—	—	7,028,334 mk	—
» 1886	—	—	—	—	5,392,162 »	— 23.3 %
» 1887	548	5,139	—	11.8 %	6,774,166 »	+ 25.7 »
» 1888	530	5,471	+ 6.5 %	11.8 »	7,354,000 »	+ 8.6 »
» 1889	672	7,031	+ 28.5 »	13.0 »	8,504,133 »	+ 15.7 »
» 1890	644	7,363	+ 4.7 »	12.5 »	12,076,187 »	+ 42.0 »
» 1891	614	8,144	+ 10.6 »	13.3 »	12,386,738 »	+ 2.6 »
» 1892	574	8,110	— 0.4 »	13.8 »	12,039,545 »	— 2.8 »
» 1893	501	7,270	— 10.4 »	13.0 »	11,147,024 »	— 7.4 »
» 1894	518	7,488	+ 3.0 »	12.9 «	10,745,668 »	— 3.6 »
» 1895	546	8,918	+ 19.1 »	13.7 »	13,279,611 »	+ 23.7 »
» 1896	680	10,194	+ 14.3 »	14.0 »	15,726,082 »	+ 18.4 »
» 1897	766	11,256	+ 10.4 »	14.1 »	19,269,526 »	+ 22.6 »
» 1898	884	12,518	+ 11.2 »	13.7 »	22,043,291 »	+ 14.4 »
» 1899	1,092	13,778	+ 10.1 »	14.2 »	28,573,247 »	+ 29.7 »
» 1900	961	13,911	+ 1.0 »	14.1 »	27,777,806 »	— 1.8 »
» 1901	901	12,759	— 8.3 »	13.3 »	24,784,454 »	— 10.8 »
» 1902	819	11,981	— 6.1 »	12.6 »	24,473,349 »	— 1.2 »
» 1903	1,003	12,730	+ 6.2 »	12.6 »	23,261,333 »	— 5.0 »
» 1904	936	11,564	— 9.2 »	11.3 »	28,096,437 »	+ 20.8 »
» 1905	1,177	14,630	+ 26.4 »	13.6 »	34,652,989 »	+ 23.4 »
» 1906	999	14,454	— 1.2 »	12.7 »	39,120,295 »	+ 12.9 »
» 1907	986	13,400	— 7.3 »	9.9 »	32,497,665 »	— 17.0 »
» 1908	928	12,612	— 6.6 »	9.9 »	30,219,644 »	— 7.0 »

Konepajateollisuudessa on valtionrautateitten konepajoilla huomattava sija. Tässä alempana mainitaan näiden konepajain työntekijäluku ja tuotantoarvo

sekä nämä molemmat luvut prosenttiluvuin kaikkien konepajain työntekijäluvusta ja tuotantoarvosta. Kahdessa viimeisessä pystönäisrivissä on tietoja tuotantoarvosta jokaista työntekijää kohti osin koko metalliteollisuuden alalta ja osin valtionrautateiden konepajoista. Erikseen konepajateollisuuden osalta ei mainittu luku ole laskettavissa, koska, niinkuin edellä mainittiin, työntekijälukuun myös sisältyy rautatehtaitten työntekijäluku, jota vastoin tuotantoarvo kohdistuu ainoastaan konepajoihin.

	Valtionrautat. konepajat:				Tuotantoarvo työntek.	
	työntekijöitä		tuotantoarvo		kohti:	
	luku	% kaikista	mk	% kaikista	koko metalliteollisuudessa	valtionrautat. konepajoissa
V. 1885	—	—	1,060,051	15.1 %	2,676 mk	—
» 1886	—	—	1,115,194	20.7 »	2,205 »	—
» 1887	—	—	1,148,253	17.0 »	2,036 »	—
» 1888	—	—	1,124,910	15.3 »	2,014 »	—
» 1889	533	7.6 %	1,393,333	16.4 »	2,154 »	2,614 mk
» 1890	—	—	1,643,627	13.6 »	2,578 »	—
» 1891	685	8.4 »	1,820,880	14.7 »	2,453 »	2,658 »
» 1892	590	7.3 »	1,835,949	15.3 »	2,365 »	3,112 »
» 1893	603	8.3 »	1,804,568	16.3 »	2,278 »	2,993 »
» 1894	635	8.5 »	1,788,302	16.7 »	2,168 »	2,816 »
» 1895	678	7.6 »	2,000,560	15.1 »	2,208 »	2,951 »
» 1896	740	7.2 »	2,258,942	14.4 »	2,280 »	3,053 »
» 1897	822	7.3 »	2,420,055	12.5 »	2,482 »	2,944 »
» 1898	970	7.8 »	2,973,611	13.5 »	2,596 »	3,066 »
» 1899	1,137	8.2 »	3,287,657	11.5 »	2,832 »	2,892 »
» 1900	1,244	9.0 »	4,009,023	14.4 »	2,883 »	3,223 »
» 1901	1,376	10.8 »	3,891,398	15.7 »	2,684 »	2,828 »
» 1902	1,457	12.1 »	4,510,987	18.4 »	2,751 »	3,096 »
» 1903	1,556	12.3 »	4,088,593	17.6 »	2,436 »	2,628 »
» 1904	1,530	13.2 »	4,310,853	15.4 »	2,925 »	2,818 »
» 1905	1,567	10.7 »	4,624,636	13.3 »	3,155 »	2,951 »
» 1906	1,621	11.2 »	4,676,833	12.0 »	3,280 »	2,885 »
» 1907	1,712	12.8 »	5,350,498	16.5 »	3,189 »	3,125 »
» 1908	1,821	14.4 »	5,816,730	19.2 »	3,076 »	3,194 »

Konepajoissa valmistetut esineet ovat niin monenlaatuksia, että on mahdoton laatia selväpiirteistä yhdistelmää niistä kaikista. Melkoisen osan kone-

pajain töistä käsittävät myös korjaustyöt. Seuraavassa taulukossa on erittäin vuosina 1887—1908 valmistettujen suurempien tavarain luku yhdistelty teollisuustilaston perustuksella:

Eräitten tuotteitten valmistus konepajoissa.

Vuonna	Höyrylaivoja	Lokomobilitteja	Höyrykoneita	Höyrykattiloita	Työkoneita	Maanviljelyskaluja	Meijerikaluja	Sahakoneita	Myllykoneita
1887	46	64	83	49	20	2,914	201	8	21
1888	43	84	115	105	82	3,032	296	19	81
1889	45	31	79	106	142	3,535	253	22	66
1890	28	32	90	81	18	4,541	216	14	35
1891	59	28	96	107	22	7,884	399	22	71
1892	53	18	100	70	953	2,977	955	25	75
1893	36	15	79	87	50	3,899	965	23	46
1894	31	43	130	87	48	5,135	2,084	37	54
1895	52	45	128	118	59	7,243	1,365	25	55
1896	56	36	151	132	47	10,310	1,424	72	30
1897	65	16	168	138	44	11,502	1,576	159	67
1898	72	24	166	155	72	11,211	1,647	168	80
1899	89	25	174	169	159	10,231	1,311	204	112
1900	67	26	187	148	44	3,463	707	101	55
1901	59	24	149	146	33	5,467	654	61	54
1902	35	26	124	98	60	4,171	395	54	79
1903	49	29	117	135	93	7,100	324	110	119
1904	77	18	156	124	41	9,865	463	70	95
1905	92	23	160	159	95	11,305	30,684	88	82
1906	61	109	155	163	40	11,596	364	108	93
1907	73	229	137	231	51	12,176	368	131	89
1908	89	479	121	184	25	14,241	549	126	273

Konepajoihin on usein yhdistettynä tavallinen pajatoiminta sekä valimo. Seuraavassa taulukossa on yhdisteltynä sekä erittäin näissä erilaatuisissa työpajoissa kulutettujen tarveaineitten määrä että musta- ja tehdastakomojen ynnä valimojen valmistusmäärä, kaikki teollisuustilaston pohjalla:

Eräitten tarveaineitten kulutusmäärä musta- ja tehdastakomoissa, valimoissa ja konepajoissa sekä musta- ja tehdastakomojen ynnä valimojen valmistusmäärät.

Vuonna	Musta- ja tehdastakomot					Valimot			Konepajat			
	Kuluttaneet				Valmistaneet	Kuluttaneet		Valmistaneet	Kuluttaneet			
	koksia ja kiviniitä	systä	jalkeja	kaluran- taa ja te- rasia		koksia	takirau- taa		takorautaa	teräsiä	levyä	kolma- ja kastrau- taa
					dt			m ²				
1889	¹⁾ 1,660	8,064	1,827	33,104	32,272	¹⁾ 3,975	53,153	46,896	17,277	1,853	16,690	7,404
1890	¹⁾ 1,832	7,035	2,867	42,086	40,171	¹⁾ 4,666	61,565	49,614	13,613	1,768	16,172	4,860
1891	5,438	8,974	1,922	41,388	38,672	20,184	75,368	68,186	18,775	2,034	17,483	3,541
1892	11,993	8,883	4,260	34,977	31,642	15,480	63,762	59,659	19,524	2,052	15,794	13,233
1893	11,177	6,464	1,332	29,147	27,479	13,354	56,710	39,745	15,578	921	14,609	4,717
1894	11,625	6,369	1,801	34,888	32,274	14,321	59,787	54,834	22,018	1,523	13,304	4,373
1895	14,626	8,276	1,744	47,571	42,414	17,935	70,759	64,099	26,128	2,278	17,572	4,962
1896	14,500	7,281	3,364	53,688	49,846	21,065	83,074	75,940	32,023	3,648	23,633	12,537
1897	28,969	10,176	6,150	62,730	57,272	26,704	117,705	108,438	—	—	—	—
1898	29,561	6,165	7,986	77,032	69,741	26,450	120,928	106,152	32,751	3,081	34,193	21,627
1899	34,007	8,824	6,838	85,895	79,633	29,236	118,140	108,452	32,849	3,503	30,208	20,142
1900	35,197	8,026	11,623	93,472	88,927	26,874	106,740	96,801	—	—	—	—
1901	34,792	4,841	13,953	88,993	80,123	25,235	86,690	76,359	—	—	—	—
1902	28,678	5,721	12,192	76,799	72,050	21,580	98,492	87,394	—	—	—	—
1903	35,745	8,171	9,305	75,225	74,085	22,312	101,075	93,282	—	—	—	—
1904	41,276	6,725	11,306	108,698	97,759	21,241	104,377	91,908	—	—	—	—
1905	60,786	7,688	19,942	154,270	142,378	22,287	101,877	93,479	—	—	—	—
1906	55,635	5,420	20,874	115,775	104,709	26,336	121,824	109,941	—	—	—	—
1907	40,916	7,218	25,431	129,096	116,768	25,457	129,621	119,502	—	—	—	—
1908	63,841	4,814	23,937	131,060	119,621	29,458	147,629	133,363	—	—	—	—

Milt'ei kaikki Suomessa jalostettava metalli täytyy tuottaa muista maista. Muokkaamattomimmassa muodossaan, rautamalmina, on metalliteollisuudelle tarpeellista raakatavaraa tuotettu seuraavassa yhdistelmässä mainitut määrät:

Tuonti ja
vient.

¹⁾ Vuosilta 1889 ja 1890 on määrät ilmoitettu m³:ssä.

Rautamalmin tuonti

V. 1881 . . .	18,893,056 kg	V. 1895 . . .	19,535,100 kg
» 1882 . . .	15,483,645 »	» 1896 . . .	21,113,330 »
» 1883 . . .	15,352,755 »	» 1897 . . .	17,757,775 »
» 1884 . . .	20,889,507 »	» 1898 . . .	20,217,557 »
» 1885 . . .	20,158,642 »	» 1899 . . .	17,432,298 »
» 1886 . . .	18,901,939 »	» 1900 . . .	19,806,688 »
» 1887 . . .	20,300,142 »	» 1901 . . .	20,651,996 »
» 1888 . . .	12,182,696 »	» 1902 . . .	17,188,495 »
» 1889 . . .	10,252,255 »	» 1903 . . .	16,654,801 »
» 1890 . . .	20,024,311 »	» 1904 . . .	12,455,316 »
» 1891 . . .	15,072,113 »	» 1905 . . .	11,671,072 »
» 1892 . . .	8,771,345 »	» 1906 . . .	15,946,369 »
» 1893 . . .	13,250,780 »	» 1907 . . .	17,151,131 »
» 1894 . . .	14,777,743 »	» 1908 . . .	16,031,932 »

Rautamalmia tuotetaan miltei yksinomaan Ruotsista.

Vuoden 1907 vuoritilastosta saadaan seuraava yhdistelmä, joka osoittaa takkiraudan ja harkkoraudan valmistuksen Suomessa allamainittuina vuosina:

V. 1714 . . .	935 tonnia	V. 1872 . . .	20,318 tonnia	V. 1890 . . .	24,533 tonnia
» 1809 . . .	1,317 »	» 1873 . . .	25,177 »	» 1891 . . .	23,844 »
» 1827 . . .	1,870 »	» 1874 . . .	25,516 »	» 1892 . . .	24,238 »
» 1852 . . .	6,205 »	» 1875 . . .	21,256 »	» 1893 . . .	21,396 »
» 1858 . . .	14,000 »	» 1876 . . .	26,806 »	» 1894 . . .	21,271 »
» 1859 . . .	12,620 »	» 1877 . . .	22,997 »	» 1895 . . .	23,280 »
» 1860 . . .	15,621 »	» 1878 . . .	14,909 »	» 1896 . . .	25,760 »
» 1861 . . .	10,157 »	» 1879 . . .	18,161 »	» 1897 . . .	32,872 »
» 1862 . . .	13,100 »	» 1880 . . .	22,746 »	» 1898 . . .	26,679 »
» 1863 . . .	13,679 »	» 1881 . . .	20,354 »	» 1899 . . .	26,612 »
» 1864 . . .	14,872 »	» 1882 . . .	22,526 »	» 1900 . . .	31,002 »
» 1865 . . .	15,157 »	» 1883 . . .	18,104 »	» 1901 . . .	31,085 »
» 1866 . . .	18,279 »	» 1884 . . .	22,876 »	» 1902 . . .	29,561 »
» 1867 . . .	14,486 »	» 1885 . . .	24,379 »	» 1903 . . .	23,012 »
» 1868 . . .	17,296 »	» 1886 . . .	18,059 »	» 1904 . . .	16,166 »
» 1869 . . .	19,802 »	» 1887 . . .	20,712 »	» 1905 . . .	22,407 »
» 1870 . . .	20,807 »	» 1888 . . .	20,476 »	» 1906 . . .	15,865 »
» 1871 . . .	21,435 »	» 1889 . . .	15,791 »	» 1907 . . .	15,100 »

Sivuilla 27 ja 28 olevasta taulukosta näkyy metallien ja metalliteosten sekä koneitten tuontiarvo, markoin osotettuna, sekä takkiraudan ynnä kanki- ja fasuunaraudan tuonti, viimeksi mainittujen sekä määrä että raha-arvo osotettuna, mikäli se on mainittu virallisessa kauppatilastossa. On huomattava, että tähän tilastoon on vuosien kuluessa tehty erinäisiä muutoksia, joten nimikkeet eivät ole koko aikana käsittäneet yhtä laajaa alaa. Niinpä käsittää mainitun taulukon ensimmäinen palsta vuosina 1856—1888 rautaa ja terästä sekä näiden valmisteita ja taas vuosina 1889—1908 metalleja ja metalliteoksia, mitkä ilmeisestikään eivät ole samanlaatuisia. Erotus ei kuitenkaan ole tuntuva, koska muiden metallien kuin raudan ja teräksen maahantuonti on vähäinen viimeksi mainittujen tuontiin verraten. Taulukossa on niinkään tietoja siitä prosenttimäärästä, johon metallien ja metalliteosten tuontiarvo toiselta puolen ja koneitten tuontiarvo toiselta puolen on noussut maamme koko tuonnin arvosta vuosittain.

Metallien ja metalliteosten sekä koneitten tuontiarvo, tämä arvo ilmaistuna prosenttiluvuin koko tuontiarvosta sekä takkiraudan ja kankiraudan tuonnin määrä ja arvo.

Vuonna	Rautaa ja terästä sekä niiden valmisteita (1856—1888). Metalleja ja metalliteoksia (1889—1908)		Koneita, moottoreja, aparaatteja ja työkaluja.		Takkirautaa.		Kankirautaa ja fasuunarautaa	
	mk	%	mk	%	kg	mk	kg	mk
1856	2,674,270	6.87	215,600	0.55	1,638,050	—	2,939,977	—
1857	2,979,996	6.36	215,089	0.46	1,260,248	—	479,040	—
1858	2,402,100	7.51	696,342	2.18	2,204,923	—	316,841	—
1859	3,835,492	11.03	716,914	2.06	1,222,161	—	602,083	—
1860	4,425,516	10.19	612,043	1.41	7,329,227	—	589,136	—
1861	3,965,618	7.13	546,308	0.98	4,997,803	—	1,020,596	—
1862	3,925,732	5.64	171,337	0.25	3,917,615	—	1,015,087	—
1863	3,776,552	5.48	489,694	0.71	2,792,710	—	699,547	—
1864	3,312,512	5.78	278,111	0.48	4,145,963	—	374,784	—
1865	4,005,626	5.63	143,107	0.20	4,256,311	—	425,526	—
1866	3,281,721	5.89	224,064	0.40	3,062,154	—	457,660	—
1867	3,052,055	4.90	328,869	0.53	6,955,127	—	293,063	—
1868	5,761,164	8.59	256,496	0.38	5,484,004	—	757,490	—
1869	5,485,012	7.19	1,297,394	1.70	6,090,286	—	886,399	—
1870	3,677,829	5.52	525,772	0.79	11,253,250	—	632,406	—
1871	5,552,533	8.44	522,798	0.79	7,911,473	—	956,150	—
1872	9,027,125	11.07	711,682	0.87	5,933,060	—	641,375	—
1873	8,092,211	8.00	1,204,413	1.19	4,804,646	—	552,531	—
1874	12,289,968	8.30	1,971,521	1.33	8,050,677	—	1,299,964	—

Vuonna	Rautaa ja terästä sekä niiden valmisteita (1856—1888). Metalleja ja metalliteoksia (1889—1908)		Koneita, moottoreja, aparaatteja ja työkaluja		Takkirautaa		Kankirautaa ja fausuunarautaa	
	mk	%	mk	%	kg	mk	kg	mk
1875	14,017,575	8.89	1,736,479	1.10	8,259,223	—	1,000,330	—
1876	9,555,405	6.83	2,164,136	1.54	6,234,327	—	921,295	—
1877	9,296,909	6.23	1,396,834	0.94	5,702,267	—	1,221,551	—
1878	6,285,578	4.89	843,962	0.66	2,636,245	—	769,545	—
1879	8,541,238	7.46	644,525	0.56	9,852,630	—	903,546	—
1880	12,405,251	8.94	1,271,168	0.92	8,545,457	—	1,195,589	—
1881	10,094,314	6.52	2,827,209	1.83	5,117,900	—	1,751,572	—
1882	11,922,529	7.14	3,050,061	1.83	7,782,683	—	1,225,751	—
1883	8,316,539	5.61	4,899,752	3.31	17,686,339	—	887,734	—
1884	10,081,353	7.32	3,081,456	2.24	21,861,903	—	768,890	—
1885	6,881,028	6.31	2,701,455	2.48	11,849,960	784,775	640,720	131,897
1886	4,471,783	4.57	1,959,644	1.99	4,758,239	307,850	2,548,081	524,544
1887	6,224,459	5.88	2,274,767	2.15	3,359,168	218,346	4,299,123	714,721
1888	5,469,161	4.87	4,005,131	3.57	5,091,473	330,946	5,178,855	857,785
1889	8,591,946	6.44	3,856,377	2.89	5,868,712	410,810	7,091,315	1,276,437
1890	11,695,809	8.32	6,071,148	4.32	8,114,931	852,514	9,011,958	1,899,620
1891	13,006,362	8.88	6,125,578	4.18	12,263,574	1,288,986	6,010,558	1,268,044
1892	10,077,000	6.92	4,484,000	3.08	6,480,876	681,873	6,490,406	1,369,747
1893	6,638,000	5.26	3,693,000	2.93	9,357,696	779,672	4,085,610	741,476
1894	7,288,000	5.25	4,902,000	3.53	5,784,114	480,153	6,969,057	1,261,541
1895	9,330,000	6.21	6,262,000	4.17	8,628,588	647,066	8,383,022	1,515,830
1896	13,424,000	7.77	8,813,000	5.10	13,466,565	1,144,661	8,758,794	1,582,090
1897	15,853,057	7.83	12,119,529	5.99	20,549,312	1,746,847	11,284,012	1,921,089
1898	22,773,960	9.61	19,333,726	8.16	21,672,422	1,950,519	14,850,050	2,525,970
1899	22,780,422	9.08	18,286,423	7.28	21,972,729	2,197,404	13,487,984	2,293,643
1900	16,596,366	6.13	16,577,453	6.12	8,796,357	1,055,563	8,975,277	1,706,859
1901	17,871,571	8.29	12,338,268	5.72	8,595,337	774,720	10,067,633	1,917,067
1902	18,446,086	7.88	10,581,448	4.52	9,106,466	830,706	10,787,835	1,742,068
1903	18,192,875	6.80	10,785,037	4.03	9,082,713	730,261	8,940,543	1,698,703
1904	17,958,329	6.72	13,296,711	4.98	11,557,636	924,611	12,295,414	1,967,266
1905	19,671,900	7.33	17,131,140	6.39	11,549,360	923,986	14,007,402	2,241,187
1906	22,027,564	7.02	18,422,808	5.87	10,015,275	901,417	11,210,041	1,905,707
1907	29,234,240	7.71	25,464,273	6.72	18,320,399	1,649,332	22,294,701	3,790,099
1908	26,001,699	7.16	24,595,304	6.77	16,082,263	1,447,649	17,453,068	2,617,960

Niinä 52 vuonna, mitkä edellä olevat tiedot käsittävät, on metallien ja metalliteosten tuonti alinomaa lisääntynyt, palautuen kuitenkin eri vuosina vähempiin määriin. Tämän tuonnin arvo on nykyään noin kymmenen kertaa suurempi kuin 50 vuotta takaperin. Paljon enemmän on koneitten maahan-tuonti lisääntynyt. Vielä 1850—1870-luvulla oli tämä tuonti varsin vähäpätöi-

nen, nousten ainoastaan muutaman sadantuhannen markan arvoon, mutta nyttemmin on sen arvo 25 miljoonan markan vaiheilla, toisin sanoen, arvo on lähes 100 kertaa suurempi kuin 50 vuotta takaperin. Tämän tuonnin arvo onkin nyttemmin 6—7 % maamme koko tuontiarvosta. Myöskin takkiraudan ja kankiraudan tuonti on tuntuvasti lisääntynyt, vaihdellen kuitenkin joinakuina vuosina sangen paljon.

Ne maat, mistä takkirauttaa ja kankirauttaa tuodaan, näkyvät seuraavasta taulukosta. Tässä on muistettava, ettei kauppatilasto mainitse tavaran alkuperämaata, vaan sen maan, mistä tavara on laivattu Suomeen. Kun Suomi kuitenkin jo pitkät ajat on ollut välittömässä höyrylaivayhteudessa tässä puheena olevien maiden kanssa, ja sitä paitsi on tuskin todennäköistä, että niin raskasta tavaraa kuin rautaa lastattaisiin uudestaan, on luultava, että laivausmaa ja alkuperämaa pääasiassa ovat samat. Taulukossa mainitaan sekä ehdottomat määrät että nämä prosenttiluvut tavaran koko tuontimäärästä.

Takkiraudan ja kankiraudan tuonti eri maista sekä tämä tuonti prosenttiluvuin takkiraudan ja kankiraudan koko tuontimäärästä.

Vuonna	Takkirauttaa				Kankirauttaa ja fasuunarauttaa							
	Ruotsi		Englanti		Ruotsi		Saksa		Belgia		Englanti	
	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%
1885	1,718,783	14.6	6,168,249	52.3	272,117	42.5	8,306	1.3	—	—	135,735	21.2
1886	921,253	19.4	2,449,614	51.5	438,014	17.2	78,481	3.1	3,001	0.1	1,777,950	69.7
1887	781,979	23.3	2,434,041	72.4	637,513	14.8	82,384	1.9	16,562	0.4	3,161,204	73.5
1888	1,803,091	35.4	3,123,595	61.4	1,031,040	19.9	207,002	4.0	—	—	3,542,637	68.4
1889	1,640,651	28.0	3,859,369	65.7	2,561,624	36.1	239,507	3.4	25,054	0.4	4,010,294	56.6
1890	2,931,424	36.2	5,145,168	63.5	2,767,898	30.7	79,101	0.9	1,066,255	11.8	4,741,721	52.6
1891	6,328,174	51.4	5,847,973	47.5	1,984,953	33.0	219,044	3.6	572,756	9.5	3,137,944	52.2
1892	3,514,660	54.2	2,874,118	44.4	2,271,245	35.0	140,201	2.2	1,074,034	16.6	2,897,998	44.7
1893	5,897,408	63.0	3,379,685	36.1	1,163,223	28.4	244,633	6.0	294,602	7.2	2,329,209	56.9
1894	3,698,299	64.0	2,083,869	36.0	2,011,294	28.9	230,480	3.3	761,112	10.9	3,892,580	55.8
1895	3,285,514	38.1	5,276,511	61.1	2,150,784	25.7	407,087	4.9	781,890	9.3	4,906,777	58.6
1896	4,394,264	32.6	9,060,159	67.1	2,121,608	24.2	898,939	10.3	1,213,082	13.8	4,450,744	50.8
1897	3,781,828	18.4	16,763,021	81.6	2,006,895	17.7	2,731,566	24.2	868,286	7.7	5,614,355	49.7
1898	5,433,097	25.0	12,911,958	59.5	2,807,909	18.8	5,177,546	34.7	1,095,282	7.3	5,708,952	38.3
1899	4,174,910	19.0	13,872,756	63.1	2,654,675	19.7	5,141,280	38.1	742,960	5.5	4,845,443	35.9
1900	2,361,454	26.8	6,411,496	72.9	2,088,131	23.3	3,576,246	39.8	10,846	0.1	2,297,031	25.6
1901	1,924,006	22.4	6,618,079	77.0	960,912	9.5	5,584,431	55.3	939,108	9.3	2,477,398	24.5
1902	1,511,361	16.6	5,040,401	55.3	802,188	7.4	5,733,261	53.1	607,372	5.6	3,502,265	32.4
1903	2,232,056	24.6	6,717,453	74.0	925,237	14.7	4,226,292	47.3	1,021,191	11.4	2,223,151	24.9
1904	3,069,258	26.5	8,468,144	73.0	1,313,074	10.7	4,567,563	37.1	1,395,492	11.3	4,755,694	38.7
1905	2,174,994	18.8	9,364,673	81.2	1,589,604	11.4	4,489,667	32.1	1,720,742	12.3	4,919,609	35.1
1906	1,324,530	13.2	8,678,996	86.8	1,564,009	14.0	1,966,284	17.6	1,004,160	9.0	2,584,530	23.1
1907	2,163,997	11.8	16,115,842	88.1	1,616,665	7.2	1,854,063	8.3	765,853	3.4	2,946,519	13.2
1908	1,901,049	11.8	14,142,786	87.8	1,005,620	5.7	2,532,796	14.5	1,181,202	6.7	1,464,888	8.4

Takkirautaa tuotetaan maahamme miltei yksinomaan Ruotsista ja Englannista, ja on tuonti Englannista viime aikoina lisääntynyt verraten nopeammin kuin tuonti Ruotsista.

Kankirautaa tuodaan parhaastaan Ruotsista, Saksasta, Belgiasta ja Englannista. Näistä maista tuotu suhteellinen määrä vaihtelee varsin paljon eri vuosina.

Vuosina 1906—1908 huomaa kankiraudan tuonnin edellä mainituista neljästä maasta olevan tuntuvasti pienemmän osan koko tuontimäärästä kuin edellisinä vuosina, nimittäin vuonna 1906—63.7 %, 1907—32.1 % ja 1908—35.3 %. Näinä vuosina, on sitä vastoin tuonti Venäjältä ollut huomattava, nimittäin vuonna 1906—3,846,166 kg, vuonna 1907—14,918,611 kg ja vuonna 1908—10,345,381 kg.

Seuravaa taulukko antaa tietoja koneiden tuontimaista.

Eri maista tuotujen koneitten arvo sekä tämä arvo prosenttiluvuin koneitten tuonnin koko arvosta.

Vuonna	Ruotsi		Tanska		Saksa		Belgia		Englanti	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
1885	602,020	22.3	254,063	9.4	1,227,106	45.4	450	0.0	562,157	20.8
1886	448,415	22.9	8,527	0.4	1,087,845	55.5	—	—	317,469	16.2
1887	868,056	38.2	32,582	1.4	733,950	32.4	—	—	548,360	24.1
1888	741,669	18.5	142,536	3.6	1,775,705	44.3	—	—	1,210,134	30.2
1889	1,121,628	29.1	363,588	9.4	1,274,339	33.0	341	0.0	901,695	23.4
1890	1,468,993	24.2	586,674	9.7	2,038,204	33.6	6,700	0.1	1,785,164	29.4
1891	1,304,183	21.3	312,375	5.1	2,457,258	40.1	136,686	2.2	1,750,648	28.6
1892	923,939	20.6	225,945	5.0	2,022,520	45.1	191,435	4.3	1,054,838	23.5
1893	744,089	20.2	101,306	2.7	1,425,874	38.7	26,955	0.7	1,195,151	32.4
1894	1,526,936	31.2	238,388	4.9	1,321,081	27.0	97,700	2.0	1,640,845	33.5
1895	1,800,239	28.8	308,576	4.9	1,992,593	31.8	184,860	2.9	1,851,724	29.6
1896	1,939,660	22.0	274,258	3.1	4,216,200	47.9	12,426	0.1	2,137,804	24.3
1897	3,264,616	27.0	352,418	2.9	5,411,275	44.7	134,875	1.1	2,759,752	22.8
1898	3,420,396	17.7	432,359	2.2	6,878,021	35.6	454,981	2.4	6,610,732	34.3
1899	3,058,323	16.7	839,842	4.6	8,480,458	46.3	323,305	1.8	5,354,710	29.3
1900	2,592,256	15.7	667,869	4.0	5,833,901	35.2	1,266,179	7.6	5,244,308	31.6
1901	2,491,513	20.3	634,616	5.2	6,108,647	49.7	228,407	1.9	2,518,817	20.5
1902	2,189,045	20.7	652,285	6.2	4,536,017	42.8	509,078	4.8	1,335,437	12.6
1903	2,167,597	24.5	1,069,648	9.9	5,319,186	49.3	66,688	0.6	1,572,507	14.6
1904	2,643,849	19.9	1,614,540	12.1	6,590,405	49.6	228,298	1.7	1,671,005	12.6
1905	3,040,682	17.8	2,119,684	12.4	9,528,135	55.7	212,145	1.2	1,635,404	9.6
1906	4,792,946	26.1	2,323,732	12.6	7,865,818	42.8	326,992	1.8	2,464,976	13.4
1907	5,722,754	22.5	2,723,880	10.7	12,242,877	48.0	158,217	0.6	3,756,646	14.8
1908	6,698,994	27.2	2,049,727	8.3	10,514,667	42.7	388,514	1.6	4,240,172	17.2

Arvioidut tullitulot maahantuoduista metalleista ja metalliteoksista ynnä koneista tuhansin markoin sekä nämä tullitulot prosenttiluvuin vuoden koko tullitulojen määrästä näkyvät seuraavasta taulukosta:

Vuonna	Tullituloja:			
	metalleista ja metalliteoksista		koneista	
	1,000 mk	%	1,000 mk	%
1889	1,618	9.47	396	2.32
1890	1,858	9.28	680	3.40
1891	1,832	8.63	625	2.94
1892	1,480	7.80	438	2.31
1893	1,086	5.90	352	1.91
1894	1,462	6.59	476	2.15
1895	1,889	7.82	687	2.85
1896	2,454	8.93	1,022	3.72
1897	3,087	9.93	1,437	4.62
1898	4,021	11.28	2,409	6.76
1899	3,802	10.94	2,359	6.79
1900	2,759	7.08	1,744	4.47
1901	2,572	8.77	1,296	4.42
1902	2,778	9.10	953	3.12
1903	2,422	7.03	949	2.75
1904	3,059	8.36	1,205	3.29
1905	3,588	9.40	1,626	4.26
1906	3,066	6.82	1,691	3.76
1907	4,009	8.34	2,408	5.01
1908	3,891	8.16	2,282	4.79

Suomen metallitavarain vienti ei voi olla erittäin suuri, kun maamme on raakatavarain puutteessa vaikea kilpailla muiden tässä kohdin onnellisemmassa asemassa olevien maiden kanssa. Sivulla 32 ja 33 olevassa taulukossa on tietoja metallien ja metalliteosten, koneitten, takkiraudan, kankiraudan sekä eräänlaisten valinteosten vientimäärästä. Kauppatilastossa olevat tiedot mainittuunlaatuisten valintavarain vientimäärästä vuoteen 1886 asti eivät nähtävästikään käy yhteen sen jälkeiseltä ajalta olevien tietojen kanssa. Ensimmäinnä mainittuna ajanjaksona käytettiin nimikkeenä »valintavaroita», jälkimäisenä taas »sulainkapaleita, valanteita ja valssitankoja».

Metallien ja metalliteosten sekä koneitten vientiarvot, nämä arvot prosenttiluvuin koko vientiarvosta sekä takkiraudan, kankiraudan ja valintavarain vientimäärät.

Vuonna	Rautaa ja terästä sekä niiden valmisteita (1856—1888). Metalleja ja metalliteoksia (1889—1908)		Koneita		Takkirautaa	Kankirautaa ja fasuunaurautaa	Valintavaroita (1866—1886). Sulainkappaleita, valan-teita ja valssi-tankoja (1887—1908)
	mk	%	mk	%	kg	kg	kg
1856	1,673,187	11.38	100	0.00	503,283	4,833,516	—
1857	813,525	4.93	3,476	0.02	30,605	1,381,974	—
1858	417,452	3.16	9,000	0.07	144,524	1,661,265	—
1859	1,556,151	10.46	4,826	0.03	32,815	3,499,760	—
1860	3,452,898	12.95	4,428	0.02	3,670,224	4,398,426	—
1861	3,233,439	10.06	11,272	0.05	3,194,996	4,432,523	—
1862	2,517,594	7.56	10,076	0.04	592,274	5,255,148	—
1863	4,055,288	10.54	1,292	0.00	4,457,794	8,067,109	—
1864	3,933,000	10.61	800	0.00	1,813,689	8,257,081	—
1865	3,932,457	9.76	59,599	0.18	1,600,474	8,041,223	—
1866	3,515,789	11.25	5,962	0.02	—	—	2,251,626
1867	6,025,846	14.16	5,500	0.01	3,162,704	7,936,551	90,442
1868	5,216,979	11.09	6,870	0.01	3,300,420	5,327,951	384,305
1869	6,458,638	13.16	51,267	0.10	5,279,640	6,283,098	509,431
1870	5,296,151	11.98	22,210	0.05	7,181,092	6,968,839	808,947
1871	3,775,336	8.31	118,270	0.26	3,632,800	5,052,357	457,634
1872	3,907,637	7.73	50,315	0.10	4,980,107	5,977,453	373,746
1873	5,458,785	7.34	100,997	0.14	11,165,961	5,184,360	569,873
1874	7,378,517	7.91	104,489	0.11	6,836,615	4,851,368	828,397
1875	5,835,069	6.83	221,820	0.26	5,192,028	5,554,910	450,264
1876	4,190,428	4.25	276,636	0.28	3,449,884	4,386,490	432,327
1877	5,012,901	4.79	109,360	0.10	6,096,382	4,026,473	333,180
1878	5,360,918	6.07	209,573	0.24	10,325,391	5,432,539	426,240
1879	6,280,625	6.67	274,167	0.29	4,860,387	7,735,978	477,348
1880	8,155,389	6.63	183,675	0.15	9,079,128	7,713,204	320,828
1881	5,961,289	5.56	218,229	0.20	3,829,224	6,080,816	182,542
1882	6,706,002	5.59	1,018,718	0.85	5,943,670	8,438,101	263,718
1883	7,349,822	6.21	1,002,937	0.85	5,172,127	12,703,920	78,847
1884	6,012,922	5.33	447,509	0.40	4,293,413	20,254,262	214,319
1885	7,440,602	8.28	317,693	0.35	4,806,686	18,903,912	151,709
1886	4,112,249	5.31	130,814	0.17	4,507,536	6,154,248	79,119
1887	3,213,698	4.17	140,853	0.18	7,751,786	6,024,734	1,094,278
1888	3,478,020	3.84	160,752	0.18	4,431,704	4,363,701	2,304,019
1889	3,244,753	3.16	241,232	0.23	4,463,281	4,080,598	2,184,111
1890	3,878,421	4.20	233,969	0.25	4,231,624	5,740,472	2,186,521
1891	4,212,090	4.04	394,664	0.38	4,374,335	5,660,398	2,178,673

Vuonna	Rautaa ja terästä sekä niiden valmis- teita (1856—1888). Metalleja ja metalli- teoksia (1889—1908)		Koneita		Takkirautaa	Kankirautaa ja fasuunara- rautaa	Valintavaroita (1886—1886). Sulainkappal., valanteita ja valssitankoja (1887—1908)
	mk	%	mk	%	kg	kg	kg
1892	3,960,000	4.23	337,000	0.36	4,373,727	6,269,208	2,161,620
1893	3,934,000	3.43	547,000	0.48	4,373,763	6,421,373	2,178,625
1894	4,071,000	2.99	835,000	0.62	4,369,534	6,368,708	2,462,915
1895	4,022,000	2.81	1,233,000	0.88	4,570,300	6,439,072	1,889,805
1896	4,153,000	2.61	1,393,000	0.88	4,373,694	6,326,470	2,178,624
1897	4,968,588	2.95	1,045,920	0.62	14,605,719	6,411,430	106,821
1898	4,730,752	2.63	1,167,043	0.65	12,379,089	6,392,476	342,940
1899	3,837,899	2.08	1,591,596	0.86	10,792,392	5,507,782	410,428
1900	3,336,595	1.69	2,335,694	1.18	9,167,508	3,589,291	181,991
1901	3,213,203	1.72	2,986,768	1.60	13,449,805	3,096,123	131,114
1902	2,502,588	1.23	1,917,031	0.95	10,407,850	1,634,376	868,187
1903	2,136,801	1.00	1,312,183	0.61	7,938,931	1,047,699	1,298,922
1904	3,746,771	1.74	1,063,804	0.49	9,563,183	769,237	106,706
1905	7,843,822	3.17	2,764,224	1.12	6,782,774	921,803	765,245
1906	12,866,828	4.59	1,783,842	0.64	4,671,028	972,701	406,247
1907	4,896,996	1.85	1,399,449	0.53	1,619,764	534,604	1,000,612
1908	2,436,794	1.00	495,078	0.20	2,237,853	371,650	316,853

Metallitavarain vienti Suomesta voi käydä ainoastaan Venäjälle. Sivuilla 33 ja 34 olevassa taulukossa on tietoja tästä viennistä.

Metallien ja metalliteosten, koneitten, takkiraudan, kankiraudan sekä sulainkappaleitten, valanteiden ja valssitankojen vienti Venäjälle sekä tämä vienti prosenttiluvuin koko vientimäärästä.

Vuonna	Metalleja ja metalliteoksia		Koneita		Takkirautaa		Kankirautaa ja fasuunara- rautaa		Sulainkappal., valanteita ja valssitankoja	
	mk	%	mk	%	kg	%	kg	%	kg	%
1887	2,957,801	92.2	106,373	75.4	7,751,786	100.0	6,024,734	100.0	1,090,416	100.0
1888	2,511,719	72.2	96,423	59.9	4,431,704	100.0	4,363,701	100.0	2,303,212	100.0
1889	3,203,244	98.9	149,215	61.9	4,463,281	100.0	4,080,598	100.0	2,184,111	100.0
1890	3,834,980	98.8	173,481	74.1	4,231,624	100.0	5,740,431	100.0	2,186,521	100.0
1891	4,181,117	99.3	325,863	82.5	4,374,250	100.0	5,659,849	100.0	2,178,673	100.0
1892	3,936,000	99.5	279,000	82.8	4,373,727	100.0	6,268,913	100.0	2,161,620	100.0
1893	3,852,000	98.0	509,000	93.1	4,373,727	100.0	6,421,373	100.0	2,178,625	100.0
1894	4,025,000	98.9	770,000	92.2	4,369,534	100.0	6,368,663	100.0	2,462,915	100.0
1895	3,986,000	99.2	1,160,000	94.3	4,570,300	100.0	6,438,483	100.0	1,889,805	100.0

Vuonna	Metalleja ja metalliteoksia		Koneita		Takkirautaa		Kankirautaa ja fasuunarautaa		Sulainkappaleita ja valssitankoja	
	mk	%	mk	%	kg	%	kg	%	kg	%
1896	4,116,000	99.3	1,306,000	94.0	4,373,694	100.0	6,325,730	100.0	2,178,624	100.0
1897	4,924,193	99.0	799,253	76.1	14,605,719	100.0	6,411,430	100.0	106,821	100.0
1898	4,634,738	97.9	1,032,844	88.3	12,379,089	100.0	6,391,606	100.0	342,940	100.0
1899	3,732,673	97.1	1,466,769	92.3	10,792,392	100.0	5,507,049	100.0	410,428	100.0
1900	3,190,417	95.5	2,266,400	96.8	9,167,508	100.0	3,588,278	100.0	181,991	100.0
1901	3,133,900	97.6	2,945,180	98.5	13,449,805	100.0	3,096,063	100.0	131,114	100.0
1902	2,348,737	94.0	1,847,971	96.2	10,407,850	100.0	1,634,350	100.0	49,100	5.7
1903	1,902,049	88.9	1,259,044	96.1	7,938,909	100.0	1,020,241	97.2	103,077	7.9
1904	3,643,439	97.2	1,032,469	97.4	9,563,183	100.0	753,876	98.0	106,706	100.0
1905	7,552,941	96.4	2,739,635	99.3	6,262,454	92.4	602,170	65.3	140,213	18.3
1906	12,579,614	97.5	1,764,552	99.2	4,579,588	98.1	303,979	31.3	156,200	38.5
1907	4,575,013	93.4	1,395,993	99.7	1,602,856	98.9	309,217	57.8	—	—
1908	2,358,674	96.7	484,179	97.3	2,237,853	100.0	268,674	72.2	316,883	100.0

Niinkuin näkyy, menee Suomen metallitavarain vienti miltei yksinomaan Venäjälle. Venäjän taholta tässä kohdin viime aikoina asetetut vaikeutukset ovat kuitenkin vähentäneet tätä vientiä. Kankiraudalle sekä sulainkappaleille, valanteille ja valssitangoille on kuitenkin viime vuosina saatu menekkiä Saksassakin.

Edellä olevassa selostuksessa on pitemmältä ajanjaksolta voitu antaa tietoja ainoastaan tärkeimmistä tuonti- ja vientitavaroista. Näiden tietojen täydentämiseksi luetellaan tässä lisäksi aikaisemmin mainitsemattomat tuonti- ja vientitavarat ainoastaan vuodelta 1908.

Tuonti vuonna 1908.

Romurautaa	2,635,564 kg	131,778 mk
Hienoa rautaa	1,333,866 »	226,757 »
Rauta- ja teräslevyjä, kaikenlaatuisia	10,069,429 »	2,238,570 »
Rautatiekiskoja sekä liitos- ja pohjalevyjä	24,163,013 »	2,905,163 »
Putkia ja torvia, kaikenlaatuisia	3,692,020 »	967,114 »
Rauta- ja teräslankaa	2,162,296 »	852,481 »
Levyteoksia, kaikenlaatuisia	2,386,144 »	1,712,098 »
Rauta- ja teräslankaisia touveja tai köysiä sekä niiden valmisteita	405,946 »	478,157 »
Järeätä valintavaraa, muokattua ja muokkaam.	2,258,160 »	635,142 »
Järeitä takomateoksia, jalostamattomia	591,664 »	236,907
Pienempiä valinteoksia ja yksinkertaisimpia mustatakeita	2,507,239 »	1,365,065 »

Tavallisia mustatakeita	2,711,286 kg	2,092,093 mk
Takoma- ja valintavaroita, kaikenlaatuisia	1,081,255 »	1,839,534 »
Nauloja ja nupia, kaikenlaatuisia	544,537 »	238,931 »
Nuppineuloja, hakasia, silmukoita y. m.	16,883 »	118,490 »
Kuparia, messinkiä ja alumiiniumia	1,204,939 »	2,950,386 »
Lyijyä	868,225 »	355,285 »
Tinaa	132,229 »	499,336 »
Sinkkiä ja spiauteria	231,716 »	197,468 »
Pronssi- ja appliqué-teoksia	8,530 »	125,617 »
Kultaa	313 »	373,483 »
Hopeaa	3,372 »	544,934 »
Platinaa	4 »	22,843 »
Antimonia	14,227 »	14,227 »
Elohopeaa	1,290 »	6,837 »
Erinäisiä metalleja	186,915 »	800,835 »

Vienti vuonna 1908.

Romurautaa	841,456 kg	33,658 mk
Hienoa rautaa	8,891 »	2,401 »
Rauta- ja teräslevyjä	109,244 »	39,328 »
Rauta- ja teräslankaa	333 »	117 »
Rauta- ja teräslevyteoksia	65,221 »	43,044 »
Rauta- ja teräslankateoksia	201 »	161 »
Järeätä valintavaraa	108,848 »	43,539 »
Järeätä takomatavaraa	68,515 »	27,406 »
Pienempää valintavaraa ja yksinkert. mustatakeita	2,608 »	1,095 »
Tavallisia mustatakeita	49,874 »	59,849 »
Takoma- ja valintavaroita, kaikenlaatuisia	742,028 »	1,666,356 »
Nauloja ja nupia	106,252 »	47,813 »
Muita rauta- ja teräsvalmisteita	4,034 »	4,841 »
Kuparia, messinkiä, alumiiniumia, lyijyä	9,766 »	48,970 »
Erinäisiä metalleja	71,009 »	37,600 »

Suomessa voimassa oleva tullitaksa on annettu heinäkuun 29 päivänä 1869 Tullitaksa. ja muunnettu metrisiksi mitoiksi ja painoiksi joulukuun 22 päivänä 1886 annetun asetuksen kautta.

Tämän tullitaksan mukaan kannetaan tärkeimmistä metalleista ja metallivalmisteista ulkomaalta tuotaessa seuraavat tullimaksut, luettuina 100 kilolta:

Malmit ja malminsekaiset kivet, kaikenlaiset, sekä kuparin kuona, rautaiset viilajauhot, takkiraudan lastut ja pronssituspulveri . . . . . vapaat

Platinateokset: kemiakalut, astiat, tislauspannut ja sentapaiset platinasta tehdyt kappineet tehdasten, ruukkien ja käsiammattien tarpeiksi	vapaat
Rautatienkiskot ynnä liitos- ja pohjalaatat	vapaat
Lyijy harkkoina, levyinä ja kaikenlaatuina putkina sekä lyijyglete (lyijyoksiidi) tai hopeanlehti	—: 60
<i>Rauta ja teräs:</i>	
Takkirauta	1: 20
Sulainkappaleet ja valanteet, valssitangot (millbars) sekä raudan ja teräksen romu	4: 10
<i>Valssattu tahi taottu:</i>	
a) korkeintaan 29,7 sm levyisissä kangissa sekä nurkka- ja kulmarauta, niinkuin T-rauta ja H-rauta y. m.	6: 50
b) hieno rauta 12 mm ja sitä vähemmän, jopa 6 mm läpimitaten	9: 40
c) 29,7 sm leveäpinä laattoina:	
kun paksuus on vähintään 3 mm	5: 30
kun paksuus on 3 mm vähempi	6: 50
Putket ja torvet, venytetyt tahi hitsatut, takorautaiset tahi teräksiset	2: 40
<i>Vaski ja muut epäjalot metallit</i> , erikseen mainitsemattomat, sekä niiden seokset möhkäleinä, kappaleina, kankina, laattoina, putkina, torvina, viilanlastuina ja romuna	5: 90
<i>Elohopea</i>	23: 50
<i>Tina</i> , möhkäleinä, kankina, laattoina tahi romuna sekä peilintaustan silausaineena	2: 90
<i>Sinkki</i> eli <i>spiauteri</i> möhkäleinä, kankina, laattoina, kappaleina ja romuna	2: 90
<i>Teokset takoraudasta, takkiraudasta ja teräksestä:</i>	
Muokkaamattomat jykävät valinteokset, niinkuin rautatorvet ja patsaat sekä jykevämmät muokkaamattomat valinrautakappineet, huoneenrakennus-, tienteko- ja vesirakennustöitä y. m. varten	11: 80
Muist. Jos ylempänä mainitut esineet ovat muokatut, korotetaan tulli 50 prosentilla.	
Muokkaamattomat jykävät takeet, niinkuin ankkurit ja harkit, rautatievaunujen akselit, veturien ja rautatievaunujen pyöränkehät, sekä muokkaamattomat kampitangot ja akselit y. m.	11: 80
Muist. Vastamainittua laatua olevat muokatut esineet luetaan koneitten ja koneosien joukkoon kuuluviksi.	
Pienemmät valinteokset ja yksinkertaisemmat mustatakeet, niinkuin silitysraudan luodit, uuninhellit, padanjalat, uuninpellit, valetut	

- astiat, niinkuin pannut ja kattilat sekä uuninovat; punnukset ja punnustakut, rautakanget ja sorkkaraudat sekä kisko- eli railnaulat, kuin myös pisteaidat ja ristikot sekä kettingit, joitten rengasraudan poikkimitta on yli 12 mm:n 11: 80
- Tavalliset mustatakeet, niinkuin lapiot, kihvelit, hangot, viikatteet, sirpiti, hevossuat, hevosenkengät, alasimet, päätenaulat, mutterit ja mutterinpultit, kamiinit ja silitysrautauunit, takat, pyöräntulit, ajo- ja kulkuneuvojen akselit, saranat, kirveet ja piilut, hakkuuveitset, kilistinkellot, silitys- ja prässiraudat, valamatta tehdyt astiat, niinkuin pannut, padat, kattilat ja sangot sekä uuninovat, kuin myös rautaiset huonekalut, 42 1/2 kg raskaammat kymmenys- ja sadannes vaa'at, 10 sm pitemmät puuruuvit, kettingit, joitten rengasrauta on poikkimitaten 12 mm ja vähemmän, sekä muut samallaiset esineet 17: 60
- Tae- ja valintavarat, viilaamalla, sorvaamalla ja höyläämällä muokattut, niinkuin 42 1/2 kg keveämmät vaa'at, vaakavivut, saranat ja akkunakiskot, ruuvipihdit, viilapihdit, viilat ja raspit, pihdit, vierit ja resorit, planshetit, floretit, kassakaapit ja lippaat, hiilihangot, pellinjohdattimet, uuninovat, vasarat, hohtimet ja sen ohessa karkeammat sahat, niinkuin raami-, tukki- ja justeraus-sahat, hammastetut tai hammastamattomat, sekä muut semmoiset esineet, ilman hienompia maalauksia, kultauksia tahi kaunistuksia 29: 40
- Hiotut tae- ja valintavarat, niinkuin karkeammat teräkalut, yksinkertaiset veitset, höylänterät, purat ja taltat, kairat ja kairanvarret, tavalliset käsisaahasat, sirkkeli- ja puukkosahasat, luistimet, karkeammet sakset, kuin myös puoleksi valmistetut ampuma-aseitten osat ja muut lähinnä näitten näköiset esineet 47: 10
- Hienoksi tahkotut tai kiilloitetut, niin kutsutut hienötaeteokset, hienomin maalatut, kullatut tai muuten koristellut taikka koristelemattomat sekä nikkelöidyt ja puusta, sarvesta, luusta, simpukan-kuoresta ja sellaisista aineista tehdyllä varrella, kädensijalla tahi silauksella varustetut taikka myös niillä varustamattomat, niinkuin pöytä-, kynä- ja partaveitset, sakset, kalut ja keinoaseet, ovenrivat, kynttilälajalat, teräaseet ja sapelin, miekan ja tikarin terät, kulta- tai hopeakirjauksella taikka ilman sitä, käsiampuma-aseet piirroksilla ja upotuksilla varustetut tahi ilman niitä, sekä näitten kaltaiset esineet 117: 60
- Naulat, leikatut tai taotut 5 sm tahi sitä pitemmät mäntynaulat, sekä tamminaulat 14: 70

5 sm lyhemmät leikatut tai taotut mäntynaulat, sekä nupit, nastat ja lankanaulat 17: 60

Muist. Galvanoiduista tahi muilla metalleilla silatuista nauloista korotetaan tulli 25 prosentilla.

Kalut, koneet ja laitteet, paitsi erikseen mainitut, joita yksinomaisesti maanviljelykseen käytetään, sekä niitten osat 10: 60

Kalut, koneet ja laitteet, paitsi erikseen mainitut, joita yksinomaisesti meijeritoimeen käytetään, sekä niitten osat 11: 80

Suuremmat laattateokset, niinkuin höyrypannut, vesisäiliöt, jäähdytys-astiat, savutorvet, sillat ja sillanosat y. m., kun ne eivät kuulu myötäseuraavaan koneeseen 11: 80

Koneet, moottorit, laitteet ja työaseet, paitsi erittäin mainituista:

a) Täydelliset, niinkuin veturit, lokomobiilit, turbiinit, koneet kehräämistä, kutomista, puunmuokkausta, paperinvalmistusta varten, mylly- ja sahalaitokset, paloruiskut, pajapalkeet, y. m.

b) koneenosat ja ainekset, niinkuin transmissioonit eli välittimet, höyry- ja pumppusylinterit, raamit ja pohjalaatat, pyöränkehät, akselit ja kammintangot, venttiilit ja ilmanpuhdistajat, hollentariveitset, hammastangot ja kihnutuslavat, pellava- ja hamp puhäkylät, karstat (paitsi käsikarstoja), kieruttimet, kanneleeratut ja kiilloitetut sylinterit, puserrustelat, vieterit, bo-
biinit, kaiteet, sukkulat, vintturit, kaiverretut telat ja laatat sekä muut samanlaatuiset koneenosat

1) raudasta tahi teräksestä siihen kuuluvine osineen vaskesta ja muista epäjaloista metalleista tahi niitten seoksista, kuin myös puusta ja muista aineista 14: 70

Muist. 1. Tämän mukaisesti tullataan myöskin välityshihnoja ja nyörejä sekä kaikenlaisia ruiskunletkuja.

Muist. 2. Veturin ja rautatievaunun pyöriä takoraudasta tahi teräksestä saadaan tullitta maahan tuoda.

2) vaskesta tahi muista epäjaloista metalleista, myöskin jos niissä on vähemmässä määrässä rautaa tahi terästä 58: 80

c) Sähköteknilliset koneet ja laitteet sekä niitten osat ja ainekset 47: 10

Kaupasta Venäjän kanssa on voimassa erityinen asetus toukokuun 29 päivästä 1907.

Tämän mukaan voidaan muutamien luetelluin poikkeuksin kaikkia tavaroita ja valmisteita, joita Venäjältä viedään Suomeen, tuottaa maahan tullitta.

Suomalaiset tavarat ja valmisteet taas on Venäjälle vientiin nähden jaettu kolmeen ryhmään, nimittäin:

1) Suomalaisiin tavaroihin, joita saa Keisarikuntaan viedä tullitta ja alkuperätodistuksetta.

Näihin ei kuulu mitään metalleja eikä metallivalmisteita.

2) Suomalaisiin tavaroihin, joita saa Keisarikuntaan viedä tullitta, mutta varustettuina todistuksella niiden suomalaisesta alkuperästä.

Näihin kuuluvat:

Rautamalmi.

Harkkorautaa, harkkoina, romuina ja lastuina, Itä-Suomessa suomalaisista malmeista puupoltinaineilla valmistettua, todistuksen nojalla, jonka Suomen Teollisuushallitus antaa, enintään 1,500,000 puutaa = 24,565,000 kg vuosittain.

Vaskea ja messinkiä, harkkoina, laattoina, höylän- ja viilanlastuina, romuna, kankina ja levyinä, enintään 40,000 puutaa = 655,100 kg vuodessa.

Seoksia suomalaista alkuperää olevista epäjaloista metalleista sekä niistä valmistettuja teoksia, enintään 1,000 puutaa = 16,377 kg vuodessa.

Tina.

Vaski- ja messinkiteoksia, kaikenlaatuisia, enintään 1,000 puutaa = 16,377 kg vuodessa.

3) Suomalaisiin tavaroihin, joita saa Keisarikuntaan tuoda, kun suoritetaan erotustulli ja niitä seuraa todistus että ne ovat suomalaista alkuperää.

Näihin kuuluvat:

Kanki- ja lajirauta, jotka mainitaan yleisen tariffin 140 artiklan 1 mom:ssa, rautaharkkoina, sulatekappaleina tai valanteina, romuna (skrot), valssitankoina (millbars), sekä teräs samaa lajia kuin mainitaan yl. tariffin 142 art. 1 mom:ssa, enintään 400,000 puutaa = 6,551,000 kg vuodessa, tulli 20 kultakopekkaa puudalta = 5 p. kilolta.

Rautalevy, kaikenlainen, josta mainitaan yl. tariffin 140 artiklan 3 ja 4 mom:ssa; laji- ja fasuunarauta, josta mainitaan 140 artiklan 3 mom:ssa, niin myös samanlaatuinen teräs, josta mainitaan yleisen tariffin 142 artiklan 3 ja 4 mom:ssa, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Harkkorautateokset, kaikenmoiset, luetellut yl. tariffin 150 artiklassa, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Rauta- ja terästeokset, taotut, puristetut, valetut, viilaamattomat taikka viilatuin syrjin ja juovin, paitsi yleis. tariffissa erittäin mainitut; naulat, taotut, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Pannuteokset raudasta ja teräksestä, niinkuin pannut, reservoaarit, sisternit, ammeet, arkut, sillat, putket, niin myöskin rauta- ja teräslevystä valmistetut teokset, kaikenlaiset, joita ei yleisessä tariffissa ole erittäin mainittu, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Rauta- ja terästeokset, paitsi yleisessä tariffissa erittäin mainitut, valmistetut, sorvatut, kiilloitetut, hiotut, pronssitetut tai muulla tavoin laitettut, puusta,

vaskesta tai sen seoksista tehdyin osin tai ilman, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Naulat, lanka-, leikatut, hevosenkenkä-, naulat taontakelpoisesta harkkoraudasta, liitos- (niittaus-) naulat, nastat sekä pianonruuvit, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Hienotaateokset, kaikenlaatuiset, yksinkertaisesta aineesta tehdyin kiinnoksin; sakset, pihdit, veitsenterät, haarukat (kahvelit) varrettomat, sekä valmiiksi laitettuina että puolivalmiina; rahvaan saranaveitset, metallista tai muusta halvasta aineesta tehdyin varsin, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Viikatteet, sirpit, silppu- ja puutarhaveitset, keitsimet, luotimet (kihvelit), lapiot, haravat, kuokat ja tadikot, tulli 10 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Työkälyt, käsityöläisten, taiteilijain, tehtaiden ja ruukkien, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Koneet ja aparaatit, sekä niiden mallit, täydelliset taikka epätäydelliset, kokoonpantuina taikka hajalleen-otettuina, joista mainitaan yl. tariffin 167 artiklan 2, 3, 4 ja 5 mom:ssa sekä kirj:n 6 muistutuksessa, tulli 40 kultakopekkaa puudalta = 10 p. kilolta.

Tässä viimeksi lueteltuja kymmentä harkkoraudasta, raudasta ja teräksestä valmistettua tuotelajia saa tuoda maahan yht. 130,000 puutaa = 2,129,000 kg vuodessa.

Venäjän kruunun tilaukset. Suomen konepajoilla on vuosikautia ollut verraten melkoisia töitä valmistettavana Venäjän kruunun laskuun. Niinpä on pienempiä sotalaivoja rakennettu Suomen laivaveistämöissä ja muita sotatarpeita valmistettu useissa konepajoissa.

Kesäkuun 20 päivänä 1906 päätti Venäjän ministerineuvosto, niinkuin tunnettu, ettei Suomen tehtaille enää kuten siihen asti saisi antaa Venäjän valtion tilauksia. Tässä alempana lyhyesti selostetaan Työtilastollisen Aikakauslehden mukaan niitä asianhaaroja, jotka ovat sanotun, erinäisten Suomen metallitehtaitten työehtoihin tuntuvasti koskevan kiellon yhteydessä.

Vuosikautia ja edellä mainitun kiellon antamiseen asti oli Suomen konepajoja yhtärinnan Venäjän konepajojen kanssa kehoitettu ottamaan osaa erinäisiin Venäjän hallituksen tarpeiksi hankittavien tuotteitten huutokauppoihin, jolloin suomalaisten tarjoukset, ne kun usein olivat kruunulle edullisimmat, myös hyväksyttiin. Suomalaiset tehtailijat koettivat tunnollisesti täyttää saamansa tehtävät ja onnistuivatkin siinä kohden saavuttamaan sotilas- y. m. viranomaisten tunnustuksen. Suomen osalle tuleva tilausten määrä oli kuitenkin verraten vähäinen — Venäjän rahaministeriön antamien tilastotietojen mukaan vaihdellen 5 ja 10 %:n välillä kaikkien tilausten määrästä.

Vaikka suomalaisten tehtailijain osanotto mainittuihin huutokauppoihin niinmuodoin näytti olevan Venäjän hallitukselle hyödyksi, oli venäläisten teh-

tehtailijain taholta kuitenkin jo aikaisemmin tehty yrityksiä ensinmainittujen sulkemiseksi pois kilpailusta. Viimeksi tehtiin sellainen yritys vuonna 1902, mutta kun ei silloin katsottu olevan riittäviä syitä sellaiseen toimenpiteeseen, päätti ministerikomitea joulukuun 10 päivänä sanottuna vuonna, että Suomen konepajat oli Venäjän kruunulle toimitettaviin hankintoihin nähden asetettava venäläisten veroisiksi, ja tämä päätös sittemmin kaikkein korkeimmasti vahvistettiin.

Mainitun päätöksen voimaan tultua katsoivat suomalaiset tehtailijat puheena olevan kysymyksen olevan lopullisesti ratkaistu sekä ryhtyivät tämän johdosta ja voidakseen kaikin puolin tyydyttää Venäjän kruunun tarpeita laajentamaan laitoksiaan, pannen tuntuvia summia uutisrakennuksiin ja kalustoon. Myönnetty oikeus ei kuitenkaan näyttänyt saavan kauan pysyä voimassa.

Kesäkuun 20 päivänä 1906 esiteltiin nimittäin ministerineuvostossa uudelleen kysymys Suomen tehtailijain oikeudesta ottaa osaa edellämainittuihin hankintahuutokauppoihin. Mitään ulkonaista aihetta, joka olisi perustellut tämän asian ottamista uudelleen harkittavaksi, ei Suomen taholta ollut; Suomeen annetut tilaukset oli yksimielisen lausunnon mukaan edelleen suoritettu vastaanottajain tyytyväisyydeksi. Ministerineuvoston sanottuna päivänä tekemällä päätöksellä kysymys ratkaistiin siten, ettei Suomen tehtaitten vastedes enää olisi sallittava kilpailla puheena olevista hankinnoista. Syyksi tähän ministerineuvoston päätökseen, joka likinnä lienee syntynyt sotaministerin aloitteesta, ilmoitettiin, että suomalaisten tehtailijain asema tarjosi heille melkoisia etuja venäläisten edellä, osaksi sen johdosta että Suomen tullitaksat olivat erittäin edulliset ja varsinkin Tampereelle ja sen lähiseudulle oli myönnetty erioikeus tuottaa tullittomasti ulkomaisia raaka-aineita, ja osaksi sen johdosta että nämä tehtaajat maan luonnonolojen vuoksi monessa tapauksessa käyttävät hyväkseen halpaa vesivoimaa ja että venäläisten ja suomalaisten tehtaitten asettaminen yhdenarvoisiksi näin ollen haitallisesti vaikuttaisi Venäjän teollisuuteen, jolla paraikaa oli vaikea pula kestettävänä.

Jotta mikäli mahdollista aikaansaataisiin muutos tähän suomalaisille tavaranhankkijoille turmiolliseen päätökseen, jonka välittömänä seurauksena oli ettei kutsumuksia ottamaan osaa Venäjän kruunun huutokauppoihin enää lähetetty Suomeen eikä suomalaisten tehtailijain aikaisemmissa huutokaupoissa tekemiä alimpia tarjouksia enää otettu huomioon, ryhdyttiin suomalaiselta taholta erinäisiin toimenpiteisiin. Niinpä jätti Kone- ja Siltarakennusosakeyhtiö ministerivaltiosihteerille anomuksen, jossa pyydettiin hänen myötävaikutustaan siihen, ettei puheena olevaa päätöstä pantaisi täytäntöön tahi, ellei se olisi vältettävissä, että joku odotusaika ennen päätöksen voimaan astumista myönnettäisiin. Tämän anomuksen ministerivaltiosihteerille lähetti kenraalikuvernöörille, joka siitä pyysi senaatin lausuntoa, samalla kun kiellon kohtaamille teollisuudenharjoittajille valmistettiin tilaisuutta esittää kenraalikuvernöörille toivomuksensa asiassa

Kenraalikuvernöörille antamassaan kirjelmässä viimeksi mainitut huomauttivat, että se asianlaita että Suomella eri tullilaitoksensa perusteella saattoi kilpailussa Venäjän teollisuuden kanssa olla eräissä kohdin joitakuuta etuja, on asianmukaisesti otettu varteen Keisarikunnassa säädetyissä tulliasetuksissa. Niinpä säädetään toukokuun 29 päivänä 1897 annetussa asetuksessa Keisarikunnan ja Suomen Suuriruhtinaanmaan välisistä kauppasuhteista Venäjän tehtaitten suojelemiseksi, muun muassa, että Suomesta tuoduista rauta- ja teräsvalmisteista on maksettava tullinerotusta 40 kultakopekkaa puudalta. Vastamainittua tullia vastaan saataisiin mainitun asetuksen mukaan kuitenkin vuosittain tuoda Keisarikuntaan ainoastaan niin vähäpätöinen määrä kuin 130,000 puutaa, joka jaetaan Suomen kaikkien tehtaitten kesken, jota vastoin kaikesta tämän yli menevästä tavaramäärästä on maksettava tullia samoin kuin ulkomaisesta tavarasta eli 2 ruplaa 10 kopekkaa puudalta. Myöhemmin tämä tullimaksu asetuksella helmikuun 16 päivältä 1906 vielä korotettiin kaksinkertaiseen määräänsä eli 4 ruplaan 20 kopekkaan puudalta, joka tullimaksu on erittäin tuntuvasti vaikeuttanut Suomen tehtaitten kilpailumahdollisuuksia, tullimaksu kun on kokonaista 20—25 % valmistusarvosta.

Mitä taas ulkomaisten raaka-aineiden tuontiin tulee, ei Suomen huokeammista tullitariffeista ole tehtailijoille mitään hyötyä nyt puheena oleviin kruunun hankintoihin nähden, syystä että Venäjän kruunun asettamien hankinta-ehdojen mukaan näihin töihin käytettävän raaka-aineen täytyy olla kotimaista alkuperää, jonka määräyksen noudattamista käytännössä oli tarkoin valvottu. Sanotun säännöksen johdosta oli tarpeellinen raaka-aine usein tuotu Venäjältä, mutta valmiista teoksista oli siitä huolimatta sittemmin suoritettu mainittu tullimaksu 4 ruplaa 20 kopekkaa puudalta.

Erittäin Tampereen kaupungista ja sen suhteesta tulliloihin mainittiin kirjelmässä, että ministerineuvostolta oli jäänyt huomaamatta, että mainitulle kaupungille aikaisemmin määrääjäksi suodut erioikeudet olivat 1905 vuoden päätyessä lakanneet, jonka johdosta tämä kaupunki tulliin nähden nyttemmin oli kaikin puolin samassa asemassa kuin Suomen muut kaupungit, ja huomautettiin tämän ohella, etteivät Tampereen aikaisemmat erioikeudet missään tapauksessa olleet koskeneet Venäjän kruunulle Suomesta hankittavia sotatarpeita, sillä erioikeusajan kestäessä ei yksikään tamperelainen tehdas ollut sellaista valmistusta harjoittanut.

Mitä vihdoin tulee maamme luonnonolojen tarjoomiin etuihin, jotka erittäin ilmenisivät vesivoiman laajaperäisessä käyttämisessä, huomautettiin että sotatarpeiden valmistamiseen ryhtyneet tehtaot miltei poikkeuksetta käyttivät yksinomaan höyryä tai sähköä käyttövoimana, jota paitsi se komitea, joka vuonna 1895 oli järjestänyt Keisarikunnan ja Suomen väliset kauppasuhteet, oli asianmukaisesti ottanut nämä Suomen luonnolliset edut huomioon.

Kirjelmän, jossa edellä mainitut Suomen tehtailijain esittämät näkökohdat julkituottiin, samoin kuin Senaatin antaman lausunnon lähetti kenraalikuvernööri oman lausuntonsa kera ministerineuvoston puheenjohtajalle. Asian kaikinpuolista valaisemista varten lykättiin se sitten Keisarikunnan kauppaministerin asettamaan komiteaan, jonka puheenjohtajana oli salaneuvos N. P. Langavoi. Tämä komitea, johon oli kutsuttu erinäisten Venäjän ministeriöiden ja joittenkuitten Keisarikunnan tehtaitten edustajia sekä Suomen Senaatin ja eräitten suomalaisten teollisuudenharjoittajain valitsemat kaksi henkilöä, kokoontui Pietarissa marraskuun 12 päivänä 1906 ja sitä seuraavana päivänä, jolloin puheenjohtaja, kehoitettuaan läsnäolijoita antamaan kaikki enemmät lausuntonsa hänelle kirjallisesti, julisti neuvottelut päättyneiksi. Suomalaisten jäsenten, jotka olivat aikoneet komiteassa seikkaperäisesti vastata venäläisten taholta esitettyihin väitteisiin, täytyi näin ollen antaa vastauksensa kirjallisesti puheenjohtajalle, minkä tähden he jättivät hänelle laajanlaisen kirjoituksen asiasta.

Edellä mainitussa komiteassa tehty pöytäkirja jätettiin sittemmin kauppaministerille, joka vuorostaan antoi ministerineuvostolle kirjallisen yhdistelmän kaikista asiassa syntyneistä kirjoista. Asia otettiin tämän jälkeen uudelleen harkittavaksi ministerineuvostossa, joka kuitenkin aikaisemmassa päätöksessään pysyen määräsi, ettei kruunun hankintoja saa antaa Suomen tehtaitten toimittaviksi, minkä ohella lisäksi selitettiin kiellon myös koskevan näiden tehtaitten Venäjällä olevia haaraosastoja. Mainittu ministerineuvoston päätös vahvistettiin korkeimmassa paikassa, joten Suomen teollisuus epämääräiseksi ajaksi estyi jatkamasta alottamaansa kilpailua puheena olevista kruunun tilauksista.

Kävisi liian laajaksi tässä yhteydessä tarkemmin selostaa edellä kerrotun kiellon vaikutuksia asianomaisiin Suomen tehtaisiin. Erittäinkin koski se metallityöpajoja. Joissakuissa näistä olivat venäläiset hankinnat edustaneet jopa 90 % koko valmistusarvosta ja keskimäärin olivat nämä hankinnat kaikissa niitä suorittaneissa metallitehtaissa noin 77 % valmistusarvosta. Kun luonnollisestikin on ollut vaikea saada menetettyjä tilauksia korvatuiksi kotimaisella menekillä, on tämän johdosta metalliteollisuuden alalla monella taholla syntynyt epäterveellistä kilpailua. Sen ei kuitenkaan pitäisi saada jatkua, vaan tulisi konepajojemme, sen sijaan että niinkuin nykyään usein on laita asettuvat toistensa tielle ja polkevat toistensa hintoja, ainakin johonkin määrin koettaa kohdistaa tehdastelunsa määrättyihin erikoistuotteisiin sekä näihin nähden hankkia itselleen mahdollisimman hyvät työehdot.

Edellä olevassa kertomuksessa kosketeltiin sitä kilpailua, mikä on maamme konepajain kesken syntynyt kotimaisen menekin hankkimisessa. Tämän erittäin haitallisen asianlaidan korjaamiseksi päättivät useat maamme suurimmat metallitehtaat perustaa Suomen Metalliteollisuuskonttori nimisen yhteenliittymän, jonka tehtävänä olisi tavallisimpain valmisteitten jakaminen eri tehdaslaitosten

**Suomen
Metalliteolli-
suuskonttori.**

kesken. Kun kotimainen menekki on vähäinen, kävi ainoastaan tällä tavoin mahdolliseksi hankkia erikoistyökaluja ja tottunutta työväkeä sekä siten huo- jistaa valmistuskustannuksia. Ostava yleisö onkin vähitellen oivaltava mitä etuja on siitä, että tarpeen tullen voi kääntyä erikoisliikkeen puoleen, ja me- talliteollisuus on tällä alalla saavuttava suurempaa luottamusta ostajapiirissään, joka tähän asti on hankkinut tarpeensa ulkomaalta.

Konttorin oltua vuoden 1909 toimessa oli aikakauslehdessä Mercator (N:o 2 vuodelta 1910) selonteko sen toiminnasta. Tästä selonteosta lainaamme tähän seuraavan.

Suomen Metalliteollisuuskonttori perustettiin maamme metalliteollisuuden kannan kohottamiseksi sekä suomalaisten tuotteitten kehittämiseksi, niin että ne sekä työn kelvollisuuteen että rakenteen täydellisyyteen nähden voisivat kilpailla parhaiten ulkomaisten kanssa. Aikaisemmin oli miltei jokainen eri konepaja valmistanut miltei kaikkea — minkä seikan tietystikin täytyi vai- kuttaa — laatuun, ja myöskin sillä seurauksella että, kun oli kysymyksessä suu- rempi tilaus, se miltei aina joutui ulkomaisille kilpailijoille, joihin oli suurem- paa luottamusta kuin kotimaisiin konepajoihin. Tämä maallemme ja teollisuus- dellämme tietystikin erittäin haitallinen epäkohta, joka johtui siitä, että eri valmisteet oli hajoitettu lukuisiin työpaikkoihin, ei ollut poistettavissa muulla tavoin kuin keskittämällä työ, aikaansaamalla eri työpajain välinen yhteistyö, joten kävisi mahdolliseksi jakaa erilaisten tavarain valmistaminen eri laitosten kesken niin, että jokainen työpaja saisi oman erikoisalansa — yhden ainoan taikka parin tuotteen valmistamisen erikoistyneeseen — ollen velvollinen kai- kin tavoin huolehtimaan siitä.

Tällä tavoin Suomen konepajatkin halusivat ratkaista kysymyksen. Jokai- sen konepajan aikaisemman päätuotannon pohjalla jaettiin eri työlajit eri teh- taitten kesken ja samalla sovittiin siitä, että toinen laitos ei saisi ryhtyä eri- koisalaan valmistamaan mitä toiselle oli annettu. Samalla perustettiin Suo- men Metalliteollisuuskonttori valvomaan yhteisiä etuja. Sitä paitsi tuli kont- torin toimia eri konepajain valmisteitten myyjänä, jotta konepajain ostajat tar- vitessaan jotakin voivat aina mukavimmin kääntyä konttorin puoleen, joka antaisi kaikki halutut tiedot eri konepajain valmisteista ja jakaisi saapuneet tiedustelut eri konepajain erikoisalan mukaan. Edelleen sovittiin yhteistyöstä eri aloilla ulkomaisten erikoistehtaitten ja erikoistuntijain kanssa, ja konepajain kaikki omat erikoisinsinöörit niinikään asetettiin käytettäväksi neuvotteluissa ja suunnitelmain valmistamisessa, minkä ohella pyydettiin muita käytännön eri aloilla toimivia insinöörejä ja tunnettuja ammattimiehiä olemaan tarvittaessa apuna asiantuntijoina.

Tämä oli yhteenliittymisen ja yhteisen konttorin ohjelma, ja sen mukai- sesti onkin kuluneena vuonna työskennelty — vieläpä erittäin hyvällä tulok-

sella. Työskentelyä eri tavarain laadun parantamiseksi ja täydellisentämiseksi ovat tuntuvasti helpottaneet erittäin huonot liikeajat, jotka ovat suoneet aikaa perinpohjaisten erikoistutkimusten tekemiseen eri aloilla, uudenaikaisempain rakenteitten ja uudempien mallien valmistamiseen, jommoista kaikkea tuskin olisi tavallisina aikoina ehditty suorittaa yhtä laajaperäisesti kuin nykyään. Ja ilokseen voikin jo nyt kaikkialla huomata luottamuksen suomalaisiin tuotteisiin lisääntyneen, sittenkun niiden erikoisvalmistus on pantu toimeen, ja yleisesti — ostajainkin piireissä — ollaan sitä mieltä, että alotettu tie metalliteollisuuden kohottamiseksi on ollut hyvä ja ainoa oikea. Metallikonttori on sitä paitsi tuntuvasti helpottanut ostajain vaivoja, kun näiden nyttemmin ainoastaan tarvitsee kääntyä sinne tietäen saavansa parhaan avun tarpeisiinsa, sen sijaan että heidän aikaisemmin täytyi kääntyä lukuisiin eri paikkoihin ja kirjoitella lukuisia eri tiedusteluja samasta asiasta. — Ilahuttavinta kaikista on kuitenkin, että myöskin hinnat erikoisennuksen ja siitä johtuneen ainakin suhteellisen paljottaisvalmistuksen johdosta on voitu laadun paranemiseen verraten tuntuvasti huojiistaa entisestään.

Suomen Metalliteollisuuskonttori käsittää jo nyt useimmat maamme huomattavimmat konepajat, nimittäin:

O. Y. Hietalahden Laivatokan ja Konepajan, Kone- ja Siltarakennus O. Y:n, John Stenbergin Konetehtas O. Y:n, Helsingin Laivaveistämön ja Konepajan, O. Y. Gottfr. Strömbergin, Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O. Y:n, Tampereen Konetehtaan, Osakeyhtiö Sommers, af Hällström & Waldelsin, Turun Rautateollisuus O. Y:n, Turun Vaunutehtas, C. Wrede & C:ön, Fiskarsin O. Y:n, Tehtaat Lehtoniemi & Taipale Fabriker, O. Y. Pietarsaaren Konepajan, Toimintanimi Rob. Huberin sekä O. Y. Korkeakosken tehtaan ja Vattolan puuhiomon. Sitä paitsi on vireillä neuvotteluja eräitten muiden laitosten kanssa, joilla ei kuitenkaan vielä ole ollut tilaisuutta allekirjoittaa yhdistyssopimusta.

Mitä tilauksiin tulee, on tosin toiminta metalliteollisuuden alalla tänä vuonna yleensä ollut verraten laimeaa, mutta seuraava luettelo eri konepajain valmistamista päätuotteista, joita huonoista ajoista huolimatta on myyty varsin melkoisia määriä, epäamättömästi osottaa, että Metallikonttorin tehtailla jo nyt on vallitseva asema maassamme, kun on kysymyksessä koneet, työkalut ja muut tehdasvalmisteet. Vuoden kuluessa valmistettujen ja paraikaa tekeillä olevien päätuotteitten lukumäärä on nimittäin seuraava:

Voimakoneita ja kattiloita.

35 vesiturbiinia, isoimman palstaläpimitta 1,900 mm.

108 erilaatuista höyrykattilaa. Isoimmassa vesiputkikattilassa, Babcockin & Wilcoxin järjestelmää, 400 m²:n tulipinta.

33 isompaa ja pienempää höyrykoneetta.

84 erilaatuista bentsiini-, petroli- ja imukaasumoottoria.

340 sähkömoottoria ja generaattoria, isoin 450 hvsv. konetauluineen, vastuksineen sekä muine koneineen ja aparaatteineen täydellisiä sähkötehtaita varten.
100 höyrylokomobiilia.

Muita teollisuuskoneita.

35 isompaa ja pienempää sahanraamia ynnä lukuisia reunauspöytiä, halkaisusahoja, katkaisusahoja, höyläykoneita ja muita täydellisten sahalaitosten lisäkoneita ja aparaatteja.

Täydellinen puuhiomolaitos paitsi useita yksityisiä hiomakoneita, lajitte-
lijoita, kokoomiskoneita sekä muita puuhiomojen koneita ja aparaatteja.

Useita yksityisiä koneita ja aparaatteja kalantereihin, paperitehtaisiin, sulfaatti- ja sulfiittitehtaisiin.

Voimansiirtolaitteita, armatuureja y. m.

Rautatiekalustoa.

419 erilaatuista rautatievaunua, normaali- ja kapearaiteisia.

27 veturia, normaali- ja kapearaiteisia.

Laivoja.

28 täydellistä höyrylaivaa ja rautaproomua. Isoimmat höyrylaivat 147 ja 145 jalkaa pitkiä sekä 27 ja 22 jalkaa leveitä.

49 täydellistä moottorivenettä.

165 eri höyrylaivaa on vuoden kuluessa otettu telakkaan taikka tokkaan.

Lämmitys- ja vesijohtoja.

47 täydellistä isompaa lämmitysjohtolaitosta, paitsi useita yksityisiä lämmitysjohtojen osia.

111 täydellistä vesijohtolaitosta, paitsi yksityisiä vesijohtojen osia ja pienempiä vesijohtotöitä.

Maanviljelyskoneita ja työkaluja.

200 isompaa konevoimalla käypää puimakonetta sekä edellä mainitut 100 höyrylokomobiilia, jotka kaikki on käytetty maanviljelystarkoituksiin.

20 konevoimalla käypää heinäpuristinta.

Karhia, auroja, hevosharavia ja niittokoneita, joiden määrä ei vielä ole tarkoin mainittavissa, mutta kaikkiaan nousee pariinkymmeneen tuhanteen.

Myllyjä, suurimolaitoksia, kuorimiskoneita, hevოსkiertoja, kirnuja y. m.

Muita valmisteita.

540,000 kg rautasiltoja, kaikkiaan 11 siltaa.

Erinäisiä muunlaatuksia rautarakenteita, suurin 244,000 kilon painoinen kattorakenne.

95 kassakaappia.

21 henkilö- ja tavarahissia, y. m.

III Luku.

Työpaikat. Ammatin erikoisalut.

Työpaikat. Tutkimus on antanut tulokseksi, että tietoja on 94 eri konepajasta, joissa on yhteensä 9,926 työntekijää, niistä 140 naista.

Näistä konepajoista kuului 8 valtiolle, nimittäin Helsingissä ynnä Fredriksbergissä, Hangossa, Turussa, Viipurissa, Kuopiossa, Vaasassa ja Oulussa olevat valtionrautateiden konepajat. Näissä valtion työpajoissa oli kaikkiaan 1,584 työntekijää eli 16 % kaikista tutkituista työntekijöistä.

Osakeyhtiöiden hallussa on 47 konepajaa, ollen tässä kuitenkin huomattava, että sama osakeyhtiö muutamissa tapauksissa omistaa useampia työpajoja. Niinpä omistaa toiminimi A. Ahlström O. Y. Strömforsin tehtaan, Pihlavan konepajan ja Noormarkun tehtaan, toiminimi Tykö Bruks A. B. Teijon ja Kirjakkalan tehtaot sekä toiminimi A. B. Ferraria konepajoja Loimaalla, Tampereella ja Jokioisissa.

Noitten 42 osakeyhtiön yhteenlaskettu pääoma on, mikäli kaupparekisterissä siitä on tietoja, 51,468,000 mk. Suurin osakepääoma yhtiöllä, joka yksinomaan omistaa konepajan, on 2,000,000 mk., pienin osakepääoma on 30,000 mk. Useitten toiminimien osakepääoma ei ole tarkoitettu ainoastaan konepajaa varten, vaan harjoittavat ne sen ohella muuta teollisuus- taikka liiketoimintaa. Lieneepä konepajan toiminta joissakuissa tapauksissa vain vähäinen osa toiminimen koko liikkeestä.

Yhden konepajan omistaa osuuskunta rajoitetulla lisämaksuvelvollisuudella.

Käsiteltävänä olevaa tutkimusta varten vahvistettu suunnitelma määräsi, että käsiammattimaisesti harjoitettua toimintaa ei otettaisi lukuun eikä myöskään konepajoja, joissa on vähemmän kuin 20 työntekijää. Tämä rajoitus osotautui kuitenkin jonkun verran mielivaltaiseksi ja olisi pakottanut sulkemaan pois joitakuita laitoksia, jotka olivat aivan saman luontoisia kuin muut tutkimukseen otetut, vaikka niiden työntekijäluku oli mainitun rajan alapuolella. Katsottiin sentähden oikeimmaksi ottaa nämä pienemmätkin konepajat tutkimuksessa lukuun.

Työntekijälukuun nähden jakautuivat konepajat seuraavasti:

Vähemmän kuin 20 työntekijää	7 konepajaa.
20—49 työntekijää	32 »
50—99 »	22 »
100—199 »	21 »
200—299 »	4 »
300—399 »	4 »
400—499 »	2 »
500 ja useampia työntekijöitä	2 »

Yhteensä 94 konepajaa.

Suurin työntekijäluku samassa konepajassa on 576. Konepajain keskimääräinen työntekijäluku on 105.

Maantieteellisesti jakautuvat tutkitut työpajat niissä olevine tutkittuine työntekijöineen seuraavasti:

		Konepajoja	Työntekijöitä	
		luku	%	
Uudenmaan lääni:	Helsinki	24	2,707	27.3
	Muut kaup.	3	146	1.5
	Maaseutu	5	778	7.8
	Yhteensä	32	3,631	36.6
Turun ja Porin lääni:	Kaupungit	10	1,594	16.1
	Maaseutu	9	560	5.6
	Yhteensä	19	2,154	21.7
Hämeen lääni:	Kaupungit	12	1,052	10.6
	Maaseutu	1	151	1.5
	Yhteensä	13	1,203	12.1
Viipurin lääni:	Kaupungit	5	914	9.2
	Maaseutu	2	174	1.7
	Yhteensä	7	1,088	10.9
Mikkelin lääni:	Kaupungit	2	95	1.0
	Maaseutu	2	228	2.3
	Yhteensä	4	323	3.3
Kuopion lääni:	Kaupungit	1	76	0.8
	Maaseutu	4	615	6.2
	Yhteensä	5	691	7.0

		Konepajoja	Työntekijöitä	
			luku	%
Vaasan lääni:	Kaupungit	6	404	4.1
	Maaseutu	3	81	0.8
	Yhteensä	9	485	4.9
Oulun lääni:	Kaupungit	4	337	3.4
	Maaseutu	1	14	0.1
	Yhteensä	5	351	3.5
Koko maa:	Kaupungit	67	7,325	74.0
	Maaseutu	27	2,601	26.0
	Yhteensä	94	9,926	100.0

Jälempänä olevien tiedonantojen tarkoituksena on johonkin määrin valaista konepajain taloudellista tilaa. Kaikki tähän kuuluvat kysymykset ovat tietenkin arkaluontoista laatua, ne kun likeltä koskettavat liikesalaisuuksien alaa. Tässä ei sentähden käsitelläkään jokaista konepajaa erikseen, vaan konepajaryhmiä. Kun kaikki toiminimet eivät ole vastanneet kaikkiin tätä alaa koskeviin kysymyksiin, ovat seuraavat yhdistelmät erilaaajuisia. Joka kerta mainitaan erikseen montako konepajaa kukin yhdistelmä käsittää.

Kustannukset. Konepajain kustannuksiin nähden on tietoja annettu veroista, palo- ja tapaturmavakuutusmaksuista sekä työpalkoista. Nämä erät eivät tietenkään vielä tyhjennä kustannusten tiliä. Siihen kuuluvat edelleen kustannukset lämmityksestä, valaistuksesta y. m. s., insinöörien, konttorihenkilökunnan y. m. palkat sekä ennen kaikkea korot, jolla viimeksi mainitulla erällä on Suomen ver raten vähäisillä pääomilla liikkuvissa teollisuuslaitoksissa huomattava merkitys. Näihin seikkoihin kohdistuvia kysymyksiä ei kuitenkaan ole tahdottu ottaa kyselykaavakkeisiin, koska niiden mahdollisesti katsottaisiin koskevan liikeoloja, joista toiminimet eivät halua antaa tietoja. Seuraavassa käsitellään niinmuodoin kustannuksia ainoastaan mikäli ne kohdistuvat edellä mainittuihin neljään erään.

66 konepajan verot on vuonna 1907 ilmoitettu nousevan kaikkiaan 192,363 markkaan.

63 konepajan palovakuutusmaksut nousivat vna 1907 kaikkiaan 265,468 markkaan.

72 konepajaa suoritti työväentapaturmavakuutuksesta maksuja 101,257 mk.

Nämä yleisimmät eivät kuitenkaan anna oikeaa käsitystä tässä mainittujen kustannusten merkityksestä. Tietysti ne vaihtelevat sängen paljon konepajain suuruuden mukaan siten, että suuremman laitoksen kustannukset ilmeisestikin ovat pienemmän laitoksen kustannuksia suuremmat. Selvemman käsityksen saamiseksi näiden kustannusten merkityksestä on ne kuitenkin suhtau-

deittava johonkin toiseen lukuun, joka välittömästi ilmaisee konepajan suuruuden ja jommoisena tässä tapauksessa on työntekijäluku. Jos otetaan huomioon kaikki aivan täydelliset tiedot, toisin sanoen ne, joissa mainitaan verojen, palovakuutus- ja tapaturmavakuutusmaksujen määrät, niin saadaan 57 konepajaa, joilla yhteensä on 6,998 työntekijää ja seuraavat kustannukset:

veroja	127,466 mk
palovakuutusmaksuja	248,545 »
tapaturmavakuutusmaksuja	91,077 »
<hr/>	
Yhteensä kustannuksia	467,088 mk

Tämä osottaa kaikilla 57 konepajalla olleen kustannuksia keskimäärin 66 mk. 75 p. työntekijää kohti.

Jos lasketaan jokaista työntekijää kohti tulevat kustannukset itsekussakin näissä 57 konepajassa, niin saadaan seuraava tulos:

Kustannuksia työntekijää kohti:

alle 25 mkan	10 konepajaa
25—50 mk	18 »
50—75 »	11 »
75—100 »	10 »
100—125 »	4 »
125—150 »	2 »
150—175 »	1 konepaja
175—200 »	1 »
<hr/>	
Yhteensä	57 konepajaa

Vähin määrä on 15 mk. 50 p. ja suurin 195 mk. 60 p. Huomaa siis, että täten laskettu kustannusten määrä työntekijää kohti vaihtelee sängen paljon, ollen suurin määrä enemmän kuin 12 kertaa suurempi pienintä määrää. Tämä onkin varsin luonnollista. Jos esimerkiksi konepajassa, joka on aijottu suurta työntekijälukua varten, jostakin syystä on tuntuvasti vähempi työntekijäluku, eivät edellä mainitut kustannukset sen kautta kuitenkaan samassa määrässä vähene; niinpä esimerkiksi palovakuutusmaksu on siitä varsin riippumaton.

Toinen mainittujen kustannusten merkityksen määräämiskeino on niiden asettaminen yritykseen käytetyn pääoman rinnalle. Tämä on kuitenkin tiedossa ainoastaan osakeyhtiöistä, ja näistä taas useat konepajateollisuuden ohella harjoittavat muutakin toimintaa. Jos otetaan huomioon ainoastaan ne osakeyhtiöt, jotka tiettävästi harjoittavat ainoastaan konepajateollisuutta, niin voi tässä mainitun vertailun tehdä 17 toiminimeen nähden. Näillä on yhteensä 3,563 työntekijää ja 11,464,000 markan osakepääoma. Kustannuksia oli:

veroja	83,765 mk
palovakuutusmaksuja	143,222 »
tapaturmavakuutusmaksuja	52,775 »
Yhteensä kustannuksia	279,762 mk

Kaikkien 17 toiminimen tässä mainitut kustannukset olivat niinmuodoin 2.4 % osakepääomasta. Jos tarkastelee yksityisiä toiminimiä, niin saa seuraavat tulokset:

Kustannukset olivat:

Vähemmän kuin 1 % osakepääomasta	2 toiminimellä,
1—2 %	» 4 »
2—3 »	» 5 »
3—4 »	» 1 »
4—5 »	» 3 »
5—6 »	» 1 »
6—7 »	» 1 »

Korkein prosenttiluku on 6.5 % ja alin 0.7.

Tässäkin on huomattavana sangen suurta vaihtelua, kun korkein prosenttiluku on pienintä noin 9 kertaa suurempi.

62 konepajan taksoitettujen tulojen on ilmoitettu vuonna 1906 olleen 4,065,051 mk.

Jos oletetaan vuosien 1906 ja 1907 antaneen likimain yhtäläisen taloudellisen tuloksen, mikä oletamus ei voi olla aivan oikea, koska konepajateollisuuden taantaminen alkoi jo ensinmainittuna vuonna, niin antaa edellä mainittujen kustannusten ja taksoitettujen tulojen välinen vertailu seuraavan tuloksen, jossa toiminimet on luokitettu tulojensa suuruuden mukaan:

Toiminimiä	Taksoitettujen tulojen määrä	Kustannukset	Taksoitettuja tuloja	Kustannukset % tuloista
10	enint. 10,000	24,440	63,440	38.6 %
17	10,000—25,000	61,618	245,400	25.2 »
11	25,000—50,000	62,076	402,811	15.4 »
11	50,000 ja enem.	254,810	3,167,800	8.0 »
49	—	402,944	3,879,451	10.4 %

Taksoitettujen tulojen suuruudesta ei voi välittömättömästi tehdä johtopäätöstä taksoitetun toiminnan laajuuteen nähden, sillä verraten vähäisistä tuloista taksoitettujen toiminimien joukossa on sellaisiakin, joilla on sangen laaja toiminta. Kun sellainen asianlaita kuitenkin on poikkeus, voi yleisesti katsoen väittää, että tässä mainituilla kustannuksilla on verraten vähemmän merkitystä suuremmille kuin pienemmille konepajoille.

32 konepajasta ovat mainittavissa sekä kaikki edellä mainitut kustannukset että valmistusarvo sen mukaan kuin se on ilmoitettu teollisuustilastoon. Näiden konepajain valmistusarvo oli kaikkiaan 23,232,511 mk. ja kustannusten määrä 347,112 mk. eli $1\frac{1}{2}\%$ ensinmainitusta.

Etusija-kustannusten joukossa on kuitenkin työpalkkoilla. Vuonna 1907 maksettiin tutkimuksen käsittämässä konepajoissa työpalkkoja kaikkiaan 11,198,890 mk. 33 p.

Työntekijäin palkkoja käsitellään tuonnempana eri luvussa. Tässä mainittakoon sentähden muutama sana työpalkoista verrattuina valmistusarvoon.

46 konepajan valmistusarvo on ilmoitettu 30,526,365 markaksi ja niissä maksetut työpalkat 8,781,838 markaksi 37 penniksi, joten siis maksetut palkat ovat 28.8% valmistusarvosta. Alin prosenttiluku on 8.6% ja korkein 64.3%. Jos nämä konepajat jaetaan sen prosenttiluvun mukaan, minkä palkat ovat valmistusarvosta, niin saadaan seuraavat tulokset:

Työpalkat ovat valmistusarvosta

alle 10 %:n	2	konepajassa.
10—15 %	1	»
15—20 »	3	»
20—25 »	11	»
25—30 »	7	»
30—35 »	7	»
35—40 »	7	»
40—45 »	1	»
45—50 »	2	»
50—55 »	3	»
55—60 »	1	»
yli 60 %:n	1	»

Vuonna 1907 oli 60 konepajan tehdasrakennusten palovakuutusarvo kaikkiaan 8,759,154 mk.

Konepajoja omistavat toiminimet omistavat myös varsin yleisesti asuin-Asuinhuoneistoja, jotka ovat aiotut osin päällystölle tai konttorihenkilökunnalle ja neistot.

osin työvälle. Etusijassa on tietysti näin laita maaseudulla, missä työntekijäin usein on vaikea saada asuntoa. Saapuneitten tietojen mukaan omistaa 50 toiminimeä tuollaisia asuntoja. Nämä jakautuvat kaupunkien ja maaseudun sekä läänien kesken seuraavasti:

	Asuntoja, jotka sijaitsevat:		
	kaupungeissa	maaseudulla	Yhteensä
Uudenmaan lääni	57	739	796
Turun ja Porin lääni	138	296	434
Hämeen lääni	63	46	109
Viipurin »	12	149	161
Mikkelin »	1	100	101
Kuopion »	—	822	822
Vaasan »	41	128	169
Oulun »	13	—	13
	<u>Yhteensä 325</u>	<u>2,280</u>	<u>2,605</u>

Näistä 2,605 asunnosta on 2,005 varattu työntekijöille. Laatunsa mukaan jakautuvat nämä asunnot seuraavasti:

	Asuntoja, jotka sijaitsevat:		Yhteensä
	Asuntoja, joissa on:	kaupungeissa	
ainoastaan keittiö	9	1,027	1,036
1 huone	71	251	322
1 huone ja osa keittiöön	5	45	50
1 huone ja keittiö	103	431	534
2 huonetta	3	—	3
2 huonetta ja osa keittiöön	—	6	6
2 huonetta ja keittiö	11	19	30
3 ja useampia huoneita keittiöineen	4	20	24
	<u>Yhteensä 206</u>	<u>1,799</u>	<u>2,005</u>

Näiden lisäksi on vielä 300 asuntoa erällä toiminimellä, joka ei kuitenkaan ole antanut yksityiskohtaisia tietoja huoneistojen laadusta.

43 toiminimeä, jotka omistavat yhteensä 2,440 asuntoa, ovat ilmoittaneet asuinrakennusten palovakuutusarvon kaikkiaan 6,430,918 markaksi. Läänien, kaupunkien ja maaseudun kesken jaettuna tämä arvo jakautuu seuraavasti:

Asuinrakennusten palovakuutusarvo:

	kaupungeissa	maalla	Yhteensä
Uudenmaan lääni	653,250 mk.	1,138,901 mk.	1,792,151 mk.
Turun ja Porin lääni	520,150 »	1,724,100 »	2,244,250 »
Hämeen lääni	507,417 »	42,200 »	549,617 »
Viipurin »	30,000 »	—	30,000 »
Mikkelin »	12,000 »	369,885 »	381,885 »
Kuopion »	—	982,115 »	982,115 »
Vaasan »	53,000 »	349,900 »	402,900 »
Oulun »	48,000 »	—	48,000 »
Yhteensä	1,823,817 mk.	4,607,101 mk.	6,430,918 mk.

86 konepajan liike- ja piirustuskonttoreissa palvelee 625 henkilöä sekä työpajain esimiehinä 312 henkilöä. Näistä 86 konepajasta on 80, joilla on 614 konttorihenkilöä ja 298 työpajan esimiestä, ilmoittanut näille henkilöille maksetun palkkaa kaikkiaan 2,222,559 mk.

Konepajojen pääasiallisista valmistelajeista on annettu alempana olevat **Konepajain valmistuslajit.** Näiden lisäksi tulee vielä joukko ylimalkaisia tietoja, semmoisia kuin »kaikkea, mitä konepajateollisuuteen kuuluu» tai sen tapaisia, sekä tietysti useimmissa konepajoissa korjaustöitä omiksi ja muitten tarpeiksi. Tässä mainitaan valmistuslajit sekä niiden konepajain luku, jotka ovat ilmoittaneet valmistavansa mainitunlaatuista teoksia.

Laivanrakennus	24 konepajaa
Höyrykoneita	32 »
Höyrykattiloita	36 »
Sähkökoneita	4 »
Moottoreja	4 »
Moottoriveneitä	2 »
Rautatievaunuja ja rautatietarpeita	14 »
Vetureja	1 konepaja
Turbiineja	3 konepajaa
Lokomobiileja	3 »
Valintavaroita	56 »
Takomateoksia	30 »
Rautarakenteita	3 »
Sahakoneita	27 »
Myllykoneita	26 »
Paperitehtaitten, puuhiemojen ja selluloosatehtaitten koneita	5 »

Maanviljelyskaluja	24	konepajaa
Meijerikaluja	14	»
Ajoneuvoja	17	»
Tehdastakeita	25	»
Työkoneita	2	»
Palokaluja	4	»
Armatureja	2	»
Voimansiirtolaitteita	6	»
Pumppuja	2	»
Säiliöitä	2	»
Vesi- ja lämpöjohtoja	3	»
Valaistuslaitteita	2	»
Kassakaappeja ja kassaholveja	3	»
Ampumatarpeita	4	»
Ruoppauslaitoksia	1	konepaja
Säästölaatikoita	1	»
Kompressoreja ja tuuhottimia	1	»
Sairaalakalustoja	1	»
Polkupyöriä	1	»
Sihtikangasta	1	»
Rautasänkyä	1	»
Galvanoimislaitoksia	1	»
Lusikoita	1	»
Tervauuneja ja tärpätintislauskoneita	1	»
Huonekaluja	1	»
Köysiteoksia	1	»
Putkitöitä ja putkilaitoksia	11	konepajaa
Läkki-, levy- ja vaskisepäntöitä	11	»

Koneet. Konepajoissa käytetyistä koneista annetut tiedot on yhdistelty seuraavassa. On luonnollista, ettei tässä ole otettu lukuun kaikkia vähäpätöisiä koneita, vaan ainoastaan huomattavimmat.

1. Voimakoneita.

Höyryvoima: Kiintonaaisia höyrykattiloita, jotka kehittävät yhteensä 7,456 hvsv., on 54 konepajassa. — Kiintonaaisia höyrykattiloita, joiden tulipinta on yhteensä 425 m², on 6 konepajassa. — Höyrykoneita, jotka kehittävät yhteensä 7,536 hvsv., on 57 konepajassa. — Lokomobiileja 8. — Höyryturbiinidynamo 1, kehittäen 30 hvsv. — Höyrymoottoreja 3, kehittäen yhteensä 30 hvsv.

Vesivoima: Vesirattaita, jotka kehittävät yhteensä 818 hvsv., on 10 konepajassa. — Turbiineja, jotka kehittävät yhteensä 3,710 hvsv., on 20 konepajassa.

Polttomootoreja: Petrolimootoreja, jotka kehittävät yhteensä 239.5 hvsv., on 15 työpajassa. — Kaasumootoreja, jotka kehittävät kaikkiaan 24 hvsv., on 3 työpajassa.

Sähkömootoreja, jotka yhteensä kehittävät 2,713.6 hvsv., on 38 työpajassa. — Sitä paitsi on dynamoja voimansiirtoa varten (250 volttia, 87 ampérea).

2. Uuneja.

Rautatehtaitten uuneja: Maasuuneja 5. — Pasutusuuneja 3. — Hengenvaristusuuneja 5. — Harkkouuneja 1. — Hiiliuuneja 55. — Kaasugeneraattoreja 9. — Martiiniuuneja 5. — Putlausuuneja 11. — Hitsiuuneja 9. — Franche-comté ahjoja 11.

Kone- ja käsitehdaspajain uuneja ja ahjoja: Raudanlevyliekkiuuneja 7. — Konepajain liekkiuuneja 97. — Kupuuuneja 75. — Valimon kuivausuuneja 106. Upokesulatusuuneja 130. — Paja-ahjoja 909. — Naulain hehkutusuuneja 66. — Raudan valu-uuneja 1. — Koksiauuneja 14. — Karkaisu-uuneja 3. — Läkkitöiden juotosuuneja 13. — Levyn hehkutusuuneja 1. — Revolveriuuneja 1. — Putkien ja putkiliitosten ahjoja 1.

Uuneja sekalaisia tarkoituksia varten 20.

3. Vasaroita.

Höyryvasaroita 72.

Vesivasaroita 23.

Jousi-, ilma- ja voimansiirtovasaroita 104.

4. Puhalluskoneita ja tuulettajia.

Erilaaatuisia 360.

5. Metallinmuokkauskoneita.

Levyn ja kulmaraudan muokkauskoneita 346.

Kairauskoneita 684.

Sylinterikairauskoneita 24.

Höylä- ja pystyhöyläkoneita 259.

Sorveja 850.

Valimon apukoneita 302.

Käsitehdaspajan koneita 386.

Mirkeli-, tahko- ja terotuskoneita 646.

Jyrsikoneita 124.

Läkkisepänkoneita 146.

Kierrekoneita 118.

- Puristimia 135.
 Rauta- ja metallisahoja 40.
 Sekalaisia pienempiä metallinmuokkauskoneita konepajoissa 34.
 Nostokoneita (kranoja, teloja, vinttureja, tokkia, elevaattoreja) 445.
 Niittauskoneita 53.
 Putkityökoneita 9.
 Sepänkoneita 4.
 Aineenkoetuskoneita 7.

6. Puunmuokkauskoneita.

- Sahoja 217.
 Höyläkoneita 85.
 Sorveja 124.
 Leikkauskoneita 4.
 Sekalaisia puunmuokkauskoneita 111.

7. Myllyjä.

- Vesimyllyjä 24.
 Höyrymyllyjä 3.

8. Aparaatteja metallien päällystämiseksi muilla metalleilla.

- Erilaitteita 18.

9. Sekalaisia koneita.

- Erilaitteita 22.

10. Sekalaisia aparaatteja ja muita.

Sukellusaparaatteja. — Hinausveneitä. — Puhelinlaitoksia. — Sähkövalaistuslaitoksia. — Raitioteitä on 33 työpajalla yhteensä 48,369 metriä.

11. Valssilaitoksia.

Yleisvalssi on 1 konepajassa.
 Järeä valssi 7 tuoliparilla on 3 konepajassa.
 Kankirautavalssi 5 tuoliparilla on 2 konepajassa.
 Hienovalsseja 14 tuoliparilla on 3 konepajassa.
 Levyvalsseja 3 tuoliparilla on 3 konepajassa.
 Koneitten ja työkalujen *palovakuutusarvon* on 61 konepajaa ilmoittanut kaikkiaan 13,170,668 markaksi.

Työntekijäin ammatin erikoisaloja mainitessa on ollut välttämätöntä yhdistellä ne erinäisiin pääryhmiin, niinkuin näkyy Taulukosta 2. Näissä pääryhmissä on sitten eri alaosastoja. Yhtä alaosastoa, nimittäin apureja, ei kuitenkaan ole voitu joka tapauksessa lukea oikeaan pääryhmäänsä, sen johdosta että jotkut apurit eivät ole tarkemmin ilmoittaneet minkäläaatuisten työntekijäin apureja he ovat. Milloin tämä tieto on annettu, on apurit asetettu pääryhmänsä yhteyteen, mutta kaikki muut on luettu yhteiseen ryhmään, jolla on yleisnimikkeenä »apureja». Pääryhmittäin jakautuvat työntekijät seuraavasti:

	Luku	%
Työmestareja ja esimiehiä	166	1.7
Valimotyöntekijöitä	780	8.0
Takomatyöntekijöitä	1,120	11.4
Levysepäntyöntekijöitä	1,224	12.5
Vaskiseppiä	109	1.1
Konepajatyöntekijöitä	2,802	28.6
Puusepäntyöntekijöitä	966	9.9
Maalarintyöntekijöitä	284	2.9
Oppilaita	1,170	12.0
Apureja	341	3.5
Muita	824	8.4
	Yhteensä 9,786	100.0

Suurimman ryhmän, enemmän kuin neljännän osan kaikista työntekijöistä, muodostavat konepajatyöntekijät.

Apureja on kaikkiaan 1,388. Jos luvusta erotetaan kaikki »muihin» luetut työntekijät, niin tulee jokaista 100 varsinaista ammattityöntekijää kohti keskimäärin 18 apuria.

IV Luku.

Työntekijäin ikä, sukupuoli ja siviilisäätö, syntymäseutu ja perheolot.

Ikäjako. Taulukossa 3 on mies- ja naispuoliset työntekijät jaettu eri ryhmiin sekä kaikki työntekijät yksivuotis-ikäluokkiin. Jokaisessa ikäluokassa on sitä paitsi erotettu toisistaan naimattomat, naineet, leskimiehet ja lesket. Taulukko on valmistettu erikseen joka läänistä ja koko maasta. Taulukossa 4 on Taulukon 3 aineisto yhdisteltynä 5-vuotisikäluokkiin, mutta muutoin järjestettynä samalla tavalla kuin Taulukossa 3.

Alla olevassa yhdistelmässä on Taulukon 3 ehdottomat numeroluvut koko maasta muunnettu prosenttiluvuiksi:

	Miehiä	Naisia	Kump. sukupuolta
13—14 v.	0.2 %	0.7 %	0.2 %
15—19 »	13.8 »	24.3 »	13.9 »
20—24 »	18.1 »	22.2 »	18.1 »
25—29 »	15.6 »	11.4 »	15.6 »
30—34 »	13.5 »	10.7 »	13.5 »
35—39 »	11.3 »	11.4 »	11.3 »
40—44 »	7.3 »	7.9 »	7.3 »
45—49 »	6.7 »	5.0 »	6.6 »
50—54 »	5.1 »	2.9 »	5.1 »
55—59 »	4.1 »	2.1 »	4.1 »
60—64 »	2.2 »	—	2.2 »
65—69 »	1.2 »	1.4 »	1.2 »
70—74 »	0.5 »	—	0.5 »
75—79 »	0.3 »	—	0.3 »
80—83 »	0.0 »	—	0.0 »
ilmoittamaton ikä	0.1 »	—	0.1 »

Konepajateollisuuden työntekijäin ja aikaisemmin tutkituissa teollisuudessa toimivain työntekijäin välinen ikäjaon vertailu antaa seuraavat tulokset:

	Tupakkateoll.	Kutomateoll.	Leip. amm.	Kirjapaino- teoll.	Konepajat.
Alle 15 v.	1.1 %	2.1 %	1.7 %	5.2 %	0.2 %
15—19 »	22.1 »	23.4 »	25.3 »	35.0 »	13.9 »
20—29 »	42.1 »	40.5 »	45.6 »	36.4 »	33.7 »
30—39 »	18.3 »	15.8 »	15.5 »	15.0 »	24.8 »
40—49 »	10.3 »	9.8 »	7.4 »	6.3 »	13.9 »
50—59 »	4.4 »	6.0 »	3.1 »	1.7 »	9.2 »
60—69 »	1.5 »	2.2 »	0.7 »	0.3 »	3.4 »
70—79 »	0.2 »	0.2 »	0.2 »	0.1 »	0.8 »
80 v. ja enemmän	—	0.0 »	—	—	0.0 »
Ilmoittamaton ikä	—	—	0.5 »	—	0.1 »

Tästä näkyy, että konepajateollisuuden työntekijät ovat vanhempia kuin minkään muun teollisuudenhaaran työntekijät.

Taulukosta 5, jossa on yhdistelmä työntekijäin jakautumisesta sukupuolen, iän ja siviilisäädyn mukaan, saadaan seuraava ikäjaon vertailu kaupunkia ja maaseutua silmällä pitäen:

Kaupungeissa:

	miesp. luku	työntek. %	naisp. luku	työntek. %
Alle 18 vuoden	412	5.7	1	1.9
18 v. ja enemmän	6,851	94.2	52	98.1
Ilmoittamaton ikä	9	0.1	—	—

Maaseudulla:

Alle 18 vuoden	256	10.1	16	18.4
18 v. ja enemmän	2,258	89.9	71	81.6

Alaikäisiä työntekijöitä ei konepajoissa ole sanottavan lukuisasti, mutta suhteellisesti niitä on paljon enemmän maaseudulla kuin kaupungeissa.

Nuorten työntekijäin lukuisuus tähän asti tutkituissa teollisuudenhaaroissa käy näkyviin seuraavasta yhdistelmästä:

	Miesp. alle 18 v.		Naisp. alle 18 v.		Kaikkiaan alle 18 v.	
	luku	% kaikista miesp.	luku	% kaikista naisp.	luku	%
Tupakkateollisuus	112	22.0	196	8.8	308	11.2
Kutomateollisuus	451	15.6	951	14.0	1,402	14.5
Leipurinammatti	235	16.7	55	7.4	290	13.5
Kirjapainoteollisuus	460	24.7	295	33.2	755	27.5
Konepajat	668	6.8	17	12.1	685	6.9

Tästä näkyy, että konepajoissa työskentelee alaikäisiä suhteellisesti paljon vähemmän kuin muissa edellä luetelluissa teollisuudenhaaroissa. Naisten prosenttiluku on tosin suurempi kuin tupakkateollisuudessa ja leipurinammattissa, mutta alaikäisten naisten ehdoton luku on mitättömän pieni koko työntekijälukuun verraten.

15 vuotta nuorempia lapsia koskeva samallinen tutkimus antaa seuraavat tulokset:

	Miesp. alle 15 v.		Naisp. alle 15 v.		Kaikkiaan alle 15 v.	
	luku	% kaikista miesp.	luku	% kaikista naisp.	luku	%
Tupakkateollisuus	17	3.3	13	0.6	30	1.1
Kutomateollisuus	80	2.8	124	1.8	204	2.1
Leipurinammatti	32	2.2	5	0.7	37	1.7
Kirjapainoteollisuus	103	5.5	40	4.5	143	5.2
Konepajat	21	0.2	1	0.7	22	0.2

Lapsiakin käytetään verraten vähemmän konepajoissa kuin muissa teollisuusissa.

Ruotsin konepajoissa oli 18 vuotta nuorempia työntekijöitä 10 % kaikista työntekijöistä, s. o. vähän enemmän kuin Suomessa.

Sukupuoli-
jako.

Naispuolisia työntekijöitä on konepajoissa sangen vähän, eli ainoastaan 140, mikä on 1.4 % kaikista.

Siviilisäätö-
jako.

Työntekijöistä, joiden ikä on ilmoitettu, on 18 vuotta vanhempia miespuolisia 9,109 ja naispuolisia 123. Näiden siviilisäätö jakautuu seuraavasti:

	Miehiä		Naisia		Kump. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Naimattomia	3,409	37.4	79	64.3	3,488	37.8
Naineita	5,494	60.3	23	18.7	5,517	59.8
Leskimiehiä ja eronneita	206	2.3	—	—	206	2.2
Leskiä ja eronneita	—	—	21	17.0	21	0.2
Yhteensä	9,109	100.0	123	100.0	9,232	100.0

Vertailu aikaisemmin tutkittuihin teollisuuksiin antaa seuraavat tulokset:

	Miesp. työntekijät:			Naisp. työntekijät:		
	naimatt.	naineita	leskim. ja eronneita	naimatt.	naineita	leskiä ja eronneita
Tupakkateollisuus	31.2 %	65.6 %	3.2 %	70.9 %	21.9 %	7.2 %
Kutomateollisuus	25.9 »	71.5 »	2.6 »	84.7 »	10.5 »	4.8 »
Leipurinammatti	69.7 »	29.2 »	1.1 »	82.5 »	13.7 »	3.8 »
Kirjapainoteollisuus	55.9 »	42.3 »	1.8 »	89.1 »	8.6 »	2.3 »
Konepajat	37.4 »	60.3 »	2.3 »	64.3 »	18.7 »	17.0 »

Minkälaiseksi miespuolisten työntekijäin siviilisäätäjako muodostuu, kun huomioon otetaan ikäluokatkin, näkyy seuraavasta yhdistelmästä; ensimmäinen ikäluokka, alle 20 vuoden, alkaa nuorimman naiseen työntekijän ikävuodesta, s. o. 18 vuodesta.

	Alle 20 v.	20—29 v.	30—39 v.	40—49 v.	50—59 v.	60 v. ja enemmän
Naimattomia	99.1 %	67.3 %	15.4 %	5.2 %	4.7 %	2.9 %
Naineita	0.9 »	32.5 »	83.2 »	91.5 »	88.6 »	83.1 »
Leskimiehiä ja eronn.	—	0.2 »	1.4 »	3.2 »	6.7 »	14.0 »

Nuorin nainut miespuolinen työntekijä on 18 vuotias, nuorin naimisissa oleva naispuolinen työntekijä 20 vuotias. Nuorin leskimies on 24 vuotias, nuorin leski 22 vuotias. Vanhin miespuolinen työntekijä on 83 vuotias leskimies, vanhin naispuolinen työntekijä 62 vuotias leski.

Erikseen kaupunkia ja maaseutua silmällä pitäen on miespuolisten työntekijäin siviilisäätäjako seuraava:

	Kaupungit		Maaseutu	
	luku	%	luku	%
Naimattomia ¹⁾	2,632	38.4	777	34.4
Naineita	4,064	59.4	1,430	63.3
Leskimiehiä ja eronneita	155	2.2	51	2.3
Yhteensä	6,851	100.0	2,258	100.0

Naineita työntekijöitä näyttää olevan suhteellisesti runsaammin maaseudulla kuin kaupungeissa.

Työntekijäin keski-ikä näkyy Taulukosta 6. Keski-ikä on miespuolisilla työntekijöillä: naimattomilla 23.0 vuotta, naineilla 39.9 vuotta, leskimiehillä 51.7 vuotta, kaikilla 33.1 vuotta; naispuolisilla työntekijöillä: naimattomilla 24.9 vuotta, naineilla 34.7 vuotta, leskillä 42.8 vuotta, kaikilla 29,2 vuotta; kaikilla työntekijöillä: naimattomilla 23.1 vuotta, naineilla 39.8 vuotta, leskimiehillä ja leskillä 50.9 sekä kaikilla työntekijöillä 33.0 vuotta.

Työntekijäin syntymäseudusta on tietoja Taulukoissa 7 ja 8, jälkimmäisessä Syntymäseutu. erikseen syntymäseudun aseman suhteesta työseutuun.

¹⁾ Taulukossa 5 on painovirhe, joka täten oikaistaan. Kaupungeissa ilmoitetaan miespuolisia työntekijöitä olevan kaikkiaan 4,632, mutta pitää olla 2,632.

Kaikkien työntekijäin syntymäseudut jakautuvat Suomen läänien ja ulkomaiden kesken seuraavasti:

	Luku	%	Luku	%
Helsinki	497	5.0		
Muut Uudenmaan läänin osat	1,364	13.7		
Uudenmaan lääni			1,861	18.7
Turun ja Porin lääni			2,446	24.6
Hämeen lääni			1,687	17.0
Viipurin »			626	6.3
Mikkelin »			604	6.1
Kuopion »			1,346	13.6
Vaasan »			700	7.1
Oulun »			411	4.1
Suomi			9,681	97.5
Venäjä	141	1.4		
Ruotsi	88	0.9		
Muut maat	16	0.2		
Suomen ulkopuolella			245	2.5
			<u>Yhteensä</u> 9,926	100.0

Kaikkiaan 9,681 Suomessa syntyneestä työntekijästä on 2,720 henkeä eli 28.1 % syntynyt kaupungeissa ja 6,961 henkeä eli 71.9 % maaseudulla.

Syntymäseudun ja työseudun välistä suhdetta valaisevat seuraavat prosenttiluvut:

	Syntymäseutu sijaitsee:				Suomen ulkop.
	työseudulla	muualla sa- massa läänissä	toisessa läänissä	Suomessa	
Helsinki	16.1 %	19.7 %	60.7 %	96.5 %	3.5 %
Uudenmaan lääni	22.5 »	22.2 »	52.1 »	96.8 »	3.2 »
Turun ja Porin lääni	36.0 »	46.9 »	15.4 »	98.3 »	1.7 »
Hämeen lääni	36.4 »	30.3 »	32.1 »	98.8 »	1.2 »
Viipurin »	17.8 »	18.3 »	60.2 »	96.3 »	3.7 »
Mikkelin »	35.9 »	21.1 »	42.1 »	99.1 »	0.9 »
Kuopion »	62.4 »	20.5 »	15.8 »	98.7 »	1.3 »
Vaasan »	17.9 »	41.1 »	37.1 »	96.1 »	3.9 »
Oulun »	47.2 »	31.1 »	21.4 »	99.7 »	0.3 »
Koko maa	30.5 »	29.2 »	37.8 »	97.5 »	2.5 »
Kaupungit	23.6 »	31.0 »	42.9 »	97.5 »	2.5 »
Maaseutu	49.7 »	24.0 »	23.8 »	97.5 »	2.5 »

Taulukko 9 antaa tietoja työntekijäin isien ammateista. Taulukosta käy Perheolot. tähän nähden ilmi seuraavaa:

	Luku	%
Metalliteollisuus	1,840	18.5
Muut teollisuus- ja käsiammatit	2,677	27.0
Maanviljelys, kalastus y. m.	2,532	25.5
Talonomistajia	82	0.8
Kauppa- ja keskuusliike	364	3.7
Yleinen virka ja kirjalliset ammatit	351	3.5
Palkollisia ja työntekijöitä	1,574	15.9
Ilmoittamattomia ammatteja	506	5.1
Yhteensä	9,926	100.0

Miespuolisten työntekijäin toiminnasta ennen heidän tuloaan konepaja-työhön antavat seuraavat numeroluvut tietoja (Taul. 10):

	Luku	%
Teollisuus- ja käsiammatit	1,720	17.6
Maanviljelys, kalastus y. m.	655	6.7
Kauppa ja keskuusliike	495	5.1
Siviilivirka	67	0.7
Sotilaita	23	0.2
Palkollisia	368	3.8
Työntekijöitä	817	8.4
Aikaisempi ammatti ilmoittamaton	5,641	57.5
Yhteensä	9,786	100.0

Naispuolisiin työntekijöihin nähden valaisevat vastaavia oloja seuraavat numerotiedot (Taul. 11):

	Luku	%
Teollisuus- ja käsiammatit	10	7.1
Maanviljelys, kalastus y. m.	6	4.3
Palkollisia	45	32.1
Ompelijattaria, silittäjiä	2	1.4
Muut ammatit	5	3.6
Aikaisempi ammatti ilmoittamaton	72	51.5
Yhteensä	140	100.0

Taulukosta 12 näkyy, että 4,795 miespuolista työntekijää, naineita ja leskimiehiä, on ilmoittanut heillä olevan 15,037 lasta, sekä että 47 naispuolista työntekijää on ilmoittanut heillä olevan 117 lasta.

Kysymykseen, onko työntekijällä elätettävänä muita kuin vaimo ja omat lapsensa, on annettu seuraavat vastaukset:

1,136	työntekijällä on elätettävänä	1 henkilö
350	» » »	2 henkilöä
54	» » »	3 »
9	» » »	4 »
10	» » »	5 »
1	» » »	6 »
1	» » »	7 »
1	» » »	8 »

Yhteensä on 1,562 työntekijällä elätettävänä 2,105 henkilöä, paitsi vaimoa ja lapsia.

V Luku.

Ikä ammattiin tullessa. Palvelusaika. Työskentely ulkomailla.

Taulukoissa 13 ja 14 on tietoja siitä, minkä ikäisinä tutkitut työntekijät **Ikä ammattiin tullessa.** ovat ammattiin tulleet, ensimmäinisessä taulukossa miespuolisista ja jälkimäisessä naispuolisista työntekijöistä. Seuraavassa annetaan yleiskuva tästä asiailaidasta:

Tuloikä:	Miehiä		Naisia		Kump. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 12 v.	198	2.0	2	1.4	200	2.0
12—17 »	3,978	40.6	49	35.0	4,027	40.6
18—29 »	4,076	41.7	46	32.9	4,122	41.6
30—39 »	939	9.6	24	17.1	963	9.7
40—49 »	321	3.3	10	7.1	331	3.3
50 v. ja enem.	106	1.1	5	3.6	111	1.1
Ilmoittamaton ikä	168	1.7	4	2.9	172	1.7
	Yhteensä 9,786 100.0		140 100.0		9,926 100.0	

Miespuolisista työntekijöistä on 3 tullut ammattiin jo 7 vuoden, 9 taas 8 vuoden, 25 9 vuoden, 71 10 vuoden ja 90 11 vuoden ikäisinä. Naispuolisten työntekijäin joukossa on tuloikä varhaisin 2 naisella, jotka ovat tulleet ammattiin jo 11 vuotiaina.

Jos vertaa toisiinsa kaupunkien ja maaseudun oloja, niin saa seuraavat tulokset, joissa työntekijäin sukupuolta ei ole otettu huomioon:

Tuloikä:	Kaupungeissa		Maaseudulla	
	luku	%	luku	%
Alle 12 v.	105	1.4	95	3.6
12—17 »	2,741	37.4	1,286	49.5
18—29 »	3,294	45.0	828	31.9
30—39 »	720	9.8	243	9.4
40—49 »	242	3.3	89	3.4
50 v. ja enem.	86	1.2	25	0.9
Ilmoittamaton ikä	137	1.9	35	1.3
	Yhteensä 7,325 100.0		2,601 100.0	

Tästä näkyy varsin selvästi, että työntekijät maaseudulla tulevat ammattiin aikaisemmin kuin kaupungeissa. Ennen 18 vuoden ikää on kaupungeissa tullut ammattiin 38,8 %, mutta maaseudulla 53,1 %.

Jos taas vertailee keskenään ammattiin tuloikää tähän asti tutkituissa viidessä teollisuudessa, niin saa seuraavat tulokset:

	Tupakkateoll.	Kutomateoll.	Leip. amm.	Kirjap. teoll.	Konepajat.
Alle 12 v.	2.8 %	4.1 %	2.2 %	1.1 %	2.0 %
12—17 »	51.5 »	50.2 »	53.7 »	82.0 »	40.6 »
18—29 »	34.6 »	36.8 »	37.3 »	12.6 »	41.6 »
30—39 »	6.3 »	5.5 »	3.8 »	0.9 »	9.7 »
40—49 »	2.9 »	1.5 »	1.3 »	0.4 »	3.3 »
50 v. ja enem.	1.5 »	0.5 »	0.4 »	0.1 »	1.1 »
Ilmoittamaton ikä	0.4 »	1.4 »	1.3 »	2.9 »	1.7 »

Taulukoissa 15 ja 16 on työntekijät jaettu sen sekä ikä- että kalenterivuoden mukaan, jona he ovat ammattiin tulleet.

Teollisuusammateissa olevain työntekijäin suojelemisesta huhtikuun 15 päivänä 1889 annetun Asetuksen mukaan ei tammikuun 1 päivästä 1890 kenenkään, joka ei ole täyttänyt 12 vuotta, pitäisi päästä työhön tehtaassa, käsi-ammattissa eikä muussa teollisuustoiminnassa. Molemmista taulukoista kuitenkin näkyy, että mainitun ajankohdan jälkeen on työhön otettu 12 vuotta nuorempia lapsia, nimittäin miespuolisia työntekijöitä: 9 vuotiaita 4, 10 vuotiaita 19 ja 11 vuotiaita 27, sekä naispuolisia työntekijöitä: 11 vuotiaita 2.

Nykyisen työväenpolven kokoomuksen valaisemiseksi tuloikään nähden on valmistettu seuraava yhdistelmä:

Tulleet ammattiin vuosina	Miehiä		Naisia		Kump. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
1840—49	8	0.1	—	—	8	0.1
1850—59	81	0.8	—	—	81	0.8
1860—69	274	2.8	—	—	274	2.8
1870—79	664	6.8	—	—	664	6.7
1880—89	1,113	11.4	2	1.4	1,115	11.2
1890—99	2,712	27.6	20	14.3	2,732	27.5
1900	349	3.6	14	10.0	363	3.7
1901	329	3.4	5	3.6	334	3.4
1902	430	4.4	4	2.9	434	4.4
1903	526	5.4	10	7.1	536	5.4
1904	596	6.1	7	5.0	603	6.1
1905	676	6.9	13	9.3	689	6.9
1906	675	6.9	23	16.4	698	7.0

Tulleet ammattiin vuosina	Miehiä		Naisia		Kump. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
1907	1,152	11.8	37	26.4	1,189	12.0
1908	33	0.3	1	0.7	34	0.3
Ilmoittamaton vuosi	168	1.7	4	2.9	172	1.7
Yhteensä	9,786	100.0	140	100.0	9,926	100.0

Ruotsin konepajoissa jakautui tuloikä seuraavasti:

	Ruotsissa		Suomessa
	luku	%	%
Alle 12 v.	235	1.0	2.0
12—17 »	8,973	38.7	40.6
18—29 »	10,355	44.5	41.6
30—39 »	2,411	10.4	9.7
40—49 »	804	3.5	3.3
50 v. ja enem.	322	1.4	1.1
Ilmoittamaton ikä	107	0.5	1.7
Yhteensä	23,207	100.0	100.0

Nyt puheena olevassa kohdin ei ole selvää erotusta huomattavana Ruotsin ja Suomen oloissa.

Taulukoissa 17 ja 18 on tietoja siitä ajasta, minkä työntekijät ovat yhteen jaksoon olleet viimeisen työnantajan palveluksessa.

Palvelusaika
viimeisen
työnantajan
luona.

Palvelusaika:	Miehiä		Naisia		Kump. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Enint. 1 v.	2,969	30.3	49	35.0	3,018	30.4
1—2 »	1,225	12.5	27	19.3	1,252	12.6
2—5 »	2,211	22.6	35	25.0	2,246	22.6
5—10 »	1,609	16.4	23	16.4	1,632	16.4
10—20 »	1,152	11.8	6	4.3	1,158	11.7
20—30 »	368	3.8	—	—	368	3.7
30 v. ja enem.	237	2.4	—	—	237	2.4
Ilmoittamaton aika	15	0.2	—	—	15	0.2
Yhteensä	9,786	100.0	140	100.0	9,926	100.0

Jos toisistaan erotetaan kaupungit ja maaseutu, niin saadaan seuraavat tulokset, joissa työntekijäin sukupuolta ei ole otettu huomioon:

	Kaupungeissa		Maaseudulla	
	luku	%	luku	%
Enint. 1 v.	2,467	33.6	551	21.2
1—2 »	948	13.0	304	11.7
2—5 »	1,600	21.8	646	24.8
5—10 »	1,198	16.4	434	16.7
10—20 »	749	10.2	409	15.7
20—30 »	237	3.2	131	5.0
30 v. ja enem.	113	1.6	124	4.8
Ilmoittamaton aika	13	0.2	2	0.1
Yhteensä	7,325	100.0	2,601	100.0

Tästä näkyy, että maaseudun työntekijät ovat tuntuvasti pitemmän ajan olleet viimeisen työnantajan palveluksessa kuin kaupunkien työntekijät.

Aikaisemmin tutkituissa teollisuusammateissa ovat puheena olevat prosenttiluvut verrattuina sekä tšekäläisten että Ruotsin konepajain prosenttilukuihin seuraavat:

Palvelusaika:	Tup. teoll.	Kutoma- teoll.	Leip. amm.	Kirjap. teoll.	Kone- pajat.	Ruotsissa
Enint. 1 v.	13.9 %	12.3 %	59.5 %	30.1 %	30.4 %	14.0 %
1—2 »	12.7 »	9.8 »	8.2 »	16.4 »	12.6 »	15.9 »
2—5 »	32.5 »	30.2 »	9.9 »	22.1 »	22.6 »	29.7 »
5—10 »	23.7 »	22.5 »	3.2 »	20.8 »	16.4 »	15.0 »
10—20 »	11.8 »	11.8 »	0.9 »	7.4 »	11.7 »	15.7 »
20—30 »	3.2 »	6.1 »	— »	2.3 »	3.7 »	6.3 »
30 v. ja enem.	2.1 »	7.3 »	0.1 »	0.3 »	2.4 »	3.2 »
Ilmoittamaton aika	0.1 »	0.0 »	18.2 »	0.6 »	0.2 »	0.2 »

Työskentely ulkomaalla.

Tutkituista työntekijöistä on 941 ilmoittanut työskennelleensä mikä min-kin aikaa ulkomaalla. Lähes puolet näistä on oleskellut ulkomaalla 3 vuotta ja enemmän. Jos sama henkilö on oleskellut eri maissa, on jokainen sellainen oleskelu luettu erikseen, joten Taulukon 19 toinen summa 1,045 on toista 941 suurempi. Useimmissa tapauksissa ovat nämä työntekijät oleskelleet Venäjällä, sitä likinnä Skandinavian maissa ja Tanskassa.

VI Luku.

Apukassat. Yhdistykset.

Konepajoissa oli vuonna 1906, jolta vuodelta viime selostus maamme työ-Apukassat. väen apukassoista on olemassa, 31 sairas- ja hautausapukassaa sekä 3 eläkekassaa. Näiden kassain säännöistä mainitaan tässä seuraavat pääasialliset määräykset.

Sairas- ja hautausapukassat.

1. *Kone- ja Siltarakennus-O.-Y:n työmiesten shk.*¹⁾. Pääsymaksu on I luokassa 2 mk., II luokassa 4 mk., III luokassa 6 mk. Kuukausimaksu on I luokassa 75 p., II luokassa 1 mk. 25 p., III luokassa 1 mk. 75 p. Sairasapua maksetaan I luokassa 1 mk. 25 p. päivässä, II luokassa 2 mk., III luokassa 3 mk. Hautausapu on I luokassa 50 mk., II luokassa 75 mk., III luokassa 100 mk. Sairas- ja hautausapua annetaan semmoisissakin taudin- ja kuolemantapauksissa, jotka ovat johtuneet tapaturmasta. Niihin nähden on kuitenkin tehtävä semmoinen erotus, että kassan osakas, joka työssä kohdanneesta tapaturmasta saa vahingonkorvausta työnantajalta, ei saa saman tapaturman johdosta kassasta suurempaa apurahaa kuin minkä kassan säännöissä vahvistetut apurahamäärät nousevat työnantajan maksamaa vahingonkorvausta enemmän. Muiden tapaturmain sattuessa sitä vastoin maksetaan apurahan koko määrä. Osakas, joka 15 vuotta on suorittanut jäsenmaksut saamatta sinä aikana sairasapua, on enemmistä maksuista vapaa. Jos hän on saanut apua, vapautetaan hänet maksuista vasta 25 vuoden kuluttua.

2. *J. D. Stenbergin ja Poikain konepajan työmiesten shk.* Pääsymaksu on 3 mk. ja jäsenmaksu 1 mk. kuukaudessa. Jos tauti kestää yli 7 päivän, annetaan apua siltäkin ajalta sekä enintään 3 kuukauden aikana. Sairasavun saamiseksi pitää jäsenen olla kuulunut kassaan ainakin kuukausi, ja hautausapua saadaksesen ainakin 6 kuukautta. Sairasapua annetaan 10 mk. 50 p. viikossa ja hautausapua 60 mk.

3. *Valtionrautateiden tehtaiden työmiesten shk.* Henkilöä, joka saa vakinaista kuukausipalkkaa taikka palvelee virkavahvistuskirjan nojalla, älköön otettako kassan osakkaaksi. Osakas suorittaa 1 %:n koko palkastaan, olipa hän työssä taikka ei; niinkään urakkatyöstä, kuitenkin niin, että pros. lasketaan ainoast. täysiltä markeilla. Poissa oleva osakas suorittaa enintään 1 mk. 35 p. kuukaudessa. Sairasapua maksetaan $\frac{3}{4}$ osakkaan vakinaisesta palkasta. — Osakkaalle, joka ei enää ole rautateiden tehtaiden palveluksessa, maksetaan kuitenkin enintään 3 mk. päivässä. Sairasapua maksetaan ainoastaan työpäiviltä.

4. *Helsingin Laivatokan työmiesten shk.* Osakkaat maksavat: pääsymaksua I luokassa 2 mk., II luokassa 3 mk., III luokassa 5 mk.; jäsenmaksua I luokassa 6 mk. vuodessa, II

¹⁾ Shk=sairas- ja hautausapukassa.

luokassa 12 mk., III luokassa 18 mk. Sairasapua annetaan I luokassa 7 mk. viikossa, II luokassa 14 mk., III luokassa 21 mk. Samanlaatuisten taudin uudestaantapauksissa ei sairausapua makseta toistamiseen, ennenkun hakija sillävälin on ollut vuoden työkuuntainen; poikkeuksena tästä ovat kuitenkin tapaturmat. Hautausapua maksetaan I luokassa 40 mk., II luokassa 80 mk., III luokassa 120 mk. Osakkaat, jotka ovat tulleet yli 40 ja enintään 50 vuoden ikään, eivät ole osalliset hautausapuun.

5. *Fiskarin ja Äminneforsin tehtaitten työvästön shk.* Sairasapua, jota myös annetaan työssä kohdanneen tapaturman aiheuttamassa taudintapauksessa, maksetaan ainoastaan työpäiviltä, kuitenkin niin että sitä myös suoritetaan viikolle sattuvilta pyhäpäiviltä. Pääsymaksu on 3 mk. 50 p. ja säännöllinen viikottainen jäsenmaksu 25 p. Sairasapua annetaan 9 mk. viikossa ja hautausapua 50 mk. Sellaiselle henkilölle maksettavan sairausavun, jonka päiväraha ei nouse 1 mk. 50 p. enemmäksi, voi toimikunta, kun syytä siihen on, vähentää, ei kuitenkaan 60% alemmaksi päiväpalkasta. Kun työssä kohtaa semmoinen tapaturma, josta työntekijä on oikeutettu saamaan vahingonkorvausta työnantajalta, maksaa sairaskassa sairausavun, mutta perii välittömästi työnantajalta siitä korvauksesta, minkä hän on velvollinen työntekijälle antamaan, saman määrän, mihin sairausapu nousee. Jos työntekijä on oikeutettu saamaan suuremman korvauksen, maksaa työnantaja ylijäämän välittömästi työntekijälle.

6. *Pinjaisten työvästön shk.* Jokaisen Pinjaisten tehtaassa työntekijän pitää päästä kassan osakkaaksi ja sitten ehdottomasti siinä pysyä. Jokaisen 15 vuotta täyttäneen työntekijän, joka tästedes otetaan Pinjaisten tehtaaseen, pitää ehdottomasti ruveta kassan osakkaaksi. Maanviljelyksessä palvelevilla työntekijöillä on aina oikeus, vaan ei velvollisuutta ruveta kassan osakkaaksi, mutta jos he niiksi ovat ruvenneet, pitää heidän edelleen siinä pysyä. Kassan osakkaat jakautuvat 3 luokkaan: I luokassa on pääsymaksu 5 mk. ja kuukausimaksu 1 mk., II luokassa ovat vast. määrät 2 mk. ja 50 p. sekä III luokassa 1 mk. 25 ja 25 p. Sairasapua annetaan kolmannesta sairauspäivästä alkaen ja enintään 3 kuukautta samana kalenterivuonna I luokassa 1 mk. 50 p., II luokassa 75 p. ja III luokassa 40 p. päivässä. Jos vainaja on vähintään 3 vuotta suorittanut maksunsa kassaan, saa hänen kuolinpesänsä hautausapua: I luokassa 50 mk., II luokassa 25 mk. ja III luokassa 15 mk.

7. *Högforsin tehtaassa ja Vattolan puuhiomon työvästön shk.* Se joka on täyttänyt 50 mutta ei 60 vuotta, voidaan ottaa osakkaaksi 10% korotetusta maksusta. Osakas maksaa kuukausittain I luokassa 50 p., II luokassa 75 p. ja III luokassa 1 mk. päivässä. Sairasapu on I luokassa 1 mk. päivässä, II luokassa 1 mk. 50 p., III luokassa 2 mk. Sairasapua ei makseta, jos tauti on semmoisen tapaturman aiheuttama, josta työnantajan on vastattava. Mikäli kassan varat sallivat, maksetaan hautausapua I luokassa 25 mk., II luokassa 35 mk. ja III luokassa 50 mk.

8. *Kellokosken tehtaassa työvästön shk.* Pääsymaksua suoritetaan I luokassa 3 mk. ja II luokassa 1 mk. 50. Osakas suorittaa I luokassa 25 ja II luokassa 12,5 p. viikossa. Sairasapua annetaan I luokassa 1 mk. 50 p. ja II luokassa 75 p. päivässä. Päästäkseen uudelleen nauttimaan sairausapua pitää jäsenen olla sillä välin työhön kykenevä ainakin 30 päivää. Naispuolinen osakas ei saa synnytysaikana sairausapua, ennenkuin 21 päivän kuluttua lapsen syntymästä. Kuolleen jäsenen puolesta maksetaan hautausapua I luokassa 50 mk. ja II luokassa 25 mk.

9. *Strömforsin tehtaassa työvästön shk.* Jokainen Strömforsin tehtaassa 1883 palveleva työntekijä, joka on täyttänyt 18 vuotta, saa oman päätöksensä mukaan ruveta kassan osakkaaksi ja hänen pitää sittemmin ehdottomasti siinä pysyä. Jokaisen työntekijän, joka sit-

temmin otetaan johonkin Strömforsin tehtaaseen, pitää ehdottomasti ruveta sairaskassan jäseneksi. Maanviljelystyöntekijöillä on aina ehdonvalta ruveta kassan jäseniksi, mutta pakkoa ei heillä siihen ole. Tilalla palvelevat 18 vuotta nuoremmat työmiehet samoin kuin naispuoliset työntekijätkin ovat oikeutetut pääsemään kassan osakkaiksi. Viimeksi mainitut suorittavat kuitenkin, elleivät he itse toisin halua, ainoastaan puolen niin hyvin pääsy- kuin kuukausimaksun. Niin pian kun miespuolinen jäsen on täyttänyt 18 vuotta, pitää hänen suorittaa puuttuva pääsymaksu ja siitä lähtien täysi kuukausimaksu. Sairasapua annetaan jäsenelle, joka on täyden maksun suorittanut, 5 mk. viikossa ja jäsenelle, joka on suorittanut puolen maksun, 2 mk. 50 p. viikossa.

10. *Turun Rautateollisuus Oy:n työmiesten shk.* Pääsymaksu on I luokassa 6 mk. ja II luokassa 4 mk. Jäsenmaksu on I luokassa 75 p. ja II luokassa 50 p., jotka suoritetaan kassaan joka toinen viikko sairaudenkin aikana. Sairasapua annetaan I luokassa 1 mk. 80 p. ja II luokassa 1 mk. 20 p. jokaiselta päivältä. Hautausapua maksetaan I luokassa 75 mk. ja II luokassa 50 mk. I luokan jäsen, joka on 15 vuotta ollut kassan osakkaana, saa sairasapua 2 mk. 50 p. päivässä sekä hautausapua 100 mk., ja II luokan jäsen, joka on yhtä kauan ollut kassan osakkaana, saa sairasapua 1 mk. 75 p. päivässä sekä hautausapua 75 mk.

11. *W:m Crichton ja K:nin konepajojen ja laivaveistämön työmiesten shk.* Pääsymaksu on 15—20 vuotiaalta 2 mk., 20—30 vuotiaalta 3 mk. ja 30—40 vuotiaalta 4 mk., mutta sitä vanhemmat osakkaat suorittavat pääsymaksua 4 mk. sekä lisäksi 2 mk. jokaiselta täydeltä ikävuodelta päälle 40 v. Jäsenmaksu on 1 mk. ja sen suorittaa sairaskin osakas. Sairasapua annetaan 8 mk. 75 p. viikossa 13 viikon aikana, luettuna ensimmäisestä sairauspäivästä; jos tauti kestää kauemmin, vähennetään sairasapu 6 markaksi viikossa ja suoritetaan niinkään 13 viikon aikana; jos tauti kestää yli 26 viikon, on joko ylimääräisessä taikka varsinaisessa kokouksessa päätettävä, onko sairasapua edelleen maksettava ja missä muodossa. Jos tauti kestää yli vuoden, on sairas jälleen oikeutettu saamaan sairasapua. Naimisissa olevalle osakkaalle annetaan ilman erityistä maksua vaimonkin kuoltua 75 mk. hautausapua. Niinkään annetaan osakkaan lesken perillisille, jos hän vuoden kuluessa miehensä jälkeen leskenä kuolee, hautausapua. Tapaturman kohdatessa niinkään annetaan sekä sairaus- että hautausapua.

12. *Taalintehtaan työväen shk.* Jokainen Taalintehtaan tehdaslaitoksissa palveleva terve työntekijä sekä kuolleen jäsenen hyvämaineinen leski on oikeutettu pääsemään kassan osakkaaksi. Pääsymaksu on I luokassa 50 p. ja II luokassa 1 mk. Jäsenmaksu on I luokassa 50 p. ja II luokassa 1 mk. kuukaudessa. Sairasapua saa osakas I luok. 75 p. ja II luok. 1 mk. 50 p. päivässä. Hautausapu, jota annetaan siihen katsomatta, jättääkö vainaja jälkeensä lesken tai lapsia, on I luokassa 25 mk. ja II luokassa 50 mk. Leski, joka synnyttää lapsen myöhemmin kuin 10 kuukauden kuluttua miehensä kuolemasta, ei saa sairasapua 2 vuoteen luettuna lapsen syntymästä.

13. *Björkbodan tehtaan työmiesten shk.* Pääsymaksu on I luokassa 2 markkaa, II luokassa 3 markkaa. Osakkaan viikottainen maksu on I luokassa 25 p. ja II luokassa 12 1/2 p. Päivittäinen sairasapu on I luokassa 1 mk. 50 p. ja II luokassa 75 p. Hautausapu on I luokassa 50 markkaa ja II luokassa 25 markkaa.

14. *Teijon ja Kirjakkalan tehtaitten työväen shk.* Pääsymaksua suoritetaan I luokassa 1 mk., II luokassa 1 mk. 50 p., III luokassa 2 mk. Jäsenmaksu on I luokassa 75 p., II luokassa 90 p. ja III luokassa 1 mk. Sairasapua maksetaan I luokassa 1 mk. 25 p., II luokassa 1 mk. 50 p. ja III luokassa 1 mk. 75 p. päivässä. Tapaturman kohdatessa tehtaan työssä ei

sairasapua makseta sellaisille työntekijöille, joista Teijon Tehdas O.-Y. on vastuunalainen. Hautausapua maksetaan I luokassa 10 mk., II luokassa 15 mk. ja III luokassa 20 mk. Mutta jos jäsenvainaja ei jätä jälkeensä leskeä eikä alaikäisiä lapsia, ei hautausapua anneta; paitsi siinä tapauksessa ettei pesässä ole varoja hautauksen kustantamiseen.

15. *Matildedalin tehtaan työmiesten shk.* Jäsenmaksua, joka suoritetaan joka toinen viikko, on jokaisen jäsenen maksettava I luokassa 50 p., II luokassa 25 p. Jos jäsen sairastuu, on hänellä oikeus, siinäkin tapauksessa että tauti on tapaturman aiheuttama, saada sairasapua jokaiselta päivältä I luokassa 1 mk. 50 p. ja II luokassa 75 p. Lapsen synnyttäneelle vaimolle ei anneta sairasapua, ennenkuin 21 vuorokautta on kulunut lapsen syntymästä. Hautausapua maksetaan, siinäkin tapauksessa että kuolema on tapaturman aiheuttama, kuolinpesälle I luokassa 40 mk. ja II luokassa 20 mk.

16. *Oy. Ferrarian työväen keskinäinen shk.* Osakas suorittaa 10 p. viikossa jokaiselle sairaalle sekä kuolemantapauksessa 1 markan.

17. *Tampereen Pellava- ja Rautateos Oy:n konepajan ja valimon työntekijäin shk.* Osakkaan on suoritettava I luokassa 15 p., II luokassa 30 p., III luokassa 40 p., IV luokassa 50 p. kuukaudessa. Päivittäistä sairasapua annetaan I luokassa 30 p., II luokassa 60 p., III luokassa 90 p., IV 1 mk. 20 p. Ellei sairaan tila parane 12 kuukauden kuluessa, saa hän apua eläkerahastosta sitä varten vahvistettujen perusteiden mukaan. Jos osakas, joka 12 kuukautta on nauttinut apurahaa, jälleen sairastuu, ennenkuin on ollut 6 kuukautta työssä, jää hänen avustamisensa kunnan asiaksi, ellei eläkekassa sääntöjensä mukaan voi hänelle antaa apurahaa. Sairasapua ei anneta, jos tauti on tapaturman aiheuttama. Hautausapu on 25 mk.

18. *Tampereen Kone tehdas Oy. Sommers, af Hällström & Waldensin työväestön shk.* Kassan osakas on jokainen tehtaan työntekijä, joka ei kuulu toiseen samantapaiseen kassaan, ei ole täyttänyt 50 vuotta eikä sairasta paranematonta tautia. Harkinnan jälkeen voi se, joka on täyttänyt 50 vuotta, päästä kassan osakkaaksi erityisillä, johtokunnan panemilla ehdoilla. Apurahaa kassasta ei anneta, ennenkuin henkilö on ollut osakkaana 6 kuukautta. Osakkaat suorittavat maksuja kolmessa luokassa, nimittäin:

I luokassa	1 mk.	pääsymaksua,	50 p.	kuukausimaksua
II	»	2 »	»	1 mk.
III	»	1 »	»	1 mk. 50 p.

Se joka saa palkkaa 2 mk. päivässä ja vähemmän, kuuluu I luokkaan; se joka saa vähintään 2 ja enintään 3 mk., kuuluu II luokkaan; se joka saa yli 3 markan, kuuluu III luokkaan. Osakas, joka säännöllisesti 25 vuotta on suorittanut maksunsa, on sittemmin niistä vapaa. Sairasapua maksetaan sille, joka on yli 6 päivän ollut työkyvytön, jokaiselta sairauspäivältä I luokassa 1 mk., II luokassa 1 mk. 50 p. ja III luokassa 2 mk. päivässä. Sairasapua ei anneta useammalta kuin 120 päivältä. Samasta taudista ei makseta toista kertaa sairasapua, ennenkuin vuosi on kulunut viime taudintapauksesta. Hautausapu on 50 mk. luokkaan katsomatta.

19. *K. F. Dunderbergin konepajan, valimon ja naulatehtaan työväestön shk.* Kassan osakas on jokainen konepajassa työskentelevä henkilö, joka ei ole täyttänyt 45 vuotta eikä sairasta paranematonta tautia. Apurahaa saadakseen pitää osakkaan olla kuulunut kassaan kolme kuukautta. Kassaan, joka on jaettu kolmeen luokkaan, suorittaa osakas:

I luokassa	pääsymaksua	1 mk.,	kuukausimaksua	50 p.
II	»	»	2 »	»
III	»	»	3 »	»

1 mk.
1 » 50 p.

Osakkaat luokitetaan siten, että se, jolla on päiväpalkkaa 1 mk. 50 p. tai vähemmän, kuuluu I luokkaan, se jolla on 1 mk. 50 p.—3 mk., kuuluu II luokkaan, ja se jolla on yli 3 markan, kuuluu III luokkaan. Osakas, joka on yhteen jaksoon 20 vuotta suorittanut maksunsa kassaan, on enemmistä maksuista vapaa, mutta oikeutettu saamaan apurahaa. Sairasapua annetaan osakkaalle, joka on ollut sairaana vähintään 7 päivää (pyhäpäivät lukuunotettuina) I luokassa 1 mk., II luokassa 1 mk. 50 p. ja III luokassa 2 mk. päivässä. Sairasapua maksetaan enintään 6 kuukauden ajalta samana kalenterivuonna. Sairasapua ei anneta, jos tauti on työssä kohdanneen tapaturman tuottama. Hautausapu, 50 mk., maksetaan sellaisen osakkaan kuolinpesälle, joka on vähintään 6 kuukautta kuulunut kassaan.

20. *Viipurin Rautatietehtaan työmiesten shk.* Osakas suorittaa kassaan 1% koko kuukausipalkastaan olipa hän työssä työpajassa taikka ei; samaten urakkatyöstä, tässä tapauksessa kuitenkin niin, että prosentti lasketaan ainoastaan täysiltä markoilta. Sairasapua annetaan enintään $\frac{3}{4}$ osakkaan päiväpalkasta, mutta sitä ei makseta, jos tauti on työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama. Niille osakkaille, jotka eivät enää työskentele Viipurin rautatietehtaassa, annetaan enintään 3 mk. päivässä. Hautausapua annetaan osakkaan kuolinpesälle 60 mk. Osakkaan vaimon kuollessa annetaan hautausapua 30 mk., joka rahamäärä kerätään osakasten kesken.

21. *Viipurin Rautatietehtaan työmiesten hautausapukassa.* Osakkaat ovat jaetut kahteen luokkaan. I luokan osakas maksaa I luokan osakkaan kuollessa markan ja II luokan osakkaan kuollessa 50 p., ja molempain luokkain osakkaat maksavat II luokan osakkaan kuollessa 50 p. Osakas ei saa kuulua molempiin luokkiin yhtäikaa. Pääsymaksu on I luokassa 2 markkaa, II luokassa 1 marka. Jäsenkirjan lunastamisesta maksetaan 50 p. Osakas, joka on suorittanut maksuja 25 vuotta, on sittemmin niistä vapaa.

22. *Karhulan tehtaiden sairashassa.* Oikeus päästä kassan osakkaaksi on, paitsi työntekijöillä, myös kaikilla Karhulan teollisuuslaitoksissa ja niiden eri konttoreissa palvelevilla virkamiehillä. Jokainen osakas maksaa kassaan 2% työpalkastaan. Sairasapua annetaan 50% sen palkan määrästä, minkä sairas on saanut viime palkanmaksussa. Kassa voi myös antaa hautausapua, jos johtokunta pitää sitä tarpeellisena.

23. *Lehtoniemen konepajan työväen shk.* Osakas suorittaa kassaan 1 p. jokaiselta täydeltä markalta, jonka hän saa tilissä, ollen kuitenkin suurin kuukausimaksu 2 markkaa. Työnantaja maksaa lisäksi niin suuren määrän, että se vastaa puolta osakasten suorittamista maksuista. Sairasapu on $\frac{3}{5}$ sairaan keskipäiväpalkasta, ei kuitenkaan yli 2 markan 50 p. päivässä. Hautausapua annetaan 50 markkaa, jos vainaja jättää jälkeensä lesken tai lapsia, muutoin 25 markkaa.

24. *Varkauden tehtaan shk.* Osakkaan on suoritettava 1 p. jokaiselta ansaitsemaltaan täydeltä markalta. Työnantaja maksaa lisäksi puolet osakasten suorittamasta määrästä. Sairasapu, jota annetaan myöskin kun tauti on työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama, on $\frac{3}{5}$ sairaan keskipäiväpalkasta taudintapauksen lähinnä edellisenä kuukautena, ei kuitenkaan yli 2 mk. 50 p. päivässä. Hautausapu on 50 mk., jos vainaja jättää jälkeensä lesken taikka lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

25. *Sorsakosken tehtaan työväestön shk.* Osakkaan maksu on 1 p. jokaiselta täydeltä tilissä saadulta markalta, enintään kuitenkin 2 markkaa kuukaudessa. Työnantaja maksaa puolet kaikkien osakasten suorittamista maksuista. Sairasapu on $\frac{3}{5}$ keskipäiväpalkasta, ei kuitenkaan yli 2 markan 50 p. päivässä. Paitsi raha-apua kustantaa kassa lääkärin määräämät lääkkeet samalta ajalta kuin sairasapua annetaan. Hautausapu on 50 markkaa, jos vainaja jättää jälkeensä lesken tai lapsia, muutoin 25 markkaa.

26. *Juantehtaan-työväen shk.* Työntekijä, joka on täyttänyt 50 vuotta, voi päästä kassan osakkaaksi 25 % korotettua maksua vastaan. Pääsymaksu on I luokassa 3 mk., II luokassa 2 mk., III luokassa 1 mk., IV luokassa 75 p. Jäsenmaksu on kuukausittain I luokassa 1 mk., II luokassa 75 p., III luokassa 50 p., IV luokassa 25 p. Päivittäistä sairasapua annetaan I luokassa 2 mk., II luokassa 1 mk. 50 p., III luokassa 1 mk., IV luokassa 50 p. Lapsensynnyttäjä saa sairasapua 15:nneistä päivästä synnytyksen jälkeen. Hautausapu on I luokassa 50 mk., II luokassa 35 mk., III luokassa 25 mk., IV luokassa 15 mk. Sillekin osakkaalle, joka on suorittanut maksunsa ainoastaan 6 kuukautta, voidaan antaa hautausapua, mutta siitä vähennetään silloin se määrä, mikä on tarpeen jotta jäsenmaksut tulevat suoritetuiksi koko vuodelta. Sairasapua ei anneta, jos tauti on työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama.

27. *Värtsilän tehtaan shk.* Osakkaan on suoritettava 1 p. jokaiselta ansaitsemaltaan täydeltä markalta, ei kuitenkaan yli 2 mk. kuukaudessa. Työnantaja maksaa lisäksi puolet osakasten suorittamasta määrästä sillä ehdolla, että kassa myös antaa sairasapua sellaisten tapaturmain aiheuttaessa ohimenevän vamman, joista työnantaja on lain mukaan vastuunalainen. Sairasapua annetaan 60 % sairaan keskipäiväpalkasta taudintapauksen lähinnä edellisenä kuukautena, ei kuitenkaan yli 2 mk. 50 p. päivässä. Sairasapua maksetaan ainoastaan työpäiviltä. Hautausapua annetaan 50 mk., jos vainaja jättää jälkeensä lesken taikka lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

28. *Veljekset Friisein Kokkolassa olevan konepajan shk.* Kassan osakkaat jaetaan 3 luokkaan, nimittäin niihin, joilla on päiväpalkkaa 2 mk. 50 p. ja enemmän ja jotka kuuluvat I luokkaan, niihin joiden päiväpalkka on 2 mk:n 50 p:n ja 1 markan välillä ja jotka kuuluvat II luokkaan sekä niihin, joiden päiväpalkka on markkaa vähempi ja jotka kuuluvat III luokkaan. I luokan osakkaat maksavat 3 mk. pääsymaksua ja 1 markan kuukaudessa ja saavat taudintapauksessa 1 mk. 30 p. päivässä sekä hautausapua 50 mk. II luokan osakas maksaa 2 markkaa pääsymaksua ja 65 penniä kuukaudessa, saa 85 p. sairasapua päivässä sekä hautausapua 30 markkaa. III luokan osakas maksaa 1 markan pääsymaksua ja 35 p. kuukaudessa, saa 45 p. sairasapua päivässä sekä hautausapua 17 markkaa.

29. *Inhan tehtaan työväestön shk.* Osakkaaksi voi päästä jokainen 18 ja 60 ikävuoden välillä oleva tehtaan työntekijä. Pääsymaksu on 2 mk. Jäsenmaksu määrätään vuosikokouksessa ja pysyy voimassa vuoden siitä lukien. Jokainen kassan osakas, joka yhteen jaksoon yli 4 päivän enintään 3 kuukautta sairastaa tautia, jota hän ei ole itse tuottanut, saa päivittäistä sairasapua, jonka suuruuden vuosikokous määrää. Vuosikokouksessa niinkään määrätään hautausavun suuruus, joka ei kuitenkaan saa olla 30 mk. vähempi.

30. *Juho Mustosen Metallitehtaan shk.* Pääsymaksu on 1 mk. miehiltä ja 50 p. pojilta, jotka ansaitsevat vähemmän kuin 3 mk. päivässä. Kuukausimaksu on 1 p. jokaiselta ansaitulta täydeltä markalta, ei kuitenkaan enempää kuin 1 mk. 50 p. kuukaudessa. Sairasapua annetaan jokaiselta sairaspäivältä enintään $\frac{3}{8}$ sairaan keskipäiväpalkasta taudintapauksen lähinnä edellisenä aikana, enintään kuitenkin 2 mk. 50 p. päivässä. Hautausapu on 40 mk., jos vainaja jättää jälkeensä lesken taikka lapsia, muussa tapauksessa 20 mk. Hautausapua ei kuitenkaan anneta, ellei vararahasto nouse samaan määrään kuin viimeisen vuoden kaikki jäsenmaksut.

31. *Oulun konepajan shk.* Pääsymaksu on 2 mk. niiltä, joilla on tuntipalkkaa 15 p. ja enemmän ja jotka kuuluvat I luokkaan, sekä 1 mk. niiltä, joilla on tuntipalkkaa vähemmän kuin 15 p. ja jotka kuuluvat II luokkaan. Kuukausimaksu on I luokassa 75 p. ja II luokassa 40 p. Jos osakas kassaan tullessaan on täyttänyt 45 vuotta, on hänen suoritettava

tavallisen jäsenmaksun lisäksi kuukausittain I luokassa 25 p. ja II luokassa 15 p. Sairasapu on I luokassa 1 mk. 50 p. ja II luokassa 75 p. päivässä. Hautausapu on I luokassa 50 mk., II luokassa 30 mk. Sairasapua ei anneta, jos tauti on työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama.

Eläkekassoja.

1. *Taalintehtaan säästö- ja eläkekassa.* Eläkekassan yhteydessä on säästökassa. »Eläkekassan tarkoituksena on tarjota jokaiselle tehtaan taikka ulkotalojen palveluksessa olevalle, työväenluokkaan kuuluvalla perheenisälle tilaisuutta elinaikanaan tallettamalla pienempiä rahamääriä mainittuun kassaan huoltaa, etteivät hänen leskensä ja turvattomat lapsensa hänen kuoltuaan joudu kärsimään puutetta ja köyhyyttä». Eläkekassan pohjarahastoksi on leskirouva Ulrika Stünzi, omaa sukua Schott, lahjoittanut 15,000 mk. Jokaisella Taalintehtaan taikka siihen kuuluvien tilojen palveluksessa olevalla työntekijällä on oikeus sijoittaa eläkekassaan joka toinen tiistai 50 p. tai 1 mk., ja tulevat nämä panokset kasvuuttaviksi, kartutettaviksi ja hoidettaviksi sekä tallettajan tultua 60 vuoden ikään hänelle tai, jos hän on kuollut, hänen leskelleen ja lapsilleen taikka oikeudenomistajilleen annettaviksi. Jos sellainen tallettaja on säännöllisesti, päivä sen jälkeen kun tehtaan konttorissa on yleinen maksun suoritus tehtaan työntekijöille tehty, suorittanut vastamainitun maksun talletusten tilivuonna, niin kartutetaan vuoden päättyessä tehdyt talletukset sekä korolla että lisäpalkkiolla niistä korkovaroista, joita leskirouva Ulrika Stünzin, omaa sukua Schott, eläkekassan pohjarahastoksi lahjoittama pääoma antaa. Sitä koottu pääoma on tallettajan tultua 60 vuoden ikään taikka hänen kuoltuaan vähitellen maksettava tallettajalle taikka, jos hän on kuollut, hänen leskelleen ja lapsilleen taikka oikeudenomistajilleen sen suuruisissa erissä kuin johtokunta määrää.

2. *Tampereen Pellava- ja Rautateos O:yn konepajan ja valimon työntekijäin eläkekassa.* Osakas ei ole oikeutettu saamaan apurahaa työssä kohdanneen tapaturman perusteella. Osakkaan on suoritettava kuukausittain I luokassa 10 p., II luokassa 20 p., III luokassa 35 p., IV luokassa 50 p. Eläkettä saa jokainen osakas, joka vähintään 5 vuotta on yhtämittä suorittanut maksunsa, jos hän paranemattoman taudin taikka vanhuuden johdosta tulee työhön kykenemättömäksi. Eläkettä annetaan myös osakkaan leskelle ja lapsille, saaden leski 2 mk. viikossa sekä ne lapset, jotka eivät vielä ole täyttäneet 4 vuotta, niinikään 2 mk. viikossa; muut lapset, jotka jo ovat täyttäneet 4 vuotta, saavat siihen asti kun tulevat työhön kykeneviksi taikka täyttävät 15 vuotta, itsekukin 1 markan viikossa. Enempää kuin 6 mk. viikossa ei samalle perheelle anneta. Eläkettä annetaan osakkaalle I luokassa 1 mk. 50 p., II luokassa 2 mk. 50 p., III luokassa 3 mk. 50 p. ja IV luokassa 5 mk. viikossa. Osakas, jonka tauti kestää yli 12 kuukauden, saa eläkettä 3 kuukauden aikana.

3. *Värtsilän tehtaan säästö- ja apukassa.* Kassan tarkoituksena on 1) säännöllisillä panoksilla koota kassan osakkaille pääoma; 2) työntekijäin kesken perustaa apukassa, josta annetaan apurahaa vanhoille työntekijöille, leskille ja lapsille. Panos tehdään kerran kuukaudessa ja on vähintään markka. Osakas on velvollinen joka kerta tekemään tämän pienimmän panoksen, mutta on myös oikeutettu tallettamaan suuremman määrän. Panosten tekoa jatketaan, kunnes osakas on täyttänyt 60 vuotta. Kassasta annetaan varoja: a) jotka on takaisin maksettava, b) joita ei ole takaisin maksettava, sekä c) tilapäisiä apurahoja. Takaisinmaksuvelvollisuudella annetaan lainoja enintään $\frac{2}{3}$ osakkaan saamisen määrästä. Takaisinmaksuvelvollisuudetta annetaan varoja itsekunkin saamisesta johtokunnan harkinnan mukaan vanhemmille työntekijöille kovemmissa taudintapauksissa tai muissa vaikeammissa rahantarpeissa. Tilapäistä apurahaa annetaan niinikään johtokunnan harkinnan mukaan vanhoille kassan osakkaille.

Konepajain työntekijöitä varten aijottujen

	Sairas- ja hautaus-				
	1. Kone- ja Siltarak. Oyin shk	2. J. D. Stenbergin ja Poik. shk	3. Valtionrautat. tehtaid. H:gin shk	4. Helsingin Laivatoikan shk	5. Fiskarin ja Äminneforsin shk
1 Osakkaita 1906 v. alussa, luku	105	28	1,410	172	218
2 Osakkaita 1906 v. lopussa »	101	17	1,460	168	226
3 Taudintapauksia »	17	6	323	30	91
4 Sairauspäiviä »	514	—	5,836	731	1,851
5 Kuolemantapauksia »	—	1	19	4	1
6 Eläkkeensajia »	—	—	—	—	—
7 Tuloja:					
8 Pääsymaksuja ..... Smk.	28	—	450	51	39
9 Osakasten maksuja ..... »	1,827 50	208 50	18,532 81	2,733 50	2,896
10 Työnantajain apumaks. .... »	—	—	—	—	149 91
11 Korvoja ..... »	412 47	147 60	1,162 70	554 80	1,385 35
12 Lahjoja ..... »	—	—	—	14 15	—
13 Siirtoa sairaskassasta .... »	—	—	—	—	—
14 Muita tuloja ..... »	2	1,278 40	323 80	108 46	16 50
15 Yhteensä tuloja Smk.	2,269 97	1,634 50	20,469 31	3,461 91	4,486 76
16 Menoja:					
17 Sairasapua ..... Smk.	1,206 30	173 50	19,330 29	1,957	2,777 25
18 Hautausapua ..... »	—	60	1,520	400	50
19 Maksettu eläkkeitä ..... »	—	—	—	—	—
20 Tilapäistä apua ..... »	—	—	—	—	653 75
21 Lääkärit, lääkkeet y. m. .... »	—	—	—	—	1,424 58
22 Hallintokustannuksia .... »	164	—	1,536 91	225	—
23 Siirtoa eläkekassaan .... »	—	—	—	—	—
24 Muita menoja ..... »	28 40	13 80	42 71	155 90	82 14
25 Yhteensä menoja Smk.	1,398 70	247 30	22,429 91	2,737 90	4,987 72
26 Ylijäämä (+), tai vaj. (—) »	+ 871 27	+ 1,387 20	— 1,960 60	+ 724 01	— 500 96
27 Varoja: ..... »	9,991 77	1,634 50	28,110 33	13,210 84	29,213 39

apukassain toiminta vuonna 1906.

a p u k a s s o j a .							
6. Binjaisten shk	7. Högforsin ja Vattolan shk	8. Kellokosken shk	9. Strömforsin shk	10. Turun rautateoll. Oy:n shk	11. W:m Crichton & K:nin shk	12. Taalin-teht. shk	
342	308	156	37	46	398	349	1
290	306	167	40	51	388	389	2
134	73	89	11	24	91	136	3
1,823	1,981	1,653	156	851	3,354	3,233	4
2	7	2	3	—	16	6	5
—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	7
341 75	39 —	85 50	10 —	32 —	98 —	59 —	8
2,912 50	3,173 55	1,671 54	154 —	775 20	4,817 —	4,232 —	9
—	—	—	—	—	—	—	10
288 17	630 75	—	112 75	786 15	—	550 —	11
—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	13
370 22	71 50	—	—	—	10 75	487 79	14
3,912 64	3,914 80	1,757 04	276 75	1,593 35	4,925 75	5,328 79	15
—	—	—	—	—	—	—	16
2,457 30	3,716 50	2,265 —	130 —	1,564 40	4,067 05	4,230 75	17
100 —	280 —	75 —	60 —	—	1,200 —	250 —	18
—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	160 —	—	—	20
—	—	—	83 70	174 45	—	—	21
40 —	25 —	—	50 —	105 —	130 —	188 —	22
—	—	—	—	—	—	—	23
1,167 16	31 —	30 65	20 92	14 10	27 88	660 04	24
3,764 46	4,052 50	2,370 65	344 62	2,017 95	5,424 93	5,328 79	25
+ 148 18	— 137 70	— 613 61	— 67 87	— 424 60	— 499 18	—	26
6,643 42	15,072 16	936 93	2,619 95	17,150 76	8,373 13	13,884 37	27

Konepajain työntekijöitä varten aijottujen

		Sairas- ja hautaus-				
		13. Björk- bodan shk	14. Teijon ja Kirjak- kalan shk	15. Matilde- dalin shk	16. Oy. Ferrarian shk	17. Treen Pellava- ja Rautateos Oy:n shk
1	Osakkaita 1906 v. alussa, luku	72	53	58	63	339
2	Osakkaita 1906 v. lopussa »	65	70	69	106	414
3	Taudintapauksia »	46	24	25	14	54
4	Sairauspäiviä »	512	453	459	329	1,573
5	Kuolemantapauksia »	1	—	—	—	8
6	Eläkkeensaajia »	—	—	—	—	—
7	Tuloja:					
8	Pääsymaksuja ..... Smk.	62 50	27 —	— —	32 —	— —
9	Osakasten maksuja ..... »	706 25	645 30	874 75	413 —	2,433 70
10	Työnantajain apumaks. ... »	— —	— —	— —	— —	— —
11	Korkoja ..... »	— —	117 05	260 49	1 45	529 58
12	Lahjoja ..... »	— —	— —	— —	— —	— —
13	Siirtoa sairaskassasta .... »	— —	— —	— —	— —	— —
14	Muita tuloja ..... »	— —	— —	3 50	48 15	126 15
15	Yhteensä tuloja Smk.	768 75	789 35	1,138 74	494 60	3,089 43
16	Menoja:					
17	Sairasapua ..... Smk.	601 25	679 50	688 50	481 90	1,711 60
18	Hautausapua ..... »	50 —	— —	— —	— —	280 —
19	Maksettu eläkkeitä ..... »	— —	— —	— —	— —	— —
20	Tilapäistä apua ..... »	— —	— —	— —	— —	— —
21	Lääkärit, lääkkeet y. m. ... »	— —	— —	— —	— —	— —
22	Hallintokustannuksia .... »	60 —	— —	21 —	— —	300 —
23	Siirtoa eläkekassaan .... »	— —	— —	— —	— —	1,126 15
24	Muita menoja ..... »	2 80	— —	— —	3 50	— —
25	Yhteensä menoja Smk.	714 05	679 50	709 50	485 40	3,417 75
26	Ylijäämä (+), tai vaj. (—) »	+ 54 70	+ 109 85	+ 429 24	+ 9 20	— 328 32
27	Varoja:..... »	1,051 02	2,785 19	5,998 98	178 59	10,797 83

apukassain toiminta vuonna 1906 (jatk.).

a p u k a s s o j a.

18. Treen Konetehtas Oy:n shk	19. K. F. Dun- derbergin shk	20. Viipurin Rautatieth- taan shk	21. Viipurin Rautatieth- taan shk	22. Karhulan shk	23. Lehto- niemen shk	24. Varkau- den shk	
132	79	128	150	1,236	170	598	1
130	80	135	153	1,085	142	648	2
17	76	22	—	?	32	259	3
547	464	566	—	3,837	938	6,146	4
1	—	3	4	—	2	12	5
—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	7
55	274	45 50	41	—	—	—	8
1,758 50	1,051	1,729 56	614	20,834 42	1,369 32	4,929 80	9
—	—	—	—	—	684 64	2,464 89	10
113 38	13	370 27	12 41	479 43	81 34	1,752 56	11
—	—	32 57	—	—	543 18	—	12
—	—	—	—	—	—	—	13
1,248 79	—	—	3	—	—	37 45	14
3,175 67	1,338	2,177 90	670 41	21,313 85	2,678 48	9,184 70	15
—	—	—	—	—	—	—	16
920 50	861	1,923 50	—	6,003 95	1,455 39	6,764 70	17
50	—	300	630	—	100	550	18
—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	25	—	20
—	—	—	—	11,846 09	843 84	—	21
103	127 05	140	10	500	20 50	24 75	22
—	—	—	—	—	—	—	23
—	13 50	54 44	52 80	5,230 26	55 40	—	24
1,073 50	1,001 55	2,417 94	692 80	23,580 30	2,500 13	7,339 45	25
+ 2,102 17	+ 336 45	— 240 04	— 22 39	— 2,266 45	+ 178 35	+ 1,845 25	26
3,232 95	336 45	7,705 86	400 62	46,972 49	1,734 33	38,916 19	27

Konepajain työntekijöitä varten aijottujen

		Sairas- ja hautaus-				
		25. Sorsakosken shk	26. Juanteht. shk	27. Värttilän shk	28. Veljekset Friisein shk	29. Inhan tehtaan shk
1	Osakkaita 1906 v. alussa, luku	138	113	350	49	—
2	Osakkaita 1906 v. lopussa »	198	140	380	75	15
3	Taudintapauksia »	28	30	137	9	1
4	Sairauspäiviä »	651	751	1,512	212	6
5	Kuolemantapauksia »	1	3	3	—	—
6	Eläkkeensaajia »	—	—	—	—	—
7	Tuloja:					
8	Pääsymaksuja ..... Smk.	—	88	—	73	30
9	Osakasten maksuja ..... »	1,271 14	1,407 75	2,701 77	501 67	123
10	Työnantajain apumaks. ... »	635 58	—	1,350 88	187 18	100
11	Korkoja ..... »	114 54	572 32	363 54	—	2 08
12	Lahjoja ..... »	172	24 30	—	—	—
13	Siirtoa sairaskassasta .... »	—	—	—	—	—
14	Muita tuloja ..... »	13	781 41	9 50	—	234 90
15	Yhteensä tuloja Smk.	2,206 26	2,873 78	4,425 69	761 85	489 98
16	Menoja:					
17	Sairasapua ..... Smk.	1,011 09	1,470	2,244	274 35	9
18	Hautausapua ..... »	50	150	150	—	—
19	Maksettu eläkkeitä ..... »	—	—	—	—	—
20	Tilapäistä apua ..... »	—	—	—	7 25	—
21	Lääkärit, lääkkeet, y. m. ... »	—	—	2,511 50	133	—
22	Hallintokustannuksia .... »	30 40	10 07	160	—	—
23	Siirtoa eläkekassaan .... »	—	—	—	—	—
24	Muita menoja ..... »	—	—	—	37 75	97 65
25	Yhteensä menoja Smk.	1,091 49	1,630 07	5,065 50	452 35	106 65
26	Ylijäämä (+), tai vaj. (—) »	+ 1,114 77	+ 1,243 71	— 639 81	+ 309 50	+ 383 33
27	<i>Varoja:</i> ..... »	3,556 71	7,911 10	7,403 96	2,074 62	383 33

apukassain toiminta vuonna 1906 (jatk.).

apukassoja.			Eläkekassoja.			
30. Juhon Mustosen shk	31. Oulun Konepajan shk	Yhteensä	1. Taalinteht. eläkekassa	2. Treen Pellava- ja Rautat. Oyn eläkekassa	3. Värtsilän eläkekassa	Yhteensä
37	49	7,383	—	338	109	447
35	39	7,582	—	413	125	538
6	15	1,820	—	—	—	—
68	396	41,403	—	—	—	—
1	1	101	—	—	—	—
—	—	—	—	44	—	44
18 50	6	1,980 75	—	—	—	—
349 40	451 60	88,100 03	10,759 40	1,634 50	1,009	13,402 90
—	—	5,573 08	—	—	—	—
46 87	—	10,861 05	4,955 27	3,954 44	1,476 40	10,386 11
—	—	786 20	—	—	—	—
—	—	—	—	1,126 15	—	1,126 15
—	—	5,175 27	—	3 15	150	153 15
409 77	457 60	112,476 38	15,714 67	6,718 24	2,635 40	25,068 31
149 24	571	71,695 81	—	—	—	—
20	50	6,375	—	—	—	—
—	—	—	—	3,381	4,534 37	7,915 37
—	—	846	—	—	200	200
4 55	18	17,039 71	—	—	—	—
38	50 20	4,058 88	249 03	301 80	105	655 83
—	—	1,126 15	—	—	—	—
5	34 15	7,861 95	5,462 67	84 20	—	5,546 87
216 79	723 35	109,003 50	5,711 70	3,767	4,839 37	14,318 07
+ 192 98	— 265 75	+ 3,472 88	+ 10,002 97	+ 2,951 24	— 2,203 97	+ 10,750 24
1,121 58	3,860 24	293,263 59	96,740 75	69,778 85	33,043 36	199,562 96

Näiden kassain taloudellinen asema näkyy sivuilla 78—83 olev. taulukosta.

Kaikissa sairaspua maksavissa kassoissa tulee 1,000 kassan osakasta kohti keskimäärin 248 taudintapausta. Vuonna 1906 oli tämä luku maamme kaikissa tehdaskassoissa 297. Jokaista taudintapausta kohti tulee keskimäärin 23.1 sairauspäivää, ollen vastaava keskimäärä kaikilla tehdaskassoilla ainoastaan 16.7. Jokaista osakasta kohti tulee keskimäärin 5.65 sairauspäivää. Hautausapua maksavien kassain jokaista 1,000 osakasta kohti tulee keskimäärin 16.0 kuolemantapausta. Vuonna 1906 oli tämä keskiluku kaikissa tehdaskassoissa 12.8.

Kassain tulot ja menot sekä eri eräin suhteellinen tärkeys näkyvät seuraavasta:

Tuloja:

Pääsymaksuja	Smk.	1,980: 75	1.8 %
Osakasten maksuja	»	88,100: 03	78.4 »
Työnantajain apumaksuja	»	5,573: 08	5.0 »
Korkoja	»	10,861: 05	9.5 »
Lahjoja	»	786: 20	0.7 »
Muita tuloja	»	5,175: 27	4.6 »
		<hr/>	
Yhteensä Smk.		112,476: 38	100.0 %

Menoja:

Sairaspua	Smk.	71,695: 81	65.9 %
Hautausapua	»	6,375: —	5.8 »
Tilapäisiä apurahoja	»	846: —	0.8 »
Lääkärit, lääkkeet y. m.	»	17,039: 71	15.6 »
Hallintokustannuksia	»	4,058: 88	3.7 »
Siirtoa eläkekassaan	»	1,126: 15	1.0 »
Muita menoja	»	7,861: 95	7.2 »
		<hr/>	
Yhteensä Smk.		109,003: 50	100.0 %

Kustannuksia jokaisesta taudintapauksesta, lukuun otettuina sekä suoraanaisesti maksettu sairaspua että myös lääkärinpalkkiot, lääkkeet y. m., on ollut keskimäärin 48 mk. 76 p. ja jokaiselta sairauspäivältä 2 mk. 14 p. Hautausavun suuruus on keskimäärin 63 mk. 11 p.

Kassojen osakkailleen antamien avustusten ja osakkaiden kassoihin suoritettavien maksujen välinen suhde näkyy seuraavasta. Kassoista on puheena olevan vuoden kuluessa maksettu sairaspuna, hautausapuna, tilapäisinä apurahoina, lääkärinpalkkioina, lääkkeiden y. m. kustannuksina yhteensä Smk. 95,956: 52, jota vastoin osakkaat ovat pääsy- ja vuosimaksuina kassoihin suo-

rittaneet yhteensä Smk. 90,080:78. Osakkaat ovat niinmuodoin kassoista saaneet Smk. 5,875:74 enemmän kuin ovat niihin maksaneet. Tämän määrän korvaavat likimittäin ne apumaksut, joita työnantajat ovat kassoihin suorittaneet.

17 kassan tulot olivat menoja suuremmat, antaen ylijäämää kaikkiaan Smk. 11,440:16, ja 13 kassassa on mainitun vuoden kuluessa syntynyt vajausta yhteensä Smk. 7,967:28. Yhden kassan tulot ja menot ovat käyneet tasan. Kaikissa kassoissa yhteensä on niinmuodoin ylijäämää Smk. 3,472:88.

Kaikkien kassain varat yhteensä ovat Smk. 293,263:59 eli keskimäärin Smk. 39:19 osakasta kohti. Kaikkien tehdaskassain varat olivat vuonna 1906 tuntuvasti suuremmat, eli Smk. 62:69 keskimäärin osakasta kohti.

Lopuksi on huomautettava, että jotkut tässä mainituista kassoista eivät ole aiotut yksinomaan rautatehtaitten taikka konepajain työntekijöille, vaan myös asianomaisen toiminimen muissa teollisuuslaitoksissa oleville työntekijöille.

Mainituista kolmesta eläkekassasta on ainoastaan yksi, nimittäin Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O. Y:n eläkekassa, varsinainen eläkekassa. Molemmat muut ovat sen ohella säästökassoja, joihin osakkaat voivat tehdä säästöönpanoja ja erällä ehdoilla niistä myös ottaa säästöönpanojaan. Osakasten maksuiksi ilmoitettu määrä käsittää sentähden myös tällaisia säästöönpanojakin. Taalintehtaan kassan erä »muista menoja» Smk. 5,462:67 on säästöstä ottoja, ja Värtsilän kassan erä »maksettuja eläkkeitä» Smk. 4,534:37 on sekä ottoja että eläkkeitä. Tästä ei siis näy mihin määrään eläkkeet yksinään nousevat.

Eläkekassain tulot ovat vuoden kuluessa olleet Smk. 10,750:24 suuremmat menoja ja niiden varat nousivat kaikkiaan Smk:aan 199,562:96.

Taulukon 20 mukaan kuului 4,818 mies- ja 46 naispuolista työntekijää eli kaikkiaan 4,864 työntekijää yhteen taikka useampaan apukassaan. Tämä on 49.0% tutkittujen työntekijäin koko luvusta.

Suomen Ammattijärjestö perustettiin huhtikuussa 1907 ja siihen liittyi **Yhdistykset.** metallityöntekijäin ammattiosastoista 15, joissa oli 500 jäsentä, muodostaen järjestössä Metallinvalajain liiton. Vuonna 1908 kuului tähän liittoon 16 osastoa, joissa oli 600 jäsentä. Vuoden kuluessa tuli lisää Metallityöntekijäin liitto, johon kuului 64 osastoa ja 2,776 jäsentä, Putkityöntekijäin liitto, 4 osastoa ja 200 jäsentä, Läksi-, levy- ja vaskiseppäin liitto, 13 osastoa ja 281 jäsentä, sekä Rauta- ja metallisorvariin liitto, 5 osastoa ja 175 jäsentä. Kaikkiaan kuului Ammattijärjestöön 1908 vuoden päättyessä 102 osastoa ja 4,032 jäsentä metalliteollisuuden eri aloilta. Vuonna 1909 ovat eri liitot yhtyneet asettaen yhteisen johdon.

Eri ammattiliittojen tulot, menot ja varat vuonna 1908 olivat:

Tuloja:

	Valajain	Metallityönt.	Putkit.	Läkkisepp.	Sorvarien	Yhteensä
Vakinaisia	3,806: 56	6,713: 80	742: 15	1,317: 25	2,072: —	14,651: 76
Ylimääräisiä	9,833: 65	17,484: 64	871: 40	1,105: 80	1,130: —	30,425: 49
Korkoja	287: 60	207: 30	—	144: 03	14: 50	653: 43
Muita	12,734: 95	62,501: —	138: 85	2,425: 37	2,624: —	80,424: 17
Yhteensä	26,662: 76	86,906: 74	1,752: 40	4,992: 45	5,840: 50	126,154: 85

Menoja:

Hallinto	1,823: 83	6,289: 15	43: 97	947: 96	256: 25	9,361: 16
Omat työriidat	22,234: 25	47,877: 42	1,305: 80	324: 50	4,158: 85	75,900: 82
Muiden työriidat	380: —	—	—	643: 25	—	973: 25
Ulkomaille	—	—	—	300: —	—	300: —
Valistustyö	—	651: 80	—	—	—	651: 80
Ammattilehdet	—	328: 10	—	—	—	328: 10
Matka-apuja	—	—	—	—	180: 15	180: 15
Työttömyys	1,436: 50	4,993: 10	—	—	—	6,429: 60
Sairasapuja	225: 40	—	—	—	—	225: 40
Oikeudenkäyntiapuja	100: —	55: —	—	—	—	155: —
Muita	315: 75	5,911: 84	—	171: —	—	6,398: 59
Yhteensä	26,465: 73	66,106: 41	1,349: 77	2,386: 71	4,595: 25	100,903: 87
Varoja	5,570: 85	27,337: 83	1,211: —	3,827: 13	1,245: 25	39,192: 06

Niinkuin näkyy, on kokonaista 77.0 % menoista käytetty metalliteollisuuden alalla puhjenneihin työriitoihin.

Taulukosta 21 näkyy, että 4,830 mies- ja 43 naispuolista työntekijää eli kaikkiaan 4,873 työntekijää eli 49.1 % kaikista tutkituista työntekijöistä kuuluu työväen- tai ammattiyhdistyksiin. Kaupungeissa kuuluu sellaisiin yhdistyksiin 47.9 % ja maaseudulla 52.5 % työntekijöistä.

Ainoastaan 487 mies- ja 2 naispuolista eli kaikkiaan 489 työntekijää on ilmoittanut kuuluvansa raittiusseuraan. Tämä luku on 4.9 % kaikista tutkituista työntekijöistä.

VII Luku.

Työnseisaukset. Työttömyys.

Maamme metallityöntekijäin keskuudessa tapahtuneilla työnseisauksilla on varsinkin viime vuosina ollut suuri sekä yhteiskunnallinen että taloudellinen merkitys. Tässä annetaan sentähden selostus näistä työnseisauksista, mikäli niistä on ollut tietoja saatavissa. Aineistoa on vuosilta 1890—1902 yli-intendentti A. F. Tigerstedtin valmistamassa yhdistelmässä, joka on julkaistu Suomen Teollisuushallituksen Tiedonantojen vihkossa 38 vuodelta 1905, perustuen tiedot sanomalehtiutisiin; edelleen vuosilta 1903—06 Työtilastollisen Aikakauslehden ensimmäisessä vihkossa vuonna 1907 julkaistussa, niinkään sanomalehtiutisiin perustuvassa yhdistelmässä, sekä sittemmin mainitussa aikakauslehdessä olevissa, työnseisauksia koskevilla yhtäjaksoisissa tiedonannoissa.

1891.

1. $15\frac{1}{2}$ — $16\frac{1}{2}$. Kesti päivän. W:m Crichtonin konepaja Turussa. Riidan aihe: uudet järjestyssäännöt ja työaika. Koski välittömästi noin 800 työntekijää. Riita päättyi päivän kuluttua työnantajan voitolla.

1892.

2. Karhulan konepajassa syntyi lakko (alun ja lopun päivämäärää ei ole ilmoitettu) sen johdosta että hallinto määräsi uudet järjestyssäännöt käytäntöön otettaviksi. Järjestyssääntöihin ei saatu työnseisauksen avulla muutoksia.

1894.

3. $21\frac{1}{4}$ — $28\frac{1}{4}$. Kesti 7 päivää. Varkauden tehtaan valssilaitoksen työntekijät tekivät lakon palkanalennuksen johdosta, onnistumatta kuitenkaan sitä estää.

1896.

4. $15\frac{1}{4}$ — $16\frac{1}{4}$. Kesti päivän. Parikymmentä Helsingin Laivatokan seppää teki lakon saadakseen palkankorotusta ja saivatkin sen.

5. $21\frac{1}{4}$ — $22\frac{1}{4}$. Kesti päivän. Helsingin Laivatokassa teki 200 työntekijää lakon sen johdosta että uudet järjestyssäännöt otettiin käytäntöön, jota paitsi työntekijät vaativat työnjohtajan erottamista sekä palkankorotusta. Työnteki-

jät voittivat muutoin, paitsi että työnjohtaja jäi toimeensa. Lakkolaiset esti-
vät muita tekemästä työtä.

1897.

6. $^{23}/_{12}$ — $^{24}/_{12}$. Kesti päivän. Noin 300 Porin konepajan työntekijää teki
lakon sen johdosta että eräs työntekijä oli erotettu. Lakolla ei voitettu mitään.

1898.

7. $^{29}/_5$ — $^5/_6$. Kesti 8 päivää. Noin 400 Porin konepajan työntekijää teki
lakon sen johdosta että työnantaja määräsi käytäntöön otettavaksi n. s. laatat,
mutta lakollaan työntekijät eivät voittaneet mitään.

8. $^{14}/_6$. Noin 50 Turun Rautateollisuus O. Y:n konepajan työntekijää
teki lakon saadakseen palkankorotusta ja 10-tuntisen työpäivän. Lakon pit-
källisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

9. $^1/_9$. Sibakoffin vaskisepäni liikkeen vaski- ja levysepät Viipurissa teki-
vät lakon saadakseen 10-tuntisen työpäivän. Lakon pitkällisyyttä ja tuloksia
ei ole ilmoitettu.

10. $^{21}/_{12}$. Varkauden konepajan laivanrakennustyöntekijät ja levysepät
tekivät lakon. Lakon pitkällisyyttä, syytä ja tuloksia ei ole ilmoitettu. So-
vinto-oikeus asetettiin.

1899.

11. $^8/_7$. Alfa sokeritehtaan uutisrakennuksella Turussa tekivät metalli-
työntekijät lakon saadakseen 11-tuntisen työpäivän. Lakon pitkällisyyttä ja
tuloksia ei ole ilmoitettu.

12. $^{16}/_8$ — $^2/_9$. Kesti 17 päivää. Rob. Huberin vesijohtopajan putkityön-
tekijät Helsingissä tekivät lakon saadakseen alimman tuntipalkan. Sovinto.

13. $^{21}/_8$. Sibakoffin vaskisepäni liikkeen läkki- ja levysepät Viipurissa te-
kivät lakon saadakseen 10-tuntisen työpäivän. Lakon pitkällisyyttä ja tuloksia
ei ole ilmoitettu.

14. $^2/_9$. Helsingin Kone- ja Siltarakennus O. Y:n sepät tekivät lakon
saadakseen palkankorotuksen. Lakon pitkällisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

1900.

15. $^7/_3$ — $^{12}/_5$. Kesti 65 päivää. W:m Crichtonin konepajan työntekijät
Turussa tekivät lakon saadakseen palkankorotusta. Työntekijäin vaatimukset
hyväksyttiin osittain.

16. $^{17}/_5$ — $^1/_6$. Kesti 14 päivää. Ratinan valimon työntekijät Tampereella
tekivät lakon saadakseen palkankorotuksen, minkä saivatkin.

1901.

17. Fiskarin ja Pinjaisten tehtaissa Pohjan pitäjässä syntyi lakko syyskuussa sen johdosta että työnantajat kielsivät työntekijöitä kuulumasta työväenyhdistykseen. Työnantajat voittivat. Lakon pitkäällisyyttä ei ole ilmoitettu.

1902.

18. $10/3$. Taalintehtaalla Kemiön pitäjässä syntyi sekaluontoinen työsulku ja lakko sen johdosta että työntekijät vaativat palkankorotusta. Tässä työriidassa, joka välittömästi koski satakunta työntekijää, tekivät työntekijät väkivaltaa insinöörille. Menestyksetä. Työriidan pitkäällisyyttä ei ole ilmoitettu.

19. $15/7$. Helsingin Laivatokan sepät tekivät lakon saadakseen palkan korotusta. Lakon pitkäällisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

1903.

20. $2/3$. Erään kuopiolaisen konepajan valimotyöntekijät lakkasivat työstä palkanmaksun aiheuttamain riitaisuuksien johdosta. Lakon pitkäällisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

21. $24/4$. Kuokkastenkosken rautatehtaan työntekijät lakkasivat työstä palkanmaksun säännöttömyyden johdosta. Lakon pitkäällisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

22. $12/12$. Varkauden tehtaan työntekijöille julistettiin työsulku riidan johdosta, joka koski työntekijäin oikeutta kuulua paikkakunnan työväenyhdistykseen. Ylimääräisille käräjille haastettiin 55 työntekijää, asunnoistaan häädettiin 41. Ammattientarkastaja kutsuttiin paikalle. Tulos oli 153 työntekijän erottaminen. Työnsulun pitkäällisyyttä ei ole ilmoitettu.

1904.

23. $2/5$. Sorsakosken tehtaan kalusepät tekivät lakon saadakseen korkeampaa palkkaa. Lakon pitkäällisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

1905.

24. $29/4-2/5$. Kesti 3 päivää. Viipurin Konepajayhtiön 17 valuria lakkasi työstä ylityötä koskevain riitaisuuksien johdosta. 14 työntekijää erotettiin. Työntekijät vaativat erotettujen takaisinottamista. Työntekijäin vaatimus hyväksyttiin.

25. $5/6$. Nyholmin läkkisepänliikkeen työntekijät Helsingissä tekivät lakon saadakseen lyhemmän työajan. Lakon pitkäällisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

26. $16/7-22/7$. Kesti 6 päivää. Helsingin Kone- ja Siltarakennus-O. Y:n 15 naulanlämmittäjää teki lakon saadakseen 20 pennin alimman tuntipalkan.

Kun niittaajat kieltäytyivät vastaanottamasta muita naulanlämmittäjiä, täytyi työ keskeyttää. Undet naulanlämmittäjät otettiin kuitenkin.

27. $12/8$ — $24/8$. Kesti 12 päivää. Erään viipurilaisen konepajan messinkityöntekijät tekivät lakon, kun työnantaja kieltäytyi neuvottelemasta työntekijäin kanssa. Työntekijäin vaatimukset hyväksyttiin.

28. $18/11$ — $20/11$. Kesti 2 päivää. Helsingin Kone- ja Siltarakennus-O. Y:n työntekijäin keskuudessa oli syntynyt levottomuuksia, minkä tähden työnantaja julisti työnsulun $21/12$:stä. Tämän johdosta työntekijät julistivat lakon.

29. $2/12$ — $6/12$. Kesti 4 päivää. Dunderbergin konepajan työntekijät Tampereella tekivät lakon saadakseen palkankorotusta, jonka saivatkin.

30. $11/12$ — $12/12$. Kesti päivän. Noin 300 Värtsilän tehtaan työntekijää teki lakon työjärjestyksestä koskevien riitaisuuksien johdosta. Työntekijät palasivat työhön.

31. $13/12$ — $16/1$ 1906. Kesti 32 päivää. Värtsilän tehtaalla aikaisemmin olleen lakon johdosta erotettiin eräs työnjohtaja. Tämän johdosta teki noin 300 työntekijää lakon. 35 työntekijää erotettiin.

1906.

32. $16/1$. Kristiinan konepajan työntekijäin vaadittua työaikaa lyhennettäväksi $1/2$ tunnilla julistettiin työnsulku, johon taas työntekijät vastasivat lakolla, likinnä työntekijäin irtisanomisen johdosta. Riidan pitkäkkisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

33. $20/1$. Viipurin Konepajayhtiön nikkelöimistyöntekijät tekivät lakon sen johdosta että 3 työntekijää oli erotettu irtisanomatta ja syyttömästi. Lakon pitkäkkisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

34. $24/2$ — $1/4$. Kesti 37 päivää. Helsingissä olevan J. D. Stenbergin ja Poikain konepajan 10 valuria teki lakon saadakseen 20 %:n palkankorotuksen. Vaatimuksiin suostuttiin.

35. $7/4$. Jyväskylän pitäjässä olevan Tikkakosken tehtaan valimo- ja sahatyöntekijät, kaikkiaan 21, tekivät lakon saadakseen 10-tunt. työpäivän ja joka toinen viikko palkanmaksun. Lakon pitkäkkisyyttä ja tuloksia ei ole ilmoitettu.

36. $9/4$ — $17/4$. Kesti 8 päivää. W. Krausen läkkisepäntyöntekijät Helsingissä tekivät lakon palkkakysymyksen johdosta. Työntekijäin vaatimuksiin suostuttiin.

37. $20/4$ — $21/5$. Kesti 31 päivää. Lehtoniemen konepajan 90 työntekijää teki lakon saadakseen palkankorotusta 5 p. tunnilta. Työntekijät erotettiin ja toisia otettiin sijaan.

38. $11/5$ — $5/7$. Kesti 55 päivää. Kaikki Helsingin lakki-, levy- ja vaskisepät, kaikkiaan noin 400, tekivät lakon saadakseen palkankorotuksen. Sopimus.

39. $15/5-1/6$. Kesti 16 päivää. Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus-O. Y:n pellavatehtaan ja puuhiomon työntekijäin keskuudessa $30/3$ alkaneen lakon johdosta liittyi siihen myös noin 250 toiminimen konepajan työntekijää. Ensimmäinnettujen työntekijäin vaatimukset hyväksyttiin osittain.

40. $6/7-16/11$. Kesti 132 päivää. Kaikki Helsingin konepajat.

Tästä työnseisauksesta on läntisen piirin ammattientarkastaja antanut seuraavan kertomuksen.

Alkuaiheena siihen pitkälliseen työriitaan, joka kesällä 1906 oli metallityöntekijöiden ja työnantajain välillä Helsingissä, on pidettävä muuatta kirjelmää, jonka Helsingin Läksi-, pelti- ja vaskiseppäin ammattiyhdistys 7 p:nä huhtikuuta 1906 jätti Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolle. Tässä kirjelmässä vaudittiin erinäisiä muutoksia ja parannuksia palkka- ja työsuhteisiin läksi-, pelti- ja vaskiseppäin ammattialalla, sisältäen nämä vaatimukset etupäässä minimipalkan määräämistä tunnilta, esittäen siksi 60 penniä kuusi vuotta ammatissa työskennelleelle, omintakeiseen ammattityöhön pystyvälle miehelle, sekä 25 penniä oppilaalle; pakollinen urakka- ja ylityö olisi poistettava ja ylityöstä maksettava 50 % korotus pyhä- ja juhlapäivinä. Sitäpaitsi esitettiin erityinen palkkatariffi. Työnantajain liitto ei saisi käyttää ammattiin kuuluviin töihin muita kuin ammattikuntaan kuuluvia jäseniä; oppilasmäärä oli rajoitettava 1:ksi kutakin alkavaa viittä oppinutta työläistä kohti, työntekijöillä olisi oikeus yhdessä työnantajan kanssa oppilaan koevuoden kuluttua ratkaista oliko oppilaalla taipumusta ammattiin.

Kirjelmässään 7 päivältä toukokuuta vastasi Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto tehtyihin vaatimuksiin melkein kohta kohdalta epäävästi; kuitenkin ilmoitti se muutamissa kohdissa, joissa se ei ollut antanut ehdotonta kieltöön, olevansa taipuvainen ryhtymään neuvotteluihin ammattiyhdistyksen edustajain kanssa, kuitenkin edellyttäen että neuvottelujen kestäessä työt häiriytymättä jatkuisivat, ja keskeytyisivät vasta sitten kun ilmeneisi, että sopimusta ei voida aikaan saada.

Saatuaan tämän vastauksen, julisti Läksi-, pelti- ja vaskiseppien ammattikunta, koska sen vaatimuksiin työnantajain puolelta ei oltu suostuttu, lakon liiton tehtaissa 12 p:nä toukokuuta.

Täten alkaneen läkkiseppäin lakon lisäksi jätti Helsingin Rauta- ja metallisorvariain ammattikunta 31 p:nä toukokuuta Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolle kirjelmän, jossa esitettiin samansuuntaisia vaatimuksia sorvariain puolelta, kuin edellinen läkkiseppien kirjelmäkin oli sisältänyt. Kokouksessaan 11 p:nä kesäk. vastasi Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto tähänkin kirjelmään yleensä kielteisesti, ilmoittaen kuitenkin, että oltiin aikeessa ryhtyä yleiseen palkkojen järjestelyyn metalliteollisuuden alalla ja että Liitto oli taipuva, siksi kun semmoinen järjestely oli aikaansaatu, yksityisissä, erityi-

semmin korjausta tarvitsevilla tapauksissa korottamaan palkkoja. Samalla päätti se ilmoittaa rautasorvarien ammattikunnalle, että jos se kaikesta huolimatta päättäisi ryhtyä lakkoon, se sillä pakottaisi Liiton sanomaan irti työstä kaikilla niillä ammattialoilla työskentelevät työntekijät, joiden työskentely riippuu sorvarien työstä. Kirjelmän johdosta, jossa tämä päätös ilmoitettiin, päätti sorvarien ammattikunta pysyä vaatimuksissaan ja viedä ne perille lakon kautta, ja ilmoitti se tästä 19 p:nä kesäk. Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolle, sekä alotti 9 p:nä heinäkuuta lakkonsa.

Sillä välin oli Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto kesäk. 19 p:nä pitänyt kokouksen, jossa se, katsoen osaksi jo alkaneisiin, kuten läkkiseppien, osaksi uhkaaviin, kuten sorvarien lakkoihin, päätti koettaa tehdä nämä tehottomiksi yleisellä, kaikkia Helsingissä olevia Liiton tehtaita koskevalla työsululla. Niinpä päätti se yksimielisesti, että viimeistään 23 p:nä kesäkuuta olisi kaikilla Liittoon kuuluvilla tehtailla Helsingissä työväki sanottava irti ja työsulku alotettava välittömästi irtisanomisajan kuluttua, eli viimeistään 6 p:nä heinäkuuta, ellei sitä ennen Läksi-, pelti- ja vaskiseppäin ammattikunta peruuta julistamaansa lakkoa ja vapauta Liiton tehtaita lakkotilasta, ja olisi täten alkanut työsulku jatkuva, kunnes kumpikin näistä vaatimuksista oli täytetty. Toimenpidettä perusteltiin osaksi sillä, että työsulun uhka voisi vaikuttaa ehkäisevästi lakkoihin, osaksi sillä, että työ Liittoon kuuluvilla tehtailla Helsingissä oli lakkojen kautta tullut siinä määrin häirityksi, että sitä oli vaikea jatkaa aineellista vahinkoa koitumatta.

Täten tehdyn päätöksen nojalla sanottiin työväki kaikissa liittoon kuuluvissa tehtaissa Helsingissä irti kesäkuun 23 p:nä, ja oli tämä irtisanominen astuva voimaan 6 p:nä heinäkuuta.

Kesäkuun 21 p:nä oli Läksi-, pelti- ja vaskiseppäin ammattikunta, jonka lakko oli ollut aiheena työsulun julistamiseen, sentään päättänyt kääntyä Liiton puoleen ilmoituksella että se nyttemmin oli taipuva joissakin suhteissa peräytymään vaatimuksistaan. Kirjelmä, jossa tästä ilmoitettiin Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolle, aiheutti neuvotteluja, jotka johtivat siihen, että 4 p:nä heinäkuuta, eli kaksi päivää ennen työsulun alkamista, allekirjoitettiin sopimuskirja Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton ja Läksi-, pelti- ja vaskiseppien ammattikunnan välillä. Koska siis lähin aihe työsulkuun nyt oli poistettu, julkaistiin Liiton puolelta seuraavana päivänä ilmoituksia, että työsulun varalle tehty työväen irtisanominen nyt oli peruutettu.

Tämä peruutus tapahtui sentään osaksi siksi vaillinaisesti ja osaksi oli mielten kiihtymys työväestön keskuudessa siksi suuri, että työväki katsoi, että virallista irtisanomisen peruutusta ei ollutkaan tapahtunut, ja jäi se siis 6 p:nä heinäkuuta, irtisanomisajan voimaanastumispäivänä, toista pois, selittäen, että työnantajain julistama työsulku nyt oli alkanut.

Asiaansa valvomaan asetti työväki nyt »Rauta- ja Metallityöntekijöiden yhteisen sulkua- ja sovittelukomitean». Tämä sovittelukomitea lähetti, paitsi jo ennen lakossa olleiden läkkiseppien ja rautasorvarien ammattikuntien puolesta lisäksi konetyömiesten, valurien, ruotsalaisten rauta- ja metallityöntekijäin, pannu- ja levyseppien, seppien sekä putkenlaskijain ammattikuntain puolesta, 9 p:nä heinäkuun kirjelmän Metalliteollisuuden Harjoittajan Liitolle, jossa vaadittiin alimman tuntipalkan määräämistä, määrättyä lisäprosenttia yli- ja yötyöstä, urakkatyön poistamista, oppilasluvun rajoittamista, 9-tuntisen työpäivän myöntämistä; töihin oli otettava ainoastaan järjestyneitä työmiehiä, västaiset työriidat oli ratkaistava sovintolautakunnan päätöksen mukaan, työmiehille oli myönnettävä oikeus asettaa paikallinen luottamus- ja valvontamies kuhunkin tehtaaseen. Sopimuksen päättymisajaksi vaadittiin 1 päivää huhtikuuta 1908.

Heinäkuun 12 p:nä oli Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolla kokous, ja päätti se lakon nyttemmin muututtua yleiseksi, koko ammattialaa koskevaksi, vastedes neuvotella yhteisesti kaikkien lakkoon osaaottaneiden ammattikuntien kanssa, ja valitsi se näitä neuvotteluja johtamaan keskuudestaan 5-miehisen sovittelulautakunnan, jonka lautakunnan puoleen työväki ehdotuksillaan vastaisuudessa saisi kääntyä. Edellä mainitun Rauta- ja Metallityöntekijöiden yhteisen sulkua- ja sovittelukomitean kirjelmän johdosta jätettiin sovittelulautakunnalle vastattavaksi, että Liitto ei ole voinut suostua esitettyihin vaatimuksiin.

Työväen puolelta ilmoitettiin nyt, ettei se puolestaan aio esittää mitään lievennettyjä vaatimuksia, vaan pysyy edelleenkin jo esittämässään. Mitään neuvotteluja ei nyt pitempään aikaan tapahtunutkaan. Vihdoin 13 p:nä elokuuta ilmoitettiin työntekijäin puolelta, että he puolestaan nyt olivat luopuneet 9-tuntisen työpäivän vaatimuksesta, sekä vaatimuksesta urakkatyön, paitsi pakollisen, poistamisesta. Silloin alkoivat neuvottelut uudelleen, ja oli niitä 17, 18 ja 20 p:nä elokuuta, mutta mihinkään sopimukseen ei riitakysymyksen pääkohdista näissä neuvotteluissa päästy. Neuvottelujen kuluessa esitti työväki erään lisävaatimuksenkin, nimittäin että lakonrikkurit olisivat poistettavat Liiton töistä.

Kun siis tämä pitkällinen ja laajoja työväenryhmiä koskeva työriita yhä uhkasi jäädä ratkaisemattomaksi, teki Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta kirjelmässä 28 p:ltä elokuuta kumpaisellekin riitapuolelle ehdotuksen, että asianomaiset sopisivat jostakin täysin puolueettomasta henkilöstä, joka puheenjohtajana ottaisi johtaakseen sovittelulautakunnan neuvotteluja riitakysymyksen selvittämiseksi.

Kun Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto sentään kirjelmässään 31 p:ltä elokuuta Keisarilliselle Senaatille oli ilmoittanut ei puolestaan haluavansa määrätä puolueetonta henkilöä johtamaan sovitteluneuvotteluja, koska Liiton käsityksen mukaan neuvotteluista ei voi olla mitään tulosta, niin kauan

kuin työväki pysyi entisissä vaatimuksissaan, ja tämäkin välitysyritys siis näytti raukeavan tyhjiin, lähetti allekirjoittanut, läntisen piirin ammattientarkastaja 6 p:nä syyskuuta kummallekin asianomaiselle riitapuolelle kirjelmän, jossa kehoitettiin asianomaisia uskomaan jollekin puolueettomalle virastolle puheenjohtajan valitseminen johtamaan neuvotteluja. Sekä työväki että Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto myöntivät lopulta ehdotukseen ja suostuivat esittämään kolme ehdokasta, joista Keis. Senaatti saisi määrätä puheenalaiseen sovintolautakunnan puheenjohtajan toimeen yhden. Täksi tuli määrätyksi lakit. kand. E. V. Walldén. Hänen johdollaan pidetyissä sovittelulautakunnan kokouksissa 13, 14, 17, 18, 19 ja 21 p:nä syyskuuta ei kuitenkaan päästy mihinkään tuloksiin, työväen vaatimukset vieläpä kiristyivätkin, he kun uudistivat jo kerta ennen peruuttamansa vaatimuksen 9-tuntisesta työpäivästä. Neuvottelut keskeytyivät 21 p. syysk. tuloksitta.

Syysk. 28 p:nä esittivät Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton edustajat sovittelulautakunnassa Liiton lopullisen sovintoehdotuksen.

Tämä alistettiin työväen hyväksyttäväksi, mutta vastauksessaan 4 päivältä lokakuuta pysyi työväki entisissä vaatimuksissaan, jotka varsin oleellisesti erosivat Liiton esittämistä.

Koska neuvottelut siis taaskin näyttivät raukeavan tuloksitta, käännyimme lakit. kand. E. V. Walldén, lakit. tohtori Leo Ehrnrooth sekä allekirjoittanut vielä kerta välitysehdotuksella asianomaisten riitapuolien puoleen, joka välitysehdotus oli siten sommiteltu, että siihen oli koottu yhteen yhteiset kohdat kummankinpuolisista vaatimuksista ja koeteltu puolella ja toisella jyrkintä vastustusta herättäneet kohdat mahdollisimmasti lievittää ja siten tarjota tilaisuutta ja pohjaa neuvottelujen uusiutumiselle.

Pääasiallisesti tämän välitysehdotuksen pohjalla tehtiinkin sitten lopullisesti sovinto 15 ja 17 p:nä marraskuuta asianomaisten kesken ja allekirjoitettiin 17 p:nä marraskuuta Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton toiselta puolen ja toiselta puolen konetyömiesten, valurien, pannu- ja levyseppien, seppien, sähkötyömiesten sekä rauta- ja metallityöntekijöiden ammattikuntain välillä sopimuskirja.

Ihan kokonaan ei lakko vielä loppunut tähän; lopulliseen sovintoon eivät nimittäin yhtyneet putkenlaskijat eivätkä putkityöntekijät, vaan jatkoivat he, vaikka toiset ammattikunnat heiltä kielsivät kannatuksensa, lakkoa, jota jatkui aina keskipaikoille tammikuuta 1907, jolloin putkityöntekijät ryhtyivät töihinsä saamatta sentään aikaan mitään sopimuskirjaa ammattikuntansa ja Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton välillä.

Täten on siis päättynyt tämä pitkälinen lakko, joka, jollei ota lukuun läkki-, pelti- ja vaskiseppäin lakkoa, joka oli alkanut jo 12 p. toukokuuta, oli

kestänyt 6 p:stä heinäkuuta 17 pään marraskuuta, eli melkein 4¹/₂ kuukautta, ja johon oli ottanut osaa yli 3,000 työmiehen.

Lopullisista neuvotteluista oli seurauksena näin kuuluva

T y ö s o p i m u s

Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton

sekä

Konehtaalaisten, Valajain, Pannu- ja levyseppäin, Ruotsalaisen rauta- ja metalliammattiosaston, Seppiin, Sähkötyömiesten ynnä Rauta- ja metallisorvaajain

eri ammattiosastojen välillä Helsingissä, joka sopimus on noudatettava kussakin tšekäläisessä Liittoon kuuluvassa tehtaassa.

1 §. Jokaisessa Liittoon kuuluvassa tehtaassa Helsingissä tulee nuorukaisen ikä, oppiin otettaessa, olla vähintään kuusitoista vuotta.

2 §. Oppilaan ensimmäinen työvuosi on koevuosi, jonka kuluessa työnantaja päättää, onko oppilaalla taipumusta ammattiin. Jos hän katsotaan ammattiin sopivaksi, ratkaisee työnantaja yhdessä oppilaan isän tahi holhoojan kanssa, onko hän jatkava oppiansa vai ei. Varsinainen oppiaika kestää joka ammatissa, jossa oppilasjärjestelmää jo on olemassa, kolme vuotta, paitsi valajan ammatissa, jossa se kestää neljä vuotta.

3 §. Oppilas nauttii koevuotena joka tapauksessa taattua alinta tuntipalkkaa 18 penniä, ensimmäisenä oppivuotena samankaltaista tuntipalkkaa 22 penniä, toisena vuotena 26 penniä ja kolmantena vuonna 32 penniä sekä valajan oppilaat neljäntenä vuonna 42 penniä. Korkeampaa tuntipalkkaa maksetaan oppilaalle hänen ansionsa mukaan.

Oppiaika on loppuun palveltava samassa tehtaassa.

4 §. Naulanlämmittäjäpoikia pannu- ja levyseppille apumiehiksi älköön otetako nuorempia kuin viidentoista vuoden ikäisiä eikä seppiin sekä pannu- ja levyseppiin apumiehiä nuorempia kuin kahdeksantoista vuoden ikäisiä.

5 §. Ammattimiesten apulaisille kaikissa ammateissa maksetaan alinta tuntipalkkaa 35 penniä, mutta enemmän kunkin ansion mukaan. Päällelyöjät nauttivat mainittua palkkaa yhden vuoden työskenneltyään ammatissa. Vakituksille tehtaan ulkotyömiehille suoritetaan 30 penniä alinta tuntipalkkaa. Naulanlämmittäjäpojat, joiden työ on tilapäistä, nauttivat vähintään 20 pennin tuntipalkan.

6 §. Oppiajan kuluttua suoritetaan ammattimiehille määrättyä alinta tuntipalkkaa 42 penniä ja kahden vuoden jälkeen niille, jotka kykenevät omin-

takeisesti tekemään kaikkia töitä, mitkä yleensä pidetään kullekin erityiselle ammattimiehelle kuuluvina, eivätkä ole olleet epäsuunnollisia työssään, vähintään 50 penniä. Valajat saavat nauttia viimeksimainittua ylempää palkkaa yhden vuoden kuluttua oppiajan päättymisestä.

Niissä ammateissa, joissa oppilasjärjestelmää ei vielä ole käytännössä, saa ammattimies, joka on neljä vuotta työskennellyt samassa ammatissa, siitä vähintään yhden vuoden omintakeisena ammattimiehenä, myöskin 42 pennin alimman tuntipalkan. Työskenneltyään vieläkin kaksi vuotta saavat sellaiset kehittyneet säännölliset ammattimiehet, jotka edellisessä kohdassa mainitaan, vähintään 50 pennin tuntipalkan.

Työnantaja on oikeutettu harkintansa mukaan maksamaan alempaa palkkaa kuin 50 penniä tunnilta, ei kuitenkaan alle 42 pennin, niille miehille, jotka eivät täytä edellä mainittuja korkeampia ammattivaatimuksia.

7 §. Niiden palkkojen määrää, joita tätä ennen on kullekin työntekijälle suoritettu, ei tämän sopimuksen perusteella alenneta entisestään.

8 §. Varsinainen työaika määrätään joka työpaikassa tahti tehtaassa olemaan kymmenen tuntia päivässä, mutta pyhä- tai sunnuntaipäivän edellisenä päivänä seitsemän tuntia.

Ulkopuolella tehdasta olevassa työpaikassa, jossa muihin ammattialoihin kuuluvissa, samalla kertaa tehtävissä töissä ehkä on lyhyempi työaika käytännössä, voidaan sopimuksen mukaan käyttää kymmentä tuntia lyhyempääkin työaikaa.

9 §. Jos työaika jatkuu yli varsinaista aikaa, maksetaan sellaisesta ylityöstä, paitsi tavallista palkkaa, 50 %:n korotus. Milloin työtä tehdään sunnuntailevon aikana, joka luetaan pyhä- tai sunnuntaipäivän edellisestä päivästä k:lo 2 j. p. seuraavan arkipäivän aamuun k:lo 6, lisätään varsinaiseen palkkaan 100 %:n korotus.

Vuorotyötä ei lasketa ylityöksi, vaan palkataan sellaista työtä kuten tähänkin saakka erityisesti sovitulla määrällä.

10 §. Urakkatyötä tehdään ainoastaan molemminpuolisesta sopimuksesta, jolloin työnantajan tahti sen, joka häntä edustaa, tulee ennen työhön ryhtymistä sopia palkasta sen tahti niiden työntekijäin kanssa, joille työ tarjotaan. Jos sellaista sopimusta, työn laadun vuoksi, jossakin tapauksessa ei voida tehdä edeltäpäin, tapahtukoon urakkahinnan määrääminen sovitussa ajassa työn aloittamisen jälkeen.

Joka urakkatyössä on tekijän tuntipalkka hänelle taattu.

11 §. Työvälillä olkoon valta, jos tahtoo, olla poissa työstä vapunpäivänä, kuitenkin nauttimatta palkkaa. Valtiollisiin ja kunnallisiin vaaleihin on työvälillä luonnollisesti oleva vapaa pääsy, palkkaa silloinkaan nauttimatta poissaoloajalta.

Aijotusta poissaolosta on ilmoitus tehtävä edellisenä päivänä.

12 §. Kuhunkin valimoon asetetaan tarpeelliset pesulaitteet ja vaatekaapit.

13 §. Tili työntekijöitten kanssa tapahtuu kuten ennenkin joka toinen viikko, mutta välillä olevina viikkoina maksetaan työvälille arviomäärin sen ansaitsema palkka.

14 §. Vallitsevan työnseisauksen kautta työttömiksi joutuneet työmiehet otetaan entisiin työpaikkoihinsa takaisin sen mukaan kuin työtä heille riittää tahi on saatavissa.

15 §. Työnantajat tunnustavat ammattijärjestöjen merkityksen sikäli, kuin ne tarkoittavat pysyväisempien työsopimuksien aikaansaamista, ja koska työntekijäin ammattitaidon kehittyminen, joka on työnantajille tärkein seikka, on kuuluva ammattijärjestöjenkin pyrkimykseen, vakuuttavat työnantajat, ettei työhön otettaessa suinkaan katsota työntekijän kuulumista tuollaiseen järjestöön hänelle epäedulliseksi seikaksi.

16 §. Sekä työnantajat että työntekijät pitävät sovun vallitsemisen erittäinkin samassa paikassa työskentelevien kesken välttämättömänä, ja selittävät työläiset sen ohessa, ettei mitään vainoa niitä henkilöitä vastaan, jotka eivät ole ottaneet osaa muitten päätökseen työn lopettamisesta, missään tapauksessa harjoiteta sekä että rauha työpaikalla kaikessa tapauksessa on säilytettävä.

17 §. Jos riita syntyy jonkun kohdan johdosta, jota tämä sopimus koskee, tahi kysymys nostetaan tämän sopimuksen tulkitsemisesta, eikä asiasta muuten voida sopia, lykätään sellainen asia sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, jossa oikeudessa Liittoa edustaa kolme kerta kaikkiaan valittua jäsentä ja sitä ammattiyhdistystä, jota asia koskee, niinkään kolme pysyviksi jäseniksi valittua henkilöä. Näin valitut kuusi jäsentä valitsevat itse joka kerta puolueettoman puheenjohtajan, jonka tulee olla lakimies ja jolla ääniluvun tasan sattuessa on ratkaiseva ääni. Jollei puheenjohtajan vaalista päästä yksimielisyyteen, on puheenjohtaja Maistraatin nimitettävä.

Sovinto-oikeuden päätös on lopullinen ja molemmin puolin sitova.

18 §. Sopimusajan kestäessä ei lakkoa eikä työnsulkua saa julistaa.

19 §. Edellä oleva sopimus on voimassa 31 päivään joulukuuta 1908 ja sen jälkeenkin vuosi vuodelta, ellei irtisanomista tapahdu vähintään kaksi kuukautta ennen sitä päivää, jolloin sopimusaika loppuisi.

20 §. Allekirjoittamalla edellä olevan sopimuksen sitoutuu sekä Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto että asianomaiset ammattiyhdistykset parhaan voimansa mukaan vaikuttamaan siihen, että rauhalliset ja vakavat työsuhteet tulisivat vallitsemaan metalliteollisuuden alalla sekä että kaikki asianomaisiin järjestöihin kuuluvat jäsenet noudattavat sopimusta ja sen perusteella tapahtuvia välipuheita ja päätöksiä, niin että häiritseviä työnseisauksia, olkoot ne mitä laatua tahansa, mikäli mahdollista vastaisuudessa vältetään.

Sittenkun Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto siihen nähden että [sorvaajain ja] *) torvityöntekijäin ammattiosasto[t] toistaiseksi on [ovat] kieltäytynyt [ee]t Liiton kanssa tekemästä ylläolevaa sopimusta, näin ollen on katsonut välttämättömäksi ehdoksi sovinnon saamiselle, että erityiset työläisten ammatilliset keskusjärjestöt antaisivat takeita työrauhan säilyttämisestä sopimusajan kestäessä myöskin [sorvaajain ja] torvityöntekijäin työaluee[il]lla sekä tähän vaatimukseen on mainittujen keskusjärjestöjen puolesta suostuttu, on Liitto tähän nähden katsonut voivansa sopimuksen otsakkeessa lueteltujen ammattiosastojen kanssa tehdä välipuheen, joka siis astuu voimaan edellytyksellä että mainituilla keskusjärjestöillä on näiden takeiden toteuttamiseksi tarpeellinen valta.

41. $\frac{7}{9}$. Euran pitäjässä olevan Kauttuan rautatehtaan noin 130 työntekijää teki lakon, sen johdosta että 4 työntekijää oli erotettu, ja vaati palkan korotusta. Työntekijät palasivat työhön. Lakon pitkäkkisyyttä ei ole ilmoitettu.

1907.

42. $\frac{9}{1}-\frac{11}{1}$. Kesti 2 päivää. 18 niittaajaa (16 järjestynyttä) eräässä sillanrakennustyössä Turussa vaati tuntipalkan korottamista 3 pennillä sekä parempaa kohtelua työnantajan puolelta. Sovittiin tuntipalkan korottamisesta 2 pennillä.

43. $\frac{30}{1}-\frac{2}{4}$. Kesti 61 päivää. Erään Nilsiän pitäjässä sijaitsevan rautatehtaan valssaaajat, valurit, sepät ja konepajatyöntekijät, yhteensä noin 180 (150 järjestynyttä), vaativat erään työnjohtajan erottamista ja poistivat hänet työpajasta. Tämän johdosta irtisanottiin työntekijät poistumaan työstä ja muuttamaan tehtaan asunnoista 14 päivän kuluessa. Työhön ryhdyttiin työnantajan panemin ehdoin, minkä ohella työntekijät lausuiivat valittavansa työnjohtajan osaksi tullutta kohtelua. Painetut järjestyssäännöt otettiin käytäntöön.

44. $\frac{28}{3}-\frac{7}{5}$. Kesti 40 päivää. Turun 24:ssä sepän- ja vaunusepänpajassa teki 110 työntekijää, 103 seppää ja vaunuseppää (65 järjestynyttä) lakon. Työntekijät vaativat opinkäyneelle ammattityöntekijälle 55 pennin alinta tuntipalkkaa sekä oppilaille ensimmäisenä vuonna 25 p., toisena 30 p., kolmantena 35 p. ja ensimmäisenä sen jälkeisenä vuonna 40 p. Edelleen vaativat työntekijät 10-tuntista työpäivää sekä työn lopettamista lauantaisin klo 2 i. p. Sopimus tehtiin $\frac{1}{5}$ 1909, jolloin opinkäyneitten alimmaksi tuntipalkaksi määrättiin 45 p. urakkatyöstä sopimuksen mukaan; ylityöstä 50 %:n korotus, mutta lauantaisin ja sunnuntaisin 100 %; 10-tuntinen työaika, mutta lauantaisin työ lopetetaan klo 2 i. p.; alimmaksi tuntipalkaksi oppilaille eri oppivuosinaan 22, 25 ja 28 p. sekä ensimmäisenä oppiajan jälkeisenä vuonna 35 p.; työnantajat tunnustavat

*) Sorvaajain kanssa myöhemmin tehdystä työsopimuksesta ovat sulkumerkin sisällä olevat sanat poisjätetyt.

ammattiyhdistykset, mutta eivät ole velvolliset käyttämään yksinomaan järjestyneitä työntekijöitä; riidan sattuessa asetetaan sovinto-oikeus. Työnantajat katsoivat sopimusta rikutun, kun ainoastaan yhden eikä kaikkien työnantajain työntekijät olivat sanoutuneet irti. Avustusta saivat työntekijät noin 650 mk.

45. $\frac{3}{4}$ — $\frac{4}{4}$. Kesti päivän. Erään viipurilaisen konepajan 6 seppää teki lakon, vaatien alimmaksi tuntipalkaksi 50 p. sekä apureille 30 p., sen sijaan että oli maksettu sepille tuntipalkkaa 45, 44 ja 35 p. sekä apureille 25 p. Sepän palkat pysytettiin ennallaan, mutta apurien palkat korotettiin 27 penniin.

46. $\frac{19}{4}$ — $\frac{6}{5}$. Kesti 17 päivää. Porin konepajan 7 valuria (4 järjestynyttä) teki lakon, vaatien opinkäyneille alimmaksi tuntipalkaksi 45 p., oppilasolojen järjestämistä, urakkatyötä ainoastaan sopimuksen mukaan y. m. Sovittiin hyväksymällä työntekijäin vaatimukset.

47. $\frac{8}{5}$ — $\frac{17}{5}$. Kesti 9 päivää. Hämeenlinnan 7 sepän- ja konepajassa teki 47 rautatyöntekijää (26 järjestynyttä) lakon, vaatien uutta palkkatariffia. Tariffi hyväksyttiin. Työnantajat katsoivat työ sopimusta rikutun, kun työntekijät eivät olleet noudattaneet irtisanomisaikaa.

48. $\frac{16}{5}$ — $\frac{27}{5}$. Kesti 11 päivää. Viipurin konepajan 105 erilaatuista metallityöntekijää (80 järjestynyttä) vaati palkankorotusta alimpine tuntipalkkoineen sekä oppilasolojen järjestämistä. Sittenkun eräitten osastojen työntekijät olivat julistaneet lakon, irtisanoi työnantaja muut. Sovittiin uudesta palkkatariffista sekä oppilasoloista.

49. $\frac{18}{5}$ — $\frac{3}{6}$. Kesti 16 päivää. Turun 12 läkki-, levy- ja vaskiseppän liikkeessä teki 85 työntekijää (75 järjestynyttä) lakon, vaatien alinta tuntipalkkaa ja oppilasolojen järjestämistä. Miltei kaikki työntekijäin vaatimukset hyväksyttiin sovinnolla.

50. $\frac{8}{7}$ — $\frac{8}{2}$ 1908. Kesti 215 päivää. Erään Pieksämäen pitäjässä olevan rautatehtaan putkenvalajat, lukuaan 23 ja kaikki järjestyneitä, vaativat urakkatyön poistamista ja alinta 45 p. tuntipalkkaa; oppiajaksi 5 vuotta 15 pennin alimmalla tuntipalkalla ja oppilaan alimmaksi iäksi 16 vuotta; ylityöstä korotusta 50 % ja sunnuntaityöstä 100 %; lauantaisin 7-tuntista työaika; apureita ei saisi käyttää valureina; vaalipäivät ja Vapunpäivä vapaat; sovintolautakunta ratkaisemaan riitoja; ei joukottaisia irtisanomisia sopimusaikana, joka kestää vuoteen 1909. Sovittiin urakkatyön säilyttämisestä takaamalla 40 p. alin tuntipalkka, milloin sellaista työtä käytetään; oppilaiden tuntipalkaksi 12—26 p.; oikeus työnantajalle irtisanoa ne työntekijät, joita hän ei katso voivansa käyttää; sopimus voimassa $\frac{1}{9}$ 1910 asti. Työntekijät saivat avustusta 6—20 mk. viikossa.

51. $\frac{8}{8}$ — $\frac{17}{8}$. Kesti 9 päivää. Erään Akaan pitäjässä olevan viilahakkion 15 työntekijää (12 järjestynyttä) teki lakon sen johdosta ettei palkkaa oltu maksettu. Palkat maksettiin. Palkanmaksun viivästyminen lienee joutunut siitä että tehdas oli konkurssitilassa.

52. $\frac{26}{8}$ — $\frac{27}{8}$. Kesti päivän. 70 työntekijää (19 järjestynyttä) 9:ssä Viipurin läkki-, levy- ja vaskisepäniilikkeessä vaati palkankorotusta. Sovittiin palkkatariffista, jossa määrättiin alin tuntipalkka.

53. $\frac{3}{10}$ — $\frac{4}{10}$. Kesti päivän. Lakkko aiheutui siitä, että Pietarsaaren erään konepajan työntekijät, lukuaan 43 (13 järjestynyttä), vaativat erään työnjohtajan poistamista. Puheena oleva työnjohtaja erosi vapaaehtoisesti. Työntekijät käyttivät väkivaltaa työnjohtajaa vastaan. Kumpainenkin riitapuoli syytti toistaan järjestyssääntöjen rikkomisesta.

54. $\frac{27}{11}$ — $\frac{2}{1}$ 1908. Kesti 36 päivää. Erään Jääsken pitäjässä olevan puuhiomon 39 metallityöntekijää, lämmittäjää ja koneenkäyttäjää vaati 8-tuntisia työvuoroja sekä lyhennettyä työaika sunnuntai- ja pyhäpäivän edellisenä päivänä, taattua päiväpalkkaa urakkatyöstä y. m. Kun näiden työntekijäin kanssa ei saatu sopimusta aikaan, irtisanottiin kaikki työntekijät, joita yhteensä oli 661. Työnsulku alkoi $\frac{30}{11}$. Sittenkun oli saatu tarpeellinen määrä lämmittäjiä ja metallityöntekijöitä, osin vanhoja ja osin uusia, voitiin tehdas jälleen panna käyntiin. Kun työnantaja ei ollut suostunut metallityöntekijäin vaatimuksiin, pysyi tehdas heidän puoleltaan julistettuna lakkotilaan.

1908.

55. $\frac{11}{1}$ — $\frac{2}{5}$. Kesti 111 päivää. Erään viipurilaisen läkki- ja levysepänpajan 11 oppilasta (6 järjestynyttä) teki lakon sen johdosta että työnantaja vaati oppilaita allekirjoittamaan hänen tekemänsä välipuheen. Työntekijät vastustivat sellaisen välipuheen tekemistä ja vaativat keskinäiseen sopimukseen nojaavaa välikirjaa. Oppilaat palasivat työhön välikirjatta.

56. $\frac{29}{1}$ — $\frac{10}{2}$. Kesti 12 päivää. Erään vaasalaisen konepajan 11 valuria, kaikki järjestyneitä, vaati pakollisen urakkatyön poistamista, alinta tuntipalkkaa, oppilasolojen järjestämistä, 50 ja 100 %:n korotusta yli- ja pyhätyöstä, sovintolautakunnan asettamista riitoja ratkaisemaan. Työnantajaliiton ja ammattiyhdistyksen kesken tehtiin sopimus, jolla pakollinen urakkatyö poistettiin, sekä opinkäyneille että oppilaille määrättiin alin tuntipalkka, työaika ja oppiaika järjestettiin. Sopimus on voimassa $\frac{1}{2}$ 1910 asti ja on irtisanottava viimeistään $\frac{1}{12}$ 1909.

57. $\frac{3}{2}$ — $\frac{13}{2}$. Kesti 10 päivää. Erään Joroisten pitäjässä sijaitsevan konepajan 6 valuria, kaikki järjestyneitä, lakkasi työstä, kun työnjohtaja kieltäytyi maksamasta eräälle valurille palkkaa urakalla tehdystä valinkappaleesta, joka oli epäonnistunut. Työntekijät vaativat alinta tuntipalkkaa ja ainoastaan vapaaehtoista urakkatyötä. Sovittiin alimmaksi tuntipalkaksi 35 p.; urakkatyötä sopimuksen mukaan; oppilaille ensimmäisenä vuonna 15 penniä tunnilta ja 5 p. korotus vuosittain; työnsaannin ajoittaisesti vähentyessä ei $\frac{3}{2}$ lakon tehneitä työntekijöitä eroteta, vaan joko työaika vähennetään taikka saavat työntekijät olla jouten kukin vuoroonsa; kaikki lakontehneet otetaan takaisin työhön.

58. $28/3-21/4$. Kesti 24 päivää. Erään Savonlinnassa olevan konepajan kaikki 104 metallityöntekijää (58 järjestynyttä) vaativat oppilasolojen järjestämistä, alinta tuntipalkkaa, työn lopettamista pyhäpäivän edellisenä päivänä klo 2 i. p., 100 %:n korotusta sunnuntaityöstä; ainoastaan järjestyneitä työntekijöitä saisi ottaa työhön. Työntekijäin vaatimukset hyväksyttiin sovinnolla, kuitenkin niin että työhön saa ottaa muitakin kuin järjestyneitä työntekijöitä. Työntekijät saivat avustusta 700 mk.

59. $4/4-12/11$. Kesti 222 päivää. Tämä metalliteollisuuden alalla puhjennut laaja työnseisaus, laatuuaan suurin, mikä maassamme ylipäätään tähän asti on tapahtunut, alkoi Pietarsaaren konepajassa, missä työntekijät vaativat tariffisopimusta, jossa määrättäisiin alimmat palkat ja pakollisen urakkatyön poistaminen. Kun työnantaja ei suostunut näihin vaatimuksiin, puhkesi huhtikuun 4 päivänä lakko konepajan maanviljelyskalutyöntekijäin, seppäin ja viilajain keskuudessa. Täten tuli lakko koskeneeksi valurejakin. Lakkolaisia oli lukuaan 97. Näistä oli 30 järjestyneitä. Kun valurit edeltäpäin irtisanoutumatta lakkasivat työstä, haastatti työnantaja heidät oikeuteen sopimuksen rikkomisesta ja heidät tuomittiin sakkoon. Lakon aikana otettiin uusia työntekijöitä, jotka vähitellen harjoitettiin, minkä ohella myös osa entisiä työntekijöitä palasi työhön. Heinäkuun 1 päivänä tehtiin sovinto kaikkien muiden paitsi valurien kanssa kahdeksi vuodeksi, jolloin niinhyvin palkat kuin muut työehdot pysytettiin ennallaan. Lakko kesti kaikkiaan 87 päivää. Valurien taholta pysyi konepaja edelleen lakkotilaan julistettuna.

Tampereella esittivät erityiset metallityöntekijäin ryhmät, nimittäin valurit, rauta- ja metallisorvarit sekä konetyöntekijät maaliskuussa ehdotuksia tariffisopimuksiksi. Näissä tehtiin pääasiassa seuraavat vaatimukset: oppilasten tuntipalkka olisi oleva ensimmäisenä oppivuonna 20 p., toisena 25 p., kolmantena 30, 32 à 35 p., neljäntenä 35, 40 à 45 p. sekä viidentenä oppivuonna valuri- ja sorvarioppilaille 50 à 55 p. Opinkäyneille työntekijöille olisi alin tuntipalkka oleva: valureille 55 p., rauta- ja metallisorvareille 65 p. ja muille metallityöntekijöille 47 p. Sen lisäksi vaadittiin oppilasluvun ja ylityön rajoittamista, urakkatyön poistamista, ainoastaan järjestyneiden työntekijäin käyttämistä työssä, 9-tuntista työaika y. m.

Työnantajat eivät katsoneet voivansa suostua näihin vaatimuksiin. Mitä erittäin palkkakysymykseen tulee, huomautti eräs työnantaja työntekijöille osottamassaan kirjelmässä, ettei konepajateollisuus ylipäätään ole Suomessa ollut erittäin tuottava liike ja nykyään on tila painostuneempi kuin moniin aikoihin sekä tulevaisuudentoiveet kaikkea muuta kuin valoisat. Suomen työnantajat eivät voi määrätä valmisteilleen hintoja oman mielensä mukaan eivätkä sentähden myöskään maksaa niitä palkkoja, mitä kulloinkin pyydetään, vaan täytyy huomioon ottaa kilpailu niinhyvin kotimaassa kuin erittäinkin ulkomaan kanssa.

Työnantajat kuitenkin tekivät välitysehdotuksen, jossa osa työntekijäin vaatimuksia periaatteellisesti hyväksyttiin ja oppilaiden tuntipalkkoiksi ehdotettiin 15, 18, 23, 28 ja 35 p. itsekunakin oppivuonna sekä opinkäyneelle työntekijälle (4 tahi 5 vuoden oppiajan kuluttua) 35 p. ja ammattitaitoiselle työntekijälle 6 vuotisen työajan jälkeen 45 p.

Kun neuvottelut osottautuivat turhiksi, alkoi lakko noissa neljässä Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liittoon kuuluvassa konepajassa huhtikuun 18 päivänä, eräissä ammateissa hiukan myöhemmin. Lakkoon otti osaa 748 työntekijää. Lakon aikana tehtiin sovitteluyrityksiä, mutta turhaan.

Kun riita ei niinmuodoin näyttänyt olevan sovittavissa, otti Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto elokuun alussa käsiteltäväkseen kysymyksen, eikö olisi tarpeen julistamalla työnsulku muissa Liittoon kuuluvissa työpajoissa pakkottaa lakkolaiset sopimaan riidan. Tähän suuntaan käyvä päätös tehtiinkin ja saatettiin työntekijäin tiedoksi elokuun 8 päivänä päivätyssä, näin kuuluvassa kirjelmässä:

»Sittenkun rauta- ja metallityöntekijäin sekä valajain ammattiosastot Tampereella ja Pietarsaaressa sekä rauta- ja metallisorvariain ammattiosasto Tampereella viime kesänä Liitolle olivat jättäneet erinäisiä työsopimusehdotuksia sekä Liitto näiden ehdotuksien johdosta oli antanut näistä muutamissa kohdin poikkeavat vastaehdotukset, selittivät työläisjärjestöt, että, koskei heidän tekemiinsä vaatimuksiin oltu suostuttu eikä Liiton vastaehdotuksia, joihin ei oltu tehty eikä luvattukaan tehdä mitään muutoksia, työväki voinut hyväksyä, työväki tulisi julistamaan lakon. Näin tapahtuikin ja yllämainitut ammattityöläiset sanoutuivat vähitellen irti, jonka ohessa asianomaiset työpajat joutuivat lakkotilaan.

Joka kerta kun neuvotteluihin selkkausten välttämiseksi on ryhdytty, ovat Liiton edustajat perusteellisesti selittäneet, miksi ei Liiton puolelta ole voitu myöntää työväen vaatimuksiin riidanalaisissa kysymyksissä. Periaatteellisissa kysymyksissä ei Liitto ole voinut luopua käsityksestä, jonka se oikeuden ja kohtuuden perustuksella kerran on omaksunut, ja taloudellisissa kysymyksissä määrää Liiton myönnytykset mitä tarkimmin teollisuuden kannattavuus ja yleinen taloudellinen asema. Kun näyttää siltä, että juuri vaaditut ja tarjotut minimipalkat ovat ne, jotka nyttemmin estävät sovinnon syntymistä, on Liitolla tässä kohden uudestaan syytä huomauttaa, kuinka nämät palkat on asetettu sangen perusteellisesti harkittua, mitä asianomaiset tehtaat kysymyksessä olevassa tapauksessa voivat ottaa suorittaakseen, ja ettei niiden muuttaminen lakon avulla siitä syystä ole ollut eikä tule mahdolliseksi, mikä kaikki jo ennen selkkausten alkamista sekä sen jälkeenkin aina, kun tilaisuutta on ollut, on työntekijöille ilmoitettu.

Liitto ei ole tahtonut ryhtyä tähän asti mihinkään tehokkaampiin toimenpiteisiin riitaisuuksien selvittämiseksi, koska se on vakuutettu, että työmiehet ilman niitäkin vähitellen tulevat käsittämään välttämättömäksi Liiton tarjoamilla ehdoilla luopua lakoista. Mutta niin on kuitenkin tapahtunut ainoastaan varsinaisten konepajatyömiesten suhteen Pietarsaaressa, ja kun nyttemmin lähes neljä kuukautta on kulunut lakon alkamisesta, ei Liitto voi, tekemättä mitään jäseniensä tukemiseksi, katsella sen kulkua, sitä vähemmin kun riita nyttemmin koskee ainoastaan palkkoja, joita ei voitu korottaa suuremmiksi kuin luvattu on ja joiden palkkojen joka tapauksessa täytyy katsoa vastaavan niitä vaatimuksia, joita elatus-

kustannusten perustuksella asianomaisilla paikoilla voidaan asettaa. Sentähden ja kun Liitolle on tunnettua, että lakossa olevat työntekijät nauttivat avustusta ei ainoastaan asianomaisilta järjestöiltä vaan yksityisiltäkin metallityöntekijöiltä maassa, jotka siten kukin kohdastaan vielä vaikeuttavat sopimuksen syntymistä, on Liitto tänään pidetyssä kokouksessa, jossa oli lukuisasti osanottajia ja johon edustajia Liiton ulkopuolellakin olevista konepajoista otti osaa, päättänyt, että elleivät asianomaiset metallityöntekijäin ammattiosastot Tampereella ja valajain ammattiosasto Pietarsaassa kuluvan elokuun aikana Liiton jättämien ehdotusten pohjalla tee sovintoa, lopettamalla sanotuilla paikkakunnilla aletut lakot, tulevat Helsingin ulkopuolella olevat konepajat julistettaviksi työnsulkuun.

Mainittuun työnsulkuun tulee ottamaan osaa paitsi Liittoon kuuluvia, Helsingin ulkopuolella olevia konepajoja myöskin muita ulkopuolella Liittoa olevia suurempia tehtaita.

Sitäpaitsi on Liitto päättänyt, että Helsingissä nykyään voimassa oleva työsopimus, joka estää välitöntä työnsulun julistamista pääkaupungin tehtaissa, heti sanotaan irti.

Mainitusta päätöksestä saa Liitto täten Teille ilmoittaa, ja lausuu Liitto luottamuksensa siitä, että Te, tuntien aseman vakavuuden, siinä ajassa, joka vielä on työnsulkupäätöksen voimaanastumiseen, tulette tekemään kaikki mikä Teille kuuluu, että rauha riitaisuuksista saataisiin aikaan ja levolliset työolot sen kautta palaisivat.

Liitto tahtoo lopuksi ilmoittaa, että se ainoastaan pakosta on mainitun päätöksen tehnyt ja että asianomaisista työväenjärjestöistä riippuu, missä määrin suunniteltu toimenpide tulee toimeenpantavaksi tai ei; ja katsoo Liitto sentähden mielenkiinnolla niitä ehdotuksia asian auttamiseksi, joita Te ehkä tulette keksimään.

Tähän Ammattijärjestö vastasi elokuun 26 päivänä, että sen johtokunta oli perinpohjaisten ja monipuolisten neuvotteluiden jälkeen yhtynyt siihen päätökseen, ettei työnantajain esittämiä ehtoja voida hyväksyä. Kun Ammattijärjestö kuitenkin edellytti, että Metallityönantajain liitto ei tahtonut ulottaa riitaa koko maahan, ennenkuin neuvotteluja on pidetty, teki Ammattijärjestö vieläkin yhden tariffisopimusehdotuksen. Oppilaille ehdotettiin seuraavat tuntipalkat, nimittäin koevuonna 18 p. (työnantajain tarjous 15 p.), ensimmäisenä oppivuonna 22 p. (18 p.), toisena oppivuonna 26 p. (23 p.), kolmantena oppivuonna 32 p. (28 p.) ja neljäntenä oppivuonna 40 p. (35 p.). Oppiajan kuluttua olisi tuntipalkka oleva valureille enintään 45 p. ja muille opinkäyneille 40 p. Työaika olisi oleva 10 tuntia päivässä, paitsi sunnuntain ja pyhäpäivän edellisinä päivinä 7 tuntia. Ylityöstä maksettaisiin 50 %:n ja pyhätyöstä 100 %:n korotus.

Tämäkään ehdotus ei vienyt riidan sovittamiseen.

Syyskuun 15 päivänä saattoivat Metallityönantajain liittoon yhtyneet työnantajat tiedoksi, että heidän työpajoissaan on työnsulku alkava lokakuun 1 päivänä, minkä johdosta kaikki työntekijät irtisanottiin siksi päiväksi.

Sillä välin oli Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan päällikkö, Senaattori Otto Stenroth syyskuun lopulla ryhtynyt yksityisiin neuvotteluihin työnantajain ja työntekijäin edustajain kanssa sekä katsoi sen nojalla, mitä hän siten oli saanut tietää, voivansa tarjota Tampereella ja Pietarsaassa oleville asianosaisille välitystään uhkaavan työnsulun estämiseksi. Syyskuun 22 päivänä

päivätyssä kirjelmässä huomautti Senaattori riitapuolille että, sittenkun kaikki riitapuolten väliset neuvottelut olivat osottautuneet turhiksi, hän oli katsonut velvollisuudekseen koettaa saada selville, eikö kuitenkin olisi mahdollista, edellyttämällä hyvää tahtoa kummallakin puolen, saada aikaan hyväksyttävä välitysehdotus. Senaattorin kirjelmään liitettyssä ehdotuksessa oli työntekijäin vaatimukset otettu varteen, mikäli ne Senaattorin vakaumuksen mukaan nykyään olivat toteutettavissa, samalla kun ehdotuksessa ei ollut sellaisia myönnytyksiä työnantajain puolelta, joita näiden olisi mahdoton tehdä. Samalla kun Senaattori jätti ehdotuksensa asianosaisten harkittavaksi huomautti hän että, jollei ehdotusta kumpaiseltakin puolelta hyväksytä, ei hän katso voivansa enää tehdä mitään työsulun ehkäisemiseksi. Senaattori odotti vastausta viimeistään lauantaina, syyskuun 26 päivänä klo 2 j. p. p.

Senaattori Stenrothin esittämä sopimusehdotus kuului seuraavasti:

Työsopimus

tehty toiselta puolen Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton ja toiselta puolen Suomen Metallityöntekijäin Liiton ja sen Tampereen osastojen, Suomen Valajain Liiton ja sen Tampereen ynnä Pietarsaaren osastojen sekä Suomen Rauta- ja Metallisorvaajien Liiton ja sen Tampereen osaston välillä.

1 §. Jokaisessa Metalliteollisuuden Harjoittajain Liittoon kuuluvassa tehtaassa Tampereella ja Pietarsaaressa tulee nuorukaisen iän, oppiin tullessa, olla vähintään 16 vuotta.

2 §. Oppilaan ensimmäinen työvuosi on koevuosi, jonka kuluessa työnantaja päättää, onko oppilalla taipumusta ammattiin. Jos hän katsotaan ammattiin sopivaksi, ratkaisee työnantaja yhdessä oppilaan isän tahi holhoojan kanssa onko hän jatkava oppiansa vai ei. Varsinainen oppiaika, mikäli sitä nyt puheena olevissa ammateissa on olemassa, kestää niissä kolme vuotta, paitsi valajan ja sorvaajan ammatissa neljä vuotta.

3 §. Oppilas nauttii koevuotena joka tapauksessa taattua alinta tuntipalkkaa 15 penniä; ensimmäisenä oppivuotena samankaltaista tuntipalkkaa 18 penniä; toisena vuotena 23 penniä ja kolmantena vuotena 28 penniä, sekä valajan ja sorvaajan oppilaat neljäntenä vuotena 38 penniä. Korkeampaa tuntipalkkaa maksetaan oppilalle hänen ansionsa mukaan.

Oppiaika on loppuun palveltava samassa tehtaassa.

4 §. Naulanlämmittäjäpoikia kattila- ja levysepile apumieheksi älköön otettako nuorempia kuin 16 vuotta täyttäneitä, eikä seppien eikä kattila- ja levyseppien apumiehiä nuorempia kuin 18 vuotta täyttäneitä.

5 §. Ammattimiesten apulaisille kaikissa ammateissa sekä valunpuhdistajille maksetaan alimpana tuntipalkkana 30 penniä kuin myös uunimiehille 35 penniä. Korkeampaa tuntipalkkaa suoritetaan kunkin ansion mukaan.

6 §. Oppiajan kuluttua suoritetaan ammattimiehille määrättyä alinta tuntipalkkaa 38 penniä.

Niissä ammateissa, joissa oppilasjärjestelmää ei vielä ole käytännössä, saa ammattimies, joka on neljä vuotta työskennellyt samassa ammatissa, siitä vähintään yhden vuoden omintakeisena ammattimiehenä, myöskin 38 pennin alimman tuntipalkan.

7 §. Tämän sopimuksen perusteella ei kenenkään entisiä palkkoja alenneta.

8 §. Varsinainen työaika määrätään joka työpaikassa kymmeneksi tunniksi päivässä, paitsi pyhä- ja sunnuntaipäivän edellisenä päivänä seitsemäksi tunniksi.

9 §. Jos työaika jatkuu yli varsinaisen työajan, maksetaan sellaisesta ylityöstä 50 %:n korotus. Milloin työtä tehdään sunnuntailevon aikana, joka luetaan pyhä- tai sunnuntaipäivän edellisestä päivästä klo 2 iltapäivällä seuraavan arkipäivän aamuun klo 6, lisätään varsinaiseen palkkaan 100 %, ellei työ käsitä tehtaan omia korjaustöitä, jotka ovat välttämättömiä liikkeen käynnille, jossa tapauksessa korotus on oleva 50 %. Vuorotyötä älköön pidettävä ylityönä, vaan maksettakoon palkka sellaisesta työstä edelleenkin sopimuksen mukaan.

10 §. Urakkatyötä tehdään ainoastaan molemminpuolisesta sopimuksesta, jolloin työnantajan tahi sen, joka häntä edustaa, tulee ennen työhön ryhtymistä sopia palkasta sen tahi niiden työntekijäin kanssa, joille työ tarjotaan. Jos sellaista sopimusta, työn laadun vuoksi, jossakin tapauksessa ei voida tehdä edeltäpäin, tapahtukoon urakkahinnan määrääminen sovitussa ajassa työn aloittamisen jälkeen. Joka urakkatyössä on tekijän tuntipalkka hänelle taattu.

11 §. Työväellä on valta, jos haluaa, olla poissa työstä Vapunpäivänä, kuitenkin nauttimatta palkkaa. Valtiollisiin ja kunnallisiin vaaleihin on työväellä luonnollisesti oleva vapaa pääsy palkkaa milloinkaan nauttimatta poissaoloajalta. Aijotusta poissaolosta on ilmoitus tehtävä edellisenä päivänä.

12 §. Jokaisen työpajan yhteyteen on toimitettava tarpeelliset pesutelineet sekä huone tahi kaapit vaatteita varten.

13 §. Palkka maksettakoon viikottain torstaipäivin.

14 §. Työnantajat eivät sekaannu työväen ammatilliseen järjestystoimintaan.

15 §. Jos riita syntyy jonkun kohdan johdosta, jota tämä sopimus koskee, tahi kysymys nostetaan sopimuksen tulkitsemisesta, eikä asiasta muuten voida sopia, lykätään sellainen asia sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, jossa oikeudessa työnantajain liittoa edustaa kolme kerta kaikkiaan valittua jäsentä ja

työntekijäin liiton osastoa niinkään kolme pysyviksi jäseniksi valittua henkilöä. Näin valitut kuusi jäsentä valitsevat itselleen joka kerta puolueettoman puheenjohtajan, jolla ääniluvun tasan sattuessa on ratkaiseva ääni. Jollei puheenjohtajan vaalissa päästä yksimielisyyteen, on puheenjohtaja Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan nimitettävä.

Sovinto-oikeuden päätös on lopullinen ja molemmin puolin sitova.

16 §. Sopimusajan kestäessä ei lakkoa eikä työnsulkua saa julistaa sellaisen seikan johdosta, josta tässä sopimuksessa puhutaan.

17 §. Edellä oleva sopimus on voimassa 31 päivään joulukuuta 1910 ja sen jälkeen vuosi vuodelta, ellei irtisanomista tapahtu vähintään kaksi kuukautta ennen sitä päivää, jolloin sopimusaika loppuu.

18 §. Sittenkun kaikki asianosaiset ovat tämän sopimuksen allekirjoittaneet, peruutetaan aiottu työnsulku sekä sen aiheuttamat irtisanomiset työstä ja asunnoista. Sen ohella Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto selittää, ettei työselkkauksiin osaaottaneille, tämän sopimuksen alle kuuluville työmiehille ole siitä koitua mitään seurauksia heidän työsuhteissaan, ja samoin työntekijäin liitot ettei mikään vihamielinen toiminta työnantajia tai työnjohtajia kohtaan heidän puoleltaan ole riitaisuusien johdosta tapahtuva.

Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto antoi Senaattori Stenrothin välitysehdotukseen näin kuuluvan vastauksen:

Kirjelmässä kuluvan syyskuun 22 päivältä on herra Senaattori, huomauttaen että Tampereen ja Pietarsaaren metallityöpajoissa parastaikaa kestävien pitkällisten työriitain rauhallinen ratkaisu olisi toivottava niinhyvin puheena olevan teollisuudenhaaran ja siinä toimivien työntekijäin kuin koko yhteiskunnan edun ja menestyksen kannalta, Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi lähettänyt laatimansa välitysehdotuksen mainittujen riitain sovittamiseksi.

Tänään pitämässään kokouksessa on Liitto tarkastanut sanotun ehdotuksen sekä silloin havainnut muutamia eroavaisuuksia siitä sopimusehdotuksesta, jonka Liitto työriitain kestäessä on työntekijöille esittänyt. Näistä on Liiton huomiota varsinkin kiinnittänyt ehdotettu kolmen pennin korotus Liiton tarjoamaan alimpaan tuntipalkkaan, kolmeenkymmeneenviiteen penniin, joka ammattimiehelle maksettaisiin oppiajan kuluttua. Liitto ei voi olla tässä huomauttamatta, ettei mitään sellaisia syitä, jotka aiheuttaisivat Liiton korottamaan ennemmin lupaamiaan palkkamääriä suinkaan ole sattunut, ja kun luopuminen Liiton tähänastisesta kannasta sen takia mahdollisesti olisi omansa horjuttamaan luottamusta Liiton aikaisempiin ilmoituksiin, voisi näyttää välttämättömältä hyljätä välitysehdotus. Mutta kun ne Liiton jäsenet, joita tämä asia lähinnä koskee, siihen nähden, että ennemmin tarjottu palkan korotus neljäänkymmeneenviiteen penniin ammattimiehelle kuuden vuoden työajan kuluttua on välitysehdotuksesta jätetty pois, ovat katsoneet voitavansa hyväksyä mainitun korotuksen 35 pennin tuntipalkkaan, ei Liittokaan, antaen täyden arvon Kauppa- ja teollisuustoimituskunnan päällikön esittämille näkökohdille tämän pitkäaikaisen työriidan sopimisen välttämättömyydestä, ole tahtonut vastustaa sitä. Näin ollen ja kun muut välitysehdotuksessa tehdyt muutokset Liiton ennen laatimaan sopimukseen ovat vähemmän tärkeitä ja kun sekä Liitto että asianomaiset työnantajat ovat voineet yhtyä myöskin niihin, on Liitto siis hyväksynyt ehdotuksen täydellisesti.

Ilmoittaen tämän Liitto samalla kunnioittaen mainitsee haluavansa herra Senaattorin ehdotuksen 18 §:n jälkimäiseen lauseeseen sellaisen lisäyksen, että-siinä mainittua työntekijäin vihamielistä toimintaa saisi tulla kysymykseen yhtä vähän toisin ajattelevia työntekijöitä kuin työnantajia tahi työnjohtajia kohtaan. Kun tämä lisämääräys ei tiedä herra Senaattorin ehdotuksen muuttamista, vaan ainoastaan sen luonnollista selventämistä, ei sanotun määräyksen ottaminen pykälään näy tarvitsevan aiheuttaa vaikeuksia.

Lopuksi Liitto ilmoittaa *suostuneensa ehdotukseen* sillä edellytyksellä, että myöskin asianomaiset työntekijäin järjestöt, ennen aijotun työnsulun alkamista, sanotun ehdotuksen hyväksyvät, mutta että Liitto, ellei niin käy, pitää itsensä vapautettuna kaikista tähän asti tekemistään tarjouksista.

Suomen Ammattijärjestö antoi näin kuuluvan vastauksen:

Vastaukseksi Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan Päällikön kirjelmään t. k. 22 päivästä ja sitä seuraavaan työnsopimusehdotukseen saamme kunnioittaen lausua seuraavaa:

Suomen Ammattijärjestöön kuuluvat Tampereen ja Pietarsaaren metallityöntekijäin lakkoon osaaottavista ainoastaan Suomen Metallityöntekijäin Liiton eri osastojen jäsenet, joka Liitto päätöksellä t. k. 24 päivänä on yhtynyt Suomen Ammattijärjestön valtuutettujen tekemään, tänään lopullisesti tarkistettuun päätökseen. Suomen Ammattijärjestö sekä sen alainen Suomen Metallityöntekijäin Liitto käsittää, että sen on tehtävä kaikki voitavansa työrauhan palauttamiseksi metalliteollisuuden alalla maassamme eikä ainoastaan tähän tärkeään teollisuuteen ja siinä toimiviin työntekijöihin, vaan myös maamme köyhälistön etuun nähden.

Tämä työriita on ilmeisesti vakuuttanut kaikki työväenjärjestöt siitä, että Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton tarkoitus on kerta kaikkiaan nykyään vallitsevissa edullisissa liikeoloissa ainakin toistaiseksi estää työntekijäin yritykset asemansa parantamiseksi sekä että työnantajat käyttämällä hyväkseen työttömyyttä haluavat huonontaa työehtoja. Tähän on meille antanut aihetta Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton meille elokuun 8 päivänä kuluva vuotta antama tieto, että Helsingin metallitehdasten työnsopimus sanotun Liiton ja työntekijäin kesken, joka on ollut voimassa marraskuun 15 päivästä 1906, hetimiten sanotaan irti, mikä irtisanominen tietysti on johtunut niiden työolojen huonontamisesta, jotka on tällä sopimuksella järjestetty. Kun tämä Helsingin sopimus päättyy joulukuun 31 päivänä tänä vuonna, jolloin uusi sopimus on astuva voimaan, olisi, siinä tapauksessa ettei työntekijäin onnistuisi saada pysytetyksi entisiä oloja, työ alkava huonomman uuden sopimuksen mukaan. On kuitenkin varma, etteivät työntekijät missään tapauksessa omin ehdoin mukaudu siihen, että työolot Helsingissä huononevat. Näin ollen ja jos työnantajat vanhan sopimuksen irtisanomisella tarkoittavat sitä, olisi puolustuslakko alkava Helsingissä heti ensi vuoden alusta. Riidan merkitys kiihoittaisi työntekijöitä ponnistamaan viimeiseen asti ja vastarinnan murtaakseen pitäisi työnantajain ainakin ryhtyä yleiseen työsulkuun. Siten olisi työrauha metalliteollisuuden alalla kaikkialla maassamme uudelleen järkytetty ja maamme työntekijät uudelleen viskattu taisteluun.

Tähän nähden on Suomen Ammattijärjestö ja Suomen Metallityöntekijäin liitto sitä mieltä, että Helsingin välipuhe on allekirjoittamalla uudistettava. On kuitenkin käynyt ilmi, etteivät työnantajat millään tavoin halua yhtyä tämän sopimuksen 18 §:än sen vanhassa muodossa, vaan tahtovat saattaa sen Tampereen työvälipuheen ehdotuksen 16 §:n mukaiseksi. Vaikka täysin käsitämme, että yhteistyösopimus tämän muutoksen kautta me-

nettää varsinaisen merkityksensä, joka on työrauhan turvaaminen määräajaksi työntekijäin ja työnantajain järjestöjen kesken, on meidän kuitenkin työrauhan nimessä pakko tehdä tämä muutos Helsingin työsopimuksen 18 §:n.

Jollei työnantajain todellinen aikomus ole ollut huonontaa Helsingin työoloja, sitoutuvat he, samalla kun hyväksyvät Senaatin välitysehdotuksen, allekirjoittamaan Helsingin työsopimuksen semmoisena kuin me olemme sen esittäneet. Jos taas heidän aikomuksensa on ollut tämä, on työväenjärjestöjen helpompi nyt heti kohdata työsulkua kuin jos se tulee myöhemmin Helsingin työsopimuksen uudistamiskysymyksen yhteydessä. Tämän johdosta jätämme me välitysehdotuksen hyväksymisen sen varaan, hyväksytäänkö Helsingin työsopimus muuttamalla 18 §.

Jolleivät työnantajat ole hyväksyneet välitysehdotusta eivätkä myöskään hyväksy meidän panemaamme ehtoa, ilmoitamme me hyväksymisemme samalla kertaa peruutuvan. Tämän nojalla esitämme päätöksensä seuraavan:

Suomen Ammattijärjestö päättää että Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan päällikön Otto Stenrothin tekemä välitysehdotus Tampereen ja Pietarsaaren työpajain työsopimukseksi hyväksytään kokonaisuudessaan seuraavilla ehoilla:

- 1) Että Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto sen kokonaisuudessaan hyväksyy.
- 2) Että Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto sitoutuu allekirjoittamaan kahdeksi vuodeksi edelleen joulukuun 31 p. 1908 lukien Helsingin metallitehtaissa mainitun liiton ja työväen eri ammattiosastojen välillä 15 p. marraskuuta 1906 tehdyn työsopimuksen muuttamatta sellaisenaan, kuitenkin niin, että tämän sopimuksen 18 § muutetaan seuraavaksi: »Sopimusajan kestäessä ei lakkoa eikä työnsulkua saa julistaa sellaisen seikan johdosta, josta tässä sopimuksessa puhutaan».

Siinä tapauksessa, että Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto ei yllämainittuja ehtoja hyväksy, selittää Suomen Ammattijärjestö ja Suomen Metallityöntekijäin Liitto, että välitysehdotuksen hyväksyminen heidän puoleltaan peruutetaan ja että työsopimusehdotus, jonka ammattijärjestö viime elokuun 22 p. hyväksyi ja työnantajille esitti, on viimeinen ja lopullinen ehdotus työrauhan palauttamiseksi maamme metalliteollisuudessa Tampereella ja Pietarsaareissa.

Metallityöntekijäin Keskushallinto on niinkään kokouksessaan t. k. 24 päivänä samoilla ehoilla hyväksynyt Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan päällikön tekemän välitysehdotuksen.

Paitsi Ammattijärjestölle oli Senaattori Stenroth lähettänyt ehdotuksensa myöskin kahdelle Ammattijärjestön ulkopuolella olevalle Liitolle, nimittäin Rauta- ja metallisorvariain sekä Valajain Liitolle.

Ensinmainitulta saapui näin kuuluva vastaus:

Arvoisan kirjelmäme johdosta syyskuun 22 päivästä 1908 saa Suomen Rauta- ja metallisorvariliiton johtokunta ilmoittaa:

että me asian kiireellisen laadun johdosta emme ole ehtineet bankkia lakkolaisten päätöstä mainitsemassanne asiassa, syystä että liittohallinto sijaitsee Tampereella ja me siten saimme Teidän kirjelmäme puolitoista-päivää ennenkuin vastauksen olisi pitänyt olla Helsingissä. Liittohallinto ei ole valtuutettu ryhtymään niin laajalle meneviin myönnytyksiin kuin Teidän kirjelmäme seuraava työsopimusehdotus sisältää. Näin ollen meidän täytyy ilmoittaa, ettemme voi hyväksyä Teidän ehdotustanne sinänsä. Jos kuitenkin lakon tehneet sorvarit toisin päättävät, ilmoitamme siitä viipymättä.

Valajain liitto antoi seuraavan vastauksen:

Teidän esittämänne ehdotuksen Tampereen ja Pietarsaaren metallivalajain ja Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajainliiton väliseksi työ- ja palkkasopimukseksi olemme tänään tarkastaneet ja saamme kunnioittaen ilmoittaa seuraavaa:

Tarkoin harkittuamme Teidän esitystänne emme ole voineet hyväksyä Teidän ehdotustanne pääasiallisesti Teidän ehdottamanne erittäin alhaisen minimituntipalkan tähden.

Asian näin päättyessä Senaattori Stenroth vielä lähetti Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolle näin kuuluvan, syyskuun 26:ntenä päivätyn kirjelmän:

Ehdotukseni johdosta työsopimukseksi Tampereen ja Pietarsaaren metallitehtaissa saapuneista vastauskirjelmistä käy esille, että tämän ehdotukseni ovat hyväksyneet ei ainoastaan Metalliteollisuuden Harjoittajainliitto, vaan myöskin Metallityöntekijäin Liitto ja Ammattijärjestö, jota vastoin Metallivalajain Liitto on sen hyljännyt ja Rauta- ja Metallisorvaajain Liitto on ilmoittanut ei vielä voineensa tehdä lopullista päätöstä asiassa. Työntekijäin järjestöjen puolelta on kuitenkin ehdoksi heidän hyväksymiselleen asetettu vaatimus, että Helsingissä metalliteollisuudessa nykyään voimassa oleva, vaan aijotun työnsulun tähden irtisanottu työsopimus olisi pysyttävä voimassa 1910 vuoden loppuun ja nyt jo allekirjoitettava sillä ainoalla muutoksella, että 18 § hyväksyttäisiin ehdotukseni vastaavan pykälän mukaisesti.

Tämän ohessa ovat työntekijäin edustajat minulle huomauttaneet, etteivät valajain ja sorvaajain vastaukset pitäisi tehdä sovinnon aikaansaamista mahdottomaksi, koska heidän vakaumuksensa mukaan näidenkin liittojen hyväksyminen työsopimusehdotukselleni vielä on tavalla tahi toisella saavutettavissa. Siten tulisi ainoana esteenä työriitojen lakkauttamiselle ehdotukseni pohjalla olemaan työntekijäin vaatimus Helsingin työsopimuksen suhteen, josta vaatimuksesta nämä eivät kehotuksistani huolimatta ole katsoneet voivansa luopua.

Kun minun on ollut ratkaistavana, josko asiain näin ollen sovitusyritykseni olisi katsottava rauenneeksi, en ole voinut olla huomioon ottamatta:

että itse teossa ehdotukseni työsopimukseksi on saavuttanut työnantajien ja johtavien työväen keskusjärjestöjen hyväksymisen kokonaisuudessaan;

että Helsingin työsopimus on, mikäli tietooni on tullut, työnantajien puolelta irtisanottu aijotun työnsulun tähden, ilman että tarkoitus on ollut siinä tehdä mitään muutoksia työpalkkoihin nähden;

että työntekijäin pelko näiden alentamisesta Helsingin sopimuksessa on ymmärrettävissä katsoen siihen, että alimmat palkat ovat ehdottamassani työsopimuksessa alemmat kuin Helsingin voimassa olevassa;

että Helsingin työsopimuksen käsitteleminen nyt jo ei pitäisi olla ristiriidassa työnantajien etujen kanssa, jos vaan riittävää aikaa tämän asian harkitsemiseen voidaan saada; sekä

että metalliteollisuudelle yleensä olisi etua saada täten pysyvä rauha toimeen suuressa osassa maamme tehtaista ainakin 1910 vuoden loppuun.

Näistä syistä olen katsonut tarpeelliseksi vielä kääntyä Liiton puoleen esittäkseni, eikä Liitto katsoisi voivansa toimia siten että Helsingin työsopimus tulisi käsittelyn alaiseksi nyt jo ja aijottu työnsulku siirtyisi jonkun verran eteenpäin, jos Liitolle osottautuisi mahdottomaksi vielä tämän kuun kuluessa saada lopullista ratkaisua tässä asiassa.

Tähän vastasi Työnantajaliitto seuraavalla kirjelmällä:

Vastaukseksi Herra Senaattorin arvoisaan kirjelmään kuluvaan syyskuun 26 päivästä saa Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto ilmoittaa seuraavaa:

Kun Liitto t. k. 25 p:nä hyväksyi herra Senaattorin välitysehdotuksen Tampereen ja Pietarsaaren lakkojen lopettamiseksi, tehtiin tämä sillä nimenomaisella edellytyksellä, että kummankin puolen tuli joko ilman ehtoja suostua siihen tai kokonaan hyljätä se. Kuitenkin on nyttemmin käynyt ilmi ei ainoastaan, etteivät ammattijärjestö ja metallityöntekijäinliitto ole antaneet sellaista ehdotonta hyväksymistensä, vaan myöskin että metallivalajain liitto on ehdotuksen hyljännyt sekä ettei rauta- ja metallisorvaajain liitto ole edes harkinnut sitä. Kun välitysehdotus näin ollen on rauennut, jääpi Liiton tehtäväksi siis ainoastaan työnsulun täytäntöönpaneminen Liiton edellisen päätöksen mukaisesti.

Kohta sen jälkeen kun tämä kirjelmä oli lähetetty Senaattori Stenrothille, ilmoitettiin hänelle että Ammattijärjestö ja Metallityöntekijäinliitto olivat päättäneet katsoa sen ehdon, joka aikaisemmassa kirjelmässä oli asetettu siihen nähden että Helsingin sopimus oli samalla uudistettava, täytetyksi sen kautta että Työnantajaliitto antaa kirjallisen selityksen ettei Liitto uudistaessaan Helsingin sopimusta tee vaatimusta alimpain palkkain alentamisesta. Lisäksi ilmoitettiin, että Rauta- ja metallisorvariliitto nyttemmin kokonaisuudessaan oli hyväksynyt välitysehdotuksen samalla ehdolla kuin Ammattijärjestö sekä että Valajain liitto, siinä tapauksessa että Rauta- ja metallisorvarien liitto hyväksyisi välitysehdotuksen, yhteistunnosta oli luopumalla aikaisemmasta epävävästä kannastaan hyväksyvä sen.

Viitaten Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton viime vastaukseen ilmoitti Senaattori Stenroth tämän johdosta katsovansa välitysehdotuksen rauenneen eikä hän näin ollen voinut enää tehdä mitään työnsulun estämiseksi.

Työnsulku alkoi lokakuun 1 päivänä ja käsitti seuraavat konepajat:

1. Pinjaisten Tehdas Osakeyhtiö — Pinjainen.
2. Osakeyhtiö Högforsin Tehdas ja Vattolan Puuhiomo — Högfors.
3. Osakeyhtiö W:m Crichton & Co — Turku.
4. Osakeyhtiö Vulcan — Turku.
5. Turun Rautateollisuus Osakeyhtiö — Turku.
6. Porin Konepaja Osakeyhtiö — Pori.
7. Tampereen Pellava- ja Rautateos Osakeyhtiö — Tampere.
8. Osakeyhtiö Sommers, af Hällström & Waldens — Tampere.
9. K. F. Dunderberg — Tampere.
10. Osakeyhtiö Ferraria — Tampere ja Jokioinen.
11. T. Wikholm — Tampere.
12. Lahden Rauta- ja Metalliteollisuustehdas — Lahti.
13. Osakeyhtiö Viipurin Konepaja — Viipuri.
14. Kotkan Rautaosakeyhtiö — Kotka.

15. Karhula Osakeyhtiö — Karhula.
16. Lehtöniemen Konepaja — Värkausk.
17. Värttilän Osakeyhtiö — Värttilä.
18. Osakeyhtiö Metvikin Konepaja — Vaasa.
19. Pietarsaaren Konepaja — Pietarsaari.
20. Jyväskylän Väinölän Konepaja ja Laiva-Osakeyhtiö — Jyväskylä.
21. Rob. Huber — Turku, Tampere, Viipuri.

Edellä mainitut konepajat kuuluvat Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liittoon, paitsi 2, 3, 4, 5, 16 ja 17 kohdalla mainitut.

Työnsulku kohtasi 2,424 työntekijää, joten, kun aikaisemmatkin lakkolaiset otetaan lukuun, koko työriita välittömästi koski 3,269 työntekijää.

Lokakuun 25 päivänä jätti Suomen Ammattijärjestön toimikunta Senaattori Stenrothille näin kuuluvan kirjelmän:

Suomen Ammattijärjestön valtuuston kokouksessa viime syyskuun 27 p:nä valtuutettiin Ammattijärjestön toimikunta yhdessä Suomen Metallityöntekijäin liittotoimikunnan kanssa tekemään valtuuston puolesta päätöksiä, jotka koskevat Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton tämän lokakuun 1 p:nä aloittamaa työnsulkua maamme metalliteollisuudessa. Tämän kuun 25 p:nä pidetyn Suomen Ammattijärjestön toimikunnan ja Suomen Metallityöntekijäin liittotoimikunnan yhteisen päätöksen mukaisesti ilmoitamme, että Suomen Ammattijärjestö, johon ovat yhtyneet Suomen Metallityöntekijäin liitto, Suomen Metallivalajain liitto ja Suomen Rauta- ja Metallisorvaajain Liitto, nyt suostuu allekirjoittamaan Herra Senaattorin viime syyskuun 23 p:nä meille esittämän väliehdotuksen työsovimukseksi Tampereen ja Pietarsaaren metallitehtaissa kokonaisuudessaan ilman muuta ehtoa kuin sen, että Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto sen myöskin muuttamatta sellaisenaan hyväksyy. Samalla kuin tästä Herra Senaattorille ilmoitamme, pyydämme, että Te saattaisitte sen mainitun työnantajaliiton tietoon selityksellä, että työnsulun poistamiseksi asianomaiset työväen ammattiliitot ovat valmiit Herra Senaattorin väliehdotukset allekirjoittamaan Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnassa työnantajain määräämänä päivänä.

Sittenkun tämä Ammattijärjestön ilmoitus oli saatettu Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton tiedoksi, kokoontuivat molempain asianosaisten edustajat, ja Työnantajaliiton edustajat ilmoittivat silloin, että Liitto oli taipuvainen allekirjoittamaan Senaattorin välitysehdotuksen kuitenkin muuttamalla 18 §:n. Tämä § oli nimittäin laadittu sillä edellytyksellä, ettei työnsulun tarvitsisi alkaa, mutta aseman tässä kohden muututtua kaipasi pykälä sellaista selvennystä, että työntekijäin ottaminen takaisin työnsulkuun julistettuihin työpajoihin saattoi tulla kysymykseen ainoastaan mikäli työtä heille oli tai oli saatavissa. Väärinkäsityksen välttämiseksi oli Työnantajaliiton mielestä tuollainen lisäys välttämätön, minkä ohella Työnantajaliiton käsityksenä julkilautettiin, että 18 §:ssä mainittua vihamielistä toimintaa ei saa tulla kysymykseen enempää työnantajia tai työnjohtajia kuin toisin ajattelevia työtovereita-

kaan kohtaan. Kun työntekijät eivät sallineet panna sopimukseen tätä selvennystä, jonka Työnantajaliiton edustajat saamiensa toimintaohjeiden mukaan, pyytämättä työntekijöitä hyväksymään tätä tulkintatapaa, ainoastaan halusivat merkittäväksi sopimuksen loppuun edes huomautukseksi sekä ne työnantajat, joiden oli ollut harkittava voitaisiinko sopimus allekirjoittaa Liiton mieltä kuumematta, olivat olleet sitä käsitystä, että tämä voi käydä päinsä ainoastaan mainitun selvennyksen tapahduttua, täytyi Työnantajaliiton edustajain, ennenkuin asiassa enempiin toimiin ryhdyttiin, pidättää Liitolle kokonaisuudessaan oikeus keskustella ja päättää asiasta.

Tämän johdosta ei neuvottelusta ollut vielääkään mitään tulosta.

Asiasta vieläkin neuvoteltua hyväksyttiin Senaattori Stenrothin välitysehdotus muutettua 18 § näin kuuluvaksi:

»Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto selittää, ettei työselkkaukseen osattaneille tämän sopimuksen alle kuuluvilla työmiehille ole siitä koitua mitään seurauksia heidän työsuhteissaan, ja samoin työntekijäin liitot, ettei mikään vihamielinen toiminta työnantajia, työnjohtajia tahi toisin ajattelevia työmiehiä kohtaan heidän puoleltaan ole riitaisuuksien johdosta tapahtuva.»

Sopimuksen allekirjoittivat molempain asianosaisten edustajat marraskuun 12 päivänä. Samalla allekirjoitettiin erityinen sopimus lakkojen ja työnsulun paikalla lopettamisesta sekä siitä, missä järjestyksessä työntekijät otetaan jälleen työhön.

Siitä kun ensimmäinen lakko puhkesi Pietarsaareissa huhtikuun 4 päivänä siihen asti kun sovinto tehtiin marraskuun 12 päivänä, oli kulunut 222 päivää, joista työnsulun osalle tuli 43 päivää.

On tietystikin miltei mahdotonta täsmälleen laskea näin laajan työnselkkauksen johdosta menetettyjen työpäiväin lukua. Tätä koskeva arviolaskelma on antanut tulokseksi, että menetettyjä työpäiviä on 220,000 vaiheilla.

Työntekijäin antamien tietojen mukaan oli työnselkkaukseen osallisista työntekijöistä 1,825 järjestyneitä ja olivat he apurahoina saaneet Smk. 56,318: 37, josta määrästä ulkomaalta 13,450 mk. Nämä tiedot eivät kuitenkaan näy olevan aivan täydelliset.

60. $\frac{9}{5}$ — $\frac{12}{5}$. Kesti 3 päivää. Turun vaunutehtaan 30 viilaajaa, sorvaria ja kairaajaa vaati palkankorotusta, siinä kuitenkaan onnistumatta.

1909.

61. $\frac{2}{1}$ — $\frac{15}{5}$. Kesti 133 päivää. Vuonna 1906 tekivät Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto sekä Konetehtaalaisen, Valajain, Pannu- ja Levyseppäin, Ruotsalaisen rauta- ja metalliammattiosaston, Seppäin, Sähkötyömiesten sekä Rauta- ja metallisorvaajain eri ammattiosastot työnsopimuksen, joka oli oleva voimassa Liiton Helsingissä olevissa tehtaissa joulukuun 31 päi-

vään 1908 ja jonka irtisanomisaika oli kaksi kuukautta ennen sopimuksen päättymisaikaa. Tämän sopimuksen sanoi Työnantajaliitto laillisessa ajassa irti. Lähimpänä syynä irtisanomiseen oli, että sopimuksen 18 § sisälsi sen työnantajain mielestä epäsoveliaan määräyksen, ettei lakkoa eikä työnsulkua missään tapauksessa saa toimeenpanna sopimusajan kestäessä. Tämän säännöksen, joka m. m. esti helsinkiläisiä tehtaita yhtymästä Tampereen ja Pietarsaaren lakkojen johdosta julistettuun työnsulkuun, halusi Työnantajaliitto muutettavaksi siihen suuntaan, ettei työnseisausta saisi käyttää aseena sellaisessa asiassa, jota jo oli itse sopimuksessa kosketeltu — sopimusta koskevia riitakysymyksiä taikka sopimuksen tulkintaa varten oli säädetty asetettavaksi sovinto-oikeus — jota vastoin katsottiin työnsulkua ja niinmuodoin lakkoakin saavan käyttää muissa, sopimuksen ulkopuolella olevissa riitakysymyksissä. Kun sopimus oli jo tästäkin syystä irtisanottava, halusi Liitto samalla tarkastaa muitakin määräyksiä. Taloudellisen tilan huonontumisen vuoksi pitivät työnantajat etusijassa välttämättömänä poistaa vanhasta sopimuksesta korkeamman minimipalkan 50 p. (6 §:n 1 mom.) sekä määräyksen ettei aikaisempia palkkamääriä missään tapauksessa uuden sopimuksen voimassaoloaikana alennettaisi (7 §). Ammattijärjestöille lähettäessään uuden työsopimuksen ehdotuksen huomautti Työnantajaliitto, ettei se nykyinen asianlaita että sopimus oli tehty joidenkuiden työntekijäin kanssa, mutta toisia oli jäänyt sen ulkopuolelle, Liiton mielestä ole tarkoituksenmukainen, jonka tähden Liitto pani voimassa olevan sopimuksen uudistamisen ehdoksi että nyt myös oli saatava toimeen sopimus molempain sopimuksen ulkopuolella olevain ammattiryhmäin eli läkki-, levy- ja vaskiseppäin sekä putkenlaskijain kanssa. Tästä myös sellaisen uudistamisen ehtona sinänsä seurasi, että kaikkien niiden ammattiyhdistysten, joiden kanssa sopimus oli tehty vuonna 1906, tuli yhtyä uuteen sopimukseen.

Työnantajaliiton esittämä sopimusehdotus oli näin kuuluva:

Työsopimus

Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liiton sekä konetehtaalisten, valajain, pannu- ja levyseppäin, ruotsalaisen rauta- ja metalliammattiosaston, seppiä, sähkötyömiesten ynnä rauta- ja metallisorvaajain eri ammattiosastojen välillä Helsingissä, joka sopimus on noudatettava kussakin tšekäläisessä työnantajain liittoon kuuluvassa tehtaassa.

1 §. Jokaisessa työnantajain liittoon kuuluvassa tehtaassa Helsingissä tulee nuorukaisen iän, oppiin otettaessa, olla vähintään kuusitoista vuotta.

2 §. Oppilaan ensimmäinen työvuosi on koevuosi, jonka kuluessa työnantaja päättää, onko oppilaalla taipumusta ammattiin. Jos hän katsotaan ammattiin sopivaksi, ratkaisee työnantaja yhdessä oppilaan isän tahi holhoojan kanssa, onko hän jatkava oppiansa vai ei. Varsinainen oppiaika kestää joka ammatissa, jossa oppijärjestelmä on olemassa, kolme vuotta, paitsi valajan ammatissa, jossa se kestää neljä vuotta.

3 §. Oppilas nauttii koevuotena joka tapauksessa taattua alinta tuntipalkkaa 18 penniä, ensimmäisenä oppivuotena samankaltaista tuntipalkkaa 22 penniä, toisena vuotena 26 penniä ja kolmantena vuonna 32 penniä sekä valajan oppilaat neljäntenä vuonna 42 penniä. Korkeampaa tuntipalkkaa maksetaan oppilaille hänen ansionsa mukaan. — Oppiaika on loppuun palveltava samassa tehtaassa.

4 §. Naulanlämmittäjäpoikia pannu- ja levysepile apumiehiksi älköön otettako nuorempia kuin kuudentoista vuoden ikäisiä eikä seppiä sekä pannu- ja levyseppiä apumiehiä nuorempia kuin kahdeksantoista vuoden ikäisiä.

5 §. Ammattimiesten apulaisille kaikissa ammateissa maksetaan alinta tuntipalkkaa 35 penniä, mutta enemmän kunkin ansion mukaan. Päällelyöjät nauttivat mainittua palkkaa yhden vuoden työskennelttyään ammatissa. Vakituksille tehdään ulkotyömiehille suoritetaan 30 penniä alinta tuntipalkkaa. Naulanlämmittäjäpojat, joiden työ on tilapäistä, nauttivat vähintään 20 pennin tuntipalkkaa.

6 §. Oppiajan kuluttua suoritetaan ammattimiehille määrättyä alinta tuntipalkkaa 42 penniä, mutta enemmän kunkin ansion mukaan. — Niissä ammateissa, joissa oppilasjärjestelmää ei vielä ole käytännössä, saa ammattimies, joka on neljä vuotta työskennellyt samassa ammatissa, siitä vähintään yhden vuoden omintakeisena ammattimiehenä, myöskin 42 pennin alimman tuntipalkan.

7 §. Varsinainen työaika määrätään joka tehtaassa tai työpaikassa olemaan kymmenen tuntia päivässä, mutta pyhä- tai sunnuntaipäivän edellisena päivänä seitsemän tuntia. — Ulkopuolella tehdasta olevassa työpaikassa, jossa muihin ammattiloihin kuuluvissa, samalla kertaa tehtävissä töissä ehkä on lyhyempi työaika käytännössä, voidaan sopimuksen mukaan käyttää kymmentä tuntia lyhyempäänkin työaikaan.

8 §. Jos työaika jatkuu yli varsinaisen ajan, maksetaan sellaisesta ylityöstä paitsi tavallista palkkaa, 50 %:in korotus. Milloin työtä tehdään sunnuntailevon aikana, joka luetaan pyhä- tai sunnuntaipäivän edellisestä päivästä k:lo 2 i.-p. seuraavan arkipäivän aamuun k:lo 6, lisätään varsinaiseen palkkaan 100 %:n korotus, ellei työ käsitä tehtaan omia korjaustöitä, jotka ovat välttämättömiä liikkeen käynnille, jossa tapauksessa korotus on oleva 50 %:a. — Vuorotyötä ei lasketa ylityöksi, vaan palkataan sellaista työtä kuten tähänkin saakka, erityisesti sovitulla määrällä.

9 §. Helsingin ulkopuolella olevalle työpaikalle matkustettaessa tahi sieltä palatessa korvataan niin hyvin itse matkakulut kuin sovittu tuntipalkka, kuitenkin ilman lisäkorotusta minkä ohessa sellaisten matkojen ynnä mainitun työn kestäessä päiväpalkkaa on eri sopimuksen mukaan suoritettava.

10 §. Urakkatyötä tehdään molemminpuolisesta sopimuksesta, jolloin työnantajan tahi sen, joka häntä edustaa, tulee ennen työhön ryhtymistä sopia palkasta sen tahi niiden työntekijäin kanssa, joille työ tarjotaan. Jos sellaista sopimusta, työnlaadun vuoksi, jossakin tapauksessa ei voida tehdä edeltäpäin, tapahtukoon urakkahinnan määrääminen sovitussa ajassa työn aloittamisen jälkeen. — Joka urakkatyössä on tekijän tuntipalkka hänelle taattu.

11 §. Työväellä olkoon valta, jos tahtoo, olla poissa vapunpäivänä, kuitenkin nauttimatta palkkaa. Valtiollisiin ja kunnallisiin vaaleihin on työväellä luonnollisesti oleva vapaa pääsy, palkkaa silloinkaan nauttimatta poissaoloajalta. — Aijotusta poissaolosta on ilmoitus tehtävä edellisena päivänä.

12 §. Kuhunkin valimoon asetetaan tarpeelliset pesulaitteet ja vaatekaapit.

13 §. Tili työntekijöitten kanssa tapahtuu kuten ennenkin joka toinen viikko, mutta välillä olevina viikkoina maksetaan työväelle arviomäärin sen ansaitsema palkka.

14 §. Työnantajat eivät sekaannu työväen ammatilliseen järjestystoimintaan. — Työntekijät sitoutuvat puolestaan puoluekannasta huolimatta ylläpitämään sovintoa työpaikalla.

15 §. Jos riita syntyy jonkun kohdan johdosta, jota tämä sopimus koskee, tahi nostetaan tämän sopimuksen tulkittamisesta eikä asiasta muuten voida sopia, lykätään sellainen asia sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, jossa oikeudessa Liittoa edustaa kolme kerta kaikkiaan valittua jäsentä ja sitä ammattiyhdistystä, jota asia koskee, niinkään kolme pysyviksi jäseniksi valittua henkilöä. Näin valitut kuusi jäsentä valitsevat itse joka kerta puolueetoman puheenjohtajan, jonka tulee olla lakimies ja jolla ääniluvun tasan sattuessa on ratkaiseva ääni. Jollei puheenjohtajan vaalista päästä yksimielisyyteen, on puheenjohtaja maistraatin nimitettävä. — Sovinto-oikeuden päätös on lopullinen ja molemmin puolin sitova.

16 §. Sopimusaajan kestäessä ei lakkoa eikä työnsulkua saa julistaa sellaisen seikan johdosta, josta tässä sopimuksessa puhutaan.

17 §. Edelläoleva sopimus on voimassa 31 päivään joulukuuta 1910 ja sen jälkeen vuosi vuodelta, ellei irtisanomista tapahdu vähintään kaksi kuukautta ennen sitä päivää jolloin sopimusaika loppuisi.

18 §. Allekirjoittamalla edelläolevan sopimuksen sitoutuu sekä Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto että asianomaiset ammattiyhdistykset parhaan voimansa mukaan vaikuttamaan siihen, että rauhalliset ja vakavat työolot tulisivat vallitsemaan metalliteollisuuden alalla sekä että kaikki asianomaisiin järjestöihin kuuluvat jäsenet noudattavat sopimusta ja sen perusteella tapahtuvia välipuheita ja päätöksiä, niin että häiritseviä työnsuonauksia, olkoot ne mitä laatua tahansa, mikäli mahdollista vastaisuudessa vältetään.

Tätä sopimusehdotusta eivät kuitenkaan työväenjärjestöt hyväksyneet.

Tämän johdosta levitytti Työnantajaliitto työpajain työntekijöille perusteltua tiedonantoa tärkeimmistä muutoksista, mitkä Liitto oli ehdottanut entiseen työsopimukseen. Tästä tiedonannosta mainittakoon seuraavat kohdat:

6 §:ssä on opinkäyneelle ammattimiehelle oppiajan kuluttua tai hänen neljä vuotta ammatissa työskennelttyään määrätty sama alin työpalkka kuin vanhassakin työsopimuksessa on sellaisille työntekijöille taattu, eli 42 penniä. Mainitussa sopimuksessa oleva korkeampi tuntipalkka 50 penniä, joka sopimuksen mukaisesti työnantajan harkinnan mukaan maksetaan sellaiselle täysin ammattitaitoiselle ja säännölliselle työmiehelle, joka on työskennellyt ammatissa kuusi vuotta, on sitävastoin jätetty pois. Viimemainitun määräyksen, joka oikeastaan sisältääkin vain, että sen työmiehen, joka on viidenkymmenen pennin tuntipalkan arvoinen, tulee saada se, joka taasen näyttää itsestään selvältä, ovat työnantajat jättäneet pois siitä syystä, että on pidetty oikeampana taata työntekijöille ainoastaan yksi alin tuntipalkka, joka samalla olisi myöskin alin elantopalkka. Että ne työmiehet, jotka ammattitaitonsa ja säännöllisyytensä perusteella tähän asti ovat saaneet viidenkymmenen pennin tahi korkeamman tuntipalkan, myöskin vastaisuudessa voivat tulla saamaan saman palkan, näyttää hyvin todennäköiseltä; mikään suoranainen korkeampain palkkojen alentaminen ei ole suinkaan ollut kysymyksessäkään. Mutta tässä on otettava huomioon myöskin yleinen liikeolojen huonontuminen. Työntekijän työtaito ei tosin yhtäkkiä käy pieneneväksi; mutta hänen suorittamansa työn arvo ei luonnollisesti siitä huolimatta aina ole sama, vaan riippuu se valmistetun tavaran käypähinnasta myydessä. Tämä seikka on työnantajain täytynyt ottaa huomioon, ja siitä syystä on heistä ollut tarpeenvaativaa, etteivät nyt kahdeksi vuodeksi mene sitoumukseen, joka velvoittaisi heidät maksamaan ehdotto-

masti juuri niin suuria korkeimpia palkkoja. Tämän määräyksen poisjättämiseen pitäisi muuten teidänkin kannaltanne katsoen olla sitä enemmän syytä ja perustetta, kun tämä palkkamäärä järjestöjenne ehdotuksen mukaisesti on poistettu myöskin äskettäin tehdystä Tampereen konepajojen uudesta työsopimuksesta.

Korkeampaa alinta tuntipalkkaa koskevan määräyksen poisjättämisen yhteydessä on poistettu myöskin eräs toinen, entisessä työsopimuksessa oleva määräys, ettei sopimuksen perusteella entisiä palkkamääriä missään tapauksessa tulla alentamaan. Edellä on jo viitattu siihen, että ajat mahdollisesti voivat siksi paljon huonontua, ettei entisiä korkeampia tuntipalkkoja kaikissa tapauksissa voida pysyttää voimassa. On mahdotonta, että työnantajat, pitäen tätä silmällä, kuitenkin sitoutuisivat ehdottomasti pysyttämään kaikki palkkamäärät entisellään, miten liikeasema muuttuneekin. Sitäpaitsi on huomattava, että mainitun määräyksen tarkoituksena, kun se entiseen työsopimukseen otettiin, lähinnä oli taata, ettei ennen sanottua sopimusta — joka on ensimmäinen täällä — käytännössä olleita palkkamääriä vasta sovittujen uusien, alinta tuntipalkkaa koskevien määräysten perusteella alennettaisi. Vallan tolkutonta on sanoa, että työnantajat nyt aikoisivat alentaa kaikki entiset palkat, mikäli ne nousevat alimman tuntipalkan yli, sekä että sitä estävä määräys sen vuoksi on poistettu. Sitä ei ole koskaan ajateltukaan, mutta onhan luonnollista, että ellei epäedullisen liikeaseman takia voida maksaa jotakin palkkamäärää, täytyy sitä alentaa. Suurissa teollisuusmaissa alennetaan palkkoja aina, kun se on välttämätöntä, ja työntekijät ymmärtävät ja hyväksyvät yleensä tämän menettelyn, jonka tähden sen johdosta ei tarvitsekaan syntyä työselkkauksia.

8 §:ään on otettu määräys, että sunnuntaityöstä maksetaan paitsi tavallista palkkaa 50 prosenttia korotus, jos työ käsittää tehtaan omia korjaustöitä, kun sitävastoin muuten suoritetaan korotusta 100 prosenttia. On näyttänyt oikeammalta, että omat korjaustyöt tehdään jonkun verran halvemmalla, joka määrätään myöskin äsken tehdystä Tampereen työsopimuksessa, koska työntekijöilläkin on hyötyä siitä, ettei näitä korjaustöitä aseteta arkipäiviksi, jolloin koko laitoksen täytyisi sen vuoksi seisoa. Tämä voisi kuitenkin käydä välttämättömäksi, jos korjaustöistä on maksettava kovin suuri korotus.

11 §:ssä on järjestyksen vuoksi määrätty, että työntekijäin on tehtävä ilmoitus, jos aikovat olla poissa työstä vaalipäivinä ja vapunpäivänä. Tätä määräystä vastaan, joka on entisessäkin työsopimuksessa, ei kenelläkään pitäisi olla muistuttamista. Jos joku syystä tai toisesta jää pois työstään — oli se sitten tärehtööri tai juoksupoika — on hänen siitä ilmoitettava.

14 §:ssä on selitetty, etteivät työnantajat sekaannu työntekijäin järjestötoimintaan. Tämän lisäksi on ehdotettu määräys, että työntekijät puoluekantaan katsomatta ylläpitäisivät sovintoa työpaikalla. Tämähän on niin luonnollista, että tuntuu siltä, kuin ei sellaista määräystä tarvittaisikaan, mutta kun kokemus kuitenkin on osoittanut sen tarpeensa vaatiaksi, täytyy työnantajain pitää siitä kiinni, ja ihmettelyä vain herättää, etteivät työntekijät ole tahtoneet sitä hyväksyä.

15 §:ssä oleva määräys, että sovintolautakunnan puheenjohtajan tulee olla lakimies, on otettu sopimukseen siitä syystä, että sellaisessa lautakunnassa usein voi tulla kysymykseen lain tulkitseminen, jonka vuoksi on aivan välttämätöntä, että ainakin yksi lautakunnan jäsen on siihen kykenevä.

18 §:ään ovat työntekijät ehdottaneet määräyksen, että ammattiyhdistysten valitsemiansa luottamusmiesten kautta olisi vaikutettava siihen, että rauhalliset ja vakavat työolot tulisivat vallitsemaan metalliteollisuuden alalla. Työnantajain mielestä ammattiyhdistykset

kyllä ilman mitään estettä voivat valita luottamusmiehensä, mutta pitävät tarpeettomana, että näistä luottamusmiehistä puhutaan sopimuksessa.

Paitsi edellämainittuja eroavaisuuksia sisältävät myöskin ehdotukset työsopimuksiksi läkki-, pelti-, ja vaskiseppäin kanssa muutamia eroavaisuuksia: työnantajain tarjotessa kunnolliselle ja taitavalle työmiehelle kuusi vuotta ammatissa työskenneltyään, siihen lukematta koevuotta, vähimpänä tuntipalkkana 55 penniä, ovat työntekijät vaatineet mainittua palkkaa kuuden vuoden kuluttua, siihen luettuna koevuosi. Kun työnantajain ehdotus sisältää samaa kuin viime kevännä umpeenmenneessä työsopimuksessa ollut vastaava määräys ja liikeolot sen jälkeen ovat huonontuneet, on työnantajain mielestä heidän tarjouksensa niin edullinen kuin nykyhetkellä kohtuullisesti voidaan vaatia.

Kun työnantajat ovat ehdottaneet taitavalle ja kunnolliselle putkityöntekijälle, joka on työskennellyt 4 vuotta, ja siitä ajasta yhden vuoden omintakeisena ammattityömiehenä, vähintään 50 penniä tunnilta, ovat työntekijät, ilman edellä viitattuja ehtoja, pyytäneet 55 penniä sellaiselle työmiehelle, joka on työskennellyt ammatissa 3 vuotta apumiehenä ja sen jälkeen yhden kuukauden itsenäisenä työmiehenä.

Koska ei ole mitään hyväksyttävää aihetta eikä mahdollistakaan asettaa putkityömiehiä niin paljon muita työntekijöitä edullisempaan asemaan, mitä palkkaetuihin tulee, kuin edellä on ehdotettu, ei tätä ehdotusta ole voitu hyväksyä. Putkityömiesten palkat ovat työnantajat määränneet tarkoin harkiten mitä näiden työntekijäin voidaan katsoa vähintään ansaitsevan.

Mallipuusepät ovat vaatineet oppiajan päätyttyä 60 pennin alinta palkkaa, jota vastoin Liitto on tarjonnut näille työntekijöille saman palkan kuin nykyisessäkin työsopimuksessa, eli vähintään 52 penniä tunnilta. Mitään pätevää syytä tämän palkan korottamiseen kokonaisella 8 pennillä nykyään vallitsevana huonona liikeaikana ei ole esiintuotu, eikä tämä korottaminen luonnollisesti voi tulla kysymykseen. Vielä ovat kysymyksessä olevat ammattityömiehet ehdottaneet, että heille maksettaisiin palkka joka viikko, kun sitä vastoin tilinteko muiden työntekijäin kanssa tapahtuu joka toinen viikko. Tähän heidän vaatimuksiensa ei sen toimeenpanemisen hankaluuden vuoksi konepajoissa voida suostua.

Kun uudesta työsopimuksesta ei päästy yksimielisyyteen, sanottiin kaikkien helsinkiläisten konepajain työntekijät joulukuun 17 päivänä irti tammi-kuun 2 päivästä 1909, jona päivänä siis työsulku alkoi, ja ilmoitti Työnantajaliitto irtisanomistilaisuudessa että työnseisausta oli kestävä kunnes asianmukainen työsopimus jälleen oli voitu tehdä.

Tammikuun 21 päivänä 1909 Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto kuitenkin lähetti Ammattijärjestön puheenjohtajalle kirjelmän, jossa Liitto ilmoitti että, sittenkun nyttemmin oli käynyt aivan selväksi, että viime vuosina metalliteollisuuden alalla tehtyjen työsopimusten päättäminen ja uudistaminen oli joka kerta aiheuttanut riitaisuuksia sekä että oli onnistuttu aikaansaamaan sopimus vasta kuukausia kestäneiden riitain jälkeen, oli Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto tänä päivänä pitämässään kokouksessa, jossa kaikki sekä pääkaupunkilais- että maaseutuajäsenet olivat olleet edustettuina, yksimielisesti päättänyt olla vastedes hyväksymättä sellaisia sopimuksia

taikka ryhtymättä niistä keskustelemaan. Tämän johdosta Liitto myös peruutti ammattijärjestöille aikaisemmin lähettämänsä sopimusehdotuksen.

Suoranaisena seurauksena Työnantajaliiton muuttuneesta kannasta työso-
pimuksen tekemistä koskevan kysymyksen suhteen oli että työnsulku julistettiin
tammikuun 21 päivänä päättyneeksi, minkä ohella työntekijöitä otettiin tehtai-
siin yksityisen sopimuksen nojalla.

Tähän asti työnsulussa olleiden metallityöntekijäin yleisessä kokouksessa
tammikuun 24 päivänä päätettiin taistelua jatkaa lakolla työntekijäin puolelta.
Tätä koskeva päätös, joka hyväksyttiin miltei yksimielisesti, oli pääasiassa näin
kuuluva:

Helsingin metallityöntekijät, kokoontuneina yleiseen kokoukseen tammikuun 24 päi-
vänä 1909, tahtovat sen kääntein johdosta, minkä metallityöriita on Työnantajaliiton tam-
mikuun 21 päivänä tekemän viime päätöksen johdosta saanut, lausua seuraavaa:

Yhteissopimusta on kumpaiseltakin puolen pidetty tarpeellisena, ja ennen riidan alka-
mista työnantajat panivat ehdoksi että yhteissopimus lisäksi käsittäisi useat tähän asti sen
ulkopuolella olleet ammattiryhmät. Ja kun työntekijät eivät hyväksyneet sopimusta työn-
antajain esittämässä muodossa, alkoi työnsulku.

Näitä pyrintöjä yhteistyösopimusten aikaansaamiseksi ovat työväenjärjestöt aina kat-
soneet mielihyvin; järjestöjen mielestä on ilmeistä, että tariffien puutteessa täytyy teolli-
suuden alalla vallita täysi anarkia.

Kun työnantajat nyt taloudellisen lamatilaa ja työttömyyden avustamina ovat luopu-
neet sopimusperiaatteesta, käsittävät työntekijät sen vastaansa tähdätyksi iskuksi.

Helsingin metallityöntekijät, julkilausuen paheksumisensa tämän päätöksen johdosta,
eivät katso voivansa luopua vaatimasta yhteistyösopimusta ja päättävät taistelua paikalla
jatkettavaksi asianomaisten ammattiliittojen ja Ammattijärjestön johdossa. Taistelua jatke-
taan, kunnes joko Työnantajaliitto tai yksityiset työnantajat yhteissopimuksen hyväksyvät.

Yksimielisyys työntekijäin keskuudessa ei kuitenkaan näyttänyt olevan
täydellinen, sillä joukko työhaluisia ilmoittautui työpaikkoihin. Järjestymättö-
mät työntekijät päättivät tammikuun 26 päivänä pitämässään kokouksessa ju-
listaa työnseisauksen päättyneeksi, joten työntekijät olivat esteettömiä pala-
maan työhön.

Ammattijärjestön ja Metallityöntekijäliiton puheenjohtajain suullisesta
pyynnöstä määräsi Senaatti professori *Allan Serlachiuksen* koettamaan välittää
Helsingin konepajain ja samanaikaisessa Viipurin konepajan työriidassa.

Sittenkun professori Serlachius oli Metalliteollisuuden Harjoittajain Liit-
tolta tiedustellut, eikö Liitto tahtoisi luopua tammikuun 21 päivänä tekemäs-
tään päätöksestä, mutta tähän saanut epäävän vastauksen, lähetti professori
huhtikuun 6 päivänä Liitolle näin kuuluvan kirjelmän.

Viimekuluneen maaliskuun 31 päivänä on Liitto minulle kysymyksen johdosta, jonka
välittäjänä metalliteollisuuden alalla puhjennuessa työriidassa tein Liiton sihteerille, tie-
dokseni saattanut että Liitto ei ole katsonut olevan aihetta luopua viime tammikuun

21 päivänä tekemästään päätöksestä olla tästä lähin ryhtymättä joukkosopimuksiin työntekijäin kanssa. Tämän Liiton vastauksen ilmoitin Ammattijärjestölle kirjeessä kuluvan huhtikuun 1 päivänä, samalla kehottaen järjestöä mahdollisimman pian kirjallisesti minulle ilmoittamaan, vieläkö järjestö pitää aikaisemmin puheenjohtajansa kautta esittämänsä vaatimusta joukkotyösopimuksista välttämättömänä ehtona neuvotteluihin ryhtymiselle työntantajain kanssa. Vastaukseksi tähän sain eilen Ammattijärjestöltä pitkänlaisen kirjelmän, jossa järjestö seikkaperäisesti tekee selkoa kannastaan asiassa. Koska tämä vastaus sisältää useita erittäin tärkeitä näkökohtia, olen katsonut olevani velvollinen tekemään siitä selkoa Liitolle.

Liiton asiantuntemukseen nähden ei tietenkään minun, jolta puuttuu sekä käytännöllistä kokemusta että teoreettisia tietoja asiasta, sovi koettaa vastakkain punnita niitä hyviä ja huonoja puolia mitä joukkosopimuksesta on työntantajalle ja siten osottaa, että joukkosopimuksen aikaansaaminen minun mielestäni ei ole ainoastaan työntekijäin vaan myös työntantajain oman edun vaatima. Sitä vastoin katson että minun on puolueettomana välittäjänä kiinnitettävä Liiton huomiota seuraaviin seikkoihin, joihin, siihen katsomatta mille kannalle asettuu joukkosopimukseen nähden ylipäätään, ei voi olla panematta merkitystä sen kysymyksen ratkaisemisessa, onko nyt puheena oleva työriita ratkaistava joukkosopimuksen pohjalla vai eikö.

Asiaan perehtyneiltä työntekijöiltä olen saanut tietooni, että joukkotyösopimukset metalliteollisuuden alalla ovat työntantajain alkuunpanemat. Ja tämän tiedon on oikeaksi vahvistanut työntajaliiton ent. sihteeri, nykyinen protokollasihteeri Ehrnrooth. Joukkotyösopimuksiin ryhtyminen työntantajain puolelta tapahtui osaksi siten, että Liiton silloinen sihteeri v. 1906 yksityisesti työntekijöille esitti tämän suuntaisen ajatuksen¹⁾, osaksi siten, että työntekijäin samoihin aikoihin asettamiin työehtojen parannusvaatimuksiin eivät antaneet vastausta työntajat kukin kohdastaan, joille esitys tehtiin, vaan näiden puolesta työntantajain liitto. Tämän jälkeen ei työntantajain puolelta ole vastustettu työntekijäin ehdottamain joukkosopimusten muotoa. Joukkotyösopimukset eivät siis metalliteollisuuden alalla ole työntekijäin pakotuksesta aikaansaadut, vaan työntantajain itsensä tarjoamat. Vieläpä työntajat viime jouluk. 14 p:nä tekemällään yksimielisellä päätöksellä ovat koettaneet työsululla saada voimaan aikaisemmin työntekijöille esittämänsä mutta näiden hylkäämän joukkotyösopimusehdotuksen. Minä en tietenkään voi arvostella, mitkä jouluk. 14 ja tamik. 21 p:n välisenä aikana saavutetut kokemukset ovat aiheuttaneet Liiton viimemainittuna päivänä tekemän päätöksen, ettei Liitto tästä lähtien enää mihinkään joukkotyösopimuksiin ryhdy. Sanottuna päivänä pidetyn kokouksen pöytäkirjakaan, joka on painosta julkaistu, ei tässä suhteessa tarjoa varsinaisesti mitään johtoa. Puolueettomana välittäjänä en kuitenkaan voi olla huomauttamatta, että tämä äkkinäinen käänne sivulta katsojasta näyttää vaikealta ymmärtää. Niin työntantajain kuin työntekijäin, vieläpä koko yhteiskunnan etu vaatii jotakin varmuutta työsuhteissa, joten niin jyrkkä suunnan muutos, että neuvottelulle kokonaan mahdottomana hylätään ehdotus, joka samalta taholta muutamia viikkoja aikaisemmin tehtiin, ei ole hyvin harkittu eikä oikeuden ja kohtuuden mukainen. Tähän nähden, ja kun pysyminen Liiton päätöksessä, ettei enää suostuttaisi neuvottelemaan joukkotyösopimuksista, mielestäni saattaisi työntekijät siihen luuloon, että työntajat koettavat yhteiskunnan siveelliset vaatimukset syrjäyttämällä väärin käyttää työolojen heille nykyään

¹⁾ Tätä työntekijäin väitettä ei tri Ehrnrooth sano voivansa myöntää eikä kieltää, kun hän ei enää voi muistaa silloisia tapahtumia.

tarjoamaa valta-asemaa, rohkenen kunnioittavimmin ehdottaa Liiton harkittavaksi, eikä Liiton aikaisempaa menettelyä joukkotyösopimuskysymyksessä ole katsottava painavaksi syyksi olla nytkin asettumatta kokonaan hylkäävälle kannalle mainittujen sopimusten suhteen.

Tähän kirjelmään Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitto antoi näin kuuluvan vastauksen:

»Suomen Metalliteollisuuden Harjoittajain Liitolle lähettämässänne kirjelmässä kuluvan huhtikuun 6 p:ltä olette Te, Herra Professori, välittäjänä mainitussa teollisuudessa parhaallaan vallitsevissa työväen lakoissa, olettanut että liitto ottaisi uudelleen harkitakseen, josko se yhä edelleen pysyisi viime tammikuun 21 päivänä pitämänsä kokouksen päätöksessä olla suostumatta minkäänlaisiin joukkosopimuksiin työntekijäin ammattiosastojen kanssa. Herra Professori on samalla liiton tiedoksi lähettänyt Suomen Ammattijärjestön toimikunnan Teille jättämän selostuksen asiasta, joka päättyy siihen, että joukkosopimuksen tekeminen olisi välttämätön ehto puheena olevien työriitojen sovittamiseksi.

Kun liitto täten käy vastaamaan Herra Professorin edellä mainittuun kirjelmään, tahdotte liitto huomauttaa että se, kuten Tekin olette maininnut, aivan äskettäin Teidän, liiton sihteerin välityksellä, tekemänne suullisen tiedustelun johdosta on vastannut ettei liitto ole huomannut sellaisia asianhaaroja esiintulleen, jotka olisivat aiheuttaneet liiton poikkeamista nytemmin hyväksymästään kannasta joukkosopimuksen periaatteellisena vastustajana. Koska Te, Herra Professori, tietenkään ette ole voineet edellyttää että liitto nyt olisi muuttanut käsitystään asiasta, voinee liitto olettaa Teidän mainitulla kirjelmällä tavoitelleen enemmän saada liiton edellä mainitulle päätökselle perustelua kuin siihen muutosta.

Kun liitto viime kuluneella tammikuulla teki päätöksensä olla suostumatta mihinkään joukkosopimuksiin, oli liitto täysin selvillä siitä, että sanottu päätös todennäköisesti aluksi tulisi aiheuttamaan liitolle erinäisiä bankaluksia. Liiton oli siis asetettava vastakkain nämä bankaluudet sekä toisaalta joukkosopimusten aiheuttamat vaikeudet. Liitto ei voinut tässä jättää huomioon ottamatta että liiton kahden vuoden työaikana tekemä kokemus joukkosopimuksista ei suinkaan ole ollut miellyttävää laatua. Ainoatakaan kertaa näinä kahtena vuotena työväenjärjestöt eivät ole tehneet työsopimusehdotusta, jota olisi käynyt sellaisenaan hyväksyminen, jos mieli pysyttää elossa metalliteollisuutta maassamme. Ainoatakaan kertaa ei siten ole voitu saada solmituksi joukkosopimusta ilman riitoja ja vaikeuksia, jotka säännöllisesti ovat olleet mitä vaikeinta lajia. Vaatimuksia, joiden oikeudettomuuden työntekijät kuukausia kestäneiden lakkojen jälkeen olivat pakotetut myöntämään, esitettiin yhä uudelleen ja joutuivat edelleen pitkien, enimmäkseen tuloksettomien neuvottelujen alaisiksi, aiheuttaen uusia riitaisuuksia. Tuskin oli yhdellä työpaikalla kalliisti ostettu rauha saavutettu, kun jo toisessa työpaikassa ilmeni uusi työsopimusriita. Ja mitä etuja nämä sopimukset itse asiassa tuottivat työnantajille tahi edes työntekijöille? Ensimmäisille ei oltu ajateltukaan koituvan niistä muuta voittoa kuin jonkunlaisen työrauhan takeita, mikä rauha kuitenkin yleensä jäi vaan toivomukseksi, ja ainakaan kelpoisille työntekijöille, jotka muutoinkin ahkeruudella ja huolella olisivat edistyneet, ei työsopimus säännöllisesti tuottanut minkäänlaisia etuja. Mutta nuorimmat, kätevyyttä ja ansiota vaille olevat työntekijät voivat oloissaan saavuttaa jonkunlaisia parannuksia noilla kerrassaan periaatteenvastaisilla määräyksillä, esim. alimpia palkkoja koskevalla, vaikka tämä parannus tapahtuikin teollisuuden todellisen edun kustannuksella.

Kun Te, Herra Professori, mahdollisesti muutoin arvelisitte, että edellä mainittuihin, joukkosopimuksien solmimisen yhteydessä esiintyneihin, riitoihin on syynsä liitollakin, joka

vastustamalla täysin oikeutettujakin vaatimuksia ehkä puolestaan olisi näitä riitoja aiheuttanut, katsoo liitto pitävänsä tässä mainita tärkeimmät näistä työntekijäin tavallisesti esittämistä vaatimuksista, joita niinhyvin liiton kuin varmaan jokaisen työnantajan mielestä on mahdoton hyväksyä. Liitto ei tahdo itsessään epäoikeutetuiksi väittää yhä uudistuvia vaatimuksia suuremmista palkoista ja lyhennyksestä työajasta, sillä näitä vaatimuksia voi jossain määrin perustella eläntökustannusten kohoamisella ynnä pyrkimyksellä saada tilaisuutta virkistykseen ja yhteiskunnalliseen edistykseen. Mutta kun näitä vaatimuksia tehdään ottamatta ensinkään huomioon mitä teollisuus tätä nykyä voi kestää, kun esim. vaaditaan korkeata minimipalkkaa ilman mitäkään vastaavaa ammattitaitoa, silloin nämäkin vaatimukset tulevat kuulumaan niihin joista välttämättä aiheutuu riita. Ja aivan hylättäviä ovat vaatimukset sellaiset kuin niinkään alituisesti esitetyt, koskeva oppilasluvun ja ylityön ajan rajoittamista, urakkatyön poistamista, ainoastaan järjestyneitten työntekijäin käyttämistä työssä, y. m. s. Kun nämä ja toisia samanlaatuisia vaatimuksia on esiintynyt jokaisessa tehdyssä työsopimusehdotuksessa, niin tämä osoittaa, että ne työntekijäin puolella ovat kuuluneet sovittuun ohjelmaan ja ettei niitä voi katsoa esitetyiksi tilapäisen ajattelemattomuuden johdosta.

Tarkastaessa tähän kuuluvia seikkoja esiintyy edelleen muodottomuutena että ainoastaan järjestyneet työntekijät ovat voineet vaikuttaa työsopimusten sisällykseen, kun sitä vastoin järjestymättömät, joita on liiton työpajoissa ainakin 50 %, ovat olleet kokonaan syrjäytetyt työsopimusten laadinnassa.

Vihdoin on selvää että työväenjärjestöt eivät suinkaan millään johdonmukaisuudella ylläpidä joukkosopimusperiaatetta, sillä useimmilla maan eri teollisuushaarojen, metalliteollisuudenkin, työpaikoilla ei tällaisia sopimuksia työntekijäin puolelta ole ensinkään vaadittu, ja milloin sopimuksia on tehty ovat työntekijät, niinkuin äskettäin täällä, mieluummin kieltäytyneet niitä uudistamasta kuin suostuneet mihinkään luulottelun mukaan epäedulliseen määräykseen niissä.

Liitto, joka juuri hyväksymänsä työsopimusmenettelyn kautta on oppinut käytännössä tuntemaan joukkosopimusten haittoja, ei puolestaan voi pitää johdonmukaisuuden puutteena sitä, että se on hylännyt mainitun menettelytavan, vaikkakin liiton katsantokannassa tapahtunut käänös puhtaasti muodolliselta kannalta nähtynä asiaan perehtymättömästä voi tuntua jossain määrin odottamattomalta.

Vaikkapa liitto olisikin tehnyt alotteen joukkosopimukseen metalliteollisuudessa, niin liitto ei katsoisi tällä seikalla sellaisenaan olevan mainittavaa merkitystä puheena olevassa suhteessa. Kuitenkin tahtoo liitto täten nimenomaan selittää, ettei se, ennen sopimusten syntymistä, koskaan suoraan eikä välillisesti ole halunnut työntekijöissä herättää ajatusta moisten sopimusten solmimisesta, sekä että liiton entisen sihteerin Tohtori Leo Ehrnrooth'in todistamattomat toimenpiteet tähän suuntaan eivät ole liiton vaikuttamia; tosin liitto ennen viimeistä päätöstään ei ole nimenomaan vastustanut sopimuksia, mutta sitäkin vähemmän niitä puoltanut.

Sitä seikkaa, että liitto varemmin jossakin tilaisuudessa on yhteisesti ja yhdenmukaisesti käsitellyt eri konepajoissa nostettuja palkkauskysymyksiä, ei suinkaan voitane sanoa todistaneen taipumusta joukkosopimusmenettelyyn.

Ainoa teko, jota jonkunlaisella näennäisellä oikeudella voidaan pitää todisteena että liitto olisi puoltanut sopimusperiaatetta, oli siten se, että liitto viime kuluneen joulukuun keskivaiheella itse puolestaan päätti uudistaa ennemmin työntekijäin ehdotuksesta aikaansaadun työsopimuksen takäläisiä työpajoja varten. Tämä teko ei kumminkaan sisältänyt

mitään muuta, kuin että liitto, joka voi ajatella työntekijäin ensimmäisessä sopivassa tilaisuudessa tahtovan ottaa esille sopimuksen uudistamisen, ei tahtonut päästää käsistään tilaisuutta saada sopimusta uudistetuksi sille jolakuinkin suotuisana aikana. Ettei liitto silloin, vaan vasta kuukauden päivät jälkeempäin, katsonut pitävänsä kieltäytyä kaikista sopimuksista, voi ehkä pintapuolisesta katsojasta näyttää omituiselta, mutta käy kylläkin selväksi sille, joka on lähemmin seurannut asian kulkua, ja tuntee kaikki ne seikat, jotka ovat asiaan vaikuttaneet. Jos nyt tahdotaan perustella liiton menettelytapaa joukkosopimukseen nähden johdonmukaisuuden vaatimuksella, niin johtaa tämä lähinnä siihen, että liitto kokonaan pysyy viime päätöksessään eikä uudestaan suostu joukkosopimuksiin.

Yllä sanotulla on liitolla ollut kunnia Teille, Herra Professori, tehdä selväksi kantansa joukkosopimuksiin nähden; ja huomannette tästä että liitto täydelleen pysyy kulu- neen tammikuun 21 päivänä tekemässään päätöksessä, jonka mukaan liitto ei suostu min- käänlaisiin joukkosopimuksiin.

Kun molemmat asianosaiset siten pysyivät aikaisemmissa vaatimuksissaan, oli välittäjän ainoastaan Senaatille ilmoitettava, että hänen välitysyrityksensä oli rauennut.

Riita oli entisellä kannallaan, siten kuitenkin muuttuneena, että vähitel- len yhä useampia työntekijöitä ilmoittausi työhön. Valajat ja jotkut muut työntekijäryhmät kuitenkin jatkoivat lakkoa edelleen. Työnantajat hankkivat sentähden maahamme venäläisiä valajia, jotka saivat työtä Helsingissä, Tu- russa ja Viipurissa.

Toukokuun 14 päivänä pitämässään kokouksessa ammattijärjestöt, pitäen onnellisen tuloksen saavuttamista mahdottomana, päättivät julistaa taistelun päättyneeksi, ja Metallitehtaalaiden, Valajain, Rauta-, ja metallisorvaajain sekä Puutyöntekijäin liitot julkaisivat tätä koskevan tiedonannon.

Seuraavina päivinä työntekijät ilmoittausivat työhön niissä paikoissa, missä ennen olivat työskennelleet, mutta ainoastaan vähäinen osa heistä voi kohta saada työtä.

Työriita oli käsittänyt seuraavat työpaikat:

1. Kone- ja Siltarakennus Osakeyhtiö.
2. Osakeyhtiö Hietalahden Laivatokka ja Konepaja.
3. Osakeyhtiö J. D. Stenberg ja Pojat.
4. John Stenbergin Konetehdas Osakeyhtiö.
5. Helsingin Laivaveistämö ja Konepaja.
6. Gottfr. Strömbergin Konetehdas.
7. Helsingin Valimo Osakeyhtiö.
8. Osakeyhtiö G. W. Sohlberg Aktiebolag.
9. K. G. Tirkkonen.
10. M. F. Hättinen.
11. Aktiebolaget Vesijohtoliike Osakeyhtiö.
12. Hj. H. Kasten.

13. A. A. Nyman.
14. K. A. Wigg.
15. V. W. Holmberg.
16. A. A. Barckin Seur.
17. A. Holsti.
18. K. Metsomäki.
19. Rob. Huber.
20. Grahnin Tehdasosakeyhtiö.

Työnseisaukseen otti osaa noin 2,000 työntekijää. Sen johdosta menetettiin noin 220,000 työpäivää.

62. $31/3-21/5$. Kesti 51 päivää. Erään turkulaisen konepajan 12 valuria (9 järjestynyttä) kieltäysi suorittamasta työtä eräästä lakkotilaan julistetusta tehtaasta saapuneitten mallien mukaan. Venäläisiä valureja hankittiin ja 3 entisistä työntekijöistä pääsi takaisin työhön. Työntekijät saivat apurahoja 350 mk.

63. $6/4-15/5$. Kesti 39 päivää. Erään konepajan 16 valuria (kaikki järjestyneitä) teki lakon samallaisesta syystä. 5 heistä otettiin jälleen työhön. Työntekijät saivat avustusta 568 mk.

64. $8/4-15/5$. Kesti 37 päivää. Erään Viipurissa olevan konepajan 54 valuria ja seppää (46 järjestynyttä) teki lakon sen johdosta että työnantaja oli irtisanonut aikaisemmin tehdyn yhteissopimuksen ja vaati henkilökohtaisia sopimuksia ilman irtisanomisaikaa. Työntekijät vaativat uutta yhteissopimusta. Työhön palattiin yhteissopimusta tekemättä. Työntekijät saivat avustusta 727 mk.

65. $15/4-15/5$. Kesti 30 päivää. Erään Porissa olevan konepajan 42 valuria (39 järjestynyttä) teki lakon samasta syystä kuin N:ön 62 kohdalla mainittiin, saavuttamatta kuitenkaan mitään tulosta. Työntekijät saivat apurahoja 539 mk.

66. $27/4$. Erään Tohmajärven pitäjässä sijaitsevan konepajan 17 valuria y. m. teki lakon samasta syystä, mikä mainittiin N:ön 62 kohdalla, saamatta kuitenkaan vaatimuksiaan toteutetuiksi. Ei otettu vanhoja eikä uusia työntekijöitä, joten lakon päättymispäivä ei ole ilmoitettavissa. Työnantaja katsoi valurien rikkoneen tehdyn sopimuksen.

Edellä olevien tietojen pohjalla saa seuraavan yhdistelmän metalliteollisuuden alalla vuosina 1891—1909 tapahtuneista työnseisauksista, joka yhdistelmä kuitenkin on voitu laatia seikkaperäiseksi ainoastaan kolmelta viime vuodelta, joilta on olemassa yhtäjaksoista tilastoa.

Merkittyjä työnseisauksia on ollut:

V. 1891	1	V. 1899	4	V. 1905	8
» 1892	1	» 1900	2	» 1906	10
» 1894	1	» 1901	1	» 1907	13
» 1896	2	» 1902	2	» 1908	6
» 1897	1	» 1903	3	» 1909	6
» 1898	4	» 1904	1		
					Yhteensä 66

	1907 ¹⁾	1908	1909
Työnseisauksia	13	6	6
Kestänyt päivää	419	382	290 ²⁾
Työnseisausten välittömästi kohtaamia työn- antajoita	61	26	25
Näiden työntekijäluku	925	3,816	2,906
Työstä lakanneiden työntekijäin luku	741	3,431	2,141
Työhön jääneitä työntekijöitä	184	385	765
Työnseisauksia, joihin nähden on tietoja jär- jestyneistä työntekijöistä	11	5	5
Näihin osallisten lakkolaisten luku	696	3,401	2,124
Näistä järjestyneitä	483	1,906	789
Työnseisauksien syyt:			
palkkaolot	10	4	—
palkanmaksun järjestys	1	1	—
työaika	3	2	—
urakkatyö	2	2	—
oppilasolot	3	4	—
henkilökohtaiset olot	2	—	—
järjestökysymys	—	2	—
tariffisopimus	—	—	2
kieltäytyminen tekemästä jotakin työtä	—	—	4
Työnseisauksien tulokset:			
Sopimus:			
työnseisauksia	8	4	—
työntekijöitä	453	3,390	—

¹⁾ Vuodelta 1907 eivät tässä mainitut luvut käy yhteen Työtilastollisessa Aikakauslehdessä 1908 siv. 228 julkaistujen kanssa, kun tähän ei ole luettu 4 kulta- ja kellosepan työntekijäin työnseisausta sekä kun eräs useampia ammatteja käsittänyt työnseisaus on tässä otettu lukuun ainoastaan mikäli metallityöntekijöitä koskee.

²⁾ Yhden työnseisauksen pitkällisyys ei ole ollut määrättävissä.

	1907	1908	1909
Työnantajain ehdot hyväksytyt:			
työnseisauksia	2	1	6
työntekijöitä	219	30	2,141
Työntekijäin ehdot hyväksytyt:			
työnseisauksia	3	1	—
työntekijöitä	69	11	—
Menetettyjä työpäiviä	21,400	222,110	223,700 ¹⁾

Sittenkun Suomen Ammattijärjestö oli marraskuussa 1908 Teollisuushalli-**Työttömyys.** tukselta anonut toimitettavaksi työttömyyslaskua, johon aineisto kerättäisiin Ammattijärjestöön liittyneiden työntekijäin keskuudesta ja joka aineisto järjestettäisiin Teollisuushallituksen Työtilastollisessa osastossa ja tulokset julkais-
taisiin Työtilastollisessa Aikakauslehdessä, sekä sittenkun Senaatti oli Teolli-
suushallituksen ehdotuksen mukaisesti myöntänyt tarpeelliset varat, ryhdyttiin
tutkimaan järjestyneiden työntekijäin keskuudessa vallitsevaa työttömyyttä.
Valitettavasti osottautui sängen pian, että työntekijät, jotka itse olivat anoneet
tutkimuksen toimittamista, osottivat siihen sängen vähän harrastusta. Saapu-
neiden tietojen luku on nimittäin kuukausi kuukaudelta vähentynyt, niin että
vuoden jälkipuoliskolla vajaa viidesosa Ammattijärjestöön liittyneistä työnteki-
jöistä on lähettänyt tietoja. Näin ollen ei tätä tutkimusta ole jatkettu vuonna
1910.

Tässä annetaan tietoja työttömyystutkimuksen tuloksista, mikäli metalli-
työntekijöitä koskee.

Metallityöntekijäin eri ikäryhmistä on saatu tietoja seuraavat määrät:

	Alle 30 vuoden	30—55 vuotiaita	Yli 55 vuoden	Yhteensä
Tammikuu	1,284	1,071	42	2,397
Helmikuu	1,241	975	39	2,255
Maaliskuu	979	823	29	1,831
Huhtikuu	753	716	29	1,498
Toukokuu	582	594	20	1,196
Kesäkuu	495	495	15	1,005
Heinäkuu	451	487	16	954
Elokuu	425	461	17	903
Syyskuu	414	464	17	895
Lokakuu	379	409	13	801
Marraskuu	361	403	15	779
Joulukuu	281	317	11	609

¹⁾ Yhden työnseisauksen aiheuttama menetettyjen työpäivien luku ei ole ollut mää-
rättävissä.

Työttömäin luku osin kuukauden viimeisenä päivänä, osin koko kuukauden kuluessa on ollut:

	Kuukauden		Kuukauden varrella:		kaikki
	viimeisenä päivänä	enint. 6 päivää	7—18 päivää	yli 18 päivän	
Tammikuu	482	374	166	473	1,013
Helmikuu	500	272	107	489	868
Maaliskuu	391	200	69	396	665
Huhtikuu	273	178	117	217	512
Toukokuu	71	118	93	50	261
Kesäkuu	41	131	35	28	194
Heinäkuu	18	82	30	13	125
Elokuu	21	81	23	10	114
Syyskuu	34	115	39	30	184
Lokakuu	39	77	40	26	143
Marraskuu	52	76	38	26	140
Joulukuu	78	75	38	41	154

Näistä luvuista saadaan seuraavat työttömyysprosentit:

	Kuukauden		Kuukauden varrella:		kaikki
	viimeisenä päivänä	enint. 6 päivää	7—18 päivää	yli 18 päivän	
Tammikuu	20.1 %	15.6 %	6.9 %	19.7 %	42.2 %
Helmikuu	22.1 »	12.0 »	4.7 »	21.6 »	38.3 »
Maaliskuu	21.4 »	10.9 »	3.8 »	21.6 »	36.3 »
Huhtikuu	18.2 »	11.9 »	7.8 »	14.4 »	34.1 »
Toukokuu	5.9 »	9.8 »	7.7 »	4.2 »	21.7 »
Kesäkuu	4.1 »	13.1 »	3.5 »	2.8 »	19.4 »
Heinäkuu	1.9 »	8.6 »	3.1 »	1.4 »	13.1 »
Elokuu	2.3 »	9.0 »	2.6 »	1.1 »	12.7 »
Syyskuu	2.8 »	12.8 »	4.4 »	3.4 »	20.6 »
Lokakuu	4.9 »	9.6 »	5.0 »	3.2 »	17.8 »
Marraskuu	6.7 »	9.8 »	4.9 »	3.3 »	18.0 »
Joulukuu	12.8 »	12.3 »	6.2 »	6.7 »	25.2 »

Jos otetaan huomioon työttömyyden syyt, saadaan seuraava työttömyyspäiväin jako:

Työttömyyspäiviä, jotka on aiheuttanut:				
	työnpuute	tauti	lakko tai työsulku	yhteensä
Tammikuu	3,758	786	10,080	14,624
Helmikuu	2,865	835	10,219	13,919
Maaliskuu	2,491	915	9,359	12,765
Huhtikuu	1,672	538	4,848	7,058
Toukokuu	1,070	293	1,401	2,764
Kesäkuu	1,143	317	125	1,585
Heinäkuu	523	262	98	883
Elokuu	480	224	33	737
Syyskuu	1,246	434	4	1,684
Lokakuu	991	316	24	1,331
Marraskuu	1,005	315	—	1,320
Joulukuu	1,548	294	—	1,842

Ellei työttömyyttä olisi ollut, niin olisivat työntekijät olleet työssä ei ainoastaan mainittuina työpäivinä, vaan myöskin niinä päivinä, jotka on ilmoitettu työttömäksi. Työttömyyspäiväin merkitys käy sentähden selväksi, kun ne ilmaistaan prosenttiluvuin kaikista päivistä, joina olisi ollut mahdollisuutta työntekoon, toisin sanoin, työpäiväin ja työttömyyspäiväin summasta.

Työttömyyspäiviä, %, jotka on aiheuttanut:				
	työnpuute	tauti	lakko tai työsulku	yhteensä
Tammikuu	6.5 %	1.4 %	17.9 %	25.8 %
Helmikuu	5.3 »	1.5 »	18.9 »	25.7 »
Maaliskuu	4.7 »	1.7 »	17.8 »	24.2 »
Huhtikuu	5.2 »	1.7 »	15.0 »	21.9 »
Toukokuu	3.9 »	1.1 »	5.1 »	10.1 »
Kesäkuu	4.2 »	1.2 »	0.5 »	5.9 »
Heinäkuu	2.3 »	1.2 »	0.4 »	3.9 »
Elokuu	2.2 »	1.0 »	0.2 »	3.4 »
Syyskuu	4.7 »	1.6 »	0.0 »	6.3 »
Lokakuu	5.2 »	1.6 »	0.1 »	6.9 »
Marraskuu	5.4 »	1.7 »	—	7.1 »
Joulukuu	9.5 »	1.8 »	—	11.3 »

Työtunteja, niistä ylityötunteja, nämä prosenttiluvuin työtuntien koko luvusta sekä päivittäinen vakinainen keskityöaika, siis lukuunottamatta ylityötunteja, on ollut:

	Työtunteja:		Ylityötunteja:			Päivittäinen keskityöaika
	luku	%	luku	%	luku	
Tammikuu	401,567	tuntia	5,627	tuntia	1.4 %	9.4 tuntia
Helmikuu	389,675	»	6,829	»	1.8 »	9.5 »
Maaliskuu	385,500	»	5,103	»	1.3 »	9.5 »
Huhtikuu	244,974	»	4,088	»	1.7 »	9.6 »
Toukokuu	240,049	»	3,913	»	1.6 »	9.6 »
Kesäkuu	249,512	»	4,073	»	1.6 »	9.5 »
Heinäkuu	212,284	»	3,129	»	1.5 »	9.5 »
Elokuu	203,353	»	3,317	»	1.6 »	9.6 »
Syyskuu	241,019	»	3,339	»	1.4 »	9.6 »
Lokakuu	173,540	»	2,209	»	1.3 »	9.6 »
Marraskuu	167,854	»	2,341	»	1.4 »	9.5 »
Joulukuu	140,453	»	2,181	»	1.6 »	9.5 »
Koko vuosi	3,049,771	»	46,149	»	1.5 »	9.5 »

Jos vuoteen luetaan 303 työpäivää ja työajaksi 9.5 tuntia, niin on koko vuonna 2,878 työtuntia. Tästä määrästä tulee keskimäärin 1.5 % eli 43 työtuntia ylityötunteina joka työntekijän osalle vuodessa.

Helsingin konepajoissa 1909 vuoden alussa sattuneen suuren työriidan merkitykseen nähden annetaan tässä myös tietoja Helsingin metallityöntekijäin keskuudessa tammi—toukokuulla vallinneesta työttömyydestä.

Työttömäin luku oli:

	Kuukauden viimeisenä päivänä		Kuukauden kuluessa:		
	Enint. 6 päivää	7—18 päivää	yli 18 päivää	kaikkiaan	
Tammikuu	344	31	51	376	458
Helmikuu	390	21	31	407	459
Maaliskuu	313	16	9	320	345
Huhtikuu	151	11	48	143	202
Toukokuu	18	23	46	18	87

Tästä saadaan seuraavat prosenttiluvut:

	Kuukauden viimeisenä päivänä		Kuukauden kuluessa:		
	Enint. 6 päivää	7—18 päivää	yli 18 päivää	kaikkiaan	
Tammikuu	54.9 %	4.9 %	8.1 %	60.0 %	73.0 %
Helmikuu	65.8 »	3.5 »	5.2 »	68.6 »	77.3 »
Maaliskuu	70.2 »	3.6 »	2.0 »	71.7 »	77.3 »
Huhtikuu	52.6 »	3.8 »	16.7 »	49.8 »	70.3 »
Toukokuu	9.3 »	11.9 »	23.7 »	9.3 »	44.9 »

Menetettyjen työpäiväin luku oli:

	Työnpuute	Tauti	Lakko tai työnsulku	Yhteensä
Tammikuulla	615	115	9,246	9,976
Helmikuulla	437	83	9,766	10,286
Maalikuulla	436	103	8,940	9,479
Huhtikuulla	452	63	3,582	4,097
Toukokuulla	305	38	863	1,206

Tästä taas saadaan seuraavat prosenttiluvut:

	Työnpuute	Tauti	Lakko tai työnsulku	Yhteensä
Tammikuu	4.1 %	0.8 %	61.6 %	66.5 %
Helmikuu	3.1 »	0.6 »	68.8 »	72.5 »
Maaliskuu	3.4 »	0.8 »	69.3 »	73.5 »
Huhtikuu	7.0 »	1.0 »	55.8 »	63.8 »
Toukokuu	6.8 »	0.9 »	19.4 »	27.1 »

Puheenalaisessa työttömyyslaskussa ovat työntekijät myös ilmoittaneet palkkatulonsa. Näiden tietojen perustuksella oli metallityöntekijäin keskipäiväpalkka ja keskituntipalkka seuraava:

	Keskipäivä- palkka	Keskitunti- palkka		Keskipäivä- palkka	Keskitunti- palkka
Tammikuu	3:85 mk.	40 p.	Heinäkuu	4:21 mk.	44 p.
Helmikuu	3:95 »	41 »	Elokuu	3:87 »	40 »
Maaliskuu	3:95 »	41 »	Syyskuu	4:15 »	43 »
Huhtikuu	4:02 »	41 »	Lokakuu	4:12 »	42 »
Toukokuu	4:14 »	43 »	Marraskuu	4:05 »	42 »
Kesäkuu	4:12 »	43 »	Joulukuu	4:06 »	42 »

Tässä edellä on pääasiassa ainoastaan käsitelty kaikkia metallityöntekijöitä yhtenä kokonaisuutena, huomioon ottamatta ijänerotusta ja eri paikkakuntia. Kun aineistoa, työväenjärjestöjen välinpitämättömyyden tähden on kertynyt sangen vähän, olisi aineiston jakaminen eri ikäluokkain ja paikkakuntain mukaan niin hajoittanut sen, että jokainen sattuma olisi päässyt liian paljon vaikuttamaan tuloksiin. Tästä syystä ei tuollaista jakoa olekaan toimitettu.

Miltei samaan aikaan kuin edellä käsitelty työttömyyslasku toimitettiin toinenkin samallinen Senaatin asettaman työttömyysvakuutuskomitean aloitteesta. Tämä tutkimus perustui maamme valtiollisille työväenyhdistyksille lähetettyihin kyselykaavakkeisiin ja käsitti marras- ja joulukuun 1908 sekä tammi- ja helmikuun 1909. Tämäkin tutkimus epäonnistui pääasiassa, syystä

että saapui liian vähän vastauksia, hiukan yli 17,000 jokaiselta edellä mainitulta kuukaudelta. Viimeksi mainitusta tutkimuksesta otetaan tähän seuraavat konepajatyöntekijöitä koskevat tiedot.

Konepajain, sulattojen y. m. työntekijöistä saatuja käyttökelpoisia tietoja oli:

marraskuulta	joulukuulta	tammikuulta	helmikuulta
1,324	1,329	1,332	1,327

Työttömiä oli noina kuukausina:

152	233	215	157
-----	-----	-----	-----

Työttömyyspäiväin prosenttiluku taas oli:

7.6 %	9.5 %	7.5 %	5.7 %
-------	-------	-------	-------

Työnpuutteen johdosta oli työttöminä itsekunkin kuukauden viimeisenä päivänä:

72	212	79	102
5.5 %	15.9 %	5.9 %	7.7 %

VIII Luku.

Metallityöntekijäin terveydentila.

Työntekijät ovat enemmän kuin muiden ammattiryhmäin jäsenet alttiina ruumiinvammoille. Mutta nuo vammat eivät suinkaan yksinomaan johdu työntekijäin ammattityöstä. Kysymystä missä määrin vamma tietystä tapauksessa johtuu ammattitoiminnasta taikka sen ulkopuolella olevista seikoista ei aina ole helppo ratkaista; siinä kohden ei ainoastaan ole tarpeen perinpohjin tuntea työmenettelyjä ja työehtoja, vaan myös syventyä tutkimaan työntekijäin elintapaa ja yhteiskunnallista asemaa. Tässä kohden on vaikuttamassa niin monta seikkaa, joita on vaikea, jopa mahdotonkin luetella, että aina on viisainta noudattaa suurinta varovaisuutta johtopäätösten tekemisessä kulloinkin käsiteltävänä olevasta tilastosta. Usein eivät kootut tilastolliset ainekset myöskään ole ensinkään vertailtavia keskenään.

On kauan ollut tunnettua, että ammattitoiminta vaikuttaa henkilön elinajan pituuteen, ja on olemassa erinäisiä yhdistelmiä, jotka osottavat kuolevaisuuden eri ammattiryhmissä¹⁾. Jos miesten yleinen kuolleisuus merkitään luvulla 100, niin osottaa Englannissa vuosina 1890—92 koottu aineisto, että se hengelliseen säätyyn kuuluvain henkilöiden joukossa on ainoastaan 53, kauppatkustajain 96, lääkärien 97, mutta kutomatyöntekijäin joukossa 105, kone-työntekijäin 107, maalarien 112, panimotyöntekijäin 143 ja savenvalajain 171. Samaten on Sveitsissä vuosilta 1879—90 kootun aineiston perustuksella laskettu kuolleisuuden olevan maanviljelijäin keskuudessa 81, kehääjain ja kankurien 97, panimotyöntekijäin 129, kivenhakkaajain 162, seppäin 174 ja maalarien joukossa 175.

Samaten on tautisuuskin erilainen eri ammateissa. Runsasta aineistoa tämän seikan valaisemiseksi on saatu Saksan sairaskassoista. Tuosta aineistossa mainitaan tässä joitakuita numerotietoja, jotka valaisevat tautisuutta (taudintapausten lukua 100 osakasta kohti), kuolleisuutta (kuolemantapausten lukua 100 osakasta kohti) sekä sairauspäiväin keskimäärää kutakin taudintapausta kohti (vuosina 1889—95):

¹⁾ Tässä seuraavan yleispiirteisen esityksen pohjana on pääasiallisesti seuraavat kaksi teosta, nimittäin: *Theodor Weyl*: Handbuch der Arbeiterkrankheiten. Jenassa 1908; *Theodor Sommerfeld*: Handbuch der Gewerbekrankheiten. Berlinissä 1898.

	tautisuus %	kuolleisuus %	sairauspäiviä keski- määrin
kultasepät	24.0	1.18	27.1
vaskisepät	35.1	1.2	22.1
pronssisepät	32.4	0.82	19.6
vaskenvalajat	31.1	0.93	22.4
läkkisepät	36.7	1.0	23.3
takosepät	43.4	1.1	23.6
puukkosepät	32.4	0.8	22.3
kalusepät	43.1	0.68	21.1
hienosepät	43.0	1.28	18.5
konetyöntekijät	42.6	1.67	32.3
kellosepät	20.6	0.62	22.7
mekaniikot	34.4	0.84	20.7
kankurit	26.7	—	24.3
kirjansitojat	26.7	0.74	24.7
verhoilijat	27.9	0.72	24.5
satulasepät	31.7	1.26	23.7
puusepät	27.4	1.18	27.4
leipurit	36.7	0.67	25.1
panimotyöntekijät	48.5	1.01	21.4
tupakkatyöntekijät	27.0	3.3	35.5
räätälit	26.5	0.92	33.3
jalkinetyöntekijät	24.7	0.99	24.5
muurarit	40.7	1.13	24.3
maalarit	44.3	1.52	24.5
latojat ja painajat	41.2	1.07	25.3
kauppa-apulaiset	25.2	0.56	25.8

Jos aineisto järjestetään suoritettavan työn luonnon mukaan, niin saadaan seuraavat numeroluvut:

	tautisuus %	kuolleisuus %	sairauspäiviä keski- määrin
A. Metallien muokkaus	38.3	1.24	27.0
a) raudan	41.8	1.34	28.8
b) kuparin	31.9	1.03	23.7
c) lyijyn (maalarit, kiilloitta- jat, latojat, painajat)	43.0	1.97	22.4

	tautisuus %	kuolleisuus %	sairauspäiviä keski- määrin
B. Orgaanisten aineiden muokaus			
kaus	27.5	0.94	26.1
a) villan, puuvillan	27.9	0.89	27.0
b) puun	25.6	1.03	26.7
c) jauhojen	34.0	0.65	25.5
d) tupakan	29.4	1.82	27.3
e) nahkan	25.1	1.0	23.9
f) hiilen (nuohoojat)	25.9	1.29	22.3
C. Kivennäisaineiden muokaus	39.7	1.13	23.8
D. Kuljetustoiminta (raitiotiet y. m.)	66.6	0.58	11.1
E. Kauppa-ammattit	32.6	0.87	24.0
Kaikki sairaskassat	35.6	1.05	25.5

Jos taas erittäin pidetään silmällä hengityselinten tauteja, niin saadaan alempana mainitut tulokset:

A m m a t t i.	Jokaisesta 100 osakkaasta kuoli			Jokaisesta 100 kuotemantapauks. aiheutui		Vainajan keski-ikä
	kaikkiaan	hengityselinten tauteihin.	keuhkointiin	hengityselinten taudeista	keuhkosta	
Panimotyöntekijät	1.09	0.57	0.52	52.4	47.2	32.66
Konetyöntekijät	1.71	0.91	0.63	53.1	36.9	49.06
Mekaniikot	0.69	0.41	0.39	59.5	57.1	30.91
Kalusepät	0.64	0.47	0.43	75.0	66.7	40.3
Maalarit	1.53	0.91	0.84	59.6	55.2	38.3
Kirjanpainajat	1.6	0.85	0.71	53.5	44.4	—
Vaskisepät	0.9	0.31	0.28	31.0	27.9	50.2
Läkkisepät	1.09	0.73	0.62	66.8	56.8	35.08
Pronssisepät	0.69	0.31	0.21	45.0	30.0	35.5
Kultasepät	1.03	0.44	0.41	42.5	40.3	42.2
Muurarit	1.11	0.59	0.43	52.9	38.2	43.86
Kivenhakkajat	3.91	3.59	3.49	91.8	89.3	35.5
Lasityöntekijät	—	—	—	52.1	37.5	37.0
Posliinityöntekijät	—	—	—	74.3	59.1	37.6
Puusepät	1.26	0.82	0.7	65.5	55.7	41.6
Sikarintekijät	1.42	0.95	0.85	66.8	59.8	38.3
Räätälit	1.03	0.64	0.58	62.6	56.3	34.1
Kankurit	0.81	0.38	0.26	45.8	32.3	53.4
Jalkineentekijät	0.7	0.44	0.39	66.1	56.3	32.6
Satulasepät	1.6	0.76	0.68	47.5	42.5	38.6
Keskimäärä	1.08	0.63	0.52	55.8	47.9	—

Metallityöntekijöitä uhkaavat vaarat.
Myrkyt.

Eräitten metallien muokkauksessa sattuu työntekijäin myrkytyksiä. Jotkut metallit, etusijassa rauta, eivät aikaansaa ensinkään myrkytyksiä, jota vastoin toiset, varsinkin elohopea ja lyijy, ovat väkeviä myrkkijä, ja taas kuparin, sinkin, tinan ja näiden metallien seosten vahingollisuudesta ovat mielipiteet toistaiseksi eriäviä.

Kaikista ammatin tuottamista myrkytyksistä on lyijyn aikaansaama myrkytys vaarallisin. Lyijymyrkytyksiä syntyy tietysti etusijassa tätä metallia valmistettaessa lyijyuuneissa. Tuollaisia laitoksia ei kuitenkaan ole meidän maassa, minkätähden tämän asian voi tässä sivuuttaa. Erinäisissä metalliteollisuuden alalla suoritettavissa töissä niinkään käytetään lyijyä, esimerkiksi viilanterotuksessa, kaiverrustöissä, juotostöissä y. m., mutta noissa tapauksissa tuskin voinee lyijymyrkytyksiä sattua. Ei siis ole aihetta likemmältä kajota tähänkään seikkaan.

Ilman pilaantuminen.

Paitsi metallihöyryistä voi ilma metallityöpajoissa pilaantua savusta ja palamiskaasuista, valaistuksesta sekä työntekijäin ruumiista erittyivistä aineista.

Mitä useampia henkilöjä umpinaisessa huoneessa oleskelee, mitä tiheimmässä joukossa he ovat, mitä vähemmän tilaa on koneitten välillä, sitä pahemmin pilaantuu ilma ja sitä enemmän lisääntyy influenssan, tuberkuloosin ja muiden tarttuvain tautien tarttumisvaara, samoin kuin tapaturmanvaarakin. Työhuoneistojen lattia-alalla ja ilmakuutiolla on sentähden mitä suurin merkitys. Suomen konepajoihin nähden käsitellään tätä seikkaa tuonnempana eri luvussa.

Puhtaan ilman ja päivänvalon puute, yhtämittäinen oleskelu kuumissa, vahingollisten kaasujen täyttämässä huoneissa selittää, miksi useitten metallityöntekijäryhmäin jäsenet ovat muodoltaan kalpeita. Seppiä tutkittaessa sairauskassaan ottamista varten havaitsi *Sommerfeld*, että useat heistä, vaikka olivatkin tanakkarakenteisia, olivat sangen vähäverisiä. Hän katsoo tämän vähäverisyyden johtuvan kuumuudesta, sillä hän havaitsi saman ilmiön niissäkin sepissä, joiden keuhkoissa ei vielä ollut huomattavana taudin merkkiä. Yhtäläisen kalpeuden huomaa muissakin kuumuudessa työtä tekevissä työntekijöissä. Kuumuudessa työskentelevät metallityöntekijät hikoilevat kovasti ja ovat helposti alttiina vilustumiselle. Tämän johdosta heissä usein tapaa reumaattisia vikoja ja influenssaa ynnä keuhkoteuteja sekä kylmään, myöskin alkoholipitoisten juomain runsaasta käyttämisestä johtunutta maha- ja suolitulehdusta.

Metallintomu.

Eräitten metallien kemiallisten vaikutusten ohella ovat metallintomun mekaanisesti ärryttävät ominaisuudet terveydelle vaarallisia. Vaaran suuruus riippuu tomun sekä määrästä että laadusta. Mitä pienempi kukin hitunen on, mitä rosoisempi sen pinta, mitä epätasemmat reunat, sitä vaarallisempaa on tomu hengityselimille. Metallintomun tutkimukset ovat antaneet seuraavia tuloksia: valintuotteiden silytyksestä syntyvässä tomussa on mikroskooppisia teräväreunaisia rautapalasia ja sitä paitsi kaavaushiekan hiukkasia; neulain

tahkomisesta syntyy tomua, jonka hiukkaset ovat höylänlastun tapaan käperytyneitä sekä varustettuja terävillä hakasilla ja ripsuisilla reunoilla; pronssintomussa on sangen teräviä, väkäskeihään tapaisia hitusia; lyijyntomun hiukkaset ovat enimmäkseen pyöreitä sekä voivat tuskin vahingoittaa limakalvoa; kuparintomu ei myöskään näytä vaikuttavan erittäin ärsyttävästi, messingintomu sitä vastoin on jonkun verran ärryttävämpää.

Usein syntyy metallien muokkauksessa metallisten ja kivennäisaineitten tomun sekotusta, ja juuri tuollainen tomu vaikuttaa vahingollisimmin keuhkoihin. Hiekkakiven tomussa on pieniä, kovia, teräväsärmäisiä hiukkasia, ja tahkoissa tavattujen hengityselintautien saattaa katsoa johtuneen yhtä paljon kivennäisaineitten kuin metallien tomusta. Kasvi- ja eläinaineitten tomua niinkään syntyy metallien muokkauksessa.

Tomun vaikutusta ovat omiaan valaisemaan alempana esitetyt numeroluvut:

	1,000:sta henkilöistä kuoli keuhkotautiin:	1,000:sta kuolemantapauksesta oli keuhkotautiin aiheuttamia:
Ammatteja, joissa ei kehity tomua.....	2.39	381.0
» » kehitty tomua	5.42	480.0
Keskimäärä	5.16	478.9
Berlinin samanikäinen miespuolinen väestö	4.93	332.3
Ammatteja, joissa kehittyi:		
A. metallista tomua	5.84	470.6
a) teollisuuksia, joissa käytetään kuparia.....	5.31	520.5
b) » » » rautaa	5.55	403.7
c) » » » lyijyä.....	7.79	501.7
B. kivennäistomua	4.42	403.4
a) kivenhakkaajat	34.9	893.3
b) posliinityöntekijät.....	14.0	591.0
c) muurarit	4.26	332.0
d) lasityöntekijät	—	375.0
C. orgaanista tomua	5.64	537.0
a) nahasta, höyhenistä y. m.....	4.45	565.9
b) villasta ja puuvillasta	5.35	554.1
c) puusta ja paperista	5.96	507.5
d) tupakasta	8.47	598.4

Edellä olevista numeroluviista pistää silmään, että kuolevaisuus tuberkuloosiin on lyijyteollisuudessa erittäin suuri, siitä huolimatta ettei lyijyntomu ole erittäin ärsyttävää. Täytyy sentähden olettaa, että tässäkin tapauksessa

taas kemialliset ominaisuudet ovat vaikuttamassa. Useimmissa tapauksissa muuten täytyy olettaa, ettei ole kysymys ammatin tuottamasta välittömästä tartunnasta, vaan että useissa, ehkäpä useimmissa tapauksissa henkilö jo ennen on saanut tarttuman ja hänen vanha, piilevä ja hyvälaatuinen tuberkuloosinsa muuttuu äkillisesti kehittyväksi, pahalaatuiseksi keuhkotaudiksi, sen johdosta että hän on joutunut hengittämään ärryttävää taikka mikroobeja sisältävää metallintömuä, sen johdosta että lyijyä on tunkeutunut keuhkoihin taikka vereen, sen johdosta että ruumiinasento on huono ja ilmanvaihto puutteellinen j. n. e.

Veisi liian pitkälle puhtaasti lääketieteelliselle alalle, jos tässä ryhdyttäisiin kuvailemaan, miten metallintomu tunkeutuu työntekijän ilmatiehyisiin, siellä kerrostuu ja aikaansaa sairaaloisia häiriöitä. Tässä kohden sopii viitata *Sommerfeldin* teokseen *Handbuch der Gewerbekrankheiten*.

Parhaana keinona työntekijäin estämiseksi saamasta vahinkoa kaasujen taikka tomun pilaamasta ilmasta on kyllin tilavien työhuoneistojen käyttäminen sekä riittävän ilmanvaihdon järjestäminen ynnä, erityisesti tomua synnyttävissä koneissa laitteet, jotka välittömästi imevät tomun ja poistavat sen jo koneesta.

Seikka, johon niinkään on pantava huomiota, on työhuoneistojen puhdistaminen. Jos puhdistus toimitetaan lattiaa sitä ennen kustuttamatta, niin suurin osa tomua ainoastaan enemmän leviää ympärinsä huoneeseen, sen sijaan että tulisi poistetuksi. Jokainen puhdistus, erittäinkin lattian lakaisu, on toimitettava vasta sittenkun lattia on kustutettu.

Sangen yleisenä pahana tapana työntekijöillä on että he tuhkatihään syljeksivät, tavallisesti aina lattialle. Missä tomua syntyy, aikaansaaden ärrytystä kurkussa, on sylkeminen sitäkin yleisempää. Tuollainen epäsiisteys ei kuitenkaan ainoastaan herätä työtovereissa inhoa, vaan tuottaa suoranaista vaaraakin, koska, niinkuin tunnettu, tuberkelitautilinen henkilö myös sylkee tuberkelitartuntaa. Valitettavasti onkin kokemus miltei kaikkialla osottanut, että on miltei mahdotonta saada työntekijöitä käyttämään sylkiastioita, jos nimittäin ensin on onnistuttu saamaan työnantajat niitä hankkimaan.

Mutta työntekijän yksilökohtaisellakin puhtaudella on suuri merkitys hänen terveytensä säilyttämisessä. Tässäkin kohden ovat meidän maan työntekijät varsin alhaisella kannalla. Sitä enemmän on sentähden työnantajilla syytä kaikilla käytettävinaan olevilla keinoilla edistää työntekijäin puhtautta. Sen he voivat tehdä laittamalla erityisiä, kylliksi hyvin varustettuja peseytymishuoneita, sijoittamalla siistejä kaappeja työhuoneen viereen pitovaatteiden säilytystä varten, laittamalla ruokasälejä, jos työntekijöillä on pitkä matka kotiin y. m. s.

Tunnustaa täytynee, että meikäläisissä työhuoneistoissa on vielä paljon

tehtävänä työntekijäin suojelemiseksi terveydellisiltä vaaroilta työn aikana, erittäin myöskin metallityöpajoissa, missä työ synnyttää niin paljon tomua ja likaa. Toiselta puolen ei kuitenkaan saa jättää mainitsematta, että erinäisten liikkeiden työhuoneistot eri teollisuusaloilla tuskin suovat sijaa toivomuksille terveydellisessä suhteessa.

Liikarastitusta voi syntyä joko sen johdosta että itse työmäärä menee yli **Liikarastitus**. voimain taikka että työtä, joka sinänsä ei ole rasittavaa, tehdään liian kauan yhteen jaksoon. Jos nämä molemmat seikat, eli liian raskas työ ja liian pitkä työaika, sattuvat yhteen, syntyy liikarastitusta tietenkin sitä pikemmin. Toisen taikka toisen laatuksen liikarastituksen vahingolliset seuraukset esiintyvät sitä pikemmin ja varmemmin mitä enemmän työntekijä on alttiina muille ammatista johtaville vammoille, mitä vähemmän vastustuskykyinen työntekijän elimistö on ja mitä epäedullisempi hänen yleinen yhteiskunnallinen asemansa. Edellä olevista lausumista, joiden paikkansapitäväisyys lienee kiistämätön, seuraa että erittäin rasittaviin töihin ei tule saada ottaa heikkorakenteisia henkilöitä, minkätähden lääkärintutkimus ennen työhön ottamista on tarpeellinen; että naisia ja lapsia ei tule ensinkään saada käyttää tuollaisissa töissä, ja vihdoin että työajan pitää tuollaisissa ammateissa olla niin lyhyt kuin mahdollista sekä riittävien lepoetkien keskeyttämä. Sama koskee ammatteja, jotka, vaikka eivät olekaan erittäin rasittavia, kuitenkin niissä syntyvien kaasu- ja vaikkapa taikka tomun vuoksi ovat vahingollisia heikoille ja tauteihin alttiille henkilöille. Mitä taas työaikaan yleensä tulee, ei sitä myöskään tule saada pitentää yli tietyn määrän. Heikkorakenteisilla henkilöillä (lapsilla, nuorilla henkilöillä, naisilla) pitää olla pisintä luvallista työaikaa lyhempi työaika. Tämä sääntö koskee vieläkin suuremmassa määrässä yötyötä, joka yleensä on sangen vahingollista ja eritoten mainituille vähemmän vastustuskykyisten henkilöiden ryhmille.

Erinäisiä tämän kysymyksen yhteydessä olevia seikkoja käsitellään edelleen tuonnempana seuraavassa luvussa.

Useissa teollisuuksissa, niiden joukossa myös eräissä metalliteollisuuden **Kuumuus**. haaroissa, ovat työntekijät työnaikana alttiina kovalle kuumuudelle. Tästä on seurauksena kova hikoileminen ja siitä johtuva haitallinen ruumiin nesteiden menetys. Tämä seikka selittänee, niinkuin jo edellä huomautettiin, miksi kovassa kuumuudessa työskentelevät työntekijät tavallisesti ovat silmään pistävän kalpeita, vaikka muuten ovatkin voimakkaita. Virkistäytyäkseen nauttivat työntekijät ylen suuria juomamääriä, joko alkoholipitoisia taikka alkoholittomia, mikä seikka vaikuttaa haitallisesti ruuansulatuselimiin. Silmiinkin voi tuollainen kuumuus vaikuttaa vahingollisesti.

Erittäin lukuisia ovat vammat, joita työntekijät voivat saada työssä koh- **Tapaturmat**. danneitten tapaturmain johdosta. Tapaturma eroaa muista työssä kohtaavista

vammoista pääasiallisemmin siinä, että se sattuu yhtäkkiä. Paikkansapitävää teoreettista tapaturman määritelmää sen erottamiseksi muista työssä kohtavista vammoista lienee muuten vaikea antaa. Vakuutuslainsäädännössä on riittävän tarkasti määritelty ne edellytykset, joiden nojalla vahingonkorvausvelvollisuus vahingoittunutta kohtaan alkaa.¹⁾

Saksan tapaturmavakuutuksessa on todettu alinomainen tapaturmain lukuisuuden lisääntyminen. Ja kuitenkin tulisi ammattientarkastuksen yhä täydellisemmän järjestyksen, yhä täydellisempään suojelustoimenpiteitten y. m. aikaansaada tapaturmain vähenemistä. Näyttää mahdottomalta antaa täydellistä selitystä tähän asianlaitaan. Tosin on oletettavissa, että tapaturmavakuutuslain voimassaolon alkuaikoina ainoastaan pahemmat tapaturmat ilmoitettiin, jota vastoin lievemmät jäivät tuntemattomiksi. Vuosien kuluessa ovat työntekijät yleisemmin tutustuttuaan lakiin havainneet etunsa mukaiseksi ilmoittaa pienemmätkin tapaturmat. Mutta ettei tällä seikalla ole ratkaisevaa merkitystä näkyy siitä, että pahempienkin tapaturmain suhteellinen luku on lisääntynyt. Seikkoja, jotka varmaan ovat edistäneet tapaturmain lisääntymistä, ovat yhä pitemmälle kehitetty työnjako, koneitten yleisempi käytäntö sekä niiden entistään suurempi käyntinopeus.

Metallityöntekijäin kuolleisuus.

Metallityöntekijäin kuolleisuutta valaisevat seuraavat tiedot²⁾.

Englannissa vuosina 1890—92 kootun aineiston mukaan kuoli 1,000 henkilöstä jokaisessa eri ikäluokassa:

	25—35 vuotiaita.	35—45 vuotiaita.	45—55 vuotiaita.	55—65 vuotiaita.
Koneteollisuus	7.10	12.43	23.78	46.43
Viilain, neulain ja veitsien y. m. valmistus	8.36	18.38	32.93	57.52
Pyssysepät	10.20	15.04	26.52	47.27
Kalusepät	6.52	12.03	22.22	33.88
Takosepät	5.80	10.81	20.74	39.45
Rauta- ja terästeollisuudet y. m.	8.81	15.81	28.50	55.30
Muut metalliteollisuudet	7.43	13.98	24.55	46.02
Kaikki metalliteollisuudet	7.52	13.74	25.14	47.41

Edellä luetelluissa ammattiryhmissä vaihtelee kuolemantapausten lukuisuus sangan paljon. Koneteollisuudessa sattui 5,158 kuolemantapausta, toisessa ryhmässä taas, joka on kokoomukseltaan jotenkin erilaatuinen, sattui 1,793 kuo-

¹⁾ Vrt. *Manes*: Versicherungslexikon, Tübingen 1909, palsta 1,241.

²⁾ *Harald Westergaard*: Die Lehre von der Mortalität und Morbilität. Jenassa 1901, 18:s luku.

lemantapausta, kaluseppäin keskuudessa sattui ainoastaan 575 kuolemantapausta, takoseppäin keskuudessa 4,097, rauta- ja terästeollisuudessa 7,734 ja muussa metalliteollisuudessa 3,362 kuolemantapausta. Kuolleisuus on jotenkin suuri, varsinkin toisessa ryhmässä.

Jollei ota huomioon ikäjakoa, syntyy laskuissa virhe, sen johdosta että eri ammattiluokkiin kuuluvilla henkilöillä on eri ikäjako. Tämän virheen välttämiseksi menetellään siten, että jokainen luokka luetaan määrättyyn »standard-väestöön», toisin sanoen, tässä tapauksessa koko väestöön, olettaen että jokainen ammattiryhmä ikäluokkiinsa nähden jakautuu samalla tavalla kuin koko väestö. Alempana olevasta taulukosta käyvät näkyviin ne kuolleisuuden vertausluvut, mitkä tuollaista »standard-laskelmaa» käyttämällä saadaan eri kuolemansyihin nähden:

	Phtisis.	Hengityselinten tauteja.	Verenkiertoelinten tauteja.	Ruansulatustautien tauteja.	Virtsaelinten tauteja.	Syöpä.	Hemoston tauteja.	Alkoholinmyrkytys.	Tapaturmia.	Itsemurha.	Muita syitä.	Yhteensä.
Koneteollisuus	195	270	148	64	51	47	102	10	54	9	120	1,070
Villain y. m. valmistus	336	421	153	67	62	58	109	12	36	24	134	1,412
Pyssysepät	324	325	153	63	8	57	105	29	20	15	129	1,228
Kalusepät	223	205	104	45	50	45	108	9	30	9	97	925
Takosepät	159	233	136	54	40	45	85	10	33	13	106	914
Rauta- ja terästeollisuus	195	450	162	60	47	46	113	12	53	14	149	1,301
Muut metalliteollisuudet	238	281	137	62	54	49	101	10	34	16	129	1,111
Kaikki metalliteollisuudet	206	326	147	60	48	47	102	11	44	13	124	1,128

Suurimmat eroavaisuudet näissä vertailuluvuissa esiintyvät phtisikseen (keuhkotautiin) ja hengityselinten tauteihin nähden. Tähän kohdistuvat luvut ovat erittäin suuret toisessa ammattiryhmässä, joka käsittää villain, neulain, veitsien y. m. valmistuksen. Viilanterottajain keskuudessa standard-laskelman mukaan kohdanneista 181.0 kuolemantapauksesta aiheutui 7.5 lyijymyrkytyksestä, 40.2 keuhkotaudista ja 42.3 hengityselinten taudeista.

Alempana mainituissa teollisuusryhmissä on kuolemantapausten standard-luku seuraava:

Kupariteollisuudessa	138
Tinateollisuudessa	99
Sinkkiteollisuudessa	120
Lyijyteollisuudessa	178
Messinki- ja pronssiteollisuudessa	109

Huomattavan suuri on kuolleisuus lyijyteollisuudessa.

Oldendorffin toimittamain tutkimusten mukaan oli metallinhiojain kuolleisuus paljon suurempi kuin muiden rautatyöntekijäin, ja saattoi sen suurelta osalta katsoa johtuneen keuhkotaudista.

Samoin kuin Englannin on Pohjois-Amerikankin seppäin terveydentila sangen hyvä. Sama on myös laita rauta- ja terästehtaitten työntekijäin. Parisin seppiin nähden on tehty sama havainto.

**Erinäisille
ammattineri-
koisaloille
ominaisia
vammoja.**

Edellä esitettyjen yleisten näkökohtain lisäksi mainittakoon tässä vielä muutama sana niistä erityisistä vammoista, joiden alaisina eräissä metalliteollisuuden pääasiallisissa ammatinhaaroissa toimivat työntekijät saattavat olla.

**Valajat ja
kaavaajat.**

Valajiin nähden ovat seuraavat seikat syynä ruumiin taikka terveyden vahingoittumiseen: oleskelu ylen kuumissa huoneistoissa, sulatusuuneista säteilevä lämpö, suuri lämpötilan muutos työn päätyttyä, palovammain vaara, erittäinkin jaloille, kun sulaa metallia kaadetaan valinkaavoihin, rasittava ja tarkkaa huomaavaisuutta vaativa työ sekä kaasujen, hiilentomun ja metallihöyryjen hengittäminen.

Mitä erittäin kaavaajoihin tulee, voivat he saada reumaattisia vikoja kostean ja kylmän kaavaushiekan käsittelystä. Jottei valintavara tarttuisi kaavaimiin, sirotellaan niihin hiilijaubetta taikka hienoa hiekkaa. Siten joutuvat kaavaajat hengittämään vahingollista tomua.

Valajain ja kaavaajain tautisuus on yleensä sangen suuri (40 ja 50 %:n välillä), vieläpä kaikissa ikäluokissa. Heidän keskuudessaan ovat yleisiä sekä vilustumisesta johtuvat taudit että myös muut äkilliset ja pitkälliset taudit, tuberkuloosikin.

Tapaturmat niinkään ovat lukuisia.

Sinkinvalajissa on usein huomattu n. s. valinkuumetta: muutaman tunnin kuluttua valamisen suorittamisesta alkaa kova vilunpuistatus ja yskä, toisinaan oksetuskin, uuvuttavan väsymyksen tunne ja kova hikoilu. Potilaan saatua nukkua on tavallisesti enää huomattavana vain heikkoutta ja päänkivistystä. Vain aniharvain valajain sanotaan voivan välttää valinkuume, ja monella se on ollut satoja kertoja. Tutkimuksista on käynyt selville, että tässä on ole-massa äkillinen sinkkimyrkytys. Sinkkiä menee kaasuna keuhkoihin, siirtyä sieltä vereen ja eroittuu taas osittain munuaisten kautta. On todettu, että valinkuumetta esiintyy harvemmin korkeissa, hyvin tuuletetuissa valinhuoneissa kuin mataloissa ja huonolla ilmanvaihdolla varustetuissa työhuoneistoissa. Niinpä on valinkuume kokonaan hävinnyt Jean Zeissin tehtaista, sittenkun siellä otettiin käytäntöön erittäin tehokkaat ilmanvaihtolaitteet.

Sepät.

Sepillä on erittäin raskas työ, jota tehdessä ruumiin enimmäkseen täytyy olla vinossa asennossa. Sepät ovat erittäin suuressa määrässä alttiina tapaturmille. Uunista säteilee kovaa kuumuutta, joka voi vahingoittaa silmiäkin. Hiilentomua ja kaasuja hengittävät sepät runsain määrin. Tomu laskeutuu usein-

kin suureksi osaksi alastomalle, ylen hikiselle ruumille muodostaen tahmaisen kerroksen, joka tukkeaa huokoset. Varsinkin pannusepät kärsivät myös työn synnyttämästä erittäin kovasta kolinasta, useinkin siinä määrin, että tulevat umpikuuroiksi.

Valssipajain työntekijäin työ kysyy suurta tarkkaavaisuutta ja tuottaa **Valssipajain työntekijät.** sängen helposti tapaturmia, jos työntekijät pidellessään valssikoneesta tulevaa metallimöhkälettä ovat hiukankaan varomattomia. Näin on erittäinkin laita metallilangan valssauksessa, jolloin työntekijän on pihdeillä tartuttava valssikoneesta tulevaan punasenehkuvaan lankaan ohjatakseen sen seuraavaan valssikiertoon. Työntekijällä on tällöin takanaan täydessä käynnissä oleva valssikone ja ympärillään silmukassa hehkuva lanka. Erittäin suurta voimain ponnistusta kysyy raskaitten rautamöhkäleitten nostaminen järeävalssipajoissa. Haitallisesti vaikuttaa tässäkin työssä valintavarasta säteilevä kuumuus. Valssipajain tapaturma- mahdollisuuksia silmällä pitäen on Saksassa annettu erityisiä määräyksiä, joilla tuntuvasti rajoitetaan naisten ja lasten käyttämistä työssä tuollaisissa laitoksissa.

Kairatessa panee kairauskoneen käyntiin joko luonnonvoima taikka työn- **Kairaajat.** tekijän jalka. Kun kairatessa työesinettä kostutetaan, ei tässä työssä synny tomua, mutta valurautaa kuiviltaan kairatessa syntyy runsaasti metallintomua, joka menee työntekijän hengityselimiin. Kairauskoneen käyttäminen jalalla on rasittavaa, erittäinkin nuorille työntekijöille, ja saa helposti aikaan pihtipolvisuuden (Genu valgum), sen johdosta että kairatessa ruumis on viistossa ja polvi sisäänpäin taivutettuna.

Pienempiä metallisorveja käytetään niinkään jaloin polkemalla, mutta **Sorvarit.** hiukan suurempia koneita täytyy käyttää luonnonvoimalla. Tämä työ synnyttää metallintomua. Sen johdosta että työntekijän täytyy voimakkaasti painaa sorvinterää työesinettä vasten, useinkin painamalla ruumiillaan vasten terän puuvartta, joutuu hän seisomaan epämukavassa kierossa asennossa. Automaattisesti toimivain koneitten käytäntöön ottaminen on tietenkin tuntuvasti vähentänyt tämän työn haitallisia vaikutuksia.

Viilaa terottaessaan työntekijä istuu pitäen viilanemästä alasimella sekä **Viilanterottajat.** vasemmassa kädessään talttaa ja oikeassa vasaraa. Useimmiten on viilanemäs lyijyalustalla jottei sen alapuoli vioittuisi. Viilanemästä pitää tanakasti paikallaan päättymätön hihna, jota työntekijä jaloillaan painaa viilaan kiinni, minkä ohella alasimelle sirotetaan hiekkaa liukumisen estämiseksi. Ennenkuin käytettyä ja kulunutta viilaa ryhdytään uudelleen terottamaan, on se ensin tahkottava sileäksi. Tämä tehdään siten, että viilaa painetaan isoa pyörivää hiekkakivestä tehtyä tahkoa vastaan, jonka alapuoli liikkuu vedessä. Tahkon rihlat kuluvat kovasti tahkottaessa, minkätähden tahko on tuon tuostakin terotettava. Viilanterotusta pidetään kaikkein vaarallisimpana toimena metalliteollisuuden alalla. Viilanterottaja istuu etukumarassa, rinta sisään painettuna ja jalkojen lihakset alinomaan jännitettynä pitääkseen hihnaa kireänä. Mitä isompi viila

on, sitä raskaampaa vasaraa terottaja käyttää. Isojen viilain terotus on sentähden varsin rasittavaa työtä, ja taas hienojen viilain terotuksessa silmät rasittuvat kovasti noiden hienojen rihtain tarkkaamisesta. Alasimelle sirotettu hiekka jauhautuu työn jatkuessa sangen hienoksi synnyttäen erittäin vaarallista hiekan tomua, joka menee hengityselimiin. Tähän tomuun sekottuu myös pieniä lyijyhiukkasia, joita erittyy viilanemäksen lyijyalustasta. Tässä ovat siis yhtäaikaan olemassa kaikki ne asianhaarat, jotka ovat omiansa synnyttämään keuhkovikoja: sopimaton ruumiinasento, rasittava työ ja erittäin vaarallisten tomulajien hengittäminen. Tähän voi vielä lisätä, että viilanterotusta usein suoritetaan huonosti tuuletetuissa ja likaisissa huoneissa. *Sommerfeld* sanoo että se, joka on alottanut terottaa viiloja 15 vuoden ikäisenä, tavallisesti 15 vuoden kuluttua on aivan työhön kykenemätön. Viilanterottajain työolot paransivat tuntuvasti, jos heidän istumapenkkinsä korkeutta kävisi säätöleminen sekä työntekijäin eri ruumiinkoon että sen eri asennon mukaan, missä työntekijän täytyy olla terottaessaan järeitä viiloja raskain iskuin ja hienoja viiloja kevyin ja lyhyin iskuin. Hiekantomun estämiseksi tunkeutumasta keuhkoihin pitää nenän ja suun edessä olla respiraattori. Vaarallisen lyijyn sijasta taas on viilanemäksen alustana käytettävä vaaratonta tinaa.

Erittäin vaarallista on niinkään kuluneitten viilain tahkominen sekä tahkon terotus. Tahkoessaan painaa työntekijä polvillaan viilaa tahkoa vasten joutuen siten luonnottomaan ruumiinasentoon. Tahkominen toimitetaan määrällä tahkolla, joten siinä tuskin syntyy mainittavaa tomua. Sen sijaan työntekijän jalat ja sääret tavallisesti kastuvat tahkon pirsokottamasta lietteisestä vedestä. Tahkojen terottamisessa sitä vastoin syntyy erittäin vaarallista kuivaa tomua, joka vaikuttaa kovin haitallisesti keuhkoihin, jos sitä pitemmän aikaa hengitetään.

Viilaajat. Viilaaminen on tavallisimpia töitä metallityöpajoissa. Käytännössä olevat viilat ovat sangen erikokoisia ja painoisia, 8 jopa 65:kin sm. pitkiä. Sanottavaa vaaraa metallintomon joutumisesta hengityselimiin on tuskin olemassa, koska tässä työssä erittyvät metallinosat ovat niin suuria, että ne eivät pysy ilmassa leijalemassa, vaan kohta putoavat lattialle. Sen sijaan on viilaajan vino ruumiinasento haitallinen erittäinkin nuorille työntekijöille, joiden ruumiiseen sen johdosta voi syntyä epämuodostumia. Tämä haitta on tavallisesti ehkäistävissä säätämällä työpenkin korkeutta kulloinkin työntekijän pituuden mukaan. Oikeassa kämmenessä ja vasemman käden sormissa on viilaajilla ajettumia, joista voi kehittyä ikäviä tauteja.

Tahko- ja mirmekeli-työntekijät.

Metallitavarain tahkominen ja mirmekelillä hankaaminen on erittäin vaarallista työtä, mikä seikka onkin aina ollut tunnettu ja on myös helposti käsitettävissä. Ei ainoastaan työntekijän ruumiinasento ole luonnoton hänen painaessaan tahkottavaa esinettä tahkoa vasten, vaan ennen kaikkea erittyy tah-

koessa sangen runsaasti erittäin hienoa tomua, jota työntekijä joutuu hengittämään. Tämä tomu on osin metallista alkuperää, osin peräisin tahkosta taikka mirkelilevystä. Metallintomussa on hiukkasia erittäin hienoiksi ruhjoutuneine osineen, joiden reunat ovat särmiikkäitä ja teräviä; kiisuntomussa on osin särmiikkäitä ja osin pyöreitä hiekkahitusia ja mirkelintomussa enimmäkseen terävä-särmäisiä osia, joten tämä tomu sinänsä on vaarallisinta lajia. Tämä tomu on lisäksi niin hienoa, että heikoinkin ilmanhenki panee sen liikkeeseen. Sitä lenteleekin ympärinsä ja se peittää työhuoneen kaikki esineet harmaalla tomukerroksella. Erittäinkin nuoret työntekijät, joiden ruumis ei vielä ole täydellisesti kehittynyt, ovat alttiina tomun haitallisille vaikutuksille. Mutta iäkkäämmätkin, aikuiset työntekijät saavat kokea sen tuottamia haittoja. Missä määrin keuhkotuberkuloosi liikkuu tahkojain keskuudessa, käy selville seuraavista vuodelta 1875 kootuista numerotiedoista.

Jokaisesta 1,000 työntekijästä kuoli keuhkotuberkuloosiin:

	tahkojia	muita rauta- työnt.	miespuoli- sestä väest.
20 vuotta nuorempia	9.9	3.6	—
20—30 vuotiaita	14.0	13.4	8.1
30—40 »	31.9	9.5	5.7
40—50 »	50.2	21.5	9.1
50 vuotta vanhempia	67.3	31.6	13.3
Kaikkiaan	23.8	13.5	9.0

Jokaisesta 100 kuolemantapauksesta oli keuhkotuberkuloosin aiheuttamia:

	viilaajissa	muissa rauta- työnt.	miespuoli- sestä väest.
20 vuotta nuorempia	85.7	63.6	—
20—30 vuotiaita	76.9	77.1	81.5
30—40 »	87.0	73.1	54.5
40—50 »	91.7	69.4	56.0
50 vuotta vanhempia	50.0	39.3	32.2
Kaikkiaan	78.3	59.0	46.0

Tahko- ja mirkelityöntekijät ovat niinkään helposti alttiina tapaturmille.

Viime aikoina on tahkojain työn vaarallisuuden johdosta ryhdytty varokeinoihin tomun leviämisen ja hengittämisen ehkäisemiseksi. Siinä tarkoituksessa on tahko osittain peitetty metallikaavulla ja tomu paikalla imeytetty pois kovaa ilmanvetoa käyttämällä.

Kiilloittajat ovat likimittain samojen vaarain alaiset kuin tahkoajat. Pyö-Kiilloittajat.
rivä ratas, jota vasten kiilloittaminen toimitetaan, on verhottu nahkalla taikka

villatilkuilla, joista syntyy hienoa tomua, joka laskeutuessaan hengityselinten limakalvoille kovasti ärryttää yskää.

Suomen metallityöntekijäin terveydentila.

Suomen metallityöntekijäin terveydentilan arvostelemiseksi käytettävänä oleva aineisto käsittää osin tietoja, joita työntekijät itse ovat antaneet keskuudessaan esiintyvistä taudeista, osin taas sellaisia tietoja, joita on saatu metallityöntekijöitä varten perustetuista sairaskassoista. Molemmatkin nämä lähteet ovat jotenkin epäluotettavia. Työntekijäin itsensä antamat tiedot ovat tietenkin sangen häilyviä eivätkä lukuisissa tapauksissa ilmaise itse tautia, vaan sen muodon, missä se on selvimmin näyttäytynyt työntekijälle, niinkuin yleisenä heikkoutena, hermostuneisuutena, selänkolotuksena, verensylkynä y. m. s. Toisissa tapauksissa tiedot ovat jonkun verran täsmällisempiä, kun työntekijä on ilmoittanut taudin ilmenevän jossakin elimessä, keuhkoissa, mahassa, sydämessä y. m., mutta siitä ei vielä käy tarkoin selville, mikä tauti työntekijällä on noissa elimissä. Sama huomautus pitää pääasiassa paikkansa sairaskassoista saatuihin tietoihin nähden. Nekään eivät ole kyllin täsmällisiä. Parempaa aineistoa ei kuitenkaan ole saatavissa, ellei ryhdy tutkimaan papiston kuolemantapausluetteloja, mistä kuitenkin koituisi liian paljon työtä ja kustannuksia jotta se voisi tässä tulla kysymykseen.

Taulukossa 23 ovat työntekijäin itsensä antamat tiedot yhdisteltyinä. Ne käsittävät kaikkiaan 1,003 työntekijäin antamaa lausuntoa. Eri taudinlaatuojen joukossa ovat lukuisimpina maha- ja suolitaudit, osottaen 285 tapausta, sitä likinnä seuraa reumatismi, osottaen 209 tapausta, ja sen jälkeen hengityselinten taudit, joita on 172 tapausta. Keuhkotautia taikka muita tuberkelitauteja on ilmoitettu 66 tapausta. On oletettavissa, että jotkut muistakin ilmoitetuista hengityselinten taudeista olisi oikeastaan ollut luettava keuhkotaudin tapauksiin, vaikkei sitä ole nimenomaan sanottu.

Sairaskassoista saadut tiedot koskevat osin kassain korvaamia taudintapauksia, osin kuolemantapauksia, joiden johdosta kassat ovat maksaneet hautausapua. Ensimmäiset tiedot ovat yhdisteltyinä taulukossa sivuilla 146 ja 147, jälkimäiset taas taulukossa sivulla 148. Taudintapauksista on 2,334 ilmoitusta, joista likimain puolet eli 1,132 on saatu Suomen Valtionrautateiden Helsingissä olevan konepajan sairaskassasta. Valitettavasti on noin puolet tiedonannoista sellaisia, ettei niistä käy selville taudin laatu. Aineisto on mikäli mahdollista järjestelty taudin laadun sekä potilaan iän ja siviilisäädyn mukaan. Sen ohella mainitaan sairauspäiväin luku.

Tässäkin esiintyy lukuisimmin mahatauteja eli 123 tapausta, jos nimittäin erotetaan luvusta tapaturmain seuraukset, joista on tietoja 407 tapauksessa. Mahatautien jälkeen lukuisimmat ovat muut keuhkoviat (s. o. muut kuin keuhkotuberkuloosi), osottaen 118 tapausta. Keuhkotautia on ilmoitettu 53 ja reumatismia 76 tapausta.

Kaikkiaan ovat sairaskassat maksaneet sairaspua 49,720 sairauspäivältä. Seuraavat yleisemmät tautimuodot ovat aiheuttaneet maksamaan sairaspua vieressä mainitulta keskimääräiseltä sairauspäiväluvulta:

Yleinen heikkous	38	sairauspäivää
Reumatismi	34	»
Lavantauti	25	»
Influenssa	15	»
Keuhkotauti	33	»
Muut keuhkoviati	34	»
Mahataudit	27	»
Tapaturmat	20	»
Kaikki taudintapaukset	21	»

Kuolemantapauksista saatuja tietoja on 198. Kuoleman tuottajana on etusijassa ollut keuhkotuberkuloosi 42 tapauksessa, mikä on 21.2 % kaikista kuolemantapauksista. Keuhkoviati ovat kaikkiaan aiheuttaneet 59 kuolemantapausta eli 29.8 % kaikista kuolemantapauksista.

Joulukuun 5 päivänä 1895 annetun lain mukaan, joka koskee työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää työssä kohtaavasta ruumiinvammasta, on tuon lain alainen työnantaja velvollinen antamaan vahingonkorvausta ruumiinvammasta, joka yrityksen palveluksessa olevaa työntekijää kohtaa tapaturmaisesti työssä. Lain määräysten alaisia ovat tietenkin konepajat ja muut metallityöpajat, joissa käytetään uuneja, höyrykattiloita taikka luonnonvoimalla käypiä koneita. Ruumiinvammain johdosta annettavat apurahat jakautuvat kolmeen ryhmään, nimittäin: 1) ohimenevästä vammasta annettaviin apurahoihin, 2) työkyvyttömyysapurahoihin, sekä 3) kuolemantapauksessa maksettaviin apurahoihin.

Työssä
kohdanneet
tapaturmat.

Tietoja kohdanneista tapaturmista saadaan osin niistä ilmoituksista, joita työnantajat ovat velvolliset antamaan, osin niiltä vakuutusyhtiöiltä, jotka harjoittavat tähän alaan kuuluvaa vakuutustoimintaa. Nämä tiedonannot on tilastollisesti järjestetty vuosilta 1898—1907, ja alempana olevat tiedot on otettu noista julkaisuista.

Tapaturmain kokonaisluku, mikäli se on saatu selville, konepajoissa kohdanneitten tapaturmain luku sekä viimeksi mainittu prosenttimäärin tapaturmain koko luvusta on ollut:

(Jatkuu sivulta 149).

Erinäisten metallityöntekijöitä varten perustettujen sairaskassain

Taudin laatu		I k ä									
		alle 20 vuoden		20-29 v.		30-39 v.		40-49 v.		50-59 v.	
		tap.	ptiv.	tap.	ptiv.	tap.	ptiv.	tap.	ptiv.	tap.	ptiv.
1	Yleinen heikkous.....	—	—	4	85	5	103	—	—	1	55
2	Sokeritauti.....	—	—	—	—	1	12	—	—	—	—
3	Reumatismi.....	2	15	12	367	9	218	13	551	18	341
4	Tuhkarokko.....	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—
5	Lavantauti.....	1	66	5	95	2	56	2	38	—	—
6	Punatauti.....	—	—	—	—	1	12	—	—	—	—
7	Influenssa.....	2	46	7	41	13	164	4	66	7	109
8	Ruusu.....	—	—	3	69	3	42	1	24	2	31
9	Isorokko.....	—	—	—	—	—	—	1	6	—	—
10	Pussitauti.....	2	28	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kuristustauti.....	—	—	—	—	—	—	2	22	—	—
12	Verenmyrkytys.....	—	—	—	—	1	13	—	—	—	—
13	Vilutauti.....	—	—	2	20	2	7	1	1	—	—
14	Kuume.....	1	4	4	63	9	116	7	155	2	45
15	Kaulatauti.....	2	55	12	133	9	115	3	24	—	—
16	Keuhkotuberkuloosi.....	1	73	14	347	23	638	6	253	3	127
17	Muut keuhkoviat.....	5	163	16	348	24	889	11	381	11	511
18	Alkoholimyrkytys.....	—	—	—	—	—	—	1	9	—	—
19	Mielenvika.....	—	—	—	—	1	?	—	—	—	—
20	Selkäydintauti.....	—	—	—	—	—	—	2	85	1	80
21	Aivokalvontulehdus.....	—	—	1	14	1	63	1	58	—	—
22	Halvaus.....	—	—	—	—	—	—	—	—	3	90
23	Hermotauti.....	—	—	1	23	7	115	2	47	—	—
24	Kaatumatauti.....	—	—	1	22	—	—	—	—	—	—
25	Suonikohju.....	—	—	—	—	2	67	—	—	—	—
26	Sydänvika.....	—	—	—	—	1	35	2	31	5	102
27	Yskä.....	—	—	1	2	3	21	2	24	2	71
28	Maksatulehdus.....	—	—	—	—	1	32	—	—	—	—
29	Mahatauti.....	4	60	28	487	23	484	29	631	10	473
30	Tyrät.....	—	—	—	—	—	—	1	18	1	26
31	Siitinelininten tauteja.....	—	—	—	—	2	48	—	—	—	—
32	Munuaistauti.....	—	—	—	—	3	57	3	76	1	148
33	Luukalvontulehdus.....	—	—	1	87	—	—	—	—	—	—
34	Luumätä.....	—	—	2	270	—	—	—	—	—	—
35	Sidekalvontulehdus.....	—	—	1	9	1	17	1	21	—	—
36	Ihotauti.....	—	—	2	155	1	33	1	28	—	—
37	Silmätauti.....	—	—	3	60	2	152	5	121	1	23
38	Syöpä.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Ruhjevammoja.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34
40	Haavoja.....	—	—	3	55	—	—	—	—	—	—
41	Selänkolotus.....	—	—	1	14	1	9	—	—	—	—
42	Kipeät kädet ja käsivarret.....	2	39	4	46	4	91	1	12	1	13
43	Kipeät jalat ja jalkaterät.....	—	—	7	179	4	81	1	41	—	—
44	Ajettumia.....	—	—	2	33	8	100	3	42	3	47
45	Lapsensyntytyt.....	—	—	—	—	—	—	1	42	—	—
46	Tapaturmia.....	22	435	74	1,337	78	1,417	71	1,399	21	365
47	Ilmoittamattomia tauteja.....	13	212	167	2,524	217	3,738	161	2,757	94	1,453
48	Yhteensä.....	57	1,201	379	6,897	462	8,945	339	6,963	188	4,144

jäsenten keskuudessa sattuneet taudintapaukset ja sairauspäivät.

i a k o.				Siviilisäätyjako												
60 v. ja enemmän.		iäntön ikä		yhteensä		naimittomia		naimisia		leskimiehittä leskiä		iäntön siviili- säätyjako		yhteensä		
tap.	päiv.	tap.	päiv.	tap.	päiv.	tap.	päiv.	tap.	päiv.	tap.	päiv.	tap.	päiv.	tap.	päiv.	
2	229	4	138	16	610	2	14	10	479	1	40	3	77	16	610	1
				1	12			1	12					1	12	2
4	176	18	906	76	2,574	10	308	39	1,348	9	118	18	800	76	2,574	3
1		7		2	19			2	19					2	19	4
		7	168	17	423	5	90	7	121			5	212	17	423	5
				1	12			1	12					1	12	6
1		9	206	44	641	5	79	20	333	1	25	18	204	44	641	7
		2	11	11	177	1	36	8	121			2	20	11	177	8
				1	6			1	6					1	6	9
				2	28	2	28							2	28	10
				2	22			1	7			1	15	2	22	11
				1	13			1	13					1	13	12
		1	7	6	35	1	3	4	25			1	7	6	35	13
3	25	2	25	28	433	4	53	17	310	1	6	6	64	28	433	14
		4	53	30	380	5	101	14	175			11	104	30	380	15
		6	328	53	1,766	3	218	34	1,045	1	82	15	421	53	1,766	16
5	226	46	1,450	118	3,973	11	344	74	2,556	1	18	32	1,055	118	3,973	17
				1	9			1	9					1	9	18
2	50			3	50	2	50	1	?					3	50	19
				3	165			3	165					3	165	20
				3	135	1	14	2	121					3	135	21
2	140	1	4	6	234	2	75	5	230			1	4	6	234	22
		3	138	13	323	2	75	9	152			2	96	13	323	23
				1	22	1	22							1	22	24
				2	67			1	26			1	41	2	67	25
3	48			11	216	3	63	4	57	3	59	1	37	11	216	26
1		7		9	125	2	7	7	118					9	125	27
				1	32	2		1	32					1	32	28
11	612	18	560	123	3,307	14	234	78	2,252	8	247	23	574	123	3,307	29
		4	101	6	145			6	145					6	145	30
1	48	1	42	4	138	1	14	2	82			1	42	4	138	31
		1	48	8	329			6	276			2	53	8	329	32
				1	87							1	87	1	87	33
		2	178	4	448			2	268			2	180	4	448	34
				3	47							3	47	3	47	35
		1	20	5	236	3	175	1	28			1	33	5	236	36
1	11	1	35	13	402			9	315	1	40	3	47	13	402	37
1	33			1	33			1	33					1	33	38
		2	62	3	96			3	96					3	96	39
				3	55	1	24	1	25			1	6	3	55	40
				2	23	1	14						1	2	23	41
2	14	3	25	17	240	6	72	5	98	1	8	5	62	17	240	42
		14	323	26	624	3	78	11	327			12	219	26	624	43
1	9	1	5	18	236			10	125	2	35	6	76	18	236	44
				1	42	1	42							1	42	45
15	461	126	2,565	407	7,979	43	929	137	2,682	7	233	220	4,135	407	7,979	46
66	1,829	509	10,238	1,227	22,751	85	1,603	441	8,157	15	333	686	12,658	1,227	22,751	47
122	3,934	787	17,636	2,334	49,720	218	4,690	981	22,401	51	1,244	1,084	21,385	2,334	49,720	48

**Erinäisten metallityöntekijöitä varten perustettujen sairaskas-
sain jäsenten keskuudessa sattuneet kuolemantapaukset.**

Kuolemansyy	Ikäjakko							Siviilisäätöjako					
	alle 20 v.	20—29 v.	30—39 v.	40—49 v.	50—59 v.	60 v. ja enem.	ilman ikä	yhteensä	naimatonia	nainetta	leskimielisiä tai leskiä	siviilistetty ilmoittam.	yhteensä
Vanhuudenheikkous	—	—	—	—	1	6	—	7	—	6	1	—	7
Lavantauti	—	—	1	—	—	—	1	2	—	2	—	—	2
Verenmyrkytys	—	—	—	—	1	1	—	2	—	1	1	—	2
Kuumetauti	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1
Keuhkotuberkuloosi	2	10	7	10	7	—	6	42	12	23	4	3	42
Muut keuhkoviati	—	1	4	2	5	3	2	17	2	13	—	2	17
Aivotulehdus	—	1	1	—	—	—	—	2	1	1	—	—	2
Aivohalvaus	—	1	2	—	3	6	1	13	1	7	2	3	13
Sydänhalvaus	—	—	—	1	3	1	—	5	—	5	—	—	5
Sydänvika	—	2	—	1	1	—	—	4	3	1	—	—	4
Mahataudit	1	1	3	—	4	4	2	15	2	11	1	1	15
Tyrät	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1
Sokeritauti	—	—	1	1	—	—	—	2	—	2	—	—	2
Munuaistauti	—	1	2	—	2	—	—	5	1	3	—	1	5
Syöpä	—	—	—	—	1	1	—	2	—	1	—	1	2
Itsemurha	—	1	1	1	—	—	—	3	2	—	—	1	3
Murha	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Tapaturma	1	1	1	1	2	2	1	9	2	4	1	2	9
Ilmoittamaton syy	—	2	—	8	12	6	37	65	4	26	5	30	65
Yhteensä	4	21	24	26	42	30	51	198	31	107	15	45	198

	Tapaturmia kaikkiaan	Tapaturmia luku	konopajoissa % kaikista
V. 1898	1,368	173	12.6
» 1899	1,876	454 ¹⁾	24.1 ¹⁾
» 1900	1,917	591 ¹⁾	30.8 ¹⁾
» 1901	1,668	267	16.0
» 1902	1,641	221	13.5
» 1903	2,189	364	16.6
» 1904	2,181	378	17.3
» 1905	2,326	432	18.5
» 1906	2,451	342	14.0
» 1907	3,394	391	11.5
Yhteensä	21,011	3,613	17.2

Vaikkakin ottaa huomioon sen virheen, mikä edellä esitettyihin numerolukuihin on tullut siitä, että vuosilta 1899 ja 1900 saatu aineisto on järjestetty eri tavoin kuin muilta vuosilta saatu aineisto, on tulos kuitenkin se että konopajoissa sattuneet tapaturmat ovat $\frac{1}{7}$ — $\frac{1}{6}$ kaikista Suomen teollisuuksissa sattuneista tapaturmista.

Kuoleman taikka työkyvyttömyyden tuottaneiden tapaturmain luku on ollut seuraava.

	Tapaturmia, joista on ollut seurauksena			
	kuolema työkyv.		kuolema työkyv.	
1898	—	20	1903	2 81
1899	2	17	1904	1 62
1900	5	25	1905	1 95
1901	—	61	1906	2 99
1902	3	37	1907	2 66

Tässä käsiteltävänä oleva aineisto on ylipäätään niin pieni, ettei yksityisiin teollisuuksiin nähden käy luotettavien tuloksien toivossa määrääminen yleensä tavallisia suhdelukuja. Tässä mainitaan sentähden kaikkien konopajateollisuudessa sattuneiden tapaturmain suhdeluvut, s. o. jokaista 1,000 vuosityöntekijää kohti tulleiden tapaturmain luku. Vertailun vuoksi mainitaan vastaavat luvut eräistä muistakin teollisuusryhmistä, joissa on huomattavampi tapaturmain ja vuositekijäin luku:

¹⁾ Vuosilta 1899 ja 1900 mainitut luvut eivät käsitä ainoastaan konopajain, vaan myös rautatehtaitten tapaturmia.

	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907
Sahateollisuus . . .	31.8	32.6	32.4	29.4	29.4	45.0	40.7	42.6	44.0	47.6
Konepajateoll. . . .	35.5	45.7	59.2	49.2	40.3	63.0	63.0	57.0	48.5	59.2
Paperiteoll.	30.4	23.1	22.6	26.6	25.7	30.6	30.0	24.4	25.0	34.0
Kutomateoll.	12.6	13.5	12.5	10.3	8.9	7.9	13.4	14.7	19.4	18.4
Huonerakennust. . .	10.3	10.8	16.7	5.6	11.3	10.9	14.4	8.9	8.6	7.2

Työntekijöiltä on niinkään tiedusteltu, onko heitä kohdannut tapaturma työssä. Nämä tiedot ovat yhdisteltyinä Taulukkoon 24 ja käsittävät 713 tapausta. Siinä on etusijassa käsivarren ja käden vammaisen luku 357 tapausta, sitä likinä seuraa silmävammoja 125 tapausta, jalan ja jalkaterän vammoja 115 tapausta. j. n. e.

IX Luku.

Työntekijäin kieli- ja sivistysolot.

Taulukossa 25 on tietoja työntekijäin kieli- ja sivistysoloista.

Työntekijät on jaettu viiteen kieliryhmään: ruotsia puhuviin, suomea puhuviin, ruotsia ja suomea puhuviin, venättä puhuviin sekä muita vieraita kieliä puhuviin. Kahteen viimeiseen ryhmään kuuluvat työntekijät puhuvat tavallisesti myös toista taikka molempia kotimaisia kieliä. Kuuromykät muodostavat eri ryhmän.

Puhekieleen nähden jakautuvat työntekijät seuraavasti:

	luku	%
ruotsia puhuvia	645	6.5
suomea puhuvia	6,555	66.1
ruotsia ja suomea puhuvia	2,577	26.0
venättä puhuvia	29	0.3
muita vieraita kieliä puhuvia	62	0.6
kuuromytkiä	7	0.0
puhekieli ilmoittamaton	51	0.5
Yhteensä	9,926	100.0

Sen seikan valaisemiseksi, missä määrin eri kieliryhmiin kuuluvat työntekijät ovat käyneet koulua, on laadittu alempana oleva yhdistelmä, johon ei ole otettu kuuromytkiä eikä niitä työntekijöitä, joista ei ole saatu täydellisiä tietoja, jota paitsi molemmat vieraskieliset työntekijäryhmät on luettu yhteen:

	Ruotsia puhuvia		Suomea puhuvia		Ruotsia ja suom. puh.		Vieraita kieliä puh.		kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Ylem. koul. käyn.	37	5.7	306	4.7	370	14.3	7	7.7	720	7.3
Kansakoul. käyn.	403	62.5	3,697	56.4	1,448	56.2	62	68.1	5,610	56.8
Kansak. käymätt.	205	31.8	2,552	38.9	759	29.5	22	24.2	3,538	35.9
Yhteensä	645	100.0	6,555	100.0	2,577	100.0	91	100.0	9,868	100.0

Jos taas pidetään silmällä työntekijäin luku- tai kirjoitustaitoisuutta, niin saadaan ne tulokset, mitkä näkyvät alempana olevasta yhdistelmästä, jossa ylempää koulua taikka kansakoulua käyneet on luettu yhteen luku- ja kirjoitustaitoisten kansakoulua käymättömien työntekijäin kanssa.

	Ruotsia puhuvia		Suomea puhuvia		Ruotsia ja suomea puh.		Vieraita kie- liä puh.		Kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Luku- ja kirjoit. tait.	581	90.1	5,916	90.3	2,441	94.7	85	93.4	9,023	91.5
Ainoast. lukutait.	62	9.6	607	9.2	130	5.1	3	3.3	802	8.1
Luku- ja kirj. taidott.	2	0.3	32	0.5	6	0.2	3	3.3	43	0.4
Yhteensä	645	100.0	6,555	100.0	2,577	100.0	91	100.0	9,868	100.0

Jos kolmeen kotimaiseen kieliryhmään nähden yhdistellään edellisissä tutkimuksissa ammattityöntekijäin, nimittäin tupakka-, kutoma-, leipomo- ja kirjapainotyöntekijäin sivistysoloista saadut tulokset, nyt saatuihin konepajatyöntekijäin sivistysoloja koskeviin tuloksiin, niin syntyy seuraava yhdistelmä:

	Ruotsia puhuvia		Suomea puhuvia		Ruotsia ja suomea puh.		Kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Luku- ja kirj. tait.	2,063	87.4	16,520	89.6	5,593	96.1	24,176	90.8
Ainoast. lukutait.	282	12.0	1,804	9.8	224	3.8	2,311	8.7
Luku- ja kirj. taidott.	13	0.6	119	0.6	10	0.1	142	0.5
Yhteensä	2,359	100.0	18,443	100.0	5,827	100.0	26,629	100.0

X Luku.

Työntekijäin asunto-olot.

Konepajatyöntekijäin asunto-oloja käsitellään neljässä eri taulukossa, nimittäin Taulukossa 26, josta saa yleiskatsauksen asunto-oloihin, ollen siinä kohden erotettu toisistaan eri asunnossa sekä asukkeina asuvat työntekijät; Taulukossa 27, jossa esitetään työntekijäin jakautuminen erikokoisten asuntojen kesken; Taulukossa 28, jossa erikseen käsitellään ne asunnot, joissa on huomattavana mainittavampaa ahtautta, sekä Taulukossa 29, jossa on tietoja vuokra-
määristä.

Taulukon 26 mukaan jakautuvat työntekijät asunto-oloihin nähdessä seuraavasti:

	miehiä	naisia	kaikki
Eri asunnossa asuvia . . .	6,256	64	6,320
Asukkeina olevia . . .	3,484	71	3,555
Epätäydellisiä tietoja . . .	46	5	51
Yhteensä	9,786	140	9,926

eli ilmaistuna prosenttiluvuin:

	miehiä	naisia	kaikki
Eri asunnossa asuvia . . .	63.9 %	45.7 %	63.7 %
Asukkeina olevia . . .	35.6 »	50.7 »	35.8 »
Epätäydellisiä tietoja . . .	0.5 »	3.6 »	0.5 »
Yhteensä	100.0 %	100.0 %	100.0 %

Kolmasosa työntekijöistä on vailla omaa asuntoa ja asuu sentähden toisten luona. Tämä on erittäin suuri prosenttimäärä, vaikkakaan ei tosin yhtä suuri kuin kirjapainotyöntekijäin keskuudessa, niistä kun 53.7 % miespuolisista, 75.5 % naispuolisista ja 60.6 % kaikista asui muiden luona.

Eri asunnoissa asuvien ja muiden luona asuvien suhdeluku eri paikkakunnilla ja lääneissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä, johon ei ole otettu niitä 51 henkilöä, joista on saatu epätäydellisiä tietoja:

	eri asunnossa asuvia		Asukkeja	
	luku	%	luku	%
Helsinki	1,590	58.9	1,111	41.1
Uudenmaan lääni	2,143	59.2	1,479	40.8
Turku	856	72.1	331	27.9
Pori	306	76.5	94	23.5
Turun ja Porin lääni	1,524	71.0	623	29.0
Tampere	550	58.8	386	41.2
Hämeen lääni	670	56.3	520	43.7
Viipuri	485	76.7	147	23.3
Kotka	125	50.2	124	49.8
Viipurin lääni	746	69.5	329	30.5
Mikkelin lääni	220	68.3	102	31.7
Leppäviran pit.	298	74.1	104	25.9
Kuopion lääni	499	72.4	190	27.6
Vaasa	160	67.8	76	32.2
Vaasan lääni	313	65.3	166	34.7
Oulu	192	57.0	145	43.0
Oulun lääni	205	58.4	146	41.6
Kaikki kaupungit	4,610	63.1	2,692	36.9
Maaseutu	1,710	66.5	863	33.5
Koko maa	6,320	64.0	3,555	36.0

Kaupunkien ja maaseudun välinen ero nyt puheena olevassa kohden ei ole suuri. Eräillä paikkakunnilla, niinkuin Helsingissä, Tampereella, Kotkassa ja Oulussa, on asukkien prosenttiluku sängen suuri. Alin se on Viipurissa, missä $\frac{1}{4}$ työntekijöistä on asukkeina.

Helsingissä vuonna 1900 toimitetusta asuntolaskusta kävi selville, että 14.9 % tutkimuksen käsittämistä henkilöistä oli asukkeina; Turun asukkaista oli vuonna 1905 asukkeja 8.2 % ja Tampereen asukkaista vuonna 1909 7.6 %. Tässä on kuitenkin huomattava, että asukin käsite asuntotutkimuksissa ja nyt puheena olevassa tutkimuksessa ei ole yhteellinen. Asuntotutkimuksissa katsotaan asukeiksi ainoastaan ne, jotka asuvat vieraassa perheessä; tässä taas on jokainen työntekijä itsenäinen ykseys, joten siis vanhempainsa luona asuvat lapsetkin on katsottu asukeiksi. 18 vuotta nuorempia työntekijöitä, jotka siis useimmissa tapauksissa asuvat vanhempainsa luona, on kuitenkin ainoastaan 685. Kaikkiaan 3,555 asukista on siis vielä 2,870 kahdeksantoista vuotta täytännä henkilöä, joilla ei ole omaa asuntoa.

Asuntojen
koko.

Niinkuin jo mainittiin, on 6,320 työntekijällä eli 63.7 %:lla kaikista oma asunto. Nämä työntekijät jakautuvat erikokoisten asuntojen kesken seuraavasti:

	luku	%
Ainoastaan keittiö	966	15.3
1 huone keittiöttä	2,248	35.6
1 huone osallisuudella keittiöön	366	5.8
1 huone ja keittiö	2,267	35.9
2 huonetta keittiöttä	53	0.8
2 huonetta osallisuudella keittiöön	14	0.2
2 huonetta ja keittiö	316	5.0
3 tai useampia huoneita ja keittiö	90	1.4
Yhteensä	6,320	100.0

Konepajatyöntekijät asuvat, niinkuin näkyy, erittäin ahtaassa, sillä 56.7 %:lla heistä on asuntona yksi ainoa huone, korkeintaan osallisuudella keittiöön, 35.9 %:lla on huone ja keittiö ja ainoastaan 7.4 %:lla on isompi asunto. Kirjapainotyöntekijöistä oli 41.6 %:lla vain huone, 42.4 %:lla huone ja keittiö sekä 16.0 %:lla isompi asunto.

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, missä määrin eri paikkakuntain työntekijöillä on pienimmät asunnot, s. o. vain huone, sanottiinpa sitä sitten keittiöksi taikka huoneeksi, sekä huone osallisuudella keittiöön. Tässä mainitaan noin ahtaassa asuvain työntekijäin luku sekä se prosenttiluvuin kaikkien omassa asunnossa asuvien työntekijäin luvusta.

Pienimmissä asunnoissa asuvia työntekijöitä

	luku	%
Helsinki	1,114	70.1
Uudenmaan lääni	1,470	68.7
Turku	611	71.4
Pori	102	33.3
Turun ja Porin lääni	930	61.2
Tampere	223	40.5
Hämeen lääni	269	40.1
Viipuri	114	23.5
Kotka	53	42.4
Viipurin lääni	225	30.2
Mikkelin lääni	82	37.3
Leppävirran pit.	75	25.2
Kuopion lääni	221	44.3
Vaasa	55	34.4
Vaasan lääni	194	62.0
Oulu	183	95.3
Oulun lääni	189	92.2
Kaikki kaupungit	2,640	57.3
Maaseutu	940	55.0
Koko maa	3,580	56.6

Niinkuin näkyy, ovat asunto-olot vastamainitussa kohden sangen erilaiset eri paikkakunnilla. Tilavimmat asunnot on Viipurin kaupungin ja Leppävirran pitäjän työntekijöillä, jota vastoin olot ovat huonoimmat Oulussa ja sangen huonot myöskin Helsingissä ja Turussa.

Vertailun vuoksi mainitaan tässä eräissä kaupungeissa toimitettujen asuntotutkimuksien mukaan tuollaisissa pienimmissä asunnoissa asuvien henkilöjen prosenttiluvut:

Oulu	74.1 %
Helsinki	67.7 »
Turku	64.5 »
Tampere	39.0 »
Vaasa	39.0 »
Kuopio	39.0 »
Pietarsaari	33.8 »
Viipuri	34.7 »
Hämeenlinna	30.7 »

Näyttää siltä kuin Helsingin, Turun, Tampereen ja Oulun konepajatyöntekijät asuisivat ahtaammassa kuin näiden kaupunkien vähävarainen väestö yleensä.

Asuntojen Tässä edellä on pidetty silmällä ainoastaan konepajatyöntekijöitä itseään.
ahtaus. Taulukossa 27 otetaan huomioon kaikki henkilöt, jotka asuvat niissä huoneistoissa, joissa konepajatyöntekijöitäkin on asukkaina. Epätäydellisiä tietoja on antanut 1,251 työntekijää, minkätähden taulukon numerotiedot kohdistuvat ainoastaan jällellä oleviin 8,675 työntekijään. Epätäydellisiä tietoja antaneet työntekijät on lueteltu palstalla 20, joten niitä ei ole otettu lukuun palstalla 18 olevassa summassa.

Koko maastamme antaa taulukko seuraavat tulokset:

	Huoneistoja		Niissä asuvia	
	luku	%	luku	%
Ainoastaan keittiö	1,133	13.1	4,950	12.1
1 huone keittiöttä	3,566	41.0	15,199	37.0
1 huone osallis. keittiöön	397	4.6	1,584	3.9
1 huone ja keittiö	2,766	31.9	14,119	34.4
2 huonetta keittiöttä	207	2.4	1,318	3.2
2 huonetta osallis. keittiöön	24	0.3	140	0.3
2 huonetta ja keittiö	443	5.1	2,698	6.6
3 tai useampia huoneita ja keittiö	139	1.6	1,034	2.5
Yhteensä	8,675	100.0	41,042	100.0

Tästä näkyy että pienimpiä, ainoastaan huoneen käsittäviä huoneistoja, on 5,096 eli 58.7 % kaikista huoneistoista, ja että niissä asuu kokonaista 21,733 henkilöä eli 53.0 % kaikista tässä käsiteltujen huoneistojen asukkaista.

Taulukossa 27 olevien tietojen perustuksella on laskettavissa erikokoisten huoneistojen väentiheys, s. o. huoneitten keskimääräinen asukasluku. Huomioon ei ole otettu huoneistoja, jotka käsittävät 2 huonetta osallisuudella keittiöön ja 3 tahi useampia huoneita.

	Helsinki	Pohjan pit.	Turku	Pori	Tre
Ainoastaan keittiö	3.7	4.1	3.6	3.0	—
1 huone keittiöttä	4.2	5.0	4.1	2.3	2.7
1 huone osallis. keittiöön	3.4	6.0	—	4.1	4.0
1 huone ja keittiö	2.8	2.6	2.5	2.2	2.6
2 huonetta keittiöttä	3.0	3.4	3.1	—	—
2 huonetta ja keittiö	2.3	2.6	2.0	1.2	2.2

	Viipuri	Leppävirran pit.	Vaasa	Oulu	Koko maa
Ainoastaan keittiö	3.7	5.9	3.6	4.4	4.4
1 huone keittiöttä	2.7	5.4	3.5	4.9	4.3
1 huone osallis. keittiöön	3.1	4.8	—	5.0	4.0
1 huone ja keittiö	2.2	2.6	2.5	—	2.6
2 huonetta keittiöttä	2.2	3.0	—	3.7	3.2
2 huonetta ja keittiö	1.8	2.1	2.1	2.8	2.0

Tässä esitetyt luvut johtuvat eräissä tapauksissa liian pienistä lukumääristä, minkätähden eräissä tapauksissa on epätasaisuutta olemassa. Yleensä vahvistavat ne sitä tunnettua sääntöä, että ahtaassa asuminen on suurempi mitä pienempi huoneisto on.

Taulukkoon 28 on yhdistelty tiedot niistä huoneistoista, joissa asuu erittäin monta henkilöä, eli 8 ja useampia. Taulukosta näkyy muun muassa, että 7 tapauksessa asuu yhdessä keittiössä kokonaista 12 henkilöä, että 2 tapauksessa yhdessä huoneessa asuu 14 henkilöä, että 1 tapauksessa huoneessa osallisuudella keittiöön asuu 13 henkilöä j. n. e. Suurin samassa huoneistossa asuvain henkilöjen luku on 30, mutta tämä huoneisto onkin iso.

Taulukossa 29 on tietoja vuokramääristä. Työntekijöitä, jotka maksavat Vuokra. vuokraa omasta asunnostaan, on kaikkiaan 4,920. Heidän kuukausivuokransa jakautuu seuraavasti:

	luku	%
alle 10 markan	1,127	22.9
10—20 mk.	1,874	38.1
20—30 »	1,224	24.9

	luku	%
30—40 mk.	370	7.5
40 mk. ja enemmän	259	5.3
ilmoittamaton määrä	66	1.3
	<hr/>	
Yhteensä	4,920	100.0

Työntekijöitä, joilla on oma asunto vuokramaalla, on kaikkiaan 475. Useimmat näistä eivät joko ensinkään ole ilmoittaneet maanvuokran määrää, taikka myös on maanvuokra suoritettava luontoismaksuna, joka ei ole ollut muunnettavissa rahaksi.

Oma talo on 227 työntekijällä ja vapaa asunto 759 työntekijällä.

Asukkeina asuvista työntekijöistä ei 1,227 ole voinut ilmoittaa kuukausivuokransa määrää. Nämä työntekijät ovat semmoisia, jotka asuvat maksutta vanhempainsa taikka muiden sukulaistensa luona, taikka lapsia, jotka tavallisesti antavat koko palkkansa vanhemmilleen.

Konepajatyöntekijäin perheitä, joilla on luonaan asukkeja, on ilmoitettu olevan 1,036 ja näiden luona asuvia vieraita henkilöjä 1,614.

XI Luku.

Työaika. Järjestyssäännöt.

Tietoja konepajain työajasta on saatu osin työnantajilta ja osin työntekijöiltä. Ensimmäiset tiedot ovat yhdisteltyinä Taulukossa 30, jälkimäiset Taulukossa 31.

Molemmilta tahoilta saaduissa tiedonannoissa huomattavana olevain ero-Varsinainen
työaika. vaisuus ei tarvitse johtua siitä, että tiedonannot olisivat virheellisiä, vielä vähemmän tahallisesti vääristeltyjä, vaan johtuvat ne niistä oloista, joiden alaisina ollen asianosaiset itse tietojaan antavat. Työnantajalta tiedustellaan tietysti hänen laitoksensa ylimalkaista työaika. Vastauksena onkin ylimalkainen tiedonanto laitoksen säännöllisestä työajasta, huomioon ottamatta poikkeuksia, joita saatetaan tehdä pienempiin työntekijäryhmiin taikka yksityisiin työntekijöihin nähden. Työntekijäin tiedonannot taas ovat jokaisen työntekijän erikseen antamia ja jokainen tiedonanto kohdistuu tietenkin ainoastaan puheenalaiseen työntekijään yksin, s. o. tässä tulevat yleisestä työjärjestyksestä tapahtuneet satunnaiset taikka pysyväiset poikkeukset näkyviin. Edelleen johtuu tiedonantojen eroavaisuus osittain siitä, että työntekijät tavallisesti eivät lue työajasta pois 10 minuutin taikka neljännestunnin lepoetkiä, jolloin he nauttivat kahvia työpaikallaan eivätkä saa poistua työhuoneesta. Joissakuissa tapauksissa ei työnantajain ja työntekijäin antamien tietojen erilaisuus kuitenkaan ole tällä tavoin selitettävissä.

Jos asettaa rinnakkain työntekijäin antamain työaika koskevain tietojen loppusummat, niin saa seuraavat tulokset:

Työaika	Työntekijöitä niiden tietojen mukaan, joita on saatu			
	työnantajilta luku	%	työntekijöiltä luku	%
29—47 tuntia	—	—	17	0.2
48 »	—	—	15	0.1
51 1/2 »	—	—	19	0.2
52 »	39	0.4	175	1.8
53 »	141	1.4	139	1.4
54 »	131	1.3	134	1.4
55 »	47	0.5	83	0.8

Työaika	Työntekijöitä niiden tietojen mukaan, joita on saatu			
	työnantajilta		työntekijöiltä	
	luku	%	luku	%
55 1/2 tuntia	586	5.9	—	—
55 t. 50 m.	23	0.2	—	—
56 tuntia	141	1.4	5	0.0
56 1/2 »	303	3.0	34	0.3
56 3/4 »	36	0.4	—	—
57 »	4,793	48.4	5,436	54.8
57 1/2 »	—	—	71	0.7
58 »	1,356	13.7	1,476	14.9
58 1/2 »	14	0.1	—	—
59 »	560	5.6	788	7.9
59 1/2 »	151	1.5	22	0.2
60—64 tuntia	1,296	13.1	1,369	13.9
65—69 »	22	0.2	40	0.4
70—74 »	—	—	28	0.3
75—78 »	—	—	10	0.1
80—87 1/2 »	—	—	37	0.4
90—114	—	—	5	0.0
Ilmoittamaton työaika	287	2.9	23	0.2
Yhteensä	9,926	100.0	9,926	100.0

Jos edellä olevat tiedonannot yhdistelee alempana esitettyihin neljään isompaan ryhmään, niin huomaa että rajain jonkun verran laajentuessa tiedot eivät mainittavasti poikkea toisistaan:

Työaika	Työntekijöitä niiden tietojen mukaan, joita on saatu			
	työnantajilta		työntekijöiltä	
	luku	%	luku	%
Enint. 56 tuntia	1,108	11.1	587	5.9
56 1/2—57 1/2 »	5,132	51.8	5,541	55.8
58—59 1/2 »	2,081	20.9	2,286	23.0
60 t. ja enemmän	1,605	16.2	1,512	15.3
Yhteensä	9,926	100.0	9,926	100.0

Mainittavampaa eroavaisuutta näiden tietojen kesken ilmenee ainoastaan lyhimpään työaikaan nähden, jossa ryhmässä työntekijäluku on työnantajain tiedonantojen mukaan lähes kahta vertaa suurempi kuin työntekijäin tiedonantojen mukaan.

Kun nuo tiedonantojen eroavaisuudet eivät niinmuodoin ole sanottavan tärkeitä ja kun pääasiana nyt ei ole seikkaperäisten tietojen hankkiminen kaikista työajan vivahduksista, vaan pikemmin yleiskäsityksen saaminen siitä, käytetään seuraavassa pääasiallisesti niitä tietoja, joita työnantajilta on saatu työajasta.

Työaika, semmoisena kuin se jakautuu kaikkia työntekijöitä kohti, käy selville jo edellä olevasta yhdistelmästä.

Erikseen kaupungeissa ja maaseudulla jakautui työaika seuraavasti:

Työaika:	Kaupungit:			Maaseutu:		
	työpaikkoja luku	työntekijöitä luku	%	työpaikkoja luku	työntekijöitä luku	%
Alle 57 tunnin	15	1,278	17.5	2	169	6.5
57 tuntia	33	4,434	60.6	3	359	13.8
58—60 tuntia	13	1,375	18.8	17	1,926	74.1
Yli 60 tunnin	—	—	—	4	98	3.8
Ilmoittamaton	6	238	3.1	1	49	1.8
Yhteensä	67	7,325	100.0	27	2,601	100.0

Edellä olevasta yhdistelmästä näkyy, että konepajain työajan pituuteen nähden on olemassa huomattava ero kaupungeissa ja maaseudulla, ollen kaupunkien työaika maaseudun työaika tuntuvasti lyhempi. Kaupungeissa on enemmän kuin $\frac{3}{4}$:lla työntekijöistä 57 tuntia ja vähemmän viikossa, jota vastoin tällainen työaika on ainoastaan $\frac{1}{5}$:lla maaseudun työntekijöistä. Sen sijaan on maaseudulla yleisin työaika 58—60 tuntia $\frac{3}{4}$:lla työntekijöistä, ollen näistä taas $\frac{1}{4}$:lla 58-tuntinen, $\frac{1}{4}$:lla 59-tuntinen ja lähes puolella 60-tuntinen työaika.

Helsingin konepajoissa on työaika seuraava:

	Helsinki		
	työpaikkoja luku	työntekijöitä luku	%
52 tuntia	1	39	1.4
55 »	1	27	1.0
55 $\frac{1}{2}$ »	4	586	21.7
57 »	15	1,887	69.7
Ilmoittamaton työaika	3	168	6.2
Yhteensä	24	2,707	100.0

Työaika Helsingissä on, ellei ota lukuun niitä kolmea työpaikkaa, joista ei ole saatu tarkkoja tietoja, ylipäätään ainoastaan 57-tuntinen, ja useimmissa työpaikoissa ja enimmällä osalla työntekijöitä on 57-tuntinen työaika. Yleisenä sääntönä Helsinkiin nähden siis on lauantaisin 7-tuntinen ja muina viikonpäivinä 10-tuntinen työaika.

Tässä on huomattava mitä jo on mainittu Taulukkoon 30 liittyvässä nuotissa, nimittäin että eräässä maaseudun konepajassa osalla työntekijöitä on säännöllistä yötyötä. Päivätyöntekijäin työaika on 60-tuntinen. Konepajan käsitakomapajassa työskentelevät yövuorot kaikkina öinä, paitsi lauantain ja sunnuntain välisenä, 9½ tuntia viitenä ensimmäisenä sekä 7½ tuntia lauantain vastaisena yönä, jääden viimeksi mainitussa tapauksessa lepoetki pois. Yötyöntekijöillä on niinmuodoin 55-tuntinen viikottainen työaika. Tämä järjestys on voimassa talvikuukausina. Kesäkuukausina alkaa yövuoro työnsä sunnuntaina vasta klo 9 illalla, eikä klo 6 i. p., joten viikottainen työaika lyhenee 52 tunniksi. Mirkelipajassa on niinkään teetetty yötyötä, mutta yövuoroon on kuulunut puolta vähemmän työntekijöitä kuin päivävuoroon, joten yötyöntekijät on jaettu niin, että heidän on tarvinnut työskennellä yövuorolla ainoastaan joka kolmas viikko. Yötyöntekijöitä, lukuaan 59, ei ole käynyt taulukossa erikseen ottaminen huomioon, vaan on heidät siinä luettu päivätyöläisiin.

Ne työntekijät, joilla työntekijäin omien tiedonantojen mukaan on pisimmät työajat, jopa 114 tuntia viikossa, eivät yleensä ole ammattityöntekijöitä, vaan ulkotyöntekijöitä, portinvartijoita y. m. s.

Työntekijäin tiedonantojen nojalla on laskettu työntekijäin keskimääräinen työaika (Taul. 31 palsta 25). Se on kaikilla työntekijöillä 57 t. 44 m., kaupunkilaistryöntekijöillä 57 t. 17 m. ja maaseututyöntekijöillä 59 t. Lyhin keskimääräinen työaika on Oulun läänin kaupungeissa (Rautatien konepaja Oulussa) eli 56 t. 38 m. Hiukan pitempi se on Helsingissä eli 56 t. 44 m. Pisin on keskityöaika Vaasan läänin maaseudulla eli 62 t. 34 m.

Kysymystä onko mitään yhteyttä olemassa konepajojen suuruuden ja niiden työajan kesken, valaisevat seuraavat numeroluvut:

Työaika:	Työpaikkoja: luku	Työntekij.: luku	Työntekij. kes- kimäär. työpaik.
Alle 57 tunti	17	1,447	85.1
57 tuntia	36	4,793	133.1
58--60 tuntia	30	3,301	110.0
60 t. ja enemmän	4	98	24.5

Pienemmissä työpajoissa on yleensä joko lyhin taikka pisin työaika, kun taas suurien työpajain työaika vaihtelee ahtaammissa rajoissa, ollen useimmiten 57 tuntia, mutta joskus 60 tuntiakin.

Ruotsissa on, niinkuin edellä on huomautettu, niinkään toimitettu kaksi konepajain työoloja koskevaa tilastollista tutkimusta, joista toinen käsitti suu-remmat varsinaiset konepajat ja toinen pienemmät varsinaiset konepajat ynnä eräät erikoistyyöpajat. Edellinen tutkimus kohdistui vuoteen 1899, jälkimäinen

vuoteen 1901. Jos vertailee näissä molemmissa tutkimuksissa työntajilta saatuja tietoja työajasta, yhdeksi ainoaksi kokonaisuudeksi yhdisteltyinä, Suomesta saatuihin vastaaviin tietoihin, on tulos seuraava:

	Suomi:		Ruotsi:	
	työntekijöitä		työntekijöitä	
	luku	%	luku	%
Alle 54 tunnin	180	1.9	588	2.8
54—57 tuntia	1,267	13.2	3,452	16.4
57—60 »	6,874	71.3	9,213	43.6
60—63 »	1,257	13.0	5,893	27.8
63—66 »	61	0.6	1,352	6.4
60 t. ja enemmän	—	—	626	3.0
Yhteensä	9,639	100.0	21,124	100.0

Edellä olevan mukaan olisi työaika tutkituissa Ruotsin työpajoissa tuntuvasti pitempi kuin Suomen työpajoissa. Tässä on kuitenkin huomattava, että molemmat aineistot kenties eivät ole kaikin puolin toisiinsa vertailtavia ja etusijassa että Ruotsin konepajatutkimukset toimitettiin useita vuosia aikaisemmin kuin tässä puheena oleva tutkimus ja että siis työajassa on sillä välin voinut tapahtua muutoksia.

Taulukossa 32 on tietoja työn alkamisesta ja päättymisestä jokaisessa Työn alkamisen ja päättymisen työpajassa, viimeksimainitusta erittäin lauantaisin ja muina viikonpäivinä, sekä lepohetkistä. Tässäkin kohden puuttuu tietoja 7 työpaikasta, joissa yhteensä on 287 työntekijää.

Työajan alku käy selville seuraavasta:

Työaika alkaa:	Työpaikkoja:		Työntekijöitä	
	luku	luku	%	
Klo 6 a. p.	19	2,083	21.6	
» 6.15 » »	1	124	1.3	
» 1/2 7 » »	36	4,381	45.4	
» 7 » »	31	3,051	31.7	
Yhteensä	87	9,639	100.0	

Ne työpaikat, joissa työ alkaa jo klo 6 a. p., sijaitsevat, lukuunottamatta neljää, joissa yhteensä on 253 työntekijää, kaikki maaseudulla.

Työajan päättymisen lauantaisin käy selville seuraavasta:

Työaika päättyy lauantaisin:	Työpaikkoja: luku	Työntekijöitä: luku	%
Klo 12 päivällä	1	27	0.3
» 1 i. p.	1	141	1.5
» 1/2 2 » »	2	169	1.7
» 2 » »	46	5,900	61.2
» 1/2 3 » »	2	265	2.7
» 3 » »	12	1,457	15.1
» 1/2 4 » »	2	75	0.8
» 4 » »	4	442	4.6
» 5 » »	9	675	7.0
» 1/2 6 » »	2	305	3.2
» 6 » »	6	183	1.9
Yhteensä	87	9,639	100.0

Muina viikorpäivinä kuin lauantaisin päättyy työ:

klo 5 i. p.	1	39	0.4
» 1/2 6 » »	5	1,005	10.4
» 6 » »	75	8,181	84.9
» 6 1/4 » »	1	192	2.0
» 1/2 7 » »	3	175	1.8
» 7 » »	2	47	0.5
Yhteensä	87	9,639	100.0

Se seikka, montako tuntia aikaisemmin työ päättyy lauantaisin kuin muina viikorpäivinä, käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Työ päättyy lauantaisin aikai- semmin kuin muina päivinä:	Työpaikkoja: luku	Työntekijöitä: luku	%
Ei mitään erotusta	7	466	4.8
1/2 tuntia	1	22	0.2
1 tunti	7	628	6.5
1 1/2 tuntia	1	131	1.4
2 »	5	358	3.7
2 1/2 »	2	75	0.8
3 »	12	1,498	15.5
3 1/2 »	4	677	7.0
4 »	43	5,255	54.6
4 1/4 »	1	192	2.0
4 1/2 »	2	169	1.7
5 »	1	141	1.5
6 »	1	27	0.3
Yhteensä	87	9,639	100.0

Päivällisloma on, harvalukuisia poikkeuksia lukuunottamatta, klo 12 ja 1 tahi klo 1 ja 2 välillä. Aamiaisloma, missä sitä käytetään, on eri työpajoissa eri aikoina klo 8 ja 10 välillä a. p.

Kaksi lomahetkeä päivän mittaan, toinen aamiaista ja toinen päivällistä varten, on 64 työpajassa, joissa on 6,950 työntekijää. Ainoastaan päivällisloma on 23 työpajassa, joissa on 2,639 työntekijää. Joissakuissa työpajoissa on lisäksi lyhyt kahviloma iltapäivällä.

Yli-, yö- ja sunnuntaityön laajuuden määrääminen kohtaa suuria vaikeuksia, kun työnantajat eivät ole velvollisia pitämään yötyöstä kirjaa eikä heillä ole siitä erikoista etuakaan. Työnantajain näistä seikoista antamat tiedot ovatkin sentähden sangen häilyviä. Niissä mainitaan, että tuollaista työtä ei ole ensinkään teetetty taikka että sitä on teetetty vain mitättömän vähässä määrässä taikka poikkeustapauksissa. Jotkut työnantajat mainitsevat, että yli-, yö- tai sunnuntaityötä on teetetty ainoastaan omien korjaustöiden suorittamiseksi taikka jonkun tapaturman kohdattua, esimerkiksi kun akseli tai semmoinen on katkennut. Niistä konepajoista, joiden yhteydessä on telakka, on ilmoitettu että ennen purjehduskauden alkua työaikaa on pitemmentetty telakkaan otettujen alusten kuntoonpanotöiden tähden.

Jonkun verran selvempää käsitystä ylityön laajuudesta saa käyttämällä tähän tarkoitukseen palkkatietoja. On nimittäin myös tiedusteltu, kuinka suuri osa maksetusta palkasta on ollut ylityön korvausta. Kaikista konepajoista ei tuollaisia tietoja kuitenkaan ole saatu.

Sivulla 166 olevaan taulukkoon on otettu nämä tiedot semmoisina kuin ne on saatu 51 konepajasta. Samasta konepajasta saadut tiedot ovat samalla rivillä. Ensimmäisellä palstalla mainitaan ylityötä tehneiden työntekijäin luku, toisella näiden työntekijäin koko vuoden kuluessa saama palkka, kolmannella se osa palkasta, joka on ollut korvausta ylityöstä, sekä viimeisellä palstalla ylityöstä saatu palkka prosenttiluvuin koko palkkamäärästä.

Mainitusta taulukosta näkyy, että ylityöpalkka kaikissa konepajoissa, joista tietoja on saatu, on ollut ainoastaan 5.1 % samoille työntekijöille koko vuoden kuluessa maksetusta palkasta, siis sangen pieni prosenttimäärä. Useimmissa taulukossa mainituista työpajoista on sama prosenttiluku jotenkin alhainen, eli 10 % vähempi. Korkein arvo on 26.4 %, sitä likinnä korkeimmat 17.7 ja 12.7 %. Näistä suhdeluvuista, vaikkakaan ne eivät voi antaa täysin selvää kuvaa ylityön laajuudesta, käy kuitenkin ilmi, että ylityöllä ei ole ollut sanottavan suurta merkitystä tutkimusvuonna 1907.

On vielä olemassa yksi mahdollisuus tiedon saamiseen ylityön laajuudesta, nimittäin käyttämällä työntekijäin antamia tietoja. Mutta tämä lähde on tuskin edellistä parempi, sillä työntekijäin on mahdoton muistaa, minkä verran he ovat tehneet ylityötä jonkun pitemmän ajanjakson, esimerkiksi vuoden ku-

Työntekijöitä	Näiden koko vuosipalkka		Siitä tulee ylityön osalle		Ylityöpalkka % koko palkasta	Työntekijöitä	Näiden koko vuosipalkka		Siitä tulee ylityön osalle		Ylityöpalkka % koko palkasta
	<i>Smc.</i>	<i>74.</i>	<i>Smc.</i>	<i>74.</i>			<i>Smc.</i>	<i>74.</i>	<i>Smc.</i>	<i>74.</i>	
904	628,597	79	42,041	43	6.7	66	52,615	26	839	55	1.6
491	406,502	27	17,969	70	4.4	14	9,197	26	175	55	1.9
17	30,855	85	8,148	—	26.4	115	88,653	27	2,094	65	2.4
130	94,671	65	1,193	46	1.3	321	294,581	26	13,770	33	4.7
9	18,953	97	785	10	4.1	106	116,715	84	5,988	25	5.1
55	80,738	92	4,871	21	6.0	11	8,400	63	601	28	7.2
78	66,246	96	2,019	29	3.0	161	167,080	60	11,352	06	6.8
27	23,336	04	144	32	0.6	77	92,945	11	2,619	19	2.8
144	74,866	41	4,390	31	5.9	69	49,371	57	6,295	37	12.7
6	11,641	93	993	69	8.6	12	9,302	67	347	08	3.7
77	62,961	74	1,002	43	1.6	193	103,532	69	8,638	63	8.3
78	92,272	44	2,773	28	3.0	88	87,977	59	15,595	60	17.7
1	1,039	41	1	80	0.2	411	243,341	93	11,872	61	4.9
134	136,749	12	7,043	94	5.1	1	1,466	85	95	01	6.5
162	92,381	85	2,489	97	2.7	117	74,169	79	4,667	98	6.3
60	71,441	84	3,888	30	5.4	23	24,825	75	2,058	55	8.3
138	96,806	13	1,940	70	2.0	59	51,970	34	1,265	21	2.4
413	367,583	02	14,624	39	4.0	29	32,560	85	676	25	2.1
97	80,496	42	4,810	37	6.0	71	74,736	32	3,659	27	4.9
12	10,665	76	441	64	4.1	88	78,522	91	4,420	95	5.6
4	3,935	48	353	30	9.0	5	5,030	17	342	15	6.8
1	1,466	17	17	56	1.2	12	10,899	14	69	41	0.6
427	459,406	05	22,562	77	4.9	66	60,661	21	1,575	66	2.6
90	95,334	40	3,697	70	3.9	73	60,402	30	4,573	45	7.6
179	115,904	78	1,989	52	1.7	2	1,399	38	50	—	3.6
14	11,187	48	163	79	1.5	5,938	4,936,404	57	254,002	01	5.1

luessa. Alempana olevat tiedot koskevat ainoastaan ylityön laajuutta osotetuna ylityötuntien viikottaisin määrin siihen aikaan, jolloin tiedusteluja työntekijöille tehtiin.

Työntekijäin omien tiedonantojen mukaan oli siis tutkimuksen toimittamisaikaan

enintään 6 ylityötuntia viikossa	82 työntekijällä
7—12	129 »
13—18	42 »
19—24	12 »
25—30	5 »
31—36	1 »

Yksikään tässä käytetyistä keinoista ei anna tyydyttävää selvitystä liityön laajuudesta, mutta muita keinoja ei ole tarjona.

Työnantajain vastauksista saadaan allamainitut tiedot yli-, yö- ja sunnuntaityöstä maksetusta korvauksesta.

Palkankorotus oli

ylityöstä:

10 %	1	työpajassa
25 »	3	»
25 », klo 9 jälkeen i. p. 50 %	3	»
30 », lauantaisin 50 %	1	»
40 »	1	»
50 »	51	»
10 p. palkanlisäys tunnilta	1	»

yötyöstä:

20 %	1	»
25 »	2	»
30 »	1	»
50 »	27	»
100 »	7	»
10 p. palkanlisäys tunnilta	1	»

sunnuntaityöstä:

20 %	1	»
25 »	1	»
50 »	17	»
100 »	30	»

Järjestyssääntönsä ovat lähettäneet seuraavassa mainitut 9 konepajaa: **Järjestyssääntö.**

Helsingin rautatienkonepaja: Työntekijä ei saa ilman laillista estettä — josta joka kerta on ilmoitettava asianomaiselle esimiehelle — laiminlyödä työaikaa. Jokaisen työntekijän tulee itse jättää ja ottaa numerolippunsa. Työaikana ei työntekijä saa toimittaa muuta kuin työtänsä; ja tulee hänen siinä taitonsa mukaan koettaa edistää työpajan parasta. Jos joku työ epäonnistuu, on siitä tehtävä ilmoitus. Kaikki sivutyö on kielletty. Työntekijän tulee niin työpajassa kuin sen ulkopuolellakin käyttäytyä säädyllisesti ja siivosti. Päihtyneenä esiintyminen, päihdyttävien juomien nauttiminen taikka niiden salaa hankkiminen, niin myös tupakoiminen työpajan alueella on kielletty. Työntekijän tulee varovasti käsitellä työkoneita ja -kaluja sekä vastata niistä, mitkä on jätetty hänen huostaansa. Yhteiset työkalut on heti käyttämisen jälkeen jätettävä takaisin sinne, mistä ne on otettu. Työntekijän tulee varovasti pi-

dellä tulta ja katsoa, että palavat lamput ja muu, mistä tuli voi levitä, huolellisesti sammutetaan käyttämisen jälkeen. Jokainen työntekijä on velvollinen työpajan palvelukseen tultuaan rupeamaan »Rautatien työpajan työmiesten sairas- ja hautausapurahaston» jäseneksi, jollei hän kuulu johonkin muuhun apukassaan. Vanhempain työmiesten, jotka huomaavat oppilasten käyttäytyvän niin, että tapaturma voi kohdata, tulee varottaa ja neuvoa vastalkajoita. Työntekijän, joka haluaa työpajan palveluksesta erota, tulee sanoutua irti 2 viikkoa ennen lähtöä. Näiden sääntöjen rikkomisesta seuraa rangaistuksena sakkkoa 50 pennistä 5 markkaan, vapaapilettioikeuden menettäminen taikka työstä erottaminen. Sakkovarot menevät kirjastokassaan.

Fredriksbergin rautatienkonepaja: Jokainen konepajan työntekijä velvoitetaan tapaturman sattuessa itse ilmoittamaan siitä lähimmälle esimiehelleen. Jos tapaturma on niin vaikeanlaatuinen, että loukkaantunut itse ei voi haitata sitä ilmoittaa, niin on saapuvilla olevan työtoverin asia ilmoitettava.

Jos joku työntekijä satutettuaan itseään taikka vamman saatuaan ilmoittamatta poistuu työpajasta taikka laiminlyö lääkärinavun etsimisen, erotetaan hänet työstään.

Hangon rautatienkonepaja: Samoin kuuluvat kuin Helsingin rautatienkonepajan järjestyssäännöt.

Fiskarsin osakeyhtiö: Fiskarsin osakeyhtiö ottaa työntekijöitä palvelukseensa ainoastaan seuraavilla ehdoilla:

1) Työsopimus katsotaan voimassa olevaksi vuoden ja muuttopäivä on marraskuun 1 päivä;

2) Irtisanoutuminen muuttamaan vastamainittuna päivänä on tehtävä sen ajan kuluessa, mikä määrätään tammikuun 30 päivänä 1865 annetussa palkkaussäännössä isännille ja palkkollisille. Ellei irtisanomista tapahdu, on välipuhe voimassa seuraavankin vuoden;

3) Jokaisen tehtaan palveluksessa olevan henkilön tulee järjestystä, uutteruutta ja huolekkuutta noudattaen täyttää tehtävänsä sekä niin työssä kuin sen ulkopuolellakin käyttäytyä sillä tavoin, ettei aiheutta muistutukseen ilmaannu. — Se, joka tätä rikkoo, on alempana mainitulla tavalla vikapää maksamaan näissä järjestyssäännöissä säädetyt maksut sekä eräissä tapauksissa myös jouutuva paikalla palveluksesta erotetuksi olematta oikeutettu saamaan sitä palkkaa, mikä mahdollisesti on ansaittu, vaan ei kannettu, jota paitsi kaikki toteensaattava vahinko on erittäin korvattava.

Seuraavat seikat aiheuttavat syypään maksamaan yhdestä viiteen markkaan, hallinnon harkinnan mukaan:

1. Epäsiisteys ja puhtaanapidon laiminlyönti joko työpajoissa, asunnoissa taikka muutoin tehtaan alueella;

2. Laiminlyönti saapua työhön ajoissa ja vuoron alkaessa;

3. Laiminlyönti saapua *muistuttamatta* työhön korjauksia toimitettaessa aikana, jolloin työtä muuten tehtäisiin;

4. Laiminlyönti noudattaa kutsua ylimääräiseen työhön korjauksia ja semmoisia toimittamaan erityistä maksua vastaan;

5. Sivullisten päästäminen asiattomasti työpajoin;

6. Sellaisen työn antaminen erityisettä luvatta toisen henkilön tehtäväksi, joka on tehtaan palveluksessa olevan henkilön velvollisuutena;

7. Juovutusjuomain nauttiminen työssä ollessa;

8. Tupakoiminen puimalaitosrakennuksen, riihen, olkiladon, tallin taikka sellaisen työpaikan läheisyydessä, missä käytellään helposti syttyvää ainetta;

9. Päihtyneenä esiintyminen työpaikan ulkopuolella;

10. Halkojen ja muiden polttoaineiden poisvieminen muilta paikoilta kuin mihin lupa on annettu.

Viiidestä kymmeneen markkaan säädetään sen maksettavaksi:

1. Joka työssä ollessaan huomataan päihtyneeksi;

2. Joka esteettömästi jää pois työvuorostaan taikka hänelle määrätystä työstä;

3. Joka tupakoi edellä 8 kohdassa mainituissa rakennuksissa sekä niiden läheisyydessä, jos hän ennen on saanut varoituksen.

Kymmenestä kahdenkymmenen markan maksuun sekä *palveluksesta erottamiseen hallinnon harkinnan mukaan* saattaa itsensä syyväksi se, joka

1. Osottaa tottelemattomuutta taikka uppiniskaisuutta esimiestä kohtaan;

2. Kieltäytyy työtä tekemästä;

3. Esiintyy säädyttömästi taikka pahennusta herättävällä tavalla palveluksessa tai sen ulkopuolella, tehtaan alueella taikka sen ulkopuolella;

4. On osallisena tappeluun;

5. Hallinnon luvatta pitää luonaan asumassa muita kuin laillisesti pestattuja palvelijoitaan.

Paikalla palveluksesta erottamisen tuottaa:

Epärehellisyys.

4) Jokainen tehtaan palveluksessa oleva henkilö vastaa huostaansa saamastaan tavarasta ja on velvollinen korvaamaan kaiken, mikä hänen huolimattomuutensa johdosta toteensaatavasti turmeltuu taikka vahingoittuu;

5) Tässä edellä oleva säännös syyllisen erottamisesta palveluksesta tuottaa palveluksesta erotetulle aina veloituksen kohta taikka hallinnon määrättävänä aikana lähteä hallussaan olevasta asuinhuoneistosta;

6) Menetetyiksi tuomitut maksut pidätetään siinä palkanmaksussa, joka lähinnä seuraa sen jälkeen kuin rikkomus on tehty, ja menevät palveluksessa tapahtuneista hairahduksista tuomitut maksut työntekijäin sairas- ja hautaus-

apukassaan, muista hairahduksista tuomitut maksut Fiskarsin yksityiseen köyhäin- tahi eläkekassaan, hallinnon ratkaisun mukaan;

7) Kaikki karjan ja sikoeläinten lanta, jota työntekijät eivät tarvitse omiin perunamaihinsa, tulee tehtaan hyväksi korvauksetta;

8) Kaikellinen metsästys ja laidunsyöttö tehtaan metsissä on kielletty;

9) Jos työ jossakin tehtaan työpajassa syystä taikka toisesta keskeytyy, ovat sen osaston työntekijät velvolliset ja oikeutetut muuttamaan 14 päivän kuluttua jommaltakummalta puolen tapahtuneesta irtisanomisesta;

10) Hallinnon toimenpiteestä näiden järjestyssääntöjen käyttämisestä ei saa valittaa.

Wm Crichton & Co O. Y.: Työhön soitettaessa aamulla sekä suuruksen ja päivällisen jälkeen soitetaan kahdesti, ensinnä 15 minuuttia ja sitten 5 minuuttia ennen lyöntiä. Sitäpaitsi soitetaan klo 1/2 6 aamulla. Kaikkea tätä soittamista kestää taukoomatta 5 minuutin ajan.

Kunkin työmiehen pitää tuleman työhön määrättyinä tunteina ja työhön tullessaan aamulla sekä suuruksen ja päivällisen jälkeen ottamaan siitä kaapista, johon hän kuuluu, sen numerolevyn, jossa on se numero, minkä työnjohtaja tahi esimies on hänelle jakanut ja joka on merkittynä palkansaanti-kirjaan.

Kukin työmies työstä suurukselle mennessään sekä työn päätettyä illalla ripustaa numerolevynsä siihen kaappiin, johon se kuuluu. Joka muina aikoina lähtee työstään, jättäköön numerolevynsä portinvartijalle.

Se, joka ilman laillista estettä 10 minuuttia jälkeinpäin työajan alkamiseksi määrättyä kellonlyöntiä ottaa numerolevynsä, saa sakkoa:

10	penniä	ottaessaan	levynsä	ennen	15	minuuttia	lyönnin	jälkeen,
20	»	»	»	»	20	»	»	»
40	»	»	»	»	25	»	»	»
60	»	»	»	»	30	»	»	»

Kun määrätyn kellonlyönnin jälkeen tämä puoli tuntia on kulunut, suljetaan portit eikä ketäkään lasketa enää sisälle, ennenkuin seuraavan kerran soitettaessa.

Joka siis ilman laillista estettä jää pois, saa sakkoa ei ainoastaan kuten yllä sanotaan, vaan sen lisäksi puolen tahi koko päiväpalkan, riippuen poissa olleista tunteista.

Työmies, joka ilman laillista estettä tahi työnjohtajan lupaa lähtee työstään, ei saa siltä päivästä mitään palkkaa, ja saa sitäpaitsi sakkoa yhden päivän palkkamäärän.

Kukin on velvollinen edesvastaamaan kaikista käsillä olevista työ-aseista

ja koneista ja palkitsemaan kaikki mitä hänen kauttansa katoa tai turmeltuu; sama laita on käsillä olevain töiden.

Kaikki oma työ konepajan ja veistämön alueella on kielletty. Jos joku tavataan sitä tekevän, on hän vaadittu työaineista palkitsemaan kahdenkertaisen hinnan ja menettää yhden päivän palkan.

Tupakanpoltto konepajan ja veistämön huoneuksissa on kielletty ja on sakko siitä 20 markkaa kuvernöörin päätöksen mukaan helmikuun 3 p:ltä 1890 ja poliisijärjestyksen mukaan helmikuun 6 p:ltä 1890.

Viinanväkeviä ja käyneitä juomia ei saa tuoda työhuoneisiin konepajan ja veistämön alueen sisä- tahi ulkopuolelle. Joka havaitaan syyppääksi tähän rikokseen, ei menetä ainoastaan palkkaansa siltä päivältä, vaan saa sitäpaitsi sakkoa yhden päivän palkkamäärän, jonka ohessa tavatut juomat otetaan pois ja hukataan.

Ruokamyttyjä ja koreja ei saa työhuoneisiin tuoda eikä myöskään saa ateriaa siellä nauttia työnjohtajalta siihen lupaa saamatta.

Poismuuttaminen konepajasta ja veistämöstä ei saa tapahtua ilman 14 päivää ennen tehtyä ylössanomista jommankumman puolelta, paitsi niissä tapauksissa kuin Elinkeinolaki maaliskuun 31 p:ltä 1879 määrää, tahi jollei erityistä sopimusta siitä ole muulla tavoin tehty.

Kukin luonamme työskentelevä työmies on velvollinen noudattamaan näitä Järjestyssääntöjä, jotka ovat naulittuna työhuoneissa ja työpaikoissa; jos joku rikkoo niitä vastaan, rankaistetaan hän sillä rahasakolla kuin ylempänä sanotaan, jota paitsi pidätämme itsellemme oikeuden ryhtyä niihin toimiin kuin yleinen laki ja Elinkeinolaki maaliskuun 31 p:ltä 1879 säätää ja myöntää.

Kaikki tässä yllä säädetyt sakkorahat eivät lankea toiminimen hyväksi, vaan käytetään apumaksuna sen lääkärin palkkaamiseksi, jota kaikki toimintimen palveluksessa olevat työskentelevät työmiehet ja näiden perheet ovat oikeutetut ilman erityistä maksua sairauden kohdatessa käyttämään.

A. B. Vulcan: Jokainen työntekijä otetaan työhön kahden viikon molemminpuolisella irtisanomisajalla. Lomahetkiksi työntekijä ei saa erityisettä luvatta jäädä työhuoneistoihin eikä aidatun tehdasalueen sisäpuolelle, ja jokaisen työntekijän pitää tehtaaseen saapuessaan sekä aamuin että aamiaiselta ja päivälliseltä tultuaan sitä varten olevalle taululle omakätisesti tarkastusta varten ripustaa hänelle annettu laatta, jossa on hänen järjestysnumeronsa. Tuo laatta jää siihen riippumaan ensi lomahetkeen asti, jolloin työntekijä sen jälleen omin käsin ottaa. Jos mainittu menettely laiminlyödään ja laatan poisjääminen taululta siten on osottanut työntekijän poissaolon, pidetään häntä poissaolevana, siinäkin tapauksessa että hän voi näyttää olleensa puheenalaisen ajan työpaikalla. Jos taas laattaa 10 minuutin kuluessa työn päättymisestä joko aamiais- tai päivällisaikana taikka illalla ei oteta taululta, katsotaan työntekijä niinikään

poissaolevaksi lähinnä edellisenä työaikana, minkä ohella portinvartija jättää laatan konttoriin, mistä työntekijän tulee se noutaa. Se joka ottaa taikka jättää vieraan laatan, on paikalla erotettu työstään. Jos joku hukkaa edellä mainitun numerolaatan, saa hän asiansa ilmoitettuaan uuden laatan 1 markan maksusta, joka luetaan pois hänen palkastaan lähinnä seuraavassa palkanmaksussa.

Joka ei saavu täsmällisesti työhön määräaikoina, ei, sittenkun taulut on suljettu, enää saa esimiehen erityisettä luvatta ripustaa laattaa paikalleen, joten häntä pidetään työstä poissa olevana.

Työpalkka luetaan tunnilta taikka myös sovitus urakan mukaan. Säännöllisen työajan lisäksi suoritetusta työstä maksetaan tuntipalkkaan 50 %:n korotus.

Edeltäpäin ei rahapalkkaa makseta missään tapauksessa. Työpalkat maksetaan jokaisena arkipäivänä työn päätyttyä, jolloin lähinnä edellisen viikon palkka aina pidätetään niin kauan kuin työsuhteen on voimassa. Urakkatyöntekijä saa palkanmaksuissa urakkatyön jatkuessa kantaa tavallisen tuntipalkkansa. Sittenkun urakka on suoritettu ja konepaja työn hyväksynyt, maksetaan lähinnä seuraavassa palkanmaksussa se määrä, minkä urakkapalkka mahdollisesti on noussut tuntipalkkaa enemmän.

Palkanmaksu toimitetaan siten, että työntekijälle annetaan läkkirasia, jossa on tasaiset rahat sekä palkkalasku, ja tulee työntekijän tyhjennettyään rasian kohta antaa se portinvartijalle. Jos joku laiminlyö viimeistään palkanmaksun jälkeisenä päivänä palauttaa rasian, katsotaan se hukkuneeksi ja asianomaisen työntekijän palkasta luetaan seuraavassa palkanmaksussa pois 1 markka rasian korvauksena. Palkanmaksussa mahdollisesti sattuneet erehdykset on paikalla ilmoitettava konttoriin oikaisun saamiseksi. Seuraavana päivänä tehtyä ilmoitusta ei oteta huomioon.

Jokainen työntekijä vastaa hänelle uskottuista työaseista, työkaluista ja koneista sekä on velvollinen pitämään ja palauttamaan ne hyvässä kunnossa ja korvaamaan, mitä huolimattomuuden tähden turmeltuu.

Työntekijät vastaavat heidän työpaikkoihinsa sijoitetuista samoinkuin heidän hoitoonsakin uskottuista sähkölampuista.

Jos joku on estynyt työhön saapumasta, pitää hänen mahdollisimman pian siitä ilmoittaa lähimmälle esimiehelleen taikka konttoriin. Jos joku haluaa lomaa työstä, pitää hänen siitä edeltäpäin ilmoittaa ja samalla tarkoin mainita, milloin hän lomaa haluaa. Työntekijä, joka lailliselta esteeltä ja lupaa saamatta laiminlyö työajan, menettää rangaistukseksi laiminlyötyä aikaa vastaavan palkan.

Tupakoiminen konepajan alueella on kielletty 1 markan sakon uhalla.

Jos joku työntekijä yrittää aikaansaada työlakkoa taikka jollakin tavoin

tavataan ylllyttämästä tovereitaan, erotetaan hänet paikalla irtisanomatta konepajan työstä ja hän menettää silloin nostamatta olevan palkkansa.

Näiden sääntöjen ohella ovat voimassa kaikki maaliskuun 31 päivänä 1879 annetun elinkeinolain määräykset.

Edellä mainitut sakot menevät Turun työväen sairas- ja hautausapukassaan sekä maksetaan sinne kerran vuodessa.

Turun rautatienkonepaja: Järjestyssäännöt ovat samoin kuuluvat kuin Helsingin rautatienkonepajan järjestyssäännöt.

K. F. Dunderbergin konepaja: Seuraavat järjestyssäännöt, joista yksi kappale annetaan jokaiselle työntekijälle, ovat tehtaan ja työntekijän välinen työ-sopimus, jonka työntekijä hyväksyy ryhtymällä tehtaan työhön.

Työntekijän, joka otetaan tehtaan työhön, tulee, ennen työhön tuloaan, jättää todistus joko tehtaan konttoriin tai työnjohtajalle siitä, että hän laillisella tavalla on eronnut edellisestä työpaikastaan. Alaikäisellä tulee olla sen ohessa todistus saadusta kouluopista ja vanhemman eli holhojan lupa paikan hakuun tehtaissa.

Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää. Tästä poiketaan: 1:ksi 14:nä ensi päivänä voi irtisanominen heti tapahtua molemmin puolin; 2:ksi lainrikkoksessa eli näiden järjestyssääntöjen törkeässä rikkomisessa.

Tehtaan säännöllistä käyntiä varten vaaditaan työntekijät tekemään yli-työtä, josta maksetaan $33 \frac{1}{3} \%$ korotus tunnilta.

Työajan alkamisesta annetaan ilmoitus höyrypillillä, jolloin kunkin työntekijän on oltava työpaikallaan. Myöhästynyt työntekijä sakotetaan vähintään 25 pennillä neljännestunnista tai sen osasta.

Työntekijä, joka sairastumisen tahi muun pätevän syyn takia on estetty työhön saapumasta tai samoista syistä on pakoitettu työstä poistumaan, ilmoit-takoon siitä työnjohtajalle.

Työntekijän tulee aina totella esimiesten määräyksiä eikä häiritä millään tavalla työn säännöllistä kulkua eikä työstä lähteä ennen pillin soittoa. Lepo-aikoina on myös hyvää järjestystä ja käytöstä noudatettava.

Ilman lupaa konttorista tai työnjohtajalta kielletään vieraita saapumasta tehdashuoneeseen.

Työpalkka määrätään tunnittain: Urakkatyöstä sopimuksen mukaan.

Palkanmaksu tapahtuu jokaisena lauuantaina jälkeen kello 5. Sattuneet erehdykset ovat heti konttorissa ilmoitettavat.

Kaikkia koneita, työkaluja ja aineita hoitakoon työntekijä tunnollisesti ja säästäväisesti ja on työntekijä vastuunalainen niistä vahingoista ja virheistä, jotka ovat huolimattomuudesta eli ilkeydestä aiheutuneet. Työtoverin omaisuuden, olkoon se mitä laatua tahansa, vahingoittaminen kielletään ankarasti.

Jokaisesta huomattavasta virheestä koneessa tai työalaisessa teoksessa on heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Tapaturmain välttämiseksi kielletään:

1:ksi. Muut kuin ne, joille koneitten hoito on uskottu, panemasta konetta käyntiin.

2:ksi. Panemasta konetta käyntiin, ennenkuin sen hoitaja on vakuutettu koneen olevan täydessä kunnossa eikä kukaan lähellä oleva siitä vahingoitu.

3:ksi. Voitelemasta eli puhdistamasta käynnissä olevaa konetta vaarallisilla paikoilla ynnä hihnan kiinnittämistä käynnissä olevaan siirtolaitokseen työnjohtajan luvatta.

4:ksi. Muut kuin sitä varten määrätty henkilö voitelemasta käynnissä olevaa akselia.

5:ksi. Poisottamasta suojelulaitoksia.

6:ksi. Kone- ja kattilahuoneeseen menemästä.

Paitsi näitä tulee jokaisen työntekijän tarkasti noudattaa niitä määräyksiä, joita vastaisuudessa tulee julkaistavaksi.

Jokaisen työntekijän, jolle koneenhoito on uskottu, tulee, ennenkuin siirtolaitos pysäytetään, seisauttaa koneensa.

Jokaista työntekijää, joka huomaa käynnissä olevan koneen tai siirtolaitoksen olevan epäkunnossa, käsketään heti poistamaan käyttöhihna eli irrottamaan akseli.

Tulipalon estämiseksi kielletään:

1:ksi. Tupakoiminen tulenvaarallisilla paikoilla ja varastorakennuksissa.

2:ksi. Likaisien veistien ja höylälastujen jättäminen yöksi tehdashuoneisiin.

Kaikenlaisten väkijuomien tuominen ja nauttiminen tehtaassa ja sen alueella on kielletty.

Jokainen työntekijä ilmoittakoon heti työnjohtajalle huomattuaan joko epärehellisyyttä tai koneiden, työaineiden eli töiden vahingoittamista.

Tätä tehdas-järjestystä rikottaessa rangaistaan syyllinen:

A. Erottamalla heti työstä:

1:ksi. Joka törkeällä huolimattomuudella vahingoittaa toisen henkeä tai jäseniä.

2:ksi. Joka ei käyttäydy rehellisesti, ei noudata raittiutta tai siveellisyyttä.

3:ksi. Joka osottaa suoranaista uhkaa esimiehelleen.

4:ksi. Joka ilkeydestä vahingoittaa tehtaan koneita, työaineita, valmiita tai keskeneräisiä töitä.

5:ksi. Joka tuo tai nauttii väkijuomia tehtaassa.

6:ksi. Joka useampia kertoja rikkoo näitä järjestyssääntöjä pienemmillä hairahduksilla.

B. Sakolla aina viiteen markkaan:

1:ksi. Joka tupakoi tai huolimattomasti käsittelee tulta tehtaassa ja varastorakennuksessa.

2:ksi. Joka on tiennyt tehtaan tai sen työntekijän omaisuutta varastetun tai tahallisesti vahingoitetun, vaan ei ole sitä ilmiantanut.

3:ksi. Joka useampia kertoja on myöhästynyt tai syyttä jää työstä pois.

4:ksi. Joka tahallaan tai ilkeydessään on tehnyt huonoa työtä tai koettaa salata sitä.

5:ksi. Joka ei huolellisesti puhdistaa ja hoida hänelle uskottuja koneita y. m.

6:ksi. Joka tuo sivullisia tehdashuoneustoon.

7:ksi. Joka käyttäytyy huonosti tai muutoin rikkoo näitä järjestyssääntöjä.

Tuomitut sakot otetaan palkasta ja käytetään työntekijäin sairauskoh-
tauksissa. Eronnut työntekijä ei ole osallinen näistä varoista.

Tuomittu sakko ei vapauta vahingon korvauksesta.

Työntekijä, huomattaessaan työnjohtajan tai esimiehen väärin menetelleen, kääntyköön tehtaan isännän tai hänen määräämänsä puoleen.

Muualle lähetetty työntekijä alistukoon siellä olevien sääntöjen alaiseksi, jos sellaisia on, vastaisessa tapauksessa näiden.

O. Y. Onkialahden konepaja: Työmiehen tulee olla työssään viimeistään 5 minuuttia määrääjän jälkeen, muuten lyhennetään häneltä tunnin palkka.

Työmies ei saa ilman laillista estettä — josta joka kerta on työnjohtajalle ilmoitettava — laiminlyödä työaika.

Työajalla ei työmies saa puuhailla muun kuin työnsä kanssa, ja tulee hänen siinä kykynsä mukaan koettaa edistää työpajan parasta.

Kaikki sivutyö (firaabeli) on kielletty.

Jos joku työ epäonnistuu, on siitä heti tehtävä ilmoitus.

Työmiehen tulee niinhyvin konepajassa kuin sen ulkopuolellakin käyttäytyä säädyllisesti ja siivosti.

Juovuksissaolo, päihdyttävien juomien nauttiminen tai sellaisten salaa hankkiminen kuin myöskin tupakoiminen työpajan alueella on kielletty.

Työmiehen tulee varovaisesti käsitellä työkoneita ja työkaluja sekä vastata niistä, jotka ovat hänen haltuunsa jätetyt.

Yhteiset työaseet ovat heti niiden käytännön lakattua jätettävät sinne, mistä ne ovat otetut.

Työmiehen tulee varovaisesti pidellä tulta ja pitää huolta siitä, että palavat lamput ja kaikki muu, josta tuli voi levitä, huolellisesti sammutetaan käyttämisen jälkeen.

Jokainen työmies on velvollinen työpajan palvelukseen tultuaan heti rupeamaan jäseneksi sen »sairas- ja hautausapurahastoon», jollei hän kuulu johonkin muuhun sellaiseen apukassaan.

Jokaisen työmiehen velvollisuus on myös konepajalle vakuudeksi pitää varalle nostamatta viikon palkkarahat, jotka sitten palveluksesta erotessa hänelle maksetaan.

Työmiehen, joka haluaa erota työpajasta, tulee sanoa itsensä irti 14 päivää ennen lähtöä.

Se joka rikkoo näitä sääntöjä vastaan, rangaistaan sakolla 1:stä 10:neen markkaan saakka sekä voidaan vielä raskauttavimmissa tapauksissa erottaa konepajan työstä ilman mitään eri irtisanomista konepajan puolesta.

Sakkorahat lankeevat konepajan »sairas- ja hautausapurahastoon».

Konepaja on ilmoittanut, että määräystä viikon palkan pidättämisestä ei ole käytetty.

Useimmissa järjestyssäännöissä mainitaan myös konepajassa käytännössä oleva työaika, sen alkaminen ja päättyminen sekä lomahetket. Nämä määräykset on tässä edellä jätetty pois, koska niistä jo on tehty selkoa toisessa yhteydessä.

XII Luku.

Työntekijäin palkkaolot. Muut etuisuudet.

Palkka-
aineiston laatu
ja järjestely.

Työntekijäin palkkaoloja koskevan tilaston pohjana oleva aineisto perustuu kyselykaavakkeessa B sekä eräisiin kaavakkeissa A ja D tehtyihin kysymyksiin annettuihin vastauksiin. Kyselykaavake B on täytetty tehtaitten konttoreissa 1907 vuoden palkkausluetteloiden mukaan. Siten saadun aineiston pitäisi siis luotettavuuteen nähden voida tyydyttää kaikki vaatimukset.

Aineiston järjestäminen käsitti ensinnäkin jokaista työntekijää koskevien tietojen yhteenlaskemisen. Sitä varten kirjoitettiin kaikki kaavakkeesta B saadut tiedot kortteihin, joita oli yksi jokaista työntekijää kohti. Näissä korteissa oli siten aluksi seuraavat tiedot: työnantajan nimi, työseutu, työntekijän nimi, sukupuoli, ammattinerikoisala, suoritettu työaika (tunteja taikka päiviä) sekä työntekijän kokonaistulot vuonna 1907. Tämän jälkeen verrattiin näitä kortteja kyselykaavakkeessa D oleviin tietoihin jotta siten saataisiin selville palkka-aineistosta kaikki ne työntekijät, jotka oli tavattu tutkimusta toimitettaessa vuonna 1908. Niihin työntekijöihin nähden, joista tietoja siten oli olemassa kahdelta taholta, täydennettiin kortteja merkitsemällä niihin työntekijäin ikävuosi sekä se vuosimäärä, minkä he olivat työskennelleet konepajateollisuudessa.

Koko tämä palkka-aineisto ei kuitenkaan ollut käyttökelpoista. Ensinnäkin täytyi erottaa ne kortit, joissa oli tietoja ainoastaan kaavakkeesta B eikä myös kaavakkeesta C. Mutta tämäkään erottelu ei vielä riitä. Aineistossa on nimittäin tietoja kaikista konepajain palveluksessa vuonna 1907 olleista työntekijöistä, vaikka palvelusta olisi kestänyt vain lyhyenkin aikaa. Työntekijäin vuosituloista tilastoa laadittaessa täytyy määrätä joku vähin vuotuisten työpäiväin taikka työtuntien luku. Aikaisemmissa tutkimuksissa on tämä raja määrätty jonkun verran eri tavoin. Tähän nähden on toiselta puolen pidetty silmällä, että tätä kallisarvoista ja tärkeätä palkka-aineistoa menisi hukkaan niin pieni osa kuin suinkin, ja toiselta puolen että määrätyn alimman rajan yli menevät työajat niin tarkoin kuin mahdollista vastaavat kokonaista työvuotta. Tupakkateollisuuden tutkimuksessa määrättiin alin raja 276 työpäiväksi. Kutomateollisuuden tutkimuksessa täytyi, tarkemmin mainituista syistä, mennä 242 päivään asti, ja kirjapainoteollisuudessa oli alin raja 270 päivää. Tässä käsiteltävänä olevassa tutkimuksessa määrättiin raja 2,700 työtunniksi, mikä vas-

taa likimain 250 työpäivää. Tämän lisäksi voitiin kuitenkin ottaa lukuun eräät työntekijät, joiden työtuntilukua ei ollut ilmoitettu, kun palkan suuruudesta taikka muista seikoista saattoi varmuudella päätätä että puheenalaiset työntekijät olivat olleet koko vuoden tahi ainakin likimittain koko vuoden työssä. Heihin nähden määrättiin raja 300 työpäiväksi.

Tämän erottelun jälkeen jakautui palkka-aineisto erikseen mies- ja naispuolisiin työntekijöihin sekä kaikkiin työntekijöihin nähden yhteensä seuraavasti:

Miespuoliset työntekijät:

	Työntekijöitä:	Maksettu palkka:
Käytettyjä palkkatietoja . . .	5,777	7,385,989: 30
Käyttämättömiä palkkatietoja .	8,450	3,673,925: 06
» » ilmoittamaton		74,793: 50
Yhteensä	14,227	11,134,707: 86

Naispuoliset työntekijät:

Käytettyjä palkkatietoja . . .	69	36,319: 05
Käyttämättömiä palkkatietoja	83	27,863: 42
Yhteensä	152	64,182: 47

Kumpikin sukupuoli:

Käytettyjä palkkatietoja . . .	5,846	7,422,308: 35
Käyttämättömiä palkkatietoja	8,533	3,701,788: 48
» » ilmoittamaton		74,793: 50
Summa	14,379	11,198,890: 33

Kaikki käytetyt tiedot esitetään tähän kuuluvassa liitteessä. Käyttämättömät tiedot on yhdistelty summiksi.

Palkka-aineisto käsittää niinmuodoin yksityiskohtaisia tietoja 5,846 työntekijästä, mikä on 40.6 % kaikista työntekijöistä, joista tietoja on annettu, sekä 58.9 % tutkittujen työntekijäin koko luvusta. Kirjapainotutkimuksessa voitiin 52.4 % tutkittujen työntekijäin koko luvusta käyttää hyväksi palkkatilastossa.

Palkkatilastossa on koko vuositulomäärä pantava perustukseksi, jos mieli tällä tilastolla olla todellista arvoa (tähän nähden viitataan tupakkateollisuutta koskevaan tutkimukseen, Työtilasto I, siv. 180 ja seur.). Ainoastaan hätätilassa ja täydennyksenä voidaan käyttää palkka-aineistoa, joka ei käsitä kokonaista vuotta. Kun, niinkuin edellä olevasta käy selville, ainoastaan 40 % palkka-aineistosta on voitu käyttää vuosipalkkoja käsittelevään tilastoon, katsottiin sopivaksi täydentää sitä toisella tilastolla, joka sisältää tietoja viikottaisista tuloista, koska sitä varten tietenkin oli paljon enemmän aineistoa. Viikottainen tulo saatiin siten, että työpalkka jaettiin viikotuntien luvulla ja osamäärä

kerrottiin viikottaisten työtuntien luvulla. Saatu luku ei niinmuodoin osota todellista tulomäärää, vaan on oletettu keskitulomäärä. Tällä keinoin voitiin käyttää hyväksi tietoja 8,438 työntekijäin palkoista eli 58.2 % koko palkka-aineistosta ja kokonaista 85.0 % tutkittujen työntekijäin luvusta.

Ennenkuin käydään selostamaan palkkaoloja, on omituisuutensa vuoksi mainittava eräässä naulatehtaassa käytännössä oleva järjestys. Tehtaan kaikki työntekijät on jaettu kolmeen työvuoroon, joilla jokaisella on oma valitsemansa esimies. Jokaisen työvuoron jäsenet sopivat keskenään työnjaosta ja työpal-kasta, jota vastoin työnantaja ostaa työvuorolta valmiin tuotteen sovitusta hin-nasta painoyksikköä kohti. Työnantaja on niinmuodoin tekemisissä ainoastaan vuorokuntain kolmen esimiehen kanssa, mutta vuorokunnilla on keskuudessaan täysi vapaus työhön ja palkkaukseen nähden. Tästä tehtaasta ei tietenkään ole voitu antaa palkkatietoja, kun työnantaja ei ensinkään puutu yksityisten työn-tekijäin palkkaukseen.

Taulukkoon 33 on yhdistelty miespuolisten työntekijäin ja Taulukkoon 34 Tuntipalkka. naispuolisten työntekijäin tuntipalkkaa koskevat tiedot.

Miespuolisista työntekijöistä on 9,388 eli 95.9 %, kaikista ilmoittanut saa-vansa tuntipalkkaa ja naispuolisista työntekijöistä on 119 eli 85.0 % antanut samallaisen tiedon.

Miespuolisten työntekijäin tuntipalkan suuruus kaupungeissa, maaseudulla ja koko maassa on seuraava:

Tuntipalkka:	Kaupungit:		Maaseutu:		Koko maa:	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 20 p. . .	442	6.3	453	19.1	895	9.5
20—29 p. . .	845	12.1	947	40.0	1,792	19.1
30—39 „ . . .	2,034	29.0	689	29.0	2,723	29.1
40—49 „ . . .	1,715	24.5	202	8.5	1,917	20.4
50—59 „ . . .	1,612	23.0	76	3.2	1,688	18.0
60—69 „ . . .	316	4.5	6	0.2	322	3.4
70—79 „ . . .	35	0.5	1	0.0	36	0.4
80—89 „ . . .	9	0.1	—	—	9	0.1
90—99 „ . . .	2	0.0	—	—	2	0.0
100 p. ja enemmi.	4	0.0	—	—	4	0.0
Yhteensä	7,014	100.0	2,374	100.0	9,388	100.0

Niin kuin näkyy, on työntekijöillä kokonaisuutena katsottuna tuntuvasti suurempi tuntipalkka kaupungeissa kuin maaseudulla. Keskimäärinkin se on kaupungeissa 39.9 p. ja maaseudulla 27.0 p., jota vastoin se kaikilla työnteki-jöillä keskimäärin on 36.7 p.

Jos eri ammatinhaarain tuntipalkat esitetään erikseen (mitä ei ole tehty taulukoissa), niin huomataan palkkain näissä ammattiryhmissä olevan seuraavat:

Tuntipalkka:	Työmestarit:		Valimotyöntek.:		Takomatyöntek.:	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 20 p.	—	—	26	4.0	8	1.3
20—29 p.	2	4.4	64	9.8	127	21.0
30—39 »	6	13.4	171	26.2	170	28.2
40—49 »	10	22.2	189	28.9	128	21.2
50—59 »	10	22.2	165	25.3	139	23.0
60—69 »	8	17.9	38	5.8	30	5.0
70—79 »	5	11.1	—	—	2	0.3
80—89 »	2	4.4	—	—	—	—
90—99 »	—	—	—	—	—	—
100 p. ja enemm.	2	4.4	—	—	—	—
Yhteensä	45	100.0	653	100.0	604	100.0

Tuntipalkka:	Levy- ja vaskisevät:		Konepajatyönt.:		Puusevät ja maalarit:	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 20 p.	9	0.9	136	5.2	10	0.8
20—29 p.	82	8.2	393	14.9	120	9.7
30—39 »	286	28.7	728	27.6	217	17.5
40—49 »	253	25.4	653	24.7	413	33.3
50—59 »	292	29.3	621	23.5	404	32.6
60—69 »	67	6.7	96	3.6	66	5.3
70—79 »	7	0.7	12	0.4	8	0.6
80—89 »	1	0.1	3	0.1	2	0.2
90—99 »	—	—	1	0.0	—	—
100 p. ja enemm.	—	—	1	0.0	—	—
Yhteensä	997	100.0	2,644	100.0	1,240	100.0

Tuntipalkka:	Apurit:		Oppilaat:		Muut:	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 20 p.	142	10.3	480	42.3	84	12.1
20—29 p.	430	31.3	450	39.7	124	17.9
30—39 »	670	48.7	177	15.6	298	43.0
40—49 »	117	8.5	23	2.0	131	18.9
50—59 »	14	1.0	5	0.4	38	5.5

	Tuntipalkka:		Oppilaat:		Muut:	
	luku	%	luku	%	luku	%
60—69 p.	3	0.2	—	—	14	2.0
70—79 >	—	—	—	—	2	0.3
80—89 >	—	—	—	—	1	0.1
90—99 >	—	—	—	—	1	0.1
100 p. ja enemm.	—	—	—	—	1	0.1
Yhteensä	1,376	100.0	1,135	100.0	694	100.0

Taulukossa 35 ovat miespuoliset työntekijät järjestettyinä ammattinerikois-**Vuositulot** alain, työseutujen ja vuositulojen mukaan. Tulomäärät kohoavat tässä taulukossa 50 markan askelin jokaisessa ryhmässä ja nousevat 300 markasta 1,000 mk. ja enempään. Seuraavassa Taulukossa 36 on ne työntekijät, joilla on vuosituloja 1,000 mk. ja enempään, vielä jaettu ryhmiin 250 markan askelin. Tämä taulukko alkaa niinmuodoin 1,000 markasta ja ulottuu 4,000 markkaan asti. Tämän rajan yläpuolella on ainoastaan 10 työntekijää.

Yleiskatsauksen saamiseksi näihin molempiin pitkiin taulukkoihin on laadittu alempana oleva yhdistelmä, jossa palkkaluokat on supistettu kahdeksaksi, alkaen 500 markasta ja jatkuen 250 markan askelin 2,000 markkaan asti. Taulukossa olevat tiedot on jaettu osin pääammattiryhmäin ja osin paikkakuntain mukaan, erottamalla toisistaan kaupungit ja maaseutu. Absoluuttiset luvut on muunnettu prosenttiluvuiksi.

Miespuolisten työntekijäin vuositulot prosenttiluvuin.

Ammattiryhmät ja paikkakunnat	Työntekijöitä. %-luvuin, joilla on vuosituloja							
	alle 500 mkan.	500—750 mk.	750—1,000 mk.	1,000—1,250 mk.	1,250—1,500 mk.	1,500—1,750 mk.	1,750—2,000 mk.	2,000 mk. ja enem.
Työmestarit ja esimiehet	—	—	3.1	4.7	4.7	4.7	11.7	71.1
Valimotyöntekijät	1.6	6.3	15.6	23.2	21.6	15.6	6.8	9.3
Takomatyöntekijät	1.2	6.9	21.6	23.3	18.2	11.1	7.6	10.1
Levysepät	1.2	6.0	18.5	23.4	23.2	15.8	4.8	7.1
Vaskisevät	1.6	1.6	8.1	11.3	29.0	29.0	9.7	9.7
Konepajatyöntekijät	1.6	5.3	13.0	22.2	24.2	19.9	8.3	5.5
Puusepäntyöntekijät	—	2.9	13.6	28.4	27.0	17.0	8.2	2.9
Maalarintyöntekijät	1.0	1.5	4.6	19.7	17.2	13.1	30.3	12.6
Oppilaat	23.5	46.0	20.1	5.8	2.6	1.3	0.5	0.2
Apurit	3.8	11.2	38.8	27.5	12.5	5.0	1.2	—
Muut työntekijät	5.8	8.7	27.9	18.8	14.8	12.1	7.0	4.9

Ammattiryhmät ja paikkakunnat	Työntekijöitä, %-luvin, joilla on vuosituloja							
	alle 500 mkan.	500—750 mk.	750—1,000 mk.	1,000—1,250 mk.	1,250—1,500 mk.	1,500—1,750 mk.	1,750—2,000 mk.	2,000 mk. ja enem.
Helsinki	0.7	5.1	7.3	13.4	23.4	22.7	15.0	12.4
Porvoo.....	23.9	15.2	26.1	19.6	8.7	4.3	—	2.2
Hanko	—	3.2	11.1	9.5	22.3	11.1	11.1	31.7
Turku	3.0	7.6	22.5	32.7	18.9	6.8	3.8	4.7
Pori	2.3	5.1	22.3	30.8	18.4	11.7	3.9	5.5
Tampere	4.4	11.4	17.5	22.2	17.5	13.9	6.3	6.8
Lahti	25.0	12.5	—	—	50.0	12.5	—	—
Viipuri.....	0.6	7.0	16.6	24.4	24.4	15.6	5.7	5.7
Kotka	5.4	6.3	12.6	22.6	16.2	18.9	6.3	11.7
Savonlinna.....	6.2	3.1	43.8	21.9	9.4	9.4	3.1	3.1
Kuopio	—	32.8	7.5	16.4	14.9	25.4	3.0	—
Vaasa	2.4	8.0	16.6	24.5	30.0	12.3	3.1	3.1
Pietarsaari	—	15.8	13.2	21.1	31.5	10.5	2.6	5.3
Kokkola	6.7	13.3	16.7	30.0	3.3	13.3	10.0	6.7
Oulu.....	2.1	8.3	15.6	25.5	24.0	18.8	3.6	2.1
Yhteensä kaupungeissa	2.3	7.6	14.6	21.6	21.4	16.1	8.3	8.1
Yhteensä maaseudulla	7.5	14.3	23.1	19.3	15.3	9.9	5.2	5.4
Koko maa	3.7	9.4	17.0	21.0	19.6	14.4	7.5	7.4

Konepajain kaikki työntekijät — naispuolisetkin, joiden palkkaoloja käsitellään Taulukossa 37 — jakautuvat seuraaviin palkkaryhmiin:

	Miespuol. työntekijöitä		Naispuol. työntekij.	
	luku	%	luku	%
Alle 500 mkan.	217	3.7	29	42.0
500—750 mk.	545	9.4	34	49.3
750—1,000 >	982	17.0	4	5.8
1,000—1,250 >	1,209	21.0	2	2.9
1,250—1,500 >	1,135	19.6	—	—
1,500—1,750 >	832	14.4	—	—
1,750—2,000 >	432	7.5	—	—
2,000 mk. ja enem.	425	7.4	—	—
Yhteensä	5,777	100.0	69	100.0

Seuraavassa annetaan vielä seikkaperäinen esitys palkkaoloista eräissä ammatineroikoisalin tärkeimmissä ja suuremmissa ryhmissä:

	Valajat:		Sepät:		Kattilasepät:		Levysepät:	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 500 mkan .	—	—	2	0.4	1	0.4	1	0.4
500—750 mk. .	11	3.4	14	2.9	3	1.2	2	0.7
750—1,000 » .	27	8.4	66	13.6	29	11.5	43	15.9
1,000—1,250 » .	63	19.5	100	20.5	70	27.8	68	25.1
1,250—1,500 » .	86	26.5	103	21.1	79	31.3	55	20.3
1,500—1,750 » .	67	20.8	74	15.2	49	19.4	48	17.7
1,750—2,000 » .	29	9.0	55	11.3	12	4.8	21	7.7
2,000 mk. ja enemm.	40	12.4	73	15.0	9	3.6	33	12.2
Yhteensä	323	100.0	487	100.0	252	100.0	271	100.0

	Viilaaajat		Sorvarit		Rautatyöntek.		Malli- ja kalu- puusepät.	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 500 mkan .	4	0.5	10	2.5	—	—	—	—
500—750 mk. .	26	3.0	15	3.8	24	12.1	7	2.3
750—1,000 » .	100	11.7	46	11.6	35	17.7	37	12.0
1,000—1,250 » .	209	24.3	76	19.2	40	20.2	77	25.0
1,250—1,500 » .	230	26.7	89	22.5	34	17.2	93	30.2
1,500—1,750 » .	187	21.8	91	23.0	26	13.1	66	21.4
1,750—2,000 » .	59	6.9	44	11.1	24	12.1	21	6.8
2,000 mk. ja enemm.	44	5.1	25	6.3	15	7.6	7	2.3
Yhteensä	859	100.0	396	100.0	198	100.0	308	100.0

Taulukossa 35 (siv. 91) olevasta kokonaisyhdistelmästä näkyy, minkälaiset palkat ovat eri paikkakunnilla. Helsinki, muut kaupungit ja maaseutu, kukin erikseen, osottavat seuraavan tuloksen:

	Helsinki:		Muut kaupungit:		Maaseutu:	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 500 mkan . . .	10	0.7	86	3.2	121	7.5
500—750 mk. . . .	73	5.1	241	8.9	231	14.3
750—1,000 » . . .	105	7.3	504	18.5	373	23.1
1,000—1,250 » . . .	193	13.4	703	25.9	313	19.3
1,250—1,500 » . . .	339	23.4	548	20.2	248	15.3
1,500—1,750 » . . .	327	22.7	344	12.7	161	9.9
1,750—2,000 » . . .	216	15.0	131	4.8	85	5.2
2,000 mk. ja enemm. . .	179	12.4	159	5.8	87	5.4
Yhteensä	1,442	100.0	2,716	100.0	1,619	100.0

Kaupunkilaistyöntekijöillä yleensä ja erittäinkin helsinkiläisillä on tuntuvasti suuremmat palkat kuin maaseututyöntekijöillä. Helsingissä esimerkiksi on enintään 1,000 markan tulot ainoastaan 13.1 %:lla työntekijöistä, jota vastoin tuollaisia työntekijöitä muissa kaupungeissa on 30.6 % ja maaseudulla 44.9 %.

Palkkain äärimäisten ylä- ja alarajain osottamiseksi luetellaan seuraavassa alimmat ja korkeimmat palkkamäärät, mitkä itsekullakin ammatinerikoisalalla on tavattu, ja samalla mainitaan asianomaisen työntekijän työseutu, ikä ja työaika ammatissa.

Miespuoliset työntekijät.

Työmestarit ja esimiehet.

alin: m., Hämeen lääni (maaseutu), 40 vuotias, 4 vuotta	<i>mp.</i>	827: 25
korkein: m., Helsinki, 44 vuotias, 17 vuotta	»	5,040: —

Valimotyöntekijät.

Valajat.

alin: m., Hämeen lääni (maaseutu), 19 vuotias, 2 vuotta	»	565: 85
korkein: m., Helsinki, 49 vuotias, 17 vuotta	»	2,872: 71

Sydämyksentekijät.

alin: m., Tampere, 19 vuotias, 2 vuotta	»	689: 10
korkein: m., Turku, 70 vuotias, 39 vuotta	»	1,267: 35

Apurit.

alin: m., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 16 vuotias, 2 vuotta	»	291: 35
korkein: m., Helsinki, 26 vuotias, 3 vuotta	»	2,072: 55

Muut valimotyöntekijät.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 20 vuotias, 2 vuotta	»	388: 69
korkein: m., Helsinki, 42 vuotias, 8 vuotta	»	1,599: 54

Takomatyöntekijät.

Sepät.

alin: m., Vaasan lääni (maaseutu), 16 vuotias, 1 vuosi	»	457: 85
korkein: m., Viipuri, 53 vuotias, 4 vuotta	»	4,800: —

Apurit.

alin: m., Vaasan lääni (maaseutu), 16 vuotias, 2 vuotta	»	377: 45
korkein: m., Helsinki, 35 vuotias, 2 vuotta	»	2,014: 16

Levysepäntyöntekijät.

Kattilasepät.

alin: m., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 17 vuotias, 2 vuotta	»	343: 26
korkein: m., Pori, 47 vuotias, 10 vuotta	»	2,675: 75

Levysepät.

alin: m., Porvoo, 19 vuotias, 1 vuosi	Smc	334: 60
korkein: m., Turku, 35 vuotias, 4 vuotta	»	3,857: 58

Läkkisepät.

alin: m., Helsinki, 21 vuotias, 1 vuosi	»	851: 90
korkein m., Helsinki, 31 vuotias, 8 vuotta.....	»	2,380: 92

Apurit.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 27 vuotias, 2 vuotta	»	437: 96
korkein: m., Helsinki, 29 vuotias, 3 vuotta	»	1,441: 11

Muut.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 17 vuotias, 2 vuotta	»	359: 21
korkein: m., Helsinki, 35 vuotias, 6 vuotta	»	1,638: 31

Vaskisepät.

alin: m., Lahti, 18 vuotias, 3 vuotta	»	455: 43
korkein: m., Hanko, 36 vuotias, 6 vuotta.....	»	2,528: 44

Konepajatyöntekijät.**Koneenasettajat.**

alin: m., Turku, 66 vuotias, 18 vuotta	»	1,269: 87
korkein: m., Tampere, 57 vuotias, 8 vuotta	»	2,253: 25

Viilajat.

alin: m., Savonlinna, 17 vuotias, 4 vuotta.....	»	403: 36
korkein: m., Viipuri, 37 vuotias, 5 vuotta.....	»	4,800: —

Putkityöntekijät.

alin: m., Pori, 17 vuotias, 1 vuosi.....	»	467: 10
korkein: m., Helsinki, 46 vuotias 8 vuotta	»	2,053: 83

Sorvarit.

alin: m., Pori, 16 vuotias, 2 vuotta	»	347: 22
korkein: m., Pori, 48 vuotias, 6 vuotta	»	2,549: 45

Höylääjät.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 19 vuotias, 4 vuotta.....	»	369: 28
korkein: m., Viipuri, 31 vuotias, 5 vuosi	»	2,305: 45

Jyrsikonetyöntekijät.

alin: m., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 16 vuotias, 2 vuotta	»	399: 29
korkein: m., Uudenmaan lääni (maaseutu), 32 vuotias, 4 vuotta	»	1,823: 93

Kairaajat.

alin: m., Viipuri, 21 vuotias, 3 vuotta	»	530: 24
korkein: m., Uudenmaan lääni (maaseutu), 48 vuotias, 9 vuotta	»	2,174: 85

Muut konetyöntekijät.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 15 vuotias, 1 vuosi	»	325: 96
korkein: m., Tampere, 51 vuotias, 9 vuotta	»	3,259: 30

Rautatyöntekijät.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 18 vuotias, 3 vuotta	»	509: 32
korkein: m., Tampere, 36 vuotias, 18 vuotta	»	3,709: 78

Apurit.

alin: m., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 15 vuotias, 2 vuotta	»	373: 84
korkein: m., Helsinki, 27 vuotias, 1 vuosi	»	1,973: 63

Puusepäntyöntekijät.**Mallinveistäjät.**

alin: m., Pietarsaari, 17 vuotias, 2 vuotta	»	569: 34
korkein: m., Kuopion lääni (maaseutu), 49 vuotias, 31 vuotta	»	2,731: 80

Kalupuusepät.

alin: m., Kuopion lääni, (maaseutu), 64 vuotias, 15 vuotta	»	579: 80
korkein: m., Helsinki, 53 vuotias, 28 vuotta	»	2,384: 51

Kirvesmiehet.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 67 vuotias, 5 vuotta	»	620: 55
korkein: m., Helsinki, 31 vuotias, 10 vuotta	»	3,141: 51

Muut.

alin: m., Turku, 19 vuotias, 2 vuotta	»	531: 13
korkein: m., Uudenmaan lääni (maaseutu), 41 vuotias, 20 vuotta	»	2,481: 92

Maalarintyöntekijät.

alin: m., Mikkelin lääni (maaseutu), 17 vuotias, 3 vuotta	»	208: 50
korkein: m., Hanko, 42 vuotias, 13 vuotta	»	2,501: 02

Oppilaat.

alin: m., Mikkelin lääni (maaseutu), 17 vuotias, 2 vuotta	»	151: 50
korkein: m., Helsinki, 26 vuotias, 1 vuosi	»	2,238: 06

Apurit.

alin: m., Turku, 16 vuotias, 1 vuosi	»	349: 36
korkein: m., Oulu, 33 vuotias, 18 vuotta	»	1,800: 41

Muut työntekijät.**Tuntikirjurit, kirjanpitäjät y. m.**

alin: m., Viipuri, 24 vuotias, 2 vuotta	Smf.	833: 44
korkein: m., Turku, 55 vuotias, 21 vuotta	»	2,700: —

Koneenkäyttäjät, lämmittäjät.

alin: m., Mikkelin lääni (maaseutu), 21 vuotias, 1 vuosi	»	388: 12
korkein: m., Viipuri, 42 vuotias, 5 vuotta	»	2,563: 43

Sähkötyöntekijät.

alin: m., Kuopion lääni (maaseutu), 17 vuotias, 2 vuotta	»	528: 11
korkein: m., Tampere, 28 vuotias, 3 vuotta	»	1,243: 95

Ulkotyöntekijät y. m.

alin: m., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 15 vuotias, 3 vuotta	»	165: —
korkein: m., Viipuri, 39 vuotias, 4 vuotias	»	2,213: 76

Naispuoliset työntekijät.**Rautatyöntekijät.**

alin: n., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 68 vuotias, 4 vuotta	»	380: 47
korkein: n., Uudenmaan lääni (maaseutu), 30 vuotias, 6 vuotta	»	1,150: 72

Ompelutyöntekijät.

alin: n., Tampere, 37 vuotias, 5 vuotta	»	530: 30
korkein: n., Tampere, 29 vuotias, 2 vuotta	»	631: 45

Ajurit.

alin: n., Turun ja Porin lääni (maaseutu), 17 vuotias, 1 vuosi	»	215: 90
korkein: n., Helsinki, 25 vuotias, 1 vuosi	»	1,040: —

Taulukkoon 38 on miespuolisiin työntekijöihin nähden asetettu uudeksi jakoperusteeksi ikä paikkakunnan sijaan ja Taulukkoon 39 työaika. Näissä molemmissa taulukoissa on palkkaluokkain luku vähennetty viideksi, jota paitsi ei myöskään ammattijakoa ole toimitettu niin yksityiskohtaisesti kuin edellisissä pääasiallisissa taulukoissa. Naispuolisiin työntekijöihin nähden ei ole heidän harvalukuisuutensa vuoksi laadittu muita taulukkoja kuin Taul. 37.

Taulukosta 38 käyvät näkyviin seuraavat tulokset kaikkiin työntekijöihin nähden:

Vuositulot eri ikäluokissa prosenttiluvuin.

Ikäluokat.	Työntekijöitä, %, joilla on vuosituloja				
	alle 300 mkan	300—500 mk.	500—750 mk.	750—1,000 mk.	1,000 mk. ja enemm.
Alle 18 v.....	7.0	45.8	37.5	6.6	3.1
18—30 »	0.2	4.2	18.8	25.2	51.6
30—45 »	—	0.1	1.2	10.9	87.8
45—60 »	—	0.2	2.6	14.0	83.2
60 ja enemm.	—	2.1	12.1	27.3	58.5

Tästä näkyy, niinkuin jo ennenkin on todettu muihin ammatteihin nähden, että palkka yleensä kasvaa iän lisääntyessä, kunnes nousee suurimpaan määräänsä, mistä sitten jonkun verran alenee.

Taulukosta 39 saadaan seuraavat prosenttiluvut:

Vuositulot eri työaikain mukaan prosenttiluvuin.

Työaika.	Työntekijöitä, %, joilla on vuosituloja				
	alle 300 mk:n	300—500 mk.	500—750 mk.	750—1,000 mk.	1,000 mk. ja enemm.
Alle 2 v.	0.9	10.6	13.5	24.4	50.6
2—10 v.	0.4	4.2	11.8	18.3	65.3
10—20 »	—	0.3	2.6	10.7	86.4
20 v. ja enemm.	—	0.9	5.6	16.8	76.7

Taulukossa 40 on tietoja keskituloista eri ammatin erikoisaloilla. Kaikkien työntekijäin keskitulot ovat Smk. 1,278:76. Taulukko ei kaivanne selittelyjä.

Viikkotulot.

Vaikka palkkatilaston, niinkuin jo on huomautettu, etusijassa pitää perustua tietoihin koko vuoden todellisista tuloista, on kuitenkin myös laadittu taulukkoja, jotka perustuvat arvioituun viikkotulomäärään ja joiden tarkoituksena on täydentää edellistä esitystä. Aineiston voi viikkotuloihin nähden käyttää hyväksi paljon tehokkaammin kuin vuosituloihin nähden. Se käsittää nimittäin 8,438 työntekijää. Viikkotuloja käsitellään Taulukoissa 41, 42 ja 43.

Sivulla 189 esitetään ensin yhdistelmätaulukko laskettuna prosenttiluvuin Taulukossa 41 olevien tietojen perusteella. Tässä yhdistelmätaulukossa käytetyt palkkaryhmät vastaavat seuraavia päiväpalkkoja: alle 1 mk:n 50 p:n, 1 mk. 50 p., 2 mk., 2 mk.—2 mk. 50 p., 2 mk. 50 p.—3 mk. j. n. e. Viimeinen ryhmä vastaa 5 markan ja sitä suurempaa päiväpalkkaa.

Samojen suurempien ja tärkeämpien ammattiryhmäin viikkotulojen jakautumisesta, joita edellä on käsitelty vuosituloista puhuttaessa annetaan tässä selvitys.

	Valajia:		Seppiä:		Kattilaseppiä:		Levyseppiä:	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 9 mk:n	1	0.2	1	0.2	1	0.3	2	0.5
9—12 mk.	5	1.1	10	1.7	—	—	2	0.5
12—15 »	15	3.2	16	2.8	5	1.6	4	1.1
15—18 »	21	4.4	36	6.2	13	4.1	34	9.2
18—21 »	32	6.8	66	11.4	40	12.5	54	14.6
21—24 »	60	12.7	68	11.7	61	19.1	59	15.9

	Valajia:		Seppiä:		Kattilaseppiä:		Levyseppiä:	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
24--27 mk.	71	15.0	93	16.0	49	15.4	46	12.4
27--30 >	92	19.5	66	11.4	67	21.0	50	13.5
30 mk. ja enemm.	175	37.1	224	38.6	83	26.0	119	32.3
Yhteensä	472	100.0	580	100.0	319	100.0	370	100.0

Miespuolisten työntekijäin viikkotulot prosenttiluvuin.

Ammattiryhmät ja paikkakunnat.	Työntekijöitä, %, joilla on viikkotuloja								
	alle 9 mk:n	9—12 mk.	12—15 mk.	15—18 mk.	18—21 mk.	21—24 mk.	24—27 mk.	27—30 mk.	30 mk ja enem.
Työmestarit ja esimiehet	—	—	—	3.0	1.5	3.7	3.7	4.4	83.7
Valimotyöntekijät	1.8	2.6	6.5	9.7	12.2	12.8	12.8	14.6	27.0
Takomotyöntekijät	0.9	3.8	6.4	11.5	18.0	13.4	13.2	9.1	23.7
Levysepäntyöntekijät	1.1	3.3	6.8	10.9	16.3	14.8	11.1	13.2	22.5
Vaskisepät	—	1.1	1.1	4.4	7.7	4.4	22.0	12.1	47.2
Konepajatyöntekijät	1.9	3.1	4.4	8.6	12.3	15.1	13.3	14.4	26.9
Puusepäntyöntekijät	—	1.0	2.8	6.5	9.4	18.1	22.8	14.0	25.4
Maalarintyöntekijät	0.8	1.2	1.6	4.3	5.4	8.2	11.3	16.3	50.9
Oppilaat	20.1	28.4	23.6	13.8	7.1	3.1	1.2	1.2	1.5
Apurit	4.2	7.4	9.5	25.2	26.6	16.6	5.6	3.5	1.4
Muut työntekijät	6.6	4.8	8.1	22.7	17.0	10.5	12.1	5.2	13.0
Helsinki	0.3	4.9	4.3	5.1	9.4	10.0	11.1	15.5	39.4
Porvoo	26.8	8.3	18.3	11.7	8.3	10.0	8.3	3.3	5.0
Hanko	1.5	—	3.0	4.5	9.1	9.1	7.6	15.2	50.0
Turku	3.3	4.9	4.3	17.1	15.8	20.5	15.8	7.6	10.7
Pori	1.1	6.6	4.1	12.1	21.1	18.4	14.3	11.0	11.3
Tampere	4.8	8.8	6.8	13.5	12.8	13.1	12.2	9.2	18.8
Labti	3.6	11.9	10.7	21.4	11.9	14.3	11.9	13.1	1.2
Viipuri	0.3	2.3	6.4	9.3	13.4	9.5	15.9	14.7	28.2
Lappeenranta	19.0	4.8	—	14.3	14.3	14.3	9.5	4.8	19.0
Kotka	3.9	3.1	4.7	5.5	12.5	20.3	14.8	7.8	27.4
Savonlinna	7.7	—	20.5	23.1	17.9	12.8	—	7.7	10.3
Kuopio	1.3	5.3	25.0	—	7.9	11.8	11.8	7.9	29.0
Vaasa	7.3	5.2	2.6	12.9	15.0	8.6	17.1	16.7	14.6
Pietarsaari	—	6.2	15.6	17.3	9.4	6.2	12.5	21.9	10.9
Kokkola	5.9	3.9	7.8	11.8	13.7	19.6	11.8	2.0	23.5
Oulu	3.4	4.4	7.1	7.5	20.4	17.3	13.6	11.2	15.1
Yhteensä kaupungeissa	2.4	5.3	5.6	10.1	12.9	13.3	13.0	12.3	25.1
Yhteensä maaseudulla	8.4	8.3	12.7	14.1	13.3	11.1	9.2	6.8	16.1
Koko maa	4.0	6.0	7.4	11.1	13.1	12.8	12.0	10.8	22.8

	Viilaajia:		Sorvareja:		Rautatyöntekijöitä:		Malli- ja kalupuuseppiä:	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 9 mkan	9	0.7	9	1.8	5	1.9	—	—
9—12 mk.	25	2.0	10	2.0	12	4.5	3	0.7
12—15 »	36	3.0	13	2.5	34	12.6	9	2.2
15—18 »	90	7.4	31	6.0	38	14.0	21	5.1
18—21 »	163	13.4	50	9.8	24	8.9	41	10.0
21—24 »	210	17.2	72	14.0	37	13.8	48	11.7
24—27 »	182	14.9	60	11.7	26	9.7	100	24.3
27—30 »	200	16.4	74	14.4	23	8.6	77	18.7
30 mk. ja enemm.	306	25.0	194	37.8	70	26.0	113	27.3
Yhteensä	1,221	100.0	513	100.0	269	100.0	412	100.0

Lopuksi esitetään tässä vielä yhdistelmä, joka osottaa viikkotulojen jakautumisen Helsingissä, muissa kaupungeissa sekä maaseudulla:

	Helsinki:		Muut kaup.:		Maaseutu:	
	luku	%	luku	%	luku	%
Alle 9 mkan	7	0.3	144	3.6	185	8.4
9—12 mk.	109	4.9	219	5.5	182	8.3
12—15 »	97	4.3	253	6.3	279	12.7
15—18 »	115	5.1	514	12.8	311	14.1
18—21 »	210	9.4	596	14.9	292	13.3
21—24 »	223	10.0	608	15.2	244	11.1
24—27 »	249	11.1	564	14.1	202	9.2
27—30 »	347	15.5	418	10.5	150	6.8
30 mk. ja enem.	883	39.4	686	17.1	351	16.1
Yhteensä	2,240	100.0	4,002	100.0	2,196	100.0

Taulukosta 42, jossa ikä on otettu huomioon, saadaan seuraavat suhteelliset luvut:

Viikkotulot eri ikäluokissa prosenttiluvuin.

Ikäluokka.	Työntekijöitä, %, joilla on viikkotuloja				
	alle 12 mkan	12—18 mk.	18—24 mk.	24—30 mk.	30 mk. ja enem.
Alle 18 v.	78.0	18.6	1.9	—0.9	0.6
18—30 »	11.8	29.5	31.1	17.3	10.3
30—45 »	0.4	8.2	24.4	31.7	35.3
45—60 »	0.8	12.7	23.5	27.2	35.8
60 v. ja enemm.	5.8	23.8	30.8	20.2	19.4

Taulukosta 43 taas, jossa työaika on otettu huomioon, saadaan seuraava yhdistelmä:

Viikkotulot eri työaikain mukaan prosenttiluvuin.

Ikäluokka.	Työntekijöitä, %, joilla on viikkotuloja				
	alle 12 mk:n	12-18 mk.	18-24 mk.	24-30 mk.	30 mk. ja enemmän.
Alle 2 v.	20.5	23.7	25.3	18.9	11.6
2-10 »	8.7	19.5	26.6	23.1	22.1
10-20 »	0.6	8.6	23.9	29.3	37.6
20 v. ja enemmän	2.7	15.2	25.2	22.3	34.6

Urakkatyö on konepajoissa varsin laajassa käytännössä, mutta tapa tässä **Urakkatyö.** kohden on jotenkin erilainen eri laitoksissa. Jotkut konepajat ovat ilmoittaneet urakkatyötä teetettävän mahdollisimman laajassa mitassa ja miltei yksinomaan ammattityöntekijöillä, kun taas toiset ovat ilmoittaneet että urakkatyö on joko ainoastaan poikkeustapauksissa taikka ei ensinkään käytännössä. Mutta samassakin työpajassa riippuu urakkatyön käyttäminen kulloinkin tehtävänä olevan työn laadusta, koska tietenkään kaikki työt eivät sovellu urakalla teetettäväksi.

Kaikista työpajoista on 77 ilmoittanut urakkatyön olevan käytännössä ja näistä on 51 maininnut urakkatyötä myös annettavan työntekijäryhmille.

Kun yksi tai useampia työntekijöitä suorittaa työn urakalla, voipi sattua että urakkasumma työn valmistuttua osottautuu liian alhaiseksi, niin että työntekijän tahi työntekijäin palkka urakan johdosta vähenee. Tämän ehkäisemiseksi on urakkatyössä tavallista, että työntekijöille taataan ainakin tavallinen tuntipalkkansa. Kaikkiaan 57 konepajaa on ilmoittanut, että niissä tuntipalkka urakkatyöstä on taattu, 17 konepajaa sitä vastoin on maininnut ettei näin ole laita.

52 konepajaa on ilmoittanut, että työntekijät eivät ole velvolliset vastaanottamaan työnantajan ehdottamaa urakkaa ja 11 konepajaa että tähän nähden on olemassa molemminpuolinen sopimus, joka tosin pääasiassa käy yhteen ensiksi mainittujen tiedonantojen kanssa. Sitä vastoin on 11 konepajaa ilmoittanut, että työntekijät ovat velvolliset vastaanottamaan urakkatyötä, mikä kaikei on likinnä käsitettävä niin, että työntekijät ovat velvolliset sen suorittamaan, sittenkun työehdoista yleensä ja urakkahinnasta erittäin on sovittu.

Tietoja palkanmaksupäivästä on 87 konepajasta. Palkat maksetaan 31 **Palkanmaksu.** konepajassa kerran viikossa, 53 konepajassa kahdesti kuukaudessa ja 3 konepajassa kerran kuukaudessa. Palkanmaksajat jakautuvat seuraavasti:

Palkanmaksu herran viikossa: maanantaisin 1 konepajassa, tiistaisin 2 konepajassa, torstaisin 4 konepajassa, perjantaisin 9 ja lauantaisin 15 konepajassa.

Palkanmaksu kahdesti kuukaudessa: joka toinen maanantai 3 konepajassa, joka toinen keskiviikko 1 konepajassa, joka toinen torstai 3 konepajassa, joka toinen perjantai 6 konepajassa, joka toinen lauantai 16 konepajassa, kuukauden 1 ja 16 päivänä 5 konepajassa, kuukauden 2 ja 16 päivänä 1, kuukauden 3 ja 18 päivänä 3, kuukauden 5 ja 20 päivänä 3, kuukauden 6 ja 21 päivänä 1, kuukauden 7 ja 22 päivänä 1, kuukauden 8 ja 22 päivänä 1, kuukauden 10 ja 25 päivänä 1, kuukauden 11 ja 26 päivänä 1, kuukauden 12 ja 27 päivänä 1, kuukauden 16 ja viimeisenä päivänä 1 konepajassa sekä kahdesti kuukaudessa, päivää ilmoittamatta, 4 konepajassa.

Palkanmaksu kerran kuukaudessa: jokaisen kuukauden ensimmäisenä torstaina 1 konepajassa, kerran kuukaudessa, päivää ilmoittamatta, 2 konepajassa.

**Palkanpidä-
tykset.**

Palkanpidätyksiä tehdään 38 konepajassa. Useimmissa tapauksissa koskevat nämä kassoihin meneviä maksuja sekä sakkoja. Missä työntekijät asuvat vuokralla työnantajan luovuttamissa asunnoissa, pidätetään palkkaa vuokran maksamiseksi, eräissä tapauksissa myös polttopuiden, eräässä tapauksessa niinkään maidon taikka muun työntekijälle annetun tavaran maksuksi. Eräistä konepajasta ilmoitetaan, että palkkaa pidätetään kirkko- ja koulukassain maksujen suorittamiseksi.

**Palkinnot ja
lahjapalkkiot.**

15 konepajasta on ilmoituksia siitä, että on tavallista antaa palkintoja, lahjapalkkioita tai lahjoja työntekijöille. Eräistä konepajasta ilmoitetaan että niitä annetaan nopeasti suoritetusta työstä. Eräässä toisessa konepajassa annetaan palkintoja ripeästi ja huolellisesti suoritetusta työstä. Eräs konepaja ilmoittaa palkintoja annettavan työntekijäin taitavuuden, uutteruuden, käytöksen ja palvelusvuosien perusteella. Kahdessa yhteisen johdon alaisessa konepajassa annetaan palkintoja, jos työ on tehty lyhemmässä ajassa kuin oli sovittu. Eräässä konepajassa annetaan jouluksi eräille työntekijöille palkanlisäystä, laskettuna työtuntien mukaan. Muissa 9 konepajassa annetaan palkintoja, kuitenkin tarkemmin mainitsematta millä perusteella.

**Irtisanomis-
aika.**

81 konepajassa on ilmoitettu noudatettavan molemminpuolista irtisanomisaikaa. Näistä on 78 ilmoittanut irtisanomisajan olevan 14 päivää kaikille työntekijöille. Yhdessä konepajassa on kankirautasepillä puolentoista vuoden, mutta muilla työntekijöillä 14 päivän irtisanomisaika. Kahdessa konepajassa on varsinaisilla metallityöntekijöillä 14 päivän irtisanomisaika, jota vastoin tilapäiset työntekijät otetaan ilman irtisanomisaikaa. Yhdessä konepajassa, nimittäin Fiskarsin Osakeyhtiön, katsotaan työsopimuksen kestävän vuoden ja irtisanomisen muuttamaan pitävän tapahtua palkkaussäännössä määrätyn ajan kuluessa (katso järjestyssääntöjä sivulla 168).

Välikirjoja mainitaan käytettävän 3 konepajassa. Yhdessä konepajassa tehdään välikirja ainoastaan oppilaiden kanssa.

Kysymykseen tutkitutetaanko työntekijät työhön otettaessa lääkarilla on **Lääkärintutkimus.** 8 konepajaa vastannut, että semmoista tutkimusta milloin minkin verran käytetään. Neljä konepajaa ilmoittaa, että työntekijät tutkitutetaan työnantajan kustannuksella. Yhdessä konepajassa toimitetaan lääkärintutkimus tarpeen mukaan. Yhdestä konepajasta ilmoitetaan, että maaliskuusta 1908 lähtien työntekijöiltä vaaditaan lääkärintodistus. Yhdessä konepajassa tutkitutetaan nuoremmat työntekijät ja eräässä toisessa 15 vuotta nuoremmat työntekijät, kumpaisessakin tapauksessa omalla kustannuksellaan.

Konepajoista on 75 ilmoittanut sen yhtiön, jossa työntekijät ovat vakuu- **Tapaturma-** tettuina tapaturman varalta. Vakuutettuina on: Turun Työntekijäin Tapatur- **vakuutus.** mavakuutusyhtiössä 23 konepajaa, O. Y. Kullervossa 19 konepajaa, Suomen Rautatehtaitten Tapaturmavakuutusyhtiössä 17 konepajaa, Konepajain Tapaturmavakuutusyhtiössä 11 konepajaa sekä O. Y. Patriassa 5 konepajaa.

Seuraavat tiedot on olemassa konepajain omistajain vuosittain ijäkkäille **Apurahat ja** työntekijöille sekä leskille ja lapsille maksamista apurahoista: **rahastot.**

4 työntekijää saa vuosittain yhteensä	Smk. 862: 85
3 » » » »	» 1,200: —
5 » » » »	» 1,440: —
7 » » » »	» 720: — ja polttop.
2 » » » »	» 1,196: —
1 » » » »	» 400: —
5 » » » »	» 1,100: —
4 » » » »	» 596: —
11 leskeä ja 26 lasta saa vuosittain yhteensä »	1,277: 95
1 leski saa vuosittain	» 140: —
15 leskeä saa vuosittain yhteensä	» 1,920: — ja polttop.
1 leski saa vuosittain	» 950: —
1 » » »	» 120: —

Yksi konepaja antaa sekä ijäkkäille työntekijöille että leskille vapaan asunnon. Eräässä toisessa on työntekijöille ja leskille laitettu koti, missä he saavat vapaan asunnon ja ruuan. Eräs konepaja antaa ijäkkäille työntekijöille soveliasta työtä ja vapaan asunnon. Kaikki lesket ja turvattomat lapset saavat eräältä konepajalta avustusta, jota pääasiallisimmin annetaan luontoisetuna. Eräässä tehtaassa on 40—50 leskellä ja lapsella vapaa asunto ja polttopuut sekä raha-apua. Eräässä toisessa on 12 leskellä vapaa asunto ja polttopuut. Eräässä tehtaassa on erityinen köyhäinhoito, jonka kustannuksista toiminimi maksaa puolet.

Erinäisissä konepajoissa on hyväntekeväisyystarkoituksia varten rahastoja, joihin työntekijät eivät suorita apumaksuja. Näitä on:

Smk. 17,565:69 soittokunnan y. m. voimassapitoon.

- » 4,000: — sairas- ja hautausapua varten.
  - » 10,000: — lahjapalkkioiden antamiseksi työntekijöille, jotka ovat yli 10 vuoden olleet tehtaan palveluksessa, sekä työväenkursien toimeenpanemiseksi.
  - » 10,000: — avustuksen antamiseksi voimattomille työntekijöille sekä leskille ja alaikäisille.
  - » 2,000: — armeliaisuustarkoituksiin.
  - » 8,315:49 vanhuus- ja tilapäisiä apurahoja varten.
  - » 1,000: — sairasavuksi sekä
  - » 1,500: — palkinnoiksi kansakoulunoppilaille.
  - » 20,000: — joululahjoiksi.
  - » 5,000: — armeliaisuustarkoituksiin.
  - » 1,587:47 työntekijäin taloudellisen ja henkisen tilan edistämiseksi.
- Sittenkun siirto vararahastoon on tehty ja osinko osakkeille maksettu, siirretään yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 5 % vuosivoitosta mainittuun rahastoon.

XIII Luku.

Työpajahuoneet.

Konepajain työpajahuoneitten kuutiosällyksen mittaaminen kohtaisi miltei voittamattomia vaikeuksia. Osin ovat huoneet erittäin lukuisia, mutta ennen kaikkia ne usein ovat niin korkeita ja niin säännöttömiä muodoltaan, että mitaaminen ja laskeminen kohtaisi suuria käytännöllisiä vaikeuksia. Tämöinen työ ei myöskään tuottaisi mitään käytännöllistä hyötyä, koska ilman muuta on selvä, että ainoastaan poikkeustapauksessa voi tulla kysymykseen, ettei työpajahuoneessa, juuri korkeutensa johdosta, olisi laissa määrättyä ilmatilaa paljon useammille työntekijöille kuin niissä tavallisesti on työssä.

Jonkun käsityksen saamiseksi työpajahuoneitten suuruudesta olisi kuitenkin niiden lattiapinta mitattava. Mutta sen lisäksi vaativat Senaatin työväen taholta määrämät kaksi asiantuntijaa, että sekin lattiapinta, minkä kiintonaiset koneet työpajahuoneissa täyttävät, olisi mitattava tahi arvioitava, he kun arvelivat että työpajahuoneissa koneet usein ovat niin taajaan asetettuina, että tapaturmanvaara siten tuntuvasti lisääntyy. Tämän johdosta päätettiin tuollainen mittaus toimittaa, ja sen tulokset ovat nähtävinä Taulukossa 44. Siinä käsitellään 90 konepajaa,¹⁾ joissa yhteensä on 690 työpajahuonetta. Niihin nähdän ilmoitetaan: huoneen tarkoitus, lattian koko pinta-ala neliömetrein, uunien ja kiintonaisten koneitten täyttämä lattiapinta neliömetrein sekä viimeksi mainittu lattiapinta prosenttimäärin ensinmainitusta.

Niinkuin saattoi edellyttääkin, oli erittäin vaikea kutakuinkaan tarkoin arvioida uunien ja kiintonaisten koneitten täyttämää lattiapintaa. Monessa tapauksessa ovat asiamiehet ainoastaan voineet ilmoittaa aivan likimääräisen arvion, esimerkiksi neljäsosan, kolmasosan t. m. s. Yhdenmukaisuuden vuoksi on nämä likimääräiset arviotkin ilmaistu prosenttiluvuin.

¹⁾ Työpajain numeroimisessa on sattunut painovirhe, kun N:o 86 on mainittu kahdesti. Sivulla 146 mainitulla viimeisellä konepajalla pitää olla N:o 87 ja seuraavilla siis itsellään N:ot 88, 89 ja 90.

1	työpajahuone on	5 konepajassa
2	työpajahuonetta »	7 »
3	» »	10 »
4	» »	10 »
5	» »	5 »
6	» »	9 »
7	» »	11 »
8	» »	5 »
9	» »	3 »
10	» »	5 »
11	» »	5 »
12	» »	1 »
13	» »	2 »
14	» »	2 »
15	» »	1 »
16	» »	1 »
17	» »	1 »
18	» »	1 »
21	» »	1 »
22	» »	1 »
23	» »	1 »
24	» »	2 »
27	» »	1 »

Jos taulukoissa mainitut uunien ja kiintonaisten koneitten peittämää lattiapintaa osottavat prosenttiluvut jakaa tässä alempana esitettyihin ryhmiin, niin saa seuraavat tulokset:

väh. kuin 10 % koko lattiapinnasta 230 huon:ssa eli 33.3 %:ssa kaikista

10—20 » » »	206	» » 29.8 » »
20—30 » » »	95	» » 13.8 » »
30—40 » » »	59	» » 8.6 » »
40—50 » » »	38	» » 5.5 » »
50—60 » » »	40	» » 5.8 » »
60—70 » » »	13	» » 1.9 » »
70—80 » » »	7	» » 1.0 » »
80—90 » » »	2	» » 0.3 » »

Yhteensä 690

100.0

Helsingissä, tammikuun 15 päivänä 1911.

G. R. Snellman.

Résumé.

Par une lettre du 17 octobre 1905, l'Administration Générale de l'Industrie proposa au Sénat Impérial de Finlande d'ordonner une enquête statistique sur le travail dans les ateliers mécaniques de la Finlande. Les recherches devaient porter sur les ateliers mécaniques proprement dits et sur leurs dépendances destinées à la fabrication des spécialités, ainsi que sur les entreprises qui y seraient assimilables. Seraient exclus de l'enquête les usines de fer proprement dites, en tant qu'elles s'occupent de travaux miniers, de hauts-fourneaux, de laminoirs, de martinage etc.; les parties de ces usines fabriquant ces outils et des ouvrages de fer seraient, au contraire, comprises dans les recherches. — Les ateliers mécaniques dépendant d'autres établissements industriels et servant simplement aux réparations de ceux-ci, sans production pour la vente, seraient exclus de l'enquête, ainsi que les ateliers dépendant des services d'eau et d'éclairage électrique de certaines villes. Les recherches ne devant pas avoir pour objet la petite industrie métallurgique, on les limiterait aux usines de 20 ouvriers au moins.

Le 18 janvier 1906, le Sénat Impérial agréa le projet, et accorda une allocation de 36,000 fr. pour l'exécution de l'enquête.

Le 10 mai 1906, le Sénat nomma comme experts devant assister aux travaux de l'enquête, M. M. les ingénieurs *Karl Söderman* et *F. A. Blomqvist*, le forgeron *K. J. Kimmunen* et le limeur *O. Labbas (Rautasalo)*.

Le projet primitif était de rassembler les données pendant l'été 1906; mais cette époque se montra peu opportune pour l'entreprise des travaux, à cause des grandes cessations de travail qui eurent lieu en 1906 dans les ateliers mécaniques de Helsingfors. L'Administration Générale de l'Industrie proposa donc d'ajourner les recherches jusqu'en 1907, ce qui fut fait.

Le chapitre II du présent travail contient diverses données destinées à montrer le développement de l'industrie métallurgique en Finlande.

Les recherches ont eu pour résultat le rassemblement de données relatives à 94 ateliers mécaniques avec un total de 9,926 travailleurs, dont 140 femmes. 8 de ces ateliers appartenaient à l'Etat; c'étaient ceux des Chemins de fer de l'Etat finlandais, avec 1,584 ouvriers, soit 16 % du nombre total.

42 ateliers sont possédés par des compagnies par actions, dont les capitaux forment un total de 51,468,000 fr. Remarquons cependant que le capital social n'est pas toujours destiné aux ateliers mécaniques seulement, et que la maison exerce dans plusieurs cas d'autres genres d'industrie ou d'affaires en même temps que ceux de ces ateliers.

67 ateliers avec 7,325 travailleurs (74 % du nombre total) sont situés dans les villes; 27 ateliers avec 2,601 travailleurs (26 % du nombre total) sont établis dans les campagnes.

Voici la répartition des ouvriers (hommes) par groupes professionnels:

	Nombre.	%
Contre-maîtres et chefs d'ateliers	166	1.7
Ouvriers des fonderies	780	8.0
Ouvriers des forges	1,120	11.4
Ouvriers des tôleries	1,224	12.5
Chaudronniers	109	1.1
Ouvriers des ateliers de construction de machines .	2,802	28.6
Ouvriers des ateliers de menuiserie	966	9.6
Ouvriers en peinture	284	2.9
Apprentis	1,170	12.0
Mancœuvres	341	3.5
Autres ouvriers	824	8.4
Total	9,786	100.0

685 travailleurs (6.9 % du nombre total) sont au-dessous de 18 ans, c'est-à-dire que le contingent de ce genre de travailleurs est relativement plus faible que dans aucune autre profession industrielle examinée jusqu'ici. Il en est de même pour les enfants au-dessous de 15 ans, qui sont au nombre de 22, et forment 0.2 % du nombre total de travailleurs.

245 travailleurs sont nés hors de Finlande, dont 141 en Russie.

42.6 % du nombre total des travailleurs sont entrés dans le métier avant l'âge de 18 ans. 237 ouvriers ont été pendant 30 ans ou davantage au service de l'entreprise où ils travaillaient au moment de l'enquête. 941 ouvriers ont travaillé à l'étranger pendant un laps de temps plus ou moins long.

Il existe 31 caisses de secours en cas de maladie ou d'enterrement, et 3 caisses de retraites destinées aux ouvriers des ateliers mécaniques auxquels l'enquête s'est étendue. Les caisses de secours en cas de maladie ou d'enterrement comptaient un total de 7,582 membres à la fin de 1906. Leurs revenus s'élevaient en 1906 à 112,476 fr. 38, leurs dépenses à 109,003 fr. 50. Leur actif total à la fin de l'année était de 293,263 fr. 59. Les caisses de retraites comptaient 538 membres; leurs revenus étaient de 25,068 fr. 31, leurs dépenses de 14,318 fr. 07 et leur actif total de 199,562 fr. 96.

Pendant les années 1906—1909, il y a eu 3 grandes cessations de travail, sans en compter d'autres de moindre importance. Il n'y a de données absolument exactes à ce point de vue qu'à partir de 1907; depuis cette époque les patrons et les ouvriers en fournissent eux-mêmes. Durant ces 3 années, 741, 3,431 et 2,141 ouvriers respectivement participèrent à des cessations de travail; le nombre des journées de travail perdues fut estimé à 21,400, 222,110 et 223,700 respectivement. Les dissensions étaient relatives aux accords collectifs entre les patrons et les ouvriers, et se terminèrent sans renouvellement des accords antérieurs.

Le chômage a été considérable parmi les ouvriers métallurgiques. Il a été causé par le manque d'ouvrage, mais aussi par les longues cessations de travail.

Les matériaux pouvant servir à l'étude de l'état sanitaire parmi les ouvriers métallurgiques finlandais, est formé en partie par des indications fournies par les ouvriers eux-mêmes relativement aux maladies dont ils sont atteints, et en partie par les renseignements qu'on peut obtenir chez les caisses de secours en cas de maladie destinées aux ouvriers métallurgiques. Cependant, les données ainsi obtenues sont peu sûres. Les maladies dont les ouvriers eux-mêmes ont affirmé qu'ils souffraient sont surtout celles des voies digestives, les rhumatismes et les maladies des voies respiratoires. Parmi les maladies mentionnées par les renseignements des caisses, celles de l'estomac sont les plus fréquentes; viennent ensuite les maladies des poumons, les rhumatismes etc. La phthisie pulmonaire est la plus fréquente des causes de mort (21.2 % de tous les cas). Les ouvriers métallurgiques sont fort souvent sujets aux accidents pendant le travail. Entre $\frac{1}{7}$ et $\frac{1}{6}$ de tous les accidents en Finlande atteignent les ouvriers métallurgiques. La fréquence des accidents s'est en général accrue.

7.3 % des ouvriers métallurgiques ont fréquenté une institution d'enseignement secondaire, 56.8 % l'école primaire, et 35.9 % n'ont pas fréquenté d'école. 91.5 % de tous les ouvriers savaient lire et écrire; 8.1 % savaient lire seulement et 43 ouvriers, soit 0.4 % étaient analphabètes; de ceux-ci 2 étaient de langue suédoise, 32 de langue finnoise, 6 parlaient les deux langues du pays et 3 étaient de langue étrangère.

63.7 % des ouvriers métallurgiques avaient un logis à eux; 35.8 % logeaient chez d'autres. Les travailleurs des ateliers mécaniques logent fort à l'étroit: 56.7 % d'entre eux habitent une seule chambre, tout au plus avec une partie de cuisine. 35.9 % ont une chambre avec cuisine; 7.4 % seulement ont un logis plus vaste. Les domiciles les plus mauvais sont situés dans les villes d'Uleåborg, de Helsingfors et d'Abo.

Le nombre d'heures de travail par semaine est le suivant, dans les ateliers mécaniques des villes et des campagnes séparément:

	Villes: ouvriers		Campagnes: ouvriers	
	nombre	%	nombre	%
Moins de 57 heures	1,278	17.5	169	6.5
57 heures	4,434	60.6	359	13.8
Entre de 58 et 60 heures	1,375	18.8	1,926	74.1
Plus de 60 heures	—	—	98	3.8
Temps non mentionné	238	3.1	49	1.8
Total	7,325	100.0	2,601	100.0

L'on voit que la longueur de la journée des ateliers mécaniques diffère beaucoup dans les villes et dans les campagnes; elle est plus courte dans les villes. Plus de $\frac{3}{4}$ des ouvriers des villes ont une semaine de travail de 57 heures ou moins; tel est le cas pour $\frac{1}{5}$ des ouvriers des campagnes. La semaine de travail la plus ordinaire à la campagne est celle de 58 ou 60 heures; $\frac{3}{4}$ des ouvriers ont une semaine de cette longueur; de ce nombre, $\frac{1}{4}$ environ ont une semaine de 58 heures, $\frac{1}{4}$ environ une semaine de 59 heures, et près de la moitié une semaine de 60 heures. A Helsingfors, la semaine de travail ne dépasse pas 57 heures, c'est-à-dire 7 heures au plus le samedi et 10 heures les autres jours non fériés. La moyenne pour tous les ouvriers est de 57 h. 44 min.; pour ceux des villes elle est de 57 h. 17 min., et de 59 h. pour ceux des campagnes.

Il est fort difficile de fixer l'étendue du surcroît de travail, ainsi que celle du travail de nuit et de dimanche, les patrons n'ayant pas l'obligation de tenir des livres à ce propos et ne le faisant pas en effet. Leurs indications sont par conséquent fort vagues. Certains ateliers ont livré des chiffres indiquant quelle partie des salaires a été payée pour le surcroît de travail. Dans lesdits ateliers, ces salaires forment 5.1 % seulement du total des salaires payés aux mêmes ouvriers pendant l'année entière; la proportion est donc très faible. Le surcroît de travail est rémunéré par une augmentation de salaire de 10 à 50 %, et le travail de nuit par une augmentation de salaire de 20 à 100 %.

Les réglemens de 9 ateliers ont été joints aux autres données.

Les salaires payés aux ouvriers ressortent des extraits des listes de salaire, relatives à 14,379 ouvriers, auxquels furent payés 11,198,890 fr 33 de salaires pour l'année 1907. Les chiffres ne permettent d'établir une statistique des revenus annuels que pour 5,777 hommes et 69 femmes, soit pour un total de 5,846 travailleurs, c'est-à-dire que 40 % seulement des données relatives aux salaires ont été assez complètes pour être utilisables. Pour y suppléer, on a établi aussi une statistique des salaires par semaine, où ceux-ci ne correspondent pas à un revenu réel, mais à un montant calculé. Dans l'établissement de cette statistique, il fut possible d'utiliser les données relatives à 8,438 ouvriers.

La plupart des travailleurs (95.9 % des hommes, 85.0 % des femmes) ont indiqué que leur salaire est calculé par heure de travail. La moyenne du salaire par heure est de 39.9 centimes pour tous les ouvriers des villes et de 27.0 centimes pour ceux des campagnes; pour l'ensemble des deux catégories, elle est de 36.7 centimes.

Les salaires annuels des ouvriers sont répartis de la manière suivante:

	Hommes:		Femmes:	
	nombre	%	nombre	%
Moins de 500 fr. . . .	217	3.7	29	42.0
de 500—750 » . . .	545	9.4	34	49.3
» 750—1,000 » . . .	982	17.0	4	5.8
» 1,000—1,250 fr. . .	1,209	21.0	2	2.9
» 1,250—1,500 » . .	1,135	19.6	—	—
» 1,500—1,750 » . .	832	14.4	—	—
» 1,750—2,000 » . .	432	7.5	—	—
2,000 fr. et plus . .	425	7.4	—	—
Total	5,777	100.0	69	100.0

Les ouvriers des villes en général, et surtout ceux de Helsingfors, sont beaucoup mieux salariés que ceux des campagnes. Ainsi, à Helsingfors 13.1 % seulement des ouvriers ont 1,000 fr. ou au-dessous par an. tandis que les chiffres correspondants pour les autres villes et pour les campagnes sont 30.6 % et 44.9 % respectivement.

Le salaire croît en général avec l'âge et avec le nombre d'années passées dans le métier, jusqu'à un certain maximum, après lequel il décroît quelque peu.

Le travail à la tâche confié à un seul ouvrier ou à des groupes d'ouvriers est fort répandu.

Les salaires sont payés une fois par semaine dans 31 ateliers, 2 fois par mois dans 53 ateliers, et une fois par mois dans 3 ateliers.

Le terme mutuel du congé est en général une quinzaine.

Dans 8 ateliers, les ouvriers, ou au moins les jeunes d'entre eux, sont examinés par un médecin avant d'être reçus.

Dans les ateliers dont l'aire du plancher a été mesurée, on a essayé une estimation de la partie de celle-ci occupée par les fourneaux et autres machines fixes. Cette estimation est cependant fort approximative.

TAULUKKOJA.

TABLEAUX.

Taul. 1. Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet ja selostettujen työntekijäin luku.

Tab. 1. Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapporté.

L ä ä n i. Gouvernement.	Paikkakunta. Localité.	Työnantajan nimi tai toiminimi. Nom du patron ou de la maison.	Selostettuja työntekijöitä. Nombre d'ouvriers rapporté.		
			m. h.	n. f.	yht. total.
1	2	3	4	5	6
Uudenmaan	Helsinki	A. B. Sandvikens skeppsdocka och mekaniska värkstad	499	1	500
»	»	Maskin och Brobyggnads A. B.	413	1	414
»	»	Suomen Valtionrautateitten konepaja Fredriksbergissä	387	—	387
»	»	Suomen Valtionrautateitten konepaja Helsingissä	350	—	350
»	»	A. B. J. D. Stenberg & Söner	136	—	136
»	»	John Stenbergs Maskinfabriks A. B.	112	—	112
»	»	Kallion Kone- ja Metallitehdas O. Y.	88	1	89
»	»	Gottfr. Strömberg	81	3	84
»	»	A. B. G. W. Sohlberg	73	—	73
»	»	K. E. Tirkkonen	71	—	71
»	»	Helsingin Valimo O. Y.	68	—	68
»	»	Helsingfors Skeppsvarf och Mekaniska Värkstad, Herman Jäderholm	61	—	61
»	»	A. B. Vesijohtoliike O. Y.	52	—	52
»	»	K. A. Wigg, Smides- och Åkdonsfabrik	45	—	45
»	»	M. F. Hätinen	42	—	42
»	»	Helsingin Ajurien Paja O. Y.	39	—	39
»	»	O. Y. Helsingin Moottoritehdas	35	—	35
»	»	Grahns Fabriks A. B.	27	—	27
»	»	L. Lindelöfs mekaniska värkstad	24	—	24
»	»	A. A. Nymans Metall- och Åkdonsfabrik	23	—	23
»	»	J. Käcklunds Mekaniska Värkstad och Vattenledningsaffär	22	—	22
»	»	Hj. H. Kasten	21	—	21
»	»	A. Holsti	18	—	18
»	»	Sähkö- ja metallikunta r. l.	14	—	14
»	Porvoo	Borgå Mekaniska Värkstad	37	—	37
»	»	Borgå Hästskofabrik	36	—	36
»	Hanko	Suomen Valtiorautateiden konepaja	73	—	73
»	Pohjan pit.	Billnäs Bruks A. B.	284	—	284
»	»	Fiskars A. B.	186	6	192
»	Pyhäjärven pit.	A. B. Högfors bruk och Wattola träsliperi	133	—	133
»	Tuusulan pit.	Björkboda Fabriks A. B. (Kellokosken tehdas) ..	124	17	141
»	Ruotsinpyht. pit.	A. Ahlström O. Y. (Strömforsin tehdas)	28	—	28

Taul. 1. (jatk.) Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet ja selostettujen työntekijäin luku.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapporté.

L ä ä n i. Gouvernement.	Paikkakunta. Localité.	Työnantajan nimi tai toiminimi. Nom du patron ou de la maison.	Selostettuja työntekijöitä. Nombre d'ouvriers rapporté.		
			m. h.	n. f.	yht. total.
1	2	3	4	5	6
Turun ja Porin	Turku	W:m Crichton & Co A. B.	572	4	576
»	»	A. B. Vulcan	155	—	155
»	»	Åbo Järnmanufaktur A. B.	139	2	141
»	»	Åbo Vaggonfabrik C. Wrede & Co.	118	9	127
»	»	Suomen Valtionrautateiden konepaja	110	—	110
»	»	Andrée & Rosenqvist	36	—	36
»	»	J. G. Karelius	29	—	29
»	»	F. O. Bergman	20	—	20
»	Pori	Björneborgs Mekaniska Värkstads A. B.	346	—	346
»	»	Jakobssons mekaniska värkstad, J. Seppä.	54	—	54
»	Kaarinan pit.	Suomen Polkupyörätehdas, K. E. Merilä	41	1	42
»	Kemiön pit.	A. B. Dalsbruk	120	1	121
»	Dragsfjärdin kapp.	O. Y. Björkboda Bruk A. B.	76	5	81
»	Perniön pit.	Mathildedals Bruks A. B.	135	—	135
»	»	Tykö Bruks A. B. (Teijon tehdas)	18	—	18
»	»	Tykö Bruks A. B. (Kirjakkalan tehdas)	10	—	10
»	Porin maaseur.	Pihlavan Konepaja, A. Ahlström O. Y.	108	—	108
»	Noormarkun pit.	A. Ahlström O. Y. (Noormarkun tehdas)	8	—	8
»	Loimaan pit.	A. B. Ferraria (Loimaan tehdas)	37	—	37
Hämeen	Tampere	Tammerfors Linne- och Järnmanufaktur A. B. ..	451	—	451
»	»	A. B. Ferraria (Tampereen tehdas)	116	25	141
»	»	O. Y. Sommers, af Hällström & Waldens	134	—	134
»	»	K. F. Dunderberg	79	2	81
»	»	Finska Sägbladfabriks A. B.	35	—	35
»	»	T. Wikholmin leski	25	—	25
»	»	Jubo Sohlman & Kumpp.	24	—	24
»	»	G. R. Grundströmin Kassakaappitehdas	23	—	23
»	»	K. Granath	18	2	20
»	»	Tampereen Naulatehdas, Matti Sakarias Willgren	10	2	12
»	Lahti	Lahden Rauta- ja Metalliteollisuustehdas.	75	1	76
»	»	Lahden Konepaja, H. Moisio	30	—	30
»	Jokioisten pit.	A. B. Ferraria (Jokioisten tehdas)	120	31	151
Viipurin	Viipuri	Suomen Valtionrautateiden konepaja	381	—	381
»	»	A. B. Viborgs Mekaniska Värkstad	226	—	226
»	»	Aug. Saariston konepaja	37	—	37
»	Lappeenranta	Lappeenrannan Konepaja, Carl Uno Forssell	21	—	21
»	Kotka	Kotka Järn A. B.	249	—	249

Taul. 1. (jatk.) Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet ja selostettujen työntekijäin luku.

Tab. 1. (suite). Distribution géographique des maisons, leur nom et nombre d'ouvriers rapporté.

L ä ä n i. Gouvernement.	Paikkakunta. Localité.	Työnantajan nimi tai toiminimi. Nom du patron ou de la maison.	Selostettuja työntekijöitä. Nombre d'ouvriers rapporté.		
			m. h.	n. f.	yht. total.
1	2	3	4	5	6
Viipurin	Kymen pit.	Karhula O. Y.	125	—	125
»	Viipurin pit.	Pero Spikfabriks A. B.	45	4	49
Mikkelin	Mikkeli	K. A. Sjöströmin Konepaja ja Valimo	40	—	40
»	Savonlinna	Savonlinnan Telakka ja Konepaja O. Y.	55	—	55
»	Pieksämäen pit.	Haapakoski Bruks A. B.	56	—	56
»	Joroisten pit.	Tehtaat Lehtoniemi & Taipale Fabriker	172	—	172
Kuopion	Kuopio	Suomen Valtionrautateiden konepaja	76	—	76
»	Leppävirran pit.	Paul Wahl & C:o (Varkauden tehdas)	279	—	279
»	»	Hackman & C:o (Sorsakosken tehdas)	113	11	124
»	Nilsian pit.	Strömsdals bruk Juantehdas, Anton von Alfthan	159	1	160
»	Tohmajärven pit.	Wärtsilä A. B.	52	—	52
Vaasan	Vaasa	Suomen Valtionrautateiden konepaja	76	—	76
»	»	A. B. Metvikens Mekaniska Värkstad Onkilahden Konepaja O. Y.	74	—	74
»	»	Vasa Mekaniska Värkstad	56	—	56
»	»	Vasa Bomullsmanufaktur A. B.	36	—	36
»	Pietarsaari	Jakobstads Mekaniska Värkstad, Birger Serlachius	101	—	101
»	Kokkola	Veljekset Friis.	61	—	61
»	Ätsärin pit.	August N:son Keirkner (Inhan tehdas)	29	—	29
»	Petäjaveden pit.	Koskensaaren Tehdas O. Y.	20	10	30
»	Jyväskylän pit.	Tikkakosken Konepaja, M. Stenij & C:o	22	—	22
Oulun	Oulu	Suomen Valtionrautateiden konepaja	131	—	131
»	»	A. B. Uleåborgs Mekaniska Värkstad	88	—	88
»	»	Bröder Åström A. B.	87	—	87
»	»	Juho Mustosen Valuri- ja Nikkelitehdas	31	—	31
»	Kalajoen pit.	Veljekset Friis	14	—	14
Yhteensä			9,786	140	9,926

Taul. 2. Miespuolisten työntekijäin

Tab. 2. Répartition des ouvriers (hom-

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työmaastareja ja esimiehiä. <i>Contre-maîtres et chefs d'atelier.</i>	Valimotyöntekijöitä. <i>Ouvriers des fonderies.</i>					Takomatyöntek. <i>Ouvriers des forges.</i>			Levysepäntyöntekijöitä. <i>Ouvriers des toleries.</i>					
		Valajia. <i>Fondeurs.</i>	Syömyksentekijöitä. <i>Mouleurs.</i>	Apureja. <i>Manœuvres.</i>	Muita valimotyöntek. Muut ouvrieres des fonderies. <i>Autres ouvriers des fonderies.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Apureja. <i>Manœuvres.</i>	Septiä. <i>Forgers.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Pannuseppiä. <i>Chaudronniers (chaudière- ses à vapeur).</i>	Levysepänti. <i>Toliers.</i>	Lakkiseppiä. <i>Perblanciers.</i>	Manureja. <i>Manœuvres.</i>	Apureja. <i>Manœuvres.</i>	Muita. <i>Autres ouvriers des toleries.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Uudenmaan lääni.															
1 Helsinki.....	53	113	2	32	13	160	119	126	245	115	156	26	65	9	371
2 Muut kaupungit.....	1	6	—	2	1	9	11	7	18	6	5	—	2	—	13
3 Maaseutu.....	9	18	4	1	5	28	141	76	217	—	10	11	1	1	23
Turun ja Porin lääni.															
4 Turku.....	27	57	2	20	16	95	51	46	97	36	66	18	59	8	187
5 Pori.....	13	54	—	8	20	82	18	15	33	21	42	—	19	—	82
6 Maaseutu.....	9	37	—	5	5	47	67	40	107	32	21	1	25	1	80
Hämeen lääni.															
7 Tampere.....	4	48	2	14	8	72	49	39	88	28	41	12	12	—	93
8 Lahti.....	1	14	—	2	—	16	9	6	15	1	3	—	—	1	5
9 Maaseutu.....	4	3	—	—	—	3	7	2	9	—	—	—	—	—	—
Viipurin lääni.															
10 Viipuri.....	12	46	—	3	2	51	34	31	65	51	5	9	3	1	69
11 Muut kaupungit.....	6	28	—	3	7	38	11	10	21	10	17	4	38	—	69
12 Maaseutu.....	1	12	1	1	5	19	10	8	18	3	3	—	1	—	7
Mikkelin lääni.															
13 Mikkelä.....	—	4	—	—	—	4	2	2	4	2	—	—	1	—	3
14 Savonlinna.....	—	2	—	—	—	2	6	3	9	3	—	9	4	—	16
15 Maaseutu.....	4	12	—	9	3	24	6	5	11	4	17	—	33	2	56
Kuopion lääni.															
16 Kuopio.....	—	—	—	—	—	—	5	4	9	5	1	—	—	—	6
17 Maaseutu.....	13	43	—	13	8	64	26	20	46	7	25	1	47	7	87
Vaasan lääni.															
18 Vaasa.....	4	22	—	3	2	27	9	8	17	5	6	—	7	—	18
19 Muut kaupungit.....	—	14	—	4	—	18	16	25	41	2	8	—	5	—	15
20 Maaseutu.....	2	2	—	1	—	3	13	11	24	—	—	—	—	—	—
Oulun lääni.															
21 Oulu.....	3	13	—	2	—	15	17	9	26	9	10	4	1	—	24
22 Maaseutu.....	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Yhteensä	166	551	11	123	95	780	627	493	1,120	340	436	95	323	30	1,224

jakautuminen eri ammattinerikoisalain mukaan.

mes) d'après les spécialités professionnelles.

Chaudronniers (cuviers).	Konepajatyöntekijöitä. Ouvriers des ateliers de construction de machines.										Pausepäntötyöntekijöitä. Ouvriers des ateliers de menuiserie.										Muita. Autres ouvriers.					Kaiken kaikkiaan. Somme totale.		
	Vaskiseppiä. Monteurs de machines.	Koneasentteja. Monteurs de machines.	Yliharjoit. Ouvriers en plein air etc.	Sähkötyöntek. Ouvriers d'électricité.	Koneenkäytt. ja lammitt. Mécaniciens et chauffeurs.	Tuutkirjureja, kirjan- pistäjä y. m. Commiss contrôleurs etc.	Apuroja. Manœuvres.	Opilaita. Apprentis.	Maalarityöntekijöitä. Ouvriers en peinture.	Yhteensä. Total.	Muita. Autres ouvriers.	Kirvesmiehiä. Charpentiers.	Kalpuuseppiiä. Ebénistes.	Mallinveitsiä. Fabricans de modèles.	Yhteensä. Total.	Apuroja. Manœuvres.	Opilaita. Apprentis.	Maalarityöntekijöitä. Ouvriers en peinture.	Yhteensä. Total.	Muita. Autres ouvriers.	Kirvesmiehiä. Charpentiers.	Kalpuuseppiiä. Ebénistes.	Mallinveitsiä. Fabricans de modèles.	Yhteensä. Total.	Apuroja. Manœuvres.		Opilaita. Apprentis.	Maalarityöntekijöitä. Ouvriers en peinture.
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	1		
42	6	400	45	151	5	6	10	5	10	59	697	43	83	111	64	301	123	364	70	40	34	14	187	275	2,701	2		
1	—	25	—	9	—	—	—	—	—	—	34	1	5	5	2	13	10	37	2	—	4	—	4	8	146	3		
5	—	86	—	26	2	15	3	12	106	—	250	3	43	2	9	57	13	110	12	1	3	—	27	31	755	4		
18	2	175	1	66	7	4	7	5	5	5	277	7	51	125	25	208	24	82	38	8	21	3	94	126	1,179	5		
—	1	61	3	29	2	—	1	—	—	2	99	12	11	14	—	37	—	28	7	—	7	2	10	19	400	6		
3	—	56	—	39	3	3	4	21	37	6	169	8	27	8	1	44	6	53	3	1	8	2	21	32	553	7		
4	14	118	11	54	20	6	22	26	75	20	366	18	4	18	6	46	13	129	4	2	10	10	74	96	915	8		
3	—	26	—	6	1	—	—	—	1	1	34	3	—	2	—	5	3	14	—	1	4	—	4	9	105	9		
—	—	9	—	4	—	—	—	4	55	—	72	—	1	1	—	2	—	1	6	—	1	2	20	23	120	10		
5	1	94	1	44	5	—	3	—	—	5	153	7	47	5	4	63	48	64	54	8	19	9	24	60	644	11		
2	—	32	2	23	2	4	2	—	1	2	68	9	1	1	—	11	2	29	15	—	7	1	1	9	270	12		
1	—	21	—	14	4	—	3	1	28	—	71	11	1	2	2	16	1	16	10	—	2	2	6	10	170	13		
1	—	8	—	4	—	—	—	—	—	—	12	1	—	1	—	2	—	10	1	1	1	—	1	3	40	14		
2	—	8	—	3	—	—	—	—	—	—	11	—	6	3	—	9	1	4	—	—	1	—	—	—	1	55	15	
4	—	11	—	13	1	—	1	—	—	2	28	6	11	18	1	36	5	26	16	5	2	2	9	18	228	16		
1	—	18	—	7	—	—	—	—	—	—	25	—	3	1	3	7	4	22	—	—	1	—	1	2	76	17		
4	—	52	—	28	3	—	3	80	9	4	179	6	25	21	1	53	10	67	14	7	11	4	44	66	603	18		
7	—	50	4	22	1	—	—	—	—	—	77	6	7	4	9	26	7	37	12	—	5	—	5	10	242	19		
1	—	21	—	9	—	—	—	8	—	—	38	8	5	—	—	13	5	15	5	—	5	—	6	11	162	20		
—	—	11	—	7	—	—	—	3	9	—	30	1	—	1	—	2	—	7	—	—	—	—	3	3	71	21		
5	—	86	—	16	—	—	—	—	2	2	106	1	11	—	1	13	8	55	72	1	8	—	1	10	337	22		
—	—	3	—	2	—	—	—	1	—	—	6	—	1	1	—	2	1	—	—	—	2	—	—	2	14	23		
109	24	1,371	67	576	56	38	59	166	337	108	2,802	151	343	344	128	966	284	1,170	341	75	156	51	542	824	9,786	24		

Taul. 3. Työntekijät, läänittäin, jaettuina sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan.

Tab. 3. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Ikävuosi. Âge.	Uudenmaan lääni. Gouvernement de Nylande.									Turun ja Porin lääni. Gouvernement d'Abo et Björneborg.									Hämeen lääni. Gouvernement de Tavastehus.								
	Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.		
	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	5	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	3	—	—	1	—	—	4	—	—
15	34	—	—	1	—	—	35	—	—	16	—	—	—	—	—	16	—	—	9	—	—	2	—	—	11	—	—
16	72	—	—	—	—	—	72	—	—	60	—	—	—	—	—	60	—	—	22	—	—	5	—	—	27	—	—
17	106	—	—	1	—	—	107	—	—	75	—	—	2	—	—	77	—	—	62	—	—	3	—	—	65	—	—
18	111	1	—	—	—	—	111	1	—	72	—	—	1	—	—	73	—	—	59	—	—	6	—	—	65	—	—
19	122	1	—	1	—	—	123	1	—	72	1	—	—	—	—	72	1	—	68	1	—	6	—	—	74	1	—
20	150	3	—	3	—	—	153	3	—	69	2	—	2	—	—	71	2	—	44	1	—	2	1	—	46	2	—
21	115	7	—	—	—	—	115	7	—	48	5	—	1	—	—	49	5	—	37	4	—	3	—	—	40	4	—
22	129	11	—	3	—	1	132	11	1	49	7	—	—	—	—	49	7	—	30	8	—	2	1	—	32	9	—
23	117	17	—	—	—	—	117	17	—	47	17	—	1	—	—	48	17	—	30	11	—	2	2	—	32	13	—
24	112	30	1	—	—	—	112	30	1	39	24	1	1	—	—	40	24	1	22	13	—	—	—	—	22	13	—
25	61	35	—	2	—	—	63	35	—	32	41	1	—	—	—	32	41	1	20	14	—	—	—	—	20	14	—
26	71	49	—	—	—	—	71	49	—	17	30	—	—	—	—	17	30	—	17	18	—	1	—	—	18	18	—
27	70	56	—	—	—	—	70	56	—	17	36	—	1	—	—	18	36	—	16	23	—	1	—	—	17	23	—
28	62	67	1	—	1	—	62	68	1	13	50	1	1	—	—	14	50	1	9	25	—	2	—	—	11	25	—
29	50	78	—	—	—	—	50	78	—	12	42	—	—	—	—	12	42	—	8	20	—	—	1	—	8	21	—
30	44	73	2	2	—	—	46	73	2	18	42	1	—	—	—	18	42	1	6	20	—	—	—	—	6	20	—
31	21	59	—	—	—	1	21	59	1	9	61	—	—	—	—	9	61	—	5	36	1	1	1	—	6	37	1
32	25	79	1	—	—	—	25	79	1	8	35	—	—	—	—	8	35	—	5	26	—	—	1	—	5	27	—
33	25	76	1	—	1	—	25	77	1	6	45	—	2	—	—	8	45	—	2	24	—	1	—	1	3	24	1
34	18	61	—	—	—	—	18	61	—	5	38	1	1	—	—	6	38	1	2	28	—	—	—	1	2	28	1
35	18	72	1	—	—	—	18	72	1	3	40	—	—	—	—	3	40	—	4	22	—	1	1	1	5	23	1
36	9	73	3	1	—	—	10	73	3	6	32	3	—	—	—	6	32	3	8	23	—	—	—	—	8	23	—
37	10	67	2	2	—	—	12	67	2	1	41	1	1	—	—	2	41	1	4	16	1	1	—	1	5	16	2
38	10	89	2	—	—	—	10	89	2	2	31	1	—	—	—	2	31	1	3	27	—	1	1	1	4	28	1
39	10	65	3	—	—	—	10	65	3	2	33	2	1	—	—	3	33	2	1	27	—	—	—	—	1	27	—
40	4	39	2	1	1	—	5	40	2	3	24	3	—	—	—	3	24	3	2	9	—	—	—	—	2	9	—
41	10	46	1	—	—	—	10	46	1	2	28	1	1	—	—	3	28	1	—	13	1	—	—	1	—	13	2
42	8	31	1	—	—	—	8	31	1	—	27	2	—	1	—	—	28	2	—	7	—	1	1	—	1	8	—
43	4	50	2	—	—	—	4	50	2	1	42	—	1	—	—	2	42	—	1	14	1	—	—	—	1	14	1
44	3	52	3	1	1	1	4	53	4	—	35	1	—	—	—	35	1	—	14	1	—	—	—	—	—	14	1
45	7	44	1	—	—	1	7	44	2	1	35	2	1	—	—	2	35	2	—	12	—	—	—	—	—	12	—
46	5	39	1	—	—	—	5	39	1	—	46	1	—	—	—	—	46	1	—	11	1	—	—	1	—	11	2
47	4	47	2	—	—	—	4	47	2	—	34	1	—	—	—	—	34	1	1	16	—	—	—	1	1	16	1
48	2	28	2	—	—	1	2	28	3	2	30	3	—	—	—	2	30	3	—	11	—	—	—	—	—	11	—

Taul. 3 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, jaettuina sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan.

Tab. 3 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Ikävuosi. Âge.	Uudenmaan lääni (jatk.) Gouvernement de Nylande. (Suite.)									Turun ja Porin lääni (jatk.) Gouvernement d'Abo et Björne- borg (suite.)									Hämeen lääni (jatk.) Gouvernement de Tavastehus (suite.)									
	Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			
	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
49	2	46	1				2	46	1	1	41	1				1	41	1		15		1			1	15		
50	4	29	1				4	29	1	1	28	2		1		1	29	2	1	8	2				1	8	2	
51	6	39	1				6	39	1	1	32	1				1	32	1	1	14					1	14		
52	3	31	5			1	3	31	6		22						22		1	4	1				1	4	1	
53	2	22	4				2	22	4	1	28	2				1	28	2		7	2					7	2	
54	2	32	2				2	32	2	1	14					1	14			5						5		
55	3	25	2				3	25	2		29	3					29	3		10	2					10	2	
56	1	35					1	35		1	23		1			2	23			13	1			1		13	2	
57	2	23	2				2	23	2	1	19					1	19			5	2					5	2	
58	2	17	1				2	17	1	1	13	1				1	13	1		4						4		
59	2	24	5				2	24	5		21	1					21	1	1	3	1		1		1	4	1	
60		13	1					13	1		10						10			6						6		
61	3	9	5				3	9	5		11	1					11	1	1	2	1				1	2	1	
62		11	3					11	3	1	14	1					14	1		3	1					3	1	
63	1	10	4				1	10	4		13	1					13	1		4						4		
64		9						9			18	1					18	1		2						2		
65		4	1					4	1	1	10	1				1	10	1		2						2		
66		6				1		6	1		9	2					9	2		2						2		
67	1	5	1				1	5	1	1	5	1				1	5	1		2	1					2	1	
68		4						4			7	1			1		7	2		2						2		
69		6	1					6	1		7	3					7	3		2						2		
70		3	1					3	1		3	1					3	1		2						2		
71		6	2					6	2		2	1					2	1										
72		2	1					2	1		3	1					3	1										
73		1	1					1	1		2						2			1						1		
74			2						2		4	1					4	1		1						1		
75		1						1			6	2					6	2										
76	1	2	1				1	2	1		1	1					1	1		1						1		
77		2						2												1							1	
78											1						1											
79																												
80																												
81												1						1										
82																												
83																												
Ikä ilmoittaton		1						1																				
Yhteensä	1,659	1,863	80	18	4	7	1,677	1,867	87	725	1,350	57	19	2	1	744	1,352	58	505	615	20	43	11	9	548	626	29	

Taul. 3 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, jaettuina sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan.

Tab. 3 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Ikävuosi. Â g e.	Viipurin lääni. Gouvernement de Viborg.									Mikkelin lääni. Gouvernement de St-Michel.									Kuopion lääni. Gouvernement de Kuopio.													
	Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.							
	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.		
	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.
1	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55					
13.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
14.....	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—					
15.....	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	—	—					
16.....	20	—	—	—	—	—	20	—	—	7	—	—	7	—	—	7	—	—	17	—	—	—	—	—	17	—	—					
17.....	32	—	—	—	—	—	32	—	—	15	—	—	15	—	—	15	—	—	27	—	—	2	—	—	29	—	—					
18.....	34	—	—	—	—	—	34	—	—	11	—	—	11	—	—	11	—	—	23	—	—	1	—	—	24	—	—					
19.....	29	1	—	1	—	—	30	1	—	12	—	—	12	—	—	12	—	—	27	1	—	1	—	—	28	1	—					
20.....	43	1	—	—	—	—	43	1	—	7	—	—	7	—	—	7	—	—	35	—	—	—	—	—	35	—	—					
21.....	30	2	—	1	—	—	31	2	—	20	1	—	20	1	—	20	1	—	25	—	—	1	—	—	26	—	—					
22.....	37	9	—	—	—	—	37	9	—	12	—	—	12	—	—	12	—	—	18	4	—	—	—	—	18	4	—					
23.....	23	5	—	—	—	—	23	5	—	10	4	—	10	4	—	10	4	—	18	7	—	—	—	—	18	7	—					
24.....	22	10	—	—	1	—	22	11	—	9	1	—	9	1	—	9	1	—	15	9	—	—	—	—	15	9	—					
25.....	20	14	1	—	—	—	20	14	1	9	3	—	9	3	—	9	3	—	11	6	—	—	—	—	11	6	—					
26.....	14	26	—	—	—	—	14	26	—	5	2	—	5	2	—	5	2	—	11	10	—	1	—	—	11	11	—					
27.....	21	19	—	—	—	—	21	19	—	5	8	—	5	8	—	5	8	—	8	5	—	—	—	—	8	5	—					
28.....	5	15	—	—	—	—	5	15	—	7	4	—	7	4	—	7	4	—	5	14	—	1	—	—	5	15	—					
29.....	19	28	—	—	—	—	19	28	—	4	7	—	4	7	—	4	7	—	4	10	—	—	—	—	4	10	—					
30.....	5	22	—	—	—	—	5	22	—	3	—	—	3	—	—	3	—	—	1	10	—	—	—	—	1	10	—					
31.....	4	35	1	—	—	—	4	35	1	4	7	—	4	7	—	4	7	—	3	16	1	1	1	—	4	17	1					
32.....	5	27	—	—	—	—	5	27	—	1	5	—	1	5	—	1	5	—	1	10	—	—	—	—	1	10	—					
33.....	2	36	—	—	—	—	2	36	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	8	—	—	—	—	2	8	—					
34.....	4	35	—	—	—	—	4	35	—	1	8	—	1	8	—	1	8	—	1	26	—	—	—	—	1	26	—					
35.....	3	21	3	—	—	—	3	21	3	1	5	—	1	5	—	1	5	—	1	21	—	—	—	—	1	21	—					
36.....	3	19	—	—	—	—	3	19	—	1	9	—	1	9	—	1	9	—	2	23	—	—	—	—	2	23	—					
37.....	3	27	—	—	—	—	3	27	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—	12	—	—	1	—	—	12	1	—					
38.....	1	23	1	—	—	—	1	23	1	1	7	—	1	7	—	1	7	—	1	14	—	—	—	—	1	14	—					
39.....	2	20	—	—	—	—	2	20	—	11	1	—	11	1	—	11	1	—	14	—	—	1	—	—	14	1	—					
40.....	—	11	1	—	—	—	—	11	1	2	—	—	2	—	—	2	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4	—					
41.....	—	18	—	—	—	—	—	18	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—	11	—	—	—	—	—	11	—	—					
42.....	1	20	—	—	—	—	1	20	—	9	—	—	9	—	—	9	—	—	13	—	—	—	—	—	13	—	—					
43.....	—	16	1	—	—	—	—	16	1	6	—	—	6	—	—	6	—	—	12	—	—	—	—	—	12	—	—					
44.....	2	28	—	—	—	—	2	28	—	9	—	—	9	—	—	9	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—					
45.....	—	15	—	—	—	—	—	15	—	3	—	—	3	—	—	3	—	—	7	1	—	—	—	—	7	1	—					
46.....	—	15	1	—	—	—	—	15	1	3	—	—	3	—	—	3	—	—	4	—	—	—	—	—	4	—	—					
47.....	1	15	1	—	—	—	1	15	1	4	—	—	4	—	—	4	—	—	7	—	—	—	—	—	7	—	—					
48.....	—	14	2	—	—	—	—	14	2	5	—	—	5	—	—	5	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—					

Taul. 3 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, jaettuina sukupuolen, siviilisäädyn ja
kysivuotis-ikäluokkain mukaan.

Tab. 3 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes,
état civil et classes annuelles d'âge.

Ikävuosi. Â g e.	Viipurin lääni (jatk.) Gouvernement de Viborg (suite)									Mikkelin lääni (jatk.) Gouvernement de S:t-Michel (suite)									Kuopion lääni (jatk.) Gouvernement de Kuopio (suite)																	
	Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.											
	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.	nt.	n.	l.						
	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.	c.	m.	v.			
1	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55									
49.....		10						10			3						3		1	9	1					1			9	1						
50.....		16	2					16	2		5						5			5	2								5	2						
51.....		10			1			11			5						5			7	1								7	1						
52.....		12						12			1	1		1	1		1	1	1	11	1					1			11	1						
53.....		6						6			1				1		1			6	1			1					6	2						
54.....	1	9	1				1	9	1											7									7							
55.....		6						6			1			1			1			1	2								1	2						
56.....		12	2					12	2		3			3			3			11	1								11	1						
57.....		4						4			3	1		3	1		3	1	1	5						1			5							
58.....		1						1			3			3			3		1	6						1			6							
59.....		4						4			1			1			1			4									4							
60.....		2						2			1	2		1	2		1	2		5									5							
61.....		4						4			1	2		1	2		1	2		4	1								4	1						
62.....		4	1					4	1											3									3							
63.....		1						1			1			1			1			6									6							
64.....		4	1					4	1		2			2			2			4									4							
65.....		2	1					2	1		1			1			1			2	1								2	1						
66.....		2						2												2									2							
67.....		1						1												3	1								3	1						
68.....		2						2			1			1			1			1									1							
69.....		1						1			1			1			1			3	1								3	1						
70.....		2						2																												
71.....		1						1			1			1			1																			
72.....		2						2																												
73.....																																				
74.....																				1									1							
75.....																																				
76.....											1			1			1			2									2							
77.....																				1									1							
78.....																				1									1							
79.....																																				
80.....																																				
81.....																																				
82.....																																				
83.....																																				
Ikä ilmoittamaton	3	4	1				3	4	1																											
Yhteensä	394	660	21	2	2		396	671	21	147	171	5				147	171	5	268	395	16	6	3	3	274	398	19									

Taul. 3 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, jaettuina sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan.

Tab. 3 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Ikävuosi. Â g e.	Vaasan lääni (jatk.) Gouvernement de Vasa (suite)									Oulun lääni (jatk.) Gouvernement d'Uleåborg (suite)									Koko maa (jatk.) Ensemble du pays (suite)											
	Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.			Miesp. Hommes.			Naisp. Femmes.			Yhteensä. Total.					
	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.	nt. c.	n. m.	l. v.			
1	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82			
49		2					2				5					5			4	131	3	1			5	131	3			
50		3					3				3					3			6	97	9		1		6	98	9			
51		4					4				1					1			8	112	3		1		8	113	3			
52		5					5				2					2			5	88	8		1		5	88	9			
53		2					2				3					3			3	74	10			1	3	74	11			
54		2					2				3					3			4	72	3				4	72	3			
55		1					1				3					3			3	76	9				3	76	9			
56		5					5				1					1			2	103	4	1	1		3	103	5			
57		3					3				4					4			4	66	5				4	66	5			
58		3					3				1					1			4	48	2				4	48	2			
59		2					2				3					3			3	61	8		1		3	62	8			
60		1					1				1					1			1	40	1				1	40	1			
61		1					1				1					1			5	34	8				5	34	8			
62		1					1				1					1			1	37	6				1	37	6			
63																			1	35	5				1	35	5			
64		3					3												42	2						42	2			
65																			1	21	4				1	21	4			
66		1					1				1					1			23	2			1			23	3			
67											1					1			2	16	5				2	16	5			
68											1					1				17	2			1			17	3		
69																				20	5						20	5		
70																				10	2						10	2		
71																				10	3						10	3		
72											1					1				8	2						8	2		
73																				4	1						4	1		
74											1	1				1	1			7	4						7	4		
75																				7	2						7	2		
76																			1	7	2				1	7	2			
77											1					1				5							5			
78																				2							2			
79																														
80																														
81																													1	
82																														
83			1																										1	
Ikä ilmoittamaton																				3	5	1						3	5	1
Yhteensä	215	258	2	8	1	1	223	259	3	167	178	6				167	178	6	4,080	5,499	207	96	23	21	4,176	5,522	228			

Taul. 4. Työntekijät, läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotiskäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 4. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Ikäluokat. Classes d'âge.	Undeenummaan läänit. Gouvernement de Nylande.												Turun ja Porin läänit. Gouvernement d'Abo et Björneborg.											
	Miespuolisia. Hommes.				Naispuolisia. Femmes.				Kump. sukupuolta. Total.				Miespuolisia. Hommes.				Naispuolisia. Femmes.				Kump. sukupuoli. Total.			
	nt.	n.	m.	v.	nt.	n.	m.	v.	nt.	n.	m.	v.	nt.	n.	m.	v.	nt.	n.	m.	v.	nt.	n.	m.	v.
	c.	1.	2.	3.	c.	1.	2.	3.	c.	1.	2.	3.	c.	1.	2.	3.	c.	1.	2.	3.	c.	1.	2.	3.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
13-14	5	-	-	5	-	-	-	-	5	-	-	5	7	-	-	7	-	-	-	-	7	-	-	7
15-19	445	2	-	447	3	-	-	3	448	2	-	450	295	1	-	296	3	-	-	3	98	1	-	99
20-24	628	68	1	692	6	1	-	7	629	68	2	699	252	55	1	308	5	-	-	5	257	55	1	313
25-29	314	285	1	600	2	1	-	3	316	286	1	603	91	199	2	292	-	-	-	-	93	199	2	294
30-34	133	348	4	485	2	1	1	4	135	349	5	489	46	221	2	269	-	-	-	-	49	221	2	272
35-39	57	366	11	434	3	-	-	3	60	366	11	437	14	177	7	198	-	-	-	-	16	177	7	200
40-44	29	218	9	256	2	1	-	5	31	220	10	261	6	156	7	169	-	-	-	-	8	157	7	172
45-49	20	204	7	231	-	2	-	2	20	204	9	233	4	186	8	198	1	-	-	-	5	186	8	199
50-54	17	153	13	183	-	1	-	1	17	153	14	184	4	124	5	133	-	-	-	-	4	125	5	134
55-59	10	124	10	144	-	-	-	-	10	124	10	144	3	105	5	113	1	-	-	-	4	105	5	114
60-64	4	52	13	69	-	-	-	-	4	52	13	69	1	66	4	71	-	-	-	-	1	66	4	71
65-69	1	25	3	29	-	1	-	1	1	25	4	30	2	38	8	48	-	-	1	-	2	38	9	49
70-74	-	12	7	19	-	-	-	-	-	12	7	19	-	14	4	18	-	-	-	-	-	14	4	18
75-79	1	5	1	7	-	-	-	-	1	5	1	7	-	8	3	11	-	-	-	-	-	8	3	11
80-83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikä ilmoittamaton	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	1,659	1,863	80	3,602	18	4	7	29	1,677	1,867	87	3,631	725	1,350	57	2,132	19	2	1	1	22,744	1,352	58	2,154

Taul. 4 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotiskäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 4 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Ikäluokat. Classes d'âge.	Hämeen lääni. Gouvernement de Tavastehus.										Viipurin lääni. Gouvernement de Viborg.																								
	Miespuolisia. Hommes.					Naispuolisia. Femmes.					Kump. sukupuolta. Total.					Miespuolisia. Hommes.					Naispuolisia. Femmes.					Kump. sukupuoli. Total.									
	nt.	n.	m.	v.	yht. total.	nt.	n.	m.	v.	yht. total.	nt.	n.	m.	v.	yht. total.	nt.	n.	m.	v.	yht. total.	nt.	n.	m.	v.	yht. total.	nt.	n.	m.	v.	yht. total.					
	c.					c.					c.					c.					c.					c.									
I	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49											
13—14	3	—	—	3	1	—	—	1	4	—	—	4	2	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2			
15—19	220	1	—	221	22	—	—	22	242	1	—	243	118	1	—	119	1	—	—	119	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120			
20—24	163	37	—	200	9	4	—	13	172	41	—	213	155	27	—	182	1	—	—	182	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	184				
25—29	70	100	—	170	4	1	—	5	74	101	—	175	79	102	1	182	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	182				
30—34	20	134	1	155	2	2	—	6	22	136	3	161	20	155	1	176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	176				
35—39	20	115	1	136	3	2	—	8	23	117	4	144	12	110	4	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126				
40—44	3	57	3	63	1	1	—	3	4	58	4	66	3	93	2	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98				
45—49	1	65	1	67	1	—	—	3	2	65	3	70	1	69	4	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74				
50—54	3	38	5	46	—	—	—	—	3	38	5	46	1	53	3	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57				
55—59	1	35	6	42	—	—	—	—	1	36	7	44	—	27	2	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29				
60—64	1	17	2	20	—	—	—	—	1	17	2	20	—	15	2	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17				
65—69	—	10	1	11	—	—	—	—	1	10	1	11	—	8	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9				
70—74	—	4	—	4	—	—	—	—	—	4	—	4	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5				
75—79	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
80—83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Ikä ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Yhteensä	505	615	20	1,140	43	11	9	63	548	626	29	1,203	394	669	21	1,084	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,396	671	21	1,088

Taul. 4 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, sukupuoliin, siviilisäädyn ja 5-vuotiskäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 4 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Ikäluokat. Classes d'âge.	Mikkelin lääni. Gouvernement de St-Michel.						Kuopion lääni. Gouvernement de Kuopio.																		
	Miehuolisia. Hommes.			Naispuolisia. Femmes.			Miehuolisia. Hommes.			Naispuolisia. Femmes.															
	n.	m.	yht.	nt.	n.	l. yht.	nt.	n.	l. yht.	nt.	n.	l. yht.													
	c.	m.	v. total.	c.	m.	v. total.	c.	m.	v. total.	c.	m.	v. total.													
1	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	
13-14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
15-19	45	—	—	45	—	—	—	—	45	—	—	—	98	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102
20-24	58	6	—	64	6	—	—	—	58	6	—	64	111	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112
25-29	30	24	—	54	—	—	—	—	30	24	—	54	39	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
30-34	9	22	—	31	—	—	—	—	9	22	—	31	8	70	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
35-39	3	37	1	41	—	—	—	—	3	37	1	41	4	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
40-44	—	31	—	31	—	—	—	—	—	31	—	31	1	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
45-49	—	18	—	18	—	—	—	—	—	18	—	18	1	30	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
50-54	—	11	2	13	—	—	—	—	—	11	2	13	1	36	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
55-59	—	10	2	12	—	—	—	—	—	10	2	12	2	27	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
60-64	2	7	—	9	—	—	—	—	2	7	—	9	—	22	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65-69	—	3	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3	—	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70-74	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75-79	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80-83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ikä ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	147	171	5	323	—	—	—	—	147	171	5	323	208	395	16	679	6	3	3	12	274	398	19	691	

Taul. 4 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotiskäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 4 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Ikäluokat. Classes d'âge.	Vaasan lääni. Gouvernement de Väsa.												Oulun lääni. Gouvernement d'Ouléborg.											
	Miespuolisia. Hommes.				Naispuolisia. Femmes.				Kump. sukupuol. Total.				Miespuolisia. Hommes.				Naispuolisia. Femmes.				Kump. sukupuol. Total.			
	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.	nt.	m.	yht.
	c.	v.	total.	c.	v.	total.	c.	v.	total.	c.	v.	total.	c.	v.	total.	c.	v.	total.	c.	v.	total.	c.	v.	total.
1	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97
13-14	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15-19	71	—	—	71	1	—	—	1	72	—	—	72	48	—	—	48	—	—	—	—	48	—	—	48
20-24	93	18	—	111	3	—	—	3	96	18	—	114	72	8	—	80	—	—	—	—	72	8	—	80
25-29	31	42	—	73	3	—	1	4	34	42	1	77	36	36	1	73	—	—	—	—	36	36	1	73
30-34	10	74	—	84	—	—	—	—	10	74	—	84	7	37	1	45	—	—	—	—	7	37	1	45
35-39	8	44	—	52	1	—	—	1	9	44	—	53	3	27	2	32	—	—	—	—	3	27	2	32
40-44	1	30	1	32	—	—	—	—	1	30	1	32	1	20	—	21	—	—	—	—	1	20	—	21
45-49	—	13	—	13	—	1	—	1	—	14	—	14	—	18	—	18	—	—	—	—	—	18	—	18
50-54	—	16	—	16	—	—	—	—	16	—	—	16	—	12	—	12	—	—	—	—	—	12	—	12
55-59	—	14	—	14	—	—	—	—	14	—	—	14	—	12	—	12	—	—	—	—	—	12	—	12
60-64	—	6	—	6	—	—	—	—	—	6	—	6	—	3	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3
65-69	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	1	3	—	—	—	—	—	2	1	3
70-74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	2	1	3
75-79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
80-83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ikä ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	215	258	2 475	3 485	8	1	10	233	259	3 485	167 178	6 351	167	178	6 351	167	178	6 351	167	178	6 351	167	178	6 351

Taul 4 (jatk.) Työntekijät, läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotisikäluokkain mukaaan jaettuina.

Tab. 4 (suite). Groupement des ouvriers d'après les gouvernements et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

I k ä l l u o k k a t. Classes d'âge.	K o k o m a a. Ensemble du pays.																									
	M i e s p u o l i s i a. Hommes.						N a i s p u o l i s i a. Femmes.						K u u p. s u k u p u o l t a. Total.													
	n t. c.		n. m.		l. v.		yht. total.		n t. c.		n. m.		l. v.		yht. total.		n t. c.		n. m.		l. v.		yht. total.			
	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	
13-14.....	21	—	—	21	1	—	—	—	1	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	
15-19.....	1,340	6	—	1,346	34	—	—	—	34	1,374	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,380	
20-24.....	1,527	239	2	1,768	25	5	1	31	1,552	244	3	1,799	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,799	
25-29.....	690	833	5	1,528	11	4	1	16	701	837	6	1,544	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,544	
30-34.....	253	1,061	10	1,324	8	4	3	15	261	1,065	13	1,339	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,339	
35-39.....	121	960	26	1,107	9	2	5	16	130	962	31	1,123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,123	
40-44.....	44	650	22	716	5	4	2	11	49	654	24	727	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	727	
45-49.....	27	603	22	652	2	1	4	7	29	604	26	659	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	659	
50-54.....	26	443	33	502	—	2	2	4	26	445	35	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	506	
55-59.....	16	354	28	398	1	1	1	3	17	355	29	401	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	401	
60-64.....	8	188	22	218	—	—	—	—	8	188	22	218	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218	
65-69.....	3	97	18	118	—	—	2	2	3	97	20	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	
70-74.....	—	39	12	51	—	—	—	—	—	39	12	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	
75-79.....	1	21	4	26	—	—	—	—	1	21	4	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	
80-83.....	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Ikä ilmoittamaton.....	3	5	1	9	—	—	—	—	3	5	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
Yhteensä	4,080	5,499	207	9,786	96	23	21	140	4,176	5,522	228	9,926														

Taul. 5. Työntekijäin sukupuolen, iän ja siviilisäädyn mukaisen jaon yhdistelmä.

Tab. 5. Résumé de la répartition des ouvriers par sexes, âge et état civil.

Paikkakunta. Localité.	Miespuolisia työntekijöitä. Hommes.									Naispuolisia työntekijöitä. Femmes.								Koko työntekijäluku. Nombre total des ouvriers.
	Alle 18 v:n. Au-dessous de 18 ans.			18 vuotta ja vanhempi. 18 ans et au-dessus.			Naimattomien. Non mariés.	Dimoitamaton. Non mentionnés.	Yhteensä mieesp. työntekijöitä. Total des hommes.	Alle 18 v:n. Au-dessous de 18 ans.			18 vuotta ja vanhempi. 18 ans et au-dessus.			Yhteensä naisp. työntekijöitä. Total des femmes.		
	13-14 v.	15-17 v.	Yhteensä. Total.	Naimatt. Célib- taires.	Naimetta. Mariés.	Leskiä. Veuves.				Yhteensä. Total.	13-14 v.	15-17 v.	Yhteensä. Total.	Naimatt. Célib- taires.	Naimetta. Mariés.		Leskiä. Veuves.	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Uudenmaan lääni.																		
Helsinki	1	100	101	1,170	1,365	64	2,599	1	2,701	—	—	—	1	4	1	6	6	2,707
Muut kaupungit	3	23	26	46	73	1	120	—	146	—	—	—	—	—	—	—	—	146
Maaseutu	1	89	90	226	424	15	665	—	755	—	2	2	15	—	6	21	23	778
Yhteensä	5	212	217	1,442	1,862	80	3,384	1	3,602	—	2	2	16	4	7	27	29	3,631
Turun ja Porin lääni.																		
Kaupungit	1	88	89	389	1,054	47	1,490	—	1,579	—	—	—	15	—	—	15	15	1,594
Maaseutu	6	63	69	178	296	10	484	—	553	—	2	2	2	2	1	5	7	560
Yhteensä	7	151	158	567	1,350	57	1,974	—	2,132	—	2	2	17	2	1	20	22	2,154
Hämeen lääni.																		
Kaupungit	3	80	83	373	545	19	937	—	1,020	—	1	1	18	8	5	31	32	1,052
Maaseutu	—	13	13	36	70	1	107	—	120	1	9	10	14	3	4	21	31	151
Yhteensä	3	93	96	409	615	20	1,044	—	1,140	1	10	11	32	11	9	52	63	1,203
Viipurin lääni.																		
Kaupungit	2	45	47	283	560	16	859	8	914	—	—	—	—	—	—	—	—	914
Maaseutu	—	10	10	51	105	4	160	—	170	—	—	—	2	2	—	4	4	174
Yhteensä	2	55	57	334	665	20	1,019	8	1,084	—	—	—	2	2	—	4	4	1,088
Mikkelin lääni.																		
Kaupungit	—	5	5	53	36	1	90	—	95	—	—	—	—	—	—	—	—	95
Maaseutu	—	17	17	72	135	4	211	—	228	—	—	—	—	—	—	—	—	228
Yhteensä	—	22	22	125	171	5	301	—	323	—	—	—	—	—	—	—	—	323
Kuopion lääni.																		
Kaupungit	—	1	1	28	47	—	75	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	76
Maaseutu	3	47	50	189	348	16	553	—	603	—	2	2	4	3	3	10	12	615
Yhteensä	3	48	51	217	395	16	628	—	679	—	2	2	4	3	3	10	12	691
Vaasan lääni.																		
Kaupungit	1	35	36	148	218	2	368	—	404	—	—	—	—	—	—	—	—	404
Maaseutu	—	7	7	24	40	—	64	—	71	—	—	—	8	1	1	10	10	81
Yhteensä	1	42	43	172	258	2	432	—	475	—	—	—	8	1	1	10	10	485
Oulun lääni.																		
Kaupungit	—	24	24	142	166	5	313	—	337	—	—	—	—	—	—	—	—	337
Maaseutu	—	—	—	1	12	1	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Yhteensä	—	24	24	143	178	6	327	—	351	—	—	—	—	—	—	—	—	351
Yhteensä kaupungeissa ..	11	401	412	4,632	4,064	155	6,851	9	7,272	—	1	1	34	12	6	52	53	7,325
Yhteensä maaseudulla ..	10	246	256	777	1,430	51	2,258	—	2,514	1	15	16	45	11	15	71	87	2,601
Kaiken kaikkiaan	21	647	668	3,409	5,494	206	9,109	9	9,786	1	16	17	79	23	21	123	140	9,926

Taul. 6. Työntekijäin keski-ikä.

Tab. 6. Moyenne d'âge des ouvriers.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Miespuolisia. <i>Hommes.</i>				Naispuolisia. <i>Femmes.</i>				Kumpaakin sukupuolta. <i>Les deux sexes.</i>			
	nt. c.	n. m.	l. v.	kaikki. total.	nt. c.	n. m.	l. v.	kaikki. total.	nt. c.	n. m.	l. v.	kaikki. total.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uudenmaan lääni.												
Helsinki	25.0	40.4	51.5	33.2	25.0	36.2	45.0	35.8	25.0	40.0	51.4	33.2
Muut kaupungit	23.5	39.8	73.0	32.0	—	—	—	—	23.5	39.8	73.0	32.0
Maaseutu	21.3	38.5	51.5	31.6	26.8	—	43.8	31.3	21.6	38.5	49.3	31.6
Koko lääni	24.2	39.7	51.8	32.8	26.7	36.2	44.0	32.0	24.2	39.7	51.1	32.8
Turun ja Porin lääni.												
Kaupungit	22.5	42.0	51.9	36.4	31.8	—	—	31.8	22.8	42.0	51.9	36.4
Maaseutu	21.6	40.2	55.0	32.2	27.0	46.0	68.0	38.3	21.7	40.3	56.2	32.3
Koko lääni	22.2	41.6	52.4	35.3	30.8	46.0	68.0	33.9	22.4	41.6	52.7	35.3
Hämeen lääni.												
Kaupungit	22.1	37.9	51.9	31.1	26.4	36.1	42.2	31.3	22.2	37.9	49.9	31.1
Maaseutu	21.8	43.6	62.0	34.8	19.2	21.7	39.0	22.0	20.9	42.7	43.6	32.2
Koko lääni	22.0	38.5	52.4	31.5	22.4	32.2	40.8	26.7	22.1	38.4	48.8	31.2
Viipurin lääni.												
Kaupungit	23.0	38.6	45.1	33.0	—	—	—	—	23.0	38.6	45.1	33.0
Maaseutu	21.4	39.0	51.8	33.0	20.0	37.5	—	28.8	21.4	39.0	51.8	32.9
Koko lääni	22.7	38.7	46.4	33.0	20.0	37.5	—	28.8	22.7	38.7	46.4	33.0
Mikkelin lääni.												
Kaupungit	23.1	38.3	59.0	29.2	—	—	—	—	23.1	38.3	59.0	29.2
Maaseutu	22.9	41.3	50.2	34.3	—	—	—	—	22.9	41.3	50.2	34.3
Koko lääni	23.0	40.7	52.0	32.8	—	—	—	—	23.0	40.7	52.0	32.8
Kuopion lääni.												
Kaupungit	25.0	41.2	—	35.1	—	—	—	—	25.0	41.2	—	35.1
Maaseutu	21.4	41.0	54.8	33.6	20.5	28.3	43.0	28.1	21.4	40.9	52.9	33.5
Koko lääni	21.8	41.0	54.8	33.8	20.5	28.3	43.0	28.1	21.8	40.9	52.9	33.6
Vaasan lääni.												
Kaupungit	21.5	36.8	62.0	30.0	—	—	—	—	21.5	36.8	62.0	30.0
Maaseutu	23.6	35.4	—	30.3	25.1	48.0	28.0	27.7	23.9	35.8	28.0	30.0
Koko lääni	21.8	36.6	62.0	30.0	25.1	48.0	28.0	27.7	21.9	36.6	50.7	30.0
Oulun lääni.												
Kaupungit	22.5	38.6	41.2	30.7	—	—	—	—	22.5	38.6	41.2	30.7
Maaseutu	21.0	40.5	74.0	41.5	—	—	—	—	21.0	40.5	74.0	41.5
Koko lääni	22.4	38.7	46.7	31.1	—	—	—	—	22.4	38.7	46.7	31.1
Kaikki kaupungit ...	23.5	39.8	51.0	33.2	28.7	36.2	42.7	32.0	23.6	39.8	50.7	33.2
Koko maaseutu	21.6	40.0	53.8	32.7	22.8	33.2	42.9	27.6	21.7	39.9	51.3	32.5
Koko maa	23.0	39.9	51.7	33.1	24.9	34.7	42.8	29.2	23.1	39.8	50.9	33.0

Taul. 7. Työntekijäin syntymäseutu.

Tab. 7. Lieu de naissance des travailleurs.

Työseutu on Lieu de travail	S y n t y m ä s e u t u . Lieu de naissance.														
	Uudenmaan lääni Gouvernement de Nylande			Turun ja Porin lääni Gouvernement d'Abo et Björneborg		Hämeen lääni Gouvernement de Tavastehus		Viipurin lääni Gouvernement de Viborg		Mikkelin lääni Gouvernement de St Michel.		Kuopion lääni Gouvernement de Kuopio		Vaasan lääni Gouvernement de Vasa	
	Helsinki Helsingfors	Muut kaup. Autres villes	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Helsinki	435	34	501	61	175	76	485	53	75	27	162	33	263	27	163
Uudenmaan lään. muut kaupungit ja maaseut.	8	43	602	10	95	7	73	4	2	1	5	1	12	4	26
Turun ja Porin lääni.....	14	6	62	535	1,249	20	87	15	11	1	15	9	21	17	42
Hämeen lääni	11	2	29	39	142	340	455	15	25	3	20	4	30	11	51
Viipurin lääni	17	9	51	21	57	13	54	244	150	13	97	41	216	10	35
Mikkelin lääni	—	—	2	4	2	4	4	4	3	15	169	10	101	—	1
Kuopion lääni	1	—	6	2	1	—	5	5	4	2	66	35	538	—	9
Vaasan lääni	6	1	9	18	24	22	31	6	7	1	4	4	11	90	196
Oulun lääni	5	1	6	6	5	1	10	1	2	1	2	4	13	8	10
Yhteensä	497	96	1,268	696	1,750	483	1,204	347	279	64	540	141	1,205	167	533

Taul. 7 (jatk.) Työntekijäin syntymäseutu.

Tab. 7 (suite.) Lieu de naissance des travailleurs.

Työseutu on Lieu de travail	S y n t y m ä s e u t u . Lieu de naissance.																			Koko työntekijätkn. Nombre total d'ouvriers
	Oulun lääni Gouvernement d'Uleåborg			Suomessa. Finlande					Venäjä Russie	Suomi Suède	Norja Norvège	Danimark Danemark	Tanska Danemark	Saksa Allemagne	Englanti Angleterre	Pohjoisamerika Etats Unis	Espanja Espagne	Yhteensä Total		
	kaupunki villes	maaseutu campagne	maaseutu campagne	kaupunki villes	maaseutu campagne	Yhteensä total														
1	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
Helsinki	13	29	759	1,853	2,612	68	21	—	4	1	—	1	95	2,707						
Uudenmaan l. muut kaup. ja maaseutu	2	6	80	821	901	1	22	—	—	—	—	—	23	924						
Turun ja Porin lääni.....	7	4	624	1,491	2,115	17	20	—	—	1	1	—	39	2,154						
Hämeen lääni	4	6	429	758	1,187	3	11	1	—	—	1	—	16	1,203						
Viipurin lääni	11	9	379	669	1,048	31	6	—	—	3	—	—	40	1,088						
Mikkelin lääni	1	—	38	282	320	2	1	—	—	—	—	—	3	323						
Kuopion lääni	1	7	46	636	682	6	2	—	—	1	—	—	9	691						
Vaasan lääni	19	17	167	299	466	12	5	—	—	—	—	2	19	485						
Oulun lääni	171	104	198	152	350	1	—	—	—	—	—	—	1	351						
Yhteensä	229	182	2,720	6,961	9,681	141	88	1	4	6	2	3	245	9,926						

Taul. 8. Työntekijäin syntymäseutu verrattuna työseutuun.

Tab. 8. Rapport du lieu de naissance et du lieu de travail des ouvriers.

Työseutu. <i>Lieu de travail.</i>	Syntymäseutu. <i>Lieu de naissance.</i>					Koko työntekijäjoukko. <i>Nombre total d'ouvriers.</i>
	<i>Lieu de travail.</i>	Muit samannäköisiä seutuja. <i>Autres localités du même gouvernement.</i>	Muit läänit. <i>Autres gouvernements.</i>	Suomessa. <i>En Finlande.</i>	Ulkop. Suomea. <i>A l'étranger.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Uudenmaan lääni.						
Helsinki	435	535	1,642	2,612	95	2,707
Porvoo	31	35	7	73	—	73
Hanko	6	22	45	73	—	73
Pohjan pit.	224	141	100	465	11	476
Pyhäjärven pit.	66	21	44	131	2	133
Tuusulan pit., Kellokoski	40	49	46	135	6	141
Ruotsinpyhtään pit.	15	2	7	24	4	28
Yhteensä	817	805	1,891	3,513	118	3,631
Turun ja Porin lääni.						
Turku	325	650	202	1,177	17	1,194
Pori	161	172	63	396	4	400
Kaarinan pit.	1	32	8	41	1	42
Kemiön pit.	122	44	26	192	10	202
Perniön pit.	108	38	13	159	4	163
Porin pit.	30	62	15	107	1	108
Noormarkun pit.	2	6	—	8	—	8
Loimaan pit.	26	5	4	35	2	37
Yhteensä	775	1,009	331	2,115	39	2,154
Hämeen lääni.						
Tampere	322	311	305	938	8	946
Lahti	11	25	70	106	—	106
Jokioisten pit.	105	27	12	144	7	151
Yhteensä	438	363	387	1,188	15	1,203
Viipurin lääni.						
Viipuri	144	102	370	616	28	644
Lappeenranta	6	2	13	21	—	21
Kotka	34	52	156	242	7	249

Taul. 8 (jatk.) Työntekijäin syntymäseutu verrattuna työseutuun.

Tab. 8 (suite). Rapport du lieu de naissance et du lieu des travail des ouvriers.

Työseutu. <i>Lieu de travail.</i>	Syntymäseutu. <i>Lieu de naissance.</i>					Koko työntekijäjoukko. <i>Nombre total d'ouvriers.</i>
	Työseutu. <i>Lieu de travail.</i>	Muit samoin ihäin seudut. <i>Autres localités du même gouvernement.</i>	Muit ihäin. <i>Autres gouvernements.</i>	En Finlande. <i>Suomessa.</i>	Ulkop. Suomea. <i>A l'étranger.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Viipurin lääni (jatk.).						
Kymen pit.	5	13	103	121	4	125
Viipurin pit.	5	31	12	48	1	49
Yhteensä	194	200	654	1,048	40	1,088
Mikkelin lääni.						
Mikkeli	13	13	13	39	1	40
Savonlinna	3	35	15	53	2	55
Pieksämäen pit.	32	5	19	56	—	56
Joroisten pit.	68	15	89	172	—	172
Yhteensä	116	68	136	320	3	323
Kuopion lääni.						
Kuopio	17	40	19	76	—	76
Leppävirran pit.	258	53	84	395	8	403
Nilsian pit.	116	38	5	159	1	160
Tohmajärven pit.	40	11	1	52	—	52
Yhteensä	431	142	109	682	9	691
Vaasan lääni.						
Vaasa	56	100	76	232	10	242
Pietarsaari	9	47	39	95	6	101
Kokkola	—	23	37	60	1	61
Ätsärin pit.	7	10	10	27	2	29
Petäjäveden pit.	12	8	10	30	—	30
Jyväskylän pit.	3	11	8	22	—	22
Yhteensä	87	199	180	466	19	485
Oulun lääni.						
Oulu	156	108	72	336	1	337
Kalajoen pit.	10	1	3	14	—	14
Yhteensä	166	109	75	350	1	351
Koko maa	3,024	2,895	3,763	9,682	244	9,926

Taul. 9. Isän ammatti.

Tab. 9. Métier du père.

P a i k k a k u n t a. <i>Localité.</i>	Isän ammatti									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Metalliteollisuus. <i>Industrie métallurgique.</i>	Teollisuus- ja käsi- ammattit. <i>Arts et métiers.</i>	Maanviljelys, kalastus y. m. <i>Agriculture, pêche etc.</i>	Talonomistajia. <i>Propriétaire.</i>	Kauppa ja keskusliikenne. <i>Commerce et communications.</i>	Yleinen virka ja kirjall. ammatit. <i>Fonction publique et profession libérale.</i>	Palkollisia ja työläisiä. <i>Gens de service et ouvriers.</i>	Ilmoittamattomia ammatteja. <i>Métiers non mentionnés.</i>	Kaiken kaikkiaan. <i>Somme totale.</i>	
Helsinki	392	715	701	40	86	137	359	277	2,707	
Muut Uudenmaan läänin osat	307	188	323	1	14	19	91	31	924	
Turun ja Porin lääni	460	551	607	15	105	70	266	80	2,154	
Hämeen lääni	192	404	295	5	46	24	200	37	1,203	
Viipurin lääni	170	312	234	4	43	39	263	23	1,088	
Mikkelin lääni	42	103	82	4	5	8	65	14	323	
Kuopion lääni	145	240	131	8	19	8	121	19	691	
Vaasan lääni	76	140	104	5	19	29	97	15	485	
Oulun lääni	56	74	55	—	27	17	112	10	351	
Yhteensä	1,840	2,677	2,532	82	364	351	1,574	506	9,926	

Taul. 10. Miespuolisten työntekijäin ammatit ennen metalliteollisuuden tuloa.

Tab. 10. Métiers des ouvriers (hommes) avant leur entrée en service dans la métallurgie.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Teollisuus- ja käsiammatit. <i>Arts et métiers.</i>	Maanviljelys y. m. <i>Agriculture etc.</i>	Commerce et commu- nications.	Kauppa ja leiskus. liikenne. <i>Commerce et commu- nications.</i>	Siviilivirkä. <i>Fonction civile.</i>	Sotavirkä. <i>Service militaire.</i>	Palkollisia. <i>Gens de service.</i>	Työntekijöitä. <i>Ouvriers.</i>	Yhteensä ilmoitettuja ammattitehtäviä. <i>Total des professions mentionnées.</i>	Ilmoittamaton ammatti. <i>Métier non men- tionné.</i>	Kaiken kaikkiaan. <i>Somme totale.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Helsinki	394	124	122	29	5	85	180	939	1,762	2,701	
Muut Uudenmaan läänin osat	107	102	26	8	4	26	68	341	560	901	
Turun ja Porin lääni	314	153	207	6	1	140	176	997	1,135	2,132	
Hämeen lääni	428	119	17	3	3	49	157	776	364	1,140	
Viipurin lääni	132	14	33	3	1	6	131	320	764	1,084	
Mikkelin lääni	62	56	25	1	—	15	31	190	133	323	
Kuopion lääni	129	55	28	3	3	33	60	311	368	679	
Vaasan lääni	87	21	33	13	6	13	14	187	288	475	
Oulun lääni	67	11	4	1	—	1	—	84	267	351	
Yhteensä	1,720	655	495	67	23	368	817	4,145	5,641	9,786	

Taul. 11. Naispuolisten työntekijäin ammatit ennen metalliteollisuuden tuloa.

Tab. 11. Métiers des travailleuses avant leur entrée en service dans la métallurgie.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Teollisuus- ja käsiammatit. <i>Arts et métiers.</i>	Maanviljelys y. m. <i>Agriculture etc.</i>	Palkollisia. <i>Gens de service.</i>	Neulojia, siittäjiä. <i>Couturières, repus- seuses.</i>	Muut ammatit. <i>Autres professions.</i>	Yhteensä ilmoitettuja ammattitehtäviä. <i>Total des professions mentionnées.</i>	Ilmoittamaton ammatti. <i>Métier non men- tionné.</i>	Kaiken kaikkiaan. <i>Somme totale.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Helsinki	—	—	2	2	1	5	1	6
Muut Uudenmaan läänin osat	1	1	12	—	—	14	9	23
Turun ja Porin lääni	3	1	8	—	1	13	9	22
Hämeen lääni	3	3	17	—	2	25	38	63
Viipurin lääni	—	—	—	—	1	1	3	4
Kuopion lääni	2	1	6	—	—	9	3	12
Vaasan lääni	1	—	—	—	—	1	9	10
Yhteensä	10	6	45	2	5	68	72	140

Taul. 12. Työntekijäin

Tab. 12. Enfants

Paikkakunta. <i>Localité</i>		Miespuolisia työntekijöitä, naineita ja leskimiehiä, <i>Ouvriers (hommes) mariés ou veufs, ayant</i>						
		1	2	3	4	5	6	7
1		2	3	4	5	6	7	8
1 Uudenmaan lääni.								
2	Helsinki	329	270	219	144	90	49	35
3	Muut kaupungit	22	13	11	13	7	2	1
4	Maaseutu	79	88	68	48	46	31	18
5	Yhteensä	430	371	298	205	143	82	54
6 Turun ja Porin lääni.								
7	Kaupungit	222	199	170	151	88	56	24
8	Maaseutu	49	61	49	39	33	20	15
9	Yhteensä	271	260	219	190	121	76	39
10 Hämeen lääni.								
11	Kaupungit	106	101	92	64	50	33	15
12	Maaseutu	9	10	8	5	6	12	4
13	Yhteensä	115	111	100	69	56	45	19
14 Viipurin lääni.								
15	Kaupungit	127	92	84	66	33	25	11
16	Maaseutu	19	22	17	14	6	5	—
17	Yhteensä	146	114	101	80	39	30	11
18 Mikkelin lääni.								
19	Kaupungit	9	10	2	5	2	2	1
20	Maaseutu	24	25	23	17	13	11	6
21	Yhteensä	33	35	25	22	15	13	7
22 Kuopion lääni.								
23	Kaupungit	8	5	7	4	9	3	1
24	Maaseutu	53	57	65	51	38	29	14
25	Yhteensä	61	62	72	55	47	32	15
26 Vaasan lääni.								
27	Kaupungit	36	46	28	27	25	11	4
28	Maaseutu	5	8	9	6	4	2	—
29	Yhteensä	41	54	37	33	29	13	4
30 Oulun lääni.								
31	Kaupungit	41	24	24	15	16	12	3
32	Maaseutu	1	3	1	1	3	1	1
33	Yhteensä	42	27	25	16	19	13	4
34 Koko maa.								
35	Kaupungit	900	760	637	489	320	193	95
36	Maaseutu	239	374	240	181	149	111	58
37	Kaiken kaikkiaan	1,139	1,034	877	670	469	304	153

elossa olevat lapset.

vivants des ouvriers.

joilla on seuraava määrä lapsia. <i>le nombre suivant d'enfants.</i>						Yhteensä. <i>Total.</i>		Naispuolisia työntekijöitä, joilla ou seuraava määrä lapsia. <i>Travailleuses ayant le nombre suivant d'enfants.</i>						Yhteensä. <i>Total.</i>		
8	9	10	11	12	13	Isiä. <i>Pères.</i>	Lapsia. <i>Enfants.</i>	1	2	3	4	5	6	Aitejä. <i>Mères.</i>	Lapsia. <i>Enfants.</i>	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
16	6	5	1	1	—	1,165	3,346	2	—	—	—	—	—	2	2	1
—	2	—	—	—	—	71	205	—	—	—	—	—	—	—	—	2
12	3	—	—	—	—	393	1,316	4	3	1	1	1	1	11	28	3
28	11	5	1	1	—	1,629	4,867	6	3	1	1	1	1	13	30	4
12	7	4	1	—	—	934	2,888	5	2	—	—	—	—	7	9	5
4	4	—	—	—	1	275	945	—	1	—	1	—	1	3	12	6
16	11	4	1	—	1	1,209	3,833	5	3	—	1	—	1	10	21	7
14	4	—	—	—	—	479	1,541	8	3	—	2	—	1	14	28	8
1	4	1	—	—	—	60	257	—	—	—	—	3	—	3	15	9
15	8	1	—	—	—	539	1,798	8	3	—	2	3	1	17	43	10
5	4	—	—	—	—	447	1,295	—	—	—	—	—	—	—	—	11
7	3	—	—	—	—	93	313	1	—	1	—	—	—	2	4	12
12	7	—	—	—	—	540	1,608	1	—	1	—	—	—	2	4	13
1	—	—	—	—	—	32	92	—	—	—	—	—	—	—	—	14
1	—	—	—	—	—	120	392	—	—	—	—	—	—	—	—	15
2	—	—	—	—	—	152	484	—	—	—	—	—	—	—	—	16
1	—	—	—	—	—	38	133	—	—	—	—	—	—	—	—	17
8	—	2	—	—	—	317	1,112	2	1	1	—	—	1	5	13	18
9	—	2	—	—	—	355	1,245	2	1	1	—	—	1	5	13	19
4	1	—	—	—	—	182	580	—	—	—	—	—	—	—	—	20
1	—	—	—	—	—	35	112	—	—	2	—	—	—	2	6	21
5	1	—	—	—	—	217	692	—	—	2	—	—	—	2	6	22
3	2	1	2	—	—	143	468	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	11	42	—	—	—	—	—	—	—	—	24
3	2	1	2	—	—	154	510	—	—	—	—	—	—	—	—	25
56	26	10	4	1	—	3,491	10,548	15	5	—	2	—	1	23	39	26
34	14	3	—	—	1	1,304	4,489	7	5	5	2	4	3	26	78	27
90	40	13	4	1	1	4,795	15,037	22	10	5	4	4	4	49	117	28

Taul. 13. Miespuoliset työntekijät

Tab. 13. Distribution des ouvriers (hommes) par

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työntekijöitä, joiden ikä heidän <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>													
	7 v. 7 ans.	8 v. 8 ans.	9 v. 9 ans.	10 v. 10 ans.	11 v. 11 ans.	12 v. 12 ans.	13 v. 13 ans.	14 v. 14 ans.	15 v. 15 ans.	16 v. 16 ans.	17 v. 17 ans.	18 v. 18 ans.	19 v. 19 ans.	20 v. 20 ans.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Uudenmaan lääni.														
1 Helsinki	—	1	3	9	20	36	70	134	221	285	226	211	163	149
3 Muut kaupungit	—	—	1	3	2	4	10	11	15	10	8	11	5	10
4 Maaseutu	1	1	3	18	13	53	68	95	91	66	53	38	17	25
5 Yhteensä	1	2	7	30	35	93	148	240	327	361	287	260	185	184
Turun ja Porin lääni.														
7 Kaupungit	—	1	1	9	14	27	44	89	135	161	121	104	75	91
8 Maaseutu	—	—	3	9	15	19	45	56	60	59	36	30	19	14
9 Yhteensä	—	1	4	18	29	46	89	145	195	220	157	134	94	105
Hämeen lääni.														
11 Kaupungit	—	1	5	3	4	12	26	57	106	120	96	71	58	53
12 Maaseutu	—	1	—	2	1	4	8	13	11	8	5	6	8	2
13 Yhteensä	—	2	5	5	5	16	34	70	117	128	101	77	66	55
Viipurin lääni.														
15 Kaupungit	1	1	2	8	7	20	36	60	79	84	66	52	58	47
16 Maaseutu	—	—	2	—	2	3	7	9	13	18	14	11	7	6
17 Yhteensä	1	1	4	8	9	23	43	69	92	102	80	63	65	53
Mikkelin lääni.														
19 Kaupungit	—	—	1	2	—	—	3	5	9	9	10	5	6	2
20 Maaseutu	—	1	—	2	2	6	7	10	26	22	11	13	8	12
21 Yhteensä	—	1	1	4	2	6	10	15	35	31	21	18	14	14
Kuopion lääni.														
23 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	2	4	2	2	3	6	11	7
24 Maaseutu	1	—	3	5	8	23	34	57	84	66	48	32	26	24
25 Yhteensä	1	—	3	5	8	23	36	61	86	68	51	38	37	31
Vaasan lääni.														
27 Kaupungit	—	2	—	—	1	3	10	21	42	45	45	28	20	25
28 Maaseutu	—	—	—	—	—	4	4	5	9	11	3	5	2	3
29 Yhteensä	—	2	—	—	1	7	14	26	51	56	48	33	22	28
Oulun lääni.														
31 Kaupungit	—	—	1	1	1	6	10	32	32	40	27	33	20	18
32 Maaseutu	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	—	1
33 Yhteensä	—	—	1	1	1	7	10	33	32	40	28	34	20	19
34 Yhteensä kaupungeissa	1	6	14	35	49	108	211	413	641	756	602	521	416	402
35 Yhteensä maaseudulla	2	3	11	36	41	113	173	246	294	250	171	136	87	87
36 Kaiken kaikkiaan	3	9	25	71	90	221	384	659	935	1,006	773	657	503	489

jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan.

rapport à l'âge où ils ont débuté dans le métier.

ammattiin tullessaan oli
débuté dans le métier à l'âge de

ammattiin tullessaan oli débuté dans le métier à l'âge de																Yhteensä. Total.			
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
																	105	2,701	1
																	—	146	2
																	3	755	3
																			4
129	98	101	98	89	77	55	35	51	158	84	47	29	9	4	3	1	108	3,602	5
8	4	3	5	4	2	2	3	4	9	5	2	1	2	2	—	—	—	—	6
26	18	17	15	16	12	9	13	9	36	18	14	2	2	2	—	—	—	—	7
163	120	121	118	109	91	66	51	64	203	107	63	32	13	9	3	1	108	3,602	8
																			9
70	53	58	33	53	45	33	34	22	123	78	43	27	17	4	2	2	10	1,579	10
22	12	14	12	9	12	10	1	6	36	25	16	7	2	1	1	2	—	533	11
92	65	72	45	62	57	43	35	28	159	103	59	34	19	5	3	4	10	2,132	12
																			13
44	41	21	28	25	24	22	25	18	55	40	29	15	13	4	3	1	—	1,020	14
4	2	2	5	2	2	2	2	2	9	9	5	3	1	1	—	—	—	120	15
48	43	23	33	27	26	24	27	20	64	49	34	18	14	5	3	1	—	1,140	16
																			17
56	37	33	32	29	30	24	14	13	57	25	8	9	5	2	—	—	19	914	18
7	9	5	—	2	2	3	3	—	7	1	4	5	1	—	—	—	29	170	19
63	46	38	32	31	32	27	17	13	64	26	12	14	6	2	—	—	48	1,084	20
																			21
2	5	4	8	4	2	3	1	—	5	3	4	1	1	—	—	—	—	95	22
9	11	4	5	6	11	7	4	2	21	11	9	4	4	—	—	—	—	228	23
11	16	8	13	10	13	10	5	2	26	14	13	5	5	—	—	—	—	323	24
																			25
2	2	2	3	4	3	6	1	—	8	4	3	1	—	—	—	—	—	76	26
18	18	18	15	14	11	10	11	14	30	15	8	6	1	1	—	—	2	603	27
20	20	20	18	18	14	16	12	14	38	19	11	7	1	1	—	—	2	679	28
																			29
25	17	10	15	10	5	9	7	12	27	11	6	4	3	—	—	1	—	404	30
3	—	2	2	4	2	3	2	—	5	1	—	—	1	—	—	—	—	71	31
28	17	12	17	14	7	12	9	12	32	12	6	4	4	—	—	1	—	475	32
																			33
19	12	14	10	11	6	4	7	2	13	5	5	3	2	1	1	1	—	337	34
—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	2	—	1	—	1	—	—	—	14	35
19	12	14	10	13	6	4	7	2	16	7	5	4	2	2	1	1	—	351	36
355	269	246	232	229	194	158	127	122	455	255	147	90	52	17	9	6	134	7,272	37
89	70	62	54	55	52	44	36	33	147	82	56	28	12	7	1	2	34	2,514	38
444	339	308	286	284	246	202	163	155	602	337	203	118	64	24	10	8	168	9,786	39

Taul. 14. Naispuoliset työntekijät

Tab. 14. Distribution des ouvrières par rap-

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työntekijöitä, joiden ikä heidän <i>Nombre d'ouvrières ayant</i>											
	11 v. 11 ans.	12 v. 12 ans.	13 v. 13 ans.	14 v. 14 ans.	15 v. 15 ans.	16 v. 16 ans.	17 v. 17 ans.	18 v. 18 ans.	19 v. 19 ans.	20 v. 20 ans.	21 v. 21 ans.	22 v. 22 ans.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 Uudenmaan lääni.												
2 Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Maaseutu	1	—	1	1	1	2	—	2	—	2	1	—
4 Yhteensä	1	—	1	1	1	2	—	2	—	2	1	—
5 Turun ja Porin lääni.												
6 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1
7 Maaseutu	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—
8 Yhteensä	—	—	—	1	—	2	1	—	—	1	1	1
9 Hämeen lääni.												
10 Kaupungit	—	—	—	2	1	2	4	3	—	1	1	1
11 Maaseutu	—	—	1	5	7	8	1	3	1	—	—	—
12 Yhteensä	—	—	1	7	8	10	5	6	1	1	1	1
13 Viipurin lääni.												
14 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
15 Kuopion lääni.												
16 Maaseutu	—	—	—	—	1	3	2	—	—	—	—	—
17 Vaasan lääni.												
18 Maaseutu	1	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—
19 Yhteensä kaupungeissa	—	—	—	2	1	2	5	3	—	2	2	2
20 Yhteensä maaseudulla	2	—	3	8	9	16	3	7	2	2	1	—
21 Kaiken kaikkiaan	2	—	3	10	10	18	8	10	2	4	3	2

jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan.

port à l'âge où elles ont débuté dans le métier.

ammattiin tullessaan oli. débuté dans le métier à l'âge de														Yhteensä. Total.		
14 v. 23 ans.	15 v. 24 ans.	16 v. 25 ans.	17 v. 26 ans.	18 v. 27 ans.	19 v. 28 ans.	20 v. 29 ans.	21 v. 30-34 ans.	22 v. 35-39 ans.	23 v. 40-44 ans.	24 v. 45-49 ans.	25 v. 50-54 ans.	26 v. 55-59 ans.	27 v. 60-64 ans.	28 v. 65 v. ja enemmän 65 ans et au-dessus.	29 v. Ilmoita- non men- toine.	30
																6
	1						2		2						1	23
1	3			1		1	4	3	3					1	1	29
	1		1				3	1	1	1					2	15
								2								7
	1		1			1	3	3	1	2			1		2	22
3	1	2	1	1	1	1	5	3	2		1	1				32
										1					1	63
2	1						2									4
	1			2				1	1							12
	1			2				1	1							10
3	3	2	2	1	1	2	7	3	4	1	1	1			3	53
3	4			3		1	7	7	3	2	1		1	1	1	87
6	7	2	2	4	1	3	14	10	7	3	2	1	1	1	4	140

Taul. 15. Milloin ja minkä ikäisinä

Tab. 15. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport

Tallut kalenterivuonna. Epoque du début.	Työntekijöitä, joiden ikä heidän Nombre d'ouvriers ayant débuté															
	7 v. 7 ans.	8 v. 8 ans.	9 v. 9 ans.	10 v. 10 ans.	11 v. 11 ans.	12 v. 12 ans.	13 v. 13 ans.	14 v. 14 ans.	15 v. 15 ans.	16 v. 16 ans.	17 v. 17 ans.	18 v. 18 ans.	19 v. 19 ans.	20 v. 20 ans.	21 v. 21 ans.	22 v. 22 ans.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1 1840-44....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 1845-49....	—	—	—	1	—	1	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—
3 1850-54....	—	1	1	—	—	4	2	1	1	1	—	—	1	1	—	—
4 1855-59....	2	2	1	2	8	8	3	10	5	7	2	4	2	2	6	—
5 1860-64....	—	—	5	5	5	12	7	5	6	6	8	3	5	4	4	3
6 1865-69....	—	—	2	4	5	12	10	12	17	19	21	7	9	17	8	6
7 1870-74....	—	1	4	7	8	16	20	21	27	40	25	25	19	18	16	6
8 1875-79....	—	—	4	11	12	16	21	25	22	28	33	28	17	22	17	12
9 1880.....	—	—	—	1	2	4	6	7	8	9	5	7	6	2	4	3
10 1881.....	—	1	2	4	2	5	3	9	3	6	3	5	1	5	3	4
11 1882.....	—	1	1	3	2	3	3	1	7	3	5	7	1	4	3	1
12 1883.....	—	—	—	2	2	3	12	4	8	4	6	4	1	5	3	1
13 1884.....	—	2	—	1	2	3	5	6	8	4	5	5	1	1	3	3
14 1885.....	—	—	—	3	6	4	10	5	9	5	3	9	7	2	4	4
15 1886.....	1	—	—	1	2	11	5	8	7	12	8	6	2	2	6	6
16 1887.....	—	1	1	4	2	10	10	17	11	7	12	13	8	6	3	7
17 1888.....	—	—	—	1	2	5	10	12	9	21	9	8	8	4	6	4
18 1889.....	—	—	—	1	3	2	7	15	20	15	8	10	12	13	5	5
19 1890.....	—	—	1	4	6	6	7	14	14	15	13	17	8	9	13	6
20 1891.....	—	—	1	—	1	4	8	16	14	17	9	7	9	7	8	4
21 1892.....	—	—	1	2	2	8	9	15	18	21	12	9	5	9	7	12
22 1893.....	—	—	—	3	—	11	6	14	12	31	14	13	9	6	5	6
23 1894.....	—	—	1	2	—	9	11	11	31	32	13	10	11	10	7	5
24 1895.....	—	—	—	2	4	6	7	22	20	31	20	24	13	10	16	11
25 1896.....	—	—	—	2	2	6	10	23	24	33	23	12	15	10	18	13
26 1897.....	—	—	—	1	2	4	13	20	46	34	25	23	22	35	19	16
27 1898.....	—	—	—	1	1	7	13	23	34	32	17	30	20	21	23	14
28 1899.....	—	—	—	1	5	8	12	29	32	32	23	29	11	23	15	9
29 1900.....	—	—	—	—	1	8	12	20	28	25	24	20	22	25	20	13
30 1901.....	—	—	—	—	1	4	18	17	29	39	36	12	21	19	10	13
31 1902.....	—	—	—	—	1	3	18	35	32	51	35	31	19	19	18	20
32 1903.....	—	—	—	1	—	5	18	27	54	54	51	36	25	26	24	13
33 1904.....	—	—	—	—	—	8	28	42	72	70	51	53	37	30	25	19
34 1905.....	—	—	—	—	1	2	25	59	76	80	68	47	43	41	31	26
35 1906.....	—	—	—	—	—	1	16	59	97	69	64	49	36	25	35	29
36 1907.....	—	—	—	—	—	2	18	55	130	152	118	92	77	51	56	44
37 1908.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	2	—	5	3	1
38 ilm:ton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39 Yhteensä	3	9	25	71	90	221	384	659	935	1,006	773	657	503	480	444	339

miespuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet.

à l'époque où ils ont débuté et à leur âge lors du début.

ammattiin tullessaan oli dans le métier à l'âge de														Yhteensä. Total.	Tullut kalen- terivuonna. Epoque du début.			
29 v. 29 ans.	24 v. 24 ans.	25 v. 25 ans.	26 v. 26 ans.	27 v. 27 ans.	28 v. 28 ans.	29 v. 29 ans.	30-34 v. 30-34 ans.	35-39 v. 35-39 ans.	40-44 v. 40-44 ans.	45-49 v. 45-49 ans.	50-54 v. 50-54 ans.	55-59 v. 55-59 ans.	60-64 v. 60-64 ans.				65 v. ja enem. 65 ans et au-dessus.	ilmotta- maton. non men- tionné.
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1840—44	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1845—49	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1850—54	3
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	1855—59	4
2	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	88	1860—64	5
5	5	6	4	2	—	2	7	6	—	—	—	—	—	—	—	186	1865—69	6
7	8	11	3	6	4	3	10	4	3	—	—	—	—	—	—	312	1870—74	7
8	10	11	10	10	5	4	17	8	—	1	—	—	—	—	—	352	1875—79	8
3	3	4	1	—	3	3	5	2	1	3	—	—	—	—	—	92	1880	9
4	1	3	1	3	1	3	2	5	—	1	—	—	—	—	—	80	1881	10
5	1	—	4	5	—	3	8	1	—	—	—	—	—	—	—	72	1882	11
1	1	3	2	2	1	—	5	5	1	—	1	—	—	—	—	77	1883	12
3	1	1	—	—	2	—	4	2	1	—	—	—	—	—	—	63	1884	13
2	4	4	4	—	—	2	2	1	3	1	—	—	—	—	—	94	1885	14
—	6	2	2	—	2	2	4	—	2	2	—	—	—	—	—	99	1886	15
4	11	8	6	5	2	6	21	12	3	—	1	1	—	—	—	192	1887	16
4	8	10	5	3	5	3	17	4	1	2	—	—	—	—	—	161	1888	17
3	9	3	7	5	8	5	14	9	2	1	1	—	—	—	—	183	1889	18
6	8	9	3	7	5	2	15	12	3	1	1	1	—	—	—	206	1890	19
4	2	5	7	4	4	—	8	2	4	1	—	—	—	—	—	146	1891	20
7	3	8	3	3	7	3	15	6	5	3	2	1	—	—	—	196	1892	21
8	6	2	7	7	4	5	18	5	8	—	2	—	—	—	—	202	1893	22
13	5	6	2	5	3	4	12	5	1	5	2	—	—	—	—	216	1894	23
12	5	8	7	2	—	4	24	14	7	2	—	—	—	—	—	271	1895	24
10	16	13	10	7	2	4	19	8	4	—	1	—	1	—	—	286	1896	25
12	16	16	15	18	9	2	34	19	10	7	3	—	—	1	—	422	1897	26
10	15	14	10	12	7	15	32	20	17	9	6	4	1	1	—	400	1898	27
12	13	10	17	7	9	4	20	14	12	6	2	2	1	—	—	358	1899	28
10	13	14	6	10	5	7	29	17	12	2	2	2	1	1	—	349	1900	29
10	9	11	7	6	11	6	15	15	7	4	7	—	1	1	—	329	1901	30
12	12	12	13	10	9	7	37	15	7	4	10	—	—	—	—	430	1902	31
22	14	21	19	9	8	13	38	19	15	7	3	3	1	—	—	526	1903	32
19	16	15	11	10	6	6	41	16	9	9	1	1	—	1	—	596	1904	33
25	19	14	15	6	13	12	29	17	11	10	3	2	1	—	—	676	1905	34
24	11	17	14	12	10	8	34	30	22	8	2	—	3	—	—	675	1906	35
39	33	19	28	24	18	15	60	40	29	28	14	7	—	3	—	1,152	1907	36
1	1	1	2	—	—	—	4	4	3	1	—	—	—	—	—	33	1908	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	168	168	ilm:ton	38
308	286	284	246	202	163	155	602	337	203	118	64	24	10	8	168	9,786		

Taul. 16. Milloin ja minkä ikäisinä

Tab. 16. Distribution des ouvrières par rapport à

Tullut kalenterivuonna. <i>Epoque du début.</i>		Työntekijöitä, joiden ikä heidän <i>Nombre d'ouvrières</i>													
		11 v. <i>11 ans.</i>	12 v. <i>12 ans.</i>	13 v. <i>13 ans.</i>	14 v. <i>14 ans.</i>	15 v. <i>15 ans.</i>	16 v. <i>16 ans.</i>	17 v. <i>17 ans.</i>	18 v. <i>18 ans.</i>	19 v. <i>19 ans.</i>	20 v. <i>20 ans.</i>	21 v. <i>21 ans.</i>	22 v. <i>22 ans.</i>	23 v. <i>23 ans.</i>	24 v. <i>24 ans.</i>
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	1880	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	1888	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	1890	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	1892	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
5	1893	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
6	1894	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
7	1895	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
8	1896	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	1897	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
10	1898	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
11	1899	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	1900	1	—	1	1	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—
13	1901	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1
14	1902	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
15	1903	—	—	—	—	1	3	2	1	—	—	—	—	1	—
16	1904	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	1	—	—	—
17	1905	—	—	—	1	—	3	1	1	—	—	1	—	—	1
18	1906	—	—	—	3	3	3	1	2	1	2	—	—	—	—
19	1907	—	—	1	3	2	4	4	4	—	—	—	1	—	2
20	1908	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
21	ilmaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Yhteensä	2	—	3	10	10	18	8	10	2	4	3	2	6	7

naispuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet.

L'époque où elles ont débuté et à leur âge lors du début.

ammattiin tullessaan oli ayant débuté à l'âge de													Yhteensä. Total.	Tallat kalenteri- vuonna. Epoque du début.	
25 v. 25 ans.	26 v. 26 ans.	27 v. 27 ans.	28 v. 28 ans.	29 v. 29 ans.	30-34 v. 30-34 ans.	35-39 v. 35-39 ans.	40-44 v. 40-44 ans.	45-49 v. 45-49 ans.	50-54 v. 50-54 ans.	55-59 v. 55-59 ans.	60-64 v. 60-64 ans.	65 v. ja enem. 65 ans et au-dessus.			ilmoitta- maton. non men- tionné.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1880
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1888
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1890
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1892
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1893
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1894
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1895
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1896
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1897
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1898
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1899
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	1900
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1901
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1902
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1903
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1904
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1905
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	1906
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	1907
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1908
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	ilm:ton
2	2	4	1	3	14	10	7	3	2	1	1	1	4	140	

Taul. 17. Miespuolisten työntekijäin

Tab. 17. Nombre d'années de service des

Paikkakunta. Localité.	Työntekijöitä, jotka Nombre d'ouvriers ayant travaillé													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Uudenmaan lääni.														
Helsinki.....	995	358	241	186	140	106	93	62	44	51	65	41	42	
Muut kaupungit.....	34	20	19	8	10	8	2	6	4	4	5	1	3	
Maaseutu.....	106	84	88	87	41	30	24	16	17	29	40	17	22	
Yhteensä	1,135	462	348	281	191	144	119	84	65	84	110	59	67	
Turun ja Porin lääni.														
Kaupungit.....	485	164	121	99	66	49	42	62	46	65	50	25	17	
Maaseutu.....	148	65	61	42	21	24	15	12	19	26	17	15	3	
Yhteensä	633	229	182	141	87	73	57	74	65	91	67	40	20	
Hämeen lääni.														
Kaupungit.....	373	168	84	49	80	27	38	49	42	29	23	10	2	
Maaseutu.....	35	18	6	6	1	5	2	3	5	8	1	2	2	
Yhteensä	408	186	90	55	81	32	40	52	47	37	24	12	4	
Viipurin lääni.														
Kaupungit.....	254	120	91	102	69	58	33	40	37	28	16	18	7	
Maaseutu.....	47	19	21	12	13	9	9	8	2	7	6	2	1	
Yhteensä	301	139	112	114	82	67	42	48	39	35	22	20	8	
Mikkelin lääni.														
Kaupungit.....	42	18	11	12	5	3	—	—	1	1	1	—	—	
Maaseutu.....	71	26	10	18	26	19	5	6	3	3	3	4	2	
Yhteensä	113	44	21	30	31	22	5	6	4	4	4	4	2	
Kuopion lääni.														
Kaupungit.....	11	8	10	9	6	2	6	5	7	1	1	—	—	
Maaseutu.....	98	42	41	60	65	25	23	15	15	19	21	14	15	
Yhteensä	109	50	51	69	71	27	29	20	22	20	22	14	15	
Vaasan lääni.														
Kaupungit.....	156	59	35	22	25	12	7	18	19	9	5	2	6	
Maaseutu.....	19	27	—	2	2	6	7	2	—	1	2	—	—	
Yhteensä	175	86	35	24	27	18	14	20	19	10	7	2	6	
Oulun lääni.														
Kaupungit.....	94	29	33	26	27	21	13	9	17	11	9	6	3	
Maaseutu.....	1	—	1	1	—	—	—	1	1	1	1	2	—	
Yhteensä	95	29	34	27	27	21	13	10	18	12	10	8	3	
Yhteensä kaupungeissa.....	2,444	944	645	513	428	286	234	251	217	199	175	103	80	
Yhteensä maaseudulla.....	525	281	228	228	169	118	85	63	62	94	91	56	45	
Kaiken kaikkiaan	2,969	1,225	873	741	597	404	319	314	279	293	266	159	125	

palvelusaika viimeisen työnantajan luona.

ouvriers (hommes) chez leur dernier patron.

ovat palvelleet
chez leur dernier patron durant

Hittoman ajan, temps non mentionné.																Yhteensä. Total.	
15-16 v.	13-14 v.	14-15 v.	16-17 v.	17-18 v.	18-19 v.	19-20 v.	20-25 v.	25-30 v.	30-35 v.	35-40 v.	40-45 v.	45-50 v.	50-55 v.	55-60 v.	60-65 v.	80-85 v.	32
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1
31	22	29	18	29	13	10	55	28	23	10	1	—	—	—	—	8	2,701
1	1	2	1	1	2	1	6	2	5	—	—	—	—	—	—	—	146
14	8	4	4	14	6	10	30	16	16	9	10	4	4	3	—	2	755
46	31	35	23	44	21	21	91	46	44	19	11	4	4	3	—	10	3,602
13	18	28	23	21	24	13	37	51	19	21	6	6	7	—	—	1	1,579
6	4	10	9	5	17	3	10	12	3	1	2	2	1	—	—	—	553
19	22	38	32	26	41	16	47	63	22	22	8	8	8	—	—	1	2,132
5	2	1	2	6	6	6	5	7	3	2	—	—	—	—	—	1	1,020
1	2	—	—	1	1	2	5	4	6	1	1	—	2	—	—	—	120
6	4	1	2	7	7	8	10	11	9	3	1	—	2	—	—	1	1,140
3	4	4	2	4	1	—	9	6	6	1	—	—	—	—	—	1	914
1	2	1	3	—	—	—	1	2	4	—	—	—	—	—	—	—	170
4	6	5	5	4	1	—	10	8	10	1	—	—	—	—	—	1	1,084
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
2	4	1	2	2	3	2	8	3	1	4	—	—	—	—	—	—	228
2	4	2	2	2	3	2	8	3	1	4	—	—	—	—	—	—	323
1	1	—	1	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	76
12	8	12	8	6	10	6	26	12	12	17	12	5	2	1	1	—	603
13	9	12	9	8	12	6	27	12	12	17	12	5	2	1	1	2	679
4	1	—	5	1	2	1	10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	404
—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71
4	1	—	7	1	2	1	11	5	—	—	—	—	—	—	—	—	475
2	5	5	1	4	4	—	11	4	3	—	—	—	—	—	—	—	337
1	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
3	5	5	1	7	4	—	12	4	3	—	—	—	—	—	—	—	351
60	54	70	53	68	54	31	134	103	59	34	7	6	7	—	—	13	7,272
37	28	28	28	31	37	23	82	49	42	32	25	11	9	4	1	2	2,514
97	82	98	81	99	91	54	216	152	101	66	32	17	16	4	1	15	9,786

Taul. 18. Naispuolisten työntekijäin palvelusaika viimeisen työnantajan luona.

Tab. 18. Nombre d'années de service des ouvrières chez leur dernier patron.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työntekijöitä, jotka ovat palvelleet <i>Nombre d'ouvrières ayant travaillé chez leur dernier patron durant</i>														Yhteensä. <i>Total.</i>
	enint. 1 v. tai alle dessous.	1-2 v. ans.	2-3 v. ans.	3-4 v. ans.	4-5 v. ans.	5-6 v. ans.	6-7 v. ans.	7-8 v. ans.	8-9 v. ans.	9-10 v. ans.	10-11 v. ans.	11-12 v. ans.	13-14 v. ans.	15-18 v. ans.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Uudenmaan lääni.															
Helsinki	3	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6
Maaseutu	4	4	2	3	3	2	—	1	1	—	2	—	1	—	23
Yhteensä	7	5	3	3	3	2	—	2	1	—	2	—	1	—	29
Turun ja Porin lääni.															
Kaupungit	8	1	2	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	15
Maaseutu	3	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	7
Yhteensä	11	2	3	1	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	22
Hämeen lääni.															
Kaupungit	12	2	1	—	9	1	—	1	5	—	—	—	1	—	32
Maaseutu	11	8	2	4	2	—	1	2	—	—	—	—	—	1	31
Yhteensä	23	10	3	4	11	1	1	3	5	—	—	—	1	1	63
Viipurin lääni.															
Maaseutu	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Kuopion lääni.															
Maaseutu	3	2	—	1	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	12
Vaasan lääni.															
Maaseutu	2	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	10
Yhteensä kaupungeissa	23	4	4	—	10	1	1	3	6	—	—	—	1	—	53
Yhteensä maaseudulla	26	23	5	9	7	3	2	5	1	1	2	1	1	1	87
Käiken kaikkiaan	49	27	9	9	17	4	3	8	7	1	2	1	2	1	140

Taul. 19. Ulkomaalla työskennelleet työntekijät.

Tab. 19. Ouvriers ayant travaillé à l'étranger.

Ammattiryhmät. <i>Métiers.</i>	Työntekijöitä, jotka ovat työskennelleet <i>Nombre d'ouvriers ayant travaillé en</i>							Työntekijöitä, jotka ovat työskennelleet ulkomaalla <i>Nombre d'ouvriers ayant travaillé à l'étranger pendant</i>					Yhteensä. <i>Total.</i>
	<i>Yonkijalla. Russie.</i>	<i>Skandinaviassa ja Tanskassa Suède, Norvège ou Danemark.</i>	<i>Saksassa. Allemagne.</i>	<i>Englannissa. Angleterre.</i>	<i>muissa Euroopan maissa. autres pays d'Europe.</i>	<i>Euroopan ulkopuoli- sissa maissa. pays non d'Europe.</i>	<i>Yhteensä. Total.</i>	<i>vuotta lyhem. ajan. moins d'un an.</i>	<i>1-2 v.</i>	<i>2-3 v.</i>	<i>3 v. ja enem. 3 ans et au-dessus.</i>	<i>lirittoman ajan. un temps non men- sonné.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Työmest. ja esimiehiä ..	10	6	6	—	2	1	25	4	4	2	5	4	19
Metallityöntekijöitä	466	202	26	15	9	118	836	139	105	78	340	84	746
Puutyöntekijöitä	56	19	—	—	—	22	97	9	17	8	45	16	95
Koneenkäytt., lämmitt. .	9	—	—	1	—	3	13	1	1	3	6	1	12
Muita	33	21	4	1	—	15	74	12	12	6	26	13	69
Yhteensä	574	248	36	17	11	159	1,045	165	139	97	422	118	941

Taul. 20. Apukassain jäseninä olevat työntekijät.

Tab. 20. Ouvriers participant aux caisses de secours.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä <i>Hommes</i>							Naispuolisia työntek. <i>Femmes</i>		
	naimatt., kuuluu <i>célibataires, partici-</i> <i>pant à</i>			nain. ja leskimiehiä, kuuluu <i>mariés et veufs, par-</i> <i>ticipant à</i>			Yhteensä. <i>Total.</i>	nain. ja leskiä, kuuluu <i>mariés et veufs,</i> <i>partic.</i> <i>à</i>	naimatt., kuuluu <i>célibataires,</i> <i>partic.</i> <i>à</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
	1 kass. <i>1 caisse</i>	2 kass. <i>2 cais.</i>	3 kass. <i>3 cais.</i>	1 kass. <i>1 cais.</i>	2 kass. <i>2 cais.</i>	3 kass. <i>3 cais.</i>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Uudenmaan lääni.										
Helsinki	213	2	—	742	7	—	964	1	—	1
Muut kaupungit	10	—	—	27	—	—	37	—	—	—
Maaseutu	210	—	1	409	—	—	620	13	4	17
Yhteensä	433	2	1	1,178	7	—	1,621	14	4	18
Turun ja Porin lääni.										
Kaupungit	73	—	—	527	4	2	606	2	—	2
Maaseutu	73	—	—	150	—	—	223	—	1	1
Yhteensä	146	—	—	677	4	2	829	2	1	3
Hämeen lääni.										
Kaupungit	258	—	—	385	2	—	646	8	5	13
Maaseutu	18	—	—	52	—	—	70	—	1	1
Yhteensä	276	1	—	437	2	—	716	8	6	14
Viipurin lääni.										
Kaupungit	7	—	—	167	6	—	180	—	—	—
Maaseutu	42	—	—	69	1	—	112	—	—	—
Yhteensä	49	—	—	236	7	—	292	—	—	—
Mikkelin lääni.										
Kaupungit	29	—	—	25	—	—	54	—	—	—
Maaseutu	68	—	—	94	—	—	162	—	—	—
Yhteensä	97	—	—	119	—	—	216	—	—	—
Kuopion lääni.										
Kaupungit	22	—	—	39	—	—	61	—	—	—
Maaseutu	324	—	—	263	—	—	587	6	5	11
Yhteensä	346	—	—	302	—	—	648	6	5	11
Vaasan lääni.										
Kaupungit	90	1	—	130	7	—	228	—	—	—
Maaseutu	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—
Yhteensä	90	1	—	133	7	—	231	—	—	—
Oulun lääni.										
Kaupungit	114	—	—	150	—	—	264	—	—	—
Maaseutu	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
Yhteensä	114	—	—	151	—	—	265	—	—	—
Yhteensä kaupungeissa	816	4	—	2,192	26	2	3,040	11	5	16
Yhteensä maaseudulla	735	—	1	1,041	1	—	1,778	19	11	30
Kalken kaikkiaan	1,551	4	1	3,233	27	2	4,818	30	16	46

Taulu 21. Työväen- tai ammattiyhdistyksen jäseniä olevat työntekijät.

Tab. 21. Ouvriers inscrits comme membres dans les associations ouvrières et syndicats professionnels.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Miehiä. <i>Hommes.</i>	Naisia. <i>Femmes.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
1	2	3	4
Uudenmaan lääni.			
Helsinki	1,210	2	1,212
Muut kaupungit	32	—	32
Maaseutu	358	7	365
Yhteensä	1,600	9	1,609
Turun ja Porin lääni.			
Kaupungit	655	2	657
Maaseutu	255	2	257
Yhteensä	910	4	914
Hämeen lääni.			
Kaupungit	605	6	611
Maaseutu	72	10	82
Yhteensä	677	16	693
Viipurin lääni.			
Kaupungit	442	—	442
Maaseutu	103	—	103
Yhteensä	545	—	545
Mikkelin lääni.			
Kaupungit	65	—	65
Maaseutu	127	—	127
Yhteensä	192	—	192
Kuopion lääni.			
Kaupungit	59	—	59
Maaseutu	387	10	397
Yhteensä	446	10	456
Vaasan lääni.			
Kaupungit	239	—	239
Maaseutu	25	4	29
Yhteensä	264	4	268
Oulun lääni.			
Kaupungit	190	—	190
Maaseutu	6	—	6
Yhteensä	196	—	196
Yhteensä kaupungeissa	3,497	10	3,507
Yhteensä maaseudulla	1,333	33	1,366
Kalken kaikkiaan	4,830	43	4,873

Taulu 22. Raittiusseuran jäseniä olevat työntekijät.

Tab. 22. Ouvriers inscrits dans les sociétés d'abstinence contre l'alcool.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Miehiä. <i>Hommes.</i>	Naisia. <i>Femmes.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
1	2	3	4
Uudenmaan lääni.			
Helsinki	122	—	122
Muut kaupungit	13	—	13
Maaseutu	26	—	26
Yhteensä	161	—	161
Turun ja Porin lääni.			
Kaupungit	48	1	49
Maaseutu	19	—	19
Yhteensä	67	1	68
Hämeen lääni.			
Kaupungit	35	—	35
Viipurin lääni.			
Kaupungit	59	—	59
Maaseutu	22	—	22
Yhteensä	81	—	81
Mikkelin lääni.			
Kaupungit	3	—	3
Maaseutu	20	—	20
Yhteensä	23	—	23
Kuopion lääni.			
Kaupungit	16	—	16
Maaseutu	53	—	53
Yhteensä	69	—	69
Vaasan lääni.			
Kaupungit	24	—	24
Maaseutu	1	1	2
Yhteensä	25	1	26
Oulun lääni.			
Kaupungit	25	—	25
Maaseutu	1	—	1
Yhteensä	26	—	26
Yhteensä kaupungeissa	345	1	346
Yhteensä maaseudulla	142	1	143
Kaiken kalkkiaän	487	2	489

Taulu 23. Työntekijäin taudit (heidän omain tiedonantajensa mukaan).

Tab. 23. Maladies des ouvriers (d'après les indications de ceux-ci).

Taudin laatu. <i>Maladies</i>	Uudenmaan lääni. <i>Gouvernement de Nylande.</i>			Turun ja Porin lääni. <i>Gouv't d'Åbo et de Björneborg.</i>		Hämeen lääni. <i>Gouv't de Tavastehus.</i>		Viipurin lääni. <i>Gouv't de Vibourg.</i>		Mikkelin lääni. <i>Gouv't de S:t Michel.</i>		Kuopion lääni. <i>Gouv't de Kuopio.</i>		Vaasan lääni. <i>Gouv't de Vasa.</i>		Oulun lääni. <i>Gouv't d'Uleåborg.</i>		Koko maa. <i>Ensemble du pays.</i>	
	Helsingfors.	Helelnki.	Mant kaup. Aitres villes.	Maseentn. Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.	Kaupungit. Villes.	Maseentn. Compagne.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Yleinen heikkous....	11	—	1	8	3	17	—	2	—	—	1	1	3	1	—	—	—	40	8
Hermostuneisuus....	5	—	10	7	1	11	—	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	27	11
Kolotus selässä tai kyljessä.....	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	—
Selkä heikko tai viallinen.....	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
Reumatismi.....	31	3	13	45	8	37	1	38	2	—	3	4	12	10	—	2	—	170	39
Vilutauti.....	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Sokeritauti.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Selkädintauti.....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Kaatuvatauti.....	1	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Tanssitauti.....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Keuhkotauti ja muut tuberkelitaudit....	12	1	7	13	2	13	—	3	4	—	1	2	5	1	—	2	—	47	19
Hengityselinten taudit.....	62	—	4	62	11	12	—	5	1	—	3	1	8	3	—	—	—	145	27
Verensylyky.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
Sydänviat.....	15	—	5	12	1	4	1	9	1	—	1	—	6	1	—	—	—	41	15
Maha- ja suolitautit.....	85	3	30	48	22	41	—	25	1	—	2	2	11	11	—	4	—	219	66
Maksatauti.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Virtsaelinten taudit..	4	—	—	2	1	4	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	13	1
Sukupuolitauti.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Silmätaudit.....	2	—	—	3	—	2	1	3	—	—	—	—	2	1	—	—	—	11	3
Korvataudit.....	5	1	—	4	1	4	—	1	—	—	1	—	5	3	—	—	—	18	7
Ihottuma.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Tyrät.....	12	—	4	6	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	5
Syöpä.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Kipeät sääret ja jalat	4	—	—	1	—	4	—	2	—	—	—	1	1	—	1	1	—	13	2
Ruusu jaloissa.....	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5	—
Luumätä.....	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1
Yhteensä	255	9	75	217	53	163	4	93	9	—	12	13	55	33	1	11	—	794	209

Taulu 24. Työntekijäin työssä saamia tapaturmaisia

Tab. 24. *Infirmités ayant atteint les ouvriers par suite*

Vamman laatu. <i>Genre de l'infirmité.</i>	Uudenmaan lääni. <i>Gouvernement de Nylande.</i>			Turun ja Porin lääni. <i>Gouvt. d'Åbo et de Björneborg.</i>		Hämeen lääni. <i>Gouvt. de Tavastehus.</i>	
	Helsinki. <i>Helsingfors.</i>	Muut kaup. <i>Autres villes.</i>	Maaseutu. <i>Campagne.</i>	Kaupungit. <i>Villes.</i>	Maaseutu. <i>Campagne.</i>	Kaupungit. <i>Villes.</i>	Maaseutu. <i>Campagne.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Palovammoja	—	—	—	1	—	—	—
2 Yleisiä ruhje- tai puristusvammoja	1	—	1	—	—	—	—
3 Korvavammoja	1	—	—	1	—	—	1
4 Silmävammoja	33	5	6	24	10	16	2
5 Muita päänvammoja	4	—	—	3	—	13	—
6 Hartiat ja selkäranka vioittuneet	3	—	—	6	1	3	—
7 Käsivarren tai käden vammoja..	82	7	30	51	21	33	3
8 Keuhkot tai rintakehä vioittu- neet	6	1	2	7	1	1	—
9 Vatsanpohjan vammoja	1	1	—	3	1	1	—
10 Säären tai jalan vammoja	28	1	6	24	5	12	—
11 Tyrät	1	1	4	7	1	1	—
12 Yhteensä	160	16	49	127	40	80	6

vammoja (heidän omain tiedonantojensa mukaan.)

d'accidents pendant le travail (indications des ouvriers).

Viipurin lääni. <i>Gouv: t de Vibourg.</i>		Mikkelin lääni. <i>Gouv: t de S: t Michel.</i>		Kuopion lääni. <i>Gouv: t de Kuopio.</i>		Vaasan lääni. <i>Gouv: t de Vasa.</i>		Oulun lääni. <i>Gouv: t d'Uleåborg.</i>		Koko maa. <i>Ensemble du pays.</i>	
Kaupungit. Villes.	Maseutu. Campagne.	Kaupungit. Villes.	Maseutu. Campagne.	Kaupungit. Villes.	Maseutu. Campagne.	Kaupungit. Villes.	Maseutu. Campagne.	Kaupungit. Villes.	Maseutu. Campagne.	Kaupungit. Villes.	Maseutu. Campagne.
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	3	2
4	2	3	5	3	6	3	—	3	—	94	31
4	—	—	—	1	9	—	—	—	—	25	9
1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	14	2
36	6	4	11	—	50	14	1	7	1	234	123
—	—	—	2	—	4	—	—	—	—	15	9
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6	2
13	2	—	—	1	20	3	—	—	—	82	33
4	2	—	—	—	—	1	—	1	—	16	7
63	13	8	19	5	91	21	1	13	1	493	220

Taulu 25. Työntekijäin

Tab. 25. Langue et degré

Paikkakunta. Localité.	Ruotsia puhuvia <i>Ouvriers parlant le suédois</i>						Suomea puhuvia <i>Ouvriers parlant le finnois.</i>						Ruotsia <i>Ouvriers</i>			
	korkeamp. koul. käyneitä. <i>ajant. fréquenté l'école communale.</i>	kansakoulu käyneitä. <i>ajant. fréquenté l'école communale.</i>	kansak. käymätt. <i>n'ont pas fréquenté l'école communale</i>				Yhteensä. <i>Total.</i>	korkeamp. koul. käyneitä. <i>ajant. fréquenté l'enseignement secondaire.</i>	kansakoulu käyneitä. <i>ajant. fréquenté l'école communale.</i>	kansak. käymätt. <i>n'ont pas fréquenté l'école communale</i>				Yhteensä. <i>Total.</i>	korkeamp. koul. käyneitä. <i>ajant. fréquenté l'enseignement secondaire.</i>	kansakoulu käyneitä. <i>ajant. fréquenté l'école communale.</i>
			Inku- ja kirj.- taidott.	ainoastaan Inkutahtoista. <i>sachant lire seulement.</i>	Inku- ja kirj.- tahtoista. <i>sachant lire et écrire.</i>	andajalukut.				Inku- ja kirj.- taidott.	ainoastaan Inkutahtoista. <i>sachant lire seulement.</i>	Inku- ja kirj.- tahtoista. <i>sachant lire et écrire.</i>	andajalukut.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Uudenmaan lääni.																
1 Helsinki	17	82	35	21	2	157	102	810	441	97	2	1,452	186	591		
2 Muut kaupungit	6	22	3	3	—	34	—	17	6	2	—	25	7	62		
3 Maaseutu	2	164	42	15	—	223	4	147	87	27	2	267	4	169		
4 Yhteensä	25	268	80	39	2	414	106	974	534	126	4	1,744	197	822		
Turun ja Porin lääni.																
6 Kaupungit	5	17	10	4	—	36	30	553	310	148	1	1,042	74	255		
7 Maaseutu	—	56	27	14	—	97	3	158	84	34	2	281	6	98		
8 Yhteensä	5	73	37	18	—	133	33	711	394	182	3	1,323	80	353		
Hämeen lääni.																
10 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	48	596	229	69	4	946	17	52		
11 Maaseutu	—	3	—	—	—	3	1	74	29	18	1	123	—	16		
12 Yhteensä	—	3	—	—	—	3	49	670	258	87	5	1,069	17	68		
Viipurin lääni.																
14 Kaupungit	2	1	5	1	—	9	47	422	237	28	2	736	35	66		
15 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	2	90	49	6	2	149	3	17		
16 Yhteensä	2	1	5	1	—	9	49	512	286	34	4	885	38	83		
Mikkelin lääni.																
18 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	3	52	28	4	1	88	2	3		
19 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	6	89	78	41	3	217	6	1		
20 Yhteensä	—	—	—	—	—	—	9	141	106	45	4	305	8	4		
Kuopion lääni.																
22 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	4	33	30	2	—	69	1	2		
23 Maaseutu	—	1	—	—	—	1	14	336	141	95	10	596	4	8		
24 Yhteensä	—	1	—	—	—	1	18	369	171	97	10	665	5	10		
Vaasan lääni.																
26 Kaupungit	5	56	19	4	—	84	12	100	58	7	1	178	15	87		
27 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	34	23	11	—	68	—	9		
28 Yhteensä	5	56	19	4	—	84	12	134	81	18	1	246	15	96		
Oulun lääni.																
30 Kaupungit	—	1	—	—	—	1	30	179	78	17	1	305	10	11		
31 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	7	5	1	—	13	—	1		
32 Yhteensä	—	1	—	—	—	1	30	186	83	18	1	318	10	12		
34 Yhteensä kaupungeissa	35	179	72	33	2	321	276	2,762	1,417	374	12	4,841	347	1,129		
35 Yhteensä maaseudulla	2	224	69	29	—	324	30	935	496	233	20	1,714	23	319		
36 Kaiken kaikkiaan	37	403	141	62	2	645	306	3,697	1,913	607	32	6,555	370	1,448		

kieli- ja sivistysolot.
d'éducation des ouvriers.

ja suomea puhuvia <i>parlant le suédots et le finnois</i>				Venettä puhuvia <i>Ouvriers parlant le russe</i>						Muita vieraita kieliä puhuvia <i>Ouvriers parlant d'autres langues étrangères</i>						Yhteensä. <i>Total.</i>	Kuuronmykkeitä. <i>Sovrais-morts.</i>	Ilmoittamattomia. <i>Non mentionné.</i>	Kaiken kaikkiaan. <i>Somme total.</i>
kansak. käymätt. <i>n'ont pas fréquenté l'école communale</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	korkeamp. koul. käyneitä <i>ayant fréquenté l'enseignement secondaire.</i>	kansak. käymätt. <i>n'ont pas fréquenté l'école communale</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	korkeamp. koul. käyneitä <i>ayant fréquenté l'enseignement secondaire.</i>	kansak. käymätt. <i>n'ont pas fréquenté l'école communale</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	korkeamp. koul. käyneitä <i>ayant fréquenté l'école communale.</i>	kansak. käymätt. <i>n'ont pas fréquenté l'école communale</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>					
luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>	ainoastaan lukutaitoisia. <i>sachant lire seulement.</i>			luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>	ainoastaan lukutaitoisia. <i>sachant lire seulement.</i>			luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>	ainoastaan lukutaitoisia. <i>sachant lire seulement.</i>			luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>	ainoastaan lukutaitoisia. <i>sachant lire seulement.</i>		luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>	ainoastaan lukutaitoisia. <i>sachant lire seulement.</i>	luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>	ainoastaan lukutaitoisia. <i>sachant lire seulement.</i>	luku- ja kirj.- taidott. <i>analphabètes.</i>
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
213	36	3	1,029	—	12	3	1	2	18	3	26	6	1	—	36	—	15	2,707	
13	5	—	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146	
85	23	—	281	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	778	
311	64	3	1,397	—	12	3	1	2	18	3	26	6	1	—	36	1	21	3,631	
135	38	—	502	—	1	—	1	—	2	—	4	—	—	—	4	2	6	1,504	
58	15	1	178	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	3	560	
193	53	1	680	—	1	—	1	—	2	—	4	1	—	—	5	2	9	2,154	
27	3	—	99	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	4	1,052	
8	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	151	
35	3	—	123	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	5	1,203	
39	—	2	142	—	3	—	—	1	4	3	7	2	—	—	12	—	11	914	
4	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	174	
43	—	2	166	—	3	—	—	1	4	3	8	2	—	—	13	—	11	1,088	
1	—	—	6	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	95	
2	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	228	
3	—	—	15	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	323	
—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	76	
2	1	—	15	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	1	615	
2	1	—	18	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	5	691	
28	4	—	134	—	2	2	—	—	4	—	3	1	—	—	4	—	—	404	
—	4	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	
28	8	—	147	—	2	2	—	—	4	—	3	1	—	—	4	—	—	485	
8	1	—	30	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	337	
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
8	1	—	31	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	351	
464	87	5	2,032	—	18	6	2	3	29	7	42	9	1	—	59	3	40	7,325	
159	43	1	545	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3	4	11	—	2,601	
623	130	6	2,577	—	18	6	2	3	29	7	44	10	1	—	62	7	51	9,926	

Taulu 26. Työntekijäin

Tab. 26. Domiciles

Paikkakunta. <i>Localité</i>	Työntekijöitä, joilla <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>									
	Ainoastaan keittiö <i>Cuisine seulement</i>		1 huone keittiöttä <i>1 chambre sans cuisine</i>		1 huone ja osa keittiöön <i>1 chambre et part de cuisine</i>		1 huone ja keittiö <i>1 chambre et cuisine</i>		2 huonetta keittiöttä <i>2 chambres sans cuisine</i>	
	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Uudenmaan lääni.										
1 Helsinki	92	—	1,004	6	12	—	404	—	7	—
2 Porvoo	2	—	17	—	—	—	10	—	—	—
3 Hanko	21	—	6	—	1	—	27	—	—	—
4 Pohjan pit.	197	3	10	—	1	—	54	—	—	—
5 Pyhäjärven pit.	24	—	17	—	1	—	37	—	1	—
6 Tuusulan pit.	29	4	10	3	—	—	42	1	—	—
7 Ruotsinpyhtään pit.	—	—	10	—	—	—	12	—	—	—
8										
9 Koko lääni	365	7	1,074	9	15	—	586	1	8	—
Turun ja Porin lääni.										
10										
11 Turku	107	—	493	11	—	—	178	—	18	—
12 Pori	8	—	7	—	87	—	141	—	—	—
13 Kaarinan pit.	—	—	16	1	—	—	7	—	—	—
14 Kemiön pit.	—	—	67	2	—	—	36	1	—	—
15 Perniön pit.	—	—	95	—	1	—	18	—	1	—
16 Porin maaseur.	10	—	1	—	12	—	37	—	—	—
17 Noormarkun pit.	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—
18 Loimaan pit.	8	—	1	—	2	—	20	—	—	—
19 Koko lääni	134	—	680	14	102	—	441	1	19	—
Hämeen lääni.										
20										
21 Tampere	—	—	40	4	177	2	291	4	—	—
22 Lahti	9	1	1	—	—	—	28	—	—	—
23 Jokioisten pit.	32	1	—	—	2	—	32	3	—	—
24 Koko lääni	41	2	41	4	179	2	351	7	—	—
Viipurin lääni.										
25										
26 Viipuri	53	—	45	—	16	—	312	—	2	—
27 Lappeenranta	—	—	2	—	2	—	5	—	—	—
28 Kotka	35	—	17	—	1	—	65	—	—	—
29 Kymen pit.	—	—	34	—	—	—	46	—	—	—
30 Viiparin pit.	2	—	12	2	4	—	19	1	—	—
31 Koko lääni	90	—	110	2	23	—	447	1	2	—

asunto-olot.

des ouvriers.

on erityinen asunto. un domicile à part.								Toisten luona asuvia. <i>Ouvriers par- tageant l'habi- tation d'autres personnes.</i>		Epätäydellisiä tietoja anta- neita. <i>Nombre d'ou- vriers ayant fourni des don- nées incom- plètes.</i>		Koko työntekijä- luku. <i>Nombre total d'ouvriers.</i>		
2 huonetta ja osa keittiön <i>2 chambres et part de cuisine</i>		2 huonetta ja keittiö <i>2 chambres et cuisine</i>		3 tai useamp. huoneita ja keittiö <i>3 chambres et au-dessus et cuisine</i>		Yhteensä <i>Total</i>		m.	n.	m.	n.	m.	n.	yht.
m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	total.
h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	total.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
—	—	51	—	14	—	1,584	6	1,111	—	6	—	2,701	6	2,707
—	—	—	—	—	—	29	—	44	—	—	—	73	—	73
—	—	3	—	1	—	59	—	14	—	—	—	73	—	73
—	—	3	—	1	—	266	3	204	3	—	—	470	6	476
—	—	5	—	—	—	85	—	46	—	2	—	133	—	133
—	—	—	—	—	—	81	8	42	9	1	—	124	17	141
—	—	—	—	—	—	22	—	6	—	—	—	28	—	28
—	—	62	—	16	—	2,126	17	1,467	12	9	—	3,602	29	3,631
—	—	28	—	21	—	845	11	327	4	7	—	1,179	15	1,194
3	—	56	—	4	—	306	—	94	—	—	—	400	—	400
—	—	1	—	—	—	24	1	17	—	—	—	41	1	42
—	—	1	—	1	—	105	3	91	3	—	—	196	6	202
—	—	—	—	1	—	116	—	47	—	—	—	163	—	163
1	—	9	—	2	—	72	—	36	—	—	—	108	—	108
—	—	1	—	—	—	6	—	2	—	—	—	8	—	8
—	—	3	—	1	—	35	—	2	—	—	—	37	—	37
4	—	99	—	30	—	1,509	15	616	7	7	—	2,132	22	2,154
7	—	23	—	2	—	540	10	370	16	5	5	915	31	946
—	—	2	—	2	—	42	1	59	—	3	—	104	1	105
2	—	4	—	1	—	73	4	48	27	—	—	121	31	152
9	—	29	—	5	—	655	15	477	43	8	5	1,140	63	1,203
—	—	46	—	11	—	485	—	147	—	12	—	644	—	644
—	—	—	—	—	—	9	—	12	—	—	—	21	—	21
1	—	6	—	—	—	125	—	124	—	—	—	249	—	249
—	—	1	—	2	—	83	—	42	—	—	—	125	—	125
—	—	4	—	—	—	41	3	3	1	1	—	45	4	49
1	—	57	—	13	—	743	3	328	1	13	—	1,084	4	1,088

Taulu 26. (jatk.) Työntekijäin

Tab. 26. (Suite). Domi-

Paikkakunta. <i>Localité.</i>		Työntekijöitä, joilla <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>									
		Ainoastaan keittiö <i>Cuisine seule- ment</i>		1 huone keittiötä <i>1 chambre sans cuisine</i>		1 huone ja osa keittiön <i>1 chambre et part de cuisine</i>		1 huone ja keittiö <i>1 chambre et cuisine</i>		2 huonetta keittiötä <i>2 chambres sans cuisine</i>	
		m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
32	Mikkelin lääni.										
33	Mikkeli	4	—	6	—	1	—	4	—	—	—
34	Savonlinna	1	—	2	—	6	—	15	—	—	—
35	Pieksämäen pit.	34	—	—	—	2	—	4	—	—	—
36	Joroisten pit.	—	—	4	—	22	—	78	—	—	—
37	Koko lääni	39	—	12	—	31	—	101	—	—	—
38	Kuopion lääni.										
39	Kuopio	3	—	6	—	1	—	40	—	1	—
40	Leppävirran pit.	49	4	11	1	10	—	189	—	—	—
41	Nilsian pit.	79	1	15	—	—	—	3	—	—	—
42	Tohmajärven pit.	1	—	40	—	—	—	2	—	—	—
43	Koko lääni	132	5	72	1	11	—	234	—	1	—
44	Vaasan lääni.										
45	Vaasa	52	—	3	—	—	—	93	—	—	—
46	Pietarsaari	7	—	39	—	2	—	1	—	7	—
47	Kokkola	3	—	21	—	—	—	1	—	4	—
48	Jyväskylä	12	—	9	—	—	—	—	—	—	—
49	Ätsarin pit.	12	—	7	—	—	—	—	—	1	—
50	Petäjäveden pit.	4	5	15	3	—	—	—	—	—	—
51	Koko lääni	90	5	94	3	2	—	95	—	12	—
52	Oulun lääni.										
53	Oulu	56	—	126	—	1	—	—	—	8	—
54	Kalajoen pit.	—	—	6	—	—	—	2	—	3	—
55	Koko lääni	56	—	132	—	1	—	2	—	11	—
56	Kaiken kaikkiaan	947	19	2,215	33	364	2	2,257	10	53	—

asunto-olot.

ciles des ouvriers.

on erityinen asunto. un domicile à part.								Toisten luona asuvia. <i>Ouvriers par- tageant l'habi- tation d'autres personnes.</i>		Epätäydellisiä tietoja anta- neita. <i>Nombre d'ou- vriers ayant fourni des don- nées incom- plètes.</i>		Koko työntekijä- luku. <i>Nombre total d'ouvriers.</i>		
2 huonetta ja osa keittiöön <i>2 chambres et part de cuisine</i>		2 huonetta ja keittiö <i>2 chambres et cuisine</i>		3 tai useamp. huoneita ja keittiö <i>3 chambres et au-dessus et cuisine</i>		Yhteensä <i>Total</i>		m.	n.	m.	n.	m.	n.	yht.
h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	h.	f.	total.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
						15		25				40		40
		4				28		27				55		55
		5				45		11				56		56
		13		15		132		39		1		172		172
		22		15		220		102		1		323		323
		5		1		57		19				76		76
		25		9		293	5	98	6	1		392	11	403
		1				98	1	60		1		159	1	160
		2				45		7				52		52
		33		10		493	6	184	6	2		679	12	691
		11		1		160		76		6		242		242
						56		45				101		101
						29		32				61		61
						21		1				22		22
						20		9				29		29
						19	8	1	2			20	10	30
		11		1		305	8	164	2	6		475	10	485
		1				192		145				337		337
		2				13		1				14		14
		3				205		146				351		351
14		316		90		6,256	64	3,484	71	46	5	9,786	140	9,926

Taulu 27. Työntekijäin asunto-olot: huoneistojen

Tab. 27. Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

Paikkakunta. <i>Localité.</i>		Henkilöjää, joiden <i>Nombre de per-</i>							
		ainoastaan keittiö <i>une cuisine seule.</i>		ainoast. 1 huone. <i>1 chambre seule.</i>		1 huone ja osa keittiön. <i>1 chambre et part de cuisine.</i>		1 huone ja keittiö <i>1 chambre et cuisine.</i>	
		Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Uudenmaan lääni.									
1	Helsinki	100	372	1,703	7,075	16	55	598	3,311
2	Porvoo	3	10	34	151	—	—	27	118
3	Hanko	20	67	12	41	1	4	27	144
4	Pohjan pit.	226	927	87	439	1	6	87	458
5	Pyhäjärven pit.	27	123	18	77	1	3	36	199
6	Tuusulan pit.	42	206	17	55	—	—	59	298
7	Ruotsinpyhtään pit.	—	—	12	35	—	—	12	56
Turun ja Porin lääni.									
8	Turku	109	391	685	2,791	—	—	182	904
9	Pori	10	30	12	27	104	422	174	763
10	Kaarinan pit.	—	—	26	105	—	—	7	34
11	Kemiön pit.	—	—	117	551	1	5	70	388
12	Perniön pit.	—	—	133	614	1	1	27	131
13	Porin maaseur.	11	59	1	3	13	40	59	259
14	Noormarkun pit.	1	4	—	—	—	—	6	38
15	Loimaan pit.	9	42	1	1	2	11	19	100
Hämeen lääni.									
16	Tampere	—	—	40	108	180	711	291	1,493
17	Lahti	11	39	—	—	—	—	29	127
18	Jokioisten pit.	47	195	—	—	4	19	73	438
Viipurin lääni.									
19	Viipuri	52	193	52	138	16	50	307	1,358
20	Lappeenranta	—	—	3	9	2	4	5	26
21	Kotka	34	124	18	65	3	13	65	312
22	Kymen pit.	—	—	36	129	—	—	51	267
23	Viipurin pit.	2	8	14	57	4	19	19	107

Taulu 27. (jatk.) Työntekijäin asunto-olot:

Tab. 27. (suite). Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Henkilöjä, joiden <i>Nombre de per-</i>								
	ainoastaan keittiö. <i>une cuisine seule.</i>		ainoast. 1 huone. <i>1 chambre seule.</i>		1 huone ja osa keittiöön. <i>1 chambre et part de cuisine.</i>		1 huone ja keittiö. <i>1 chambre et cuisine.</i>		
	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	Huoneistoja. <i>Nombre de logements.</i>	Niissä asuvia. <i>Nombre d'habitants.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
28	Mikkelin lääni.								
29	Mikkeli	4	13	15	46	2	11	10	55
30	Savonlinna	1	2	5	31	3	10	16	77
31	Pieksämäen pit.	39	197	—	—	2	10	4	23
32	Joroisten pit.	—	—	4	13	24	109	100	520
33	Kuopion lääni.								
34	Kuopio	3	14	11	40	1	6	40	210
35	Leppävirran pit.	78	463	29	157	12	58	230	1,214
36	Nilsian pit.	114	695	24	172	—	—	5	29
37	Tohmajärven pit.	10	63	31	210	—	—	2	11
38	Vaasan lääni.								
39	Vaasa	64	231	15	52	—	—	124	625
40	Pietarsaari	7	27	69	356	3	12	1	4
41	Kokkola	2	5	50	223	—	—	2	13
42	Ätsärin pit.	13	56	14	95	—	—	—	—
43	Petäjaveden pit.	8	26	22	96	—	—	—	—
44	Jyväskylän pit.	14	48	8	32	—	—	—	—
45	Oulun lääni.								
46	Oulu	72	320	242	1,175	1	5	—	—
47	Kalajoen pit.	—	—	6	30	—	—	2	9
48	Yhteensä	1,133	4,950	3,566	15,199	397	1,584	2,766	14,119

huoneistojen ja niissä asuvain henkilöiden luku.

logement, nombre de logements, nombre d'habitants.

asuntona on sonnes habitant								Total. Yhteensä.		Epätäydellisiä tietoja artaukselta työntekijöitä Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.	
2 huonetta keittiötä. 2 chambres sans cuisine.	2 huonetta ja osa keittiön. 2 chambres et part de cuisine.	2 huonetta ja keittiö. 2 chambres et cuisine.	3 tai useamp. huon. ja keittiö. 3 chambres et au-dessus et cuisine.	Huoneistoja. Nombre de logements.	Niissä asuvia. Nombre d'habitants.	Huoneistoja. Nombre de logements.	Niissä asuvia. Nombre d'habitants.	Huoneistoja. Nombre de logements.	Niissä asuvia. Nombre d'habitants.		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
—	—	—	—	2	13	3	19	36	157	4	28
—	—	—	—	8	64	—	—	33	184	22	29
—	—	—	—	7	47	—	—	52	277	4	30
—	—	1	8	19	121	24	221	172	992	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
1	7	—	—	8	45	1	8	65	330	11	34
1	6	—	—	34	221	13	73	397	2,192	6	35
1	9	—	—	1	8	—	—	145	913	15	36
—	—	—	—	2	8	—	—	45	292	7	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
—	—	—	—	13	81	5	38	221	1,027	21	39
13	77	—	—	2	12	—	—	95	488	6	40
7	36	—	—	—	—	—	—	61	277	—	41
2	12	—	—	—	—	—	—	29	163	—	42
—	—	—	—	—	—	—	—	30	122	—	43
—	—	—	—	—	—	—	—	22	80	—	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
17	125	—	—	5	42	—	—	337	1,667	—	46
4	27	—	—	2	12	—	—	14	78	—	47
207	1,318	24	140	443	2,698	139	1,034	8,675	41,042	1,251	48

Taulu 28. Työntekijäin asunto-

Tab. 28. Nombre d'ouvriers logeant

Paikkakunta. <i>Localité.</i>		Työntekijöitä, jotka ovat ilmoittaneet seuraavan <i>Nombre d'ouvriers</i>										
		ainoastaan keittiössä <i>une cuisine seule habitent</i>					1 huoneessa keittiöttä <i>1 chambre sans cuisine habitent</i>					
		8 henk. 8 pers.	9 henk. 9 pers.	10 henk. 10 pers.	11 henk. 11 pers.	12 henk. 12 pers.	8 henk. 8 pers.	9 henk. 9 pers.	10 henk. 10 pers.	11 henk. 11 pers.	12 henk. 12 pers.	14 henk. 14 pers.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Helsinki.....	1	—	—	—	—	49	18	7	1	1	1
2	Porvoo.....	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
3	Hanko.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Pohjan pit.....	10	3	2	1	—	9	4	2	—	—	—
5	Pyhäjärven pit.....	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
6	Tuusulan pit.....	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ruotsinpyhtään pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Turku.....	1	1	—	—	—	16	4	6	—	—	—
9	Pori.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
10	Kaarinan pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kemiön pit.....	—	—	—	—	—	7	4	2	—	—	—
12	Perniön pit.....	—	—	—	—	—	7	8	—	—	—	—
13	Porin maaseur.....	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Noormarkun pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Loimaan pit.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Tampere.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Lahti.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Jokioisten pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Viipuri.....	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
20	Kotka.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Kymen pit.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
22	Viipurin pit.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
23	Mikkeli.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Savonlinna.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
25	Pieksämäen pit.....	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Joroisten pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Kuopio.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Leppävirran pit.....	5	5	2	4	5	2	2	1	—	1	—
29	Nilsian pit.....	7	6	5	5	1	4	5	1	3	—	—
30	Tohmajärven pit.....	1	3	1	—	—	2	1	5	1	1	—
31	Vaasa.....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Pietarsaari.....	—	—	—	—	—	6	—	2	1	—	1
33	Kokkola.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
34	Ätsärin pit.....	—	—	—	—	—	3	4	—	—	—	—
35	Petäjäveden pit.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
36	Oulu.....	5	2	—	—	1	17	10	2	3	3	—
37	Kalajoen pit.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
38	Yhteensä	46	25	13	10	7	129	62	32	9	6	2

olot: asuntojen ahtaus.

à l'étroit, et dans quelle mesure.

kokoisissa huoneistoissa asuvan allamainitun henkilöluvun:
ayant indiqué que dans

1 huon. osuud. keittiöön 1 chambre et part de cuisine habitent				1 huoneessa ja keittiössä 1 chambre et cuisine habitent							2 huoneessa keittiöttä 2 chambres sans cuisine habitent									
8 henk. 8 pers.	9 henk. 9 pers.	10 henk. 10 pers.	13 henk. 13 pers.	8 henk. 8 pers.	9 henk. 9 pers.	10 henk. 10 pers.	11 henk. 11 pers.	12 henk. 12 pers.	13 henk. 13 pers.	8 henk. 8 pers.	9 henk. 9 pers.	9 henk. 9 pers.	10 henk. 10 pers.	11 henk. 11 pers.	12 henk. 12 pers.	13 henk. 13 pers.	13 henk. 13 pers.	19 henk. 19 pers.		
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
—	—	—	—	41	32	17	10	5	1	3	2	—	—	—	—	—	—	1		
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
—	—	—	—	6	7	—	2	—	—	10	10	1	—	—	1	—	—	3		
—	—	—	—	1	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5		
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6		
—	—	—	—	12	8	2	—	—	—	10	3	3	—	—	1	—	—	7		
—	2	—	—	6	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8		
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	9		
—	—	—	—	11	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10		
—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	11		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12		
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13		
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14		
—	5	—	—	17	10	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15		
—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16		
—	—	—	—	10	11	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17		
—	—	—	—	12	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18		
—	—	1	—	8	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19		
—	—	—	—	7	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20		
—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21		
—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22		
—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23		
—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	26		
—	—	—	1	10	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27		
—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28		
—	—	1	—	16	8	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	29		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31		
—	—	—	—	9	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	3	—	—	—	1	—	37		
9	4	1	1	181	111	48	21	9	2	32	20	7	4	2	3	1	1	38		

Taulu 28. (jatk.) Työntekijäin

Tab. 28. (suite). Nombre d'ouvriers logeant

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työntekijöitä, jotka ovat ilmoittaneet seuraavan <i>Nombre d'ouvriers</i>										
	2 huon. osuud. keittiöön <i>2 chambres et part de cuisine habitent</i>					2 huoneessa ynnä keittiössä <i>2 chambres et cuisine habitent</i>					
	8 henk. <i>8 pers.</i>	9 henk. <i>9 pers.</i>	10 henk. <i>10 pers.</i>	11 henk. <i>11 pers.</i>	12 henk. <i>12 pers.</i>	8 henk. <i>8 pers.</i>	9 henk. <i>9 pers.</i>	10 henk. <i>10 pers.</i>	11 henk. <i>11 pers.</i>	12 henk. <i>12 pers.</i>	13 henk. <i>13 pers.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Helsinki.....	—	—	—	—	5	8	4	5	1	1	—
2 Porvoo.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
3 Hanko.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Pohjan pit.....	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
5 Pyhäjärven pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Tuusulan pit.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
7 Ruotsinpyhtään pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Turku.....	—	—	—	—	5	3	5	—	1	1	—
9 Pori.....	—	1	2	—	3	1	4	1	—	—	—
10 Kaarinan pit.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
11 Kemiön pit.....	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
12 Perniön pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Porin maaseur.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
14 Noormarkun pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Loimaan pit.....	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
16 Tampere.....	1	—	—	1	3	2	1	2	—	—	—
17 Lahti.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
18 Jokioisten pit.....	—	—	—	—	—	2	1	5	—	—	—
19 Viipuri.....	—	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—
20 Kotka.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
21 Kymen pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Viipurin pit.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
23 Mikkeli.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Savonlinna.....	—	—	—	—	1	—	—	2	—	1	—
25 Pieksämäen pit.....	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
26 Joroisten pit.....	1	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—
27 Kuopio.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 Leppävirran pit.....	—	—	—	—	7	—	—	—	1	—	—
29 Nilsian pit.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
30 Tohmajärven pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 Vaasa.....	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—
32 Pietarsaari.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33 Kokkola.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 Ätsärin pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 Petäjaveden pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36 Oulu.....	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—
37 Kalajoen pit.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
38 Yhteensä.....	2	1	2	1	43	26	19	17	4	6	1

asunto-olot: asuntojen ahtaus.

à l'étroit, et dans quelle mesure.

kokoisissa huoneistoissa asuvan allamainitun henkilöluvun:
ayant indiqué que dans

3 tai useammassa huoneessa ynnä keittiössä 3 chambres et au-dessus et cuisine habitent												
8 henk. 8 pers.	9 henk. 9 pers.	10 henk. 10 pers.	11 henk. 11 pers.	12 henk. 12 pers.	13 henk. 13 pers.	14 henk. 14 pers.	15 henk. 15 pers.	16 henk. 16 pers.	18 henk. 18 pers.	23 henk. 23 pers.	33 henk. 33 pers.	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	2	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	2	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	7
3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
20	6	7	7	3	1	7	1	1	2	1	1	38

Taulu 29. Työntekijäin

Tab. 39. Montant du

Paikkakunta. Localité.	Omissa asunnoissaan asuvia työntekijöitä, jotka maksavat kuukausivuokraa <i>Nombre d'ouvriers ayant un domicile particulier et payant un loyer mensuel</i>							Omissa huon. asuvia, jotka maks. vuos. maanvuokraa <i>Nombre d'ouvriers ayant une maison à eux et payant à bail annuel</i>			
	alle 10 mk:n. ou-dessous de 10 fr.	10—20 mk. de 10 à 20 fr.	20—30 mk. de 20 à 30 fr.	30—40 mk. de 30 à 40 fr.	40 mk ja enem. 40 fr. et au-dessus.	40 mk ja enem. 40 fr. et au-dessus.	Yhteensä. Total.	alle 30 mk:n. ou-dessous de 30 fr.	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.	Yhteensä. Total.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1 Helsinki.....	19	297	741	266	205	8	1,536	—	2	1	
2 Porvoo.....	14	8	5	12	3	—	42	—	—	—	
3 Hanko.....	3	28	8	4	1	—	44	—	—	—	
4 Pohjan pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5 Karjan pit.....	122	52	—	—	—	—	174	—	—	12	
6 Pyhäjärven pit.....	66	—	—	—	—	1	67	1	—	18	
7 Tuusulan pit.....	69	—	—	—	—	3	72	1	—	8	
8 Ruotsinpyhtään pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9 Turku.....	117	517	71	12	12	1	730	15	47	22	
10 Pori.....	82	107	9	—	—	9	207	—	—	2	
11 Kaarinan pit.....	7	14	2	—	—	—	23	2	—	—	
12 Kemiön pit.....	93	2	—	—	—	2	97	4	1	2	
13 Perniön pit.....	2	—	—	—	—	1	3	1	—	2	
14 Porin maaseur.....	32	1	1	—	—	4	38	—	—	26	
15 Noormarkun pit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16 Loimaan pit.....	3	—	—	—	—	—	3	—	—	28	
17 Tampere.....	52	319	135	3	5	6	520	10	5	1	
18 Lahti.....	9	24	5	2	2	2	44	2	—	—	
19 Jokioisten pit.....	10	—	—	—	—	6	16	—	—	16	
20 Viipuri.....	16	207	84	43	23	6	379	26	23	54	
21 Lappeenranta.....	1	5	—	—	—	—	6	—	—	—	
22 Kotka.....	5	45	40	17	4	2	113	3	1	—	
23 Kymen pit.....	9	2	—	—	—	—	11	—	1	3	
24 Viipurin pit.....	13	5	1	—	1	—	20	—	—	4	
25 Mikkeli.....	6	6	2	—	—	—	14	—	1	—	
26 Savonlinna.....	4	18	5	—	—	—	27	—	—	1	
27 Pieksämäen pit.....	3	—	—	—	—	—	3	8	7	—	
28 Joroisten pit.....	93	3	—	—	—	1	97	13	16	—	
29 Kuopio.....	—	22	24	2	2	1	51	—	3	—	
30 Leppävirran pit.....	227	—	—	—	—	2	229	16	23	8	
31 Nilsian pit.....	3	—	—	—	—	—	3	4	—	2	
32 Tohmajärven pit.....	2	—	—	—	—	1	3	—	—	2	

vuokramäärät.

loyer des ouvriers.

Työntekijöitä, joilla on <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>		Kaiken kaikkiaan. <i>Somme totale.</i>	Toisten luona asuvia työntekijöitä, jotka maksavat kuukausivuokraa <i>Nombre d'ouvriers demeurant chez d'autres personnes et payant un loyer mensuel</i>								Yhteensä. <i>Total.</i>	Perheitä, joilla on asukkeja. <i>Nombre de familles chez lesquelles logent des étrangers.</i>	Asukkeja niissä perheissä. <i>Nombre de locataires logeant chez les familles.</i>	
omaa talo. <i>maison à eux.</i>	vapaa asunto. <i>un domicile gratuit.</i>		alle 10 mk. <i>au-dessous de 10 fr.</i>	10—20 mk. <i>de 10 à 20 fr.</i>	20—30 mk. <i>de 20 à 30 fr.</i>	30—40 mk. <i>de 30 à 40 fr.</i>	40 mk ja enem. <i>40 fr. et au-dessus.</i>	40 mk ja enem. <i>40 fr. et au-dessus.</i>	ilmi-toman hinnan. <i>montant non mentionné.</i>					
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
9	28	1,576	182	648	53	23	64	161	1,131	423	653	1		
2	1	45	8	4	2	2	3	9	28	3	3	2		
13	2	59	7	3	—	1	1	2	14	7	9	3		
—	101	101	—	—	—	—	—	91	91	6	7	4		
—	12	198	18	—	1	6	6	55	86	20	20	5		
—	2	88	4	2	—	—	1	38	45	2	2	6		
—	9	90	11	2	6	2	3	27	51	8	9	7		
—	22	22	2	—	—	—	—	4	6	—	—	8		
12	38	864	97	41	26	52	59	55	330	117	190	9		
93	2	304	9	2	13	33	35	4	96	17	22	10		
—	—	25	5	3	1	—	4	4	17	4	4	11		
—	3	107	6	—	—	18	3	68	95	8	10	12		
—	112	118	—	—	—	—	—	45	45	4	5	13		
—	5	69	7	8	5	9	6	4	39	2	3	14		
—	6	6	—	—	—	—	—	2	2	—	—	15		
—	4	35	—	—	—	—	1	1	2	—	—	16		
6	23	565	199	12	—	—	—	170	381	132	174	17		
—	—	46	24	15	—	1	—	20	60	16	29	18		
—	42	74	9	—	—	8	—	60	77	4	7	19		
11	2	495	39	56	3	—	3	48	149	67	122	20		
—	1	7	9	1	—	—	—	4	14	3	4	21		
1	6	124	56	23	2	1	13	30	125	36	59	22		
3	65	83	11	1	—	—	5	25	42	1	1	23		
—	20	44	1	—	—	—	—	4	5	1	1	24		
—	—	15	12	3	—	—	—	10	25	4	8	25		
1	—	29	18	3	—	—	1	4	26	6	9	26		
—	27	45	5	—	—	—	—	6	11	2	3	27		
4	12	142	13	—	—	—	3	14	30	12	29	28		
2	—	56	7	5	—	—	—	8	20	9	19	29		
4	11	291	25	3	1	7	3	73	112	23	35	30		
2	86	97	8	—	—	—	—	55	63	18	49	31		
—	40	45	—	—	—	—	—	7	7	—	—	32		

Taulu 29. (jatk.) Työntekijäin

Tab. 29 (suite). Montant

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Toisten luona asuvia työntekijöitä, jotka maksavat kuukausivuokraa <i>Nombre d'ouvriers ayant un domicile particulier et payant un loyer mensuel</i>							Omissa huon. asuvia, jotka maks. vuos. maanvuokraa <i>Nombre d'ouvriers ayant une maison à eux et payant à bail annuel</i>		
	alle 10 mk:n. au-dessous de 10 fr.	10-20 mk. de 10 à 20 fr.	20-30 mk. de 20 à 30 fr.	30-40 mk. de 30 à 40 fr.	40 mk ja enem. 40 fr. et au- dessus.	40 mk ja enem. 40 fr. et au- dessus.	Yhteensä. <i>Total.</i>	alle 30 mk:n. au-dessous de 30 fr.	30 mk ja enem. 30 fr. et au- dessus.	Ilmittyneiden määrän montant non mentionné.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
33 Vaasa	33	87	25	1	—	—	146	10	4	2
34 Pietarsaari	2	15	18	1	—	7	43	—	—	—
35 Kokkola	7	15	—	—	—	—	22	—	—	—
36 Ätsärin pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 Petäjäveden pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38 Jyväskylän pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39 Oulu	3	73	48	7	1	3	135	—	—	1
40 Kalajoen pit.	—	2	—	—	—	—	2	—	—	10
41 Yhteensä	1,127	1,874	1,224	370	259	66	4,920	116	134	225

vuokramäärät.

du loyer des ouvriers.

Työntekijöitä, joilla on <i>Nombre d'ouvriers ayant</i>		Kaiken kaikkiaan. <i>Somme totale.</i>	Toisten luona asuvia työntekijöitä, jotka maksavat kuukausivuokraa <i>Nombre d'ouvriers demeurant chez d'autres personnes et payant un loyer mensuel</i>							Yhteensä. <i>Total.</i>	Perheitä, joilla on asukkeja. <i>Nombre de familles logeant chez les familles.</i>	Asukkeja niissä perheissä. <i>Nombre de logements logeant chez les familles.</i>
omaa talo. <i>maison à eux.</i>	vapaa asunto. <i>un domicile gratuit.</i>		alle 10 mk. <i>au-dessous de 10 fr.</i>	10-20 mk. <i>de 10 à 20 fr.</i>	20-30 mk. <i>de 20 à 30 fr.</i>	30-40 mk. <i>de 30 à 40 fr.</i>	40 mk ja enen. <i>40 fr. et au-dessus.</i>	Jimittoman määrän. <i>montant non mentionné.</i>				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
4	1	167	34	12	1	—	—	28	75	27	38	
6	—	49	20	12	1	—	—	19	52	18	31	
6	1	29	21	8	—	—	—	3	32	8	15	
2	16	18	1	—	—	—	—	10	11	—	—	
—	27	27	1	—	—	—	—	2	3	2	2	
—	21	21	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
46	10	192	35	55	—	—	—	55	145	24	38	
—	1	13	—	—	—	—	—	1	1	2	4	
227	759	6,381	904	922	115	163	214	1,227	3,545	1,036	1,614	

Taulu 30. Viikottainen varsinainen työaika.

Tab. 30. Nombre d'heures de travail ordinaires

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	52 t. 52 h.		53 t. 53 h.		54 t. 54 h.		55 t. 55 h.		55 1/2 t. 55 h. 1/2.		55 t. 50 m. 55 h. 50 m.		56 t. 56 h.		56 1/2 t. 56 h. 1/2.		56 3/4 t. 56 h. 3/4.	
	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>	Työpaajoja. <i>Ouvriers.</i>	Työntekijöitä. <i>Ateliers.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1 Uudenmaan lääni	1	39	1	141	—	—	1	27	4	586	—	—	2	101	—	—	1	36
2 Helsinki	1	39	—	—	—	—	1	27	4	86	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Muut kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	73	—	—	1	36
4 Maaseutu	—	—	1	141	—	—	—	—	—	—	—	—	1	28	—	—	—	—
5 Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	—	—	—	2	268	—
6 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	—	—	2	268	—	—
7 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	23	—	—	—	1	35	—
9 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	23	—	—	1	35	—	—
10 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Mikkelin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40	—	—	—	—
15 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40	—	—	—	—
16 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Oulun lääni	—	—	—	—	1	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Kaupungit	—	—	—	—	1	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Koko maa	1	39	1	141	1	131	2	47	4	586	1	23	3	141	3	303	1	36
27 Kaupunki	1	39	—	—	1	131	2	47	4	586	1	23	2	113	3	303	1	36
28 Maaseutu	—	—	1	141	—	—	—	—	—	—	—	—	1	28	—	—	—	—

1) Yhdessä konepajassa on päivävuoero 60 t., yövuoro, joka käsittää 59 työntekijää, talvella 55 ja

(Työnantajain ilmoitusten mukaan).

par semaine (D'après les indications des patrons).

57 t. 57 h.		58 t. 58 h.		58 1/2 t. 58 h. 1/2.		59 t. 59 h.		59 1/2 t. 59 h. 1/2.		60 t. 60 h.		61 t. 61 h.		62 t. 62 h.		64 t. 64 h.		65 1/2 t. 65 h. 1/2.		Ilm:ton aika. Un temps non men- tionné.		Yhteensä. Total.			
Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.		Työntekijöitä. Ouvriers. Ateliers.			
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43		
16	2,079									3	454									3	168	32	3,631	1	
15	1,887									1	37									3	168	24	2,707	2	
										1)	2	417										3	146	3	
1	192									3	224	1	37							1	29	19	2,154	4	
4	534	4	893			2	139			3	224	1	37			1	10			1	29	10	1,594	5	
3	492	3	785													1	10					9	560	6	
1	42	1	108			2	139			3	224	1	37			1	10					13	1,203	7	
7	821							1	151	2	153									1	20	12	1,052	8	
7	821									2	153									1	20	1	151	9	
								1	151													7	1,088	10	
5	1,018																			2	70	5	914	11	
4	893																			1	21	2	174	12	
1	125																			1	49	4	323	13	
						1	55			2	228											2	95	14	
						1	55															2	228	15	
										2	228												5	691	16
1	76	3	336			1	279															1	76	17	
1	76																					4	615	18	
		3	336			1	279															9	485	19	
2	177	3	127							2	130			1	29				1	22		6	404	20	
2	177	2	97							2	130								1	22		3	81	21	
		1	30							1	31					1	29					5	351	22	
1	88			1	14	1	87			1	31											4	337	23	
1	88					1	87															1	14	24	
				1	14																			25	
36	4,793	10	1,356	1	14	5	560	1	151	13	1,220	1	37	1	29	1	10	1	22	7	287	94	9,926	26	
33	4,434	5	882			2	142			6	351									6	238	67	7,325	27	
3	359	5	474	1	14	3	418	1	151	1)	7	869	1	37	1	29	1	10	1	22	1	49	27	2,601	28

kesällä 52 t. Yövuorua ei ole erikseen otettu taulukkoon, mutta huomataan tekstiosastossa.

Taul. 31. Viikottainen varsinainen työaika.

Tab. 31. Nombre d'heures de travail ordi-

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työntekijöitä, joiden varsinainen Nombre d'ouvriers ayant le nombre									
	29-47 t. 29-47 h.	48 t. 48 h.	51 1/2 t. 51 h. 3/4.	52 t. 52 h.	53 t. 53 h.	54 t. 54 h.	55 t. 55 h.	56 t. 56 h.	56 1/2 t. 56 h. 1/2.	57 t. 57 h.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Uudenmaan lääni	—	3	19	173	139	—	27	—	—	2,639
2 Helsinki	—	3	19	173	—	—	27	—	—	2,374
3 Muut kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72
4 Maaseutu	—	—	—	—	139	—	—	—	—	193
5 Turun ja Porin lääni	2	2	—	—	—	2	49	—	—	492
6 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	49	—	—	450
7 Maaseutu	2	2	—	—	—	2	—	—	—	42
8 Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	34	851
9 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	34	851
10 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 Viipurin lääni	—	7	—	—	—	1	—	1	—	1,041
12 Kaupungit	—	7	—	—	—	1	—	1	—	894
13 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	147
14 Mikkelin lääni	—	3	—	—	—	—	—	—	—	38
15 Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
16 Maaseutu	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Kuopion lääni	15	—	—	1	—	—	—	4	—	76
18 Kaupungit	1	—	—	—	—	—	—	—	—	75
19 Maaseutu	14	—	—	1	—	—	—	4	—	1
20 Vaasan lääni	—	—	—	1	—	—	7	—	—	211
21 Kaupungit	—	—	—	1	—	—	7	—	—	211
22 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Oulun lääni	—	—	—	—	—	131	—	—	—	88
24 Kaupungit	—	—	—	—	—	131	—	—	—	88
25 Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Koko maa	17	15	19	175	139	134	83	5	34	5,436
27 Kaupunki	1	10	19	174	—	132	83	1	34	5,053
28 Maaseutu	16	5	—	1	139	2	—	4	—	383

(Työntekijäin ilmoitusten mukaan).

naires (D'après les indications des ouvriers).

viikottainen työaika on
d'heures de travail suivant par semaine.

viikottainen työaika on d'heures de travail suivant par semaine.												Yhteensä. Total.	Keskiarvo, tuntia ja minuuttia. Moyenne, heures et minutes.	
57 1/2 t. 57 h. 1/2.	58 t. 58 h.	59 t. 59 h.	59 1/2 t. 59 h. 1/2.	60 t. 60 h.	62-61 t. 62-61 h.	65-69 t. 65-69 h.	70-74 t. 70-74 h.	75-78 t. 75-78 h.	80-87 1/2 t. 80-87 h. 1/2.	90-114 t. 90-114 h.	Ilmton. Non men- tionné.	24	25	
71	7	42	22	450	13	2	9	2	3	1	9	3,631	57:05	1
71	—	1	—	3	13	1	9	2	2	—	9	2,707	56:44	2
—	—	—	—	73	—	—	—	—	—	1	—	146	58:46	3
—	7	41	22	374	—	1	—	—	1	—	—	778	57:56	4
—	1,117	185	—	221	48	6	6	4	7	3	10	2,154	58:03	5
—	1,011	54	—	3	5	2	2	1	4	3	10	1,594	57:50	6
—	106	131	—	218	43	4	4	3	3	—	—	560	59:42	7
—	—	150	—	150	3	2	2	1	7	—	3	1,203	57:50	8
—	—	2	—	150	3	1	1	1	6	—	3	1,052	57:38	9
—	—	148	—	—	—	1	1	—	1	—	—	151	59:18	10
—	—	—	—	28	4	1	4	—	1	—	—	1,088	57:07	11
—	—	—	—	1	4	1	4	—	1	—	—	914	57:03	12
—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	174	57:28	13
—	—	55	—	221	—	4	—	1	1	—	—	323	59:35	14
—	—	55	—	1	—	1	—	—	—	—	—	95	58:17	15
—	—	—	—	220	—	3	—	1	1	—	—	228	60:58	16
—	291	269	—	5	2	2	4	2	18	1	1	691	58:43	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76	56:52	18
—	291	269	—	5	2	2	4	2	18	1	1	615	58:58	19
—	61	—	—	149	30	23	3	—	—	—	—	485	58:53	20
—	61	—	—	119	1	1	3	—	—	—	—	404	58:08	21
—	—	—	—	30	29	22	—	—	—	—	—	81	62:34	22
—	—	87	—	45	—	—	—	—	—	—	—	351	56:45	23
—	—	87	—	31	—	—	—	—	—	—	—	337	56:38	24
—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	14	60:00	25
71	1,476	788	22	1,269	100	40	28	10	37	5	23	9,926	57:44	26
71	1,072	199	—	381	26	7	19	4	13	4	22	7,325	57:17	27
—	404	589	22	888	74	33	9	6	24	1	1	2,601	59:00	28

Taul. 32. Työn alkamis- ja päättymisaika sekä lepoaikat.

Tab. 32. Commencement et fin du travail, repos.

Työpaikka. <i>Atelier.</i>	Työaika — <i>Le travail</i>			Lepoaikat: — <i>Repos:</i>		
	alkaa k:lo <i>commence à l'heure suivante.</i>	päätyy — <i>finit</i>		aamulla. <i>le matin.</i>	keskipäiv. <i>à midi.</i>	ilta- päivällä. <i>après midi.</i>
		lauv. k:lo <i>le samedi à l'heure suivante.</i>	muina päiv. k:lo <i>les autres jours à l'heure suivante.</i>			
1	2	3	4	5	6	7
A. B. Sandvikens skeppsdocka	7 a. p.	2 i. p.	6 i. p.	—	12—1	—
Maskin- och Brobyggnads A. B.	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	—	$\frac{1}{2}$ 12— $\frac{1}{2}$ 1	—
Rautateiden konepaja, Fred- riksberg.....	7 »	2 »	6 »	8.30—8.45	12—1	—
Rautateiden konepaja, H:ki ..	7 »	»	6 »	—	12—1	—
A. B. J. D. Stenberg & Söner	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	1—2	—
John Stenbergs Maskinfabriks A. B.	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	1—2	—
Kallion Kone- ja Metallitehdas O. Y.	7 »	2 »	6 »	9—9.15	1—2	—
Gottfr. Strömberg	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	1—2	—
Helsingin Valimo O. Y.	7 »	2 »	6 »	9.45—10	12—1	—
Helsingfors Skeppsvarf.....	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 »	6 »	9— $\frac{1}{2}$ 10	$\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{3}$ 3	—
A. B. Vesijohtoliike O. Y.	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
K. A. Wigg.....	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
M. F. Hättinen.....	7 »	2 »	6 »	9—9.15	12—1	—
Helsingin Ajurien Paja O. Y.	7 »	2 »	5 »	—	12—1	—
O. Y. Helsingin Moottoritehdas	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
Grahns Fabriks A. B.	7 »	12 päiv.	6 »	—	12—1	—
A. A. Nyman	$\frac{1}{2}$ 7 »	2 i. p.	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	1—2	—
J. Käcklund.....	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
Hj. H. Kasten	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
A. Holsti	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
Sähkö- ja metallityökunta r. l.	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
Borgå Mekaniska Värkstad ..	$\frac{1}{2}$ 7 »	6 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	1—2	—
Borgå Hästskofabrik	$\frac{1}{2}$ 7 »	3 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9	1—2	4—4.15
Rautateiden konepaja, Hanko	7 »	2 »	6 »	8.20—8.30	1—2	—
Billnäs Bruks A. B., päivävuoro	6 »	2 »	6 »	8— $\frac{1}{2}$ 9	1—2	—
» » yövuoro ..	6 i. p.	2 aam.	5 aam.	8— $\frac{1}{2}$ 9 i. p.	12-1 yöllä	—
Fiskars A. B.	6 a. p.	2 i. p.	6.15 i. p.	8—9	1—2	4—4.15
A. B. Högfors Bruk	6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	$\frac{1}{2}$ 6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	2—3	—
Kellokosken Tehdas.....	7 »	1 »	6 »	$\frac{1}{2}$ 9—9	1—2	—
Strömforsin Tehdas	6 »	5 »	6 »	8—9	1—2	$\frac{1}{4}$ tuntia

Taul. 32 (jatk.) Työn alkamis- ja päättymisaika sekä lepoaikat.

Tab. 32 (suite). Commencement et fin du travail, repos.

Työpaikka. Atelier.	Työaika — <i>Le travail</i>			Lepoaikat: — <i>Repos:</i>		
	alkaa k:lo <i>commence à l'heure suivante.</i>	slutar — <i>finis</i>		aamulla. <i>le matin.</i>	keskipäiv. <i>à midi.</i>	iltapäiv. vällä. <i>après midi.</i>
		lauant.k:lo <i>le samedi à l'heure suivante.</i>	muina päiv. k:lo <i>les autres jours à l'heure suivante.</i>			
1	2	3	4	5	6	7
W:m Crichton & Co A. B ...	1/2 7 a. p.	3 i. p.	6 i. p.	1/2 9-9	1-2	—
A. B. Vulcan	1/2 7 »	1/2 3 »	1/2 6 »	—	12-1	—
Åbo Järnmanufaktur A. B.....	7 »	3 »	6 »	8.45-9	1-2	—
Åbo Vaggonfabrik	7 »	3 »	6 »	8.45-9	1-2	—
Rautateiden konepaja, Turku..	7 »	1/2 3 »	6 »	—	12-1	—
Andrée & Rosenqvist	1/2 7 »	2 »	6 »	9-1/2 10	1-2	—
F. O. Bergman	7 »	3 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
B:borgs mek. värkstads A. B.	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
Jakobssons mek. värkstad	1/2 7 »	3 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
Suomen Polkupyörätehdas	7 »	2 »	6 »	—	1-2	—
A. B. Dalsbruk	7 »	5 »	6 »	—	12-1	—
O. Y. Björkboda Bruk A. B. ...	1/2 7 »	2 »	6 »	—	12-1	—
Mathildedals Bruks A. B.....	1/2 7 »	2 »	6 »	—	12-1	—
Tykö Bruk	6 »	5 »	6 »	8-9	1-2	—
Kirjakkala Bruk	6 »	5 »	7 »	8-9	1-2	—
Pihlavan konepaja.....	7 »	4 »	6 »	—	12-1	—
Noormarkun Tehdas.....	6 »	6 »	6 »	8-9	1-2	—
A. B. Ferrara (Loimaa)	7 »	5 »	7 »	9-1/2 10	1-2	—
T:fors Linne- och Järnmanuf. A. B.	6 »	2 »	6 »	8-9	1-2	—
A. B. Ferrara (Tampere)	1/2 7 »	3 »	1/2 7 »	9-1/2 10	1-2	—
O. Y. Sommers, af Hällström & Walldens	6 »	1/2 2 »	6 »	1/2 9-9	1/2 1-2	—
K. F. Dunderberg	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
Finska Sägbladsfabriks A. B. ...	1/2 7 »	1/2 2 »	6 »	1/1 9-9	1-2	—
T. Wikbolmin leski	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
Juho Sohlman & Kumpp.	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
G. R. Grundström	7 »	2 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
Tampereen Naulatehdas	1/2 7 »	3 »	1/2 7 »	1/2 9-9	1-2	—
Lahden Rauta- ja Metalliteoll. tehdas	7 »	2 »	6 »	—	12-1	—
Lahden Konepaja	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—
A. B. Ferrara, (Jokioinen) ..	1/2 7 »	4 »	6 »	1/2 9-9	1-2	—

Taul. 32 (jatk.) Työn alkamis- ja päättymisaika sekä lepothetket.

Tab. 32 (suite). Commencement et fin du travail, repos.

Työpaikka. <i>Atelier.</i>	Työaika — <i>Le travail</i>			Lepohetket: — <i>Repos:</i>		
	alkaa k.lo. <i>commence à l'heure suivante.</i>	päättyy — <i>finit</i>		aamulla. <i>le matin.</i>	keskipäiv. <i>à midi.</i>	iltapäivällä. <i>après midi.</i>
		lauant. k.lo <i>le samedi à l'heure suivante.</i>	muina päiv. k.lo. <i>les autres jours à l'heure suivante.</i>			
1	2	3	4	5	6	7
Rautateiden konepaja, Viipuri.....	1/2 7 a. p.	2 i. p.	6 i. p.	1/2 9—9	1—2	—
A. B. Viborgs mek. värkstad..	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Aug. Saaristo	1/2 7 »	2 »	6 »	1/3 9—9	1—2	—
Kotka mek. värkstad	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Karhula O. Y.....	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
K. A. Sjöström	7 »	5 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Savonlinnan konepaja O. Y. ...	1/2 7 »	5 »	6 »	1/2 9—9	2—3	—
Haapakoski Bruks A. B.....	1/2 7 »	6 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Lehtoniemi	1/2 7 »	1/2 6 »	1/2 6 »	—	1/2 12—1/2 1	—
Rautateiden konepaja, Kuopio	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
Varkauden tehdas	6 »	5 »	6 »	8—9	1—2	—
Sorsakosken tehdas	6.15 »	3 »	6 »	8.15—9	1—2	—
Juantehdas	6 »	3 »	6 »	9—10	2—3	—
Wärtsilä A. B.	6 »	4 »	6 »	8—9	1—2	—
Valtionrautateiden konepaja, Vaasa.....	7 »	2 »	6 »	—	12—1	—
A. B. Metvikens mek. värkstad.....	6 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Vasa mekaniska värkstad	6 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Vasa Bomullsmanuf. A. B.....	6 »	3 »	6 »	8—9	2—3	—
Jakobstads mek värkstad	1/2 7 »	2 »	6 »	9—1/2 10	1—2	—
Veljekset Friis, Kokkola.....	1/2 7 »	1/2 4 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Inhan tehdas	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9	1—2	—
Koskensaaaren Tehdas O. Y. ...	6 »	3 »	6 »	8—9	1—2	—
Tikkakosken konepaja	6 »	6 »	1/2 7 »	8—1/2 9	1—2	—
Valtionrautateiden konepaja, Oulu	7 »	4 »	1/2 6 »	8—8.15	12—1	—
A. B. Uleåborgs mek. värkstad	1/2 7 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Bröder Åström A. B.	6 »	5 »	6 »	9—10	2—3	—
Juho Mustonen	1/2 7 »	6 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—
Veljekset Friis, Kalajoki.....	1/2 7 »	1/2 4 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—

Taul. 33. Miespuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 33. Salaire par heure des ouvriers (hommes).

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvriers recevant par heure un salaire</i>											Yhteensä <i>Total.</i>	Keskimäärä. <i>Moyenne.</i>
	alle 20 p.m. <i>au-dessous de 20 c.</i>	20—29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30—39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	40—49 p. <i>entre 40 et 49 c.</i>	50—59 p. <i>entre 50 et 59 c.</i>	60—69 p. <i>entre 60 et 69 c.</i>	70—79 p. <i>entre 70 et 79 c.</i>	80—89 p. <i>entre 80 et 89 c.</i>	90—99 p. <i>entre 90 et 99 c.</i>	100 p. ja enemmän <i>100 c. et au-dessus.</i>	Ilmoton. <i>Non mentionné.</i>		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Uudenmaan lääni.													
<i>Helsinki.</i>													
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	49	53	93.0
Valimotyöntekijöitä	5	1	8	23	77	14	—	—	—	—	—	128	49.4
Takomatyöntekijöitä	—	—	10	17	74	17	1	—	—	—	—	119	52.2
Levy- ja vaskiseppiä	1	7	35	76	161	57	5	1	—	—	5	348	50.7
Konepajatyöntekijöitä	2	11	83	160	303	62	6	—	1	—	10	638	48.6
Puusepän- ja maalarintyöntek.	1	2	17	50	296	51	6	—	—	—	1	424	52.6
Apureja	6	10	231	87	14	—	—	—	—	—	4	352	37.0
Oppilaita	85	168	87	17	5	—	—	—	—	—	2	364	25.7
Muita	7	7	92	93	27	10	2	—	—	—	37	275	40.3
Yhteensä	107	206	563	523	958	211	21	2	1	1	108	2,701	39.4
<i>Muut kaupungit.</i>													
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	79.0
Valimotyöntekijöitä	—	1	1	3	2	—	—	—	—	—	—	7	41.8
Takomatyöntekijöitä	—	—	3	1	4	—	—	—	—	—	3	11	45.5
Levy- ja vaskiseppiä	2	2	4	1	2	—	—	—	—	—	1	12	31.6
Konepajatyöntekijöitä	—	5	12	6	9	1	—	—	—	—	1	34	39.3
Puusepän- ja maalarintyöntek.	—	—	7	6	9	—	—	—	—	—	1	23	45.7
Apureja	—	4	7	—	—	—	—	—	—	—	2	13	29.3
Oppilaita	8	4	9	—	—	—	—	—	—	—	16	37	23.5
Muita	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	2	8	23.8
Yhteensä	11	19	45	17	26	1	1	—	—	—	26	146	36.2
<i>Maaseutu.</i>													
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—
Valimotyöntekijöitä	1	6	12	6	1	—	—	—	—	—	1	27	32.6
Takomatyöntekijöitä	—	55	54	15	2	1	—	—	—	—	14	141	31.0
Levy- ja vaskiseppiä	—	10	8	2	—	—	—	—	—	—	7	27	29.8
Konepajatyöntekijöitä	16	76	106	17	11	—	—	—	—	—	24	250	29.8
Puusepän- ja maalarintyöntek.	2	20	21	15	6	—	1	—	—	—	5	70	34.3
Apureja	9	67	10	—	—	—	—	—	—	—	4	90	23.6
Oppilaita	72	24	—	—	—	—	—	—	—	—	14	110	16.1
Muita	6	8	12	—	—	—	—	—	—	—	5	31	26.1
Yhteensä	106	266	223	55	20	1	1	—	—	—	83	755	27.8

Taul. 33 (jatk.) Miespuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 33 (suite). Salaire par heure des ouvriers (hommes).

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvriers recevant par heure un salaire</i>											Keskimäärä. <i>Moyenne.</i>	
	alle 20 p.m. <i>au-dessous de 20 c.</i>	20—29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30—39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	40—49 p. <i>entre 40 et 49 c.</i>	50—59 p. <i>entre 50 et 59 c.</i>	60—69 p. <i>entre 60 et 69 c.</i>	70—79 p. <i>entre 70 et 79 c.</i>	80—89 p. <i>entre 80 et 89 c.</i>	90—99 p. <i>entre 90 et 99 c.</i>	100 p. ja enen. <i>100 c. et au-dessus.</i>	Ilm. ton. <i>Non mentionné.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Turun ja Porin lääni.													
<i>Kaupungit.</i>													
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	—	2	2	1	1	—	—	—	34	40	54.5
Valimotyöntekijöitä	1	11	53	77	6	1	—	—	—	—	—	149	39.8
Takomatyöntekijöitä	—	3	19	31	14	2	—	—	—	—	—	69	42.6
Levy- ja vaskiseppiä	—	4	97	70	36	2	—	—	—	—	—	209	40.4
Konepajatyöntekijöitä	20	39	120	142	42	4	—	—	—	—	2	369	38.1
Puusepän- ja maalarintyöntek. Apureja	2	8	63	166	22	6	—	1	—	—	1	269	41.9
Oppilaita	17	59	138	4	—	—	—	—	—	—	1	219	28.8
Muita	43	45	20	2	—	—	—	—	—	—	—	110	22.6
Yhteensä	13	23	76	11	3	—	—	—	—	—	19	145	30.7
Yhteensä	96	192	586	505	125	16	1	1	—	—	57	1,579	36.5
<i>Maaseutu.</i>													
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	1	2	2	2	—	—	—	—	2	9	48.6
Valimotyöntekijöitä	6	7	19	9	1	—	—	—	—	—	—	42	30.7
Takomatyöntekijöitä	3	38	17	7	—	—	—	—	—	—	2	67	28.3
Levy- ja vaskiseppiä	1	25	25	6	1	—	—	—	—	—	—	58	30.1
Konepajatyöntekijöitä	42	56	35	25	2	1	—	—	—	—	2	163	26.3
Puusepän- ja maalarintyöntek. Apureja	—	23	16	6	4	1	—	—	—	—	—	50	32.7
Oppilaita	23	55	1	—	—	—	—	—	—	—	—	79	21.5
Muita	29	19	4	1	—	—	—	—	—	—	—	53	16.8
Yhteensä	8	14	4	—	—	—	—	—	—	—	6	32	22.6
Yhteensä	112	237	122	56	10	4	—	—	—	—	12	553	26.4
Hämeen lääni.													
<i>Kaupungit.</i>													
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	2	5	53.3
Valimotyöntekijöitä	1	6	22	11	31	1	—	—	—	—	—	72	43.4
Takomatyöntekijöitä	—	7	19	18	12	1	—	—	—	—	1	58	40.5
Levy- ja vaskiseppiä	1	4	36	23	27	2	—	—	—	—	—	93	41.6
Konepajatyöntekijöitä	13	64	101	101	86	4	1	2	—	1	6	379	39.2
Puusepän- ja maalarintyöntek. Apureja	—	2	8	38	18	—	—	—	—	—	1	67	44.6
Oppilaita	10	26	59	2	—	—	—	—	—	—	1	98	28.7
Muita	76	59	8	—	—	—	—	—	—	—	—	143	19.0
Yhteensä	11	11	53	6	1	1	—	—	—	—	22	105	29.5
Yhteensä	112	179	306	201	175	9	2	2	—	1	33	1,020	36.5

Taul. 33 (jatk.) Miespuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 33 (suite). Salaire par heure des ouvriers (hommes).

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvriers recevant par heure un salaire.</i>											Yhteensä <i>Total.</i>	Keskimäärä. <i>Moyenne.</i>
	alle 20 p.m. <i>au-dessous de 20 c.</i>	20—29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30—39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	40—49 p. <i>entre 40 et 49 c.</i>	50—59 p. <i>entre 50 et 59 c.</i>	60—69 p. <i>entre 60 et 69 c.</i>	70—79 p. <i>entre 70 et 79 c.</i>	80—89 p. <i>entre 80 et 89 c.</i>	90—99 p. <i>entre 90 et 99 c.</i>	100 p. ja enemmän. <i>100 c. et au-dessus.</i>	Non mentionnés.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>Maaseutu.</i>													
Työemstareja ja esimiehiä	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	4	28.8
Valimotyöntekijöitä	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	28.3
Takomatyöntekijöitä	1	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	7	24.4
Konepajatyöntekijöitä	2	31	20	11	7	—	—	—	—	—	1	72	31.4
Puusepän- ja maalarintyöntek.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	30.0
Apureja	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	20.3
Oppilaita	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12.5
Muita	8	12	2	—	—	—	—	—	—	—	1	23	20.7
Yhteensä	15	56	26	12	7	—	—	—	—	—	4	120	28.1
<i>Viipurin lääni.</i>													
<i>Kaupungit.</i>													
Työemstareja ja esimiehiä	—	—	2	1	2	3	—	1	—	—	—	18	54.2
Valimotyöntekijöitä	—	2	9	16	34	22	—	—	—	—	9	83	50.4
Takomatyöntekijöitä	—	1	7	12	17	6	1	—	—	—	1	45	48.9
Levy- ja vaskiseppiä	1	1	20	42	33	5	2	—	—	—	—	104	46.2
Konepajatyöntekijöitä	3	5	37	61	85	16	4	1	—	—	2	214	47.3
Puusepän- ja maalarintyöntek.	1	5	10	72	30	5	—	1	—	—	—	124	46.3
Apureja	5	21	131	6	—	1	—	—	—	—	—	164	32.3
Oppilaita	28	49	12	3	—	—	—	—	—	—	1	93	23.6
Muita	1	8	26	13	4	3	—	1	1	1	11	69	39.5
Yhteensä	39	92	254	226	205	61	7	4	1	1	24	914	41.8
<i>Maaseutu.</i>													
Työemstareja ja esimiehiä	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	50.0
Valimotyöntekijöitä	—	1	5	6	5	—	—	—	—	—	1	18	42.1
Takomatyöntekijöitä	—	—	2	2	5	—	—	—	—	—	1	10	45.3
Levy- ja vaskiseppiä	—	—	2	3	2	—	—	—	—	—	—	7	44.8
Konepajatyöntekijöitä	4	3	33	19	11	—	—	—	—	—	1	71	38.0
Puusepän- ja maalarintyöntek.	—	—	4	7	5	—	—	—	—	—	1	17	43.0
Apureja	2	1	16	1	—	—	—	—	—	—	—	20	29.8
Oppilaita	7	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	16	20.9
Muita	—	3	5	—	1	—	—	—	—	—	1	10	32.3
Yhteensä	13	15	69	38	30	—	—	—	—	—	5	170	36.7
<i>Mikkelin lääni.</i>													
<i>Kaupungit.</i>													
Valimotyöntekijöitä	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	6	36.7
Takomatyöntekijöitä	—	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	8	33.2
Levy- ja vaskiseppiä	—	3	5	3	6	—	—	—	—	—	—	17	39.2
Konepajatyöntekijöitä	3	5	10	2	2	1	—	—	—	—	—	23	32.6
Puusepän- ja maalarintyöntek.	—	1	10	1	—	—	—	—	—	—	—	12	34.8

Taul. 33 (jatk.) Miespuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 33 (suite). Salaire par heure des ouvriers (hommes).

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvriers recevant par heure un salaire</i>											Yhteensä <i>Total.</i>	Keskimäärä <i>Moyenne.</i>
	alle 20 p:n <i>au-dessous de 20 c.</i>	20-29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30-39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	40-49 p. <i>entre 40 et 49 c.</i>	50-59 p. <i>entre 50 et 59 c.</i>	60-69 p. <i>entre 60 et 69 c.</i>	70-79 p. <i>entre 70 et 79 c.</i>	80-89 p. <i>entre 80 et 89 c.</i>	90-99 p. <i>entre 90 et 99 c.</i>	100 p. ja enen. <i>100 c. et au-dessus.</i>	Ilmion. <i>Non mentionné.</i>		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Apureja	1	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	11	25.1
Oppilaita	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	14.0
Muita	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	4	31.5
Yhteensä	15	23	35	10	9	1	—	—	—	—	2	95	30.7
<i>Maaseutu.</i>													
Työemestareja ja esimiehiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—
Valimotyöntekijöitä	—	4	2	8	—	—	—	—	—	—	1	15	34.6
Takomatyöntekijöitä	—	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	6	31.2
Levy- ja vaskiseppiä	—	14	11	1	1	—	—	—	—	—	—	27	30.4
Konepajatyöntekijöitä	—	7	12	4	3	—	—	—	—	—	—	26	34.0
Puusepän- ja maalarintyöntek.	1	25	11	4	—	—	—	—	—	—	—	41	28.5
Apureja	18	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	20.5
Oppilaita	21	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	13.2
Muita	6	3	—	1	—	—	—	—	—	—	8	18	18.3
Yhteensä	46	107	39	19	4	—	—	—	—	—	13	228	25.2
<i>Kuopion lääni.</i>													
<i>Kaupungit.</i>													
Takomatyöntekijöitä	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	5	46.0
Levy- ja vaskiseppiä	—	—	1	2	4	—	—	—	—	—	—	7	50.4
Konepajatyöntekijöitä	—	—	4	5	15	1	—	—	—	—	—	25	51.1
Puusepän- ja maalarintyöntek.	1	—	2	5	3	—	—	—	—	—	—	11	43.5
Apureja	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	33.0
Oppilaita	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	24.4
Muita	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	27.5
Yhteensä	2	22	13	14	24	1	—	—	—	—	—	76	40.3
<i>Maaseutu.</i>													
Työemestareja ja esimiehiä	—	1	1	2	2	—	—	—	—	—	7	13	44.3
Valimotyöntekijöitä	10	23	18	—	—	—	—	—	—	—	—	51	24.6
Takomatyöntekijöitä	1	7	16	1	—	—	—	—	—	—	1	26	30.4
Levy- ja vaskiseppiä	3	12	28	1	—	—	—	—	—	—	—	44	31.2
Konepajatyöntekijöitä	23	66	75	6	3	1	—	—	—	—	1	175	28.1
Puusepän- ja maalarintyöntek.	2	29	29	3	—	—	—	—	—	—	—	63	29.2
Apureja	29	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	20.5
Oppilaita	59	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	67	14.0
Muita	18	25	11	—	—	—	—	—	—	—	12	66	21.8
Yhteensä	145	238	178	13	5	1	—	—	—	—	23	603	25.0
<i>Vaasan lääni.</i>													
<i>Kaupungit.</i>													
Työemestareja ja esimiehiä	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	4	60.0
Valimotyöntekijöitä	2	—	12	18	5	—	—	—	—	—	1	38	39.4

Taul. 33 (jatk.) Miespuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 33 (suite). Salaire par heure des ouvriers (hommes).

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvriers recevant par heure un salaire</i>											Keskimäärä <i>Moyenne.</i>	
	alle 30 p.m. <i>au-dessous de 30 c.</i>	20-29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30-39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	40-49 p. <i>entre 40 et 49 c.</i>	50-59 p. <i>entre 50 et 59 c.</i>	60-69 p. <i>entre 60 et 69 c.</i>	70-79 p. <i>entre 70 et 69 c.</i>	80-89 p. <i>entre 80 et 89 c.</i>	90-99 p. <i>entre 90 et 99 c.</i>	100 p. ja enem. <i>100 c. et au-dessus.</i>	Ilmion. <i>Non mentionné.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>
													13
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	
Takomatyöntekijöitä	—	1	5	14	5	—	—	—	—	—	—	25	42.8
Levy- ja vaskiseppiä	—	—	7	12	10	—	—	—	—	—	—	29	44.3
Konepajatyöntekijöitä	7	14	31	37	26	—	—	—	—	—	—	115	39.3
Puusepän- ja maalarintyöntek. Apureja	—	3	12	26	9	—	1	—	—	—	—	51	42.4
Oppilaita	7	34	27	1	—	—	—	—	—	—	—	69	27.0
Muita	20	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	52	21.6
Yhteensä	2	4	9	3	—	—	—	—	—	—	3	21	31.0
Maaseutu.	38	72	119	111	55	1	1	—	—	—	7	404	35.5
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	41.0
Valimotyöntekijöitä	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	39.5
Takomatyöntekijöitä	3	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	13	23.2
Konepajatyöntekijöitä	1	9	15	5	—	—	—	—	—	—	—	30	31.8
Puusepän- ja maalarintyöntek. Apureja	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	31.0
Oppilaita	5	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	19.2
Muita	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	11.7
Yhteensä	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	20.2
Oulun lääni. <i>Kaupungit.</i>	16	26	21	8	—	—	—	—	—	—	—	71	26.0
Työmestareja ja esimiehiä	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	78.3
Valimotyöntekijöitä	—	—	3	7	3	—	—	—	—	—	—	13	42.0
Takomatyöntekijöitä	—	—	3	7	4	3	—	—	—	—	—	17	47.9
Levy- ja vaskiseppiä	—	—	7	11	9	1	—	—	—	—	—	28	45.1
Konepajatyöntekijöitä	—	1	30	51	16	5	1	—	—	—	—	104	43.0
Puusepän- ja maalarintyöntek. Apureja	—	—	3	13	2	3	—	—	—	—	—	21	47.5
Oppilaita	7	18	43	16	—	2	—	—	—	—	—	86	32.4
Muita	15	21	19	—	—	—	—	—	—	—	—	55	24.7
Yhteensä	—	—	5	3	1	—	—	—	—	—	1	10	38.9
Maaseutu.	22	40	113	108	35	15	2	—	—	1	1	337	38.2
Valimotyöntekijöitä	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	35.0
Konepajatyöntekijöitä	—	1	4	1	—	—	—	—	—	—	—	6	32.9
Puusepän- ja maalarintyöntek. Muita	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	30.2
Yhteensä	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	27.5
Yhteensä kaupungeissa	442	845	2,034	1,715	1,612	316	35	9	2	4	258	7,272	39.9
Yhteensä maaseudulla	453	947	689	202	76	6	1	—	—	—	140	2,514	27.0
Kaiken kaikkiaan	895	1,792	2,723	1,917	1,688	322	36	9	2	4	398	9,786	36.7

Taul. 34. Naispuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 34. Salaire par heure des ouvrières.

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvrières recevant par heure un salaire</i>				Yhteensä. <i>Total.</i>	Keskimäärä. <i>Moyenne.</i>
	alle 20 p.n. <i>au-dessous de 20 c.</i>	20—29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30—39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	Ilmoittamaton. <i>Non mentionné.</i>		
1	2	3	4	5	6	7
Uudenmaan lääni.						
<i>Helsinki.</i>						
Apureja	—	1	1	—	2	28.5
Muita	—	1	2	1	4	31.1
Yhteensä	—	2	3	1	6	30.0
<i>Maaseutu.</i>						
Apureja	13	3	—	5	21	16.2
Muita	1	—	—	1	2	18.0
Yhteensä	14	3	—	6	23	16.4
Turun ja Porin lääni.						
<i>Kaupungit.</i>						
Rautateollisuustyöntekijöitä ..	—	4	—	—	4	20.0
Ompelutyöntekijöitä	—	3	—	1	4	21.0
Apureja	—	6	—	—	6	20.0
Muita	—	1	—	—	1	20.0
Yhteensä	—	14	—	1	15	20.2
<i>Maaseutu.</i>						
Apureja	6	1	—	—	7	14.0
Hämeen lääni.						
<i>Kaupungit.</i>						
Rautateollisuustyöntekijöitä ..	2	4	—	3	9	18.8
Ompelutyöntekijöitä	2	6	—	10	18	18.8
Apureja	2	2	—	—	4	18.0
Muita	1	—	—	—	1	17.0
Yhteensä	7	12	—	13	32	18.5

Taul. 34 (jatk.) Naispuolisten työntekijäin tuntipalkka.

Tab. 34 (suite). Salaire par heure des ouvrières.

Paikkakunta ja ammatti. <i>Localité et métier.</i>	Työntekijöitä, joiden tuntipalkka on <i>Nombre d'ouvrières recevant par heure un salaire</i>				Yhteensä. <i>Total.</i>	Keskimäärä. <i>Moyenne.</i>
	alle 20 p.n. <i>au-dessous de 20 c.</i>	20—29 p. <i>entre 20 et 29 c.</i>	30—39 p. <i>entre 30 et 39 c.</i>	Ilmoittamaton. <i>Non mentionné.</i>		
1	2	3	4	5	6	7
<i>Maaseutu.</i>						
Ompelutyöntekijöitä	8	—	—	—	8	12.4
Apureja	23	—	—	—	23	10.8
Yhteensä	31	—	—	—	31	11.2
<i>Viipurin lääni.</i>						
<i>Maaseutu.</i>						
Apureja	—	4	—	—	4	21.2
<i>Kuopion lääni.</i>						
<i>Maaseutu.</i>						
Apureja	2	1	—	—	3	17.3
Muita	9	—	—	—	9	15.1
Yhteensä	11	1	—	—	12	15.7
<i>Vaasan lääni.</i>						
<i>Maaseutu.</i>						
Rautateollisuustyöntekijöitä ..	6	—	—	—	6	14.2
Apureja	4	—	—	—	4	14.8
Yhteensä	10	—	—	—	10	14.4
Yhteensä kaupungeissa	7	28	3	15	53	20.6
Yhteensä maaseudulla	72	9	—	6	87	14.1
Kaiken kaikkiaan	79	37	3	21	140	16.2

Taul. 35 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300-350 mk. <i>300 à 350 fr.</i>	350-400 mk. <i>350 à 400 fr.</i>	400-450 mk. <i>400 à 450 fr.</i>	450-500 mk. <i>450 à 500 fr.</i>	500-550 mk. <i>500 à 550 fr.</i>	550-600 mk. <i>550 à 600 fr.</i>	600-650 mk. <i>600 à 650 fr.</i>	650-700 mk. <i>650 à 700 fr.</i>	700-750 mk. <i>700 à 750 fr.</i>	750-800 mk. <i>750 à 800 fr.</i>	800-850 mk. <i>800 à 850 fr.</i>	850-900 mk. <i>850 à 900 fr.</i>	900-950 mk. <i>900 à 950 fr.</i>	950-1,000 mk. <i>950 à 1,000 fr.</i>	1,000 mk ja enem. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	24	26
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Savonlinna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	3
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Vaasa	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	9
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Maaseutu	—	—	—	—	1	1	2	1	2	5	6	14	11	10	6	175	234
Apureja.																	
Helsinki	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	4	43	51
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Turku	—	—	—	—	1	2	1	—	1	1	2	5	6	1	3	9	32
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	6	8
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	4	2	3	8	19
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	4	10	19
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	3	5
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	3
Maaseutu	—	—	2	—	3	3	6	6	6	6	10	7	5	6	6	34	100
Yhteensä takomatyöntekijöitä	—	—	2	1	6	6	11	8	11	15	23	32	31	37	36	518	737
Pannuseppiä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	69	71
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	4
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	4	22	30

Taulu 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>															Yhteensä <i>Total.</i>	
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300-350 mk. <i>300 à 350 fr.</i>	350-400 mk. <i>350 à 400 fr.</i>	400-450 mk. <i>400 à 450 fr.</i>	450-500 mk. <i>450 à 500 fr.</i>	500-550 mk. <i>500 à 550 fr.</i>	550-600 mk. <i>550 à 600 fr.</i>	600-650 mk. <i>600 à 650 fr.</i>	650-700 mk. <i>650 à 700 fr.</i>	700-750 mk. <i>700 à 750 fr.</i>	750-800 mk. <i>750 à 800 fr.</i>	800-850 mk. <i>800 à 850 fr.</i>	850-900 mk. <i>850 à 900 fr.</i>	900-950 mk. <i>900 à 950 fr.</i>	950-1,000 mk. <i>950 à 1,000 fr.</i>		1,000 mk:n ja enem. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Savonlinna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	8	12
Yhteensä	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	2	1	1	55	62
Koneenasettajat.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Viilaaajat.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	3	6	3	218	235
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	5	9
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	10	13
Turku	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	3	—	2	2	2	97	111
Pori	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	2	—	2	1	23	31
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	—	2	2	61	70
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	68	72
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	20	23
Savonlinna	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	2	7
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	15	17
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	28	32
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	3	6
Kokkola	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	47	51
Maaseutu	—	—	—	1	1	—	2	2	4	3	3	4	7	13	8	130	178

Taulu 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35: (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatnin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300-350 mk. <i>300 à 350 fr.</i>	350-400 mk. <i>350 à 400 fr.</i>	400-450 mk. <i>400 à 450 fr.</i>	450-500 mk. <i>450 à 500 fr.</i>	500-550 mk. <i>500 à 550 fr.</i>	550-600 mk. <i>550 à 600 fr.</i>	600-650 mk. <i>600 à 650 fr.</i>	650-700 mk. <i>650 à 700 fr.</i>	700-750 mk. <i>700 à 750 fr.</i>	750-800 mk. <i>750 à 800 fr.</i>	800-850 mk. <i>800 à 850 fr.</i>	850-900 mk. <i>850 à 900 fr.</i>	900-950 mk. <i>900 à 950 fr.</i>	950-1 000 mk. <i>950 à 1 000 fr.</i>	1 000 mk. ja enemmän. <i>1 000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Putkityöntekijöitä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	23	24
Pori	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	5
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Sorvareja.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	87	91
Porvoo	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Turku	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	2	2	37	46
Pori	—	1	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	16	21
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	1	31	38	
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2	32	38
Kotka	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	10	13
Savonlinna	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	12	15
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	4
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	8	10
Maaseutu	—	—	3	—	1	1	—	—	2	2	5	2	6	2	3	72	99
Höylääjiä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Tampere	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	1	10	16

Taulu 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatin erikoisala ja työseutu. Genre du travail et localité.	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de																Yhteensä. Total.		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		17	18
Viipuri								1										4	5
Kotka																		1	1
Vaasa									1										1
Maaseutu				1											1			8	10
Jyrsikonetyöntekijöitä.																			
Helsinki																		3	3
Turku																1		1	2
Tampere							1	1						1				3	6
Kotka					1													1	2
Maaseutu				1	1											1		11	14
Kairaajia.																			
Helsinki																		8	8
Turku								1		1	1		1					1	5
Tampere								1	3		1		1		1	2	11	20	
Viipuri							1											2	3
Kotka																		1	1
Maaseutu														2	2			5	9
Muita konetyöntekijöitä.																			
Helsinki																1		3	4
Turku																1		2	3
Tampere													1		1		17	19	
Pietarsaari												1						2	3
Maaseutu			1	2	2	2	1		3	1	5	2	3	3	3	1	56	85	
Rautateollisuustyöntekijöitä.																			
Helsinki																		5	5
Turku																		2	2
Tampere											1			2		3	33	39	

Taulu 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalaan, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 Fr.</i>	300-350 mk. <i>300 à 350 Fr.</i>	350-400 mk. <i>350 à 400 Fr.</i>	400-450 mk. <i>400 à 450 Fr.</i>	450-500 mk. <i>450 à 500 Fr.</i>	500-550 mk. <i>500 à 550 Fr.</i>	550-600 mk. <i>550 à 600 Fr.</i>	600-650 mk. <i>600 à 650 Fr.</i>	650-700 mk. <i>650 à 700 Fr.</i>	700-750 mk. <i>700 à 750 Fr.</i>	750-800 mk. <i>750 à 800 Fr.</i>	800-850 mk. <i>800 à 850 Fr.</i>	850-900 mk. <i>850 à 900 Fr.</i>	900-950 mk. <i>900 à 950 Fr.</i>	950-1,000 mk. <i>950 à 1,000 Fr.</i>	1,000 mk ja enem. <i>1,000 Fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Maaseutu	—	—	—	—	—	2	5	3	2	11	2	7	10	6	5	96	149
Apureja.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	1	—	22	27
Tampere	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1	4	8
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	4
Maaseutu	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Yhteensä konepajatyöntekijöitä	—	2	9	9	8	11	18	19	14	32	26	39	47	66	53	1,422	1,775
Mallinveistäjiä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	22
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	6
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	2	6	11
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	11	13
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	4
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	23	27
Kalupuseppiä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	61
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	9	11
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	9	10

Taulu 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>																Yhteensä: <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n, <i>moins de 300 Fr.</i>	300—350 mk. <i>300 à 350 Fr.</i>	350—400 mk. <i>350 à 400 Fr.</i>	400—450 mk. <i>400 à 450 Fr.</i>	450—500 mk. <i>450 à 500 Fr.</i>	500—550 mk. <i>500 à 550 Fr.</i>	550—600 mk. <i>550 à 600 Fr.</i>	600—650 mk. <i>600 à 650 Fr.</i>	650—700 mk. <i>650 à 700 Fr.</i>	700—750 mk. <i>700 à 750 Fr.</i>	750—800 mk. <i>750 à 800 Fr.</i>	800—850 mk. <i>800 à 850 Fr.</i>	850—900 mk. <i>850 à 900 Fr.</i>	900—950 mk. <i>900 à 950 Fr.</i>	950—1,000 mk. <i>950 à 1,000 Fr.</i>	1,000 mk. ja enemmän, <i>1,000 Fr. et au-dessus.</i>	
Tampere																3	3
Viipuri												1				40	41
Savonlinna													1			1	2
Kuopio																3	3
Vaasa													1			5	6
Pietarsaari																1	1
Kokkola													1				1
Oulu																9	9
Maaseutu						2		2		2	5	2	5	3	31	52	
Kirvesmiehiä.																	
Helsinki												1			55	56	
Hanko													1		2	3	
Turku											1	2	2	2	54	61	
Pori											1	3	1	1	3	9	
Tampere											1			1	9	11	
Viipuri													2		3	5	
Kotka															1	1	
Savonlinna														1		1	
Vaasa															2	2	
Maaseutu							3	2	2	1	7	1	2	2	4	24	
Muita.																	
Helsinki													1	2	40	43	
Porvoo										1						1	
Hanko															1	1	
Turku						1							1		3	5	
Tampere									1						3	4	
Viipuri															3	3	
Kuopio															3	3	
Vaasa												1			8	9	

Taul. 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammattin erikoisalaan, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammattin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	1900 mk ja enemm. 1,000 fr. et au-dessus.	950—1,000 mk. 950 à 1,000 fr.	900—950 mk. 900 à 950 fr.	850—900 mk. 850 à 900 fr.	800—850 mk. 800 à 850 fr.	750—800 mk. 750 à 800 fr.	700—750 mk. 700 à 750 fr.	650—700 mk. 650 à 700 fr.	600—650 mk. 600 à 650 fr.	550—600 mk. 550 à 600 fr.	500—550 mk. 500 à 550 fr.	450—500 mk. 450 à 500 fr.	400—450 mk. 400 à 450 fr.	350—400 mk. 350 à 400 fr.	300—350 mk. 300 à 350 fr.	alle 300 mk. moins de 300 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kokkola	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Oulu	—	—	—	2	1	2	4	3	—	3	1	2	2	1	2	3	26
Maaseutu	14	13	20	11	15	12	14	10	6	7	7	3	2	2	5	8	149
Yhteensä	16	18	27	28	40	46	61	47	42	56	30	31	22	13	14	57	548
Apureja.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	1	28	33
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Turku	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	3	4	3	1	2	—	16
Pori	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	5
Tampere	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Viipuri	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	2	6	5	3	13	33
Vaasa	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	3
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Oulu	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	1	1	3	3	2	22	36
Maaseutu	—	—	1	—	2	2	—	—	3	2	4	4	2	1	2	7	30
Yhteensä	—	1	2	—	3	4	1	1	5	7	11	12	15	12	12	74	160
Tuntikirjureja, kirjanpitäjiä y. m.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	35
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	7
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	5
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	8	10
Koneenkäyttäjiä, lämmittäjiä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	23
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2

Taul. 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatin erikoisala ja työseutu. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300-350 mk. <i>300 à 350 fr.</i>	350-400 mk. <i>350 à 400 fr.</i>	400-450 mk. <i>400 à 450 fr.</i>	450-500 mk. <i>450 à 500 fr.</i>	500-550 mk. <i>500 à 550 fr.</i>	550-600 mk. <i>550 à 600 fr.</i>	600-650 mk. <i>600 à 650 fr.</i>	650-700 mk. <i>650 à 700 fr.</i>	700-750 mk. <i>700 à 750 fr.</i>	750-800 mk. <i>750 à 800 fr.</i>	800-850 mk. <i>800 à 850 fr.</i>	850-900 mk. <i>850 à 900 fr.</i>	900-950 mk. <i>900 à 950 fr.</i>	950-1000 mk. <i>950 à 1,000 fr.</i>	1,000 mk ja enen. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Turku	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	10	15
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	4
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	6	8
Lahti	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	17
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	4
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Maaseutu	—	—	1	—	1	1	—	1	1	1	3	—	2	2	—	7	20
Sähkötyöntekijöitä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	6
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	2	6
Maaseutu	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	2	4	9
Ulkotyöntekijöitä y. m.																	
Helsinki	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	7	60	75
Turku	—	2	2	1	1	—	—	—	—	2	3	6	8	4	4	18	51
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Tampere	—	—	1	2	1	—	2	—	—	1	1	3	2	5	7	12	38
Viipuri	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	3	6	15
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	2	5
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Maaseutu	1	4	—	1	3	2	3	4	6	6	6	7	8	2	4	11	68
Yhteensä muita työntekijöitä	1	7	6	6	6	6	4	5	9	15	20	25	26	27	26	257	446

Taul. 35. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 35. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammattin erikoisala ja työseutu. Genre du travail et localité.	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de																Yhteensä. Total.
	alle 300 mk:n. moins de 300 fr.	300—350 mk. 300 à 350 fr.	350—400 mk. 350 à 400 fr.	400—450 mk. 400 à 450 fr.	450—500 mk. 450 à 500 fr.	500—550 mk. 500 à 550 fr.	550—600 mk. 550 à 600 fr.	600—650 mk. 600 à 650 fr.	650—700 mk. 650 à 700 fr.	700—750 mk. 700 à 750 fr.	750—800 mk. 750 à 800 fr.	800—850 mk. 800 à 850 fr.	850—900 mk. 850 à 900 fr.	900—950 mk. 900 à 950 fr.	950—1,000 mk. 950 à 1,000 fr.	1,000 mk. ja enem. 1,000 fr. et au- dessus.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kokonaisyhdistelmä.																	
Helsinki	1	—	2	5	2	9	16	15	15	18	16	21	19	21	28	1,254	1,442
Porvoo	—	4	3	1	3	1	2	2	1	1	4	5	1	—	2	16	46
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	3	54	63
Turku	—	3	3	2	12	10	5	9	8	18	18	38	36	24	33	443	662
Pori	—	1	1	1	3	3	3	2	1	4	6	9	15	15	12	180	256
Tampere	—	1	3	8	14	15	21	7	9	15	12	18	20	25	28	393	589
Lahti	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	5	8
Viipuri	—	—	—	2	1	1	6	10	6	9	7	11	14	24	20	348	459
Kotka	—	1	1	3	1	1	2	1	1	2	3	3	1	2	5	84	111
Savonlinna	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	5	1	—	5	3	15	32
Kuopio	—	—	—	—	—	2	2	5	10	3	—	—	—	3	2	40	67
Vaasa	—	1	1	1	1	3	3	1	1	5	5	5	6	5	6	119	163
Pietarsaari	—	—	—	—	—	1	3	—	2	—	2	1	1	—	1	27	38
Kokkola	1	—	—	1	—	2	1	—	1	—	—	—	2	2	1	19	30
Oulu	—	—	—	2	2	3	4	4	—	5	2	5	6	9	8	142	192
Maaseutu	17	19	34	18	33	31	39	43	49	69	63	78	85	78	69	894	1,619
Kaiken kaikkiaan	19	30	48	47	73	82	107	99	106	151	143	197	206	215	221	4,033	5,777

Taul. 36. (jatk.) Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 36 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammattin erikoisalat ja työseudut. Genre du travail et localité.	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de													Yhteensä. Total.
	1,000-1,250 mk. 1,000 à 1,250 fr.	1,250-1,500 mk. 1,250 à 1,500 fr.	1,500-1,750 mk. 1,500 à 1,750 fr.	1,750-2,000 mk. 1,750 à 2,000 fr.	2,000-2,250 mk. 2,000 à 2,250 fr.	2,250-2,500 mk. 2,250 à 2,500 fr.	2,500-2,750 mk. 2,500 à 2,750 fr.	2,750-3,000 mk. 2,750 à 3,000 fr.	3,000-3,250 mk. 3,000 à 3,250 fr.	3,250-3,500 mk. 3,250 à 3,500 fr.	3,500-3,750 mk. 3,500 à 3,750 fr.	3,750-4,000 mk. 3,750 à 4,000 fr.	4,000 mk. ja enemmän. 4,000 fr. et plus. 000-043933.	
Apureja.														
Helsinki	5	6	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Turku	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Pori	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tampere	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Vaasa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Maaseutu	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Muita valimotyöntekijöitä.														
Helsinki	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Turku	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pori	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Tampere	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Viipuri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kotka	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maaseutu	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Yhteensä valimotyöntekijöitä	103	96	69	30	11	22	7	1	—	—	—	—	—	339
Seppiä.														
Helsinki	8	20	21	18	9	4	2	—	—	—	—	—	—	82
Porvoo	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Hanko	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Turku	12	8	7	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	32
Pori	3	2	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Tampere	16	6	5	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	31
Lahti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Viipuri	4	6	6	3	1	3	—	—	—	—	—	—	1	24
Kotka	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kuopio	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Vaasa	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Pietarsaari	1	4	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	7

Taul. 36. (jatk.) Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 36 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammattin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>													Yhteensä. <i>Total.</i>
	1,000—1,250 mk. <i>1,000 à 1,250 fr.</i>	1,250—1,500 mk. <i>1,250 à 1,500 fr.</i>	1,500—1,750 mk. <i>1,500 à 1,750 fr.</i>	1,750—2,000 mk. <i>1,750 à 2,000 fr.</i>	2,000—2,250 mk. <i>2,000 à 2,250 fr.</i>	2,250—2,500 mk. <i>2,250 à 2,500 fr.</i>	2,500—2,750 mk. <i>2,500 à 2,750 fr.</i>	2,750—3,000 mk. <i>2,750 à 3,000 fr.</i>	3,000—3,250 mk. <i>3,000 à 3,250 fr.</i>	3,250—3,500 mk. <i>3,250 à 3,500 fr.</i>	3,500—3,750 mk. <i>3,500 à 3,750 fr.</i>	3,750—4,000 mk. <i>3,750 à 4,000 fr.</i>	4,000 mk. ja enemmän. <i>4,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kokkola	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Oulu	5	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Maaseutu	42	42	26	22	23	14	6	—	—	—	—	—	—	175
Apureja.														
Helsinki	21	18	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	43
Turku	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Pori	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Tampere	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Viipuri	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Pietarsaari	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Maaseutu	21	7	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
Yhteensä takamatyöntekijöitä	172	134	82	56	41	23	8	1	—	—	—	—	1	518
Pannuseppiä.														
Helsinki	8	34	21	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	69
Porvoo	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Hanko	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Turku	10	7	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Pori	6	3	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	15
Tampere	7	6	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Viipuri	17	14	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	38
Kotka	—	2	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5
Savonlinna	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kuopio	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Vaasa	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Kokkola	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Oulu	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Maaseutu	15	7	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Levyseppiä.														
Helsinki	9	18	22	14	14	8	2	—	—	1	—	—	—	88
Turku	22	7	2	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	34

Taul. 36. (jatk.) Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 36 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammattin erikoisalat ja työseudut. Genre du travail et localité.	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de													Yhteensä. Total.
	4,000 mk ja enemmän. 4,000 fr. et au-dessus.	3,750-4,000 mk. 3,750 à 4,000 fr.	3,500-3,750 mk. 3,500 à 3,750 fr.	3,250-3,500 mk. 3,250 à 3,500 fr.	3,000-3,250 mk. 3,000 à 3,250 fr.	2,750-3,000 mk. 2,750 à 3,000 fr.	2,500-2,750 mk. 2,500 à 2,750 fr.	2,250-2,500 mk. 2,250 à 2,500 fr.	2,000-2,250 mk. 2,000 à 2,250 fr.	1,750-2,000 mk. 1,750 à 2,000 fr.	1,500-1,750 mk. 1,500 à 1,750 fr.	1,250-1,500 mk. 1,250 à 1,500 fr.	1,000-1,250 mk. 1,000 à 1,250 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Pori	7	9	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Tampere	8	4	6	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	23
Viipuri	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kotka	2	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Kuopio	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vaasa	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Pietarsaari	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kokkola	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Oulu	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Maaseutu	15	9	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
Läkkiseppiä.														
Helsinki	—	2	6	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	14
Turku	4	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10
Tampere	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Viipuri	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Kotka	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Savonlinna	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Oulu	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maaseutu	1	1	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Apureja.														
Helsinki	8	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Hanko	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Turku	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pori	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Tampere	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kotka	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Vaasa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Muita.														
Helsinki	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Turku	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maaseutu	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä levyseppätyöntekijöitä	169	167	114	35	27	18	4	—	—	1	—	1	—	536

Taul. 36 (jatk.) Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 36 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammattin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>													Yhteensä. <i>Total.</i>
	4,000 mk:ta enem. 4,000 fr. et au-dessus.	3,750-4,000 mk. 3,750 à 4,000 fr.	3,500-3,750 mk. 3,500 à 3,750 fr.	3,250-3,500 mk. 3,250 à 3,500 fr.	3,000-3,250 mk. 3,000 à 3,250 fr.	2,750-3,000 mk. 2,750 à 3,000 fr.	2,500-2,750 mk. 2,500 à 2,750 fr.	2,250-2,500 mk. 2,250 à 2,500 fr.	2,000-2,250 mk. 2,000 à 2,250 fr.	1,750-2,000 mk. 1,750 à 2,000 fr.	1,500-1,750 mk. 1,500 à 1,750 fr.	1,250-1,500 mk. 1,250 à 1,500 fr.	1,000-1,250 mk. 1,000 à 1,250 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kuopio	2	3	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Vaasa	10	11	4	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	28
Pietarsaari	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kokkola	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Oulu	15	14	15	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	47
Maaseutu	49	44	22	8	6	—	—	1	—	—	—	—	—	130
Putkityöntekijöitä.														
Helsinki	3	10	8	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Pori	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tampere	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kotka	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vaasa	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Sorvareja.														
Helsinki	11	22	28	15	8	3	—	—	—	—	—	—	—	87
Porvoo	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Hanko	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Turku	13	16	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
Pori	8	1	2	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	16
Tampere	8	5	6	9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	31
Lahti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Viipuri	4	6	16	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	32
Kotka	5	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10
Savonlinna	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kuopio	3	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Vaasa	2	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Pietarsaari	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kokkola	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Oulu	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Maaseutu	17	27	16	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—	72

**Taul. 36 (jatk.) Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina
ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.**

*Tab. 36 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après
le genre du travail, la localité et le revenu annuel.*

Ammatinerikoisalalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>													Yhteensä. <i>Total.</i>
	4,000 mk ja enem. 4,000 fr. et au-dessus.	3,750-4,000 mk. 3,750 à 4,000 fr.	3,500-3,750 mk. 3,500 à 3,750 fr.	3,250-3,500 mk. 3,250 à 3,500 fr.	3,000-3,250 mk. 3,000 à 3,250 fr.	2,750-3,000 mk. 2,750 à 3,000 fr.	2,500-2,750 mk. 2,500 à 2,750 fr.	2,250-2,500 mk. 2,250 à 2,500 fr.	2,000-2,250 mk. 2,000 à 2,250 fr.	1,750-2,000 mk. 1,750 à 2,000 fr.	1,500-1,750 mk. 1,500 à 1,750 fr.	1,250-1,500 mk. 1,250 à 1,500 fr.	1,000-1,250 mk. 1,000 à 1,250 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Tampere	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Viipuri	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maaseutu	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Ulkotyöntekijöitä y. m.														
Helsinki	16	24	15	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
Turku	14	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Tampere	7	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Viipuri	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Vaasa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pietarsaari	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maaseutu	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Yhteensä muita työntek.	84	66	54	31	11	9	2	—	—	—	—	—	—	257
Kokonaisyhdistelmä.														
Helsinki	193	339	327	216	87	62	12	3	3	4	6	—	2	1,254
Porvoo	9	4	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Hanko	6	14	7	7	6	8	4	1	—	—	—	—	1	54
Turku	217	125	45	25	9	8	2	1	5	—	3	1	2	443
Pori	79	47	30	10	4	5	3	—	1	—	1	—	—	180
Tampere	131	103	82	37	25	9	2	1	1	1	1	—	—	393
Lahti	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Viipuri	112	112	72	26	10	9	2	—	1	1	—	—	3	348
Kotka	25	18	21	7	7	4	—	—	2	—	—	—	—	84
Savonlinna	7	3	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	15
Kuopio	11	10	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
Vaasa	40	49	20	5	1	2	1	—	1	—	—	—	—	119
Pietarsaari	8	12	4	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	27
Kokkola	9	1	4	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	19
Oulu	49	46	36	7	2	2	—	—	—	—	—	—	—	142
Maaseutu	313	248	161	85	49	24	8	1	2	1	—	—	2	894
Kaiken kulkiaan	1,209	1,135	832	432	203	135	34	8	16	7	11	1	10	4,033

Taul. 37. Naispuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 37. Répartition des ouvrières d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatinerikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Naispuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvrières ayant un revenu annuel de</i>															Yhteensä <i>Total.</i>
	1,000 mk ja enen. 1,000 fr. et au- dessus.	900–950 mk. 900 à 950 fr.	850–900 mk. 850 à 900 fr.	800–850 mk. 800 à 850 fr.	700–750 mk. 700 à 750 fr.	650–700 mk. 650 à 700 fr.	600–650 mk. 600 à 650 fr.	550–600 mk. 550 à 600 fr.	500–550 mk. 500 à 550 fr.	450–500 mk. 450 à 500 fr.	400–450 mk. 400 à 450 fr.	350–400 mk. 350 à 400 fr.	300–350 mk. 300 à 350 fr.	alle 300 mk:n. moins de 300 fr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Rautateollisuustyöntekijöitä.																
Turku.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	3	
Tampere.....	—	—	—	—	1	2	5	1	—	—	—	—	—	—	9	
Maaseutu.....	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	1	6	
Yhteensä	—	—	1	—	1	2	6	2	1	1	1	—	2	1	18	
Ompelutyöntekijöitä.																
Tampere.....	—	—	—	—	—	3	4	2	—	—	—	—	—	—	9	
Apureja.																
Helsinki.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	
Turku.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	
Tampere.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Maaseutu.....	1	9	11	3	3	6	1	1	2	—	—	—	—	—	37	
Yhteensä	1	9	11	3	3	8	2	1	2	—	—	1	—	1	42	
Kokonaisyhdistelmä.																
Helsinki.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	
Turku.....	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	1	—	5	
Tampere.....	—	—	—	—	1	6	9	3	—	—	—	—	—	—	19	
Maaseutu.....	1	9	12	3	3	6	2	1	3	1	—	—	1	1	43	
Kaiken kaikkiaan	1	9	12	3	4	13	12	5	3	1	1	1	2	2	69	

Taul. 38. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan.

Tab. 38. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et classe d'âge.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>					Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300—500 mk. <i>300 à 500 fr.</i>	500—750 mk. <i>500 à 750 fr.</i>	750—1,000 mk. <i>750 à 1,000 fr.</i>	1,000 mk ja enem. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Työmestareja ja esimiehiä.						
18—30 v.	—	—	—	—	5	5
30—45 »	—	—	—	2	50	52
45—60 »	—	—	—	2	55	57
60 v. ja enem.....	—	—	—	—	14	14
Yhteensä	—	—	—	4	124	128
Valimotyöntekijöitä.						
Alle 18 v.....	1	1	1	—	—	3
18—30 v.	—	4	10	27	86	127
30—45 »	—	—	4	21	151	176
45—60 »	—	—	7	11	87	105
60 v. ja enem.....	—	1	6	10	15	32
Yhteensä	1	6	28	69	339	443
Takomatyöntekijöitä.						
Alle 18 v.....	—	3	6	1	1	11
18—30 v.	—	5	30	78	145	258
30—45 »	—	—	4	46	251	301
45—60 »	—	1	7	25	104	137
60 v. ja enem.....	—	—	4	9	17	30
Yhteensä	—	9	51	159	518	737
Levysepäntyöntekijöitä.						
Alle 18 v.....	—	3	2	—	—	5
18—30 v.	—	6	31	65	132	234
30—45 »	—	—	7	37	272	316
45—60 »	—	—	3	20	114	137
60 v. ja enem.	—	—	—	11	18	29
Yhteensä	—	9	43	133	536	721

Taul. 38 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan.

Tab. 38 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et classe d'âge.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>					Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300—500 mk. <i>300 à 500 fr.</i>	500—750 mk. <i>500 à 750 fr.</i>	750—1,000 mk. <i>750 à 1,000 fr.</i>	1,000 mk. ja enem. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Vaskiseppiä.						
18—30 v.	—	1	1	4	13	19
30—45 »	—	—	—	1	25	26
45—60 »	—	—	—	—	14	14
60 v. ja enem.	—	—	—	—	3	3
Yhteensä	—	1	1	5	55	62
Konepajatyöntekijöitä.						
Alle 18 v.	—	17	14	3	2	36
18—30 »	—	10	67	143	415	635
30—45 »	—	—	3	44	665	712
45—60 »	—	1	3	27	293	324
60 v. ja enem.	—	—	7	14	47	68
Yhteensä	—	28	94	231	1,422	1,775
Puusepäntyöntekijöitä.						
Alle 18 v.	—	—	1	—	—	1
18—30 »	—	—	7	14	47	68
30—45 »	—	—	2	21	201	224
45—60 »	—	—	1	22	168	191
60 v. ja enem.	—	—	5	19	51	75
Yhteensä	—	—	16	76	467	559
Maalarintyöntekijöitä.						
Alle 18 v.	1	1	1	—	—	3
18—30 v.	—	—	2	2	28	32
30—45 »	—	—	—	2	113	115
45—60 »	—	—	—	2	38	40
60 v. ja enem.	—	—	—	3	5	8
Yhteensä	1	1	3	9	184	198

Taul. 38 (jatk). Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan.

Tab. 38 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et classe d'âge.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>					Yhteensä. <i>Total.</i>
	<i>alle 300 mk:n. moins de 300 fr.</i>	<i>300—500 mk. 300 à 500 fr.</i>	<i>500—750 mk. 500 à 750 fr.</i>	<i>750—1,000 mk. 750 à 1,000 fr.</i>	<i>1,000 mk ja enem. 1,000 fr. et au- dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Oppilaita.						
Alle 18 v.....	13	61	55	9	3	141
18—30 v.	3	50	195	98	50	396
30—45 »	—	2	2	3	4	11
Yhteensä	16	113	252	110	57	548
Apureja.						
Alle 18 v.....	—	4	2	2	—	8
18—30 v.	—	—	8	26	22	56
30—45 »	—	—	2	17	30	49
45—60 »	—	—	3	13	19	35
60 v. ja enem.	—	2	3	4	2	11
Ilmoittamaton.....	—	—	—	—	1	1
Yhteensä	—	6	18	62	74	160
Muita työntekijöitä.						
Alle 18 v.....	1	15	4	—	1	21
18—30 v.	—	6	12	27	51	96
30—45 »	—	—	2	39	119	160
45—60 »	—	—	6	38	59	103
60 v. ja enem.	—	4	15	20	21	60
Ilmoittamaton.....	—	—	—	—	6	6
Yhteensä	1	25	39	124	257	446
Kokonaisyhdistelmä.						
Alle 18 v.....	16	105	86	15	7	229
18—30 v.	3	82	363	484	994	1,926
30—45 »	—	2	26	233	1,881	2,142
45—60 »	—	2	30	160	951	1,143
60 v. ja enem.	—	7	40	90	193	330
Ilmoittamaton.....	—	—	—	—	7	7
Kaiken kaikkiaan	19	198	545	982	4,033	5,777

Taul. 39. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel.

Ammatinerikoisala ja työaika. <i>Genre du travail et nombre d'années de travail.</i>	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>					Yhteensä. <i>Total.</i>
	<i>Alle 300 mk:n. moins de 300 fr.</i>	<i>300—500 mk. 300 500 fr.</i>	<i>500—750 mk. 500 à 750 fr.</i>	<i>750—1000 mk. 750 à 1000 fr.</i>	<i>1000 mk ja enem. 1000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Työestareja ja esimiehiä.						
Alle 2 vuoden	—	—	—	1	10	11
2—10 vuotta	—	—	—	1	46	47
10—20 »	—	—	—	2	36	38
20 v. ja enem.....	—	—	—	—	32	32
Yhteensä	—	—	—	4	124	128
Valimotyöntekijöitä.						
Alle 2 vuoden.....	—	3	—	5	20	28
2—10 vuotta	1	2	18	42	186	249
10—20 »	—	1	4	12	90	107
20 v. ja enem.....	—	—	6	10	43	59
Yhteensä	1	6	28	69	339	443
Takomatyöntekijöitä.						
Alle 2 vuoden	—	3	5	14	16	38
2—10 vuotta	—	5	33	110	295	443
10—20 »	—	1	7	20	122	150
20 v. ja enem.....	—	—	6	15	85	106
Yhteensä	—	9	51	159	518	737
Levysepäntyöntekijöitä.						
Alle 2 vuoden.....	—	1	7	13	13	34
2—10 vuotta	—	8	33	92	347	480
10—20 »	—	—	3	15	137	155
20 v. ja enem.....	—	—	—	13	38	51
Ilmoittamaton.....	—	—	—	—	1	1
Yhteensä	—	9	43	133	536	721

Taul. 39 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisain, työajan ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel.

Ammatinerikoisala ja työaika. <i>Genre du travail et nombre d'années de travail.</i>	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>					Yhteensä <i>Total.</i>
	alle 300 mk. <i>moins de 300 fr.</i>	300—500 mk. <i>300 à 500 fr.</i>	500—750 mk. <i>500 à 750 fr.</i>	750—1,000 mk. <i>750 à 1,000 fr.</i>	1,000 mk ja enem. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Vaskiseppiä.						
Alle 2 v.	—	—	—	—	3	3
2—10 »	—	1	1	3	30	35
10—20 »	—	—	—	2	14	16
20 v. ja enem.....	—	—	—	—	8	8
Yhteensä	—	1	1	5	55	62
Konepajatyöntekijöitä.						
Alle 2 v.	—	5	11	23	65	104
2—10 »	—	22	73	163	905	1,163
10—20 »	—	1	5	27	321	354
20 v. ja enem.....	—	—	5	17	131	153
Ilmoittamaton	—	—	—	1	—	1
Yhteensä	—	28	94	231	1,422	1,775
Puusepäntyöntekijöitä.						
Alle 2 v.	—	—	—	2	11	13
2—10 »	—	—	11	41	239	291
10—20 »	—	—	3	15	157	175
20 v. ja enem.....	—	—	2	18	60	80
Yhteensä	—	—	16	76	467	559
Maalarintyöntekijöitä.						
Alle 2 v.	—	—	—	—	4	4
2—10 »	1	1	3	2	103	110
10—20 »	—	—	—	3	60	63
20 v. ja enem.....	—	—	—	4	17	21
Yhteensä	1	1	3	9	184	198

Taul. 39 (jatk). Miespuoliset työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel.

Ammattin erikoisala ja työaika. <i>Genre du travail et nombre d'années de travail.</i>	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja <i>Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de</i>					Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 300 mk:n. <i>moins de 300 fr.</i>	300—500 mk. <i>300 à 500 fr.</i>	500—750 mk. <i>500 à 750 fr.</i>	750—1,000 mk. <i>750 à 1,000 fr.</i>	1,000 mk. ja enem. <i>1,000 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Oppilaita.						
Alle 2 vuoden.....	3	15	16	10	7	51
2—10 vuotta	13	98	234	97	48	490
10—20 »	—	—	1	2	2	5
Ilmoittamaton.....	—	—	1	1	—	2
Yhteensä	16	113	252	110	57	548
Apureja.						
Alle 2 vuoden.....	—	2	2	7	4	15
2—10 vuotta	—	2	10	46	55	113
10—20 »	—	—	1	6	12	19
20 v. ja enem.	—	2	4	3	1	10
Ilmoittamaton.....	—	—	1	—	2	3
Yhteensä	—	6	18	62	74	160
Muita työntekijöitä.						
Alle 2 vuoden.....	—	8	6	10	24	48
2—10 vuotta	1	14	19	78	156	268
10—20 »	—	—	6	22	62	90
20 v. ja enem.	—	3	8	14	14	39
Ilmoittamaton.....	—	—	—	—	1	1
Yhteensä	1	25	39	124	257	446
Kokonaisyhdistelmä.						
Alle 2 vuoden.....	3	37	47	85	177	349
2—10 vuotta	16	153	435	675	2,410	3,689
10—20 »	—	3	30	126	1,013	1,172
20 v. ja enem.	—	5	31	94	429	559
Ilmoittamaton.....	—	—	2	2	4	8
Kaiken kaikkiaan	19	198	545	982	4,033	5,777

Taul. 40. Miespuolisten työntekijäin vuotuiset keskitulot eri ammattien erikoisaloilla ja ikäluokissa.

Tab. 40. Moyenne du revenu annuel des ouvriers (hommes) dans les différents genres du travail et les différentes classes d'âge.

Ammattien erikoisala. <i>Genre du travail.</i>	Alle 18 v. <i>Av-dessous de 18 ans.</i>			18—30 v. <i>17 à 30 ans.</i>			30—45 v. <i>30 à 45 ans.</i>			45—60 v. <i>45 à 60 ans.</i>			60 v. ja enem. <i>60 ans et av-dessus.</i>			Ilm:ton. <i>Age non mentionné.</i>			Yhteensä. <i>Total.</i>		
	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>	luku. <i>nombre.</i>	Snk. <i>Francs.</i>	pi. <i>c.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Työmest. ja esimiehiä	—	—	—	5	2,574	80	52	2,488	08	57	2,444	16	14	2,338	96	—	—	—	128	2,455	60
Valajia	—	—	—	101	1,354	57	136	1,567	77	69	1,536	28	17	1,233	40	—	—	—	323	1,476	78
Sydämyksentekijöitä ..	—	—	—	2	821	35	—	—	—	1	1,265	92	1	1,267	35	—	—	—	4	1,043	99
Apureja	2	416	90	13	1,045	94	22	960	19	22	981	88	7	892	82	—	—	—	66	960	70
Muita valimotyöntek.	1	412	32	11	855	78	18	1,088	73	13	1,059	34	7	833	62	—	—	—	50	980	60
Yhteensä valimotyönt.	3	415	38	127	1,271	38	176	1,442	83	105	1,358	50	32	1,072	51	—	—	—	443	1,339	98
Seppiä	3	550	46	115	1,372	03	231	1,565	74	111	1,474	96	27	1,122	33	—	—	—	487	1,468	47
Apureja	8	656	10	143	979	63	70	1,100	62	26	878	54	3	891	08	—	—	—	250	991	58
Yhteensä takomatyönt.	11	627	29	258	1,154	54	301	1,457	57	137	1,361	77	30	1,099	20	—	—	—	737	1,306	70
Pannuseppiä	1	343	26	37	1,102	83	131	1,368	77	70	1,462	81	13	1,347	16	—	—	—	252	1,350	66
Levyseppiä	—	—	—	92	1,299	84	127	1,545	13	44	1,295	17	8	1,418	84	—	—	—	271	1,417	55
Läkkiseppiä	—	—	—	16	1,295	43	26	1,661	98	14	1,416	56	4	1,125	71	—	—	—	60	1,471	22
Apureja	2	496	06	86	859	92	24	898	49	9	857	30	2	957	64	—	—	—	123	862	93
Muita	2	469	96	3	871	93	8	1,401	24	—	—	—	2	914	06	—	—	—	15	1,106	25
Yhteensä levysepäntyönt.	5	455	06	234	1,101	23	316	1,428	88	137	1,364	46	29	1,279	66	—	—	—	721	1,297	54
Vaskiseppiä	—	—	—	19	1,214	19	26	1,654	39	14	1,519	96	3	1,343	24	—	—	—	62	1,474	08
Koneenasettajia	—	—	—	3	1,904	23	7	1,715	97	4	1,966	81	1	1,269	87	—	—	—	15	1,790	77
Viilaajia	4	660	48	266	1,141	14	361	1,467	33	185	1,535	56	43	1,250	16	—	—	—	859	1,366	38
Putkityöntekijöitä	1	467	10	19	1,187	17	9	1,431	51	8	1,625	98	1	1,491	05	—	—	—	38	1,326	46
Sorvareja	7	626	53	169	1,166	22	162	1,566	64	51	1,601	78	7	1,330	10	—	—	—	396	1,379	48
Höylääjiä	1	406	30	13	949	64	17	1,394	44	9	1,238	35	—	—	—	—	—	—	40	1,190	06
Jyrsikonetyöntek.	4	514	34	10	1,129	17	10	1,485	54	3	1,657	23	—	—	—	—	—	—	27	1,229	86
Kairajia	1	631	85	21	902	95	15	1,277	86	7	1,373	48	2	1,241	34	—	—	—	46	1,105	63
Muita konetyöntek. ...	7	419	71	43	1,143	04	39	1,427	87	18	1,493	48	7	967	55	—	—	—	114	1,240	62
Rautateollisuustyöntek.	6	738	65	77	1,118	38	81	1,487	90	28	1,372	28	6	1,225	48	—	—	—	198	1,297	19
Apureja	5	588	93	14	1,196	32	11	1,368	66	11	1,221	74	1	812	10	—	—	—	42	1,166	66
Yhteensä konepajatyönt.	36	581	52	635	1,139	40	712	1,485	10	324	1,515	80	68	1,224	25	—	—	—	1,775	1,338	71

Taul. 40 (jatk.) Miespuolisten työntekijäin vuotuiset keskitulot eri ammattin erikoisaloilla ja ikäluokissa.

Tab. 40 (suite). Moyenne du revenu annuel des ouvriers (hommes) dans les différents genres de travail et les différentes classes d'âge.

Ammattin erikoisala. <i>Genre du travail</i>	Alle 18 v. <i>Au-dessous de 18 ans</i>			18—30 v. <i>18 à 30 ans</i>			30—45 v. <i>30 à 45 ans</i>			45—60 v. <i>45 à 60 ans</i>			60 ja enem. <i>60 ans et au-dessus</i>			Ilm. ton. <i>Age non mentionné</i>			Yhteensä. <i>Total.</i>		
	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>	luku. <i>nombre</i>	Smk. <i>Francs.</i>	p.i. <i>c.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Mallinveistäjiä.....	1	569	34	24	1,179	03	42	1,433	08	22	1,562	76	14	1,217	63	—	—	—	103	1,363	91
Kalupuseppiä.....	—	—	—	20	1,083	64	90	1,347	44	70	1,393	22	25	1,286	76	—	—	—	205	1,329	94
Kirvesmiehiä.....	—	—	—	13	1,206	54	56	1,286	18	76	1,304	48	28	1,109	81	—	—	—	173	1,259	69
Muita.....	—	—	—	11	1,245	23	36	1,454	23	23	1,331	48	8	1,325	92	—	—	—	78	1,375	40
Yhteensä pusepp. työntek.	1	569	34	68	1,166	94	224	1,365	35	191	1,370	—	75	1,211	97	—	—	—	559	1,320	80
Maalarintyöntekijöitä	3	411	35	32	1,289	46	115	1,684	36	40	1,616	03	8	1,417	06	—	—	—	198	1,576	65
Oppilaita.....	141	516	26	396	740	36	11	999	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	548	687	89
Apureja.....	8	540	29	56	976	95	49	1,107	98	35	1,077	08	11	755	63	1	1,776	90	160	1,006	93
Tuntikirjureja, kirjanpit. y. m.....	1	1,200	—	22	1,587	66	22	1,829	04	13	1,710	60	2	1,795	—	—	—	—	60	1,703	26
Koneenkäytt. lämmitt.	1	498	97	22	995	98	37	1,527	25	23	1,392	19	14	1,166	53	6	1,424	17	103	1,318	60
Sähkötyöntekijöitä....	1	528	11	12	1,027	20	12	1,386	98	1	936	90	1	724	45	—	—	—	27	1,154	07
Ulkotyöntekijöitä y. m.	18	387	52	40	945	93	89	1,163	37	66	1,065	74	43	856	86	—	—	—	256	998	19
Yhteensä muita työntek.	21	438	21	96	1,114	62	160	1,355	82	103	1,218	77	60	958	18	6	1,424	17	446	1,176	47
Kalken kaikkiaan	229	521	73	1,926	1,065	42	2,142	1,473	26	1,143	1,450	04	330	1,189	30	7	1,474	56	5,777	1,278	76

Taul. 41. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudnt. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>	
	alle 6 mk:n. <i>moins de 6 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	15-16 mk. <i>15 à 16 fr.</i>	16-18 mk. <i>16 à 18 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>	27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>		30 mk. ja enem. <i>30 fr. et au-dessus.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Työemstareja ja esimiehiä.																		
Helsinki															1	35	36	
Hanko																1	1	
Turku														1	1	24	26	
Pori														2		10	12	
Tampere														1	1		2	4
Viipuri																10	10	
Lappeenranta															1		1	
Kotka																4	4	
Vaasa															1	3	4	
Oulu																2	2	
Maaseutu										4		2	2	3	2	22	35	
Yhteensä											4	2	5	5	6	113	135	
Valajia.																		
Helsinki												2	1		11	70	84	
Porvoo														2		1	3	
Hanko														1		2	3	
Turku								1			1	4	12	9	10	18	55	
Pori												3	7	21	16	1	48	
Tampere									1	1	2	8	3	18	15	48		
Lahti					1		1	1	1		2	1	1	3	2	1	14	
Viipuri												3	1	5	2	30	41	
Lappeenranta													1	1		1	3	
Kotka									1	1			3	2	2	5	14	
Savonlinna															1	1	2	
Vaasa										1	1	4	5	5	6	22		
Pietarsaari										1				2	4	1	8	
Kokkola													2	1		1	4	
Oulu													2	2	3	3	10	
Maaseutu				1	1	1	1	3	1	5	15	16	18	14	18	19	113	

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammattin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammattin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 6 mk:n. <i>moins de 6 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	15-18 mk. <i>15 à 18 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>	27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>	30 mk. ja enemmän. <i>30 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Sydämysentekijöitä.																	
Helsinki											1	1					2
Turku													1				1
Tampere									1		1						2
Maaseutu														1			1
Apureja.																	
Helsinki												6	3	7	1	3	20
Porvoo										1	1						2
Turku				1	1	2					8	3	5				20
Pori											1	1	2				4
Tampere					1		1				4	4	3		1		14
Lahti											1						1
Viipuri											1	1					2
Vaasa												2		1			3
Kokkola												2					2
Oulu					1												1
Maaseutu			1				3	5	4	11	2	2	2				30
Muita valimotyöntekijöitä.																	
Helsinki			1								1		3	2	2		9
Porvoo								1									1
Turku					1					2	8	4					15
Pori											5	15					20
Tampere									1		1	6					8
Viipuri													2				2
Lappeenranta											1						1
Kotka												1	1				2
Vaasa			1	1													2
Maaseutu	4	1		1	1	1		1		1	5	2	2	2			21
Yhteensä valimotyöntekijöitä	4	1	3	4	7	4	6	12	9	22	64	80	84	84	96	178	658

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoislain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enemmän <i>30 fr et au-dessus.</i>	27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	15-18 mk. <i>15 à 18 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	alle 6 mk. <i>moins de 6 fr.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Seppiä.																	
Helsinki											1	4	4	10	20	65	104
Porvoo											1	2	1			1	5
Hanko														1		3	4
Turku											2	5	10	10	8	12	47
Pori						1			1			5	1	3	1	6	18
Tampere						1				1	3	16	11	3	10	45	45
Lahti							1				3	3	1	1			9
Viipuri								1				3	3	4	6	17	34
Lappeenranta													1				1
Kotka												1		4		2	7
Savonlinna										1	2	2					5
Kuopio											1	1	1		2		5
Vaasa							1					1		3	4		9
Pietarsaari												1		3	3	2	9
Kokkola													1			3	4
Oulu													2	8	1	5	16
Maaseutu	1				2	3	2	2	4	7	26	35	27	35	18	96	258
Apureja.																	
Helsinki						1		1	1	1	7	28	32	16	17	6	110
Porvoo								1		1	1						3
Turku					1	1	3			2	20	9	3	2		2	43
Pori							1				1	4	5	3			14
Tampere					1	2		1	2		11	13	6				36
Lahti											2	3					5
Viipuri											3	14	6	2	5		30
Lappeenranta												1					1
Kotka											1	3					4
Kuopio												4					4
Vaasa							1				3	4					8

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja ensem. 30 fr. et au- dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Pietarsaari							1	1	1		4	4	1	1			13
Kokkola											1	3					4
Oulu									1	2	5						8
Maaseutu		1	5	2	4	5	7	8	11	15	23	24	14	16	4	6	145
Yhteensä takomatyöntekijöitä	1	1	5	2	8	13	17	15	19	31	116	182	135	133	92	238	1,008
Pannuseppiä.																	
Helsinki									1	2	4	9	15	36	40		107
Porvoo									1				1				4
Hanko															2		2
Turku										3	12	8	7	2	4		36
Pori											2	8	1	4	5		20
Tampere										1	5	6	3	3	10		28
Lahti														1			1
Viipuri										1	3	15	9	11	8		47
Kotka													1	2		3	6
Savonlinna										1			2				3
Kuopio														2	3		5
Vaasa													1		3		5
Kokkola														1		1	2
Oulu												4		1	3	1	9
Maaseutu			1					2		1	5	10	10	8	4	3	44
Levyseppiä.																	
Helsinki							1				1	5	10	11	20	79	127
Porvoo			2					1				1			1		5
Turku											6	10	16	9	6	5	52
Pori											5	9	6	10	5	3	38
Tampere							1				4	9	5	4	4	12	39
Lahti											1						1
Viipuri														2	1	2	5

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.																
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Lappeenranta										2			1			1	4
Kotka													3	1		4	8
Kuopio														1			1
Vaasa													2	2		1	5
Pietarsaari															1		1
Kokkola													1		1	2	4
Oulu												2			5	1	8
Maaseutu								1	2	15	18	15	6	6	9	72	
Läkkiseppiä.																	
Helsinki												1		1		16	18
Turku										1	5	4	3	2	1		16
Tampere										1	1	1	2	2	1		8
Viipuri												1	4	2	2		9
Kotka																1	1
Savonlinna													3		2	1	6
Oulu												1			1	1	3
Maaseutu												1	1	1	1	9	13
Apureja.																	
Helsinki						1		2			2	20	9	6	5		45
Hanko												1		1			2
Turku			2	1		2		5	3	1	20	23					57
Pori						1		1			8	3	2	2			17
Tampere					2	1					2	1	4				10
Viipuri											2		1				3
Kotka						1					1	7	5				14
Savonlinna									2	2							4
Vaasa					1							3			1		5
Kokkola											2						3

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudat. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä: <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au- dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Oulu										1							1
Maaseutu		1		2	2	13	6	17	12	14	24	5					96
Muita.																	
Helsinki						1							2	1	4		8
Turku											2	3	1			2	8
Viipuri							1										1
Maaseutu				1	1							3	1		1		7
Yhteensä levyseppäntyöntekijöitä		1	5	5	5	20	9	28	19	24	113	170	155	116	138	236	1,044
Vaskiseppiä.																	
Helsinki											2	1		3	2	23	31
Hanko																1	1
Turku												1	2	4	5	4	16
Tampere														3		1	4
Lahti					1									1			2
Viipuri																5	5
Kotka																1	1
Savonlinna											1	1					2
Kuopio																1	1
Vaasa														2	4	1	7
Kokkola																1	1
Oulu													2	1		2	5
Maaseutu									1	1	1	4		6		3	15
Yhteensä					1				1		4	7	4	20	11	43	91
Koneenasettajia.																	
Helsinki												1				1	2
Turku														1		1	2
Tampere																14	14
Viipuri															1		1

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoislain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. Genre de travail et localité.	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de																Yhteensä. Total.
	alle 6 mk. moins de 6 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	30 mk. ja enen. 30 fr. et au- dessus.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Viilaaajia.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	10	27	36	51	82	129	339
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	2	3	—	1	—	10
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	4	5	13
Turku	—	—	—	1	—	2	1	—	4	19	30	50	33	15	14	169	
Pori	—	1	—	1	4	2	3	—	3	10	8	7	7	8	6	60	
Tampere	—	—	1	—	—	—	1	—	2	1	7	10	16	17	17	27	99
Lahti	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	4	5	5	4	2	—	23
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	6	16	15	44	92
Lappeenranta	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	8	3	5	4	25
Savonlinna	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	1	7
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	2	11	18
Vaasa	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	10	7	6	11	8	46	
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	2	—	7
Kokkola	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	4	—	—	1	8
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	13	22	10	12	18	79
Maaseutu	—	—	—	1	2	—	6	3	4	6	23	44	40	34	24	38	225
Putkityöntekijöitä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	5	12	11	37
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Pori	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	4	2	—	11
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	4
Sorvareja.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	9	11	27	63	119
Porvoo	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	5

**Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain,
työseutujen ja viikkotulojen mukaan.**

*Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité
et le revenu par semaine.*

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 6 mk. <i>moins de 6 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	15-18 mk. <i>15 à 18 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>	27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>	30 mk. ja enen- desuus. <i>30 fr. et au- dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Hanko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Turku	—	—	1	1	—	2	—	—	—	—	4	8	14	13	11	11	65
Pori	—	1	—	—	1	1	1	3	—	1	2	2	6	1	2	7	28
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	8	10	6	6	18	53
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—	5
Viipuri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	4	5	—	1	32	44
Lappeenranta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3
Kotka	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	2	1	5	14
Savonlinna	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	2	7
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	3	4	8	20
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	4
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	1	4	4	15
Maaseutu	—	—	3	1	1	—	1	—	3	3	14	14	18	18	12	33	121
Höylääjiä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	1	—	—	5
Turku	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	6
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Tampere	—	—	—	1	1	—	1	—	1	1	2	3	3	3	2	2	20
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	5
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Maaseutu	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	2	3	12
Jyrsikonetyöntekijöitä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	1	1	6
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	3
Tampere	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	2	—	6

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	alle 6 mk:n. <i>moins de 6 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	15-18 mk. <i>15 à 18 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>	27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>	30 mk. ja enemmän. <i>30 fr. et au-dessus.</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kotka	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Maaseutu	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	3	3	8
Kairaajia.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	2	1	3
Turku	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	1	1	—	—	—	7
Tampere	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—	3	4	6	3	1	—	22
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	—	1	2	1	11
Muita konetyöntekijöitä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	4
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	1	5
Tampere	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	2	—	4	2	13	24
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	1	4
Maaseutu	1	1	5	3	3	6	1	2	3	2	16	12	14	14	13	18	114
Rautateollisuustyöntekijöitä.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	3	—	2	9
Turku	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Tampere	—	—	1	1	1	1	2	1	7	1	9	6	10	8	4	17	69
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Maaseutu	1	1	—	—	1	2	4	9	4	11	28	17	26	14	18	49	185
Apureja.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	4	8	9	4	8	5	42
Turku	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	5
Pori	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Tampere	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	1	8	3	1	—	—	16

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																	Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Lahti										1							1	
Viipuri												1	4				5	
Oulu									1					1			2	
Maaseutu		2	2	1	1			1							1	1	9	
Yhteensä konepajatyöntekijöitä	2	8	16	21	19	26	32	32	32	44	211	302	370	326	355	659	2,455	
Mallinveistäjiä.																		
Helsinki							1						3		3	6	22	35
Hanko																1		1
Turku													3	3	1			7
Pori									1	2	3	2	1	2	1	2	1	12
Tampere								1				2	1	5	3	6		18
Lahti												1		1	1			3
Viipuri															4	3		7
Lappeenranta																1		1
Kotka														1		4		5
Vaasa													2	1		3		6
Pietarsaari									2		2		1	1				6
Kokkola														2				2
Oulu															1			1
Maaseutu											3	5	8	6	6	5		33
Kalupuuseppiä.																		
Helsinki														2	2	18	54	76
Hanko														2	2		1	5
Turku											1	3	5	19	6	2		36
Pori												3	8					11
Tampere														2	1			3
Viipuri												1	1	27	14	2		45
Lappeenranta												1						1
Savonlinna										1	1	1						3

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au- dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	
	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	
Kuopio			2													1	3
Vaasa					1												7
Pietarsaari																	2
Kokkola					1											1	2
Oulu				1													10
Maaseutu							12	16	12	9	10	6					71
Kirvesmiehiä.																	
Helsinki										1	2	2	6	24	60		95
Hanko														1	1		4
Turku							2	11	57	40	5	3					118
Pori								1	6	7							14
Tampere								1	1	3	12	1					18
Lahti											2						2
Viipuri										2			1				5
Kotka														1			1
Savonlinna											1						1
Kuopio													1				1
Vaasa													1	3			4
Maaseutu							1	2	6	3	23	4	6	1		2	48
Muita.																	
Helsinki												7	12	11	6	23	59
Porvoo										1							1
Hanko																1	1
Turku						1	1	2			2	1	4	4	1	3	19
Tampere									1	1				2		1	5
Viipuri											1					3	4
Kuopio													3				3
Vaasa												2		7			9

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>															Yhteensä. <i>Total.</i>	
	alle 6 mk. <i>moins de 6 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	15-16 mk. <i>15 à 16 fr.</i>	16-18 mk. <i>16 à 18 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>		27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kotka	—	1	—	2	—	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	6
Savonlinna	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3
Kuopio	—	—	—	—	—	—	3	5	9	5	—	—	—	—	—	—	22
Vaasa	1	2	5	3	1	4	3	—	3	—	10	5	—	—	—	—	37
Pietarsaari	—	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	6
Kokkola	—	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	5
Oulu	—	1	1	5	5	3	2	4	2	6	10	9	1	1	—	—	50
Maaseutu	27	29	29	18	27	19	21	14	17	9	15	14	8	1	1	2	251
Yhteensä	32	37	56	72	76	113	89	80	87	64	135	70	30	12	12	15	980
Apureja.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	3	21	12	13	7	1	61
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Turku	—	—	—	1	—	2	4	—	—	4	21	4	—	—	—	—	36
Pori	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	1	—	7
Tampere	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	12	21	11	1	1	—	50
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Vaasa	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	8	—	1	—	—	—	12
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Oulu	—	—	—	3	—	2	—	2	4	—	5	18	17	2	1	3	57
Maaseutu	2	1	1	2	5	2	2	3	2	2	18	6	5	—	—	—	51
Yhteensä	2	2	2	6	5	9	7	6	9	12	71	75	47	16	10	4	283
Tuntikirjureja, kirjanpitäjiä y.m.																	
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	31	37
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	4	8
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	2	5
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Maaseutu	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	2	—	—	6	12

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enen. 30 fr. et au- dessus.																
	alle 6 mk. Moins de 6 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	30 mk ja enen. 30 fr. et au- dessus.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Koneenkäyttäjiä, lämmittäjiä.																	
Helsinki												4	6	5	7	7	29
Porvoo										2							2
Hanko												2					2
Turku				1		1					8	2	5	1	1	2	21
Pori									1	1		2	2			1	7
Tampere											2	3	2		2	1	10
Lahti			1												1		2
Viipuri												1	1	10	1	4	17
Kotka												1	1	2		1	5
Kuopio														1			1
Vaasa										1		3			1		5
Kokkola										1	1						2
Oulu												2	1	2			5
Maaseutu		1	1		1	2	2	2	2	1	4	6		1		2	25
Sähkötyöntekijöitä.																	
Helsinki						1										1	2
Turku													1	2			3
Pori															1	1	2
Tampere									1	1	6		1	1			10
Viipuri									1		3	2		1		2	9
Maaseutu					1	1				1	3	4	1				11
Ulkotyöntekijöitä y. m.																	
Helsinki		1		1	1	2	1			2	23	26	33	43	12	20	165
Porvoo		1															1
Turku				5	2	2		1		1	40	19	7	4	1	1	83
Pori										1	1	1		1			4
Tampere		1	2	3	1	1	1	2	2		28	15	3	5		1	65
Lahti											1						1

Taul. 41. (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalan, työseutujen ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, la localité et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työseudut. <i>Genre du travail et localité.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä: <i>Total.</i>	
	alle 6 mk. <i>moins de 6 fr.</i>	6-7 mk. <i>6 à 7 fr.</i>	7-8 mk. <i>7 à 8 fr.</i>	8-9 mk. <i>8 à 9 fr.</i>	9-10 mk. <i>9 à 10 fr.</i>	10-11 mk. <i>10 à 11 fr.</i>	11-12 mk. <i>11 à 12 fr.</i>	12-13 mk. <i>12 à 13 fr.</i>	13-14 mk. <i>13 à 14 fr.</i>	14-15 mk. <i>14 à 15 fr.</i>	15-16 mk. <i>15 à 16 fr.</i>	16-18 mk. <i>16 à 18 fr.</i>	18-21 mk. <i>18 à 21 fr.</i>	21-24 mk. <i>21 à 24 fr.</i>	24-27 mk. <i>24 à 27 fr.</i>	27-30 mk. <i>27 à 30 fr.</i>		30 mk. ja enen. <i>30 fr. et au-dessus.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Viipuri	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	7	8	—	2	—	1	22
Kuopio	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	5
Pietarsaari	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Maaseutu.....	11	7	6	1	2	4	4	4	10	17	26	11	—	1	1	2	1	108
Yhteensä muita työntekijöitä	12	11	15	8	10	12	11	8	18	30	157	118	73	84	36	90	693	
Kokonaisyhdistelmä.																		
Helsinki	—	1	2	4	14	62	33	37	34	26	115	210	223	249	347	883	2,240	
Porvoo	—	2	12	2	3	2	—	5	1	5	7	5	6	5	2	3	60	
Hanko	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	3	6	6	5	10	33	66	
Turku	—	1	14	20	16	20	16	18	8	20	184	169	221	169	81	116	1,073	
Pori	—	2	1	1	7	7	10	5	2	8	44	77	67	52	40	41	364	
Tampere	2	3	6	29	20	29	25	16	26	15	113	107	110	102	77	158	838	
Lahti	—	—	2	1	3	—	7	2	2	5	18	10	12	10	11	1	84	
Viipuri	1	1	—	—	3	5	6	6	16	17	57	82	58	97	90	172	611	
Lappeenranta.....	—	—	—	4	—	—	1	—	—	—	3	3	3	2	1	4	21	
Kotka	—	1	1	3	—	2	2	1	1	4	7	16	26	19	10	35	128	
Savonlinna	1	—	—	2	—	—	—	—	3	5	9	7	5	—	3	4	39	
Kuopio.....	1	—	—	—	1	—	3	5	9	5	—	6	9	9	6	22	76	
Vaasa	1	3	6	7	1	5	6	2	3	1	30	35	20	40	39	34	233	
Pietarsaari	—	—	—	—	1	1	2	3	6	1	11	6	4	8	14	7	64	
Kokkola	—	1	—	2	1	—	1	1	1	2	6	7	10	6	1	12	51	
Oulu.....	—	1	1	8	6	5	2	6	7	8	22	60	51	40	33	44	294	
Maaseutu.....	48	45	56	36	58	60	64	80	86	113	311	292	244	202	150	351	2,196	
Kalken kalkkiaun	54	61	102	119	134	198	178	187	206	236	940	1,098	1,075	1,015	915	1,920	8,438	

Taul. 42. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammattin erikoisalan, ikäluokkain ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 42. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu par semaine.

Ammattin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et classes d'âge.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>	
	alle 6 mk:n moins de 6 fr.	6-7 mk.	7-8 mk.	8-9 mk.	9-10 mk.	10-11 mk.	11-12 mk.	12-13 mk.	13-14 mk.	14-15 mk.	15-16 mk.	16-18 mk.	18-21 mk.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	27-30 mk. 27 à 30 fr.		30 mk. ja enem. 30 fr. et au-dessus.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Työestareja ja esimiehiä.																		
18—30 v.																	5	5
30—45 »											3		3	1	4	48	59	
45—60 »												2		3	2	50	57	
60 v. ja enem.											1			2	1	10	14	
Yhteensä											4	2	5	5	6	113	135	
Valimotyöntekijöitä.																		
Alle 18 vuoden	2	1	3	3	2	1	2	1									15	
18—30 v.	2			1	5	2	2	6	7	4	30	28	38	32	23	50	230	
30—45 »							1		2	6	16	32	28	25	51	90	251	
45—60 »							1	4		7	9	14	12	23	20	34	124	
60 v. ja enem.						1		1		5	9	6	6	4	2	4	38	
Yhteensä	4	1	3	4	7	4	6	12	9	22	64	80	84	84	96	178	658	
Takomatyöntekijöitä.																		
Alle 18 vuoden		1	3	1	2	4	4	1	3	2	2	1		1			25	
18—30 v.			2	1	5	9	10	11	7	15	66	112	56	42	30	55	421	
30—45 »	1						1		4	5	24	46	54	61	42	129	367	
45—60 »							2	2	3	4	19	19	19	25	16	51	160	
60 v. ja enem.					1			1	2	5	5	4	6	4	4	3	35	
Yhteensä	1	1	5	2	8	13	17	15	19	31	116	182	135	133	92	238	1,008	
Levysepäntyöntekijöitä.																		
Alle 18 vuoden			3	2		4	1	1		1							12	
18—30 v.		1	2	3	5	15	7	24	14	17	74	89	60	35	27	48	421	
30—45 »						1	1	2	4	3	25	54	70	46	79	129	414	
45—60 »								1	1	3	10	20	24	29	29	47	164	
60 v. ja enem.											4	7	1	6	3	11	32	
Ilmoittamaton																1	1	
Yhteensä		1	5	5	5	20	9	28	19	24	113	170	155	116	138	236	1,044	

Taul. 42 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 42 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et classes d'âge.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au- dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Vaskiseppiä.																	
18-30 v.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	4	—	11	3	8	32
30-45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	5	21	33
45-60 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	13	21
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	5
Yhteensä	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	7	4	20	11	43	91
Konepajatyöntekijöitä.																	
Alle 18 v.	2	7	9	14	12	14	7	4	11	4	11	2	—	1	—	—	98
18-30 v.	—	1	6	7	7	11	22	26	17	33	144	183	199	117	111	116	1,000
30-45 »	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	26	77	115	147	173	346	889
45-60 »	—	—	1	—	—	1	—	—	1	3	27	26	42	51	60	180	392
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	2	1	3	1	3	14	14	10	11	17	76
Yhteensä	2	8	16	21	19	26	32	32	32	44	211	302	370	326	355	650	2,455
Puusepäntyöntekijöitä.																	
Alle 18 v.	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
18-30 v.	—	—	—	—	—	—	4	3	4	2	16	23	20	31	17	17	137
30-45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	16	21	57	89	59	98	343
45-60 »	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	11	21	53	56	32	78	257
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	11	13	21	14	9	20	94
Yhteensä	—	—	—	—	1	1	6	5	10	8	54	78	151	190	117	213	834
Maalarintyöntekijöitä.																	
Alle 18 v.	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
18-30 v.	—	—	—	1	1	—	—	1	2	—	8	10	11	12	8	12	66
30-45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	10	30	131
45-60 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	5	6	33	49
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	3	8
Yhteensä	1	—	—	1	2	—	1	1	2	1	11	14	21	29	42	131	257

Taul. 42 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 42 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et classes d'âge.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	18
Oppilaita.																	
Alle 18 v.	27	20	41	44	35	40	30	17	19	7	8	5	1	—	1	—	2
18—30 v.	5	16	14	27	41	73	57	63	64	57	126	61	29	12	11	10	666
30—45 »	—	1	1	1	—	—	2	—	4	—	1	4	—	—	—	3	17
Yhteensä	32	37	56	72	76	113	89	80	87	64	135	70	30	12	12	15	980
Apureja.																	
Alle 18 v.	2	2	2	4	2	5	2	1	1	1	3	—	—	—	—	—	25
18—30 v.	—	—	—	1	—	3	5	1	6	9	36	39	20	6	3	—	129
30—45 »	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	18	20	13	7	5	3	68
45—60 »	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	11	14	13	3	1	1	47
60 v. ja enem.	—	—	—	1	2	—	—	3	1	—	3	1	1	—	—	—	12
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Yhteensä	2	2	2	6	5	9	7	6	9	12	71	75	47	16	10	4	283
Muita työntekijöitä.																	
Alle 18 v.	12	9	10	5	5	5	3	—	—	—	—	1	—	2	—	1	53
18—30 v.	—	—	3	1	3	3	2	3	8	8	52	22	23	29	8	18	183
30—45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	9	50	48	32	28	22	41	233
45—60 »	—	—	1	1	—	1	1	2	2	9	42	34	12	18	4	23	150
60 v. ja enem.	—	2	1	1	2	3	5	3	5	4	13	13	6	3	2	5	68
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	6
Yhteensä	12	11	15	8	10	12	11	8	18	30	157	118	73	84	36	90	693
Kokonaisyhdistelmä.																	
Alle 18 v.	46	40	71	73	60	74	50	25	35	15	24	9	1	4	1	3	531
18—30 v.	7	18	27	42	68	116	109	138	130	145	556	571	456	327	241	339	3,290
30—45 »	1	1	1	1	—	1	6	4	18	29	179	306	378	419	470	991	2,805
45—60 »	—	—	2	1	1	3	5	10	10	30	130	151	182	216	170	510	1,421
60 v. ja enem.	—	2	1	2	5	4	8	10	13	17	51	60	58	45	32	74	382
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	3	9
Kaiken kaikkiaan	54	61	102	119	134	198	178	187	206	236	940	1,098	1,075	1,015	915	1,920	8,438

Taul. 43. Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 43. Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail et nombre d'années de travail.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Työmestareja ja esimiehiä.																	
Alle 2 v.											1				1	12	14
2-10 »											1			2	2	45	50
10-20 »											1	2	4	2	2	28	39
20 v. ja enem.											1			1	1	28	32
Yhteensä											4	2	5	5	6	113	135
Valimotyöntekijöitä.																	
Alle 2 v.	4		2	3	5	1	2	3	3	1	29	12	25	22	26	56	194
2-10 »		1	1	1	2	2	3	6	5	12	23	45	40	32	46	70	289
10-20 »						1				5	7	15	13	20	15	34	110
20 v. ja enem.							1	3	1	4	5	8	6	10	9	18	65
Yhteensä	4	1	3	4	7	4	6	12	9	22	64	80	84	84	96	178	658
Takomatyöntekijöitä.																	
Alle 2 v.		1	2	1	5	6	6	6	5	7	47	58	37	18	13	19	231
2-10 »			3	1	2	7	9	5	10	13	53	94	63	75	55	117	507
10-20 »						1	2	2	5	8	19	19	22	11	70	159	
20 v. ja enem.	1				1		1	2	2	6	8	11	16	18	13	32	111
Yhteensä	1	1	5	2	8	13	17	15	19	31	116	182	135	133	92	238	1.008
Levysepäntyöntekijöitä.																	
Alle 2 v.			4	3	2	11	3	15	7	9	36	53	34	11	26	27	241
2-10 »		1	1	2	3	9	6	13	9	15	62	86	90	67	72	132	568
10-20 »									3		9	25	22	29	32	60	180
20 v. ja enem.											6	6	9	9	8	16	54
Ilmoittamaton																1	1
Yhteensä		1	5	5	5	20	9	28	19	24	113	170	155	116	138	236	1.044

Taul. 43 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 43 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. <i>Genre du travail, et nombre d'années de travail.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total</i>
	30 mk. ja enem. 30 fr. et au- dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mkain. moins de 6 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Vaskiseppiä.																	
Alle 2 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	5	1	10	19
2—10 »	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	2	—	10	6	21	44
10—20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	8	19
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	4	9
Yhteensä	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	7	4	20	11	43	91
Konepajatyöntekijöitä.																	
Alle 2 v.	2	7	9	12	14	14	12	11	13	17	71	70	83	59	82	71	547
2—10 »	—	1	7	8	5	12	17	19	15	24	116	180	212	187	182	369	1,354
10—20 »	—	—	—	1	—	—	1	1	2	2	15	32	50	60	69	150	383
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	9	20	24	20	22	68	169
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Yhteensä	2	8	16	21	19	26	32	32	32	44	211	302	370	326	355	659	2,455
Puusepäntyöntekijöitä.																	
Alle 2 v.	—	—	—	—	1	1	2	2	2	2	10	13	25	43	33	34	168
2—10 »	—	—	—	—	—	—	3	3	6	4	27	36	65	87	45	79	355
10—20 »	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	8	15	39	47	29	69	210
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	9	14	22	13	10	31	101
Yhteensä	—	—	—	—	1	1	6	5	10	8	54	78	151	190	117	213	834
Maalarintyöntekijöitä.																	
Alle 2 v.	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	4	3	7	8	8	5	38
2—10 »	1	—	—	—	1	—	1	1	1	—	4	8	9	19	26	55	126
10—20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	2	7	56	70
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	3	—	1	15	23
Yhteensä	1	—	—	1	2	—	1	1	2	1	11	14	21	29	42	131	257

Taul. 43 (jatk.) Miespuoliset työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja viikkotulojen mukaan.

Tab. 43 (suite). Répartition des ouvriers (hommes) d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu par semaine.

Ammatin erikoisalat ja työaika. <i>Genre du travail et nombre d'années de travail.</i>	Työntekijöitä, joilla on viikkotuloja <i>Nombre d'ouvriers ayant par semaine un revenu de</i>																Yhteensä. <i>Total.</i>
	30 mk ja enem. 30 fr. et au-dessus.	27-30 mk. 27 à 30 fr.	24-27 mk. 24 à 27 fr.	21-24 mk. 21 à 24 fr.	18-21 mk. 18 à 21 fr.	15-18 mk. 15 à 18 fr.	14-15 mk. 14 à 15 fr.	13-14 mk. 13 à 14 fr.	12-13 mk. 12 à 13 fr.	11-12 mk. 11 à 12 fr.	10-11 mk. 10 à 11 fr.	9-10 mk. 9 à 10 fr.	8-9 mk. 8 à 9 fr.	7-8 mk. 7 à 8 fr.	6-7 mk. 6 à 7 fr.	alle 6 mk. moins de 6 fr.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Oppilaita.																	
Alle 2 v.	19	19	29	46	34	56	37	24	16	9	36	19	5	3	3	8	363
2-10 »	13	18	27	26	42	57	52	56	70	54	99	48	23	9	9	7	610
10-20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	—	—	—	5
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Yhteensä	32	37	56	72	76	113	89	80	87	64	135	70	30	12	12	15	980
Apureja.																	
Alle 2 v.	2	2	1	5	2	5	6	1	3	5	36	35	12	3	1	—	119
2-10 »	—	—	1	—	1	4	1	2	5	5	27	38	27	10	7	2	130
10-20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	5	3	2	2	19
20 v. ja enem.	—	—	—	1	2	—	—	3	1	1	2	1	1	—	—	—	12
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	3
Yhteensä	2	2	2	6	5	9	7	6	9	12	71	75	47	16	10	4	283
Muita työntekijöitä.																	
Alle 2 v.	12	5	6	4	5	6	3	1	6	5	65	27	21	35	5	7	213
2-10 »	—	4	7	3	3	5	5	3	5	12	60	59	32	32	23	65	318
10-20 »	—	—	1	—	—	1	1	3	5	6	19	24	14	16	7	14	111
20 v. ja enem.	—	2	1	1	2	—	2	1	2	6	13	7	5	1	1	4	48
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	3
Yhteensä	12	11	15	8	10	12	11	8	18	30	157	118	73	84	36	90	693
Kokonaisyhdistelmä.																	
Alle 2 v.	39	34	53	75	69	100	71	63	56	55	336	291	250	207	199	249	2,147
2-10 »	14	25	47	41	60	96	97	108	127	139	475	596	561	530	473	962	4,351
10-20 »	—	—	1	1	—	2	4	6	13	20	73	140	172	205	177	491	1,305
20 v. ja enem.	1	2	1	2	5	—	6	10	9	20	56	69	88	73	66	216	624
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	2	4	—	—	2	11
Kalken kalkkiaan	54	61	102	119	134	198	178	187	206	236	940	1,098	1,075	1,015	915	1,920	8,438

Taul. 44. Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44. Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täyt- tävät lattiapinnan arvoita m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixes au plancher.	8:s palsta %: 2:sta palstaasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täyt- tävät lattiapinnan arvoita m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixes au plancher.	8:s palsta %: 2:sta palstaasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
Työpaja 1.				konehuone	94.8	36.0	38.0
valimo	510.0	31.0	6.1	työkaluhuone	45.9	2.3	5.0
konetyöpaja	523.0	220.0	42.1	dynamokonehuone	115.4	21.0	18.3
»	209.9	50.0	23.8	työkaluhuone	19.5	3.0	15.4
viilaspaja	76.3	34.0	44.6	sepänpaja	388.7	24.0	6.2
sorvauspaja	152.2	17.0	11.2				
malliveistämö	153.1	62.0	40.5	Työpaja 3.			
sepänpaja	526.4	63.8	12.1	sepänpaja	576.0	36.0	6.2
konehuone	36.4	26.0	71.4	valimo	35.0	4.0	11.4
Työpaja 2.				viilaus-, sorvaus- ja le-			
ajokalupaja	306.6	15.6	4.9	vysepänpaja	1,980.0	25.0	1.3
vaskisepänpaja	99.3	12.0	12.1	puusepänpaja	1,551.0	20.0	1.3
puusepänpaja	689.4	25.0	3.6	konehuone	252.0	60.0	23.8
konehuone	108.5	54.0	50.0	kattilahuone	252.0	65.0	25.8
dynamokonehuone	19.8	3.0	15.2	sahahuone	540.0	5.0	0.9
sahauspaja	306.9	65.0	21.2	kattilahuone	40.0	7.0	17.5
työkaluhuone	37.8	6.0	15.9				
siltapaja	545.2	14.0	2.6	Työpaja 4.			
sepänpaja	1,658.7	270.0	16.3	konehuone	3,540.0	1,500.0	42.4
puristinhuone	176.7	27.0	15.3	kattila- ja vaunupaja ..	1,845.0	200.0	10.9
kattilahuone	64.2	20.0	31.2	maalari-työpaja	1,235.0	130.0	10.5
konehuone	36.6	9.0	24.6	valimo	460.0	50.0	11.0
dynamokonehuone	46.2	3.0	6.5	sepänpaja	1,410.0	600.0	42.6
kokoonpanohuone	58.9	12.0	20.4				
granaattien puhdistush.	84.0	16.0	19.0	Työpaja 5.			
sorvauspaja	205.2	96.0	46.8	viilaus- ja sorvauspaja	743.0	200.0	26.9
»	102.6	48.0	46.6	malliveistämö	166.8	40.0	24.0
jiirsi-työpaja	68.9	30.0	43.5	valimo	464.1	20.0	4.3
höyläyspaja	135.4	60.0	44.4	pannusepä- ja sepänpaja	300.0	40.0	13.3
konepaja	817.4	360.0	44.1				
sepänpaja	19.2	6.0	31.3				
kattilahuone	92.2	54.0	58.6				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. <i>Usage de la chambre.</i>	Koko lattiapinta m ² . <i>Superficie totale du plancher en mq.</i>	Uunit ja kiint. koneet tyy- kavat lattiapintaa arviolta m ² . <i>Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixés au plancher.</i>	3:s palsta % 2:sta palstasta. <i>Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.</i>	Huoneen tarkoitus. <i>Usage de la chambre.</i>	Koko lattiapinta m ² . <i>Superficie totale du plancher en mq.</i>	Uunit ja kiint. koneet tyy- kavat lattiapintaa arviolta m ² . <i>Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixés au plancher.</i>	3:s palsta % 2:sta palstasta. <i>Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.</i>
1	2	3	4	1	2	3	4
Työpaja 6.							
malliveistämö	186.9	50.0	26.7	levysepänpaja	104.7	2.2	2.1
valimo	294.0	24.0	8.2	»	145.5	2.2	1.5
sepänpaja	93.5	18.0	19.3	Työpaja 10.			
sorvauspaja	248.6	120.0	48.2	viilauspaja	110.4	43.0	39.1
viilauspaja	187.0	24.0	12.8	levysepänpaja	110.4	7.2	6.6
»	153.0	20.0	13.1	»	124.5	30.4	24.5
sorvauspaja	248.6	130.0	52.2	»	94.6	21.6	22.8
messinkivalimo	75.0	10.0	13.3	viilauspaja	110.4	43.0	39.1
Työpaja 7.				sepänpaja	94.6	14.1	14.9
viilauspaja	705.0	34.0	4.8	valimo	101.3	5.2	5.2
sepänpaja	390.0	30.0	7.7	Työpaja 11.			
puusepänpaja	345.0	20.0	5.8	viilauspaja	266.0	30.0	11.3
Työpaja 8.				valimo	1,080.0	11.0	1.0
työpaja	864.0	20.0	2.3	sepänpaja	126.0	10.0	7.9
»	459.0	10.0	2.2	puusepänpaja	65.0	2.0	3.1
valimo	119.0	20.0	16.8	konehuone	11.2	2.0	17.9
sepänpaja	72.2	5.0	6.9	Työpaja 12.			
puusepänpaja	110.5	8.0	7.3	kattilahuone	50.0	16.4	8.2
konehuone	52.0	20.0	38.5	viilauspaja	187.0	65.0	34.8
kattilahuone	80.8	36.0	44.6	»	110.0	55.0	50.0
Työpaja 9.				sepänpaja	81.9	14.0	17.1
galvanoimishuone	20.2	4.0	19.8	kattilapaja	115.0	8.0	7.0
tinaushuone	52.9	5.0	9.4	valimo	68.4	1.0	1.5
messinkivalimo	27.5	3.2	11.6	Työpaja 13.			
viilauspaja	63.4	4.3	6.8	konepaja	108.6	13.0	12.0
sepänpaja	73.8	14.0	19.0	työpaja	88.0	8.0	9.1
sorvauspaja	92.8	15.0	16.2	työnjohtajan huone	18.0	0.5	2.8
levysepänpaja	167.8	7.0	4.2				
»	78.5	2.2	2.8				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täy- tävät lattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3s palsta % 2sista palsta- sta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täy- tävät lattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3s palsta % 2sista palsta- sta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
Työpaja 14.				Työpaja 21.			
sepänpaja	99.0	10.5	10.7	viilaus- ja sorvauspaja ..	61.8	30.0	48.5
viilauspaja	76.7	3.0	3.9	levysepänpaja	68.3	20.0	29.3
Työpaja 15.				Työpaja 22.			
sepänpaja	26.9	4.1	15.3	viilaus- ja sorvauspaja ..	43.4	6.0	13.8
vaskisepänpaja	26.3	1.2	4.6	sepänpaja	42.0	3.0	7.1
levysepänpaja	42.5	7.0	16.5	Työpaja 23.			
sorvauspaja	11.7	5.9	50.5	työsali	21.0	10.0	47.7
Työpaja 16.				Työpaja 24.			
vaunusepänpaja	35.0	0.8	2.3	konehuone	48.0	4.0	8.3
sepänpaja	79.6	35.0	44.0	Työpaja 25.			
Työpaja 17.				Työpaja 26.			
malliveistämö	74.0	19.7	26.6	kirvespaja	770.0	116.0	15.1
konepaja	96.7	48.4	50.1				
viilauspaja	93.0	5.0	5.4				
koetteluhuone	63.7	2.3	3.6				
sepänpaja	93.6	6.0	6.4				
konehuone	11.6	3.0	25.9				
Työpaja 18.							
konepaja	38.7	19.0	49.1				
puusepänpaja	29.2	4.0	13.7				
sepänpaja	64.4	8.0	12.4				
Työpaja 19.							
konepaja	261.4	72.0	27.6				
Työpaja 20.							
sepänpaja	16.0	2.4	15.0				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet t _ä yt- tävä lattiapinta arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet t _ä yt- tävä lattiapinta arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
hiomo	534.6	231.0	43.2	valssilaitos	1,044.0	127.0	12.2
mirkelihuone	171.6	119.0	69.2	kaavaushuone	45.6	4.0	8.8
karkaisuhuone	109.2	11.0	10.1	sorvauspaja ja hiomo ..	33.6	10.0	29.8
puristinhuone	575.0	56.0	9.7	saksien viilaspaja	139.6	6.0	4.3
kalusepänpaja	77.9	5.0	6.4	nikkelöimishuone	18.5	6.0	32.5
hiomo ja konehuone ..	73.8	16.0	21.7	hiomo	24.4	8.0	32.8
korjauspaja	80.8	27.0	33.4	»	123.7	60.0	48.4
»	112.7	35.0	31.0	»	101.7	60.0	58.8
sähkökonehuone	38.5	12.0	31.2	»	134.2	60.0	44.8
lämmityshuone	70.8	10.0	14.1	veitsihiomo	92.9	54.0	58.1
lapiotehdas	486.0	59.5	12.3	vaskisepänpaja	56.6	6.0	10.6
hiomo	30.2	7.0	23.2	karkaisuhuone	116.4	12.0	10.3
varsituspaja	86.4	15.0	17.4	sahauspaja	28.8	7.0	24.3
sahauspaja	174.2	4.0	2.3				
höyläämö	37.8	6.0	15.9	Työpaja 28.			
hankotehdas	220.0	40.0	18.2	valimo	850.0	110.0	13.0
huonekalupaja	96.0	28.0	29.2	»	850.0	70.0	8.2
»	72.0	22.0	30.6	»	300.0	2.5	0.8
»	224.2	45.0	20.1	putsauspaja	322.0	16.0	5.0
»	96.0	26.0	27.1	kokoonpanopaja	805.0	37.0	4.6
Työpaja 27.				kattilahuone	77.0	7.0	9.1
viilaspaja	280.0	44.0	15.7	sepänpaja	589.0	45.0	7.6
»	314.0	60.0	19.1	vaskisepänpaja	29.8	1.5	5.0
sorvauspaja	325.0	58.0	17.8	viilaspaja	304.6	21.0	6.9
»	60.0	50.0	83.3	pulttipaja	100.0	5.0	5.0
maalaspaja	130.0	26.0	20.0	sorvauspaja	234.0	61.0	26.1
höyrykattila- ja vaaka- huone	120.0	8.0	6.7	hiomo- ja nikkelöimis- paja	234.0	15.0	6.4
sepänpaja	126.0	20.0	15.9	mallinveistopaja	190.0	17.0	9.0
»	331.0	56.0	16.9				
kalusepänpaja	141.6	24.0	16.9	Työpaja 29.			
valimo	405.0	5.0	1.2	sepänpaja	264.0	40.0	15.2
				naulapaja	117.0	20.0	17.1

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja koneet tyyt- kättä lattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines faces au plancher.	3:s palaista % 2:sta palasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja koneet tyyt- kättä lattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines faces au plancher.	3:s palaista % 2:sta palasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.
hevosenkenkäpaja	238.0	8.0	3.4	Työpaja 33.			
kankirautapaja	350.0	6.0	1.7	kirvesmiehenpaja	135.9	2.0	1.5
Työpaja 30.				maalarinpaja	154.8	3.0	1.9
konehuone	670.0	330.0	49.3	»	31.1	8.0	25.7
puusepänpaja	240.0	20.0	8.3	vaunuhuone	250.2	2.0	0.8
kattilahuone	90.0	60.0	66.7	konehuone	80.0	5.0	6.2
konehuone	52.0	20.0	38.5	kattilahuone	78.3	25.0	31.9
valimo	430.0	30.0	7.0	valimo	25.2	11.0	43.7
hitsausosasto	100.0	10.0	1.0	sepänpaja	594.5	74.3	12.5
kattilapaja	475.0	35.0	7.4	varsinainen työpaja	437.5	117.4	26.8
sepänpaja	315.0	25.0	7.9	Työpaja 34.			
tahkovintturihuone	16.0	12.0	7.5	veneveistämö ja koneh.	770.0	70.0	9.1
Työpaja 31.				kone- ja kattilahuone ..	72.0	10.0	13.9
työkalu- ja kassakaappi- osasto	153.0	5.0	3.3	sepänpaja	72.0	7.0	9.7
viilaus- ja sorvauspaja	725.0	80.0	11.0	Työpaja 35.			
kattilapaja	224.0	15.0	6.7	sepänpaja	54.1	7.0	12.9
valimo	605.0	10.0	1.6	»	33.7	4.0	11.9
puusepänpaja	900.0	35.0	3.9	» ja levysepänpaja	60.8	9.0	14.8
sepänpaja	168.0	10.0	5.9	lakkisepänpaja	39.3	3.0	7.6
Työpaja 32.				Työpaja 36.			
viilaus- ja sorvauspaja	616.0	300.0	48.7	levysepänpaja	80.5	5.0	6.2
sepänpaja	1,050.0	500.0	47.6	»	27.8	5.0	18.0
saha	672.0	20.0	3.0	Työpaja 37.			
pulttitehdas	280.0	180.0	64.3	kattilapaja	513.4	20.0	3.9
kattilahuone	91.0	56.0	61.5	sepänpaja	1,084.2	216.8	20.0
lämmitysjohtonkattilah.	36.0	18.0	50.0	viilauspaja	635.4	423.6	66.7
konehuone	44.0	22.0	50.0	»	322.6	53.7	16.6
»	21.0	6.0	28.6	putsaushuone	146.3	9.1	6.2
»	35.0	5.0	14.3	metallivalimo	40.9	10.2	24.9
»	24.0	13.0	54.2	valimo	219.2	43.8	20.0

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet käy- lävät lattiapinnalla n ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3:s palaista % 2:ssta palasta Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet käy- lävät lattiapinnalla arvioitua m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3:s palaista % 2:ssta palastasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
höyläspaja	254.6	42.4	16.6	vaskisepänpaja	67.2	7.0	10.4
puusepänpaja.....	163.0	108.6	66.6	puusepänpaja.....	581.2	40.0	6.9
»	385.0	256.6	66.6	takkirautavalimo	545.0	11.0	2.0
putsaushuone.....	205.7	25.7	12.5	maalarinpaja	29.6	3.0	10.1
sydämyshuone	579.6	144.9	25.0				
hiekkatubotihuone....	58.5	14.6	25.0	Työpaja 41.			
konehuone	54.6	18.2	33.3	viilaus- ja sorvauspaja	361.4	46.0	12.7
Työpaja 38.				lakeeraushuone.....	10.8	4.0	37.0
kattilapaja	261.0	52.2	20.0	sepänpaja.....	169.9	12.0	7.1
viilauspaja	300.0	150.0	50.0	metallivalimo.....	76.9	6.0	7.9
puusepänpaja	59.4	14.9	25.1	lukkopaja.....	271.3	43.0	15.9
valimo	190.3	38.0	20.0	»	324.8	40.0	12.3
kattilahuone	37.4	9.3	24.9	pakkaushuone	91.6	45.0	49.1
konehuone	28.3	14.2	50.2	dynamihuone	11.8	2.0	16.9
metallivalimo	20.2	6.6	32.7	höyrykattilahuone ...	30.6	18.0	58.8
				puusepänpaja	15.0	4.0	26.7
Työpaja 39.				nikkelöimishuone	41.4	8.0	19.3
puusepänpaja	242.9	5.0	2.1				
valimo	344.5	5.0	1.4	Työpaja 42.			
sepänpaja.....	117.5	4.0	3.4	maalarinpaja	115.3	1.8	1.6
viilaus- ja sorvauspaja	242.9	15.0	6.2	»	14.6	4.0	27.4
emaljoimishuone	16.4	4.0	24.4	puusepänpaja	296.0	49.0	16.6
konehuone	45.0	15.0	33.3	konehuone	17.2	3.3	19.2
Työpaja 40.				kattilapaja	269.1	36.0	13.4
viilaus- ja sorvauspaja..	773.6	156.0	20.2	viilauspaja	128.5	63.0	49.2
työkalupaja.....	51.7	14.0	27.1	»	128.5	43.0	33.6
tulisijahuone	14.7	2.1	14.3	sepänpaja	320.0	57.0	17.8
höyrykattilahuone ...	33.6	14.5	43.2	montteeraushuone ...	320.0	18.6	5.8
emaljoimishuone	20.0	7.2	36.0	valimo	377.0	8.0	2.1
sepänpaja.....	483.1	63.0	13.0	»	40.5	20.8	51.4
kattilapaja	113.6	12.0	10.5	putsaushuone.....	37.2	16.3	43.8

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täyl- lävät lattiapintaa arvoilta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palsta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täyl- lävät lattiapintaa arvoilta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palsta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
- Työpaja 43.				valssien viilaushuone ..	67.0	20.0	29.9
sepänpaja	240.6	88.0	36.5	työkälpaja	68.0	10.0	14.7
puusepänpaja	125.8	11.0	8.7	sepänpaja	706.0	75.0	10.6
viilauspaja	89.2	15.0	16.8	sorvaus-, kairaus- ja höy- läyspaja	759.0	96.0	12.6
Työpaja 44.				sorvaus-, kairaus- ja vii- lauspaja	553.0	42.0	7.6
kalusepänpaja	280.5	25.0	8.9	kattila- ja levysepän- paja	1,492.0	75.0	5.0
Työpaja 45.				veturipaja	998.0	62.0	6.2
viilauspaja	22.5	7.5	33.3	vaskisepänpaja	193.0	36.0	18.7
kattilahuone	258.7	64.7	25.0	malliveistämö	209.0	25.0	12.0
valimo	164.2	27.4	16.7	»	392.0	22.0	5.6
Työpaja 46.				Työpaja 49.			
sepänpaja	477.4	95.5	20.0	rautalankapaja	482.0	95.0	19.7
Työpaja 47.				rautalangan pesuhuone	115.0	16.0	13.9
työpaja	19.8	6.6	33.3	sepänpaja	78.0	9.0	11.5
hiomo	19.8	6.6	33.3	korjauspaja	105.0	17.0	16.2
naulakonehuone	351.0	178.5	50.9	naulapaja	206.0	17.0	8.3
putsaushuone	91.0	60.9	66.9	niittipaja	87.0	15.0	17.2
»	24.5	8.2	33.5	raudankatkaisuhuone ..	104.0	6.0	5.8
ketjukonehuone	40.3	26.8	66.5	naulankatkaisuhuone ..	665.0	140.0	21.1
sepänpaja	75.0	25.0	33.3	»	403.0	47.0	11.7
Työpaja 48.				hevosenkenkänaulapaja	159.0	13.0	8.2
sorvaus- ja viilauspaja	735.0	98.0	13.3	»	198.0	15.0	7.6
» » höyläyspaja	395.0	20.0	5.1	»	70.0	34.0	4.9
sähkökonehuone	28.0	2.0	7.1	naulanputsaushuone....	45.0	9.0	20.0
vaskisepänpaja	51.0	3.5	6.9	tahkokuone	28.0	14.0	50.0
messinkivalimo	133.0	25.0	18.8	rautalankaverkon kuto- mahuone	210.0	30.0	14.3
putsaushuone	170.0	10.0	5.9	malliveistämö	15.0	1.0	6.7
»	123.0	10.0	8.1				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. <i>Usage de la chambre.</i>	Koko lattiapinta m ² . <i>Superficie totale du plancher en mq.</i>	Uunit ja kiint. koneet täytävät lattiapinta arvoilta m ² . <i>Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines fixes au plancher.</i>	3:s palsta % 2:sta palsta. <i>Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.</i>	Huoneen tarkoitus. <i>Usage de la chambre.</i>	Koko lattiapinta m ² . <i>Superficie totale du plancher en mq.</i>	Uunit ja kiint. koneet täytävät lattiapinta arvoilta m ² . <i>Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines fixes au plancher.</i>	3:s palsta % 2:sta palsta. <i>Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.</i>
1	2	3	4	1	2	3	4
saha	221.0	20.0	9.0	naulankatkaisuhuone....	16.5	5.0	30.3
laudankuivaushuone ..	17.5	1.0	5.7	»	10.8	3.0	27.8
				»	123.0	40.0	32.5
Työpaja 50.				naulalaatikkojen val-			
viilauspaja	174.0	3.0	1.7	mistus	20.0	1.0	5.0
kairaushuone	201.0	21.0	10.4	Työpaja 52.			
sorvauspaja	191.0	61.0	31.9	kairaus- ja puristushuone	32.6	1.5	4.6
sepänpaja	174.0	26.0	14.9	sahanteräin valmistush.	147.0	10.0	6.8
tahkopaja	156.0	24.0	15.4	tahkokuone	192.0	28.0	14.6
sahanteräpaja	150.0	10.0	6.7	karkaisuhuone	68.8	17.7	25.7
sahateräin karkaisuhuone	32.0	18.0	56.3	sepänpaja	37.7	6.0	15.9
rautavalimo	476.0	24.0	5.0	sirkkelihuone	49.0	3.0	6.1
messinkivalimo	19.0	6.0	31.6	Työpaja 53.			
valinteosten puhdistush.	36.0	4.0	11.1	korjauspaja	19.3	1.5	7.8
valinuunihuone	32.0	4.0	12.5	sepänpaja	81.0	10.5	13.0
»	32.0	2.0	6.2	levysepänhuone	81.0	6.0	7.4
kattilapaja	483.0	94.0	19.5	nikkelöimishuone	11.6	1.0	8.6
vaskisepänpaja	36.0	4.0	11.1	valimo	22.0	2.4	10.9
vaunupaja	1,013.0	6.0	0.6	levysepänpaja	57.0	5.0	8.8
puusepänpaja	207.0	18.0	8.7	puusepänpaja	26.0	4.0	15.4
Työpaja 51.				Työpaja 54.			
sepänpaja	109.0	11.5	10.6	messinkipaja	28.6	1.0	3.5
valimo	105.0	15.0	14.3	levysepänpaja	32.4	5.0	15.4
kattilapaja	105.0	10.0	9.5	sepänpaja y. m.	60.4	5.0	8.3
sorvauspaja y. m.	105.0	19.0	18.1	Työpaja 55.			
vaskisepän- ja levyse-				kassakaappipaja	127.0	24.0	18.9
pänpaja	105.0	4.5	4.3	»	110.0	2.5	2.3
sankojen valmistuspaja	105.0	5.0	4.8	puusepänpaja	19.0	1.0	5.3
polkupyöräpaja	18.0	2.0	11.1	maalarinpaja	24.0	1.0	4.2
puusepänpaja	37.5	4.0	10.7				
sirkkelihuone	20.0	2.0	10.0				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. <i>Usage de la chambre.</i>	Koko lattiapinta m ² . <i>Superficie totale du plancher en mq.</i>	Uunit ja kiint. koneet t _{kyt.} . <i>Käyttö lattiapinta arviolta m². Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.</i>	3:s palsta %:sta palstasta. <i>Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.</i>	Huoneen tarkoitus. <i>Usage de la chambre.</i>	Koko lattiapinta m ² . <i>Superficie totale du plancher en mq.</i>	Uunit ja kiint. koneet t _{kyt.} . <i>Käyttö lattiapinta arviolta m². Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.</i>	3:s palsta %:sta palstasta. <i>Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.</i>
1	2	3	4	1	2	3	4
Työpaja 56.				venehuone	99.0	35.0	35.4
sepänpaja	107.0	11.5	10.7	galvanoimishuone	371.0	90.0	24.3
naulapaja	6.0	4.0	66.7	lankanaulapaja	300.0	100.0	33.3
levysepänpaja	107.0	12.5	11.7	»	100.0	42.0	42.0
Työpaja 57.				työpaja	100.0	10.0	10.0
raudankatkaisuhuone ..	14.0	1.3	9.3	korjauspaja	156.0	46.0	29.5
naulapaja	56.4	20.5	36.3	saksipaja	42.8	15.0	35.0
naulalaatikkojen valmistushuone	12.6	1.0	7.9	laatikkopaja	45.0	6.0	13.3
pakkaushuone	16.8	1.0	6.0	lankanaulanpuhdistush.	200.0	48.0	24.0
»	16.0	1.5	9.4	Työpaja 61.			
korjauspaja	24.0	3.5	14.6	työpajan konttori	90.0	3.0	3.3
tahkokuone	13.0	7.0	53.8	varastokonttori	61.8	2.0	3.2
Työpaja 58.				sähkötehdas	931.0	140.0	15.0
konehuone	73.5	16.0	21.8	sepänpaja	800.0	60.0	7.5
kattilapaja	116.9	24.0	20.5	viilapaja	4,290.0	230.0	5.4
sepänpaja	98.0	5.2	5.3	kattilapaja	1,103.2	38.0	3.4
maalarinpaja	130.7	20.0	15.3	puusepänpaja	2,193.0	18.0	0.8
Työpaja 59.				maalarinpaja	975.0	6.0	0.6
sepänpaja	104.5	6.0	5.8	verhoilupaja	198.0	1.0	0.5
valimo	120.0	10.0	8.3	vaununtarkastuspaja ..	585.0	2.0	0.3
messinkityöpaja	14.0	1.5	10.7	vaunupaja	170.5	19.0	11.2
Työpaja 60.				Työpaja 62.			
puristusnaulapaja	200.0	80.0	40.0	valimo	860.0	60.0	7.0
nupipaja	200.0	16.0	8.0	kattila- ja sepänpaja ..	1,100.0	20.0	1.8
hiomo	87.8	30.0	34.2	montteerauspaja	588.0	180.0	30.6
aitauslankapaja	87.8	15.0	17.1	viilapaja	720.0	220.0	30.6
valimo	220.0	30.0	13.6	vaskisepänpaja	54.0	10.0	18.5
vanunkipaja	228.6	108.0	47.2	laivanrakennuspaja	850.0	160.0	18.8
				malliveistämö	190.0	20.0	10.5
				laivapusepänpaja	200.0	10.0	5.0

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Unitija kiint. koneet tyy- kivätilatappintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Unitija kiint. koneet tyy- kivätilatappintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les jours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
Työpaja 63.				valimo	1,039.7	14.0	1.3
työpaja	156.0	78.0	50.0	valimon konehuone....	72.0	8.0	11.1
viilaspaja	48.0	24.0	50.0	kuivaushuone.....	72.0	8.0	11.1
malliveistämö	15.0	7.5	50.0	»	72.0	8.0	11.1
levysepänpaja	180.0	10.0	5.6	sepänpaja.....	186.8	4.0	2.1
työkälupaja	3.0	1.0	33.3	kattilahuone	108.5	58.0	53.7
takomapaja	35.0	8.0	22.9	Työpaja 68.			
valimo	208.0	1.3	0.7	viilaspaja	119.0	32.0	26.9
Työpaja 64.				levysepänpaja.....	11.9	9.0	75.6
valimo	126.4	15.0	11.9	malliveistämö	24.8	2.0	8.1
»	22.8	2.0	8.8	konehuone	38.2	8.0	20.9
sepänpaja	22.4	6.0	26.8	sepänpaja.....	108.0	12.0	11.1
työpaja	63.2	32.0	50.6	valimo	45.5	3.0	6.6
»	63.2	32.0	50.6	piirustushuone	22.5	1.0	4.4
malliveistämö	63.2	35.0	55.4	Työpaja 69.			
Työpaja 65.				viilaspaja	83.3	55.4	66.5
viilaspaja	624.0	90.0	14.4	montteerauspaaja	15.8	7.9	50.0
kattilapaja	510.0	16.0	3.1	viilaspaja	15.8	10.4	65.8
»	201.3	10.0	5.0	levysepänpaja.....	7.5	3.7	49.3
konehuone	126.4	35.0	27.8	sepänpaja.....	42.2	14.1	33.4
kattilahuone	129.2	68.0	52.7	valimo	56.0	9.3	16.6
putsashuone.....	152.2	6.0	4.0	kierrettyöpaja	12.0	2.0	16.7
valimo	368.3	65.0	17.7	Työpaja 70.			
»	106.5	9.0	8.5	viilaspaja	270.0	78.0	28.9
vintturihuone.....	41.6	5.0	12.0	puusepänpaja	102.0	16.0	15.7
Työpaja 66.				dynamohuone	50.0	11.0	22.0
naulapaja	116.3	11.9	10.3	valimo	510.0	228.0	44.7
Työpaja 67.				»	126.0	45.0	35.7
viilaspaja	816.0	20.0	2.4	»	360.0	30.0	8.3
puusepänpaja	279.8	6.0	2.1	sulatusuunihuone	60.0	8.0	13.3

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet latti- tähti lattiapinnassa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet latti- tähti lattiapinnassa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
kuivaushuone	60.0	40.0	66.7	levysepänpaja	455.0	113.7	25.0
putsaushuone	240.0	24.0	10.0	puusepänpaja	180.0	45.0	25.0
sepänpaja	42.0	6.0	14.3	konehuone	17.5	13.2	75.4
Työpaja 71.				» ja kattilahuone	102.0	76.5	75.0
työpaja	604.5	201.5	33.4	höyrykattilahuone	151.8	75.9	49.9
kattilapaja	321.8	80.4	25.0	sepänpaja	136.5	45.5	33.5
levysepänpaja	180.0	36.0	20.0	valimo	377.0	94.3	25.0
»	189.0	94.5	50.0	»	15.2	7.6	50.0
kirvesmiehenpaja	304.0	76.0	25.0	messinkivalimo	28.0	14.0	50.0
malliveistämö	81.0	40.5	50.0	kuivaushuone	46.4	34.8	75.0
puusepänpaja	99.0	24.8	25.1	vaakahuone	24.0	6.0	25.0
maalarinpaja	55.0	13.8	25.1	venevaja	783.0	97.8	12.5
venevaja	315.0	39.0	12.4	konttori	35.8	4.5	12.6
valimo	276.0	46.0	16.7	työkaluhuone	26.0	6.5	25.0
kone- ja kattilahuone	75.0	56.1	74.8	»	67.5	8.4	12.4
Työpaja 72.				Työpaja 74.			
konepaja	1,190.0	300.0	25.2	valssihuone	55.0	9.0	16.4
konehuone	28.0	16.0	57.1	mirkelihuone	31.5	4.0	12.7
sepänpaja	219.0	30.0	13.7	»	189.0	43.0	22.8
valimo	94.0	15.0	16.0	»	81.7	24.0	29.4
Työpaja 73.				»	29.0	11.0	37.9
konepaja	640.5	320.2	50.0	sepänpaja	74.7	13.0	17.4
»	182.2	45.5	25.0	»	56.0	9.0	16.1
malliveistämö	130.0	43.3	33.3	puristushuone	86.4	10.0	11.6
vaskisepänpaja	39.0	9.8	25.1	dynamohuone	10.8	3.0	27.8
maalarinpaja	40.5	5.1	12.6	viilaspaja	59.2	21.0	35.5
»	27.5	3.4	12.4	»	26.3	12.0	45.6
kirvesmiehenpaja	440.0	220.0	50.0	»	72.3	23.0	31.8
satulasepänpaja	49.5	6.2	12.5	putsaushuone	54.1	12.0	22.2
kattilapaja	567.0	141.8	25.0	tarkastushuone	20.6	2.0	9.7
				»	22.8	5.5	24.1
				työpajan konttori	23.0	3.0	13.0

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.			Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.		
	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täytävälattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	Uunit ja kiint. koneet täytävälattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.		Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet täytävälattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.	Uunit ja kiint. koneet täytävälattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les fours et machines fixes au plancher.
1	2	3	4	1	2	3	4
kiilloitushuone	12.6	4.0	31.7	sulatto	322.0	35.0	10.9
nikkelöimisbuone	55.0	14.0	25.5	»	119.0	15.0	12.6
toimitushuone	50.0	17.0	34.0	putsausuhuone	144.0	15.0	10.4
käärönpänohuone	52.0	28.0	53.8	»	63.0	11.0	17.5
»	35.0	10.0	28.6	konttori	40.0	2.0	5.0
hiomo	119.2	21.0	17.7	malminkuivaushuone ..	70.0	35.0	50.0
karkaisuhuone	58.3	10.0	17.2	kivenrouhintahuone....	42.0	3.0	7.1
puukonpätten sahaush.	52.2	13.0	24.9				
Työpaja 75.				Työpaja 77.			
viilaspaja	118.1	29.5	25.0	konepaja	732.2	60.0	8.2
sorvauspaja	201.8	67.2	33.3	vaununkorjauspaja	1,500.0	8.0	0.5
puusepänpaja	77.2	15.4	19.9	levysepänpaja	72.0	14.3	19.9
sepänpaja	93.5	31.2	33.4	sepänpaja	244.8	12.2	5.0
kattilahuone	13.2	6.6	50.0	konehuone	62.3	11.4	18.3
				höyrykattilahuone	56.0	6.9	12.3
Työpaja 76.				Työpaja 78.			
viilaspaja	363.0	150.0	41.3	viilaspaja	238.9	120.0	50.2
puusepänpaja	168.0	19.0	11.3	puusepänpaja	91.2	10.0	11.0
»	76.5	1.0	1.3	tahkopaja	241.9	12.0	5.0
maalariinpaja	76.0	2.0	2.6	sepänpaja	200.0	100.0	50.0
dynamohuone	48.0	8.0	16.7	valimo	220.0	30.0	13.6
höyrykattilahuone	58.5	12.0	20.5	konehuone	26.8	22.0	82.1
valimo	228.0	4.0	1.8				
»	315.0	3.0	0.9	Työpaja 79.			
» kuivaushuone ..	21.0	1.0	4.8	sepänpaja	99.8	30.0	30.1
metallivalimo	31.5	4.0	12.7	valimo	252.0	20.0	7.9
valimon sulatushuone..	49.0	2.0	4.1	viilaspaja	252.0	60.0	23.8
hiekkamyly	24.0	4.0	16.7	puusepänpaja	50.3	10.0	19.9
käsi- ja naulapaja	210.0	65.0	31.0	kattilapaja	158.1	25.0	15.8
valssilaitoshuone	570.0	80.0	14.0	konehuone	25.2	19.2	76.2
kaasu-uunihuone	15.0	4.0	26.7				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet t _ä y- tävät lattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet t _ä y- tävät lattiapintaa arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixes au plancher.	3:s palsta % 2:sta palstasta. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à ceux de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
Työpaja 80.				Työpaja 83.			
sepänpaja	108.0	11.0	10.2	hevosenkänpaja.....	304.5	22.0	7.4
viilaspaja	252.0	37.0	14.7	hitsaushuone	42.0	3.0	7.1
puusepänpaja	120.0	9.0	7.5	Työpaja 84.			
Työpaja 81.				sorvauspaja.....	150.4	16.5	11.0
kattilahuone	44.2	18.2	41.2	lankanaulapaja	1,101.9	16.0	1.4
konehuone	32.2	14.8	46.0	puristinpaja	635.6	36.0	5.7
»	40.0	19.5	48.8	nipistyshuone.....	465.6	14.0	3.0
sepänpaja.....	377.2	52.0	13.8	pakkaushuone	104.5	4.0	3.8
»	214.6	10.0	4.6	Työpaja 85.			
valimo	191.9	4.0	2.1	viilaspaja	101.4	29.5	29.2
»	100.8	2.0	2.0	sepänpaja	43.5	3.9	9.0
»	75.6	6.0	7.9	valimo	101.8	6.0	5.9
montteerauspaja	250.2	9.3	3.7	malliveistämö	60.5	18.8	31.1
maalariinpaja	250.2	16.0	6.4	Työpaja 86.			
sorvauspaja.....	209.4	21.0	10.0	sepänpaja	311.4	23.5	7.6
puusepänpaja	87.8	10.2	11.6	valimo	32.6	2.0	6.1
viilaspaja	147.0	11.0	7.5	vaunupaja	1,053.2	7.0	0.7
putsauspaja.....	100.3	9.5	9.5	veturipaja	405.8	18.0	4.4
Työpaja 82.				konepaja	394.2	90.0	22.8
valimo	183.6	4.4	2.4	maalariinpaja	164.2	5.0	3.0
korjauspaja	44.2	5.3	12.0	konehuone	26.6	10.0	37.6
kattilapaja	399.0	47.8	12.0	Työpaja 86.			
vaunupaja	399.0	4.3	1.1	viilaspaja	259.9	35.0	13.5
viilaspaja	183.6	32.6	17.7	sorvauspaja.....	259.9	16.0	6.2
maalariinpaja	316.4	3.0	0.9	sepän- ja kattilapaja ..	607.5	27.0	4.4
malliveistämö	29.2	3.5	12.0	venepaja	446.9	4.0	0.9
konehuone	42.9	13.3	31.0	puusepänpaja	82.1	14.0	17.1
»	46.0	14.6	31.7	maalariinpaja	27.0	2.5	9.3
kattilahuone	34.1	8.7	25.5				
sähkökonehuone	50.2	6.2	12.4				

Taul. 44 (jatk.) Työpajahuoneitten tilavuus.

Tab. 44 (suite). Grandeur des ateliers.

Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet t _h yt- tävälle lattiapinnalle arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixes au plancher.	3:s palaista %: 2:sta palaista. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.	Huoneen tarkoitus. Usage de la chambre.	Koko lattiapinta m ² . Superficie totale du plancher en mq.	Uunit ja kiint. koneet t _h yt- tävälle lattiapinnalle arviolta m ² . Superficie approximative en mq. occupée par les foyers et machines fixes au plancher.	3:s palaista %: 2:sta palaista. Rapport en % des chiffres de la col. 3 à celui de la col. 2.
1	2	3	4	1	2	3	4
putsaushuone.....	44.9	6.0	13.4	sorvauspaja.....	67.2	13.0	19.3
valimo.....	378.2	6.5	1.7	levysepänpaja.....	54.5	3.0	5.5
messinkivalimo.....	44.7	2.5	5.6	sepänpaja.....	23.3	3.0	12.9
konehuone.....	67.9	14.0	20.6	valimo.....	31.8	3.0	9.4
Työpaja 87.				konehuone.....	22.2	3.5	15.8
viilaus- ja sorvauspaja..	332.1	48.0	14.5	Työpaja 89.			
sepänpaja.....	81.9	12.0	14.7	sepänpaja.....	82.5	9.3	11.3
valimo.....	113.2	3.5	3.1	valimo.....	345.6	12.0	3.5
konehuone.....	67.1	13.0	19.4	viilauspaja.....	217.0	22.5	10.4
Työpaja 88.				puusepänpaja.....	67.0	6.0	9.0
viilauspaja.....	27.6	3.7	13.4	maalarinpaja.....	111.4	3.5	3.2
».....	67.2	6.3	9.4				

LIITE.

PALKKATILASTON RAAKA-AINEISTO.

APPENDICE.

MATÉRIAUX AYANT SERVI POUR LA STATISTIQUE DES SALAIRES.

Miespuolisia työntekijöitä.

Hommes.

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tunteiden Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tunteiden Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
	Uudenmaan lääni.				34	Työmestar. ja esimieh.	3,171 t.	2,435	70
	Helsinki.				35	»	2,840 »	2,011	90
1	Työmestar. ja esimieh.	300 p.	2,100	—	36	Valajia	300 p.	1,591	07
2	»	300 »	2,400	—	37	»	300 »	1,306	22
3	»	300 »	3,600	—	38	»	300 »	2,408	73
4	»	300 »	3,300	—	39	»	300 »	1,183	63
5	»	300 »	2,400	—	40	»	300 »	1,219	—
6	»	300 »	2,400	—	41	»	2,580 t.	1,478	91
7	»	300 »	2,280	—	42	»	2,805 »	1,473	29
8	»	300 »	2,400	—	43	»	2,542 »	1,318	28
9	»	300 »	2,460	—	44	»	2,809 »	2,009	37
10	»	300 »	3,600	—	45	»	3,000 »	2,148	15
11	»	300 »	3,600	—	46	»	2,937 »	2,269	47
12	»	300 »	4,500	—	47	»	2,839 »	2,543	60
13	»	300 »	2,100	—	48	»	2,864 »	2,363	82
14	»	300 »	2,400	—	49	»	2,909 »	2,472	10
15	»	300 »	2,400	—	50	»	3,198 »	1,698	82
16	»	300 »	2,400	—	51	»	2,917 »	2,582	45
17	»	300 »	2,700	—	52	»	3,042 »	1,939	06
18	»	300 »	3,600	—	53	»	2,928 »	1,064	51
19	»	300 »	1,800	—	54	»	2,861 »	1,574	71
20	»	300 »	3,300	—	55	»	2,751 »	2,380	80
21	»	300 »	3,000	—	56	»	3,266 »	1,921	03
22	»	300 »	1,920	—	57	»	2,724 »	2,065	95
23	»	300 »	2,400	—	58	»	2,802 »	2,216	94
24	»	300 »	3,300	—	59	»	2,671 »	1,899	58
25	»	300 »	3,000	—	60	»	2,752 »	1,451	—
26	»	300 »	2,880	—	61	»	2,742 »	2,488	78
27	»	300 »	5,040	—	62	»	2,838 »	2,253	91
28	»	300 »	1,800	—	63	»	2,629 »	2,227	10
29	»	300 »	2,400	—	64	»	2,718 »	2,018	91
30	»	2,977 t.	3,535	60	65	»	2,730 »	1,832	96
31	»	2,887 »	3,535	60	66	»	2,642 »	1,782	66
32	»	3,120 »	2,160	—	67	»	2,736 »	1,670	92
33	»	2,952 »	2,605	34	68	»	2,779 »	1,704	26
	»	2,924 »	1,462	—	69	»	2,888 »	2,367	91

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tunteiden luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tunteiden luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
70	Valajia	2,892 t.	2,540	55	109	Muita valimotyöntekij.	2,760 t.	1,158	66
71	»	2,677 »	2,604	86	110	Seppiä	300 p.	1,349	65
72	»	3,032 »	2,453	04	111	»	300 »	1,354	65
73	»	2,893 »	2,313	51	112	»	300 »	1,359	55
74	»	2,725 «	2,350	02	113	»	300 »	1,476	23
75	»	2,946 »	2,127	07	114	»	300 »	1,192	70
76	»	2,849 »	2,383	68	115	»	300 »	2,075	90
77	»	3,227 »	2,872	71	116	»	300 »	2,590	15
78	»	2,740 »	2,382	20	117	»	300 »	1,785	25
79	»	2,709 »	2,295	40	118	»	300 »	1,318	10
80	»	2,716 »	2,299	32	119	»	2,567 t.	1,279	81
81	»	2,961 »	2,610	75	120	»	2,603 »	1,508	95
82	»	2,844 »	2,323	32	121	»	2,530 »	1,707	22
83	»	2,839 »	2,345	80	122	»	2,776 »	1,584	34
84	»	2,662 »	1,044	75	123	»	2,538 »	1,737	55
85	»	2,710 »	1,917	43	124	»	2,771 »	1,755	17
84	»	3,366 »	2,746	83	125	»	2,600 »	1,240	75
87	»	2,861 »	2,426	17	126	»	2,593 »	926	69
88	»	3,027 »	1,560	54	127	»	2,718 »	811	40
89	»	2,944 »	1,516	78	128	»	2,854 »	1,123	65
90	»	2,923 »	1,506	03	129	»	2,737 »	1,357	10
91	Apureja	3,440 »	1,908	54	130	»	2,874 »	1,464	50
92	»	2,829 »	1,354	90	131	»	2,760 »	1,253	99
93	»	2,778 »	1,329	75	132	»	2,688 »	1,204	25
94	»	3,043 »	1,322	24	133	»	2,569 »	1,569	10
95	»	2,770 »	936	05	134	»	2,783 »	2,298	90
96	»	2,802 »	985	30	135	»	2,757 »	2,075	28
97	»	2,841 »	1,306	24	136	»	2,766 »	2,109	91
98	»	3,092 »	1,352	59	137	»	2,843 »	2,107	75
99	»	3,154 »	1,471	92	138	»	2,748 »	2,340	23
100	»	2,830 »	2,072	55	139	»	2,757 »	2,433	17
101	»	2,836 »	1,116	60	140	»	2,755 »	1,872	54
102	»	2,738 »	1,115	67	141	»	2,835 »	1,765	63
103	»	2,866 »	1,028	66	142	»	2,687 »	1,812	01
104	»	2,802 »	1,115	68	143	»	2,751 »	2,517	12
105	»	2,868 »	1,213	48	144	»	2,817 »	1,868	15
106	Muita valimotyöntekij.	2,739 »	1,469	17	145	»	2,817 »	1,807	92
107	»	3,034 »	1,599	54	146	»	2,799 »	1,949	79
108	»	2,668 »	1,465	25	147	»	2,823 »	1,693	80

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
148	Seppiä	2,789 t.	1,557	76	187	Seppiä	2,712 t.	1,543	22
149	»	2,667 »	1,717	07	188	»	2,770 »	1,385	25
150	»	2,648 »	1,460	58	189	»	2,806 »	1,403	25
151	»	2,788 »	1,728	87	190	»	2,816 »	1,474	89
152	»	2,782 »	1,779	45	191	»	2,627 »	1,401	96
153	»	2,749 »	2,392	72	192	»	2,744 »	1,053	25
154	»	2,839 »	1,508	10	193	»	2,857 »	1,938	20
155	»	2,648 »	1,363	40	194	»	2,861 »	1,690	41
156	»	2,794 »	1,397	25	195	Apureja	300 p.	705	70
157	»	2,837 »	1,633	92	196	»	300 »	423	52
158	»	2,604 »	1,999	35	197	»	300 »	1,067	36
159	»	2,815 »	2,186	89	198	»	300 »	964	61
160	»	2,822 »	1,763	81	199	»	300 »	911	50
161	»	2,722 »	1,810	44	200	»	2,930 t.	1,261	75
162	»	2,826 »	1,727	46	201	»	2,702 »	1,129	40
163	»	2,657 »	1,542	06	202	»	2,545 »	1,445	55
164	»	2,612 »	999	41	203	»	2,778 »	1,251	41
165	»	2,846 »	1,079	40	204	»	2,769 »	1,452	45
166	»	2,749 »	1,389	80	205	»	2,763 »	1,458	78
167	»	2,702 »	1,222	17	206	»	2,805 »	1,397	40
168	»	2,629 »	1,207	25	207	»	2,632 »	1,522	74
169	»	2,690 »	1,436	28	208	»	2,689 »	1,366	38
170	»	2,672 »	1,440	63	209	»	2,809 »	1,376	03
171	»	2,752 »	1,454	78	210	»	2,715 »	1,314	78
172	»	2,864 »	1,557	11	211	»	2,766 »	1,324	90
173	»	2,526 »	1,725	62	212	»	2,609 »	1,327	58
174	»	2,800 »	1,716	61	213	»	2,806 »	1,366	68
175	»	2,990 »	1,711	70	214	»	2,800 »	1,597	39
176	»	2,629 »	1,811	13	215	»	2,792 »	1,549	37
177	»	2,754 »	1,900	22	216	»	2,572 »	2,014	16
178	»	2,796 »	2,042	21	217	»	2,737 »	1,095	—
179	»	2,542 »	1,991	25	218	»	2,831 »	1,110	—
180	»	2,667 »	2,186	54	219	»	2,827 »	1,109	70
181	»	2,815 »	2,147	67	220	»	2,657 »	1,344	68
182	»	2,732 »	1,638	60	221	»	2,554 »	1,216	54
183	»	2,859 »	1,510	84	222	»	2,624 »	1,315	22
184	»	2,783 »	1,844	18	223	»	2,796 »	1,269	31
185	»	2,573 »	2,241	02	224	»	2,746 »	1,168	53
186	»	2,694 »	1,929	85	225	»	2,788 »	1,297	79

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä- tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä- tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
226	Apureja	2,789 t.	1,311	22	265	Pannuseppiä.....	2,936 t.	1,622	84
227	»	3,008 »	1,349	04	266	»	2,825 »	1,405	57
228	»	2,689 »	1,160	16	267	»	2,972 »	1,485	75
229	»	2,587 »	1,104	05	268	»	2,846 »	1,715	66
230	»	2,655 »	1,181	08	269	»	2,685 »	1,460	19
231	»	2,693 »	1,113	72	270	»	2,768 »	1,474	46
232	»	2,803 »	1,113	—	271	»	2,735 »	1,693	62
233	»	2,803 »	1,104	46	272	»	2,667 »	1,455	22
234	»	2,925 »	1,213	20	273	»	2,798 »	1,494	16
235	»	2,819 »	1,177	59	274	»	2,799 »	1,521	15
236	»	2,791 »	1,166	12	275	»	2,913 »	1,965	36
237	»	2,737 »	1,026	39	276	»	2,879 »	1,523	79
238	»	2,778 »	1,001	73	277	»	2,809 »	1,525	21
239	»	2,694 »	1,019	94	278	»	2,772 »	1,651	93
240	»	2,765 »	967	76	279	»	2,730 »	1,577	65
241	»	2,659 »	991	58	280	»	2,904 »	1,665	43
242	»	2,704 »	965	38	281	»	2,836 »	2,382	51
243	»	2,846 »	1,179	42	282	»	2,936 »	1,628	16
244	»	2,808 »	1,242	06	283	»	2,865 »	1,559	89
245	»	2,700 »	810	47	284	»	2,796 »	1,601	21
246	Pannuseppiä.....	300 p.	1,215	48	285	»	2,794 »	1,431	35
247	»	300 »	2,280	—	286	»	2,744 »	1,327	60
248	»	300 »	1,740	69	287	»	2,855 »	1,413	92
249	»	300 »	1,090	69	288	»	2,775 »	1,373	15
250	»	300 »	1,055	81	289	»	2,876 »	1,435	72
251	»	2,770 t.	866	71	290	»	2,792 »	1,328	44
252	»	2,547 »	669	25	291	»	2,833 »	1,411	61
253	»	2,839 »	1,530	98	292	»	2,816 »	1,431	60
254	»	2,720 »	2,344	58	293	»	2,817 »	1,400	68
255	»	2,742 »	1,837	14	294	»	2,679 »	1,356	25
256	»	2,788 »	2,193	24	295	»	2,846 »	1,461	54
257	»	2,742 »	1,627	68	296	»	2,798 »	1,353	07
258	»	2,826 »	1,526	60	297	»	2,802 »	1,398	93
259	»	2,853 »	1,636	86	298	»	2,740 »	1,161	92
260	»	2,610 »	1,385	68	299	»	2,706 »	1,166	53
261	»	2,598 »	1,488	16	300	»	2,775 »	1,254	52
262	»	2,862 »	1,554	20	301	»	2,830 »	1,328	94
263	»	2,661 »	1,632	38	302	»	2,713 »	1,173	96
264	»	2,777 »	1,564	64	303	»	2,910 »	1,297	46

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier,</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
304	Pannuseppiä.....	2,614 t.	1,015	88	343	Levyseppiä	2,738 t.	2,015	92
305	»	3,014 »	1,358	46	344	»	2,632 »	2,095	96
306	»	2,962 »	1,244	25	345	»	2,766 »	2,376	97
307	»	2,829 »	1,438	34	346	»	2,855 »	2,154	52
308	»	2,839 »	1,446	52	347	»	2,827 »	2,187	73
309	»	2,797 »	1,456	31	348	»	2,940 »	1,859	53
310	»	2,879 »	1,644	73	349	»	2,692 »	1,842	25
311	»	2,819 »	1,407	42	350	»	2,571 »	1,760	63
312	»	2,758 »	1,443	18	351	»	3,052 »	1,782	40
313	»	2,716 »	1,388	48	352	»	2,859 »	2,071	52
314	»	2,892 »	1,359	91	353	»	2,805 »	2,159	76
315	»	2,840 »	1,495	22	354	»	2,822 »	1,745	69
316	»	2,753 »	1,379	41	355	»	2,801 »	1,568	26
317	Levyseppiä	270 p.	1,088	93	356	»	2,923 »	1,671	77
318	»	300 »	1,575	—	357	»	2,824 »	1,666	40
319	»	300 »	3,300	—	358	»	3,043 »	1,723	59
320	»	300 »	2,431	91	359	»	2,850 »	1,746	15
321	»	300 »	1,701	72	360	»	2,704 »	1,531	93
322	»	2,674 t.	2,516	71	361	»	3,078 »	1,631	25
323	»	2,655 »	930	29	362	»	2,698 »	1,595	07
324	»	2,747 »	1,094	65	363	»	2,836 »	1,542	23
325	»	2,694 »	1,023	65	364	»	2,736 »	1,442	99
326	»	2,834 »	577	49	365	»	2,754 »	1,514	71
327	»	2,984 »	1,615	24	366	»	2,662 »	1,602	88
328	»	2,509 »	1,770	47	367	»	2,703 »	1,776	71
329	»	2,797 »	2,235	66	368	»	2,836 »	1,515	50
330	»	2,833 »	2,486	76	369	»	2,940 »	2,109	96
331	»	2,884 »	1,925	41	370	»	2,634 »	2,001	92
332	»	2,514 »	1,753	34	371	»	2,749 »	2,064	34
333	»	2,639 »	1,729	58	372	»	2,951 »	2,075	79
334	»	3,158 »	1,709	02	373	»	2,515 »	1,911	24
335	»	2,795 »	1,426	69	374	»	2,796 »	1,819	27
336	»	2,599 »	1,429	44	375	»	2,776 »	1,771	23
337	»	2,654 »	2,124	20	376	»	2,554 »	1,945	49
338	»	3,016 »	2,058	26	377	»	2,628 »	1,818	39
339	»	2,695 »	2,287	07	378	»	2,747 »	2,517	26
340	»	2,735 »	2,378	45	379	»	2,815 »	2,438	32
341	»	2,686 »	2,342	51	380	»	2,774 »	2,326	22
342	»	2,697 »	2,142	28	381	»	2,923 »	1,622	81

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöivän tai tunneijan. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöivän tai tunneijan. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
382	Levyseppiä	2,739 t.	1,870	15	421	Läkkiseppiä	2,628 t.	1,340	76
383	»	2,661 »	1,396	25	422	Apureja	300 p.	829	50
384	»	2,695 »	1,460	27	423	»	300 »	1,342	80
385	»	2,834 »	1,347	69	424	»	3,403 t.	1,039	05
386	»	2,598 »	1,299	—	425	»	2,563 »	982	47
387	»	2,977 »	1,719	66	426	»	2,757 »	1,130	60
388	»	2,859 »	1,570	65	427	»	2,723 »	1,061	75
389	»	2,824 »	1,374	52	428	»	2,767 »	1,020	04
390	»	3,048 »	1,486	89	429	»	2,899 »	1,102	53
391	»	2,863 »	1,407	75	430	»	2,739 »	1,318	49
392	»	2,706 »	1,480	60	431	»	2,733 »	1,440	73
393	»	2,829 »	1,541	36	432	»	2,511 »	1,255	50
394	»	2,882 »	1,349	61	433	»	2,650 »	1,328	52
395	»	3,008 »	1,391	67	434	»	2,752 »	1,441	11
396	»	2,816 »	1,241	54	435	»	2,784 »	1,281	73
397	»	2,869 »	1,353	30	436	»	2,704 »	1,225	10
398	»	2,878 »	1,309	89	437	»	2,814 »	1,315	20
399	»	2,775 »	1,217	90	438	»	2,769 »	1,287	48
400	»	2,805 »	1,432	79	439	»	2,936 »	1,239	81
401	»	2,552 »	1,327	04	440	»	2,842 »	1,221	35
402	»	2,752 »	1,249	76	441	Muita	2,707 »	580	72
403	»	2,756 »	1,158	50	442	»	2,584 »	1,237	78
404	»	2,760 »	1,160	62	443	»	2,976 »	1,482	27
405	»	2,652 »	1,158	60	444	»	3,172 »	1,658	31
406	»	2,756 »	1,327	90	445	»	3,098 »	1,538	86
407	Läkkiseppiä	276 p.	851	90	446	»	2,776 »	1,153	64
408	»	300 »	2,340	—	447	Vaskiseppiä	300 p.	1,515	80
409	»	300 »	2,179	77	448	»	300 »	2,372	31
410	»	2,556 t.	1,689	39	449	»	270 »	1,868	57
411	»	2,764 »	1,641	80	450	»	300 »	1,386	01
412	»	2,684 »	2,062	36	451	»	2,956 t.	2,118	19
413	»	2,609 »	2,116	15	452	»	3,140 »	2,083	74
414	»	2,833 »	1,596	59	453	»	2,814 »	1,547	73
415	»	2,826 »	2,242	08	454	»	2,669 »	1,688	60
416	»	2,881 »	1,583	70	455	»	2,520 »	1,681	16
417	»	2,588 »	2,380	92	456	»	3,022 »	1,891	05
418	»	2,512 »	1,375	76	457	»	2,804 »	1,557	61
419	»	2,719 »	1,537	20	458	»	2,554 »	1,517	25
420	»	2,571 »	1,597	30	459	»	3,326 »	2,179	80

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai päivistä. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai päivistä. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
460	Vaskiseppiä	2,797 t.	2,456	30	499	Viilaajia	2,684 t.	1,350	16
461	»	2,632 »	1,527	—	500	»	3,363 »	1,684	44
462	»	2,676 »	1,204	43	501	»	2,840 »	1,399	—
463	»	3,293 »	1,011	35	502	»	2,920 »	1,473	54
464	»	2,572 »	1,985	56	503	»	2,857 »	1,462	56
465	Koneenasettajia	300 p.	2,100	—	504	»	2,807 »	1,350	82
466	Viilaajia	300 »	1,243	92	505	»	2,674 »	1,397	10
467	»	300 »	1,416	20	506	»	2,835 »	1,440	34
468	»	300 »	1,405	17	507	»	2,872 »	1,381	68
469	»	300 »	1,532	93	508	»	2,621 »	1,296	76
470	»	300 »	2,160	—	509	»	2,740 »	1,391	02
471	»	300 »	1,222	10	510	»	2,554 »	1,289	23
472	»	300 »	1,005	75	511	»	2,901 »	1,380	54
473	»	300 »	1,096	55	512	»	2,847 »	1,453	22
474	»	300 »	1,108	—	513	»	2,848 »	1,429	64
475	»	300 »	1,740	—	514	»	3,108 »	1,554	—
476	»	300 »	1,283	70	515	»	2,969 »	1,504	54
477	»	300 »	783	28	516	»	3,283 »	1,667	02
478	»	300 »	884	16	517	»	2,897 »	1,608	51
479	»	300 »	1,355	45	518	»	2,837 »	1,455	52
480	»	300 »	1,470	—	519	»	2,791 »	1,592	61
481	»	300 »	1,381	10	520	»	2,975 »	1,628	28
482	»	2,655 t.	1,147	26	521	»	2,839 »	1,561	45
483	»	2,776 »	968	60	522	»	2,859 »	1,626	52
484	»	2,995 »	1,144	17	523	»	2,768 »	1,652	—
485	»	2,528 »	1,122	22	524	»	2,918 »	1,613	83
486	»	2,815 »	1,225	40	525	»	2,821 »	1,707	01
487	»	2,691 »	1,215	06	526	»	2,502 »	1,412	32
488	»	2,767 »	1,187	86	527	»	2,845 »	1,664	77
489	»	2,806 »	1,214	25	528	»	2,972 »	1,740	41
490	»	2,525 »	1,090	—	529	»	2,858 »	1,797	11
491	»	2,589 »	1,294	50	530	»	2,765 »	1,916	71
492	»	2,822 »	1,192	16	531	»	2,941 »	2,860	98
493	»	2,765 »	1,617	28	532	»	2,781 »	1,958	62
494	»	2,621 »	1,379	69	533	»	2,833 »	1,833	04
495	»	2,836 »	1,474	72	534	»	2,847 »	1,710	08
496	»	2,896 »	1,498	25	535	»	2,844 »	1,709	10
497	»	2,747 »	1,541	89	536	»	2,634 »	1,429	55
498	»	2,562 »	1,265	79	537	»	2,779 »	1,626	29

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
538	Viilaajia.....	2,801 t.	1,554	47	577	Viilaajia.....	2,798 t.	1,735	92
539	»	2,853 »	2,059	57	578	»	2,756 »	1,895	03
540	»	2,733 »	1,492	45	579	»	3,045 »	1,681	98
541	»	2,818 »	1,534	50	580	»	2,772 »	1,727	61
542	»	2,766 »	1,393	15	581	»	2,826 »	1,309	73
543	»	2,821 »	1,441	41	582	»	2,876 »	1,331	97
544	»	2,798 »	2,366	—	583	»	2,746 »	2,074	15
545	»	2,789 »	1,759	10	584	»	2,683 »	1,658	49
546	»	2,718 »	1,814	31	585	»	2,824 »	1,595	63
547	»	2,820 »	1,549	68	586	»	2,576 »	1,086	65
548	»	2,684 »	1,742	50	587	»	2,556 »	1,120	04
549	»	3,178 »	1,470	20	588	»	2,539 »	1,196	87
550	»	3,132 »	1,518	85	589	»	2,922 »	1,257	86
551	»	2,634 »	1,155	16	590	»	2,722 »	1,243	67
552	»	2,510 »	1,140	36	591	»	2,840 »	1,279	42
553	»	2,659 »	1,525	34	592	»	2,589 »	1,088	70
554	»	2,750 »	1,698	18	593	»	2,877 »	1,329	56
555	»	2,766 »	1,736	19	594	»	2,801 »	1,436	78
556	»	2,858 »	1,671	48	595	»	3,066 »	1,437	77
557	»	2,904 »	1,565	78	596	»	2,849 »	1,285	16
558	»	2,796 »	1,734	30	597	»	2,840 »	1,395	75
559	»	2,846 »	1,765	36	598	»	2,656 »	1,269	95
560	»	3,532 »	1,942	60	599	»	2,870 »	1,334	90
561	»	2,809 »	1,893	72	600	»	2,801 »	1,297	97
562	»	2,845 »	1,963	93	601	»	3,004 »	1,418	69
563	»	2,812 »	1,890	02	602	»	3,122 »	1,595	88
564	»	3,436 »	2,132	78	603	»	2,665 »	1,551	26
565	»	2,703 »	2,027	95	604	»	3,346 »	1,647	60
566	»	2,972 »	1,688	49	605	»	2,501 »	1,241	23
567	»	2,720 »	1,483	26	606	»	2,840 »	1,365	16
568	»	2,785 »	1,947	98	607	»	2,716 »	1,397	50
569	»	2,816 »	1,692	80	608	»	2,737 »	1,358	45
570	»	2,726 »	1,637	73	609	»	2,752 »	1,007	42
571	»	2,829 »	1,768	75	610	»	2,699 »	1,065	31
572	»	2,842 »	2,335	50	611	»	2,780 »	942	92
573	»	2,976 »	1,891	22	612	»	2,794 »	930	28
574	»	2,813 »	1,891	07	613	»	2,628 »	925	20
575	»	2,840 »	1,951	65	614	»	2,728 »	903	63
576	»	3,018 »	1,706	46	615	»	2,565 »	824	40

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
616	Viilaaaja.....	2,956 t.	982	92	655	Viilaaaja.....	2,560 t.	1,377	48
617	»	2,908 »	958	16	656	»	2,710 »	1,561	62
618	»	2,926 »	932	40	657	»	2,720 »	1,612	99
619	»	2,612 »	940	50	658	»	2,985 »	1,619	85
620	»	3,158 »	885	44	659	»	2,736 »	1,695	83
621	»	2,643 »	819	59	660	»	2,799 »	1,589	64
622	»	2,507 »	880	25	661	»	2,719 »	1,644	91
623	»	2,916 »	642	83	662	»	2,732 »	1,670	07
624	»	2,826 »	718	90	663	»	2,770 »	1,703	90
625	»	2,934 »	1,544	40	664	»	2,879 »	1,544	81
626	»	2,746 »	1,395	90	665	»	2,828 »	1,598	16
627	»	2,706 »	1,353	—	666	»	2,686 »	1,571	54
628	»	2,992 »	1,508	60	667	»	2,704 »	1,603	22
629	»	2,780 »	1,390	—	668	»	2,838 »	1,724	20
630	»	2,794 »	1,358	78	669	»	2,846 »	1,523	02
631	»	2,758 »	1,523	98	670	»	2,742 »	1,513	72
632	»	2,821 »	1,579	76	671	»	2,725 »	1,601	70
633	»	2,777 »	1,595	60	672	»	2,873 »	1,649	60
634	»	2,854 »	1,470	26	673	»	2,766 »	1,625	—
635	»	2,706 »	1,410	44	674	»	2,756 »	1,541	84
636	»	2,708 »	1,394	12	675	»	2,918 »	1,557	93
637	»	2,732 »	1,358	30	676	»	2,821 »	2,105	04
638	»	2,690 »	1,481	09	677	»	2,929 »	2,287	78
639	»	2,722 »	1,453	41	678	»	3,030 »	2,358	89
640	»	2,738 »	1,495	—	679	»	2,794 »	1,946	07
641	»	2,714 »	1,713	48	680	»	2,750 »	1,874	71
642	»	2,794 »	1,733	38	681	»	2,790 »	1,256	56
643	»	3,219 »	1,990	67	682	»	2,746 »	1,451	—
644	»	2,875 »	1,782	29	683	»	2,917 »	1,382	07
645	»	2,847 »	1,766	23	684	»	2,659 »	1,295	28
646	»	2,834 »	1,542	64	685	»	3,114 »	1,339	24
647	»	2,830 »	1,617	25	686	»	3,071 »	1,317	48
648	»	2,914 »	1,915	05	687	»	2,903 »	1,357	40
649	»	3,180 »	1,755	25	688	»	2,715 »	1,258	51
650	»	2,705 »	1,820	42	689	»	2,752 »	1,207	43
651	»	2,897 »	1,800	06	690	»	2,781 »	1,156	38
652	»	2,608 »	1,481	95	691	»	2,708 »	1,055	98
653	»	2,734 »	1,466	51	692	»	2,752 »	1,142	16
654	»	2,762 »	1,495	66	693	»	2,692 »	1,077	—

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työn päivien tai tuntien luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työn päivien tai tuntien luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
694	Viilaaaja.....	2,928 t.	1,090	87	733	Sorvareja	2,781 t.	1,627	13
695	»	2,888 »	1,188	—	734	»	2,751 »	1,699	84
696	»	2,735 »	1,013	60	735	»	2,745 »	1,690	74
697	»	4,372 »	1,828	96	736	»	2,748 »	1,621	73
698	»	3,260 »	1,357	44	737	»	2,651 »	1,581	80
699	»	2,690 »	1,265	57	738	»	2,512 »	1,537	70
700	»	2,607 »	1,002	18	739	»	2,621 »	1,654	18
701	Putkityöntekijöitä	300 p.	1,250	04	740	»	2,788 »	1,740	25
702	»	300 »	1,170	87	741	»	2,676 »	1,568	21
703	»	300 »	804	96	742	»	2,691 »	1,578	85
704	»	2,746 t.	1,038	50	743	»	2,764 »	1,482	13
705	»	3,062 »	1,190	05	744	»	2,705 »	1,529	24
706	»	2,934 »	1,497	04	745	»	2,654 »	1,444	30
707	»	2,766 »	1,377	40	746	»	2,699 »	1,398	58
708	»	3,248 »	1,623	75	747	»	2,771 »	1,495	68
709	»	3,395 »	1,768	35	748	»	2,785 »	1,727	77
710	»	3,470 »	1,654	10	749	»	2,779 »	1,835	69
711	»	3,130 »	1,440	31	750	»	2,819 »	2,287	77
712	»	2,977 »	1,344	45	751	»	2,876 »	1,843	80
713	»	2,800 »	1,708	93	752	»	2,840 »	1,675	62
714	»	2,964 »	1,538	78	753	»	2,596 »	1,402	63
715	»	2,750 »	1,375	—	754	»	2,789 »	1,634	17
716	»	2,814 »	1,432	62	755	»	2,673 »	1,638	65
717	»	3,250 »	2,053	83	756	»	2,780 »	1,635	15
718	»	2,945 »	1,619	75	757	»	2,968 »	1,591	93
719	»	2,909 »	1,264	07	758	»	2,823 »	1,806	18
720	»	2,881 »	1,260	35	759	»	2,770 »	1,779	66
721	»	3,118 »	1,618	80	760	»	2,681 »	2,168	92
722	»	2,711 »	1,491	05	761	»	2,817 »	1,656	41
723	»	2,842 »	1,563	10	762	»	2,722 »	1,604	72
724	»	3,126 »	1,699	04	763	»	2,727 »	1,443	40
725	Sorvareja	300 p.	1,281	69	764	»	2,715 »	2,056	42
726	»	300 »	1,234	—	765	»	3,043 »	2,057	20
727	»	3,198 t.	2,323	75	766	»	3,021 »	2,134	54
728	»	2,594 »	1,390	45	767	»	2,783 »	1,930	34
729	»	2,662 »	1,447	84	768	»	2,662 »	1,827	21
730	»	2,756 »	2,278	36	769	»	2,736 »	1,756	15
731	»	2,796 »	2,053	43	770	»	2,814 »	1,894	04
732	»	2,779 »	1,687	47	771	»	2,782 »	1,947	05

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
772	Sorvareja	2,862 t.	1,919	64	811	Sorvareja	2,592 t.	1,233	50
773	»	2,845 »	1,902	86	812	»	2,674 »	1,425	65
774	»	2,900 »	1,933	65	813	»	2,690 »	1,479	50
775	»	2,600 »	1,300	—	814	»	2,734 »	1,344	90
776	»	2,581 »	1,197	10	815	»	2,678 »	1,423	65
777	»	2,720 »	1,380	73	816	Höylääjiä	2,700 »	1,142	87
778	»	2,611 »	1,893	90	817	Jyrsikonetyöntekijöitä	2,656 »	1,322	37
779	»	2,775 »	1,609	58	818	»	2,640 »	1,288	37
780	»	2,630 »	1,724	90	819	»	2,842 »	1,568	65
781	»	2,660 »	1,392	71	820	Kairaajia	2,701 »	1,223	84
782	»	3,048 »	2,169	58	821	»	2,831 »	1,225	80
783	»	2,611 »	1,561	33	822	»	2,734 »	1,156	63
784	»	2,549 »	1,321	13	823	»	2,759 »	1,844	19
785	»	2,726 »	1,551	79	824	»	2,837 »	1,786	40
786	»	2,749 »	1,350	19	825	»	2,876 »	1,856	22
787	»	2,505 »	1,127	25	826	»	2,721 »	1,377	94
788	»	2,504 »	1,550	46	827	»	2,611 »	1,482	66
789	»	2,788 »	1,726	—	828	Muita konetyöntekij.	2,726 »	981	36
790	»	2,994 »	2,065	86	829	»	2,781 »	1,204	25
791	»	2,843 »	1,763	77	830	»	2,753 »	1,679	59
792	»	2,858 »	1,802	43	831	»	2,741 »	1,721	48
793	»	2,813 »	2,054	24	832	Rautateoll.työntekij.	300 p.	1,256	50
794	»	2,714 »	1,589	75	833	»	300 »	1,768	90
795	»	2,707 »	752	05	834	»	2,840 t.	1,322	86
796	»	2,912 »	967	84	835	»	2,818 »	1,204	35
797	»	2,812 »	978	52	836	»	2,683 »	2,078	57
798	»	2,600 »	1,068	95	837	Apureja	2,526 »	884	11
799	»	2,587 »	1,104	48	838	»	2,589 »	906	16
800	»	2,679 »	1,135	48	839	»	2,887 »	1,207	03
801	»	2,617 »	1,144	06	840	»	2,884 »	868	64
802	»	2,643 »	1,017	19	841	»	2,825 »	1,070	15
803	»	2,760 »	1,134	44	842	»	2,888 »	1,155	20
804	»	2,706 »	1,037	40	843	»	2,733 »	1,176	59
805	»	2,600 »	913	20	844	»	2,833 »	1,060	40
806	»	2,683 »	1,381	33	845	»	2,822 »	1,372	22
807	»	2,965 »	1,554	20	846	»	3,317 »	1,595	65
808	»	2,502 »	1,288	10	847	»	2,799 »	1,002	88
809	»	2,671 »	1,491	19	848	»	2,973 »	1,394	63
810	»	2,712 »	1,349	25	849	»	3,052 »	1,434	33

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier</i>	Suoritetun työpölvien tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpölvien tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>
850	Apureja	2,656 t.	1,207	70	889	Kalupuseppiä.....	2,824 t.	1,723	57
851	»	3,328 »	1,350	13	890	»	2,576 »	1,676	87
852	»	2,655 »	1,345	10	891	»	2,964 »	1,599	32
853	»	2,898 »	1,448	—	892	»	2,780 »	1,480	32
854	»	2,960 »	1,973	63	893	»	2,588 »	1,433	73
855	»	2,973 »	1,927	53	894	»	2,722 »	1,677	13
856	»	2,988 »	1,586	35	895	»	2,733 »	1,769	01
857	»	2,824 »	1,704	29	896	»	2,979 »	1,589	15
858	»	2,874 »	1,591	89	897	»	2,744 »	1,507	13
859	»	2,812 »	1,279	06	898	»	2,738 »	1,521	28
860	»	2,979 »	1,481	56	899	»	2,660 »	1,722	59
861	»	2,846 »	1,074	59	900	»	2,813 »	1,603	04
862	»	2,756 »	613	33	901	»	2,841 »	1,809	77
863	»	2,768 »	830	40	902	»	3,136 »	1,998	30
864	Mallinveistäjiä.....	2,515 »	1,461	38	903	»	2,761 »	1,436	84
865	»	2,510 »	1,510	94	904	»	2,833 »	1,537	18
866	»	2,644 »	1,862	93	905	»	2,514 »	1,494	60
867	»	2,872 »	1,816	06	906	»	2,629 »	1,222	40
868	»	2,932 »	1,558	17	907	»	2,545 »	1,323	73
869	»	2,587 »	1,588	28	908	»	2,540 »	1,031	23
870	»	2,526 »	1,494	05	909	»	2,695 »	1,399	—
871	»	2,855 »	1,780	35	910	»	2,807 »	1,455	20
872	»	2,736 »	1,595	60	911	»	2,822 »	1,523	69
873	»	2,764 »	1,593	56	912	»	2,869 »	1,808	10
874	»	2,658 »	1,294	—	913	»	3,052 »	1,829	70
875	»	2,793 »	1,203	10	914	»	2,514 »	1,421	17
876	»	2,756 »	1,105	81	915	»	2,835 »	1,573	74
877	»	2,697 »	1,224	05	916	»	2,768 »	1,638	61
878	»	2,725 »	1,388	—	917	»	2,842 »	1,743	49
879	»	2,770 »	1,593	36	918	»	2,744 »	1,702	53
880	»	2,862 »	1,603	96	919	»	2,873 »	1,721	79
881	»	2,761 »	1,827	05	920	»	2,751 »	1,553	99
882	»	2,726 »	1,693	38	921	»	2,906 »	1,724	66
883	»	2,754 »	1,595	92	922	»	2,836 »	1,755	02
884	»	2,772 »	1,530	70	923	»	2,853 »	1,858	98
885	»	2,712 »	1,392	24	924	»	2,831 »	1,618	50
886	Kalupuseppiä.....	300 p.	1,252	94	925	»	2,712 »	1,530	52
887	»	2,586 t.	1,505	90	926	»	2,596 »	1,496	50
888	»	2,767 »	1,678	19	927	»	2,584 »	1,409	25

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
928	Kalupuseppiä.....	2,798 t.	1,512	05	967	Kirvesmiehiä	2,598 t.	1,526	26
929	»	2,817 »	1,554	28	968	»	2,598 »	1,383	80
930	»	2,741 »	1,743	92	969	»	2,780 »	1,419	21
931	»	2,801 »	1,607	—	970	»	2,876 »	1,512	45
932	»	2,811 »	1,797	10	971	»	2,632 »	1,410	44
933	»	2,846 »	1,753	43	972	»	3,106 »	1,668	05
934	»	2,863 »	1,755	52	973	»	2,565 »	1,350	94
935	»	2,795 »	1,589	84	974	»	2,927 »	1,523	85
936	»	2,770 »	1,712	07	975	»	2,777 »	897	12
937	»	2,779 »	1,626	80	976	»	2,908 »	1,164	80
938	»	2,788 »	1,843	58	977	»	2,923 »	1,517	62
939	»	2,765 »	2,077	17	978	»	2,786 »	1,418	56
940	»	2,830 »	2,000	34	979	»	2,860 »	1,762	68
941	»	4,408 »	2,384	51	980	»	2,766 »	1,911	04
942	»	2,732 »	1,808	—	981	»	2,638 »	1,789	87
943	»	3,031 »	1,656	43	982	»	2,860 »	1,906	57
944	»	2,809 »	1,484	62	983	»	2,810 »	1,894	74
945	»	3,279 »	1,995	33	984	»	2,828 »	1,564	54
946	»	2,933 »	1,393	32	985	»	2,645 »	1,689	91
947	Kirvesmiehiä	300 p.	1,279	28	986	»	2,641 »	2,068	59
948	»	300 »	1,345	33	987	»	2,781 »	3,141	51
949	»	2,713 t.	2,115	93	988	»	2,824 »	1,811	95
950	»	2,737 »	1,442	97	989	»	2,778 »	1,783	08
051	»	2,723 »	1,785	50	990	»	2,830 »	1,579	11
952	»	2,581 »	1,613	13	991	»	2,806 »	1,542	99
953	»	2,796 »	1,503	14	992	»	2,816 »	1,548	47
954	»	2,776 »	1,494	47	993	»	2,824 »	1,587	99
955	»	2,613 »	1,468	97	994	»	2,552 »	1,527	89
956	»	2,784 »	1,883	32	995	»	2,730 »	1,833	33
957	»	2,747 »	1,838	42	996	»	2,673 »	1,971	05
958	»	2,854 »	1,905	70	997	»	2,532 »	1,480	85
959	»	2,825 »	1,933	95	998	»	2,811 »	1,479	15
960	»	2,810 »	1,523	70	999	»	2,878 »	1,712	31
961	»	2,504 »	1,616	94	1000	»	3,410 »	1,760	21
962	»	2,931 »	1,651	95	1001	»	2,773 »	1,386	30
963	»	2,532 »	1,387	53	1002	»	2,979 »	1,855	85
964	»	2,694 »	1,436	44	1003	Muita	300 p.	1,618	—
965	»	2,737 »	1,336	44	1004	»	300 »	1,350	25
966	»	2,765 »	1,551	90	1005	»	300 »	2,033	90

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettua työpäivää tai tuntia. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettua työpäivää tai tuntia. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1006	Muita	2,666 t.	1,405	62	1045	Muita	2,763 t.	997	80
1007	»	2,834 »	1,407	53	1046	Maalarintyöntek.....	300 p.	867	66
1008	»	2,864 »	1,406	36	1047	»	300 »	1,293	45
1009	»	2,729 »	1,817	48	1048	»	300 »	1,167	35
1010	»	2,682 »	1,743	04	1049	»	2,615 t.	1,431	27
1011	»	2,567 »	1,685	77	1050	»	2,726 »	1,984	20
1012	»	2,892 »	1,342	99	1051	»	2,795 »	1,906	81
1013	»	2,828 »	1,372	52	1052	»	2,675 »	1,978	08
1014	»	2,830 »	1,375	56	1053	»	2,693 »	1,597	29
1015	»	2,782 »	1,352	74	1054	»	2,816 »	1,541	82
1016	»	2,763 »	1,266	88	1055	»	2,763 »	1,609	38
1017	»	2,633 »	1,236	44	1056	»	2,661 »	1,611	24
1018	»	2,827 »	1,326	12	1057	»	2,749 »	1,505	17
1019	»	2,594 »	1,227	19	1058	»	2,631 »	1,733	27
1020	»	2,937 »	1,186	22	1059	»	2,796 »	2,045	63
1021	»	2,831 »	1,146	92	1060	»	2,859 »	2,075	72
1022	»	4,378 »	1,821	60	1061	»	2,839 »	2,120	35
1023	»	2,989 »	1,251	70	1062	»	2,787 »	2,004	31
1024	»	2,805 »	1,112	85	1063	»	2,841 »	2,133	33
1025	»	2,852 »	1,041	44	1064	»	2,764 »	1,889	65
1026	»	2,781 »	1,112	40	1065	»	2,557 »	1,924	75
1027	»	2,736 »	1,303	99	1066	»	2,822 »	1,946	15
1028	»	2,711 »	1,727	70	1067	»	2,724 »	1,987	17
1029	»	2,792 »	1,517	46	1068	»	2,786 »	1,963	94
1030	»	2,908 »	1,459	87	1069	»	2,803 »	1,953	38
1031	»	2,854 »	1,953	69	1070	»	2,776 »	1,975	35
1032	»	2,816 »	1,545	31	1071	»	2,795 »	1,998	80
1033	»	2,949 »	1,622	03	1072	»	2,742 »	1,901	12
1034	»	2,769 »	1,893	36	1073	»	2,721 »	1,964	44
1035	»	2,809 »	1,764	05	1074	»	2,709 »	1,941	44
1036	»	2,798 »	1,802	01	1075	»	2,609 »	1,904	07
1037	»	4,087 »	2,162	45	1076	»	2,970 »	1,854	32
1038	»	2,801 »	1,903	64	1077	»	2,847 »	1,810	76
1039	»	2,839 »	2,006	64	1078	»	3,065 »	1,905	27
1040	»	2,697 »	1,834	90	1079	»	2,778 »	1,953	64
1041	»	2,767 »	1,105	56	1080	»	3,488 »	1,800	05
1042	»	2,648 »	916	49	1081	»	2,819 »	1,418	24
1043	»	2,766 »	995	76	1082	»	2,571 »	1,851	14
1044	»	2,577 »	1,075	20	1083	»	2,528 »	1,872	77

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä- tai tuntien, Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. Salaire.		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä- tai tuntien, Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. Salaire.	
			Mk. Francs.	p. c.				Mk. Francs.	p. c.
1084	Maalarintyöntek.	2,785 t.	1,856	21	1123	Maalarintyöntek.....	2,609 t.	1,557	49
1085	»	2,605 »	1,781	80	1124	»	2,814 »	1,606	49
1086	»	2,739 »	1,936	30	1125	»	2,765 »	1,970	10
1087	»	2,592 »	1,714	30	1126	»	2,733 »	1,978	43
1088	»	2,629 »	1,917	60	1127	»	2,752 »	1,992	01
1089	»	2,565 »	1,866	11	1128	»	2,714 »	1,942	36
1090	»	2,783 »	1,921	29	1129	»	2,777 »	1,927	79
1091	»	2,851 »	2,045	71	1130	»	2,643 »	1,925	59
1092	»	2,849 »	2,082	96	1131	»	2,908 »	1,459	75
1093	»	2,829 »	2,014	63	1132	»	2,971 »	1,188	40
1094	»	2,813 »	2,203	38	1133	Oppilaita	300 p.	515	75
1095	»	2,820 »	1,576	50	1134	»	300 »	631	08
1096	»	2,796 »	1,980	38	1135	»	300 »	283	14
1097	»	2,688 »	1,607	66	1136	»	300 »	689	64
1098	»	2,829 »	1,945	89	1137	»	300 »	1,451	29
1099	»	2,675 »	1,947	18	1138	»	300 »	817	13
1100	»	2,776 »	1,918	08	1139	»	300 »	389	10
1101	»	2,652 »	1,866	33	1140	»	300 »	425	88
1102	»	2,658 »	1,903	75	1141	»	2,528 t.	602	80
1103	»	2,817 »	1,921	03	1142	»	2,512 »	572	26
1104	»	2,906 »	1,923	90	1143	»	2,747 »	603	76
1105	»	2,666 »	1,910	32	1144	»	2,791 »	592	32
1106	»	2,813 »	2,329	78	1145	»	2,820 »	682	23
1107	»	4,113 »	2,273	71	1146	»	3,332 »	678	21
1108	»	2,840 »	2,018	15	1147	»	2,684 »	572	67
1109	»	2,595 »	1,818	11	1148	»	2,731 »	578	36
1110	»	2,725 »	1,941	42	1149	»	2,673 »	425	80
1111	»	2,839 »	2,011	20	1150	»	2,816 »	609	60
1112	»	2,837 »	2,058	30	1151	»	2,824 »	611	74
1113	»	2,677 »	2,140	55	1152	»	2,760 »	645	39
1114	»	2,732 »	1,994	37	1153	»	2,812 »	616	90
1115	»	2,832 »	1,999	59	1154	»	2,848 »	617	58
1116	»	2,714 »	1,947	25	1155	»	2,646 »	596	94
1117	»	2,681 »	1,885	03	1156	»	2,727 »	590	35
1118	»	2,717 »	1,923	39	1157	»	2,535 »	573	66
1119	»	2,716 »	1,965	06	1158	»	2,721 »	686	31
1120	»	2,698 »	1,806	90	1159	»	3,070 »	679	11
1121	»	2,586 »	1,544	38	1160	»	2,700 »	659	92
1122	»	2,778 »	1,592	58	1161	»	2,616 »	597	44

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1162	Oppilaita	2,693 t.	642	64	1201	Oppilaita	2,693 t.	1,595	65
1163	»	2,789 »	649	51	1202	»	2,892 »	1,718	56
1164	»	2,635 »	620	30	1203	»	2,614 »	1,414	05
1165	»	2,774 »	667	73	1204	»	2,984 »	1,525	20
1166	»	2,867 »	674	14	1205	»	2,916 »	1,420	99
1167	»	2,776 »	652	19	1206	»	2,755 »	1,390	25
1168	»	2,734 »	740	10	1207	»	2,846 »	1,385	78
1169	»	2,705 »	689	22	1208	»	2,810 »	1,293	28
1170	»	2,569 »	596	44	1209	»	2,748 »	1,209	43
1171	»	2,768 »	652	75	1210	»	2,736 »	1,249	76
1172	»	3,361 »	801	88	1211	»	2,631 »	1,163	50
1173	»	2,862 »	735	49	1212	»	2,546 »	1,219	57
1174	»	2,905 »	772	80	1213	»	2,811 »	1,038	32
1175	»	2,806 »	763	64	1214	»	2,804 »	1,084	27
1176	»	2,670 »	692	10	1215	»	2,613 »	1,085	28
1177	»	2,718 »	776	44	1216	»	2,716 »	1,037	63
1178	»	3,062 »	784	31	1217	»	2,602 »	991	55
1179	»	2,724 »	711	26	1218	»	2,616 »	1,027	84
1180	»	2,814 »	714	64	1219	»	3,514 »	1,241	52
1181	»	2,723 »	708	62	1220	»	2,636 »	1,038	36
1182	»	2,770 »	717	99	1221	»	2,700 »	1,015	46
1183	»	2,721 »	703	14	1222	»	2,638 »	886	82
1184	»	2,713 »	711	96	1223	»	2,765 »	985	50
1185	»	3,345 »	926	48	1224	»	2,684 »	971	68
1186	»	2,811 »	729	75	1225	»	2,781 »	997	02
1187	»	2,950 »	724	30	1226	»	3,017 »	966	15
1188	»	2,628 »	666	41	1227	»	2,704 »	856	28
1189	»	2,981 »	545	63	1228	»	2,642 »	875	20
1190	»	2,814 »	495	04	1229	»	2,750 »	874	31
1191	»	2,762 »	411	10	1230	»	2,553 »	925	21
1192	»	2,750 »	798	70	1231	»	2,720 »	946	11
1193	»	2,572 »	707	32	1232	»	2,848 »	820	80
1194	»	2,799 »	829	65	1233	»	2,940 »	854	88
1195	»	2,735 »	820	50	1234	»	2,718 »	829	60
1196	»	2,621 »	780	20	1235	»	2,646 »	828	29
1197	»	2,750 »	734	12	1236	»	2,678 »	744	94
1198	»	2,620 »	711	90	1237	»	2,874 »	785	90
1199	»	2,548 »	743	44	1238	»	2,714 »	778	—
1200	»	2,620 »	786	48	1239	»	2,716 »	765	62

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1240	Oppilaita	2,608 t.	754	13	1279	Apureja	2,682 t.	666	87
1241	»	2,670 »	751	57	1280	»	2,724 »	1,135	19
1242	»	2,761 »	848	88	1281	»	2,787 »	1,108	48
1243	»	2,747 »	844	96	1282	»	3,074 »	1,166	61
1244	»	2,825 »	878	58	1283	»	2,898 »	1,338	02
1245	»	2,768 »	891	77	1284	»	2,783 »	1,281	60
1246	»	2,878 »	878	50	1285	»	2,998 »	1,216	09
1247	»	2,696 »	846	98	1286	»	2,749 »	1,052	91
1248	»	2,529 »	816	88	1287	»	2,776 »	1,043	24
1249	»	2,907 »	876	90	1288	»	2,652 »	938	03
1250	»	2,795 »	826	—	1289	»	2,781 »	996	60
1251	»	2,737 »	841	41	1290	»	2,799 »	1,184	57
1252	»	2,732 »	1,035	90	1291	»	2,859 »	1,238	49
1253	»	2,792 »	496	26	1292	»	2,830 »	1,301	—
1254	»	2,747 »	541	16	1293	»	3,096 »	1,323	30
1255	»	2,707 »	507	64	1294	»	2,570 »	1,272	26
1256	»	2,779 »	585	67	1295	»	2,800 »	1,340	35
1257	»	2,618 »	601	83	1296	»	2,608 »	1,372	60
1258	»	2,781 »	569	14	1297	»	2,976 »	1,500	99
1259	»	2,804 »	575	65	1298	»	2,802 »	1,280	73
1260	»	2,716 »	587	32	1299	»	2,668 »	1,210	29
1261	»	2,691 »	541	35	1300	»	2,556 »	1,269	95
1262	»	2,734 »	544	32	1301	»	2,825 »	1,047	29
1263	»	2,556 »	516	33	1302	»	2,839 »	1,647	03
1264	»	2,807 »	546	50	1303	»	2,850 »	1,151	23
1265	»	2,822 »	591	87	1304	»	3,007 »	1,311	92
1266	»	2,889 »	621	45	1305	»	2,779 »	1,339	40
1267	»	2,632 »	513	82	1306	»	2,840 »	1,305	68
1268	»	2,739 »	866	44	1307	»	3,657 »	1,776	90
1269	»	2,761 »	1,156	26	1308	»	2,757 »	1,445	62
1270	»	3,012 »	1,128	75	1309	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	300 p.	2,400	—
1271	»	2,517 »	1,380	47	1310	»	300 »	2,100	—
1272	»	3,004 »	2,238	06	1311	»	300 »	1,500	—
1273	»	2,992 »	1,693	20	1312	»	300 »	2,400	—
1274	»	2,994 »	1,648	52	1313	»	300 »	1,740	—
1275	»	2,956 »	1,882	22	1314	»	300 »	1,500	—
1276	Apureja	2,690 »	1,415	48	1315	»	300 »	2,400	—
1277	»	2,694 »	933	53	1316	»	2,640 t.	1,235	42
1278	»	2,827 »	752	14	1317	»	3,354 »	1,666	42

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. Francs.	p. c.				Mk. Francs.	p. c.
1318	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	2,828 t.	1,522	88	1357	Koneenkäytt. lämmitt.	2,764 t.	2,440	—
1319	»	2,776 »	1,404	63	1358	»	3,785 »	2,201	19
1320	»	2,646 »	1,372	24	1359	»	3,576 »	1,716	24
1321	»	3,196 »	1,680	51	1360	»	3,560 »	1,706	10
1322	»	3,642 »	2,042	37	1361	»	3,527 »	1,735	42
1323	»	2,867 »	1,907	65	1362	»	2,623 »	1,319	42
1324	»	2,853 »	1,878	45	1363	»	2,764 »	1,880	—
1325	»	2,975 »	2,022	07	1364	»	3,212 »	1,930	01
1326	»	2,829 »	1,832	27	1365	»	2,764 »	2,040	—
1327	»	2,844 »	1,864	67	1366	»	3,268 »	1,372	56
1328	»	2,838 »	1,878	30	1367	Sähkötyöntek.	2,591 »	1,946	11
1329	»	2,839 »	1,862	62	1368	Ulkotyöntek. y. m.	300 p.	1,440	—
1330	»	2,784 »	1,818	77	1369	»	300 »	355	28
1331	»	2,783 »	1,845	33	1370	»	300 »	960	—
1332	»	2,814 »	1,844	06	1371	»	300 »	1,080	—
1333	»	2,646 »	1,734	30	1372	»	300 »	941	57
1334	»	2,777 »	1,571	71	1373	»	300 »	986	83
1335	»	2,800 »	1,842	71	1374	»	300 »	837	83
1336	»	2,742 »	1,801	39	1375	»	300 »	781	49
1337	»	2,688 »	1,758	29	1376	»	300 »	900	—
1338	»	2,822 »	1,841	99	1377	»	300 »	960	—
1339	»	2,771 »	1,805	81	1378	»	300 »	420	—
1340	»	2,786 »	1,816	75	1379	»	300 »	1,500	—
1341	»	2,668 »	1,743	40	1380	»	300 »	1,496	96
1342	»	2,677 »	1,743	27	1381	»	300 »	1,620	—
1343	»	2,712 »	1,782	80	1382	»	3,138 t.	1,386	32
1314	Koneenkäytt., lämmitt.	300 p.	1,200	—	1383	»	2,910 »	1,344	15
1345	»	2,896 t.	1,266	92	1384	»	3,177 »	1,366	27
1346	»	3,712 »	1,924	05	1385	»	2,918 »	1,535	73
1347	»	3,319 »	1,210	64	1386	»	3,523 »	1,642	29
1348	»	3,331 »	1,585	83	1387	»	2,771 »	1,459	18
1349	»	4,058 »	1,529	26	1388	»	3,134 »	1,340	68
1350	»	4,118 »	1,701	11	1389	»	3,201 »	1,812	12
1351	»	3,392 »	1,523	06	1390	»	2,820 »	1,639	36
1352	»	2,792 »	1,219	90	1391	»	2,924 »	1,640	11
1353	»	2,980 »	1,209	56	1392	»	2,814 »	1,342	48
1354	»	4,506 »	1,564	70	1393	»	2,515 »	1,348	70
1355	»	3,396 »	1,391	90	1394	»	2,883 »	1,023	29
1356	»	3,579 »	1,666	26	1395	»	2,807 »	1,019	62

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1396	Ulkotyöntek. y. m.	3,347 t.	1,346	70	1435	Ulkotyöntek. y. m.	2,888 t.	1,473	—
1397	»	3,489 »	1,372	46	1436	»	2,801 »	1,482	24
1398	»	2,957 »	1,181	42	1437	»	2,760 »	1,560	—
1399	»	3,053 »	1,182	85	1438	»	2,760 »	1,720	—
1400	»	3,022 »	1,286	94	1439	»	3,028 »	1,762	—
1401	»	2,942 »	1,109	51	1440	»	2,767 »	1,724	20
1402	»	3,840 »	1,564	06	1441	»	2,760 »	1,720	—
1403	»	3,066 »	1,274	81	1442	»	2,804 »	1,731	75
1404	»	3,414 »	1,368	82		Muita (3,699 työntek.)	—	1,608,984	95
1405	»	3,750 »	1,482	10		Yhteensä	—	3,796,861	72
1406	»	2,810 »	976	07		<i>Porvoo.</i>			
1407	»	2,782 »	951	96					
1408	»	3,414 »	1,182	94	1443	Valajia	3,118 t.	1,561	85
1409	»	2,778 »	954	76	1444	»	2,986 »	1,270	45
1410	»	4,013 »	1,313	86	1445	»	3,082 »	1,240	60
1411	»	2,762 »	944	09	1446	Apureja	3,155 »	754	55
1412	»	2,663 »	1,448	79	1447	»	3,200 »	816	50
1413	»	3,320 »	1,490	67	1448	Seppiä	2,520 »	1,046	15
1414	»	3,382 »	1,618	45	1449	»	2,900 »	834	35
1415	»	3,191 »	1,382	03	1450	»	3,146 »	1,582	55
1416	»	2,776 »	1,344	99	1451	»	2,819 »	964	15
1417	»	2,690 »	1,140	93	1452	»	3,162 »	1,024	84
1418	»	2,778 »	1,053	65	1453	Apureja	2,545 »	729	70
1419	»	2,723 »	1,068	34	1454	»	2,690 »	689	45
1420	»	3,383 »	1,224	03	1455	Pannuseppiä	2,948 »	1,135	18
1421	»	2,835 »	966	25	1456	»	2,991 »	1,337	60
1422	»	2,862 »	731	07	1457	»	3,024 »	1,227	25
1423	»	3,802 »	1,347	—	1458	»	2,810 »	631	87
1424	»	2,694 »	1,106	14	1459	Levyseppiä	2,693 »	334	60
1425	»	2,906 »	1,045	89	1460	»	3,066 »	985	65
1426	»	3,250 »	1,162	99	1461	Viilaajia	2,936 »	1,153	20
1427	»	3,350 »	1,348	33	1462	»	3,094 »	1,147	78
1428	»	3,757 »	1,500	08	1463	»	2,929 »	1,058	55
1429	»	2,888 »	1,186	59	1464	»	3,048 »	1,390	45
1430	»	3,005 »	1,200	19	1465	»	3,060 »	1,105	05
1431	»	2,760 »	1,792	—	1466	»	2,920 »	601	84
1432	»	2,760 »	1,796	20	1467	»	2,938 »	880	05
1433	»	3,030 »	1,603	04	1468	»	3,020 »	754	60
1434	»	3,615 »	1,866	15	1469	»	3,026 »	827	94

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpölvien tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpölvien tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1470	Sorvareja	3,080 t.	515	70	1505	Viilaajia	3,264 t.	2,663	27
1471	»	2,914 »	591	55	1506	»	2,945 »	2,394	25
1472	»	2,987 »	1,286	55	1507	»	2,666 »	1,376	82
1473	»	3,048 »	2,025	11	1508	»	2,508 »	827	64
1474	Muita	2,894 »	758	15	1509	»	2,751 »	935	34
1475	Oppilaita	300 p.	375	—	1510	»	2,782 »	904	86
1476	»	300 »	375	—	1511	»	2,750 »	1,372	50
1477	»	300 »	480	—	1512	»	3,512 »	1,791	12
1478	»	300 »	480	—	1513	»	3,037 »	1,617	77
1479	»	2,941 t.	569	65	1514	»	2,740 »	1,410	97
1480	»	2,762 »	389	10	1515	Sorvareja	2,708 »	1,643	96
1481	»	2,627 »	328	40	1516	»	2,795 »	1,715	55
1482	»	2,602 »	343	45	1517	»	3,027 »	1,857	32
1483	»	2,882 »	482	90	1518	»	2,834 »	1,417	—
1484	»	2,765 »	348	15	1519	Mallinveistäjiä	2,652 »	1,458	99
1485	»	2,767 »	415	05	1520	Kalupuseppiä	2,564 »	1,042	65
1486	Apureja	2,844 »	808	95	1521	»	2,916 »	1,604	96
1487	Koneenkäytt., lämmitt.	2,947 »	781	25	1522	»	2,778 »	1,333	44
1488	»	3,602 »	847	90	1523	»	2,705 »	1,209	95
	Muita (147 työntek.) ..	—	55,296	28	1524	»	2,645 »	1,130	18
	Yhteensä	—	94,584	89	1525	Kirvesmiehiä	2,553 »	1,403	22
	<i>Hanko.</i>				1526	»	2,891 »	1,411	—
					1527	»	2,566 »	990	36
1489	Työmestareja	2,993 t.	4,114	57	1528	Muita	2,957 »	2,188	71
1490	Valajia	2,785 »	2,255	61	1529	Maalarintyöntek.	2,782 »	1,790	46
1491	»	2,854 »	2,419	52	1530	»	2,599 »	1,979	60
1492	»	2,982 »	1,365	85	1531	»	2,750 »	2,292	50
1493	Seppiä	3,758 »	2,046	02	1532	»	2,905 »	2,064	45
1494	»	2,743 »	1,971	59	1533	»	2,953 »	2,238	09
1495	»	2,761 »	1,961	57	1534	»	2,999 »	2,501	02
1496	»	2,778 »	1,472	34	1535	»	2,735 »	2,321	55
1497	Pannuseppiä	2,743 »	1,625	57	1536	»	2,907 »	2,307	47
1498	»	3,456 »	2,521	22	1537	»	2,894 »	2,332	92
1499	Apureja	2,921 »	1,277	10	1538	»	2,786 »	2,331	72
1500	»	2,752 »	1,019	22	1539	Oppilaita	2,655 »	722	35
1501	Vaskiseppiä	3,255 »	2,528	44	1540	»	2,588 »	986	59
1502	Viilaajia	2,906 »	2,958	06	1541	»	2,635 »	1,142	21
1503	»	3,123 »	2,042	86	1542	»	2,927 »	1,561	25
1504	»	3,088 »	2,155	60	1543	»	3,079 »	1,601	77

Numero. N ^o	Työntekijän ammatti erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatti erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1544	Oppilaita	2,790 t.	1,472	89	1579	Seppiä	2,697 t.	1,330	30
1545	»	3,044 »	1,795	67	1580	»	2,756 »	1,393	35
1546	»	2,662 »	1,428	09	1581	»	2,805 »	1,247	15
1547	»	3,125 »	970	49	1582	»	2,758 »	1,198	17
1548	»	3,192 »	844	98	1583	»	2,812 »	1,427	—
1549	»	3,139 »	738	17	1584	»	2,814 »	1,513	—
1550	Koneenkäytt., lämmitt.	4,305 »	1,425	76	1585	»	2,646 »	1,981	77
1551	»	3,691 »	1,244	60	1586	»	2,766 »	778	95
	Muita (18 työntek.) ..	—	15,657	82	1587	»	2,810 »	716	40
	Yhteensä	—	123,186	19	1588	»	2,913 »	1,019	37
	<i>Maaseutu.</i>				1589	»	2,722 »	963	50
					1590	»	2,682 »	1,476	61
1552	Työrest. ja esimiehiä	300 p.	1,920	—	1591	»	2,738 »	1,612	77
1553	»	300 »	3,120	—	1592	»	2,970 »	1,943	46
1554	»	300 »	2,160	—	1593	»	3,041 »	1,743	32
1555	»	300 »	1,200	—	1594	»	2,900 »	1,622	72
1556	»	300 »	2,040	—	1595	»	2,830 »	1,652	52
1557	»	300 »	3,300	—	1596	»	2,870 »	2,709	29
1558	»	300 »	2,400	—	1597	»	2,830 »	2,163	37
1559	»	300 »	2,400	—	1598	»	2,730 »	2,106	75
1560	»	300 »	5,000	—	1599	»	2,780 »	2,153	95
1561	Valajia	2,703 t.	1,764	20	1600	»	2,900 »	2,266	48
1562	»	2,596 »	1,751	—	1601	»	2,620 »	2,156	92
1563	»	2,678 »	2,045	20	1602	»	2,591 »	1,552	74
1564	»	2,760 »	1,607	90	1603	»	2,758 »	1,736	10
1565	»	2,628 »	1,502	80	1604	»	2,770 »	2,009	19
1566	»	2,655 »	758	20	1605	»	2,740 »	2,566	79
1567	»	2,738 »	1,479	53	1606	»	2,960 »	2,405	11
1568	»	2,821 »	1,389	—	1607	»	2,840 »	2,294	75
1569	»	2,704 »	1,232	40	1608	»	2,880 »	2,300	12
1570	»	2,703 »	1,382	89	1609	»	2,890 »	2,396	78
1571	Apureja	2,936 »	1,080	25	1610	»	2,607 »	2,223	36
1572	Muita valimotyöntek.	300 p.	463	25	1611	»	2,631 »	1,784	26
1573	»	2,940 t.	1,245	69	1612	»	2,870 »	1,807	45
1574	Seppiä	300 p.	1,002	92	1613	»	2,740 »	1,917	31
1575	»	300 »	1,080	78	1614	»	2,884 »	1,541	55
1576	»	300 »	714	75	1615	»	2,778 »	1,231	44
1577	»	300 »	1,039	54	1616	»	2,768 »	1,267	48
1578	»	300 »	825	63	1617	»	2,652 »	1,247	80

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tantteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tantteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1618	Seppiä	2,642 t.	1,437	13	1657	Seppiä	2,663 t.	2,026	92
1619	»	2,581 »	1,151	69	1658	»	2,840 »	2,329	39
1620	»	2,748 »	1,182	61	1659	»	2,860 »	2,380	23
1621	»	2,711 »	1,465	42	1660	»	2,940 »	2,408	10
1622	»	2,698 »	1,421	80	1661	»	2,866 »	1,376	55
1623	»	2,743 »	1,018	90	1662	»	2,726 »	1,446	80
1624	»	2,732 »	1,941	25	1663	»	2,788 »	1,478	24
1625	»	2,638 »	1,101	47	1664	»	2,617 »	1,358	94
1626	»	2,599 »	672	75	1665	»	2,718 »	1,478	86
1627	»	2,542 »	730	65	1666	»	2,599 »	1,375	—
1628	»	2,754 »	887	85	1667	»	2,722 »	1,450	50
1629	»	2,636 »	924	90	1668	»	2,729 »	1,482	17
1630	»	2,798 »	1,064	50	1669	»	2,681 »	1,335	85
1631	»	2,729 »	1,544	06	1670	»	2,547 »	1,350	40
1632	»	2,706 »	940	20	1671	»	2,834 »	1,442	20
1633	»	2,800 »	2,496	23	1672	»	2,665 »	1,169	01
1634	»	2,700 »	2,148	21	1673	»	2,500 »	1,345	66
1635	»	2,860 »	2,279	58	1674	»	2,880 »	1,957	78
1636	»	2,671 »	1,233	99	1675	»	2,884 »	1,919	78
1637	»	2,635 »	1,377	62	1676	»	2,780 »	1,756	22
1638	»	2,960 »	1,237	85	1677	»	2,870 »	1,958	96
1639	»	2,665 »	1,451	55	1678	»	2,820 »	1,497	53
1640	»	2,688 »	1,042	65	1679	»	2,830 »	2,373	41
1641	»	2,910 »	1,168	80	1680	»	2,712 »	1,552	62
1642	»	2,680 »	1,368	—	1681	»	2,670 »	1,743	10
1643	»	2,587 »	1,025	40	1682	»	2,830 »	1,668	31
1644	»	2,508 »	882	93	1683	»	2,800 »	1,957	72
1645	»	2,710 »	918	35	1684	»	2,620 »	1,536	35
1646	»	2,658 »	1,603	60	1685	»	2,710 »	1,823	77
1647	»	2,770 »	1,745	70	1686	»	2,790 »	2,536	16
1648	»	2,711 »	1,507	85	1687	»	2,820 »	2,217	39
1649	»	2,778 »	2,260	61	1688	»	2,630 »	2,028	10
1650	»	2,738 »	2,408	13	1689	»	2,740 »	2,226	48
1651	»	2,780 »	1,677	55	1690	»	2,790 »	2,074	15
1652	»	2,663 »	1,690	15	1691	»	2,780 »	1,847	49
1653	»	2,910 »	1,813	60	1692	»	2,710 »	2,016	31
1654	»	2,633 »	1,656	34	1693	»	2,790 »	2,100	04
1655	»	2,730 »	2,634	19	1694	»	2,650 »	2,180	81
1656	»	2,830 »	2,002	45	1695	»	2,900 »	1,904	14

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	P. <i>e.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	P. <i>c.</i>
1696	Seppiä	3,000 t.	1,927	42	1735	Apureja	2,800 t.	1,083	64
1697	»	2,631 »	1,951	36	1736	»	2,750 »	1,276	67
1698	»	2,620 »	1,788	55	1737	»	2,810 »	1,196	39
1699	»	2,820 »	2,684	10	1738	»	2,810 »	1,180	30
1700	»	2,870 »	2,125	35	1739	»	2,760 »	1,223	78
1701	»	2,800 »	2,141	37	1740	»	2,863 »	1,178	80
1702	»	2,920 »	2,231	96	1741	»	2,840 »	1,226	05
1703	»	2,730 »	2,043	60	1742	»	2,760 »	1,205	33
1704	»	2,637 »	2,141	83	1743	»	2,720 »	1,227	38
1705	Apureja	300 p.	1,017	42	1744	»	2,890 »	1,613	75
1706	»	2,831 t.	484	44	1745	»	2,770 »	1,605	31
1707	»	2,840 »	821	47	1746	»	2,950 »	1,633	20
1708	»	2,890 »	738	73	1747	»	2,880 »	1,281	48
1709	»	2,624 »	689	85	1748	»	2,880 »	1,326	66
1710	»	2,643 »	647	80	1749	»	2,580 »	1,146	53
1711	»	2,727 »	803	78	1750	»	2,740 »	1,994	50
1712	»	2,727 »	803	78	1751	»	2,870 »	1,539	04
1713	»	2,520 »	685	07	1752	»	2,870 »	1,505	11
1714	»	2,729 »	803	78	1753	»	2,800 »	1,438	98
1715	»	2,729 »	803	78	1754	»	2,720 »	1,338	19
1716	»	2,821 »	620	15	1755	»	2,870 »	587	14
1717	»	2,826 »	933	90	1756	Levyseppiä	300 p.	1,583	62
1718	»	2,900 »	1,284	10	1757	»	2,655 t.	1,174	74
1719	»	2,880 »	1,166	84	1758	»	2,870 »	1,078	40
1720	»	2,722 »	755	73	1759	»	2,646 »	1,485	54
1721	»	2,552 »	601	90	1760	»	2,655 »	1,860	85
1722	»	2,814 »	665	50	1761	»	2,655 »	1,860	72
1723	»	2,646 »	956	81	1762	»	2,711 »	1,259	90
1724	»	2,750 »	967	62	1763	»	2,811 »	866	86
1725	»	2,810 »	886	—	1764	»	2,858 »	897	80
1726	»	2,650 »	962	21	1765	»	2,829 »	852	55
1727	»	2,540 »	925	55	1766	Läkkiseppiä	300 p.	1,986	—
1728	»	2,611 »	1,220	71	1767	»	2,691 t.	1,683	86
1729	»	2,700 »	1,003	62	1768	»	2,655 »	1,611	64
1730	»	2,840 »	1,126	35	1769	»	2,655 »	1,585	58
1731	»	2,780 »	1,104	95	1770	»	2,703 »	1,426	43
1732	»	2,810 »	1,138	15	1771	»	2,655 »	1,717	14
1733	»	2,616 »	1,062	93	1772	»	2,655 »	2,000	75
1734	»	2,800 »	1,163	48	1773	»	2,655 »	1,873	14

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	P. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	P. <i>c.</i>
1774	Muita	2,895 t.	1,386	75	1813	Viilaajia	2,722 t.	957	60
1775	Vaskiseppiä	2,788 »	889	—	1814	»	2,749 »	1,016	73
1776	»	2,788 »	889	—	1815	»	2,930 »	1,199	90
1777	»	2,830 »	1,538	30	1816	»	2,798 »	1,243	55
1778	»	2,624 »	1,210	55	1817	»	2,842 »	1,197	65
1779	»	2,758 »	1,896	14	1818	»	2,871 »	1,284	25
1780	Viilaajia	2,874 »	1,149	40	1819	»	3,392 »	1,555	40
1781	»	2,748 »	1,168	55	1820	»	2,572 »	1,189	25
1782	»	2,841 »	1,083	90	1821	»	2,990 »	1,432	90
1783	»	2,818 »	1,113	31	1822	»	2,690 »	1,641	—
1784	»	2,577 »	1,042	69	1823	»	2,735 »	1,360	15
1785	»	2,844 »	1,055	95	1824	»	2,778 »	920	32
1786	»	2,851 »	1,394	15	1825	»	2,792 »	802	65
1787	»	2,880 »	1,339	30	1826	»	2,788 »	774	17
1788	»	2,831 »	1,369	31	1827	»	2,748 »	863	—
1789	»	2,920 »	1,503	50	1828	»	2,787 »	875	—
1790	»	3,671 »	1,742	45	1829	»	2,681 »	652	12
1791	»	4,215 »	1,496	44	1830	»	2,832 »	1,103	80
1792	»	2,845 »	989	60	1831	»	2,712 »	1,057	20
1793	»	2,703 »	1,486	92	1832	»	3,071 »	1,236	45
1794	»	2,762 »	929	15	1833	»	2,768 »	1,204	68
1795	»	2,595 »	938	28	1834	»	2,902 »	1,550	65
1796	»	2,748 »	991	01	1835	»	2,934 »	1,179	60
1797	»	2,691 »	977	89	1836	»	2,869 »	1,174	—
1798	»	2,788 »	1,039	18	1837	»	2,848 »	1,220	70
1799	»	2,740 »	853	95	1838	»	3,789 »	1,606	69
1800	»	2,795 »	881	26	1839	»	2,999 »	1,326	40
1801	»	2,808 »	863	27	1840	»	2,597 »	1,289	24
1802	»	2,798 »	976	70	1841	»	2,690 »	1,476	—
1803	»	2,752 »	1,351	30	1842	»	2,728 »	1,638	98
1804	»	2,894 »	1,360	10	1843	»	2,694 »	1,884	20
1805	»	2,687 »	1,453	19	1844	»	2,810 »	1,576	85
1806	»	2,987 »	1,459	19	1845	»	2,743 »	1,423	60
1807	»	2,778 »	699	09	1846	»	2,690 »	2,211	—
1808	»	2,748 »	1,337	47	1847	»	2,896 »	1,737	05
1809	»	2,778 »	1,098	04	1848	»	2,778 »	1,908	39
1810	»	2,788 »	1,248	33	1849	»	2,740 »	1,782	90
1811	»	2,763 »	1,016	10	1850	»	2,921 »	1,618	20
1812	»	2,503 »	1,048	65	1851	»	2,869 »	1,516	75

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpöyistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpöyistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1852	Viilaaaja	2,898 t.	1,877	—	1891	Muita konetyöntek. ...	300 p.	702	71
1853	»	2,898 »	1,877	35	1892	»	300 »	731	21
1854	Sorvareja	300 p.	2,040	—	1893	»	300 »	486	80
1855	»	2,694 t.	914	11	1894	»	300 »	863	88
1856	»	2,926 »	997	25	1895	»	2,681 t.	1,589	17
1857	»	2,876 »	1,042	80	1896	»	2,500 »	699	49
1858	»	2,647 »	1,055	03	1897	»	2,648 »	1,400	59
1859	»	2,629 »	1,233	60	1878	»	2,515 »	877	53
1860	»	2,848 »	1,588	30	1899	»	3,070 »	1,091	30
1861	»	2,901 »	1,471	60	1900	Rautateoll.työntek. ...	300 p.	1,779	75
1862	»	2,767 »	1,469	60	1901	»	300 »	1,458	43
1863	»	2,647 »	1,506	94	1902	»	300 »	1,138	37
1864	»	2,695 »	1,652	08	1903	»	300 »	1,018	58
1865	»	2,887 »	1,474	20	1904	»	2,570 t.	702	67
1866	»	2,855 »	1,650	15	1905	»	2,665 »	823	85
1867	»	2,726 »	1,821	18	1906	»	2,584 »	797	94
1868	»	2,790 »	895	30	1907	»	2,748 »	841	—
1869	»	2,826 »	1,293	75	1908	»	2,570 »	730	11
1870	»	2,893 »	1,266	45	1909	»	2,610 »	693	05
1871	»	2,910 »	1,340	35	1910	»	2,809 »	1,178	43
1872	»	2,841 »	1,150	45	1911	»	2,880 »	1,169	46
1873	»	2,967 »	1,388	16	1912	»	2,530 »	883	18
1874	»	2,657 »	1,294	22	1913	»	2,906 »	855	70
1875	Höylääjää	2,952 »	1,622	70	1914	»	2,659 »	916	88
1876	»	3,537 »	1,891	20	1915	»	2,607 »	1,393	96
1877	Jyrsikonetyöntek.	2,773 »	943	45	1916	»	2,654 »	1,577	81
1878	»	2,870 »	1,744	93	1917	»	2,768 »	1,460	01
1879	»	2,960 »	1,561	85	1918	»	2,639 »	1,465	98
1880	»	2,860 »	1,677	48	1919	»	2,738 »	1,417	65
1881	»	2,720 »	1,823	93	1920	»	2,678 »	1,095	67
1882	»	2,880 »	1,650	75	1921	»	3,094 »	1,553	—
1883	»	2,800 »	1,486	47	1922	»	2,900 »	1,300	59
1884	»	2,910 »	1,753	35	1923	»	2,660 »	1,775	72
1885	»	2,880 »	1,530	91	1924	»	2,588 »	1,139	86
1886	»	2,650 »	1,340	34	1925	»	2,840 »	1,962	13
1887	»	3,450 »	1,664	92	1926	»	2,738 »	1,829	54
1888	Kairaaaja	2,744 »	1,049	50	1927	»	2,657 »	2,036	39
1889	»	2,951 »	2,174	85	1928	»	2,748 »	1,752	32
1890	»	2,751 »	1,352	45	1929	»	2,720 »	1,902	63

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä tai tuntien ta. Nombre de journées ou heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä tai tuntien ta. Nombre de journées ou heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
1930	Rautateoll.työntek. ...	2,810 t.	1,566	79	1969	Mallinveistäjiä	3,016 t.	1,180	90
1931	»	2,860 »	1,703	82	1970	Kalupuseppiä	300 p.	958	25
1932	»	2,820 »	1,740	15	1971	»	300 »	1,085	28
1933	»	2,688 »	1,457	37	1972	»	3,642 t.	1,720	19
1934	»	2,670 »	1,401	33	1973	»	2,668 »	651	91
1935	»	2,760 »	1,904	34	1974	»	2,800 »	916	65
1936	»	2,850 »	1,762	79	1975	»	2,748 »	1,379	47
1937	»	2,657 »	1,761	52	1976	»	2,657 »	1,314	25
1938	»	2,680 »	1,927	78	1077	»	2,747 »	1,261	15
1939	»	2,680 »	1,622	18	1978	»	2,665 »	920	50
1940	»	2,830 »	1,732	13	1979	»	2,605 »	824	55
1941	»	2,590 »	1,726	05	1980	»	2,829 »	1,002	—
1942	»	2,860 »	1,509	87	1981	»	2,683 »	1,128	46
1943	»	2,677 »	1,932	16	1982	Kirvesmiehiä	300 p.	1,410	42
1044	»	2,657 »	1,923	84	1983	Muita	2,695 t.	1,096	49
1945	»	2,703 »	1,885	97	1984	»	2,880 »	2,481	92
1946	»	2,910 »	1,575	24	1985	»	2,856 »	1,337	90
1947	»	2,940 »	2,018	—	1986	»	2,916 »	1,449	25
1948	»	2,770 »	2,046	61	1987	»	2,969 »	1,365	05
1949	»	2,760 »	2,062	91	1988	»	2,643 »	1,030	30
1950	»	2,790 »	2,039	60	1989	»	2,854 »	1,041	65
1951	»	2,577 »	2,095	87	1990	»	2,780 »	1,772	77
1952	»	2,588 »	1,770	48	1991	Maalarintyöntek.....	2,811 »	1,142	85
1953	»	2,902 »	1,516	60	1992	»	2,854 »	1,864	55
1954	»	2,748 »	1,579	45	1993	»	2,950 »	1,554	20
1955	»	2,809 »	1,516	52	1994	»	2,912 »	1,098	60
1956	»	2,651 »	1,162	62	1995	»	2,890 »	476	73
1957	»	2,992 »	1,249	75	1996	»	2,730 »	548	82
1958	»	2,698 »	1,236	92	1997	»	2,893 »	1,162	05
1959	»	2,641 »	1,382	23	1998	»	2,940 »	1,320	06
1960	»	2,560 »	1,174	52	1999	Oppilaita	300 p.	340	19
1961	»	2,680 »	1,318	02	2000	»	300 »	254	15
1962	»	2,740 »	1,374	78	2001	»	300 »	592	91
1963	»	2,840 »	1,155	63	2002	»	300 »	300	85
1964	»	3,060 »	1,183	63	2003	»	300 »	344	25
1965	»	2,934 »	1,466	50	2004	»	300 »	461	30
1966	»	2,624 »	962	49	2005	»	300 »	738	10
1967	»	2,758 »	1,102	57	2006	»	300 »	779	26
1968	Mallinveistäjiä	2,769 »	1,188	15	2007	»	2,744 t.	453	99

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. Francs.	p. c.				Mk. Francs.	p. c.
2008	Oppilaita	2,542 t.	324	80	2047	Oppilaita	2,850 t.	919	86
2009	»	2,519 »	586	94	2048	»	2,768 »	894	98
2010	»	2,667 »	599	60	2049	»	2,748 »	945	97
2011	»	3,533 »	789	05	2050	»	2,784 »	901	91
2012	»	2,621 »	586	—	2051	»	2,720 »	780	50
2013	»	2,728 »	619	05	2052	»	2,852 »	837	90
2014	»	2,760 »	661	70	2053	»	2,605 »	498	80
2015	»	2,727 »	629	15	2054	»	2,743 »	488	20
2016	»	2,617 »	602	35	2055	»	2,639 »	468	39
2017	»	2,654 »	605	51	2056	»	2,711 »	1,137	77
2018	»	2,778 »	723	17	2057	»	2,570 »	820	45
2019	»	2,521 »	665	99	2058	»	2,808 »	738	—
2020	»	2,816 »	682	40	2059	»	2,721 »	486	34
2021	»	2,626 »	683	15	2060	»	2,788 »	498	68
2022	»	2,680 »	702	03	2061	»	2,880 »	529	31
2023	»	2,556 »	637	89	2062	»	2,724 »	504	—
2024	»	2,731 »	768	01	2063	»	2,590 »	494	12
2025	»	2,551 »	433	65	2064	»	2,720 »	529	30
2026	»	2,522 »	418	85	2065	»	2,715 »	570	95
2027	»	2,502 »	445	55	2066	»	2,971 »	576	75
2028	»	2,590 »	367	30	2067	»	2,739 »	562	60
2029	»	2,562 »	626	55	2068	»	2,713 »	542	—
2030	»	2,738 »	266	95	2069	»	2,758 »	542	12
2031	»	2,541 »	278	65	2070	»	2,786 »	540	85
2032	»	2,743 »	333	35	2071	Apureja	300 p.	814	25
2033	»	2,644 »	358	50	2072	»	2,541 t.	685	—
2034	»	2,671 »	396	—	2073	»	3,081 »	744	50
2035	»	2,583 »	389	85	2074	»	2,570 »	1,004	09
2036	»	2,731 »	393	50	2075	»	2,750 »	1,110	97
2037	»	2,897 »	778	65	2076	»	2,574 »	1,113	—
2038	»	2,578 »	397	20	2077	»	2,783 »	882	90
2039	»	2,743 »	747	45	2078	»	2,739 »	1,195	50
2040	»	2,900 »	1,370	93	2079	Tuntikirjureja	300 p.	960	—
2041	»	3,350 »	1,279	22	2080	Koneenkäytt., lämmitt.	300 »	900	—
2042	»	2,790 »	1,062	68	2081	»	2,854 t.	713	25
2043	»	2,642 »	1,022	45	2082	Ulkotyöntek. y. m.	3,666 »	1,290	85
2044	»	2,715 »	1,139	40	2083	»	2,860 »	590	50
2045	»	2,740 »	1,027	50	2084	»	2,929 »	857	35
2046	»	2,645 »	990	74	2085	»	2,810 »	1,443	26

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai kunnateja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier,</i>	Suoritettuja työpäiviä tai kunnateja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2086	Ulkotyöntek. y. m.	2,900 t.	1,008	72	2119	Työmest. ja esimieh...	300 p.	2,100	—
2087	»	2,792 »	1,283	45	2120	»	300 »	2,400	—
2088	»	2,536 »	236	15	2121	»	300 »	3,000	—
2089	»	2,680 »	714	08	2122	»	3,030 t.	1,948	13
2090	»	2,798 »	1,129	47	2123	»	3,142 »	1,350	53
2091	»	2,714 »	931	53	2124	Valajia	2,564 »	1,313	37
2092	»	3,012 »	843	50	2125	»	2,642 »	1,346	23
2093	»	3,050 »	1,325	58	2126	»	3,044 »	1,596	72
2094	»	2,718 »	865	61	2127	»	2,792 »	1,257	27
2095	»	2,660 »	939	60	2128	»	2,682 »	1,207	39
2096	»	2,780 »	1,007	03	2129	»	2,822 »	1,347	90
2097	»	2,711 »	805	56	2130	»	2,620 »	988	07
2098	»	3,471 »	970	70	2131	»	2,797 »	1,167	67
	Muita (217 työntek.) ..		165,866	74	2132	»	2,900 »	1,012	30
	Yhteensä		879,650	51	2133	»	2,981 »	1,064	62
					2134	»	2,684 »	945	51
					2135	»	2,741 »	611	15
	Turun ja Porin lääni.				2136	»	2,750 »	1,618	20
	<i>Turku.</i>				2137	»	2,745 »	1,709	74
2099	Työmest. ja esimieh...	300 p.	1,800	—	2138	»	2,878 »	1,654	12
2100	»	300 »	2,100	—	2139	»	2,798 »	1,528	94
2101	»	300 »	2,880	—	2140	»	3,060 »	1,753	55
2102	»	300 »	2,400	—	2141	»	2,780 »	1,533	71
2103	»	300 »	2,400	—	2142	»	2,784 »	1,804	69
2104	»	300 »	2,400	—	2143	»	2,713 »	1,808	52
2105	»	300 »	3,600	—	2144	»	2,994 »	1,681	12
2106	»	300 »	3,216	—	2145	»	2,718 »	1,736	06
2107	»	300 »	1,860	—	2146	»	2,921 »	1,631	94
2108	»	300 »	3,600	—	2147	»	2,780 »	1,626	92
2109	»	300 »	1,800	—	2148	»	2,836 »	1,406	35
2110	»	300 »	4,200	—	2149	»	2,752 »	1,393	84
2111	»	300 »	3,000	—	2150	»	2,798 »	896	67
2112	»	300 »	3,600	—	2151	»	3,020 »	1,624	91
2113	»	300 »	4,500	—	2152	»	2,949 »	1,324	95
2114	»	300 »	2,100	—	2153	»	2,825 »	1,237	90
2115	»	300 »	2,700	—	2154	»	2,608 »	1,421	93
2116	»	300 »	3,000	—	2155	Sydämyksentekijöitä ..	3,130 »	1,267	35
2117	»	300 »	2,400	—	2156	Apureja	2,508 »	763	72
2118	»	300 »	3,000	—	2157	»	2,774 »	827	02

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2158	Apureja	2,928 t.	1,135	96	2197	Seppiä	3,658 t.	1,367	67
2159	»	3,015 »	531	98	2198	»	2,837 »	1,225	83
2160	»	3,086 »	856	88	2199	»	2,904 »	1,307	08
2161	»	2,819 »	862	67	2200	»	2,698 »	1,663	11
2162	»	2,817 »	866	95	2201	»	2,652 »	2,009	72
2163	»	3,176 »	1,039	13	2202	»	2,819 »	1,795	57
2164	»	2,824 »	903	94	2203	»	2,823 »	1,802	21
2165	»	2,775 »	926	41	2204	»	2,753 »	1,689	71
2166	»	2,659 »	1,057	98	2205	»	2,770 »	1,437	37
2167	Muita valimotyöntek.	2,754 »	468	89	2206	»	2,685 »	1,302	44
2168	»	2,869 »	865	19	2207	»	2,785 »	1,420	13
2169	»	2,834 »	953	21	2208	»	2,716 »	2,395	36
2170	»	2,722 »	682	88	2209	»	2,674 »	2,172	52
2171	»	2,941 »	962	03	2210	»	2,737 »	810	23
2172	»	2,910 »	841	89	2211	»	2,536 »	1,179	90
2173	»	2,662 »	692	25	2212	Apureja	300 p.	883	49
2174	»	2,905 »	1,025	75	2213	»	2,832 t.	540	54
2175	»	2,953 »	944	11	2214	»	2,950 »	565	54
2176	Seppiä	2,962 »	962	63	2215	»	2,732 »	661	67
2177	»	2,852 »	1,042	64	2216	»	2,668 »	1,055	04
2178	»	2,837 »	1,139	76	2217	»	2,588 »	1,345	24
2179	»	2,956 »	1,169	20	2218	»	2,614 »	814	23
2180	»	2,574 »	1,214	07	2219	»	2,684 »	802	09
2181	»	2,790 »	1,203	62	2220	»	2,868 »	458	29
2182	»	2,604 »	1,396	78	2221	»	2,628 »	524	29
2183	»	2,617 »	1,513	35	2222	»	2,885 »	1,286	69
2184	»	2,810 »	1,101	16	2223	»	2,787 »	1,184	03
2185	»	2,822 »	1,202	10	2224	»	2,703 »	1,157	72
2186	»	2,842 »	1,056	48	2225	»	2,856 »	973	11
2187	»	2,813 »	1,241	68	2226	»	2,904 »	951	84
2188	»	2,725 »	1,154	91	2227	»	2,592 »	954	55
2189	»	2,994 »	1,431	19	2228	»	2,728 »	1,025	45
2190	»	2,995 »	1,531	70	2229	»	3,090 »	1,003	80
2191	»	2,869 »	1,422	44	2230	»	2,842 »	732	74
2192	»	2,956 »	1,656	15	2231	»	3,074 »	1,044	92
2193	»	2,799 »	1,502	61	2232	»	2,842 »	761	07
2194	»	2,921 »	1,722	35	2233	»	2,838 »	840	53
2195	»	2,856 »	933	60	2234	»	2,899 »	894	48
2196	»	2,832 »	937	61	2235	»	2,916 »	861	34

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytävii- tun tuntien ta. Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytävii- tun tuntien ta. Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
2236	Apureja	2,848 t.	896	30	2275	Levyseppiä	300 p.	1,161	05
2237	»	3,029 »	1,033	80	2276	»	2,813 t.	1,271	—
2238	»	2,950 »	789	56	2277	»	2,984 »	1,262	60
2239	»	2,912 »	902	—	2278	»	3,040 »	1,307	38
2240	»	2,860 »	860	33	2279	»	2,867 »	1,618	75
2241	»	2,816 »	841	24	2280	»	2,987 »	3,857	58
2242	»	2,877 »	834	08	2281	»	2,988 »	1,959	46
2243	»	2,793 »	859	78	2282	»	2,918 »	1,511	48
2244	Pannuseppiä	2,802 »	879	58	2283	»	2,724 »	1,149	50
2245	»	2,824 »	995	70	2284	»	2,850 »	1,131	28
2246	»	2,852 »	996	28	2285	»	2,854 »	1,318	96
2247	»	2,950 »	916	85	2286	»	3,002 »	1,155	02
2248	»	3,165 »	1,062	56	2287	»	2,854 »	806	96
2249	»	2,543 »	1,384	—	2288	»	2,628 »	957	59
2250	»	2,924 »	910	31	2289	»	2,852 »	1,128	64
2251	»	2,815 »	821	77	2290	»	2,748 »	847	22
2252	»	2,955 »	1,540	27	2291	»	3,079 »	987	90
2253	»	2,956 »	1,654	21	2292	»	2,974 »	822	18
2254	»	3,041 »	1,776	15	2293	»	2,864 »	2,269	04
2255	»	2,778 »	1,241	84	2294	»	3,100 »	997	46
2256	»	2,785 »	1,194	78	2295	»	3,090 »	1,024	79
2257	»	2,850 »	1,075	89	2296	»	2,847 »	1,015	35
2258	»	2,854 »	1,115	42	2297	»	2,756 »	775	20
2259	»	4,498 »	1,830	49	2298	»	2,920 »	826	31
2260	»	3,184 »	1,634	60	2299	»	2,966 »	897	91
2261	»	2,871 »	1,472	39	2300	»	2,748 »	1,076	98
2262	»	2,796 »	1,278	45	2301	»	2,948 »	1,191	83
2263	»	2,790 »	1,351	48	2302	»	2,914 »	1,139	—
2264	»	3,018 »	1,331	54	2303	»	3,068 »	1,104	15
2265	»	3,438 »	1,482	96	2304	»	2,538 »	908	20
2266	»	3,067 »	1,105	30	2305	»	2,852 »	1,217	52
2267	»	3,127 »	1,065	34	2306	»	2,900 »	1,496	84
2268	»	2,810 »	974	94	2307	»	2,585 »	1,263	34
2269	»	2,850 »	967	05	2308	»	2,624 »	1,233	—
2270	»	2,923 »	1,142	69	2309	»	2,852 »	1,032	83
2271	»	3,054 »	1,255	04	2310	»	2,986 »	1,090	05
2272	»	3,074 »	1,136	93	2311	»	3,028 »	1,125	67
2273	»	3,061 »	1,134	20	2312	»	3,276 »	1,248	35
2274	Levyseppiä	300 p.	1,019	55	2313	»	2,650 »	1,005	32

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>
2314	Levyseppiä	2,596 t.	1,059	20	2353	Muita	3,134 t.	990	75
2315	»	2,574 »	1,102	40	2354	»	2,928 »	1,515	36
2316	»	3,078 »	1,270	04	2355	»	2,902 »	1,498	89
2317	»	2,935 »	1,246	24	2356	»	2,964 »	837	38
2318	Läkkiseppiä	2,674 »	2,252	96	2357	Vaskiseppiä	300 p.	1,009	95
2319	»	3,104 »	1,173	99	2358	»	2,858 t.	1,464	80
2320	»	2,714 »	860	65	2359	»	2,778 »	1,104	57
2321	»	3,004 »	935	64	2360	»	2,887 »	1,668	03
2322	»	3,070 »	984	85	2361	»	2,940 »	1,309	70
2323	»	2,852 »	1,382	35	2362	»	2,680 »	1,360	57
2324	»	2,933 »	1,253	60	2363	»	2,756 »	1,281	09
2325	»	2,796 »	1,275	25	2364	»	2,979 »	1,103	59
2326	»	2,875 »	1,180	69	2365	»	2,694 »	1,357	63
2327	»	2,763 »	1,050	58	2366	»	2,835 »	1,400	77
2328	»	2,712 »	1,326	78	2367	»	3,265 »	1,572	28
2329	»	2,950 »	996	27	2368	Koneenasettajia	2,978 »	1,269	87
2330	»	2,788 »	1,259	13	2369	Viilajia	2,619 »	1,438	97
2131	»	2,678 »	1,041	71	2370	»	2,974 »	1,498	46
2332	Apureja	2,702 »	702	37	2371	»	2,902 »	1,570	36
2333	»	2,924 »	836	82	2372	»	2,944 »	1,197	74
2334	»	2,882 »	769	22	2373	»	2,876 »	1,237	20
2335	»	2,920 »	839	97	2374	»	2,794 »	1,081	84
2336	»	2,736 »	778	28	2375	»	2,754 »	1,066	02
2337	»	2,816 »	804	38	2376	»	2,748 »	1,100	20
2338	»	2,804 »	795	82	2377	»	2,578 »	782	66
2339	»	2,516 »	717	21	2378	»	2,902 »	1,624	31
2340	»	2,696 »	841	64	2379	»	2,992 »	1,113	02
2341	»	2,732 »	876	24	2380	»	2,845 »	1,328	66
2342	»	3,047 »	1,071	11	2381	»	2,922 »	1,304	94
2343	»	2,680 »	504	97	2382	»	2,645 »	781	17
2344	»	2,974 »	630	08	2383	»	2,650 »	725	04
2345	»	2,810 »	666	22	2384	»	2,650 »	721	36
2346	»	2,765 »	692	14	2385	»	3,008 »	614	78
2347	»	2,848 »	807	95	2386	»	2,837 »	582	04
2348	»	2,822 »	801	06	2387	»	2,747 »	860	68
2349	»	2,696 »	766	32	2388	»	2,675 »	716	85
2350	»	2,820 »	799	56	2389	»	2,652 »	798	62
2351	»	2,686 »	832	36	2390	»	2,841 »	900	58
2352	»	2,576 »	617	05	2391	»	3,007 »	1,002	32

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2392	Viilaaja	2,858 t.	1,026	64	2431	Viilaaja	2,825 t.	1,093	48
2393	»	3,202 »	1,051	79	2432	»	3,517 »	1,430	88
2394	»	3,023 »	1,049	88	2433	»	3,009 »	1,284	58
2395	»	2,867 »	894	05	2434	»	3,101 »	1,279	78
2396	»	3,170 »	1,138	74	2435	»	2,577 »	998	98
2397	»	2,905 »	1,009	29	2436	»	2,627 »	1,069	96
2398	»	3,258 »	1,085	90	2437	»	2,624 »	1,026	60
2399	»	3,034 »	1,038	10	2438	»	2,680 »	1,091	50
2400	»	2,898 »	922	87	2439	»	2,853 »	1,107	10
2401	»	3,162 »	1,063	65	2440	»	3,068 »	1,244	52
2402	»	3,442 »	1,770	40	2441	»	2,979 »	1,271	54
2403	»	2,878 »	1,392	—	2442	»	3,628 »	1,388	75
2404	»	2,803 »	1,484	56	2443	»	3,830 »	1,435	43
2405	»	2,749 »	1,173	80	2444	»	2,675 »	1,519	45
2406	»	2,656 »	1,046	41	2445	»	2,993 »	1,906	46
2407	»	2,878 »	1,114	73	2446	»	2,868 »	2,039	28
2408	»	2,808 »	1,122	78	2447	»	2,797 »	1,038	62
2409	»	2,782 »	1,131	64	2448	»	4,037 »	1,642	81
2410	»	2,852 »	1,217	38	2449	»	2,952 »	1,136	60
2411	»	2,920 »	1,234	64	2450	»	2,634 »	1,128	10
2412	»	3,032 »	1,383	—	2451	»	2,882 »	1,115	48
2413	»	2,709 »	982	07	2452	»	2,749 »	1,183	92
2414	»	2,634 »	1,266	19	2453	»	2,840 »	1,155	16
2215	»	2,942 »	1,417	56	2454	»	2,904 »	1,181	82
2416	»	2,680 »	1,282	62	2455	»	2,833 »	1,577	54
2417	»	2,803 »	1,364	96	2456	»	2,896 »	1,505	66
2418	»	2,801 »	1,307	96	2457	»	2,683 »	1,325	12
2419	»	2,847 »	1,386	06	2458	»	3,110 »	1,445	74
2420	»	3,341 »	1,610	07	2459	»	2,785 »	1,285	70
2421	»	2,804 »	1,205	39	2460	»	2,806 »	1,366	58
2422	»	2,918 »	1,209	42	2461	»	2,828 »	1,263	74
2423	»	4,107 »	1,908	52	2462	»	2,886 »	1,331	46
2424	»	2,870 »	1,004	67	2463	»	2,757 »	1,342	02
2425	»	2,843 »	1,204	56	2464	»	2,682 »	1,244	08
2426	»	2,795 »	1,229	80	2465	»	2,597 »	1,151	72
2437	»	3,092 »	1,147	10	2466	»	2,530 »	1,145	84
2428	»	2,923 »	1,120	86	2467	»	2,869 »	1,204	42
2429	»	2,838 »	1,153	32	2468	»	2,911 »	1,253	14
2430	»	2,888 »	1,166	74	2469	»	3,139 »	1,342	34

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2470	Viilaaaja.....	3,066 t.	1,314	53	2509	Sorvareja.....	2,820 t.	1,356	37
2471	»	2,834 »	1,243	74	2510	»	2,802 »	1,384	91
2472	»	2,770 »	1,514	—	2511	»	2,807 »	1,330	17
2473	»	2,994 »	2,037	67	2512	»	2,661 »	1,138	72
2474	»	2,954 »	1,595	42	2513	»	2,810 »	1,168	23
2475	»	2,620 »	1,914	70	2514	»	2,524 »	1,397	50
2476	»	2,732 »	1,936	45	2515	»	2,777 »	1,792	24
2477	»	2,750 »	1,282	46	2516	»	2,707 »	1,165	60
2478	»	3,405 »	1,590	76	2517	»	2,832 »	1,078	32
2479	»	2,930 »	1,368	04	2518	»	2,628 »	1,068	78
2480	Sorvareja.....	2,744 »	899	63	2519	»	2,794 »	887	05
2481	»	2,744 »	1,688	61	2520	»	2,729 »	893	50
2482	»	2,814 »	1,704	43	2521	»	2,646 »	923	74
2483	»	2,627 »	1,371	44	2522	»	2,829 »	1,494	49
2484	»	2,639 »	1,072	86	2523	»	2,841 »	1,379	65
2485	»	2,807 »	1,012	65	2524	»	2,715 »	1,377	16
2486	»	2,807 »	997	85	2525	»	2,918 »	926	33
2487	»	2,802 »	972	22	2526	Höylääjiä.....	2,778 »	1,356	90
2188	»	2,594 »	1,323	60	2527	»	2,812 »	1,094	69
2489	»	2,826 »	1,496	39	2528	»	3,168 »	1,362	54
2490	»	2,876 »	1,260	93	2529	»	3,074 »	1,034	99
2491	»	2,814 »	1,292	17	2530	Jyrsikonetyöntek.	2,847 »	982	74
2492	»	2,725 »	1,286	70	2531	»	2,868 »	1,277	79
2493	»	2,732 »	1,216	40	2532	Kairaaaja.....	2,571 »	566	63
2494	»	2,534 »	475	40	2533	»	2,630 »	1,002	76
2495	»	2,759 »	491	58	2534	»	2,516 »	719	25
2496	»	2,581 »	1,692	83	2535	»	2,844 »	812	08
2497	»	2,814 »	1,777	77	2536	»	2,501 »	675	27
2498	»	2,765 »	1,514	90	2537	Muita konetyöntek. ..	3,332 »	1,858	91
2499	»	2,848 »	1,808	89	2538	»	2,913 »	1,201	64
2500	»	3,016 »	1,785	82	2539	»	2,794 »	957	25
2501	»	2,873 »	1,477	77	2540	Rautateoll. työntek. ..	300 p.	1,921	08
2502	»	2,781 »	1,168	02	2541	»	3,018 t.	1,584	20
2503	»	2,862 »	1,136	02	2542	Mallinveistäjiä.....	2,803 »	1,252	74
2504	»	2,814 »	1,087	52	2543	»	2,869 »	1,346	07
2505	»	2,812 »	1,214	26	2544	»	2,502 »	996	72
2506	»	2,878 »	1,269	54	2545	»	2,803 »	1,142	85
2507	»	2,696 »	1,331	64	2546	»	2,500 »	1,011	92
2508	»	2,822 »	1,184	61	2547	»	2,847 »	1,345	46

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2548	Kalupuseppiä	300 p.	827	39	2587	Kirvesmiehiä	2,885 t.	1,168	13
2549	»	3,014 t.	1,572	42	2588	»	2,734 »	1,110	97
2550	»	2,899 »	1,398	17	2589	»	2,797 »	1,138	34
2551	»	2,736 »	1,229	57	2590	»	2,841 »	1,142	45
2552	»	2,621 »	1,203	66	2591	»	2,869 »	1,161	08
2553	»	2,879 »	1,220	63	2592	»	2,928 »	1,189	61
2554	»	2,883 »	1,189	31	2593	»	2,815 »	1,145	54
2555	»	2,890 »	1,186	19	2594	»	2,815 »	1,145	54
2556	»	2,888 »	1,305	19	2595	»	2,634 »	1,047	13
2557	»	2,888 »	1,091	64	2596	»	2,983 »	1,109	82
2558	»	2,791 »	886	71	2597	»	3,216 »	1,261	23
2559	Kirvesmiehiä	276 p.	1,306	12	2598	»	2,890 »	1,092	76
2560	»	300 »	881	41	2599	»	2,821 »	1,032	94
2561	»	2,560 t.	1,075	59	2600	»	3,082 »	1,278	—
2562	»	3,072 »	878	14	2601	»	3,004 »	1,038	34
2563	»	2,851 »	912	32	2602	»	2,773 »	981	87
2564	»	2,610 »	909	44	2603	»	2,978 »	1,111	87
2565	»	2,926 »	967	18	2604	»	2,832 »	1,127	09
2566	»	2,822 »	812	43	2605	»	3,002 »	1,216	15
2567	»	2,890 »	1,178	61	2606	»	2,810 »	1,092	61
2568	»	2,951 »	1,290	04	2607	»	2,863 »	1,149	60
2569	»	2,756 »	1,086	76	2608	»	2,793 »	1,134	05
2570	»	2,920 »	1,163	61	2609	»	3,053 »	1,206	60
2571	»	2,575 »	1,100	41	2610	»	2,890 »	1,149	56
4572	»	2,901 »	1,321	66	2611	»	2,983 »	1,150	72
2573	»	2,904 »	1,404	64	2612	»	2,898 »	1,152	85
2574	»	3,042 »	1,483	87	2613	»	3,072 »	1,226	79
2575	»	3,061 »	1,285	02	2614	»	2,764 »	1,109	29
2576	»	2,948 »	1,235	96	2615	»	2,938 »	1,178	31
2577	»	2,970 »	1,261	28	2616	»	2,958 »	1,342	06
2578	»	2,803 »	1,229	40	2617	»	2,970 »	1,241	57
2579	»	2,767 »	1,247	78	2618	»	2,723 »	1,150	12
2580	»	3,062 »	1,372	09	2619	»	2,681 »	1,192	49
2581	»	2,914 »	1,307	19	2620	Muita	2,742 »	1,204	79
2582	»	2,918 »	1,194	98	2621	»	2,767 »	1,126	46
2583	»	2,818 »	1,157	68	2622	»	3,357 »	1,113	39
2584	»	2,992 »	1,120	26	2623	»	2,982 »	900	53
2585	»	3,060 »	1,125	67	2624	»	2,529 »	531	13
2586	»	2,885 »	1,164	23	2625	Maalarintyöntek.	3,001 »	1,150	64

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2626	Maalarintyöntek.	2,979 t.	1,298	88	2665	Oppilaita	2,957 t.	1,108 21
2627	»	2,830 »	1,151	54	2666	»	2,890 »	1,011 75
2628	»	2,790 »	1,190	84	2667	»	2,852 »	513 55
2629	»	3,087 »	1,075	96	2668	»	2,588 »	540 85
2630	»	2,904 »	1,363	94	2669	Apureja	2,520 »	349 36
2631	»	2,584 »	1,207	90	2670	»	2,500 »	767 61
2632	»	2,867 »	1,260	14	2671	»	2,647 »	779 93
2633	»	2,880 »	885	67	2672	»	2,953 »	817 75
2634	»	3,244 »	1,572	90	2673	»	2,677 »	807 50
2635	»	2,794 »	1,193	02	2674	»	2,958 »	822 40
2636	Oppilaita	300 p.	724	15	2675	»	2,800 »	808 92
2637	»	300 »	645	54	2676	»	2,979 »	856 38
2638	»	300 »	705	66	2677	»	3,220 »	953 87
2639	»	300 »	459	88	2678	»	2,516 »	739 19
2640	»	300 »	538	69	2679	»	2,801 »	895 34
2641	»	2,848 t.	596	82	2680	»	2,994 »	960 88
2612	»	2,847 »	609	54	2681	»	2,663 »	890 28
2643	»	2,645 »	626	14	2682	»	2,815 »	733 06
2644	»	2,833 »	636	46	2683	»	2,672 »	765 45
2644	»	2,591 »	548	10	2684	»	3,087 »	920 90
2646	»	2,592 »	589	55	2685	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	300 p.	1,900 —
2647	»	3,053 »	725	83	2686	»	300 »	1,200 —
2648	»	2,958 »	702	57	2687	»	300 »	1,500 —
2649	»	2,620 »	664	90	2688	»	300 »	1,500 —
2650	»	2,683 »	650	58	2689	»	300 »	2,700 —
2651	»	2,614 »	714	80	2690	»	300 »	2,000 —
2652	»	2,811 »	723	99	2691	»	2,888 t.	838 79
2653	»	2,563 »	627	33	2692	Koneenkäytt., lämmitt.	300 p.	1,200 —
2654	»	2,888 »	476	40	2693	»	300 »	2,100 —
2655	»	2,732 »	455	80	2694	»	300 »	1,960 —
2656	»	3,029 »	475	75	2695	»	3,591 t.	1,201 76
2657	»	3,106 »	529	88	2696	»	3,496 »	948 06
2658	»	2,770 »	436	55	2697	»	3,332 »	1,003 86
2659	»	2,866 »	474	97	2698	»	3,615 »	1,128 84
2660	»	3,129 »	492	70	2699	»	3,954 »	1,450 47
2661	»	2,942 »	365	37	2700	»	2,926 »	831 97
2662	»	2,535 »	738	78	2701	»	2,658 »	498 97
2603	»	2,928 »	892	13	2702	»	2,852 »	836 96
2664	»	2,786 »	845	12	2703	»	2,976 »	1,102 71

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2704	Koneenkäytt., lämmitt.	3,552 t.	1,404	03	2743	Ulkotyöntek. y. m.	2,739 t.	478	88
2705	»	2,519 »	998	20	2744	»	2,891 »	818	12
2706	»	3,780 »	1,465	23	2745	»	2,652 »	763	08
2707	Sähkötyöntek.	2,598 »	1,075	04	2746	»	2,725 »	825	47
2708	»	2,875 »	1,151	45	2747	»	3,488 »	1,053	54
2709	»	2,917 »	1,322	57	2748	»	3,065 »	893	84
2710	Ulkotyöntek. y. m.	300 p.	1,320	—	2749	»	3,076 »	921	56
2711	»	300 »	1,100	—	2750	»	3,244 »	875	91
2712	»	300 »	1,002	40	2751	»	2,829 »	853	83
2713	»	300 »	1,002	40	2752	»	2,862 »	769	94
2714	»	300 »	1,020	—	2753	»	2,876 »	856	15
2715	»	300 »	1,061	25	2754	»	3,068 »	899	91
2716	»	300 »	960	—	2755	»	2,859 »	829	06
2717	»	300 »	960	—	2756	»	2,878 »	1,075	64
2718	»	300 »	960	—	2757	»	2,962 »	1,016	53
2719	»	2,892 t.	722	87	2758	»	3,017 »	1,016	68
2720	»	2,720 »	331	84	2759	»	2,880 »	1,020	31
2721	»	2,542 »	359	22	2760	»	2,986 »	1,045	31
2722	»	2,604 »	368	46		Muita (1,073 työntekij.)		413,682	19
2723	»	2,758 »	425	52		Yhteensä		1,201,084	58
2724	»	2,636 »	1,479	43					
2725	»	3,006 »	946	16					
2726	»	3,128 »	922	46		<i>Pori.</i>			
2727	»	3,006 »	815	04	2761	Työmest. ja esimiehiä	300 p.	2,400	—
2728	»	2,882 »	864	75	2762	»	300 »	2,700	—
2729	»	2,867 »	797	80	2763	»	300 »	2,400	—
2730	»	2,573 »	744	31	2764	»	300 »	1,800	—
2731	»	2,860 »	857	85	2765	»	300 »	3,192	—
2732	»	2,982 »	1,111	75	2766	»	300 »	2,400	—
2733	»	3,026 »	1,307	15	2767	»	300 »	2,400	—
2734	»	3,111 »	1,298	01	2768	»	300 »	2,100	—
2735	»	2,982 »	935	15	2769	»	300 »	3,600	—
2736	»	3,036 »	1,007	61	2770	»	300 »	2,400	—
2737	»	2,912 »	958	83	2771	»	3,323 t.	1,339	09
2738	»	2,924 »	861	21	2772	»	2,729 »	1,117	45
2739	»	2,706 »	818	18	2773	Valajia	300 p.	1,471	84
2740	»	3,520 »	1,039	38	2774	»	300 »	1,186	83
2741	»	2,869 »	847	61	2775	»	300 »	1,094	75
2742	»	2,636 »	325	81	2776	»	3,106 t.	1,528	32

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin- erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin- erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2777	Valajia	2,914 t.	1,403	54	2816	Muita valimotyöntek.	3,437 t.	1,118	81
2778	»	2,717 »	1,313	05	2817	»	3,275 »	1,121	80
2779	»	3,535 »	1,674	20	2818	»	3,286 »	1,131	05
2780	»	3,211 »	1,625	49	2819	»	3,336 »	1,130	85
2781	»	2,790 »	1,256	25	2820	»	3,140 »	929	36
2782	»	2,885 »	1,306	80	2821	»	2,818 »	800	52
2783	»	2,881 »	1,268	18	2822	»	3,114 »	1,074	95
2784	»	3,345 »	1,535	22	2823	»	3,000 »	947	85
2785	»	3,450 »	1,608	31	2824	»	3,148 »	1,000	71
2786	»	2,932 »	1,375	95	2825	»	3,228 »	1,111	65
2787	»	3,045 »	1,413	85	2826	»	3,076 »	1,003	09
2788	»	3,465 »	1,597	57	2827	»	3,105 »	1,020	56
2789	»	2,785 »	1,244	15	2828	»	2,971 »	949	81
2790	»	2,830 »	1,155	39	2829	Seppiä	300 p.	1,948	50
2791	»	2,829 »	1,106	60	2830	»	2,845 t.	700	21
2792	»	2,745 »	1,151	50	2831	»	3,076 »	1,735	11
2793	»	2,863 »	1,115	74	2832	»	2,718 »	1,713	18
2794	»	2,764 »	895	80	2833	»	2,885 »	1,811	42
2795	»	2,875 »	916	05	2834	»	2,720 »	1,091	42
2796	»	3,353 »	1,850	96	2035	»	2,842 »	1,518	41
2797	»	3,022 »	1,474	57	2836	»	2,877 »	1,042	31
2798	»	2,659 »	1,180	55	2837	»	2,726 »	893	45
2799	»	2,890 »	1,241	47	2838	»	2,675 »	925	15
2800	»	3,041 »	1,298	05	2839	»	2,704 »	1,262	37
2801	»	2,797 »	1,348	21	2640	»	2,689 »	1,270	38
2802	»	3,183 »	1,554	62	2841	»	2,607 »	1,153	58
2803	»	3,209 »	1,528	33	2842	»	2,894 »	1,522	35
2804	»	2,978 »	1,379	34	2843	»	2,635 »	561	81
2805	»	2,890 »	1,300	87	2844	Apureja	2,724 »	1,251	02
2806	»	3,173 »	1,478	97	2845	»	2,638 »	1,118	16
2807	»	2,838 »	1,263	68	2846	»	2,728 »	1,091	49
2808	»	2,647 »	1,192	30	2847	»	2,857 »	1,152	92
2809	»	3,038 »	1,475	09	2848	»	2,727 »	981	15
2810	»	3,041 »	1,438	80	2849	»	2,828 »	1,096	64
2811	Apureja	2,650 »	818	20	2850	»	2,792 »	1,255	28
2812	»	2,838 »	1,170	79	2851	»	2,867 »	895	85
2813	»	2,632 »	833	05	2852	Pannuseppiä	2,840 »	1,016	77
2814	Muita valimotyöntek.	2,990 »	994	75	2853	»	2,788 »	997	69
2815	»	2,868 »	872	01	2854	»	2,832 »	1,662	18

Numero. N ^o	Työntekijän ammatti erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetut työpäivät tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatti erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetut työpäivät tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
2855	Pannuseppiä.....	2,764 t.	2,675	75	2894	Apureja.....	2,908 t.	889	26
2856	».....	2,818 »	1,599	30	2895	».....	2,774 »	757	53
2857	».....	2,972 »	1,870	90	2896	».....	2,832 »	891	90
2858	».....	2,944 »	1,183	32	2897	».....	2,878 »	961	80
2859	».....	2,956 »	2,181	79	2898	».....	2,864 »	634	04
2860	».....	2,982 »	1,492	57	2899	».....	2,796 »	527	71
2861	».....	3,004 »	1,554	88	2900	».....	2,793 »	845	22
2862	».....	2,923 »	1,170	45	2901	».....	2,544 »	742	72
2863	».....	2,842 »	1,127	69	2902	».....	2,555 »	886	55
2864	».....	2,770 »	1,164	20	2903	».....	2,854 »	1,227	94
2865	».....	2,830 »	1,113	46	2904	».....	2,835 »	1,236	60
2866	».....	2,904 »	1,443	35	2905	».....	2,820 »	1,057	54
2867	».....	2,841 »	1,421	46	2906	».....	2,705 »	902	44
2868	Levyseppiä.....	2,894 »	817	46	2907	Viilaajia.....	2,757 »	1,504	55
2869	».....	2,759 »	905	68	2908	».....	3,213 »	1,705	25
2870	».....	2,791 »	940	34	2909	».....	2,989 »	1,348	80
2871	».....	2,768 »	1,545	44	2910	».....	2,647 »	1,236	47
2872	».....	2,788 »	909	25	2911	».....	2,849 »	1,125	05
2873	».....	2,528 »	991	—	2912	».....	3,291 »	1,999	46
2874	».....	2,832 »	1,612	82	2913	».....	3,418 »	2,067	65
2875	».....	3,180 »	1,563	37	2914	».....	2,725 »	1,730	70
2876	».....	2,628 »	1,414	43	2915	».....	2,799 »	1,620	80
2877	».....	3,169 »	1,429	06	2916	».....	2,866 »	1,153	15
2878	».....	2,832 »	1,307	71	2917	».....	2,998 »	1,253	60
2879	».....	2,792 »	1,270	20	2918	».....	3,202 »	1,156	08
2880	».....	2,905 »	1,306	79	2919	».....	3,214 »	1,619	88
2881	».....	2,798 »	1,249	58	2920	».....	3,047 »	1,593	65
2882	».....	2,822 »	1,229	81	2921	».....	2,722 »	1,208	70
2883	».....	2,680 »	1,151	92	2922	».....	2,913 »	1,008	60
2884	».....	2,910 »	1,469	01	2923	».....	2,776 »	1,390	—
2885	».....	2,925 »	1,531	79	2924	».....	2,614 »	1,313	—
2886	».....	2,850 »	1,484	47	2925	».....	3,083 »	1,467	15
2887	».....	2,713 »	1,183	75	2926	».....	2,901 »	757	78
2888	».....	2,762 »	1,253	78	2927	».....	2,959 »	778	55
2889	».....	2,872 »	1,322	60	2928	».....	2,901 »	803	80
2890	».....	2,768 »	959	50	2929	».....	2,671 »	832	18
2891	».....	2,884 »	1,140	80	2930	».....	3,040 »	1,492	53
2892	».....	2,921 »	1,102	05	2931	».....	2,797 »	964	05
2893	».....	2,560 »	1,032	10	2932	».....	2,940 »	1,009	80

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
2933	Viilaajia.....	2,890 t.	909	14	2972	Mallinveistäjiä.....	2,892 t.	1,437	50
2934	».....	2,913 »	926	10	2973	».....	2,872 »	988	80
2935	».....	2,998 »	1,137	40	2974	».....	2,665 »	654	75
2936	».....	2,780 »	485	35	2975	Kalupuseppiiä.....	300 p.	877	15
2937	».....	2,758 »	1,429	60	2976	».....	2,860 t.	1,041	75
2938	Putkityöntek.....	2,865 »	1,141	70	2977	».....	2,890 »	1,068	20
2939	».....	2,961 »	467	10	2978	».....	2,847 »	1,173	30
2940	».....	2,876 »	940	25	2979	».....	2,544 »	1,012	95
2941	Sorvaajia.....	3,741 »	2,549	45	2980	».....	2,603 »	1,019	20
2942	».....	2,638 »	607	14	2981	».....	2,840 »	1,114	05
2943	».....	2,624 »	432	—	2982	».....	2,534 »	1,024	95
2944	».....	2,660 »	347	22	2983	».....	2,779 »	1,089	95
2945	».....	2,892 »	1,979	62	2984	».....	2,803 »	1,020	10
2946	».....	2,989 »	1,932	40	2985	Kirvesmiehiä.....	300 p.	847	70
2947	».....	2,911 »	1,726	60	2986	».....	300 »	886	05
2948	».....	2,830 »	1,520	55	2987	».....	300 »	888	95
2949	».....	2,814 »	1,832	10	2988	».....	300 »	874	20
2950	».....	2,851 »	1,205	65	2989	».....	2,520 t.	919	20
2951	».....	2,856 »	1,354	93	2990	».....	2,623 »	1,040	90
2952	».....	2,920 »	1,103	75	2991	».....	2,610 »	987	55
2953	».....	2,911 »	1,216	35	2992	».....	2,502 »	1,027	35
2954	».....	2,897 »	1,075	20	2993	».....	2,575 »	1,050	30
2955	».....	3,418 »	1,939	45	2994	Oppilaita.....	2,788 »	580	69
2956	».....	2,560 »	1,091	82	2995	».....	2,737 »	509	65
2957	».....	2,673 »	551	10	2996	».....	2,664 »	493	18
2958	».....	2,890 »	1,014	20	2997	».....	2,879 »	767	50
2959	».....	2,870 »	1,004	15	2998	».....	2,818 »	896	20
2960	».....	2,747 »	1,028	40	2999	».....	2,716 »	877	40
2961	».....	300 p.	534	67	3000	».....	2,969 »	948	10
2962	Höylääjiä.....	2,678 t.	979	60	3001	».....	3,115 »	1,410	95
2963	».....	2,996 »	1,401	05	3002	».....	2,961 »	929	74
2964	Mallinveistäjiä.....	2,810 »	1,632	05	3003	».....	2,659 »	712	92
2965	».....	2,938 »	1,390	—	3004	».....	2,936 »	881	70
2966	».....	2,717 »	1,093	40	3005	Apureja.....	2,762 »	362	95
2967	».....	2,857 »	983	05	3006	».....	3,274 »	1,599	82
2968	».....	2,845 »	1,010	90	3007	».....	2,898 »	877	50
2969	».....	2,810 »	799	05	3008	».....	3,016 »	991	10
2970	».....	2,816 »	819	95	3009	».....	2,924 »	1,152	45
2971	».....	2,602 »	1,176	65	3010	Koneenkäytt., lämmitt.	3,085 »	1,105	35

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3011	Koneenkäytt., lämmitt.	3,207 t.	752	43	3045	Valajia	1,844 t.	1,844	—
3012	»	3,160 »	1,143	75	3046	»	2,908 »	1,149	36
3013	»	2,943 »	1,650	60	3047	Apureja	300 p.	291	35
3014	Sähkötyöntek.	300 p.	2,100	—	3048	»	3,303 t.	877	66
3015	»	300 »	1,440	—	3049	»	2,876 »	625	20
3016	Ulkotyöntek. y. m.	2,638 t.	729	77	3050	»	2,748 »	680	48
	Muita (321 työntek.) ..		169,965	62	3051	»	3,803 »	997	—
	Yhteensä		486,317	96	3052	Muita valimotyöntek.	300 p.	1,008	81
	<i>Maaseutu.</i>				3053	»	2,839 t.	676	60
					3054	»	2,890 »	1,240	38
3017	Työmest. ja esimieh.	300 p.	900	—	3055	Seppiä	300 p.	1,584	21
3018	»	2,904 t.	1,552	—	3056	»	300 »	1,752	13
3019	»	2,923 »	954	56	3057	»	2,890 t.	717	03
3020	»	2,912 »	1,158	47	3058	»	3,068 »	1,271	25
3021	»	2,522 »	1,280	26	3059	»	2,718 »	1,466	17
3022	»	2,800 »	1,780	—	3060	»	3,200 »	1,327	—
3023	»	3,504 »	1,516	41	3061	»	2,880 »	1,094	90
3024	Valajia	2,954 »	993	15	3062	»	2,873 »	1,553	96
3025	»	2,850 »	1,078	35	3063	»	3,000 »	1,095	16
3026	»	2,577 »	1,240	82	3064	»	2,870 »	1,701	06
3027	»	3,092 »	951	22	3065	»	3,200 »	1,029	85
3028	»	2,820 »	753	40	3066	»	3,264 »	830	86
3029	»	2,964 »	807	55	3067	»	2,890 »	1,285	21
3030	»	3,000 »	1,048	18	3068	»	3,190 »	1,276	—
3031	»	2,948 »	589	98	3069	»	2,770 »	1,262	46
3032	»	2,890 »	1,704	71	3070	»	2,890 »	1,605	19
3033	»	2,890 »	1,734	91	3071	»	2,828 »	1,543	13
3034	»	2,870 »	1,493	71	3072	»	2,880 »	2,159	62
3035	»	2,890 »	1,736	40	3073	»	3,141 »	942	30
3036	»	2,870 »	1,832	34	3074	»	3,146 »	884	42
3037	»	2,890 »	1,624	65	3075	»	3,086 »	867	64
3038	»	2,890 »	1,741	06	3076	»	3,151 »	895	23
3039	»	2,819 »	789	32	3077	»	2,875 »	812	21
3040	»	3,000 »	1,055	68	3078	»	2,934 »	919	93
3041	»	2,890 »	1,331	64	3079	»	3,200 »	1,127	90
3042	»	2,860 »	1,847	55	3080	»	2,990 »	1,024	99
3043	»	2,840 »	1,639	43	3081	»	2,788 »	944	52
3044	»	2,880 »	1,610	19	3082	»	3,059 »	917	70
					3083	»	2,877 »	1,187	83

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunnista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunnista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3084	Seppiä	3,176 t.	1,420	50	3123	Apureja	3,200 t.	571	—
3085	»	2,970 »	865	33	3124	»	2,938 »	784	—
3086	»	2,878 »	801	65	3125	»	2,823 »	547	17
3087	»	3,192 »	897	41	3126	»	3,200 »	752	70
3088	»	3,158 »	887	91	3127	»	2,970 »	758	99
3089	»	2,818 »	1,200	97	3128	»	3,125 »	709	55
3090	»	2,971 »	769	89	3129	»	2,782 »	929	27
3091	»	2,770 »	1,324	12	3130	»	3,200 »	687	60
3092	»	2,904 »	1,200	70	3131	»	2,910 »	613	37
3093	»	2,926 »	822	66	3132	»	2,890 »	896	82
3094	»	2,945 »	946	—	3133	»	2,910 »	1,294	59
3095	»	3,000 »	1,108	07	3134	»	2,856 »	757	52
3096	»	3,125 »	808	75	3135	»	2,859 »	851	08
3097	»	2,815 »	798	98	3136	»	2,901 »	849	25
3098	»	3,156 »	887	37	3137	»	2,700 »	944	20
3099	»	3,148 »	790	67	3138	»	2,525 »	626	08
3100	»	2,881 »	810	35	3139	»	2,892 »	572	29
3101	»	3,200 »	1,204	77	3140	»	2,772 »	1,095	89
3102	»	3,049 »	1,195	45	3141	»	2,800 »	1,194	69
3103	»	2,812 »	677	94	3142	»	2,870 »	932	99
3104	»	2,890 »	1,975	70	3143	»	2,630 »	927	64
3105	»	2,870 »	1,497	35	3144	»	2,860 »	956	74
3106	»	3,181 »	954	30	3145	»	3,200 »	951	01
3107	»	2,916 »	966	84	3146	Pannuseppiä	300 p.	725	72
3108	»	2,860 »	978	90	3147	»	2,850 t.	1,230	33
3109	»	3,105 »	977	65	3148	»	2,894 »	1,350	81
3110	»	2,720 »	940	71	3149	»	2,880 »	1,252	70
3111	»	2,890 »	1,675	65	3150	»	3,036 »	1,234	30
3112	»	2,860 »	1,464	88	3151	»	2,890 »	1,396	21
3113	»	2,878 »	631	73	3152	»	2,830 »	1,120	42
3114	»	2,811 »	818	60	3153	»	2,870 »	1,147	64
3115	»	3,170 »	891	21	3154	»	2,940 »	1,212	38
3116	»	2,797 »	547	61	3155	»	2,860 »	1,435	38
3117	»	3,145 »	804	42	3156	»	2,870 »	1,397	30
3018	Apureja	300 p.	853	29	3157	»	2,924 »	1,005	96
3119	»	300 »	495	69	3158	»	2,655 »	343	26
3120	»	3,264 t.	524	25	3159	»	2,997 »	1,178	10
3121	»	3,020 »	710	88	3160	»	2,890 »	814	43
3122	»	2,970 »	592	37	3161	»	2,872 »	855	63

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3162	Pannuseppiä	2,885 t.	913	39	3201	Viilaaaja	2,840 t.	1,461	68
3163	»	2,890 »	935	87	3202	»	3,660 »	1,101	09
3164	»	2,890 »	993	72	3203	»	2,944 »	985	51
3165	»	2,948 »	924	04	3204	»	2,816 »	795	31
3166	»	2,787 »	964	07	3205	»	3,552 »	1,370	30
3167	»	2,930 »	997	11	3206	»	3,072 »	1,300	29
3168	»	2,890 »	1,113	12	3207	»	2,880 »	1,451	05
3169	Levyseppiä	3,070 »	1,150	58	3208	»	2,924 »	1,708	78
3170	»	2,685 »	897	—	3209	»	2,722 »	1,084	56
3171	»	2,911 »	1,005	93	3210	»	2,890 »	1,671	79
3172	»	2,556 »	896	40	3211	»	2,880 »	1,483	23
3173	»	2,816 »	900	60	3212	»	2,860 »	1,782	44
3174	»	2,596 »	938	20	3213	»	2,875 »	2,014	52
3175	»	2,928 »	920	20	3214	»	2,850 »	2,017	50
3176	»	2,952 »	1,013	—	3215	»	2,790 »	2,000	05
3177	»	2,971 »	877	62	3216	»	2,790 »	1,622	25
3178	»	2,657 »	886	25	3217	»	2,890 »	2,812	41
3179	Läkkiseppiä	2,810 »	979	59	3218	»	2,890 »	2,037	68
3180	Apureja	300 p.	459	35	3219	»	2,860 »	1,514	—
3181	»	2,505 t.	697	85	3220	»	2,880 »	1,804	91
3182	»	2,801 »	839	93	3221	»	2,880 »	2,235	49
3183	»	2,829 »	699	94	3222	»	2,880 »	1,283	10
3184	»	3,016 »	594	30	3223	»	2,966 »	1,265	55
3185	»	2,914 »	710	52	3224	Sorvaaja	300 p.	360	—
3186	»	2,834 »	730	58	3225	»	2,620 t.	873	77
3187	»	2,867 »	661	08	3226	»	2,890 »	1,354	43
3188	Vaskiseppiä	3,281 »	1,267	74	3227	»	3,424 »	1,365	22
3189	»	3,142 »	1,770	54	3228	»	2,880 »	887	30
3190	Viilaaaja	2,616 »	594	87	3229	»	2,870 »	1,168	32
3191	»	2,980 »	731	33	3230	»	2,860 »	357	01
3192	»	2,990 »	691	39	3231	»	2,953 »	735	80
3193	»	3,002 »	596	41	3232	»	2,870 »	2,061	06
3194	»	2,979 »	903	20	3233	»	2,880 »	2,050	31
3195	»	2,880 »	933	72	3234	»	2,860 »	1,589	40
3196	»	2,666 »	930	84	3235	»	3,176 »	1,518	55
3197	»	2,780 »	1,023	59	3236	»	2,860 »	2,173	36
3198	»	2,530 »	1,249	31	3237	»	2,730 »	1,483	04
3199	»	2,750 »	1,356	82	3238	»	2,890 »	1,764	93
3200	»	2,725 »	808	68	3239	»	2,890 »	1,841	80

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunnista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunnista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3240	Sorvaaja	2,880 t.	1,716	74	3279	Rautateoll.työntekij.	2,930 t.	1,153	52
3241	»	2,870 »	1,655	89	3280	»	2,874 »	1,149	80
3242	»	3,145 »	923	82	3281	»	2,773 »	581	49
3243	»	2,897 »	753	35	3282	»	3,000 »	1,970	—
3244	»	2,849 »	1,141	26	3283	»	2,870 »	1,458	60
3245	»	3,722 »	1,423	71	3284	»	2,870 »	1,677	81
3246	»	3,072 »	1,259	91	3285	»	2,924 »	1,172	55
3247	»	2,890 »	1,410	09	3286	»	2,898 »	927	15
3248	»	3,100 »	850	60	3287	»	2,884 »	889	02
3249	»	3,020 »	1,207	60	3288	»	2,720 »	1,067	55
3250	»	2,890 »	2,317	71	3289	»	2,850 »	1,049	08
3251	»	3,030 »	818	10	3290	»	2,870 »	1,104	50
3252	»	2,910 »	765	61	3291	»	2,880 »	1,055	31
3253	Höylääjää	2,722 »	1,009	09	3292	»	2,880 »	1,118	38
3254	»	3,740 »	1,327	07	3293	»	2,880 »	1,086	70
3255	Jyrsikonetyöntekijöitä	300 p.	399	29	3294	»	2,891 »	1,426	25
3256	»	2,820 t.	1,226	72	3295	»	2,900 »	1,031	23
3257	»	2,605 »	410	84	3296	»	2,886 »	874	64
3258	Kairaajia	2,948 »	910	68	3297	»	2,870 »	887	95
3259	»	2,924 »	905	68	3298	»	2,790 »	871	65
3260	Muita konetyöntekij.	300 p.	392	29	3299	»	2,818 »	937	49
3261	»	2,890 t.	625	17	3300	»	2,806 »	909	10
3262	»	2,740 »	484	58	3301	Apureja	2,544 »	373	84
3263	»	2,826 »	791	28	3302	Mallinveistäjiä	300 p.	1,160	57
3264	»	2,840 »	729	22	3303	»	300 »	1,159	32
3265	»	2,914 »	769	22	3304	»	2,626 t.	963	90
3266	»	2,807 »	504	41	3305	»	2,914 »	1,321	86
3267	»	2,800 »	470	35	3306	»	2,976 »	1,694	63
3268	»	2,780 »	812	40	3307	»	2,856 »	1,638	51
3269	»	2,870 »	1,463	92	3308	»	2,956 »	805	65
3270	»	2,850 »	1,042	67	3309	Kalupuseppiä	300 p.	1,011	06
3271	»	2,870 »	893	24	3310	»	2,839 t.	1,415	90
3272	»	2,880 »	1,071	12	3311	»	2,810 »	2,128	16
3273	Rautateoll.työntekij.	300 p.	1,295	32	3312	»	2,880 »	1,516	30
3274	»	2,898 t.	578	72	3313	»	2,890 »	2,153	63
3275	»	2,750 »	720	83	3314	»	2,870 »	1,528	29
3276	»	2,820 »	576	76	3315	»	2,890 »	1,538	58
3277	»	2,759 »	827	70	3316	»	2,934 »	1,069	40
3278	»	2,892 »	1,074	98	3317	»	2,890 »	1,460	72

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3318	Kalupuuseppiä	2,850 t.	1,415	04	3357	Oppilaita	2,860 t.	408	22
3319	»	2,791 »	908	93	3358	»	2,824 »	592	93
3320	»	2,855 »	921	48	3359	»	2,650 »	467	70
3321	»	2,681 »	824	21	3360	»	2,660 »	479	02
3322	»	2,752 »	809	40	3361	»	2,928 »	544	58
3323	»	2,948 »	959	69	3362	»	2,920 »	879	53
3324	»	2,878 »	907	68	3363	Apureja	2,874 »	532	32
3325	»	2,965 »	813	79	3364	Tuntikirjuri	300 p.	2,400	—
3326	»	2,988 »	1,109	76	3365	Koneenkäytt., lämmitt.	4,006 t.	798	69
3327	»	2,861 »	1,191	70	3366	»	3,434 »	896	76
3328	»	2,890 »	1,338	31	3367	»	4,748 »	1,739	18
3329	Kirvesmiehiä	2,849 »	839	81	3368	»	3,000 »	1,700	—
3330	»	3,194 »	802	68	3369	»	7,048 »	1,480	08
3331	»	2,864 »	641	—	3370	Sähkötyöntek.	3,018 »	981	26
3332	Maalarintyöntek.	2,840 »	1,491	20	3371	Ulkotyöntek. y. m.	300 p.	165	—
3333	»	2,890 »	1,507	53	3372	»	362 »	724	—
3334	»	2,880 »	1,821	45	3373	»	300 »	660	—
3335	»	2,850 »	1,502	57	3374	»	3,022 t.	538	21
3336	Oppilaita	300 p.	156	90	3375	»	2,936 »	778	90
3137	»	300 »	274	55	3376	»	2,640 »	620	—
3338	»	300 »	277	82	3377	»	3,341 »	971	49
3339	»	300 »	749	50	3378	»	2,851 »	570	20
3340	»	300 »	823	20	3379	»	3,515 »	738	15
3141	»	300 »	410	21	3380	»	3,740 »	785	40
3342	»	2,912 t.	635	53	3381	»	2,869 »	975	46
3343	»	2,670 »	620	16	3382	»	3,650 »	997	—
3344	»	2,994 »	672	05	3383	»	3,003 »	750	75
3345	»	2,930 »	457	—	3384	»	3,027 »	756	75
3346	»	2,890 »	361	10	3385	»	3,137 »	881	92
3347	»	2,899 »	387	83	3386	»	3,177 »	893	21
3348	»	2,603 »	231	18	3387	»	2,541 »	615	62
3349	»	2,912 »	369	00		Muita (216 työntek.) ..		76,425	21
3350	»	2,646 »	428	68		Yhteensä		469,873	57
3351	»	2,500 »	386	22					
3352	»	2,863 »	1,821	80					
3353	»	2,900 »	965	20					
3354	»	2,880 »	721	65					
3355	»	2,848 »	968	54	3388	Hämeen lääni. Tampere. Työmost. ja esimiehiä	300 p.	2,220	—
3356	»	2,934 »	960	54	3389	»	3,220 t.	1,271	40

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3390	Työmest. ja esimiehiä	2,991 t.	2,813	—	3429	Valajia	2,562 t.	1,347	40
3391	»	2,520 »	1,077	65	3430	»	2,676 »	1,406	75
3392	Valajia	300 p.	1,490	20	3431	»	2,952 »	1,524	75
3393	»	300 »	1,431	15	3432	»	2,777 »	1,309	80
3394	»	300 »	1,024	45	3433	»	2,892 »	1,460	25
3395	»	300 »	1,251	50	3434	»	2,756 »	1,345	85
3396	»	2,664 t.	1,030	55	3435	Sydämyksentek.	2,910 »	689	10
3397	»	2,933 »	1,455	70	3436	»	3,094 »	953	60
3398	»	2,956 »	1,524	15	3437	Apureja	2,855 »	487	52
3399	»	2,794 »	1,470	60	3438	»	3,236 »	948	85
3400	»	2,734 »	1,435	35	3439	»	2,992 »	1,065	90
3401	»	2,854 »	1,501	10	3440	»	2,821 »	1,087	80
3402	»	2,812 »	1,088	10	3441	»	3,141 »	1,524	35
3403	»	3,164 »	1,224	25	3442	»	2,892 »	841	—
3404	»	2,738 »	2,679	80	3443	»	3,124 »	1,141	85
3405	»	2,940 »	1,636	50	3444	»	2,974 »	961	75
3406	»	2,919 »	1,593	10	3445	»	2,833 »	1,090	65
3407	»	2,880 »	1,571	—	3446	Muita valimotyöntek.	2,865 »	1,012	50
3408	»	2,980 »	1,625	90	3447	»	2,796 »	804	56
3409	»	2,728 »	1,767	58	3448	»	2,915 »	1,011	20
3410	»	2,896 »	1,722	84	3449	»	2,922 »	1,071	25
3411	»	2,711 »	1,517	25	3450	»	2,837 »	963	30
3412	»	3,020 »	1,653	55	3451	»	2,781 »	964	65
3413	»	3,064 »	1,672	10	3452	»	2,844 »	985	50
3414	»	2,846 »	1,552	35	3453	Seppiä	300 p.	792	55
3415	»	2,920 »	1,593	05	3454	»	300 »	994	58
3416	»	3,026 »	1,651	10	3455	»	300 »	1,184	75
3417	»	2,696 »	1,922	95	3456	»	2,844 t.	1,016	15
3418	»	2,882 »	742	15	3457	»	2,862 »	1,120	20
3419	»	2,743 »	851	94	2458	»	2,834 »	1,186	02
3420	»	2,877 »	947	56	3459	»	2,783 »	884	20
3421	»	3,000 »	1,161	15	3460	»	2,765 »	1,234	35
3422	»	2,853 »	1,102	90	3461	»	2,830 »	1,949	90
3423	»	2,978 »	1,153	65	3462	»	2,880 »	1,073	95
3424	»	2,946 »	1,087	10	3463	»	2,928 »	1,068	40
3425	»	2,811 »	1,204	60	3464	»	2,987 »	1,171	70
3426	»	2,843 »	1,335	06	3465	»	2,956 »	1,106	45
3427	»	2,840 »	1,491	80	3466	»	2,502 »	1,081	—
3428	»	3,012 »	1,583	05	3467	»	2,892 »	1,122	55

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3468	Seppiä	2,828 t.	1,018	75	3507	Pannuseppiä	2,698 t.	879	50
3469	»	2,632 »	1,275	75	3508	»	2,900 »	998	45
3470	»	2,654 »	1,254	05	3509	»	2,872 »	954	48
3471	»	3,050 »	1,296	60	3510	»	2,856 »	984	30
3472	»	2,595 »	1,182	64	3511	»	3,068 »	997	30
3473	»	2,954 »	1,182	60	3512	»	3,146 »	1,748	40
3474	»	3,168 »	1,499	95	3513	»	2,847 »	1,977	—
3475	»	2,792 »	1,221	40	3514	»	3,177 »	1,850	50
3476	»	2,819 »	1,226	39	3515	»	2,998 »	1,642	35
3477	»	2,646 »	2,221	75	3516	»	3,212 »	1,718	80
3478	»	2,722 »	2,199	50	3517	»	2,908 »	1,648	20
3479	»	2,620 »	1,970	50	3518	»	2,801 »	1,687	30
3480	»	2,798 »	1,574	55	3519	»	3,266 »	1,515	30
3481	»	2,638 »	1,585	25	3520	»	2,930 »	1,879	50
3482	»	2,992 »	1,733	50	3521	»	2,984 »	1,765	15
3483	»	2,817 »	1,660	35	3522	»	3,136 »	1,428	40
3484	»	2,820 »	1,644	20	3523	»	2,958 »	1,352	40
3485	»	2,764 »	1,376	40	3524	»	2,882 »	1,227	60
3486	»	2,918 »	1,415	80	3525	»	3,054 »	1,151	70
3487	»	2,547 »	485	20	3526	»	2,776 »	1,088	05
3488	Apureja	300 p.	1,114	—	3527	»	2,859 »	1,065	40
3489	»	300 »	1,087	55	3528	»	2,717 »	1,093	40
3490	»	300 »	1,003	—	3529	»	2,864 »	1,143	90
3491	»	300 »	874	10	3530	»	3,008 »	1,414	95
3492	»	2,674 t.	636	56	3531	»	2,680 »	1,325	25
3493	»	2,718 »	1,137	75	3532	»	3,007 »	1,288	70
3494	»	2,773 »	1,061	15	3533	»	2,590 »	1,036	70
3495	»	3,014 »	904	70	3534	»	3,144 »	1,270	65
3496	»	2,633 »	924	80	3535	Levyseppiä	270 p.	794	70
3497	»	2,817 »	952	60	3536	»	300 »	1,083	—
3498	»	2,694 »	958	10	3537	»	2,786 t.	884	15
3499	»	2,534 »	959	25	3538	»	2,787 »	978	55
3500	»	2,590 »	1,012	30	3539	»	2,766 »	925	—
3501	»	2,790 »	1,079	—	3540	»	2,847 »	1,030	24
3502	»	3,248 »	1,007	85	3541	»	2,782 »	1,013	35
3503	»	2,832 »	869	15	3542	»	2,912 »	1,029	30
3504	»	2,742 »	897	70	3543	»	2,828 »	948	48
3505	»	2,675 »	788	15	3544	»	2,716 »	552	—
3506	»	2,765 »	879	45	3545	»	3,207 »	2,185	40

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tuntien luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tuntien luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. Francs.	p. c.				Mk. Francs.	p. c.
3546	Levyseppiä	2,890 t.	2,428	45	3585	Koneenasettajia	2,638 t.	2,253	25
3547	»	2,718 »	1,859	85	3586	»	2,884 »	2,125	70
3548	»	2,690 »	1,836	40	3587	»	300 p.	1,688	10
3549	»	2,846 »	1,588	40	3588	»	300 »	1,372	55
3550	»	2,645 »	2,434	65	3589	Viilaajia	300 »	1,552	50
3551	»	2,873 »	1,581	70	3590	»	300 »	1,343	26
3552	»	2,774 »	1,661	25	3591	»	300 »	1,224	75
3553	»	2,791 »	1,616	60	3592	»	2,638 t.	1,514	23
3554	»	2,824 »	1,673	35	3593	»	2,649 »	1,683	20
3555	»	2,929 »	1,687	53	3594	»	2,856 »	1,510	40
3556	»	2,804 »	1,390	05	3595	»	2,752 »	1,469	45
3557	»	2,830 »	1,479	10	3596	»	2,736 »	1,390	40
3558	»	2,720 »	1,346	80	3597	»	2,614 »	1,299	15
3559	»	2,581 »	1,068	35	3598	»	2,658 »	1,238	89
3560	»	2,741 »	1,136	5	3599	»	3,950 »	2,155	40
3561	»	2,698 »	1,233	—	3600	»	2,959 »	1,626	24
3562	»	2,838 »	1,238	50	3601	»	2,946 »	1,260	75
3563	»	2,580 »	1,073	33	3602	»	2,824 »	1,339	20
3564	Läkkiseppiä	2,838 »	954	65	3603	»	2,845 »	1,231	85
3565	»	2,812 »	1,583	10	3604	»	2,606 »	1,221	10
3566	»	2,960 »	1,432	15	3605	»	2,854 »	1,135	05
3567	»	2,842 »	1,285	40	3606	»	2,904 »	1,163	20
3568	»	2,880 »	1,324	25	3607	»	2,989 »	1,314	65
3569	Apureja	2,628 »	823	35	3608	»	2,828 »	1,542	55
3570	»	2,793 »	1,034	30	3609	»	3,018 »	1,534	65
3571	»	2,824 »	488	50	3610	»	2,806 »	1,701	05
3572	»	2,905 »	1,056	60	3611	»	2,974 »	1,689	80
3573	Vaskiseppiä	300 p.	1,286	15	3612	»	2,726 »	1,512	25
3574	»	300 »	1,336	20	3613	»	3,244 »	2,090	20
3575	»	2,870 t.	1,264	03	3614	»	2,860 »	2,063	45
3576	Koneenasettajia	3,210 »	1,779	9	3615	»	2,892 »	2,068	70
3577	»	2,516 »	1,924	60	3616	»	3,165 »	2,311	70
3578	»	3,240 »	1,770	—	3617	»	3,822 »	2,352	45
3579	»	2,818 »	1,903	80	3618	»	4,165 »	1,768	60
3580	»	2,846 »	1,844	20	3619	»	4,844 »	1,955	70
3581	»	2,581 »	1,827	60	3620	»	3,030 »	2,073	80
3582	»	2,739 »	1,714	55	3621	»	3,118 »	2,208	30
3583	»	2,664 »	1,579	10	3622	»	3,319 »	3,117	15
3584	»	2,577 »	1,708	35	3623	»	2,946 »	1,819	90

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3624	Viilaajia	2,870 t.	1,848	80	3663	Putkityöntek.	2,908 t.	917	43
3625	»	3,024 »	1,531	15	3664	Sorvareja	300 p.	1,216	80
3626	»	3,020 »	1,105	25	3665	»	300 »	1,426	64
3627	»	2,990 »	1,519	59	3666	»	300 »	900	45
3628	»	2,806 »	1,465	43	3667	»	2,718 t.	784	25
3629	»	2,766 »	1,344	75	3668	»	2,596 »	844	05
3630	»	3,321 »	1,451	35	3669	»	3,148 »	2,067	50
3631	»	2,826 »	741	20	3670	»	2,808 »	1,875	40
3632	»	2,922 »	683	70	3671	»	2,789 »	1,823	—
3633	»	2,646 »	671	55	3672	»	2,870 »	1,697	45
3634	»	2,674 »	789	84	3673	»	3,447 »	1,525	95
3635	»	2,990 »	915	90	3674	»	2,871 »	1,935	58
3636	»	2,868 »	804	70	3675	»	3,054 »	1,769	15
3637	»	2,950 »	1,022	25	3676	»	2,845 »	1,725	44
3638	»	2,747 »	1,020	65	3677	»	2,770 »	1,683	95
3639	»	2,956 »	1,555	70	3678	»	2,952 »	1,790	75
3640	»	2,864 »	1,507	35	3679	»	2,958 »	1,879	05
3641	»	3,087 »	1,561	70	3680	»	2,995 »	2,038	50
3642	»	2,858 »	1,429	—	3681	»	2,704 »	1,583	30
3643	»	3,232 »	1,441	60	3682	»	2,810 »	1,904	45
3644	»	2,761 »	1,456	90	3683	»	2,984 »	1,905	20
3645	»	2,822 »	1,102	32	3684	»	2,984 »	2,189	60
3646	»	2,814 »	1,094	95	3685	»	2,724 »	1,163	88
3647	»	2,699 »	1,068	23	3686	»	2,835 »	1,265	80
3648	»	2,634 »	1,063	20	3687	»	2,849 »	1,277	60
3649	»	2,742 »	1,025	10	3688	»	2,872 »	1,335	60
3650	»	2,730 »	983	20	3689	»	2,570 »	1,063	30
3651	»	2,850 »	952	95	3690	»	2,816 »	1,173	60
3652	»	2,766 »	932	50	3691	»	2,996 »	1,133	95
3653	»	2,760 »	1,407	—	3692	»	3,141 »	1,160	90
3654	»	3,224 »	1,664	65	3693	»	2,567 »	1,078	30
3655	»	2,799 »	1,142	30	3694	»	3,371 »	1,752	95
3656	»	2,925 »	1,190	60	3695	»	2,608 »	1,285	80
3657	»	2,640 »	1,071	35	3696	»	2,839 »	1,619	80
3658	»	2,766 »	1,095	65	3697	»	2,549 »	863	55
3659	Putkityöntek.	2,657 »	646	18	3698	»	2,757 »	818	95
3660	»	3,835 »	1,294	40	3699	»	2,940 »	940	50
3661	»	2,594 »	1,208	33	3700	»	2,723 »	989	95
3662	»	3,095 »	1,288	45	3701	»	2,708 »	1,033	55

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3702	Höylääjiä	2,698 t.	991	20	3741	Kairaaaja	2,837 t.	648	15
3703	»	2,987 »	1,196	15	3742	»	2,830 »	606	60
3704	»	2,863 »	1,119	10	3743	»	2,782 »	908	75
3705	»	2,748 »	406	30	3744	Muita konetyöntek.	300 p.	922	40
3706	»	2,802 »	1,320	70	3745	»	300 »	1,400	84
3707	»	2,821 »	1,394	70	3746	»	300 »	1,468	02
3708	»	2,904 »	1,057	90	3747	»	300 »	1,689	80
3709	»	3,311 »	1,578	10	3748	»	300 »	1,923	52
3710	»	2,548 »	1,622	10	3749	»	3,718 t.	1,163	05
3711	»	2,888 »	1,315	55	3750	»	3,774 »	1,269	05
3712	»	2,720 »	1,222	—	3751	»	2,902 »	1,616	80
3713	»	2,865 »	709	30	3752	»	2,914 »	1,745	60
3714	»	2,832 »	811	30	3753	»	2,992 »	1,896	70
3715	»	2,576 »	806	85	3754	»	2,986 »	2,104	05
3716	»	300 p.	1,061	25	3755	»	2,985 »	2,131	90
3717	»	282 »	536	35	3756	»	2,847 »	2,043	10
3718	Jyrsikonetyöntek.	3,057 t.	1,401	90	3757	»	2,992 »	2,278	—
3719	»	2,798 »	1,404	40	3758	»	3,182 »	1,539	35
3720	»	2,635 »	547	85	3759	»	2,978 »	3,259	30
3721	»	2,747 »	595	80	3760	»	2,987 »	2,074	30
3722	»	2,840 »	852	30	3761	»	2,891 »	1,289	60
3723	»	2,673 »	1,289	65	3762	»	2,742 »	820	10
3724	Kairaaaja	270 p.	733	35	3763	Rautateollisuustyöntek.	300 p.	971	56
3725	»	2,825 t.	824	70	3764	»	300 »	1,135	34
3726	»	2,792 »	981	60	3765	»	300 »	1,132	25
3727	»	2,839 »	1,031	75	3766	»	300 »	1,270	78
3728	»	2,652 »	990	—	3767	»	300 »	1,308	56
3729	»	2,830 »	1,291	30	3768	»	300 »	1,500	—
3730	»	2,968 »	1,076	93	3769	»	300 »	2,209	10
3731	»	2,748 »	1,181	85	3770	»	300 »	1,601	21
3732	»	2,786 »	1,325	30	3771	»	300 »	2,222	49
3733	»	2,910 »	1,177	85	3772	»	300 »	2,317	07
3734	»	2,982 »	1,136	—	3773	»	300 »	3,709	78
3735	»	3,030 »	1,134	—	3774	»	300 »	2,724	60
3736	»	2,773 »	1,063	20	3775	»	300 »	2,040	—
3737	»	3,228 »	1,286	80	3776	»	300 »	1,752	34
3738	»	2,814 »	1,405	75	3777	»	300 »	891	04
3739	»	2,932 »	631	85	3778	»	2,934 t.	1,144	65
3740	»	2,804 »	598	43	3779	»	4,380 »	1,006	50

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tunteiden luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tunteiden luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3780	Rauta-teollisuustyöntek.	2,917 t.	1,450	15	3819	Mallinveistäjiä.....	2,922 t.	1,562	75
3781	»	3,145 »	1,422	95	1820	»	2,849 »	1,677	30
3782	»	2,868 »	981	—	3821	»	3,150 »	1,747	30
3783	»	2,581 »	966	90	3822	»	2,968 »	1,340	60
3784	»	2,917 »	1,131	80	3823	Kalupuseppiä	3,036 »	1,234	30
3785	»	2,955 »	1,067	70	3824	»	2,846 »	1,249	40
3786	»	2,999 »	1,046	45	3825	«	2,990 »	1,403	80
3787	»	2,806 »	1,260	73	3826	Kirvesmiehiä	276 p.	1,194	40
3788	»	3,434 »	1,235	55	3827	»	300 »	825	95
3789	»	3,406 »	1,380	25	3828	»	3,053 t.	1,387	65
3790	»	2,960 »	1,188	—	3829	»	3,052 »	1,302	45
3791	»	2,837 »	1,267	70	3830	»	2,886 »	1,218	05
3792	»	2,966 »	1,815	30	3831	»	2,932 »	1,294	90
3793	»	2,936 »	1,605	80	3832	»	3,127 »	1,267	90
3794	»	2,922 »	1,496	25	3833	»	2,566 »	1,107	90
3795	»	2,868 »	1,814	70	3834	»	2,588 »	962	60
3796	»	2,881 »	2,080	60	3835	»	3,274 »	1,101	10
3797	»	2,954 »	2,132	70	3836	»	2,986 »	1,377	20
3798	»	2,976 »	1,632	30	3837	Muita	2,992 »	2,049	50
3799	»	3,026 »	1,870	25	3838	»	2,564 »	1,155	17
3800	»	2,754 »	710	20	3839	»	2,978 »	1,294	35
3801	»	3,075 »	860	60	3840	»	3,004 »	721	10
3802	Apureja.....	2,931 »	812	10	3841	Maalarintyöntek.....	3,252 »	1,421	85
3803	»	3,389 »	1,036	85	3842	»	3,249 »	1,450	20
3804	»	2,980 »	957	25	3843	»	3,252 »	1,777	25
3805	»	3,402 »	1,322	30	3844	»	2,944 »	1,727	60
3806	»	2,652 »	553	61	3845	»	3,194 »	1,745	85
3807	»	2,802 »	535	25	3846	»	3,226 »	1,600	25
3808	»	3,546 »	1,037	15	3847	»	3,098 »	1,538	—
3809	»	4,472 »	1,242	80	3848	»	300 p.	2,137	30
3810	Mallinveistäjiä.....	2,778 »	1,553	—	3849	Oppilaita	276 »	493	50
3811	»	2,921 »	1,450	30	3850	»	300 »	1,024	80
3812	»	2,770 »	923	25	3851	»	300 »	440	20
3813	»	2,796 »	886	30	3852	»	2,741 t.	571	25
3814	»	2,707 »	1,281	75	3853	»	2,748 »	559	90
3815	»	2,741 »	1,292	80	3854	»	2,758 »	585	45
3816	»	2,936 »	1,348	80	3855	»	2,795 »	596	45
3817	»	3,544 »	2,058	50	3856	»	2,788 »	565	69
3818	»	2,936 »	1,575	60	3857	»	2,828 »	592	28

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
3858	Oppilaita	2,636 t.	560	45	3897	Oppilaita	2,785 t.	465	91
3859	»	2,753 »	569	70	3898	»	2,788 »	450	18
3860	»	2,896 »	572	99	3899	»	2,894 »	722	05
3861	»	2,773 »	577	95	3900	»	2,666 »	732	45
3862	»	2,770 »	472	20	3901	»	2,828 »	729	20
3863	»	2,840 »	516	05	3902	»	2,882 »	727	45
3864	»	2,868 »	523	—	3903	»	2,840 »	713	15
3865	»	2,512 »	516	75	3904	»	2,900 »	672	20
3866	»	2,813 »	511	35	3905	»	2,767 »	657	85
3867	»	2,831 »	504	60	3906	»	2,892 »	667	45
3868	»	3,028 »	528	60	3907	»	2,643 »	675	31
3869	»	2,727 »	546	75	3908	»	2,724 »	621	25
3870	»	2,732 »	481	16	3909	»	2,984 »	716	16
3871	»	2,712 »	478	70	3910	»	2,625 »	693	75
3872	»	2,866 »	529	40	3911	»	2,938 »	631	15
3873	»	2,863 »	529	30	3912	»	2,524 »	569	15
3874	»	2,648 »	819	60	3913	»	2,762 »	586	40
3875	»	2,872 »	907	—	3914	»	2,720 »	576	80
3876	»	2,848 »	906	80	3915	»	2,522 »	567	60
3877	»	2,592 »	1,016	85	3916	»	2,740 »	402	45
3878	»	2,878 »	1,063	75	3917	»	2,706 »	511	15
3879	»	3,336 »	1,115	30	3918	»	3,016 »	590	90
3880	»	2,693 »	721	65	3919	»	2,712 »	551	67
3881	»	2,767 »	780	10	3920	»	2,654 »	560	70
3882	»	2,999 »	888	35	3921	Apureja	2,942 »	498	45
3883	»	2,678 »	879	50	3922	»	3,080 »	969	10
3884	»	2,778 »	770	50	3923	Tuntikirj., kirjanpitäjä	3,028 »	2,492	50
3885	»	2,926 »	778	90	3924	»	300 p.	1,080	—
3886	»	2,798 »	831	05	3925	Koneenkäytt., lämmitt.	300 »	1,490	—
3887	»	2,909 »	819	05	3926	»	300 »	900	—
3888	»	2,863 »	436	90	3927	»	300 »	840	—
3889	»	2,926 »	431	75	3928	»	3,788 t.	1,468	90
3890	»	2,892 »	436	35	3929	»	4,828 »	1,555	60
3891	»	2,851 »	439	75	3930	»	3,568 »	1,274	15
3892	»	2,598 »	382	30	3931	»	3,771 »	1,485	85
3893	»	2,786 »	457	40	3932	»	3,534 »	2,437	10
3894	»	2,856 »	483	50	3933	Sähkötyöntek.	3,548 »	1,364	20
3895	»	2,653 »	482	55	3934	»	3,014 »	1,243	95
3896	»	2,716 »	469	25	3935	»	3,718 »	1,134	45

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier,</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
3936	Sähkötyöntek.....	3,248 t.	744	65	3975	Ulkotyöntek. y. m. ..	3,169 t.	1,066	80
3937	»	3,156 »	936	90	3976	»	3,148 »	1,096	55
3938	»	3,152 »	793	15		Muita (787 työntek.) ..	—	295,767	01
3939	Ulkotyöntek. y. m. ...	270 p.	353	50		» (ilm:ton luku) ..	—	18,300	—
3940	»	300 »	1,150	—		Yhteensä	—	1,039,199	18
3941	»	300 »	900	—					
3942	»	300 »	872	—					
3943	»	300 »	818	50		<i>Lahti.</i>			
3944	»	300 »	504	93	3977	Seppä	2,836 t.	1,385	52
3945	»	300 »	933	—	3978	Vaskiseppiä	2,854 »	455	43
3946	»	300 »	900	—	3979	»	2,905 »	1,264	78
3947	»	2,825 t.	543	25	3980	Viilaaja	3,296 »	1,585	18
3948	»	2,684 »	796	85	3981	Sörvareja	3,062 »	1,273	73
3949	»	2,648 »	1,007	60	3982	»	2,876 »	664	44
3950	»	3,073 »	1,186	55	3983	Mallinveistäjä	2,570 »	1,292	—
3951	»	3,016 »	1,345	25	3984	Lämmittäjä	3,256 »	442	34
3952	»	3,048 »	1,516	30		Muita (93 työntek.) ..	—	35,572	19
3953	»	3,398 »	1,457	30		Yhteensä	—	43,935	61
3954	»	3,064 »	1,749	25					
3955	»	2,926 »	427	45					
3956	»	2,774 »	382	30		<i>Maaseutu.</i>			
3957	»	2,863 »	311	—	3985	Työmest. ja esimiehiä	300 p.	2,400	—
3958	»	2,991 »	951	95	3986	»	3,110 t.	2,655	—
3959	»	2,760 »	901	45	3987	»	3,022 »	916	95
3960	»	3,268 »	1,031	90	3988	»	3,090 »	827	25
3961	»	3,984 »	1,220	40	3989	Valajia	3,025 »	565	85
3962	»	2,660 »	789	15	3990	»	2,960 »	706	60
3963	»	2,594 »	769	95	3991	»	2,988 »	1,450	—
3964	»	3,122 »	909	45	3992	Seppiä	3,275 »	831	70
3965	»	3,167 »	920	—	3993	»	3,112 »	801	65
3966	»	2,974 »	852	90	3994	»	2,962 »	1,060	50
3967	»	3,044 »	889	15	3995	»	3,208 »	1,271	75
3968	»	3,070 »	893	65	3996	»	2,900 »	816	30
3969	»	3,050 »	889	80	3997	»	3,142 »	597	75
3970	»	2,568 »	743	70	3998	Apureja	3,028 »	399	25
3971	»	3,030 »	693	15	3999	»	2,932 »	543	40
3972	»	4,373 »	840	—	4000	Viilaajia	3,040 »	1,452	70
3973	»	3,144 »	1,303	95	4001	»	2,820 »	1,140	85
3974	»	2,878 »	917	25	4002	»	3,018 »	1,031	40

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4003	Viilaaaja	3,190 t.	1,339	80	4042	Rautateollisuustyöntek.	2,895 t.	722	60
4004	»	3,011 »	1,123	75	4043	»	3,000 »	878	—
4005	»	3,301 »	1,305	35	4044	»	2,845 »	924	30
4006	»	3,110 »	1,137	55	4045	»	3,048 »	882	80
4007	»	2,912 »	908	50	4046	»	2,945 »	1,267	95
4008	»	2,992 »	1,098	50	4047	»	3,118 »	866	40
4009	Sorvareja	2,905 »	467	05	4048	»	2,612 »	992	50
4010	»	2,982 »	727	15	4049	»	3,005 »	739	60
4011	»	3,018 »	881	65	4050	»	2,720 »	552	60
4012	Muita konetyöntek.	3,080 »	2,055	—	4051	»	3,012 »	1,049	15
4013	»	3,522 »	2,086	35	4052	»	2,994 »	646	15
4014	»	3,150 »	1,700	45	4053	»	3,035 »	952	40
4015	Rautateollisuustyöntek.	2,960 »	1,305	20	4054	»	2,900 »	1,286	75
4016	»	2,988 »	1,557	60	4055	»	3,115 »	1,478	50
4017	»	2,980 »	1,510	15	4056	»	2,998 »	1,254	10
4018	»	3,090 »	1,383	90	4057	»	2,872 »	1,547	60
4019	»	2,990 »	732	50	4058	»	2,998 »	1,630	95
4020	»	2,928 »	572	50	4059	»	2,860 »	1,318	80
4021	»	2,935 »	1,629	25	4060	»	2,888 »	1,003	40
4022	»	2,995 »	1,629	85	4061	Kalupuuseppä	3,235 »	1,299	05
4023	»	3,508 »	959	70	4062	Kirvesmies	2,895 »	741	75
4024	»	2,988 »	823	75	4063	Oppilas	2,885 »	326	80
4025	»	2,932 »	805	10	4064	Apureja	2,932 »	828	45
4026	»	2,975 »	809	65	4065	»	3,190 »	496	70
4027	»	3,008 »	732	85	4066	Koneenkäyttäjä	2,948 »	664	70
4028	»	2,912 »	727	60	4067	Sähkötöyöntek.	3,842 »	724	45
4029	»	2,920 »	729	25	4068	»	3,052 »	1,103	50
4030	»	3,088 »	770	80	4069	Ulkotyöntek. y. m. . .	3,088 »	882	95
4031	»	2,840 »	694	95	4070	»	2,995 »	1,175	35
4032	»	3,200 »	705	95	4071	»	2,862 »	314	—
4033	»	2,880 »	885	70	4072	»	2,938 »	496	10
4034	»	2,930 »	805	55	4073	»	2,800 »	616	10
4035	»	2,865 »	739	65	4074	»	3,050 »	813	75
4036	»	3,070 »	1,213	—	4075	»	3,045 »	402	15
4037	»	3,090 »	1,153	30	4076	»	2,770 »	334	20
4038	»	3,065 »	1,084	25	4077	»	2,710 »	339	60
4039	»	3,012 »	994	85	4078	»	2,902 »	790	30
4040	»	2,932 »	639	60	4079	»	3,660 »	827	—
4041	»	2,568 »	524	15	4080	»	3,000 »	824	20

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4081	Ulkotyöntek. y. m. ...	3,090 t.	300	30	4114	Seppiä	300 p.	1,586	83
4082	»	2,695 »	674	70	4115	»	300 »	1,623	13
	Muita (43 työntek.) ..	—	20,799	92	4116	»	300 »	1,265	74
	Yhteensä	—	116,191	17	4117	»	2,701 t.	1,402	18
					4118	»	2,691 »	2,278	63
					4119	»	2,797 »	1,826	38
	Viipurin lääni.				4120	»	2,810 »	1,671	10
	<i>Viipuri.</i>				4121	»	2,727 »	902	25
4083	Työmest. ja esimiehiä	300 p.	4,200	—	4122	»	2,677 »	1,689	73
4084	»	300 »	3,000	—	4123	»	2,604 »	902	18
4085	»	300 »	2,580	—	4124	»	2,788 »	1,066	33
4086	»	300 »	1,527	48	4125	»	2,761 »	1,306	90
4087	»	300 »	3,300	—	4126	»	2,806 »	1,187	43
4088	»	3,188 t.	1,774	—	4127	»	2,752 »	1,173	30
4089	»	2,700 »	1,726	13	4128	»	2,760 »	1,172	06
4090	»	2,807 »	1,793	54	4129	»	2,730 »	1,541	60
4091	»	2,794 »	1,775	04	4130	»	2,531 »	2,274	90
4092	Valajia	300 p.	1,486	40	4131	»	2,557 »	2,387	40
4093	»	288 »	1,332	45	4132	»	2,681 »	2,211	44
4094	»	2,657 t.	1,348	—	4133	»	2,587 »	1,774	82
4095	»	2,794 »	1,016	24	4134	»	2,765 »	1,989	28
4096	»	2,806 »	966	05	4135	»	2,763 »	1,443	57
4097	»	2,827 »	1,639	—	4136	»	2,647 »	1,356	78
4098	»	2,659 »	1,471	70	4137	Apureja	2,691 »	1,395	23
4099	»	2,843 »	1,682	90	4138	»	2,610 »	1,302	68
4100	»	2,924 »	1,772	90	4139	»	2,617 »	1,179	16
4101	»	2,896 »	2,074	35	4140	»	2,778 »	1,126	17
4102	»	2,740 »	1,860	40	4141	»	2,772 »	1,152	43
4103	»	2,988 »	1,905	91	4142	»	2,776 »	1,058	42
4104	»	2,794 »	1,510	26	4143	»	2,526 »	923	88
4105	»	2,797 »	1,692	40	4144	»	2,684 »	947	98
4106	»	3,010 »	1,801	47	4145	»	2,782 »	982	49
4107	»	3,084 »	1,332	50	4146	»	2,749 »	945	38
4108	»	2,918 »	1,850	95	4147	»	2,692 »	950	99
4109	Apuri	2,783 »	897	57	4148	»	2,808 »	1,026	31
4110	Muita valimotyöntek...	2,999 »	1,149	10	4149	»	2,806 »	989	37
4111	Seppiä	300 p.	1,570	24	4150	»	2,975 »	1,141	89
4112	»	300 »	1,410	64	4151	»	2,708 »	957	07
4113	»	300 »	4,800	—	4152	»	2,587 »	912	93

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. Salaire.		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. Salaire.	
			Mk. Francs.	p. c.				Mk. Francs.	p. c.
4153	Apureja	2,621 t.	772	68	4192	Pannuseppiä	2,753 t.	1,348	47
4154	»	300 p.	1,177	10	4193	»	2,687 »	1,210	05
4155	»	300 »	1,066	—	4194	»	2,820 »	1,305	68
4156	Pannuseppiä	300 »	884	75	4195	»	2,771 »	971	83
4157	»	300 »	1,017	43	4196	»	2,831 »	1,085	92
4158	»	300 »	992	58	4197	»	2,933 »	1,214	17
4159	»	2,835 t.	796	98	4198	Levyseppiä	2,774 »	2,222	20
4160	»	2,823 »	1,020	48	4199	»	2,626 »	1,112	68
4161	»	2,761 »	1,695	72	4200	»	300 p.	1,312	22
4162	»	2,960 »	1,663	89	4201	Läkkiseppiä	300 »	1,250	91
4163	»	2,792 »	1,558	18	4202	»	2,722 t.	1,365	80
4164	»	3,045 »	1,669	87	4203	»	2,753 »	1,240	28
4165	»	2,801 »	1,603	02	4204	»	2,770 »	1,302	94
4166	»	2,969 »	1,576	77	4205	»	2,818 »	1,307	95
4167	»	2,740 »	2,141	80	4206	»	2,780 »	1,062	92
4168	»	2,666 »	1,444	62	4207	»	2,804 »	1,464	52
4169	»	2,632 »	1,377	20	4208	Apureja	2,779 »	895	06
4170	»	2,750 »	1,358	50	4209	Vaskiseppiä	2,932 »	1,927	—
4171	»	2,583 »	1,286	25	4210	»	2,821 »	1,524	58
4172	»	2,781 »	1,425	50	4211	»	2,765 »	1,739	58
4173	»	2,802 »	1,336	67	4212	»	2,786 »	1,564	54
4174	»	2,616 »	1,255	68	4213	Viilaajia	2,778 »	1,729	15
4175	»	2,688 »	1,152	90	4214	»	2,659 »	1,973	25
4176	»	2,932 »	1,254	94	4215	»	3,288 »	2,145	55
4177	»	2,880 »	1,361	37	4216	»	3,048 »	2,258	99
4178	»	2,733 »	1,233	98	4217	»	3,107 »	2,039	77
4179	»	2,631 »	1,180	53	4218	»	2,767 »	1,778	69
4180	»	2,695 »	1,095	83	4219	»	2,776 »	1,500	14
4181	»	2,761 »	1,049	94	4220	»	2,783 »	1,530	28
4182	»	2,944 »	1,085	27	4221	»	2,789 »	1,533	58
4183	»	2,784 »	1,162	70	4222	»	2,795 »	1,596	12
4184	»	2,801 »	1,074	78	4223	»	2,771 »	1,523	68
4185	»	2,753 »	1,114	16	4224	»	3,461 »	1,882	60
4186	»	2,726 »	1,087	38	4225	»	2,738 »	1,644	65
4187	»	2,800 »	1,176	42	4226	»	2,785 »	1,768	65
4188	»	2,711 »	1,002	40	4227	»	2,718 »	1,757	98
4189	»	2,790 »	1,465	16	4228	»	2,674 »	1,601	68
4190	»	2,803 »	1,441	59	4229	»	2,793 »	1,621	18
4191	»	2,799 »	1,372	11	4230	»	2,901 »	1,344	08

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatti erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunnina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatti erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4231	Viilaaaja.....	2,665 t.	1,151	62	4270	Viilaaaja.....	3,985 t.	1,195 50
4232	»	2,774 »	1,227	32	4271	»	2,720 »	852 02
4233	»	2,799 »	1,456	72	4272	»	2,787 »	1,013 72
4234	»	2,792 »	1,404	42	4273	»	3,044 »	972 42
4235	»	2,830 »	1,480	98	4274	»	2,729 »	864 81
4436	»	2,531 »	1,011	64	4275	»	2,789 »	1,021 08
4237	»	2,771 »	1,250	46	4276	»	2,514 »	1,208 92
4238	»	3,077 »	1,368	96	4277	»	2,787 »	950 96
4239	»	2,794 »	1,264	11	4278	»	2,773 »	1,425 26
4240	»	2,846 »	1,281	20	4279	»	2,793 »	1,446 42
4241	»	2,696 »	1,449	96	4280	»	2,748 »	1,066 96
4242	»	2,544 »	1,427	10	4281	»	2,681 »	1,204 78
4243	»	2,634 »	1,518	39	4282	»	300 p.	4,800 —
4244	»	2,708 »	1,673	40	4283	»	300 »	1,071 29
4225	»	2,763 »	1,507	10	4284	»	300 »	1,111 75
4246	»	2,858 »	1,604	40	4285	Putkityöntek.....	2,828 t.	913 12
4247	»	2,795 »	1,625	32	4286	Sorvareja	2,507 »	1,355 46
4248	»	2,941 »	1,567	11	4287	»	2,770 »	1,611 06
4249	»	2,923 »	1,691	07	4288	»	2,805 »	1,782 90
4250	»	2,945 »	1,831	20	4289	»	2,551 »	1,817 25
4251	»	2,749 »	1,591	51	4290	»	2,826 »	2,128 08
4252	»	2,860 »	1,527	16	4291	»	2,649 »	2,331 70
4253	»	3,001 »	1,735	42	4292	»	2,814 »	1,662 25
4254	»	2,678 »	1,728	60	4293	»	2,544 »	1,640 10
4255	»	2,775 »	1,506	82	4294	»	2,742 »	1,544 45
4256	»	2,783 »	1,618	60	4295	»	2,821 »	1,617 20
4257	»	2,591 »	1,364	84	4296	»	2,759 »	1,517 46
4258	»	2,726 »	1,444	39	4297	»	2,662 »	1,629 69
4259	»	2,724 »	1,583	78	4298	»	2,822 »	1,651 90
4260	»	2,613 »	1,464	14	4299	»	2,671 »	1,680 25
4261	»	2,738 »	1,043	66	4300	»	2,627 »	1,470 02
4262	»	2,606 »	1,093	54	4301	»	2,813 »	1,878 75
4263	»	3,848 »	1,300	78	4302	»	2,689 »	1,532 87
4264	»	2,706 »	1,361	59	4303	»	2,533 »	1,456 40
4265	»	2,792 »	1,455	06	4304	»	2,582 »	1,025 —
4266	»	2,682 »	1,285	38	4305	»	2,631 »	1,058 72
4267	»	2,744 »	1,159	29	4306	»	2,788 »	1,126 60
4268	»	2,789 »	1,255	05	4307	»	2,709 »	1,740 15
4269	»	2,641 »	1,112	44	4308	»	2,825 »	1,639 74

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4309	Sorvareja	2,694 t.	1,830	88	4348	Kalupuuseppiä.....	2,780 t.	1,390	78
4310	»	2,627 »	903	46	4349	»	2,696 »	1,163	12
4311	»	2,719 »	934	70	4350	»	2,794 »	1,295	64
4312	»	2,745 »	1,401	47	4351	»	2,753 »	1,298	65
4313	»	300 p.	648	30	4352	»	2,730 »	1,202	48
4314	»	300 »	1,399	30	4353	»	2,757 »	1,244	94
4315	»	300 »	1,470	16	4354	»	2,769 »	1,225	17
4316	»	300 »	1,552	97	4355	»	2,512 »	1,137	50
4317	»	300 »	1,695	90	4356	»	2,639 »	1,220	18
4318	»	300 »	1,595	95	4357	»	2,732 »	1,208	64
4319	»	300 »	1,234	63	4358	»	2,603 »	1,227	59
4320	»	300 »	991	54	4359	»	2,682 »	1,267	14
4321	»	300 »	982	55	4360	»	2,701 »	1,252	54
4322	»	300 »	1,313	65	4361	»	2,749 »	1,272	95
4323	»	300 »	804	21	4362	»	2,794 »	1,319	99
4324	Höylääjiä	300 »	566	85	4363	»	2,677 »	1,261	05
4325	»	2,649 t.	1,350	45	4364	»	2,920 »	1,378	59
4326	»	2,897 »	1,268	43	4365	»	2,704 »	1,267	93
4327	»	2,849 »	1,778	25	4366	»	2,666 »	1,101	94
4328	»	2,871 »	2,305	45	4367	»	4,758 »	2,141	10
4329	Kairaajia	2,966 »	1,201	05	4368	»	2,787 »	1,314	42
4330	»	2,893 »	1,144	—	4369	»	2,691 »	1,241	08
4331	»	300 p.	530	24	4370	»	2,771 »	1,198	34
4332	Apureja	2,795 t.	949	53	4371	»	2,784 »	1,315	29
4333	»	2,794 »	953	18	4372	»	2,777 »	1,395	40
4334	»	2,926 »	818	48	4373	»	2,720 »	1,366	81
4335	»	2,737 »	910	22	4374	»	2,679 »	1,340	37
4336	Mallinveistäjiä.....	2,713 »	1,295	41	4375	»	2,762 »	1,391	32
4337	»	2,762 »	1,366	67	4376	»	300 p.	1,181	96
4338	»	2,633 »	1,592	—	4377	»	300 »	1,011	74
4339	»	2,726 »	1,533	70	4378	»	300 »	1,028	62
4340	Kalupuuseppiä.....	2,776 »	1,759	65	4379	»	300 »	896	88
4341	»	2,803 »	1,542	46	4380	»	300 »	1,131	93
4342	»	2,793 »	1,349	06	4381	Kirvesmiehiä	2,666 t.	1,182	05
4343	»	2,746 »	1,322	49	4382	»	2,762 »	949	62
4344	»	2,782 »	1,354	69	4383	»	2,901 »	931	41
4345	»	2,680 »	1,290	42	4344	»	3,984 »	1,195	20
4346	»	2,674 »	1,396	99	4385	»	3,437 »	1,081	90
4347	»	2,671 »	1,342	25	4386	Muita	2,587 »	1,801	06

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunneissa. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunneissa. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4387	Muita	300 p.	1,372	18	4426	Maalarintyöntek.....	2,792 t.	1,432	26
4388	»	300 »	1,277	82	4427	»	2,739 »	1,326	70
4389	Maalarintyöntek.....	300 »	1,073	92	4428	Oppilaita	300 p	729	40
4390	»	300 »	1,198	51	4429	»	300 »	434	96
4391	»	300 »	1,168	04	4430	»	300 »	626	19
4392	»	300 »	1,212	53	4431	»	300 »	598	10
4393	»	300 »	1,229	94	4432	»	300 »	573	81
4394	»	300 »	1,194	37	4433	»	300 »	483	20
4395	»	2,739 t.	1,262	20	4434	»	3,426 t.	679	31
4396	»	2,622 »	1,136	91	4435	»	2,689 »	913	46
4397	»	2,761 »	1,221	36	4436	»	2,611 »	946	10
4398	»	2,574 »	1,163	88	4437	»	2,589 »	829	01
4399	»	2,712 »	1,225	23	4438	»	2,657 »	1,082	74
4400	»	2,621 »	1,186	95	4439	»	2,831 »	1,344	86
4401	»	2,762 »	1,195	76	4440	»	2,745 »	853	15
4402	»	2,562 »	1,156	95	4441	»	2,695 »	818	90
4403	»	2,704 »	1,185	94	4442	»	2,753 »	805	70
4404	»	2,774 »	1,279	12	4443	»	2,760 »	843	34
4405	»	2,754 »	1,277	24	4444	»	2,624 »	706	85
4406	»	2,720 »	1,043	96	4445	»	2,588 »	730	15
4407	»	2,788 »	635	03	4446	»	2,581 »	700	65
4408	»	2,663 »	594	87	4447	»	2,778 »	735	62
4409	»	2,994 »	2,467	—	4448	»	2,664 »	724	17
4410	»	2,691 »	1,303	69	4449	»	2,857 »	758	36
4411	»	2,516 »	1,219	70	4450	»	2,838 »	794	96
4412	»	2,632 »	1,327	81	4451	»	2,776 »	698	83
4413	»	2,576 »	1,248	10	4452	»	2,777 »	707	50
4414	»	2,569 »	1,244	74	4453	»	2,784 »	729	70
4415	»	2,608 »	1,262	33	4454	»	3,516 »	893	56
4416	»	2,654 »	1,285	88	4455	»	2,600 »	624	90
4417	»	2,652 »	1,284	72	4456	»	2,676 »	645	68
4418	»	2,613 »	1,270	05	4457	»	2,803 »	666	85
4419	»	2,782 »	1,429	38	4458	»	2,670 »	621	15
4420	»	2,642 »	1,279	63	4459	»	2,599 »	616	46
4421	»	2,707 »	1,311	27	4460	»	2,786 »	671	86
4422	»	2,754 »	1,333	94	4461	»	2,775 »	616	76
4423	»	2,577 »	1,248	04	4462	»	2,788 »	620	10
4424	»	2,535 »	1,214	50	4463	»	2,610 »	582	30
4425	»	2,622 »	1,401	57	4464	»	2,733 »	608	27

Numero. Nro	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetunja työpäivien tai tunteja. Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. Nro	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetunja työpäivien tai tunteja. Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. Frms.	p. c.				Mk. Frms.	p. c.
4465	Oppilaita	2,951 t.	775	10	4503	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	2,719 t.	833	44
4466	Apureja	300 p.	777	60	4504	Koneenkäytt., lämmitt.	2,825 »	1,256	—
4467	»	300 »	591	05	4505	»	3,525 »	1,613	65
4468	»	3,195 t.	1,226	—	4506	»	4,169 »	1,876	73
4469	»	2,778 »	1,014	30	4507	»	2,800 »	1,231	—
4470	»	2,717 »	661	84	4508	»	2,815 »	1,252	—
4471	»	2,730 »	825	86	4509	»	2,825 »	1,256	—
4472	»	3,984 »	1,195	20	4510	»	2,825 »	1,256	—
4473	»	3,039 »	928	66	4511	»	2,727 »	1,216	80
4474	»	2,810 »	853	40	4512	»	3,865 »	1,663	45
4475	»	2,683 »	701	—	4513	»	4,200 »	1,557	50
4476	»	3,140 »	1,183	15	4514	»	3,251 »	1,400	41
4477	»	3,088 »	1,149	—	4515	»	3,476 »	1,681	05
4478	»	3,076 »	1,212	62	4516	»	3,107 »	1,126	05
4479	»	3,207 »	1,207	55	4517	»	4,417 »	2,563	43
4480	»	3,112 »	1,130	80	4518	»	2,781 »	1,571	13
4481	»	3,020 »	1,014	08	4519	»	3,080 »	1,715	—
4482	»	2,611 »	990	03	4520	»	3,250 »	1,835	—
4483	»	2,812 »	900	92	4521	Sähkötyöntek.	2,709 »	923	74
4484	»	2,767 »	892	25	4522	»	3,080 »	1,366	05
4485	»	2,774 »	894	56	4523	»	2,874 »	927	40
4486	»	2,644 »	847	90	4524	»	3,170 »	773	80
4487	»	3,222 »	1,150	60	4525	»	3,069 »	961	65
4488	»	2,796 »	901	53	4526	»	3,760 »	2,230	—
4489	»	2,779 »	893	76	4527	Ulkotyöntek. y. m.	300 p.	416	02
4490	»	2,824 »	910	49	4528	»	2,677 t.	698	94
4491	»	2,839 »	910	10	4529	»	3,118 »	1,198	05
4492	»	2,721 »	961	40	4530	»	3,984 »	1,195	20
4493	»	2,847 »	970	94	1531	»	4,260 »	1,089	—
4494	»	2,764 »	891	62	1532	»	2,814 »	957	10
4495	»	2,686 »	863	10	4533	»	3,243 »	2,213	76
4496	»	3,472 »	1,606	46	4534	»	4,456 »	1,541	12
4497	»	2,912 »	1,452	88	4535	»	2,865 »	1,039	93
4498	»	3,521 »	1,434	37	4536	»	2,781 »	948	76
4499	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	300 p.	1,200	—	4537	»	2,759 »	941	36
4500	»	300 »	2,400	—	4538	»	2,800 »	989	18
4501	»	300 »	2,400	—	4539	»	2,996 »	960	64
4502	»	2,917 t.	995	44	4540	»	2,692 »	817	92

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4541	Ulkotyöntek. y. m. .... Muita (367 työntek.) ..	2,789 t.	839	88	4571	Pannuseppiä	3,069 t.	1,359	95
			205,683	51	4572	»	3,246 »	1,358	—
	Yhteensä		806,857	04	4573	Levyseppiä	3,523 »	1,166	80
					4574	»	2,982 »	1,133	10
	<i>Lappeenranta.</i>				4375	»	3,161 »	1,406	15
	(21 työntek.)		10,711	35	4576	»	3,165 »	2,177	55
					4577	»	3,646 »	2,068	45
					4578	»	2,983 »	1,535	50
					4579	»	3,211 »	1,641	30
	<i>Kotka.</i>				4580	Läkkiseppiä	3,956 »	2,050	30
4542	Työmest. ja esimieh.	300 p.	3,000	—	4581	Apureja	2,608 »	793	—
4543	»	300 »	3,000	—	4582	»	2,996 »	979	30
4544	»	300 »	2,400	—	4583	»	2,908 »	977	75
4545	Valajia	300 »	1,605	—	4584	»	2,764 »	926	95
4546	»	3,013 t.	1,540	50	4585	»	2,694 »	487	15
4547	»	2,575 »	1,218	25	4586	»	2,876 »	1,027	40
4548	»	3,236 »	1,240	15	4587	»	3,142 »	1,053	90
4549	»	2,997 »	1,219	40	4588	»	3,609 »	1,157	—
4550	»	3,178 »	1,288	70	4589	»	3,185 »	1,089	25
4551	»	3,095 »	798	20	4590	»	3,348 »	1,247	55
4552	»	2,926 »	694	65	4591	Vaskiseppiä	3,344 »	1,507	15
4553	»	2,985 »	1,862	25	4592	Viilaajia	3,704 »	2,011	25
4554	»	3,047 »	1,910	90	4593	»	3,383 »	2,209	40
4555	»	3,298 »	1,940	35	4594	»	3,402 »	1,602	25
4556	Muita valimotyöntek.	3,018 »	1,101	95	4595	»	3,664 »	1,687	60
4557	»	3,215 »	1,217	90	4596	»	3,162 »	1,422	65
4558	Seppiä	2,958 »	1,611	70	4597	»	3,394 »	1,289	75
4559	»	2,889 »	1,356	30	4598	»	2,708 »	1,065	85
4560	»	2,942 »	1,299	40	4599	»	3,963 »	2,185	50
4561	»	2,959 »	1,385	60	4600	»	3,284 »	1,560	70
4562	»	2,812 »	1,235	70	4601	»	2,553 »	738	15
4563	»	2,952 »	1,567	85	4602	»	2,705 »	753	—
4564	Apureja	3,106 »	847	15	4603	»	3,406 »	876	50
4565	»	3,012 »	977	25	4604	»	3,034 »	1,514	20
4566	»	2,932 »	935	30	4605	»	3,315 »	1,648	50
4567	»	2,994 »	990	75	4606	»	3,367 »	1,602	90
4568	Pannuseppiä	3,073 »	2,420	60	4607	»	4,067 »	1,982	95
4569	»	2,958 »	1,886	95	4608	»	3,398 »	1,314	10
4570	»	3,496 »	1,652	60	4609	»	3,512 »	1,427	45

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salair.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4610	Viilaaaja.....	2,988 t.	1,015	25	4649	Koneenkäytt., lämmitt.	300 p.	960	—
4611	»	2,828 »	1,121	30	4650	»	300 »	1,080	—
4612	»	2,874 »	1,077	45	4651	»	300 »	1,200	—
4613	»	3,262 »	1,284	50	4652	»	300 »	2,100	—
4614	»	3,358 »	1,339	25		Muita (71 työntek.)....		40,172	05
4615	Putkityöntek.	3,635 »	1,818	25		Yhteensä		190,291	70
4616	Sorvareja	3,748 »	2,399	45		<i>Maaseutu.</i>			
4617	»	3,370 »	1,951	40		Valajia	2,666 t.	1,529	20
4618	»	2,856 »	1,572	40		»	2,625 »	1,385	72
4619	»	2,978 »	1,489	—	4653	»	2,592 »	1,369	46
4620	»	3,095 »	1,737	80	4654	»	2,800 »	1,598	84
4621	»	3,090 »	564	95	4655	»	2,772 »	1,232	91
4622	»	3,029 »	1,210	05	4656	»	3,046 »	1,398	40
4623	»	3,146 »	1,197	70	4657	»	2,719 »	1,571	05
4624	»	2,940 »	1,127	20	4658	»	2,695 »	1,265	92
4625	»	2,985 »	1,223	85	4659	Sydämyksentekijä	2,810 »	1,086	56
4626	»	2,826 »	843	55	4660	Apureja	3,216 »	1,144	80
4627	»	3,038 »	1,187	85	4661	Muita valimotyöntek.	»	2,857 »	977
4628	»	2,977 »	376	95	4662	»	300 p.	2,700	—
4629	Höylääjä	3,388 »	1,360	40	4663	Seppiä	»	2,752 t.	1,150
4630	Jyrsikonetyöntek.	2,836 »	424	95	4664	»	2,715 »	1,298	02
4631	»	3,037 »	1,034	25	4665	»	2,804 »	1,426	72
4632	Kairaaja	2,678 »	1,667	05	7666	»	2,764 »	2,000	77
4633	Rautateoll.työntek.	3,061 »	1,381	45	4667	»	2,679 »	1,974	94
4634	Mallinveistäjiä	2,954 »	1,612	20	4668	»	2,766 »	1,964	25
4635	»	3,889 »	2,368	50	4669	»	2,608 »	963	67
4636	»	3,110 »	1,689	25	4670	»	2,757 »	1,224	05
4637	»	2,811 »	1,657	65	4671	Apureja	2,067 »	1,505	87
4638	»	3,055 »	1,418	40	4672	»	3,014 »	1,780	54
4639	Kirvesmies	3,008 »	1,511	—	4673	Pannuseppiä	»	2,541 »	1,572
4640	Maalarintyöntek.	3,182 »	1,472	25	4674	»	2,993 »	1,650	98
4641	Oppilaita	2,812 »	588	75	4675	»	2,958 »	1,267	38
4642	»	2,940 »	531	95	4976	Levyseppiä	2,895 »	1,449	09
4643	»	2,638 »	704	50	4677	»	2,763 »	1,403	35
4644	»	2,751 »	403	10	4678	Viilaaaja	2,885 »	1,156	32
4645	»	2,916 »	414	75	4679	»	2,716 »	919	50
4646	»	2,652 »	323	10	4680	»	2,906 »	1,064	89
4647	»	3,356 »	826	05	4681	»			
4648	»	3,234 »	610	40	4682	»			

Numero. No.	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunneissa. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. No.	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tunneissa. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4683	Viilaaaja	2,985 t.	1,704	90	4722	Oppilaita	2,806 t.	681	—
4684	»	2,763 »	721	66	4723	»	2,769 »	532	78
4685	»	2,647 »	1,235	41	4724	»	2,778 »	551	63
4686	»	2,930 »	1,193	25	4725	Apureja	2,937 »	841	08
4687	»	2,735 »	1,282	21	4726	»	2,888 »	770	38
4688	»	2,720 »	1,744	06	4727	»	3,088 »	1,098	26
4689	»	2,803 »	1,708	90	4728	Koneenkäyttäjä	3,140 »	1,144	26
4690	»	2,559 »	1,040	49	4729	Sähkötyöntek.	2,801 »	1,031	48
4691	Sorvareja	300 p.	2,400	—		Muita (42 työntek.) ..		38,386	28
4692	»	2,716 t.	1,527	80		» (ilm:ton luku) ..		56,493	50
4693	»	2,651 »	1,232	05		Yhteensä		194,353	60
4694	»	2,666 »	1,865	55					
4695	»	2,780 »	1,650	90					
4696	»	2,635 »	1,589	73					
4697	»	2,861 »	1,756	13					
4698	»	2,653 »	1,515	69	4730	Mikkelin lääni. <i>Savonlinna.</i>			
4699	»	2,668 »	651	45	4731	Valajia	300 p.	2,349	87
4700	»	2,646 »	529	09	4732	»	3,238 t.	1,391	50
4701	»	2,544 »	1,356	74	4733	Seppiä	2,606 »	992	74
4702	»	2,868 »	997	51	4734	»	2,728 »	949	50
4703	Höylääjiä	2,876 »	1,551	84	4735	»	300 p.	771	77
4704	»	2,844 »	1,203	90	4736	Pannuseppiä	3,673 t.	1,154	09
4705	Kairaaaja	2,840 »	898	55	4737	»	3,510 »	1,113	99
4706	Mallinveistäjiä	300 p.	2,400	—	4738	Läkkiseppiä	3,218 »	1,586	08
4707	»	2,813 t.	1,445	85	4739	»	3,385 »	1,698	95
4708	»	2,767 »	1,558	79	4740	»	2,966 »	1,434	26
4709	»	2,797 »	1,578	50	4731	»	3,103 »	1,134	69
4710	»	2,914 »	1,634	50	4742	»	2,926 »	1,083	50
4711	»	2,707 »	1,232	80	4743	»	3,185 »	1,251	50
4712	»	2,798 »	1,290	96	4744	Apureja	3,500 »	797	48
4713	»	2,515 »	1,077	65	4745	»	3,204 »	783	23
4714	»	2,585 »	1,262	—	4746	Vaskiseppiä	3,417 »	786	24
4715	»	2,662 »	887	32	4747	»	3,078 »	963	49
4716	Kirvesmies	2,797 »	878	10	4748	Viilaaaja	3,029 »	930	62
4717	Maalarintyöntek.	2,835 »	1,557	50	4749	»	3,156 »	940	94
4718	Oppilaita	300 p.	378	78	4750	»	3,685 »	1,046	10
4719	»	2,652 t.	351	36	4751	»	3,181 »	403	36
4720	»	2,503 »	379	78	4752	»	3,810 »	900	49
4721	»	2,750 »	517	31	4753	»	3,231 »	794	90
						»	3,849 »	1,930	65

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetut ja työpäivät tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetut ja työpäivät tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4754	Sorvareja	3,452 t.	1,686	46	4788	Apureja	3,284 t.	701	—
4755	»	3,239 »	413	70	4789	»	2,830 »	658	80
4756	Kalupuuseppiä	3,756 »	1,128	69	4790	Pannuseppiä	3,020 »	1,159	45
4757	»	2,707 »	919	30	4791	»	3,205 »	1,150	27
4758	Kirvesmies	3,380 »	981	70	4792	Levyseppiä	3,250 »	1,129	18
4759	Maalarintyöntek.	2,877 »	1,041	90	4793	»	2,900 »	1,199	85
4760	Oppilaita	2,549 »	653	85	4794	»	3,030 »	1,026	32
4761	»	3,102 »	810	45	4795	»	2,990 »	959	68
	Muita (48 työntek.) ..		16,122	61	4796	»	3,176 »	1,660	72
	Yhteensä		50,948	60	4797	»	2,510 »	797	—
	<i>Maaseutu.</i>				4798	»	2,960 »	876	97
					4799	»	2,937 »	868	19
4762	Työmest. ja esimieh.	300 p.	2,100	—	4800	»	2,990 »	861	82
4763	»	3,650 t.	1,037	—	4801	»	2,680 »	936	50
4764	Valajia	2,860 »	1,945	92	4802	»	3,050 »	944	03
4765	»	2,790 »	1,204	43	4803	Apureja	2,569 »	549	37
4766	»	2,790 »	1,186	92	4804	»	2,940 »	632	06
4767	»	2,542 »	788	61	4805	»	2,850 »	626	94
4768	»	2,810 »	1,421	34	4806	»	2,842 »	642	10
4769	»	2,790 »	1,109	61	4807	»	3,600 »	714	30
4770	»	2,650 »	1,364	41	4808	»	3,220 »	942	50
4771	»	2,950 »	1,393	02	4809	»	2,980 »	913	20
4772	»	2,790 »	1,109	68	4810	»	2,824 »	801	78
4773	»	3,060 »	1,035	—	4811	»	3,135 »	820	48
4774	»	2,810 »	1,270	23	4812	»	3,373 »	709	85
4775	Apureja	2,946 »	724	80	4813	»	3,205 »	733	86
4776	»	2,830 »	676	20	4814	»	3,162 »	765	75
4777	»	2,782 »	542	46	4815	»	2,957 »	727	15
4778	»	2,893 »	711	46	4816	»	3,070 »	913	26
4779	»	2,912 »	632	45	4817	»	3,190 »	992	85
4780	»	2,778 »	667	28	4818	Muita	3,030 »	975	82
4781	Muita valimotyöntek.	2,946 »	809	28	4819	Vaskiseppiä	3,425 »	1,318	06
4782	»	2,860 »	1,056	35	4820	»	3,795 »	1,386	27
4783	»	2,990 »	988	—	4821	Viilajia	3,192 »	1,040	86
4784	Seppiä	3,010 »	1,208	10	4822	»	3,904 »	1,417	47
4785	»	3,100 »	1,366	91	4023	»	3,026 »	685	79
4786	»	3,262 »	1,086	74	4824	»	3,038 »	1,384	16
4787	»	3,100 »	842	72	4825	»	3,186 »	1,257	06
4788	»	3,100 »	842	72	4826	»	2,886 »	991	05

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4827	Sorvareja	2,815 t.	1,499	50	4866	Apureja	2,580 t.	728	77
4828	»	3,167 »	380	82	4867	»	2,860 »	1,049	48
4829	»	2,986 »	986	10	4868	»	2,880 »	758	70
4830	»	3,201 »	1,095	77	4869	»	2,816 »	369	75
4831	»	2,890 »	1,289	36	4870	»	3,080 »	863	93
4832	»	2,952 »	1,285	13	4871	»	2,745 »	657	85
4833	»	2,994 »	884	20	4872	»	2,505 »	540	70
4834	»	3,787 »	1,328	21	4873	»	3,030 »	479	90
4835	»	3,392 »	1,597	20	4874	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	300 p.	1,800	—
4836	Höylääjiä	3,155 »	924	50	4875	»	300 »	1,500	—
4837	Mallinveistäjiä	2,922 »	1,151	38	4876	»	300 »	1,680	—
4838	»	2,890 »	1,409	60	4877	Koneenkäyttäjä	3,950 t.	792	58
4839	»	3,122 »	979	06	4878	Lämmittäjä	3,026 »	388	12
4340	»	3,374 »	1,070	38	4879	Sähkötyöntek.	3,600 »	914	60
4841	Kalupuseppiä	288 p.	786	52	4880	»	3,518 »	1,158	56
4842	»	2,833 t.	1,317	54	4881	Ulkotyöntek. y. m.	3,650 »	480	—
4843	»	2,801 »	779	—	4882	»	2,795 »	679	40
4844	»	2,945 »	803	71	4883	»	3,060 »	777	58
4845	»	2,767 »	1,029	41	4884	»	2,970 »	749	21
4846	»	3,170 »	1,139	65	4885	»	2,600 »	691	60
4847	Kirvesmiehiä	2,910 »	934	98		Muita (201 työntek.) ..		55,932	09
4848	»	3,057 »	754	89		Yhteensä		160,906	29
4849	»	2,680 »	814	50					
4850	»	3,005 »	847	70					
4851	Muita	3,070 »	1,190	07		Kuopion lääni.			
4852	Maalarintyöntek.	2,950 »	754	60		<i>Kuopio.</i>			
4853	»	2,752 »	208	50	4886	Seppiä	2,838 t.	1,070	12
4854	Oppilaita	3,217 »	629	89	4887	»	2,862 »	1,308	—
4855	»	2,714 »	348	16	4888	»	2,858 »	1,565	46
4856	»	2,770 »	221	60	4889	»	2,788 »	1,827	58
4857	»	2,795 »	379	30	4890	Apureja	2,794 »	940	30
4858	»	3,030 »	151	50	4891	»	2,753 »	942	98
4859	»	2,997 »	299	70	4882	»	2,810 »	969	58
4860	»	2,985 »	327	18	4893	Pannuseppiä	2,763 »	1,321	31
4861	»	2,585 »	303	03	4894	»	2,870 »	1,574	34
4862	»	3,005 »	300	50	4895	Levyseppä	2,703 »	1,239	67
4863	»	2,845 »	284	50	4896	Vaskiseppä	2,755 »	1,650	01
4864	»	2,927 »	375	24	4897	Viilaaia	300 p.	1,572	08
4865	Apureja	3,005 »	962	90	4898	»	300 »	913	92

Teollisuussh.

9*

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
4899	Viilaajia	2,879 t.	1,631	37	4938	Oppilaita	2,823 t.	730	06
4900	»	2,867 »	1,624	77	4939	»	2,759 »	744	02
4901	»	2,835 »	1,497	72	4940	»	2,856 »	656	83
4902	»	2,823 »	1,663	89	4941	»	2,860 »	668	38
4903	»	2,593 »	1,521	19	4942	»	2,724 »	664	16
4904	»	2,643 »	1,551	79	4943	»	2,821 »	660	71
4905	»	2,507 »	1,182	42	4944	»	2,848 »	679	78
4906	»	2,860 »	1,166	98	4945	»	2,839 »	664	34
4907	»	2,776 »	1,572	96	4946	»	2,817 »	657	92
4908	»	2,750 »	1,543	96	4947	»	2,682 »	642	92
4909	»	2,777 »	1,574	32	4948	»	2,778 »	603	64
4910	»	2,824 »	1,534	50	4949	»	2,845 »	648	98
4911	»	2,554 »	966	36	4950	»	2,735 »	620	01
4912	»	2,829 »	1,463	68	4951	»	2,870 »	649	—
4913	»	2,851 »	1,379	94	4952	Koneenkäyttäjä	2,870 »	1,344	74
4914	Sorvareja	2,673 »	1,570	75		Muita (23 työntek.) ..		13,917	16
4915	»	2,860 »	1,551	92		Yhteensä		89,694	32
4916	»	2,560 »	1,113	76					
4917	»	2,860 »	1,263	98					
4918	»	2,686 »	1,200	34		<i>Maaseutu.</i>			
4919	»	2,841 »	1,033	30	4953	Työmest. ja esimiehiä	300 p.	2,100	—
4920	»	2,799 »	1,468	73	4954	»	300 »	2,400	—
4921	Kalupuseppiiä	2,862 »	1,335	48	4955	»	300 »	1,920	—
4922	»	2,796 »	1,223	80	4956	»	300 »	4,000	—
4923	»	2,843 »	1,545	56	4957	»	300 »	2,400	—
4924	Muita	2,856 »	1,076	96	4958	»	300 »	3,000	—
4925	»	2,862 »	1,081	12	4959	»	300 »	2,100	—
4926	»	2,868 »	1,144	16	4960	»	300 »	1,176	72
4927	Maalarintyöntek.	2,852 »	1,651	40	4961	»	3,040 t.	1,895	—
4928	»	2,856 »	1,809	74	4962	»	3,040 »	1,790	—
4929	»	2,860 »	1,357	15	4963	»	2,980 »	1,510	—
4930	Oppilaita	300 p.	542	60	4964	Valajia	3,005 »	1,106	12
4931	»	2,613 t.	523	36	4965	»	3,114 »	1,312	64
4932	»	2,721 »	570	32	4966	»	2,520 »	989	21
4933	»	2,852 »	570	74	4967	»	2,510 »	1,253	54
4934	»	2,870 »	670	78	4968	»	2,518 »	951	30
4935	»	2,703 »	699	50	4969	»	2,510 »	935	17
4936	»	2,639 »	660	44	4970	»	2,890 »	1,007	31
4937	»	2,814 »	704	58	4971	»	3,010 »	1,027	22

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
4972	Valajia	2,510 t.	709	69	5011	Seppiä	2,968 t.	1,067	20
4973	»	2,960 »	1,277	85	5012	»	3,358 »	1,451	91
4974	»	2,974 »	911	22	5013	»	3,104 »	1,040	75
4975	»	2,968 »	903	13	5014	»	2,893 »	1,002	82
4976	»	2,514 »	868	71	5015	»	2,677 »	798	57
4977	»	3,040 »	1,022	45	5016	»	2,959 »	752	93
4978	»	3,020 »	1,989	17	5017	Apureja	3,101 »	757	97
4979	»	2,510 »	702	88	5018	»	3,413 »	858	05
4980	»	2,510 »	630	91	5019	»	3,388 »	760	48
4981	»	3,282 »	1,494	53	5020	»	2,592 »	596	41
4982	»	3,069 »	1,277	88	5021	»	3,310 »	687	80
4983	»	3,000 »	1,300	59	5022	»	3,038 »	743	12
4984	»	2,640 »	1,406	46	5023	»	2,931 »	773	10
4985	»	3,072 »	831	62	5024	»	2,519 »	643	25
4986	»	3,069 »	740	25	5025	»	2,856 »	808	03
2987	»	3,000 »	1,448	16	5026	»	3,140 »	788	66
4988	»	3,240 »	807	31	5027	»	2,972 »	464	14
4989	»	3,070 »	731	11	5028	Pannuseppiä	2,958 »	1,256	14
4990	Apureja	3,303 »	758	26	5029	»	2,993 »	1,025	84
4991	»	2,620 »	732	18	5030	»	3,009 »	1,097	72
4992	»	3,562 »	970	50	5031	»	2,880 »	1,346	66
4993	»	3,447 »	710	95	5032	»	2,964 »	1,221	05
4994	»	2,509 »	657	21	5033	»	2,996 »	1,177	90
4995	»	2,983 »	1,047	18	5034	»	2,721 »	1,242	02
4996	»	3,093 »	1,103	66	5035	Levyseppiä	3,048 »	1,077	30
4997	Muita valimotyöntek. Seppiä	2,576 »	388	69	5036	»	2,761 »	1,104	30
4998	»	300 p.	2,400	—	5037	»	2,710 »	1,401	81
4999	»	3,154 t.	1,147	11	5038	»	2,998 »	1,375	71
5000	»	3,070 »	1,079	59	5039	»	2,787 »	1,089	66
5001	»	3,012 »	957	65	5040	»	3,192 »	1,545	59
5002	»	3,180 »	926	77	5041	»	3,073 »	1,154	95
5003	»	3,083 »	1,221	58	5042	»	2,756 »	1,153	94
5004	»	3,143 »	1,004	34	5043	»	2,997 »	961	92
5005	»	3,026 »	1,328	51	5044	»	3,181 »	1,469	92
5006	»	2,928 »	1,111	74	5045	»	2,965 »	1,294	93
5007	»	2,990 »	1,454	98	5046	»	2,818 »	1,704	49
5008	»	2,916 »	1,468	85	5047	»	2,775 »	1,323	75
5009	»	2,802 »	1,598	02	5048	»	2,759 »	1,344	90
5010	»	2,532 »	881	09	5049	»	2,965 »	900	12

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier,</i>	Suoritetuista työpäivistä tai tunteista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
5050	Levyseppiä	2,964 t.	1,570	85	5089	Viilaaaja	3,123 t.	1,198	10
5051	»	2,694 »	1,244	17	5090	»	2,514 »	975	72
5052	»	3,059 »	1,684	34	5091	»	2,572 »	1,208	64
5053	»	3,369 »	1,539	14	5092	»	3,418 »	1,367	63
5054	»	2,984 »	1,755	96	5093	»	2,815 »	1,452	51
5055	»	2,899 »	1,036	13	5094	»	2,951 »	1,297	98
5056	Levyseppiä	3,009 »	1,062	19	5095	»	3,141 »	1,039	34
5057	Apureja	2,714 »	437	96	5096	»	2,911 »	905	57
5058	»	2,941 »	645	84	5097	»	2,825 »	1,396	78
5059	»	2,590 »	668	10	5098	»	2,921 »	646	20
5060	»	2,754 »	692	85	5099	»	3,665 »	1,387	75
5061	»	2,538 »	619	38	5100	»	2,873 »	1,326	39
5062	»	2,532 »	512	92	5101	»	2,736 »	471	30
5063	»	3,070 »	883	85	5102	»	3,104 »	916	57
5064	»	3,019 »	884	—	5103	»	2,950 »	914	50
5065	»	2,536 »	751	69	5104	»	2,883 »	742	02
5066	»	2,990 »	520	87	5105	»	2,891 »	431	59
5067	»	2,911 »	859	27	5106	»	2,525 »	949	60
5068	»	3,022 »	956	07	5107	»	3,141 »	1,272	94
5069	»	2,780 »	801	98	5108	»	2,840 »	1,653	33
5070	»	2,971 »	833	17	5109	»	2,840 »	1,797	29
5071	»	2,742 »	459	78	5110	»	2,777 »	1,476	88
5072	»	2,879 »	670	93	5111	»	2,985 »	1,099	95
5073	»	2,874 »	885	80	5112	»	2,643 »	766	90
5074	»	2,861 »	789	14	5113	»	3,030 »	910	83
5075	»	3,011 »	770	77	5114	»	3,227 »	1,472	12
5076	»	2,967 »	720	33	5115	»	2,623 »	1,330	31
5077	»	2,853 »	861	69	5116	»	3,071 »	648	16
5078	»	2,915 »	643	22	5117	»	3,680 »	1,598	—
5079	»	2,923 »	573	31	5118	»	2,649 »	1,027	64
5080	»	2,614 »	733	43	5119	Sorvareja	3,021 »	1,313	32
5081	»	2,907 »	630	25	5120	»	3,060 »	1,161	53
5082	Muita	300 p.	359	21	5121	»	3,573 »	1,184	23
5083	»	2,782 t.	436	26	5122	»	3,321 »	1,489	47
5084	»	2,846 »	941	75	5123	»	3,157 »	1,779	64
5085	Vaskiseppiä	2,856 »	1,250	16	5124	»	3,186 »	775	40
5086	»	3,201 »	916	49	5125	»	3,028 »	1,395	75
5087	»	2,941 »	693	49	5126	»	2,964 »	1,469	79
5088	Viilaaaja	300 p.	1,520	57	5127	»	3,324 »	1,426	60

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
5128	Sorvareja	2,892 t.	1,023	27	5167	Muita konetyöntekij.	2,639 t.	1,118	39
5129	»	2,783 »	1,170	19	5168	»	2,766 »	1,152	80
5130	»	2,918 »	785	06	5169	»	2,806 »	1,189	32
5131	»	3,126 »	1,687	73	5170	»	2,805 »	1,253	67
5132	»	3,126 »	1,163	42	5171	»	2,840 »	1,285	18
5133	»	2,902 »	848	19	5172	»	2,739 »	1,141	26
5134	»	2,795 »	1,036	05	5173	»	2,810 »	1,175	47
5135	»	2,973 »	1,466	85	5174	»	2,800 »	1,521	92
5136	»	2,638 »	786	15	5175	»	2,642 »	1,434	09
5137	»	3,056 »	1,636	45	5176	»	2,824 »	1,557	39
5138	»	3,076 »	1,652	88	5377	»	2,840 »	1,731	66
5139	»	3,060 »	1,048	54	5178	»	2,782 »	1,802	29
5140	Höylääjiä	3,199 »	1,524	73	5179	»	2,796 »	1,246	82
5141	»	2,791 »	369	28	5180	»	2,834 »	1,176	44
5142	»	3,087 »	1,377	91	5181	»	2,836 »	1,431	22
5143	Kairaajia	3,314 »	1,399	78	5182	»	2,832 »	1,547	41
5144	»	2,916 »	1,003	88	5183	»	2,800 »	1,011	86
5145	»	3,174 »	857	35	5184	»	2,660 »	1,416	38
5146	Muita konetyöntekij.	300 p.	1,282	90	5185	»	2,946 »	838	50
5147	»	2,654 t.	367	10	5186	»	2,806 »	1,123	53
5148	»	2,929 »	617	19	5187	»	2,790 »	1,046	22
5149	»	3,102 »	804	96	5188	»	2,708 »	1,054	58
5150	»	2,720 »	1,577	17	5189	»	2,813 »	1,123	87
5151	»	2,840 »	1,731	24	5190	»	2,768 »	1,058	07
5152	»	2,672 »	617	80	5191	»	2,799 »	1,126	53
5153	»	2,816 »	1,558	90	5192	»	2,812 »	939	33
5154	»	3,020 »	724	94	5193	»	2,781 »	1,464	67
5155	»	2,832 »	1,253	22	5194	»	2,568 »	1,338	34
5156	»	2,636 »	1,317	45	5195	»	2,840 »	1,068	08
5157	»	2,740 »	1,404	86	5196	»	2,622 »	913	60
5158	»	2,840 »	1,398	77	5197	»	2,716 »	914	03
5159	»	2,671 »	1,327	77	5198	»	2,834 »	991	64
5160	»	2,846 »	1,385	26	5199	»	2,840 »	1,612	66
5161	»	2,814 »	1,373	32	5200	»	2,840 »	1,541	04
5162	»	2,600 »	426	86	5201	»	2,813 »	1,321	91
5163	»	2,674 »	727	90	5202	»	2,839 »	1,445	26
5164	»	2,588 »	325	96	5203	»	2,602 »	1,078	19
5165	»	2,796 »	1,080	76	5204	»	2,996 »	1,231	37
5166	»	2,840 »	1,366	02	5205	Rautateollisuustyöntek.	300 p.	509	32

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
5206	Rautateollisuustyöntek.	2,645 t.	1,770	89	5245	Maalarintyöntek.....	2,905 t.	1,006	54
5207	»	2,882 »	1,579	01	5246	»	2,621 »	1,044	61
5208	»	3,123 »	1,774	41	5247	»	2,673 »	838	85
5209	»	2,678 »	904	05	5248	»	2,879 »	805	31
5210	»	2,762 »	630	48	5249	»	2,590 »	891	45
5211	»	2,806 »	1,896	18	5250	»	2,656 »	993	37
5212	Apureja	2,840 »	1,632	61	5251	Oppilaita	2,924 »	484	21
5213	»	2,805 »	1,322	96	5252	»	2,838 »	452	67
5214	Mallinveistäjiä.....	3,040 »	2,731	80	5253	»	3,043 »	375	60
5215	»	3,303 »	1,191	81	5254	»	2,816 »	339	21
5216	»	3,271 »	1,242	30	5255	»	2,713 »	426	61
5217	Kalupuuseppiiä	300 p.	1,059	44	5256	»	2,680 »	435	79
5218	»	300 »	964	40	5257	»	2,957 »	317	90
5219	»	3,125 t.	1,202	74	5258	»	2,886 »	600	65
5220	»	3,160 »	583	09	5259	»	3,432 »	470	01
5221	»	2,944 »	663	38	5260	»	2,875 »	382	37
5222	»	2,739 »	1,379	09	5261	»	3,042 »	560	07
5223	»	2,859 »	1,243	89	5262	»	2,657 »	768	25
5224	»	2,899 »	579	80	5263	»	3,016 »	770	69
5225	»	3,051 »	1,371	17	5264	»	2,595 »	278	—
5226	»	2,888 »	887	89	5265	»	2,572 »	283	76
5227	»	2,504 »	1,269	14	5266	»	2,897 »	287	11
5228	»	2,975 »	1,181	35	5267	»	2,575 »	350	41
5229	Kirvesmiehiä	2,968 »	702	77	5268	»	2,914 »	545	84
5230	»	3,041 »	1,179	47	5269	»	2,877 »	595	13
5231	»	3,101 »	1,152	21	5270	»	2,854 »	429	92
5232	»	3,102 »	1,172	27	5271	»	3,082 »	593	96
5233	»	3,183 »	640	61	5272	»	3,114 »	567	81
5234	»	2,515 »	942	43	5273	»	2,551 »	359	43
5235	»	2,623 »	967	76	5274	»	2,608 »	359	93
5236	»	2,745 »	998	71	5275	»	2,712 »	331	33
5237	»	2,515 »	827	76	5276	»	2,726 »	572	71
5238	»	2,883 »	806	56	5277	»	2,957 »	448	29
5239	»	2,537 »	620	55	5278	»	2,805 »	426	68
5240	»	2,581 »	841	44	5279	Apureja	300 p.	780	—
5241	Maalarintyöntek.....	3,172 »	1,250	72	5280	»	3,103 t.	933	40
5242	»	2,865 »	1,107	96	5281	»	3,587 »	980	86
5243	»	3,001 »	1,121	96	5282	»	2,766 »	799	38
5244	»	2,579 »	851	20	5283	»	3,359 »	1,021	92

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä tai tuntajia. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpöytä tai tuntajia. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
5284	Apureja	2,659 t.	830	74		Vaasan lääni.			
5285	»	3,071 »	679	54		Vaasa.			
5286	Tuntikirj., kirj.pit. y. m.	300 p.	1,500	—	5318	Työrest. ja esimiehiä	300 p.	1,440	—
5287	»	300 »	1,500	—	5319	»	300 »	3,000	—
5288	»	300 »	1,140	—	5320	»	300 »	2,700	—
5289	»	300 »	1,140	—	5321	»	2,962 t.	2,351	08
5290	»	3,315 t.	864	15	5322	Valajia	2,952 »	1,488	12
5291	Koneenkäytt., lämmitt.	3,000 »	462	85	5323	»	2,845 »	1,401	85
5292	»	3,238 »	617	09	5324	»	2,763 »	1,219	70
5293	»	3,629 »	1,458	22	5325	»	2,784 »	1,092	55
5294	»	2,895 »	1,190	93	5326	»	2,974 »	1,644	22
5295	»	2,998 »	527	97	5327	»	2,967 »	1,538	55
5296	»	3,773 »	869	31	5328	»	2,808 »	1,238	80
5297	»	300 p.	945	72	5329	»	2,834 »	1,250	05
5298	»	300 »	1,234	17	5330	»	2,936 »	1,180	50
5299	Sähkötyöntek.	3,154 t.	975	25	5331	»	3,032 »	817	94
5300	»	4,527 »	1,307	50	5332	»	300 p.	1,370	20
5301	»	3,091 »	528	11	5333	»	300 »	988	50
5302	Ulkotyöntek. y. m.	2,662 »	730	13	5334	»	300 »	1,750	—
5303	»	3,792 »	1,195	66	5335	»	300 »	2,034	15
5304	»	3,146 »	1,014	63	5336	»	300 »	1,909	15
5305	»	2,919 »	876	12	5337	»	300 »	1,716	15
5306	»	2,883 »	878	91	5338	»	288 »	1,097	85
5307	»	2,634 »	689	01	5339	Apureja	3,019 t.	1,203	40
5308	»	3,150 »	816	50	5340	»	2,942 »	882	60
5309	»	3,230 »	513	50	5341	Muita valimotyöntek.	2,960 »	412	32
5310	»	2,632 »	862	43	5342	Seppiä	2,796 »	586	75
5311	»	3,455 »	580	43	5343	»	2,723 »	1,475	74
5312	»	3,120 »	616	—	5344	»	2,790 »	1,228	70
5313	»	4,386 »	1,055	41	5345	»	2,810 »	1,181	55
5314	»	2,754 »	847	27	5546	»	2,782 »	1,168	95
5315	»	5,007 »	666	79	5347	»	2,811 »	1,018	56
5316	»	3,700 »	728	35	5348	»	2,799 »	1,397	95
5317	»	3,120 »	460	10	5349	»	2,863 »	1,381	74
	Muita (568 työntek.)..		179,064	03	5350	»	2,686 »	1,289	60
	Yhteensä		563,603	90	5351	Apureja	2,830 »	948	82
					5352	»	2,948 »	963	50
					5353	»	2,829 »	946	76
					5354	Pannuseppiä	2,838 »	1,530	08

Numero N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpöjistä tai tunteista <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpöjistä tai tunteista <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
5355	Pannuseppiä	2,816 t.	1,459	40	5394	Viilaajia	2,638 t.	1,319	—
5356	»	2,783 »	1,101	27	5395	»	2,856 »	1,091	82
5357	»	2,543 »	1,435	35	5396	»	2,893 »	1,394	20
5358	»	3,010 »	1,578	50	5397	»	2,906 »	1,489	13
5359	Levyseppiä	2,963 »	1,071	25	5398	»	2,878 »	1,430	16
5360	»	2,832 »	1,309	48	5399	»	2,913 »	1,081	85
5361	»	2,842 »	1,269	—	5400	»	2,745 »	946	31
5362	»	2,628 »	1,781	03	5401	»	2,956 »	992	06
5363	Apureja	2,913 »	863	70	5402	Putkityöntek.	2,944 »	951	80
5364	»	2,902 »	1,355	38	5403	»	3,224 »	1,393	30
5365	»	276 p.	745	75	5404	»	3,326 »	1,687	80
5366	Vaskiseppiä	2,705 t.	1,376	62	5405	»	3,114 »	952	45
5367	»	3,568 »	1,721	66	5406	Sorvareja	300 p.	936	10
5368	»	2,792 »	1,300	70	5407	»	300 »	1,538	05
5369	»	2,847 »	1,374	04	5408	»	2,950 t.	1,021	36
5370	Viilaajia	300 p.	1,062	06	5409	»	2,694 »	1,349	98
5371	»	270 »	1,052	40	5410	»	2,893 »	1,375	94
5372	»	2,848 t.	2,278	80	5411	»	3,529 »	1,596	60
5373	»	2,842 »	1,592	32	5412	»	2,671 »	1,467	07
5374	»	3,557 »	1,879	81	5413	»	2,939 »	1,247	96
5375	»	2,975 »	1,919	94	5414	»	2,741 »	1,610	60
5376	»	3,089 »	1,656	45	5415	»	2,979 »	1,503	25
5377	»	2,935 »	1,091	85	5416	»	2,784 »	1,321	40
5378	»	2,810 »	1,623	20	7417	»	2,592 »	743	95
5379	»	2,740 »	1,083	10	5418	»	2,906 »	768	77
5380	»	2,947 »	1,300	—	5419	»	2,529 »	1,406	21
5381	»	2,972 »	1,298	88	5420	»	2,763 »	1,523	47
5382	»	2,924 »	1,353	08	5421	Höylääjiä	2,819 »	648	75
5383	»	2,908 »	1,282	48	5422	Mallinveistäjiä	2,846 »	1,498	35
5384	»	2,881 »	1,668	84	5423	»	3,122 »	1,602	75
5385	»	2,564 »	1,406	49	5424	»	3,082 »	1,141	25
5386	»	3,146 »	1,416	30	5425	»	3,077 »	1,202	65
5387	»	2,882 »	998	30	5426	»	2,644 »	1,178	07
5388	»	2,528 »	834	54	5427	»	2,970 »	1,485	25
5389	»	2,922 »	1,039	44	5428	Kalupuseppiä	2,778 »	1,415	28
5390	»	2,978 »	1,001	04	5429	»	2,700 »	929	20
5391	»	2,974 »	1,084	42	5430	»	2,748 »	1,292	10
5392	»	2,671 »	1,053	75	5431	»	2,934 »	1,258	20
5393	»	2,914 »	1,452	48	5432	»	2,968 »	1,271	60

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tuntteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäivinä tai tuntteina. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
5433	Kalupuseppiä.....	300 p.	1,345	80	5472	Koneenkäytt., lämmitt.	2,879 t.	713	88
5434	Kirvesmiehiä	3,674 t.	1,542	64	5473	»	3,944 »	1,334	16
5435	»	3,380 »	1,427	52	5474	»	3,052 »	915	75
5436	Muita	2,827 »	1,275	76	5475	»	3,407 »	1,724	01
5437	»	2,820 »	1,216	74	5476	Ulkotyöntek. y. m.	300 p.	840	—
5438	»	3,032 »	1,307	58	5477	»	2,705 t.	861	38
5439	»	2,799 »	1,204	84	5478	»	2,755 »	889	52
5440	»	2,660 »	858	92	5479	»	2,638 »	1,014	34
5441	»	2,730 »	1,005	86	5480	»	2,962 »	1,012	40
5442	»	2,812 »	1,213	36		Muita (155 työntek.) ..		77,070	49
5443	»	2,752 »	1,162	10		Yhteensä		276,753	68
5444	»	2,838 »	1,219	94		<i>Pietarsaari.</i>			
5445	Maalarintyöntek.....	2,851 »	1,420	94					
5446	»	2,961 »	1,475	66					
5447	»	2,703 »	1,347	08	5481	Valajia	2,644 t.	1,398	64
5448	»	2,683 »	1,283	54	5482	»	2,673 »	1,511	62
5449	»	3,005 »	1,595	10	5483	»	2,837 »	1,242	62
5450	»	2,792 »	1,210	25	5484	»	2,632 »	1,295	31
5451	»	2,793 »	1,236	30	5485	»	2,718 »	1,391	34
5452	Oppilaita	300 p.	657	90	5486	Seppiä	3,354 »	2,189	48
5453	»	282 »	393	40	5487	»	2,640 »	1,256	55
5454	»	2,792 t.	565	65	5488	»	3,284 »	2,755	70
5455	»	2,841 »	584	36	5489	»	2,506 »	1,220	83
5456	»	2,843 »	539	78	5490	»	2,686 »	1,442	01
5457	»	2,950 »	523	49	5491	»	3,149 »	1,428	48
5458	»	2,804 »	1,026	94	5492	»	3,202 »	1,270	62
5459	»	2,878 »	1,033	86	5493	Apureja	288 p.	645	66
5460	»	2,750 »	731	30	5494	»	2,812 t.	1,044	27
5461	»	2,729 »	730	55	5495	»	3,057 »	1,012	26
5462	»	2,948 »	829	14	5496	»	2,992 »	1,223	18
5463	»	2,820 »	777	08	5497	»	2,598 »	777	49
5464	»	2,584 »	755	54	5498	Levyseppä	2,722 »	1,409	49
5465	»	2,833 »	784	02	5499	Viilajia	300 p.	566	68
5466	»	2,826 »	811	75	5500	»	2,786 t.	1,057	97
5467	»	2,693 »	452	41	5501	»	2,970 »	1,472	74
5468	»	2,846 »	340	75	5502	»	2,832 »	832	34
5469	Apureja	2,754 »	541	62	5503	»	3,016 »	1,491	23
5470	»	2,622 »	774	83	5504	»	2,713 »	997	15
5471	»	2,918 »	1,089	98	5505	Sorvareja	2,712 »	1,588	79

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>	
5506	Sorvareja	3,072 t.	1,720	43	5540	Sorvareja	2,734 t.	1,619	02	
5507	Muita konetyöntekij.	300 p.	1,220	81	5541	Mallinveistäjiä	300 p.	955	84	
5508	»	3,098 t.	778	66	5542	»	2,511 t.	1,084	38	
5509	»	3,140 »	1,576	91	5543	Kalupuseppä	2,697 »	937	01	
5510	Mallinveistäjiä	2,592 »	569	34	5544	Oppilaita	300 p.	541	49	
5511	»	2,633 »	681	17	5545	»	2,636 t.	446	97	
5512	»	2,796 »	856	25	5546	»	2,531 »	295	25	
5513	»	2,628 »	1,268	14	5547	»	2,597 »	916	75	
5514	Kalupuseppä	2,778 »	1,468	97	5548	Apuri	3,089 »	1,072	96	
5515	Oppilas	2,574 »	531	46		Muita (68 työntek.) ..		30,824	13	
5516	Ulkotyöntek. y. m.	2,512 »	571	15		Yhteensä		66,689	31	
5517	»	3,632 »	1,817	60		<i>Maaseutu.</i>				
5518	»	2,819 »	1,169	81		5549	Valajia	2,600 t.	1,264	10
	Muita (74 työntek.) ..		39,224	37		5550	»	2,678 »	1,047	44
	Yhteensä		85,977	52		5551	Apuri	2,588 »	551	24
	<i>Kokkola.</i>					5552	Seppiä	300 p.	457	85
5519	Valajia	2,798 t.	1,115	23	5553	»	300 »	739	—	
5520	»	2,796 »	1,479	67	5554	»	2,623 t.	836	15	
5521	»	2,783 »	1,140	40	5555	»	3,277 »	573	05	
5522	»	2,741 »	1,197	63	5556	Apureja	300 p.	747	90	
5523	Apuri	2,828 »	865	70	5557	»	300 »	597	30	
5524	Seppiä	300 p.	2,309	88	5558	»	3,429 t.	776	95	
5525	»	2,645 t.	2,204	48	5559	»	2,706 »	377	45	
5526	»	2,776 »	1,057	86	5560	Viilaaaja	3,504 »	1,243	70	
5527	»	2,730 »	1,948	40	5561	»	3,187 »	1,518	10	
5528	Apuri	2,754 »	880	54	5562	»	2,599 »	1,121	30	
5529	Pannuseppiä	2,623 »	1,210	83	5563	»	2,550 »	896	81	
5530	»	2,864 »	1,754	52	5564	»	3,442 »	1,178	75	
5531	Levyseppiä	300 p.	1,210	68	5565	»	3,348 »	1,143	75	
5532	»	300 »	1,611	95	5566	»	2,622 »	1,003	38	
5533	Vaskiseppä	300 »	1,647	25	5567	»	2,741 »	1,051	25	
5534	Viilaaaja	2,706 t.	595	17	5568	Sorvareja	2,627 »	675	—	
5535	»	2,590 »	1,758	33	5569	»	2,600 »	1,240	33	
5536	»	2,719 »	529	—	5570	»	2,991 »	1,303	80	
5537	Sorvareja	2,614 »	1,121	78	5571	Muita konetyöntekij.	3,994 »	1,235	—	
5538	»	2,664 »	1,694	43	5572	Kirvesmies	2,742 »	678	43	
5539	»	2,698 »	663	78	5573	Oppilaita	2,558 »	459	86	

Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäiviä tai tuntia. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o .	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuina työpäiviä tai tuntia. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
5574	Oppilaita	2,580 t.	516	—	5607	Pannuseppiä.....	2,894 t.	1,659	92
5575	»	2,556 »	501	04	5608	»	2,906 »	1,569	24
	Muita (28 työntek.) ..		11,647	15	5609	»	3,321 »	1,660	50
	Yhteensä		35,382	08	5610	»	2,880 »	998	07
	Oulun lääni.				5611	»	2,847 »	1,016	06
	<i>Oulu.</i>				5612	Levyseppiä	300 p.	1,534	80
5576	Työmest. ja esimiehiä	2,754 t.	2,065	50	5613	»	2,896 t.	1,033	95
5577	»	2,618 »	2,445	35	5614	»	2,789 »	970	55
5578	Valajia	300 p.	2,334	25	5615	»	2,930 »	1,580	25
5579	»	300 »	1,646	15	5616	»	3,122 »	1,561	25
5580	»	300 »	1,374	50	5617	»	2,645 »	1,375	40
5581	»	3,217 t.	1,634	50	5618	»	2,502 »	1,251	—
5582	»	2,783 »	1,258	97	5619	»	3,074 »	1,411	10
5583	»	2,635 »	1,185	76	5620	Läkkiseppiä	300 p.	1,480	55
5584	»	2,839 »	1,177	96	5621	»	300 »	1,542	15
5585	»	2,837 »	1,255	03	5622	Vaskiseppiä	2,830 t.	1,676	78
5586	»	2,690 »	1,452	60	5623	»	3,087 »	1,247	60
5587	Apureja	2,854 »	489	29	5624	Viilajia	300 p.	1,822	50
5588	Seppiä	3,502 »	1,172	18	5625	»	300 »	1,541	40
5589	»	2,853 »	1,093	48	5626	»	300 »	1,708	14
5590	»	3,031 »	1,377	45	5627	»	300 »	1,745	08
5591	»	2,813 »	1,228	53	5628	»	300 »	1,275	06
5592	»	2,820 »	1,477	90	5629	»	300 »	1,570	67
5593	»	2,913 »	1,806	06	5630	»	300 »	1,647	85
5594	»	3,074 »	1,335	35	5631	»	300 »	1,542	40
5595	»	2,559 »	1,260	38	5632	»	300 »	1,237	61
5596	»	2,672 »	1,191	40	5633	»	300 »	901	74
5597	»	2,831 »	1,245	40	5634	»	300 »	1,299	78
5598	»	2,951 »	1,888	64	5635	»	300 »	1,452	01
5599	»	2,632 »	1,579	20	5636	»	300 »	1,339	20
5600	»	2,878 »	1,419	81	5637	»	2,745 t.	1,592	10
5601	Apureja	300 p.	869	82	5638	»	2,929 »	1,610	99
5602	»	2,897 t.	816	44	5639	»	3,299 »	2,045	38
5603	»	2,675 »	944	54	5640	»	2,976 »	1,299	70
5604	Pannuseppiä.....	2,780 »	959	80	5641	»	3,271 »	1,453	75
5605	»	2,826 »	1,268	56	5642	»	3,226 »	1,329	96
5606	»	2,876 »	1,438	—	5643	»	2,755 »	1,597	90
					5644	»	2,977 »	1,726	66
					5645	»	2,815 »	1,632	70

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaires.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. c.				Mk. <i>Francs.</i>	p. c.
5646	Viilaajia	3,050 t.	1,830	—	5685	Rautateollisuustyöntek.	300 p.	1,487	64
5647	»	2,663 »	1,597	80	5686	»	2,864 t.	1,004	40
5648	»	2,582 »	1,098	56	5687	Mallinveistäjä	2,902 »	1,585	48
5649	»	2,576 »	1,068	54	5688	Kalupuseppiä	2,573 »	1,183	58
5650	»	3,333 »	1,466	52	5689	»	2,868 »	1,461	78
5651	»	3,120 »	1,582	90	5690	»	2,743 »	1,276	44
5652	»	2,868 »	1,397	78	5691	»	3,006 »	1,382	76
5653	»	3,042 »	1,240	20	5692	»	2,632 »	1,129	01
5654	»	3,639 »	1,616	90	5693	»	2,870 »	1,324	30
5655	»	2,908 »	1,371	63	5694	»	2,730 »	1,310	40
5656	»	2,816 »	824	09	5695	»	2,724 »	1,307	52
5657	»	3,276 »	959	40	5696	»	2,652 »	1,188	94
5658	»	2,839 »	1,078	82	5697	Muita	2,839 »	1,362	72
5659	»	2,942 »	1,117	96	5698	Maalarintyöntek.....	2,568 »	1,232	64
5660	»	2,753 »	1,046	14	5699	»	2,722 »	1,823	74
5661	»	2,743 »	1,049	92	5700	»	2,839 »	1,512	95
5662	»	2,935 »	910	70	5701	»	2,693 »	1,615	80
5663	»	2,691 »	1,453	14	5702	»	2,946 »	1,826	52
5664	»	3,155 »	1,448	25	5703	Oppilaita	300 p.	1,063	70
5665	»	2,761 »	1,466	46	5704	»	300 »	1,254	57
5666	»	2,630 »	1,087	45	5705	»	300 »	876	39
5667	»	2,716 »	1,095	58	5706	»	2,967 t.	988	70
5668	»	2,905 »	1,194	50	5707	»	2,813 »	554	52
5669	»	2,580 »	1,005	36	5708	»	2,721 »	544	20
5670	»	2,730 »	1,101	54	5709	»	2,936 »	569	90
5671	»	2,720 »	1,060	28	5710	»	2,860 »	609	32
5672	»	2,994 »	1,041	66	5711	»	2,862 »	563	88
5673	»	2,549 »	1,392	—	5712	»	2,966 »	1,040	92
5674	»	2,725 »	1,511	44	5713	»	2,989 »	914	50
5675	Sorvareja	300 p.	914	12	5714	»	2,755 »	987	50
5676	»	3,100 t.	1,643	40	5715	»	2,812 »	814	48
5677	»	2,854 »	1,177	51	5716	»	2,606 »	863	14
5678	»	2,960 »	1,681	50	5717	»	2,644 »	793	20
5679	»	2,932 »	1,231	44	5718	»	2,760 »	828	—
5680	»	2,644 »	1,095	48	5719	»	2,704 »	406	90
5681	»	2,556 »	1,241	76	5720	»	2,809 »	420	04
5682	»	2,710 »	916	62	5721	»	2,762 »	505	96
5683	»	2,837 »	1,531	98	5722	»	2,872 »	746	72
5684	»	2,829 »	1,350	65	5723	»	2,863 »	744	38

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpölväistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetuista työpölväistä tai tunneista. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salairé.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
5724	Oppilaita	2,846 t.	739	96	5756	Apureja	2,907 t.	924	12
5725	»	2,892 »	583	10	5757	»	3,037 »	935	85
5726	»	2,828 »	633	54	5758	»	2,548 »	968	24
5727	»	2,526 »	606	24	5759	»	2,764 »	1,255	92
5728	»	2,828 »	480	38	5760	»	2,561 »	1,126	84
5729	Apureja	300 p.	637	97	5761	»	2,740 »	1,644	—
5730	»	300 »	760	89	5762	»	3,886 »	1,632	12
5731	»	300 »	1,124	10	5763	»	2,998 »	1,259	16
5732	»	300 »	1,174	18	5764	»	2,912 »	883	28
5733	»	300 »	864	72	5765	Tuntikirjuri	2,980 »	1,490	—
5734	»	300 »	1,315	71	5766	Koneenkäyttäjä	3,458 »	1,309	21
5735	»	300 »	1,690	11	5767	Lämmittäjä	3,962 »	1,464	65
5736	»	300 »	1,800	41		Muita (164 työntek.) ..		92,407	53
5737	»	2,820 t.	520	55		Yhteensä		328,742	67
5738	»	2,560 »	737	30					
5739	»	2,992 »	831	14					
5740	»	2,660 »	898	50					
5741	»	2,752 »	915	41					
5742	»	3,213 »	739	62		<i>Maaseutu.</i>			
5743	»	2,584 »	1,081	12	5768	Valajia	276 p.	1,030	79
5744	»	2,852 »	1,197	84	5769	»	300 »	1,132	39
5745	»	2,652 »	1,113	84	5770	»	300 »	798	39
5746	»	2,672 »	1,122	24	5771	Viilaaia	300 »	855	26
5747	»	2,652 »	1,113	84	5772	»	300 »	828	91
5748	»	3,479 »	1,530	76	2773	»	300 »	826	18
5749	»	2,732 »	1,147	44	5774	Sorvari	300 »	1,304	72
5750	»	2,977 »	1,250	34	5775	Kalupuuseppä	2,742 t.	859	45
5751	»	2,659 »	1,116	78	5776	Kirvesmies	300 p.	695	53
5752	»	3,019 »	1,097	20	5777	Maalarintyöntek.	300 »	834	42
5753	»	2,846 »	990	01		Muita (6 työntek.)		4,744	38
5754	»	2,889 »	1,009	94		Yhteensä		13,910	42
5755	»	2,670 »	1,024	50		Kaiken kaikkiaan		11,134,707	86

Naispuolisia työntekijöitä.

Femmes.

Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. N ^o	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>e.</i>
Uudenmaan lääni.									
<i>Helsinki.</i>									
1	Apureja	300 p.	1,040	—	19	Rautateollisuustyöntek.	2,536 t.	380	47
2	»	2,796 t.	855	35	20	Apureja	2,861 »	323	42
	Muita (24 työntek.) ..		12,174	96	21	»	3,448 »	482	15
	Yhteensä		14,070	31	22	»	2,556 »	215	90
Maaseutu.									
	Yhteensä		14,070	31		Muita (2 työntek.)		377	70
Hämeen lääni.									
<i>Tampere.</i>									
3	Rautateollisuustyöntek.	300 p.	590	49	23	Rautateollisuustyöntek.	300 p.	539	60
4	»	2,542 t.	913	09	24	»	300 »	557	65
5	»	2,527 »	652	15	25	»	300 »	466	—
6	»	2,655 »	1,150	72	26	»	2,610 t.	562	65
7	»	2,542 »	738	93	27	»	2,596 »	576	95
8	Apureja	300 p.	423	80	28	»	2,684 »	611	10
9	»	2,508 t.	540	79	29	»	2,732 »	569	40
10	»	2,548 »	544	14	30	»	2,791 »	583	10
11	»	2,581 »	539	12	31	»	2,638 »	530	50
12	»	2,572 »	523	97	32	Neulomatyöntek.	2,972 »	563	—
13	»	2,616 »	523	30	33	»	2,913 »	599	65
	Muita (9 työntek.)		4,103	77	34	»	2,862 »	615	75
	Yhteensä		11,244	27	35	»	2,804 »	530	30
Turun ja Porin lääni.									
<i>Turku.</i>									
14	Rautateollisuustyöntek.	300 p.	636	39	36	»	2,940 »	631	45
15	»	2,840 t.	931	72	37	»	2,936 »	532	45
16	»	2,897 »	814	04	38	»	2,824 »	556	25
17	Apureja	2,662 t.	529	60	39	»	3,046 »	581	40
18	»	2,773 »	577	30	40	»	2,692 »	535	40
	Muita (12 työntek.) ..		4,142	26	41	Apureja	2,946 »	515	85
	Yhteensä		7,631	31		Muita (18 työntek.) ..		3,743	29
Maaseutu.									
	Yhteensä		7,631	31		Yhteensä		14,401	74
Maaseutu.									
	Yhteensä		7,631	31	42	Apureja	300 p.	306	50
	Yhteensä		7,631	31	43	»	300 »	362	65

Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tuntien luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>		Numero. No	Työntekijän ammatin erikoisala. <i>Spécialité de l'ouvrier.</i>	Suoritetun työpäivien tai tuntien luku. <i>Nombre de journées ou d'heures de travail accomplies.</i>	Palkka. <i>Salaire.</i>	
			Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>				Mk. <i>Francs.</i>	p. <i>c.</i>
44	Apureja	2,740 t.	403	20					
45	»	2,680 »	391	25					
46	»	2,700 »	394	10					
47	»	2,690 »	394	95	61	Apureja	300 p.	434	34
48	»	2,680 »	390	45	62	»	2,841 t.	691	27
49	»	2,822 »	322	75	63	»	2,898 »	637	66
50	»	2,730 »	307	70	64	»	2,788 »	574	90
51	»	2,792 »	321	60	65	»	2,618 »	512	39
52	»	2,880 »	339	05	66	»	2,858 »	497	47
53	»	2,775 »	344	65	67	»	2,586 »	465	47
54	»	2,790 »	326	85	68	»	2,690 »	370	87
55	»	2,558 »	317	35	69	»	2,821 »	697	54
56	»	2,752 »	378	45		Muita (4 työntek.)		584	50
57	«	2,670 »	384	45		Yhteensä		5,466	41
58	»	2,700 »	394	10		Oulun lääni.			
59	«	2,700 »	391	05		<i>Oulu.</i>			
60	»	2,650 »	380	75		(4 työntek.)		969	49
	Muita (10 työntek.) ..		1,767	45		Kaiken kaikkiaan		64,182	47
	Yhteensä		8,619	30					